

Scriptores physiognomoniae veteres ex recensione Camilli Perusci et Frid / Sylburgii Graece et Latine recensuit animadversiones Sylburgii et Dan. Guil. Trilleri v. ill. in Melampodem emendationes addidit suasque adpersit notas Iohannes Georgius Fridericus Franzius. [Aristotelis Physiognomonicon.--Polemonis Physiognomonicon.--Adamantii Physiognomonicon.--Melampodis Ex palpitationibus divinatio, Divinatio ex naevis corporis].

Contributors

Franz, Johann Georg Friedrich, 1737-1789.
Aristotle. De physiognomia.
Polemo, Antonius, approximately 88-145.
Peruscius, Camillus, Bishop of Alatri.
Sylburg, Friedrich, 1536-1596.
Triller, Daniel Wilhelm, 1695-1782.

Publication/Creation

Altenburgi : Impensis Gottlob Emanuel Richteri, 1780.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/kuvje2jw>

License and attribution

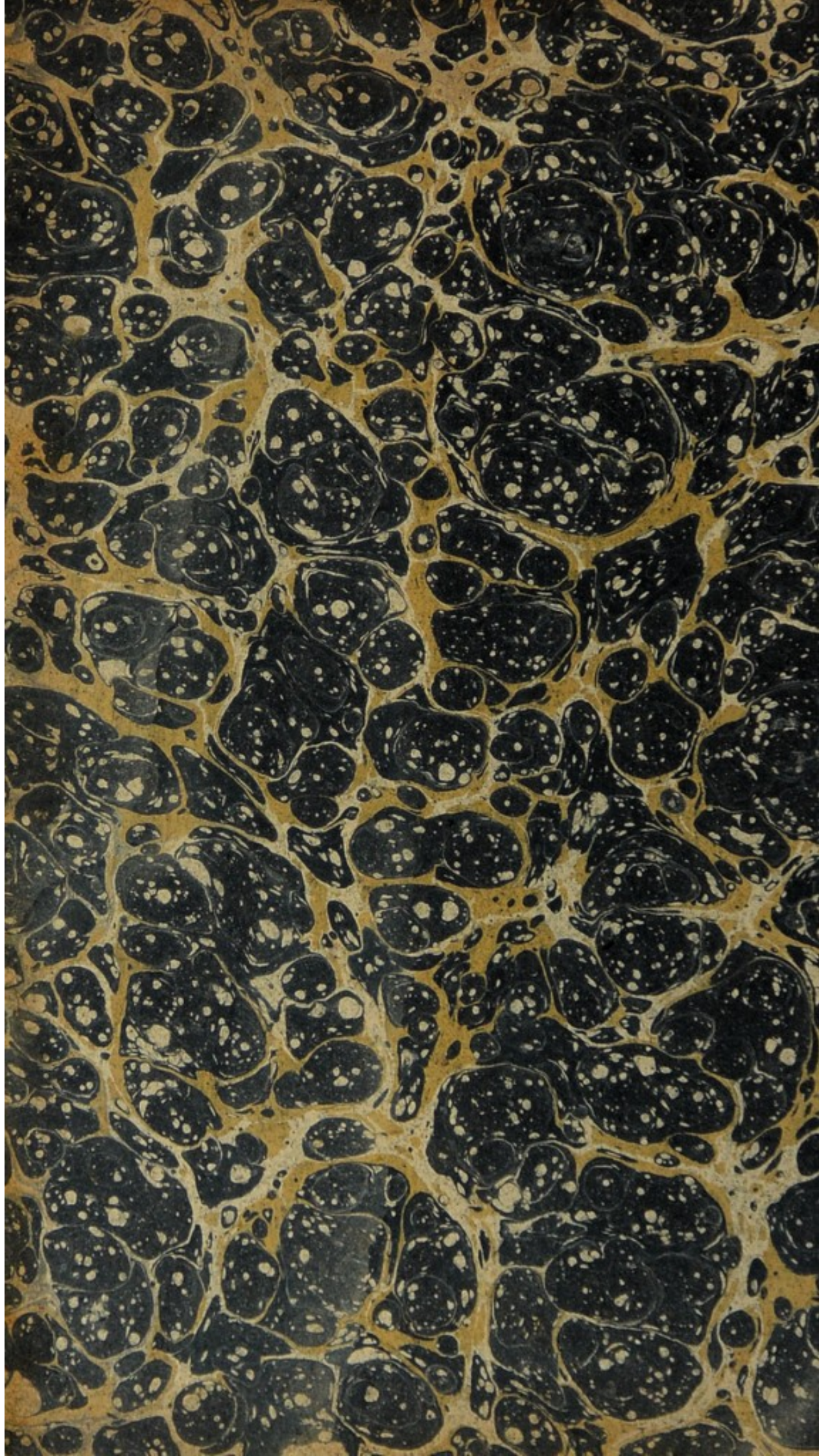
This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

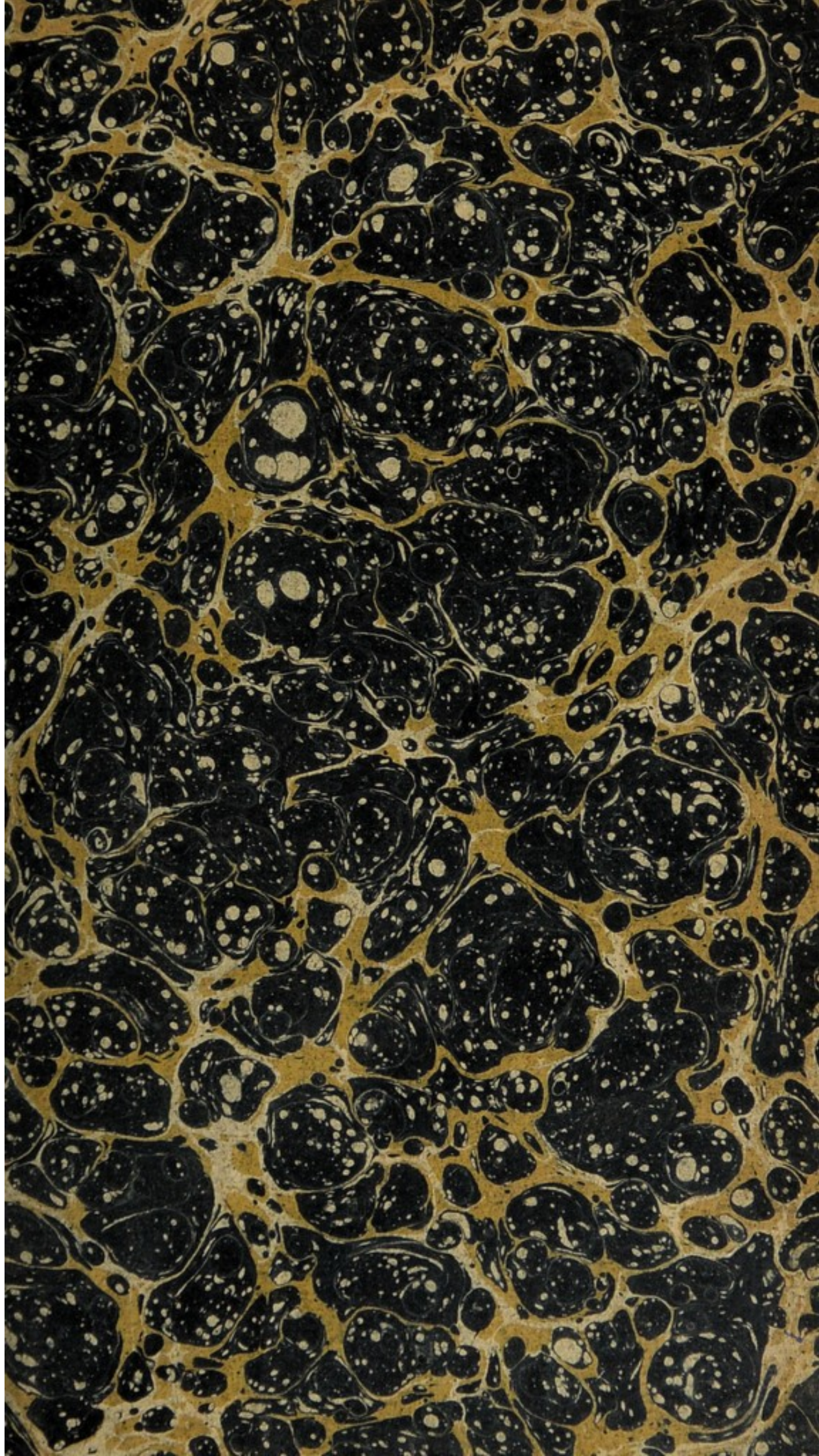
You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

23,467/B

N. W. n

V. 9

SCRIPTORES
PHYSIOGNOMONIAE
VETERES

EX RECENSIONE

CAMILLI PERVSCI ET FRID
SYLBVRGII

GRAECE ET LATINE

RECENSUIT

ANIMADVERSIONES SYLBVRGII

ET

DAN. GVIL. TRILLERI V. ILL. IN MELAM
PODEM EMENDATIONES

ADDIDIT

SVASQVE ADSPERSIT NOTAS

IOHANNES GEORGIUS FRIDERICVS
FRANZIVS.

ALTENBURGI

IMPENSIS GOTTLOB EMANVEL RICHTERI

CICIDCCLXXX.

Handwritten signature and scribbles

LECTORI

S

IOH. GEORGIUS FRIDER. FRANZIUS

PHILOS. ET MEDIC. D.

Quum nostri temporis ea sit felicitas, ut non solum iis delectetur animus humanus quam maxime, quae noua prorsus et admiratione haud leui digna videantur, sed etiam pascatur nutriaturque rebus, quae curiosae cupiditati delicatiorique libidini fouendae inseruiant; sic physiognomoniae studium quoque per longam annorum seriem sopitum, superstitionisque nugis conspurcatum, vernoque obrutum latens, virorum laudatissimorum prorsus singulari nec improbanda cura excitatum, reuocatum ac repurgatum recrudit ita, ut noua quasi luce illustratum solis orientis ad instar suos radios ubiuis fere locorum sparserit, atque haud paucos inuenerit amicos, qui radiis corruscantibus recreati vtilitatem suauitatemque maximam percipientes alios quoque in sui traxerint consortium. Itaque neminem tam hebeti coecutienteque praeditum esse visu arbitror,

bitror, qui ex contemptu, arrogantia, aut rei ignoratione tales viros accusare velit, quum huius artis cultu atque disquisitione curatiori id curare ac perficere potissimum tentarint, vt non solum perfecta omnibusque ingeniosis coniecturis superstructa quam maxime haec ars fieret, sed etiam vt disceremus eo facilius nosmet ipsos et alios nosse, quibuscum communi quodam vinculo atque cognatione quadam continemur, quorumque exactior notitia non solum in quocumque vitae genere, sed et in amicorum delectu, reprobationeque inimicorum, admodum necessaria censenda est. Igitur quamquam de laudibus horum virorum neque inuidiae stimulis instigatus, neque odii acerbitate excitatus aliquid derogare ausim atque detrahare, tamen hoc mihi erit quilibet vltro concessurus, quod etiam in veterum scriptorum libris vestigia appareant penitus expressa, neque temporum iniuria conculcata, ex quibus colligere, quin imo perspicere queamus certissime, hanc artem et in antiquissimis temporibus cultam fuisse, altasque egisse radices, et fortassis maiora capere potuisse incrementa, si nostris auctores illi vixerint beatis temporibus, quibus melioribus instructi praesidiis, adaptatisque acriori visui instrumentis, absconditas res revelare earumque inquirere in causas, incognita perspicere, et de iis profundius differere, easque multo melius quam maiores nostri aliis, si Diis placet, tradere valemus hominibus. Quare vt intelligant atque cognoscant physiognomoniae amici, quid senserint statuerint.

rintque veteres de hac doctrina, placuit nobis Physiognomonum veterum scripta ab antiquitate ad nos transmissa, nec maleuolorum hominum prauitate nobis subrepta, prelo submittere, nostrisque animaduersionibus qualibuscumque, si non illustrare, tamen nec obscurare, sed tantum paululum pro virium tenuitate, ingeniique penuria emendare. Quaidem in re Viri Illustris ac Experientissimi GRVNERI, Academiae Ienensis Professoris celebratissimi, fauorem erga me prorsus singularem vix satis laudare possum, quippe, qui, vt me in moliendo aggrediendoque hoc opere, cui successiuas meas horas dicare poteram tantum, iuaret leuaretque, non consiliis solum adfuit mihi, sed transmissis etiam Polemonis, Adamantiique et Melampodis libris effecit, vt fini eo facilius consequendo fuerim par; cui gratissimum obstrictissimumque me fore voueo eo lubentius, quo magis sentio tot tantaque egregii sui fauoris erga me documenta requirere grates decentissimas palamque declarandas, promissique constantiam, qua ne vlllo quidem tempore tanti huius viri memoriam ex animo excidere patiar.

Inter libros autem physiognomonicos, qui ad nostram peruenerunt aetatem, (multo enim plures exstitisse, quam qui hodiernum circumferuntur, vel ex eo liquet, quod ab scriptoribus veteribus passim celebratur ¹ Po-

a 3

fido-

1. Cf. Suidam in vocc. *συκὴ* et Fabric. in Bibl. Gr. *παλμικόν*, *Προβιδόνειος* et *οἰωνο-* T. I. L. I. c. 15. n. 4.

fidonius quidam, qui παλμικὸν οἰωνισμόν consignavit literis, et Sibylla quoque, quae περὶ παλμῶν edidit commentarios, et duumviri commemorantur, qui artis chiromanticae conscripserint praecepta, quae physiologiae diuinatoriae pars est, ² Helenus nimirum quispiam Syracusius, et ³ Eumolpus,) Aristotelis liber principem obtinet locum, quippe qui non solum a philosopho, id est, curatiori studio et opera est digestus et ordine quodam arbitrario, non systematico et compendiario, qui tunc temporis prorsus ignorabatur, instructus; sed etiam ita comparatus, ut physiognomoniae faciem, qualis tunc fuerit, intueri et characteres lineasque omnes paulo distinctius inter noscere queamus. De ipso Aristotele nihil iam dicere attinet, quum praeter ⁴ Diogenem Laertium, ⁵ Stobaeus, ⁶ Fabricius, Bruckerus, alii satis multa de eo dixerint, ad quos lectores cupidos amandare nobis liceat; qui in eo quoque consentiunt Librum physiognomicon ab ipso Aristotele profectum esse, nixi potissimum luculentissimo Diogenis Laertii testimonio, et auctoritate codicum manu exaratorum optimae notae, quibus quoque omnes editores et Interpretes Aristotelis, quotquot videre

2. Cf. Suidam in voce Ἑλενος et Peucer. de diuin. praec. gener. p. 606.

3. Suidae dicitur ἐποποιὸς τῶν περὶ Ὀμήρου, quem et versibus et soluta tractasse oratione χειροσκοπικῶς asserit.

Cf. Fabr. T. I. L. I. c. 6. n. 7. p. 38.

4. In Vitis Philos. L. V. c. 25.

5. In Eccl. phys. L. I. p. 88.

6. in Bibl. Gr. L. III. c. 6. Vol. II. p. 144.

videre nobis contigit, suum addunt calculum. Vtrum vero libellus nomen Aristotelis prae se ferens genuinus sit nec ne, sub iudice lis etiamnum esse videtur; hoc tamen concedendum esse ipsa rei necessitas exigit, partem aliquam genuinam utique esse, quod potissimum ex consensu illius libri cum extremo Analyticorum capite, quod est quoddam veluti physiognomonicon libri compendium, et cum primo et secundo Rhetoricorum volumine, quod recte morum humanae vitae speculum dixeris, est colligendum. Alias vero partes vel mutilatas, vel supposititias esse ire inficias non possumus, quod et ⁷ Auerroes, ⁸ Sanchezius, Du Vallius et plerique Interpretum Aristotelis vno ore profitentur, argumentisque haud levis momenti probare studuerunt. Itaque loca quaedam vel margini adscripta interpretationis causa, glossematis loco adiecta, a nimium sedulo et imperito librario, religioni sibi ducente ea expungere, loco suo mota textuique illata, insertaque sunt, vel impostoris cuiusdam, ex nominis Aristotelici celebritate monstroso suo partui fauorem conciliare cupientis, fraudulentia ac impietate, quae largas omnibus temporibus segetes, historia teste, habuit, intrusa sunt. Auerroi tamen, quem ut videtur reliqui omnes antiqua optimaque fide transscripsere, palma esttribuenda prae reliquis, quippe qui particulas quasdam in editione antiqua non inueniens, recte existima-

a 4

uit

7. In Opp. Aristot. Tom. VII. p. 283. b.

8. In comm. in Aristotel. physiogn. p. 35.

vit a recentiori manu temere textui Graeco fuisse adscriptas. Ceterum stili diuersitas, et a cogitandi subtilitate Aristotelis abhorrens orationis textura, contradictionesque passim obuiaae, suspicionem praebent, non omnia ita esse genuina, vt Mineruae ad instar ex Aristotelis cerebro profilierint et in chartas sese proiecerint. Vnde quoque textus plerumque asterisco notatus et lacunae in versionibus Du Valii omniumque fere vulgatarum editionum, quas consule, si placet, digito quasi loca deprauata suspectaque indicant, quibus, ne textus versione destituatur in nostra editione, interpretationem adiecimus. Ex animaduersionibus praeterea Friderici Sylburgii aequae ac nostris textui ipsi suppositis apparet, Aristotelem veterum de physiognomonia sententias ac placita curatiori studio, omnique fide talem virum decente proposuisse, atque Homerum, Hippocratem, Platonem, aliosque, quorum in scriptis satis multae physiognomoniae lineae conspiciuntur, fuisse sequutum. Recentiores autem, quibus nihil magis quam recentiorum inuenta nouoantiqua, vel si maius antiquonoua arrident atque placent, ex antiquis nimirum composita, mirum in modum confuta verbisque phaleratis interdum thrafonico more obliterata, obducta, inuoluta ac ornata egregie, exinde augurari ac colligere possunt, quamplurima nobis recentia, pulcra, subtiliaque visa veteres latuisse nequaquam, lectionemque librorum ab ipsis literis mandatorum non esse improbandam, seponendamque; sed commendandam
atque

atque auide persequendam. Hac praeprimis ducti ratione potissimum Aristotelem ex ipso Aristotele aliisque veteribus explicare tentauimus, repudiatis reiectisque hypothefibus aut coniecturis recentiorum quamplurimis, quas credat Iudaeus Apella, non ego. Igitur hac via tutissima ingredi maluimus, nobisque cavere, ne entusiasmo physiognomonico, qui quamplurimorum nervos tenet constrictos, correpti, eiusque malis insanis nutriti, aliquid insulsi, aut quod magna adhuc ambiguitate laborat, multisque tricis difficultatibusque est implicitum, pro vero obtruderemus lectoribus.

Arrogantiae tamen accusandus essem, si mihi hoc sumere velim primum me Aristoteli illustrando manus, quae apud sedulos scriptores omnino sanae esse debent atque bene lotae, adiecisse; quem enim fugit doctissimos celebratissimosque viros et transferendo in usum maxime eorum, qui Graeca cane peius et angue fugiunt, et commentarios verbosiores et succinctiores addendo eruditorum gratia multum lucis attulisse, tenebrasque physiognomonicis libris offusas dissipasse penitus. Principes tantum nominasse sufficiet, inter quos reliquis facile praefert facem⁹ Auerroes, Arabs, naturali scientia sua aetate praestantissimus, omniumque bonarum disciplinarum encyclopaediam adeptus, qui praeter

a 5

trans-

9. Exstat in Opp. Aristotel. Tom. VII. ab Auerroee editis, et Venetiis 1552. quaternis impressis.

translationem latinam margini quoque paucas, sed elegantes adiecit animaduersiunculas, quas vbiuis locorum in subsidium vocare minime dubitauimus. Deinde latinam habemus ¹⁰ Andreae Lacunae, ¹¹ Iodoci Willichii, et incerti cuiusdam versionem, quam a plerisque editoribus ipsoque adeo Du Vallio operibus Aristotelis adiectam, doctissimisque viris probatam, dignamque vt textui graeco apponatur visam, a nostra noluius abesse editione, ne eam parua aestimare prorsusque reiicere videremur. Nec defuere, qui doctissimis animaduersionibus, et commentariis locupletissimis intelligentiam physiognomonicon Aristotelis facilitando lectores iuuare, animum notitia egregia locupletare, et commodis qualibuscumque inde percipiendis certo, consulere studuerunt. Quorsum potissimum spectant ¹² Franciscus Sanchezius, ¹³ Camillus Bal-

10. Prodiit Parisiis Luteiorum 1535. octonis, titulus est: Aristotelis Physiognomonia latine facta ab Andr. Lacuna.

11. Editae Vitembergae 1538. octonis, ita inscripta: Aristotelis physiognomonia latine facta a Iodoco Willichio, accedit oratio in laudem physiognomoniae. Vide et I. Alb. Fabric. in Bibl. Gr. l. I. et Lipenium in Bibliotheca et philosophica, et medica sub voce: *physiognomonia*.

12. In com. supra iam n.

7. laudato, qui exstat inter opera medica Tolosae Testosagum 1636. quaternis edita. Vide Mart. Lipenii Bibl. med. et philos. in voce *Physiogn.* et Fabricii Bibl. Gr. l. I.

13. In Com. in Aristot. Bonon. 1621. fol. cf. Lipenium et Fabric. ll. cc. et Herm. Conring. in praef. ad Scipionis Claraemontii Caesenatis librum de coniectandis cuiusque moribus et latentibus animi affectibus, Helmst. 1675. quaternis.

Baldus, ¹⁴ Augustinus Niphus, ¹⁵ Herman-
nus Follinus, ¹⁶ Franciscus Porta, ¹⁷ Conra-
dus Wimpina, ¹⁸ Petrus Motius, alii, qui
pro cuiusque consilii sui ratione amplissimis
atque exquisitissimis obseruationibus Aristote-
lem explicauere. Franciscus Sanchezius qui-
dem commemorat se primum ad explican-
dum hunc Aristotelis librum accessisse, sed
proh dolor! primum tantum caput in lectioni-
bus Tolosae habitis exposuit, cuius quidem
rei rationem affert hanc, quia reliqua facilia
sint intellectu sine vltiore interpretatione;
veram tamen hanc subesse causam auguror,
quia, quod in Academiis Italicis vsu est rece-
ptum, auditores tanta cupiditate discendi prae-
diti sunt, vt primas tantum frequentent le-
ctiones,

14. Qui laudatur a Con-
ringio l. c. his verbis: *Me-
renturque laudem Augustini
Niphi et Camilli Baldi in Ari-
stotelis eiusdem argumenti li-
bellum.* Vide eiusdem ope-
ra moralia a Naudaeo edita,
quibus etiam vita Niphi
praefixa est.

15. In libro, cuius titu-
lus: Speculum naturae hu-
manae, belgice conscripto
et ab Iohanne Follino, filio
eiusdem, latinitate donato
et edito Coloniae Agrip-
pinae 1694. duodenis. Li-
ber iste capita et propositio-
nes continet non quidem
ordine, quem Aristoteles ob-
seruauit, at tali tamen, vt

omnia Aristotelis loca repe-
riri possint facile.

16. In Libris IV. de hu-
mana physiognomonia, edi-
tis Neapoli 1602. in folio,
Francofurti 1618. et 1621.
octonis; et Teutonice ibidem
1621. ordine arbitrario et-
iam auctor sua hic proponit.

17. In Libro de signis,
praeprimis libror. VIII. IX. X.
vbi Galeni et Aristotelis fe-
re omnia in compendium
redegit.

18. In Libro de multipli-
ci temperamento et cogno-
scendis hominibus cf. Mich.
Medina L. II. Aerae Chr.
c. 2.

etiones, reliquas vero sua absentia euacuatas professoribus, aliis vt impendant studiis, permittant lubentissime. Sed haec tantum obiter dicta sunt, dolendum tamen quam maxime, ex versione solum hunc enatum esse commentarium, quod in ¹⁹ obseruationibus Aristotelico textui subiectis probauimus, magisque sane consulisset eruditus viris, si non ex riuulis non adeo puris, sed potius limpidissimis fontibus sua haussisset. Camillus Baldus autem multa quoque vtilia congeffit in spisso illo horrendoque volumine, et commentario locuplete de coniectandis moribus, magis tamen philosophico more rem tractauit, quem ne nos quidem improbamus philosophiae puriori dediti, sed hoc tantummodo volumus eum emendationem textus ipsius omisisse penitus, vel saltem, quod aiunt primis labris, vt canes ex Nilo aquam lambentes prae Crocodilorum metu, tetigisse, atque adeo non semper fortuna secunda in explicando vsum fuisse. Nec sua laude Augustinus Niphus est defraudandus, qui sese ipsum Imperatorem eruditorum virorum ex nimia fastu superbiaque tumidus appellare non erubuit, et qui Imperatoris vices obuisse visus est apertissime. Follinus contra et rationes medicas in subsidium vocauit simul, quatenus eae ad physiognomoniam spectant in vniuersum, nam de medica physiognomoniam nobis dicendi pro instituti nostri ratione iam non est opportunitas. Conradus Wimpina vero non inuita Minerva rem aggressus esse videtur, et multa
egre-

egregieque dicta in eius libro proponuntur, Aristotelis intelligentiae satis accommodata ac conuenientissima. Quid tandem de 2° Petro Motio dicam, qui post Hippocratem et Galenum primo complexionis modum declarauit, deinde medico et philosophico ratiocinio, qui modus solennis erat et more receptus apud veteres physiognomones, qui nondum ratiocinia ex Logica expulerant atque proscripserant, propensiones et ingenia gentium, provinciarum et singulorum hominum describit curatius, saepiusque ad nostrum prouocat Aristotelem, eiusque cum reliquis scriptoribus de hac materia consensum demonstrat, suaeque sententiae veritatem egregie hac proponit ratione, ipsique firmitatem ac robur conciliat maximum. Neque ii sunt praetermittendi, qui omnium physiognomonum veterum scripta passim laudare ac illustrare in suis operibus sibi sumserunt, vt Scipio Claeremontius, Franciscus Porta, alii, quos tamen omnes nominare ac recensere, neque est otii, neque instituti nostri.

Misso iam Aristotele accedimus ad reliquos physiognomoniae scriptores veteres, qui quidem multis magnisque scatent mendis, tot tantisque conspurcati sunt librariorum oscitantium et ignorantium impuritatibus inquinamentisque, vt omnino Herculis opera in hoc Augiae stabulo physiognomonico repurgando

26. Vide Mart. Delrio qu. 4. p. 619.
Disquisit. magie. L. IV. c. 3.

gando ac euerrendo sit opus, Friderici Sylburgii quidem indefesso permulta debemus studio, qui bene ac egregie multa emendauit, qua quidem in re magis timiditatem laudamus, quam audaciam, quae apud multos hodiernum cum maiori literarum splendore scilicet ad summum fere fastigium et in critica arte euectum est; et sane meliora ab ipso sperare potuissemus, nisi manuscriptorum codicum penuria eius manum a plenaria medela retinuisset. Saepius interim quum nostram qualemcumque operam scriptoribus physiognomonicis dicaremus, optauimus, vt nobis tam felicibus esse contingeret, egregium illum codicem Manuscriptum nancisci, qui in Bibliotheca Vffenbachia fuit olim, et de quo nos latet penitus ad quosnam transierit. Huius quidem mentionem facit ²¹ Iohannes Georgius Schelhornius, cuius verba hic addere lubet: *Secundum Volumen*, inquit, (differit autem de codicibus MSS. Vffenbachii in epistola ad Iohannem Henricum Maium) *complectitur quatuor physiognomonicos scriptores, Polemonem, Adamantium, Melampodem et de maculis schediasma Hermannii Venii apographum, adiectis quibusdam in margine notis ac correctionibus*. Forte quorundam virorum doctorum fauore prorsus singulari aliquando fieri poterit, vt ad nostram perveniat notitiam, quemnam transportatus sit in locum

21. In commercio epistolari Vffenbachiano, vbi selecta variis observationibus illustravit ad primam sectionem commentationis de stu-

dio B. Vffenbachii Bibliothecario P. IV. n. CXLII. p. 238. editis Vlmae et Memmingae 1753. octonis.

locum codex ille, et forte etiam ad nostras manus, quo conferendo cum textu emendationes correctionesque seorsim prodire iubeamus, quod quidem ita afficiet animum nostrum, ut plane ignoremus quibus verbis talem animi propensionem praedicare et celebrare, gratiasque decentissimas agere debeamus.

Iam vero de unoquoque horum auctorum seorsim pauca sunt exponenda, ut constet qualis fuerit patria, genus, aetas, vitae ratio et adscriptionem horum operum siue potius opusculorum accessio. De Polemone quidem nihil certi afferri potest; adductis ponderatisque omnibus rationibus, quibus firmo inniti possemus, imo forte deberemus, talo, titubantes labantesque nos semper inuenimus. His tamen non obstantibus commemoremus quae de Polemonibus apud veteres exstant, eo potissimum consilio, ut cuique nostrorum lectorum sit integrum atque concessum sententiam unam vel alteram eligere, cui religiose subscribere assentiri queat merito. Plures nomine Polemonis insignitos celebratosque fuisse apud veteres, quorsum prae reliquis referri meretur ²² Polemo ille Atheniensis Philosophus, Philostrati Filius, etiam tironibus notissimus ex historia antiqua, quippe qui, quum in iuventute esset petulans, et aliquando ebrius

22. Diogenes eum multa scripsisse asserit, quod negat Suidas in hac voce. Horat. de eo; *Faciesque quod olim mutatus Polemo.* Vide Fabric. Bibl. Gr. L. III. c. 6. Vol. II. n. 24. p. 144.

us et coronatus scholam Xenocratis ingressus fuisset eius oratione de pudicitia, eleganti quidem at graui, qua tunc vñs est, ita motus est, vt lasciui vitae generi ac impudenti nuntium mitteret protinus, mutatisque moribus tantum profecit in philosophia, vt Xenocrati in schola succederet. Alius est ²³ Polemo Rhetor, cui Albertus Magnus hoc physionomicon tribuit, sed parum verisimiliter vt recte arbitratus est ²⁴ Fabricius. Alberti verba vtique digna censenda sunt, vt hic adscribantur: *vt melius scientur ea, inquit, quae dicenda sunt ponemus singulorum membrorum per se significationes, sequentes auctores magnos huiusmodi artis, Aristotelem videlicet et Auicennam, Constantinum ipsum, et ipsum quem commendat Aristoteles Philemonem. Loxum quoque et Palemonem (Polemonem) declamatorem, qui physiognomonica perfectius ceteris tradiderunt.* Meminere etiam Historici, ²⁵ Polemonis Periegetae, cognomine Helladici, genere Ilienſis, Panaetii discipuli et Timaei historici aduersarii grauissimi, et historici nobilissimi, qui aequalis fuit Aristophani Grammatico ²⁶ Alius est e Laodicea Cariae, qui Smyrnae vixit, aequalis Herodis Attici

23. In Libro I. de animalibus. Fuit alius quoque Rhetor eiusdem nominis de quo, vt et de priori, Voss. in histor. Gr. p. 119. et 404.

24. In l. c.

25. Vide Voss. l. l. Suidas testatur eum scripsisse de

origine ciuitatum, Phocidis, Ponti et Laconiae geographiam, et de cursu solis libros; posterior liber visus est quibusdam persuadere, vt ipsum pro auctore physiognomicon venditarent.

26. In Histor. Dynastiar. VI. p. 86.

tici sub Adriano Imperatore, ad quem legatus quandoque Smyrnaeorum missus, ab eo honorifice exceptus, cui ut tribuamus hunc libellum ne probabili quidem ratione adduci nos patiemur. Forte vero immutato paululum nomine is est, qui Philemon et Palaemon ex librariorum aut operarum errore nominatur, et cuius librum Syriace versum commemorat Greg. Abulpharaius, qui eum Hippocratis Medici aequalem facit. Nicolaus Petreius Corcyraeus, qui Polemonem latine vertit, eum Atticum fuisse asserit, quocum alii consentiunt, quibus tamen aduersantur ²⁷ Fabricius et ²⁸ Sylburgius firmis sane nixi argumentis; siquidem vera si essent, quae produntur, ab recentiore interpolatum ac transformatum esse huncce libellum haud iniuria concedere teneremus; dictionis videlicet impuritas, structurae orationis inconuenientia ab Attica suauitate aliena, magisque ad Asianismum propensa, et acumen ingenii et subtilitas, quae philosophum quam maxime decent, neque Attico illi defuere Polemoni, prorsus desiderantur; quid quod vocabulum *εἰδολοθύτου*, Christianum magis quam Ethnicum resipiat philosophum. Itaque in tanta rerum spissitudine totque densissimarum tenebrarum obscuritatumque inuolucris, argumentis ad veritatem tantum propius accedentibus, haudquaquam vero inuictis, est utendum. Igitur
 si

27. In Bibl. Gr. L. III. c.
 6. Vol. II. n. 24. p. 144.

28. In Praef. ad Aristot.
 Vol. VI.

si quid statuendum, cum Fabricio coniunctis viribus affirmamus, Polemonem esse antiquiorem ²⁹ Origene, eiusque ingenii foetum, prouti apud nos circumfertur, interpolatum et a manu recentiori suppositum esse, quod neque mirum nobis videri debet, quum cognouerimus male sedulos ac lucricupidos homines, suis libris, vt amicos et lectores concilient, imposuisse celebratissimorum virorum nomina, quae subsequutis temporibus tamquam poma Eridos viris literatis et antiquitatum scrutatoribus indefessis multum operae negotiique faceffere. Vnde his missis aliorumque inuestigationi penitus relictis ad certiora deueniendum est, paucaque de editori- bus, qui tamen perpauca sunt, praefanda. Primum Graece edidit ³⁰ Camillus Peruscius cum Adamantio et Melampode, ast multis vitiis contaminatos, quae tamen non Perusco, sed potius librariis infidis et negligentibus, tribuenda sunt. Deinde Frid. ³¹ Sylburgius sexto volumini operum Aristotelis a se editorum inseruit, qui Romana editione critico- que acumine in subsidium vocatis textum in- finitis

29. Locus est in Libro 1. contra Celsum, p. 26. vbi sic: 'Εάν δὲ καὶ τῶν φυσιογνομωνούντων κρατῇ, εἴ τε Ζωπύρου, εἴτε Λόξου, εἴτε ΠΟΛΕΜΩΝΟΣ, εἴ τε οὐ τινός ποτ' οὖν τοιαῦτα γράψαντος, καὶ ἐπαγγεILLAμένη εἰδέναι τι θαυματὸν οἰκεῖα τοῖς ἡθροῖς τῶν ψυχῶν πάντ' ἔναι τὰ σώματα.

30. Exstat ad calcem Ae-

lianī Historiarum variarum Romae 1545. quaternis editarum, quam editionem humanissime ab Exc. Fischero ex sua Bibliotheca nobiscum communicatam grato profitemur animo.

31. Quae prodire Francofurti apud heredes Wechelios 1587. quaternis.

finitis in locis emendare atque in notis ad cal-
cem adiectis corrigere, atque verum auctoris
sensem, conferendo cum Aristotelis et Ada-
mantii libris, non solum eruere et vindicare
studuit, sed et re vera, ut nobis quidem vide-
tur, restituit; qua quidem in re in eius virtu-
tibus memoratur, quod modeste in hoc opere
perficiendo, neque haud rudi Minerva sit ver-
satus. Criticam quoque Polemoni et Ada-
mantio adiicere voluit manum ³² Iohannes
Meursius, a quo sane, graecarum enim litera-
rum erat amantissimus atque doctissimus, mul-
tae atque admodum egregiae fuissent exspe-
ctandae emendationes et animaduersiones,
quarum aliquot exhibuit ³³ specimina, nisi
morte interceptus his, priuati essemus. Lati-
ne autem versum habemus Polemonem ³⁴ Ni-

b 2

co-

32. Haec ipse profitetur
in Spicilegio ad Theocritum
p. 170. his verbis: *Osten-
dam id, quum aliquando vi-
tam et otium suppeditet Deus,
utrumque illum auctorem ab
innumeris mendis vindicatum
publice dabo.*

33. Vide Adamant. Nostr.
p. 433. n. 3. Alia observa-
tio spectat ad Polem. L. I.
c. 8. p. 248. quam tum non
addidimus, quum nobis non
ad manus esset Meursius,
quamque, ut lectores intelli-
gant, qualis futura fuisset
editio Meursii, hic inserimus.
Sic vero scribit in Spicil. p.
2. *Polemon quoque Physio-*

*gnomon naso iracundiae in-
dicium inesse tradit: 'Πινθε
τὸ ἄκρον λεπτόν ὑπάρχον ἐπι-
ξέειν τοῦ ἀνδρός ὀργὴν σημαίνει.*
At Heraclides in Allegoriis
cor eius sedem statuit, "Ὅτι
μὲν δ' θυμὸς εἴληχε τὸν ὑπο καρ-
δίαν χώρον, δ' Ὀδυσσεὺς τοῦτο
ποιήσει σαφές ἐν τῇ κατὰ μνηστή-
ρων ὀργῇ, καθάπερ οἶκόν τινα τῆς
μισοπονηρίας θυροκρουσῶν τὴν
καρδίαν, Στῆθος δὲ πλήξας κρα-
δίην ἠνίπατο μύθῳ, Τέτλαθε
δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο-
κοτ' ἔτλης. 'Αφ' ἧς γὰρ αἱ θυ-
μικαὶ ῥέουσι πηγαί, πρὸς ταύ-
την ὁ λόγος ἀποκλίνων.

34. Edita est haec versio
coniunctim cum Meletii et
Hip.

colao Petreio Coreyraeo debemus, quam omnibus reliquis subsidiis destitutus vna cum Romana editione in eruenda et vindicanda vera Polemonis adhibuit lectione ³⁵ Sylburgius, docens simul et versiones sua non esse defraudandas vtilitate, quid quod ipsarum ope loci deprauati egregie restituti sunt. Nobis vero, quod dolemus quam maxime, huius versionis, cuius summa est raritas, non est facta copia. Praeter hos ³⁶ Scipio Claraemontius et Franciscus Porta multa ex Polemone reliquisque physiognomonibus in suos transtulerunt libros, eaque vberius explicarunt, alios vt taceam, qui, quod fieri solet plerumque, quodque nequaquam improbandum, sed potius laudandum esse arbitramur, si laudatis auctorum nominibus quibus nostra ex parte debemus, suum cuique tribuatur; his auctoribus in subsidium vocatis libris suis euentiam, claritatem, splendorem ac certitudinem maiorem, cum auctoritatis grauitate coniunctam, conciliare studuerunt.

Adamantii vero historia qualis fuerit, quove vixerit tempore, argumentis tantum veritati propius accedentibus potest euinci, quum certis ac indubitatis destituimur plane. Verissimum interim est, eum Polemone multo iunior, eiusque Paraphrasten esse, quod ³⁷ ipse disertis

Hippocratis de structura hominis libello, Dioclis epistola de tuenda valetudine ad Antigonom Regem, et Melampodis de naevis li-

bro, Venetiis 1552. quaternis.

35. Vide Sylb. in praef.

36. Vide supra.

37. L. c. p. 314.

disertis indicat verbis. Vulgo vocatur Sophista, non quidem vulgari et trito, sed eminentiori sensu scilicet, quippe qui verae et genuinae sapientiae dici meretur professor; suumque Constantio Imperatori, illi scilicet ex opinione ³⁸ Fabricii, qui Placidiam Honorii uxorem duxit, de quo ³⁹ Sozomenus, qui asserti veritatem firmat, fusius agit, inscripsit librum. Verum eum fuisse gente Iudaeum *ἰατρικῶν λόγων σοφιστὴν* ⁴⁰ Socrates tradidit, qui Attici Episcopi Constantinopolitani tempore Alexandriam se conferens, ibi Christianam amplexatus religionem commoratus est. Praeter librum Physiognomonicon etiam alii libri Adamantii nomen prae se ferentes commemorantur apud veteres. ⁴¹ Scholiastes siquidem Hesiodi librum *περὶ ἀνέμων* laudat, qui liber de ventis etiam in codice manu exarato Bibliothecae Regis Christianismi teste ⁴² Labbeo exstat, qua quoque codex MSS. ⁴³ de ponderibus et mensuris asseruatur. Adamantius ille, quem saepius laudat ⁴⁴ Aetius pro vno
b 3 codem-

38. Vide l. c. p. 171. Not. g.
39. In historia eccles. L. IX. c. 16.
40. In histor. eccles. L. VII. c. 13.
41. ad Theogoniam p. 209.
42. Vide Bibliothecam nouam MSS. cod. 1213. p. III.
43. Bibl. l. l. p. 123. et Fabric. Bibl. Gr. l. l.
44. Vide Tetr. I. Serm.

eodemque a ⁴⁵ Marfilio Cognato cum nostro habetur, et cuius fragmenta Hispaniae in Bibliotheca Regia S. Laurentii asseruari etiamnum ⁴⁶ Ciaconius commemoravit. Neque ⁴⁷ Oribasius silentio praetermisit Adamantii medicamina, commendans ipsius remedium ad alopecias et medicamentum ad ulcera phagedaenica, an vero cum Adamantino vnus idemque sit Adamantius ego haud facile dixerim, quamquam is lapsus familiaris ac solennis esse soleat, vt librarii aut operae ex negligentia, aut potius pleonasmō, literam n. aut aliam addiderint inseruerintue. Sed properamus ad editiones. Iam non monemus eum cum reliquis exstare, quod semel affirmauimus, seorsim eum editum esse Lutetiis Parisiorum apud ⁴⁸ Iohannem Neobarium cum versione ⁴⁹ Iani Cornarii, viri in interpretandis et vertendis veteribus auctoribus versatissimi laboriosissimique, cuius quidem vt et Parisiensis editionis summa est raritas, vt ignoremus penitus forte quonam in angulo pulvere conspurcatae ac rectae lateant. Hunc tamen defectum, qui nos sane tristissimos reddidisset

⁴⁵. In Variarum Observationum L. IV. c. 17. cos ex ed. H. Stephani, p. 39 et 40.

⁴⁶. Vide eius Bibliothecam, pag. 18. edit. Kappii in fol. ⁴⁸. Anno 1556. octonis, et antea Basileae 1544. octonis.

⁴⁷. In Synopseos ad Eustachium filium L. III. de emplastrorum et trochiscorum compositionibus. Vide Artis med. Principes medi- ⁴⁹. Vide Ciaconium in Bibl. p. 18. qui tamen quam maxime dolet ab haeretico Adamantium esse versum. En piam simplicitatem!

didisset, suppleuit egregie ⁵⁰ Sylburgius, cui Parisiensis editio cum Cornarii versione non solum in conferendo ad manus fuit, sed qui etiam codice manuscripto usus est, quem Bononia Pompilius Amasaeus ad illum transmissit. Francogallice primum per ⁵¹ Iohannem Bonam et deinde interprete puero duodecennali ⁵² Henrico Bouuino de Vauroy, qui Adamantium et Melampodem veste francogallica prodire iussit indutos, editus et Purpurato ecclesiae Romanae ⁵³ Richelieu dicatus est. Neque Teutones, populares nostri, ut plurimum Francogallos imitantes, sua laude defraudandi sunt, qui pro pruritu vertendi omnibus fere temporibus, pectora et manus ipsorum infestante, et ⁵⁴ Adamantium teutonice versum ex studio nimio commodis publicis inferuendi, et molestias cum literis tractandis arctissimo vinculo iunctas leniendi, prostare voluerunt. Vnde officinae vertendis libris a sapientissimis magistris conditae, et vndequaque prostantes, ut sartae tectaeque et hodiernum feruentur, quo breuiori via ad Mineruae atria et templa accedere desideramus, orandum est.

At Melampus restat, cuius ut mentionem quoque iniiciamus necessitas rei exigere videtur, praeprimis quum plures occurrunt huius nominis viri, qui in literarum studiis ex-

b 4

cellere

⁵⁰. In Praef. ad Aristot.
Opp. T. VI.

⁵¹. Parisiis 1556. octonis.

⁵². Parisiis 1656. octonis.

⁵³. Vide Fabric. l. c.

⁵⁴. In Trifolio Physiognomonico, quod Norimbergae prodit.

cellere visi sunt. Antiquissimus, nisi omnia me fallunt, est ille Melampus, Amythaonis et Dorippes filius, ab ⁵⁵ Homero laudatus, qui augurio claruit, omniumque avium ceterorumque animalium voces novit ac intellexit. Eum medicum praestantissimum fuisse, cui templum aedificatum est, festa solennia et sacrificia fuere statuta ⁵⁶ Pausanias refert. Iuuit Biantem in auferendis bobus ⁵⁷ Iphiclo, quos ille Neleo restituit, cuius beneficii memor Neleus ipsi filiam suam Pero dictam matrimonio iunxit. Filias quoque Proeti ⁵⁸ furiis agitatae sanitati mentis restituit, quarum vnam Iphianassam cognomine coniugem accepit. Haec paulo verbosius prosequuti sumus, ut appareat facile error ⁵⁹ Ludouici Septalii Mediolanensis, Melampodem hunc auctorem horum librorum, qui eius nomine circumferuntur, asserentis. Communem causam facit cum Septalio ⁶⁰ Nicolaus Petreius Corcyraeus, a Sylburgio ut mihi videtur optime refutatus. Neque

55. In Odyss. L. XV. v. 226.

56. L. I. c. 28.

57. Vide Homer. Odyss. XIII. v. 370. et Propert. El. III. 2. sq. *Turria processus vates est vineta Melampus, Cognitus Iphicli surripuisse boves. Quem non lucra, magis Pero formosa coegit, Mox Amytharaca nupta futura domino*

58. V. Virgil. Georg. L. III. v. 549 sqq. *Cessere magistri*

Phillyrides Chiron, Amythaeusque Melampus et Tibullus ad Messalam: Insignem famam sanctoque Melampode cretum Thiodamanta volunt.

59. in Libello de naeuis.

60. Vide Fabric. in praefat. saepius laudata. Cf. et Sotionis Paradoxa, ubi sic: *ἐνθα Μελάμπους λουσάμενος λύσσης Προϊτίδας ἀργαλέης, etc.* Vide Aristot. Opp. Sylb. T. VI. p. 125.

Neque ⁶¹ Tzetzae fides est habenda Melampodem istum Hesiodo antiquiorem facientis; neque is esse videtur quem praecepta symmetriarum literis consignasse prodidit ⁶² Vitruvius. Etenim si ⁶³ Fabricio fides habenda est, ut est reuera, longe iunior est Melampus noster, qui sub Ptolemaeo Philadelpho vixit. Eius nomine circumferuntur scripta ⁶⁴ *περὶ τεράτων καὶ σημείων καὶ μυῶν*, porro *μαντικὴ περὶ παλμῶν* et denique *περὶ ἐλαιῶν τοῦ σώματος*, sed stilus suspicione haud leui horum librorum videtur laborare ⁶⁵ Sylburgio: nam multo recentior esse et magis ad Turcicam barbariem, quam ad Graecorum venustatem accedere videtur. Neque res ipsae probantur Sylburgio, quia maiori ex parte nec *ιερογραμματέως* grauitati, nec regiae maiestati satis conueniunt, quid quod et ipse titulus, in quo Melampus *ιερογραμματεὺς* appellatur non satis conueniens censendus est, et quod *τὴν περὶ παλμῶν μαντικὴν* inscripserit Ptolemaeo. Sit quidquid sit, hoc tamen certum est et extra omnis dubitationis positum aleam, auctorem huius libelli superstitiosas fouisse opiniones in toto opusculo undequaue sparsas, iisque temporibus editum, quibus barbaries et superstitio verae eruditioni vltimum dixerit vale. His tamen non obstantibus seponendum hunc libellum nequaquam existimamus, quum ex eo disci possit

b 5 fit

61. ad Hesiod. p. 180. ed. Heinss.

62. In Praef. Lib. VII.

63. Bibl. Gr. T. I. L. I. c. 15. p. 97.

64. Vide Artemidor. Oneirocrit. L. III. c. 28.

65. Vide praefation.

fit quam labe erroribusque homines suae infecti fuerint aetatis, quibus sanandis prudentissimi doctissimique viri sese minime fenserint pares. Restat Melampus Grammaticus, cuius scholia in Dionysium Thracem manu exarata exstare in variis Bibliothecis asserit⁶⁶ Fabricius, quemque laudat aequè⁶⁷ Tzetzes ad Lycophronem. Neque sicco quod aiunt pede praetereundus Melampus Ithagenis filius, quem inter maiores Homeri refert Herodotus, siue alius quis scriptor in Poetae vita. Ad editiones quod attinet, primum Graece cum reliquis physiognomoniae scriptoribus edidit supra laudatus Camillus Peruscius, ut et Fridericus Sylburgius. In latinam linguam transtulit⁶⁸ Nicolaus Petreius, et ante eum Augustinus⁶⁹ Niphus, qui libellum de saltibus et tremoribus suis de auguriis libris inferendum curavit. Mihi vero hanc versionem inspicienti planum factum est, multa loca vel omissa esse sedulo, vel in exemplo Niphi illa non exstuisse. Graece et latine quoque libellum de naevis edidit⁷⁰ Claudius Martinus Laurendierius, et tandem Francogallice⁷¹ Henricus de

66. l. l. p. 99.

67. v. 31.

68. Quae translatio adiecta est Meletio et Hippocrati de natura humana etc. de quo iam supra.

69. Prodiit Basl. 1534. quaternis, quae rara admodum editio nuper fuit in Bibliotheca Walchia Ienae ven-

tilata. Exstat in Thes. Antiqq. Graevii Tom. V. p. 330 sqq.

70. Prodiit cum Hieron. Cardani Metoposcopia Paris. 1685. in fol.

71. Exstat cum reliquis physiognomonicis scr. in libello supra laudato.

de Bouvin de Vauroyus, et Germanice auctor
 72 Trifolii Chiromantico phyfiognomonici.

Vix opus esse videtur, vt moneamus, quid in hac editione curanda adornandaque data opera praestare apud nos constitueramus, nobis siquidem consilium fuit, horis nostris subsecivis quantum fieri posset mendis repurgandis expungendisque nostrum qualecumque studium dicare, atque hos ipsos phyfiognomones ea via, quam Fridericus Sylburgius ingressus est, conferendo nimirum inter sese, emendare, ita tamen, vt audaciam quae interdum plus sibi quam aequum arrogat, cane peius ac angue fugeremus, adeoque multa intacta relinqueremus loca, quae vltiori inquisitioni doctiorum virorum magis permitenda, quam illotis quod aiunt manibus ipsi apprehendenda esse conspurcandaque arbitrati sumus. Ceterum id potissimum curavimus, vt animadversionibus, quas Sylburgii doctissimis adiecimus annotationibus, suo nomine in hac etiam editione insignitis, aliorum auctorum effatis facem praeferre lucemque si non plenariam, aliquam saltem super illos diffunderemus, qua quidem in re si nostro consilio responderit euentus, laetabimur maxime. Ornamentum autem maximum huic editioni accessit emendationibus doctissimis ac observationibus Viri Celebratissimi ac Doctissimi, Illustris Danielis Guilielmi Trilleri, Senis Veneran-

72. Editum cum Ioh. Symmetria corporis hum. Notis. Elsholzii L. de Sym- rimb. 1695. octonis.

nerandi, Patroni Maximi, quem vt Deus ter optimus maximus per longam annorum feriem in incrementum rei literariae, artis medicae et graecarum literarum, rebus humanis interesse iubeat precamur ex animo. Exemplar enim Melampodis ab Illustri Grunero cum reliquis ad nos transmissum continebat egregias notas a manu Magni Trilleri profectas, quas non solum adiciere, et vt facile in oculos incurrerent, asterisco nobis notare placuit, sed etiam hoc nomine officii mei ratio exigit hoc, vt tanto Viro, cuius fauore ne vlllo quidem excidere cupio tempore, gratum meum testificer animum publice, cui vt et Grunero Illustri, Patrono venerando res meas meque ipsum ita commendo ac trado, vt maiori qua passim modo ignorem penitus. Praeterea triplici quoque Indice locupletare hos auctores volumus, vt eos consulere, atque illa oracula physiognomonica adire atque ex aureo illo tripode, cui ferreus et ligneus subsequutis temporibus ab aliis physiognomonibus substitutus est, responsa percipere queant. Quum autem sentiam nihil humani a me alienum esse, meque saepissime ob ingenii exiguitatem viriumque imbecillitatem esse lapsum et in deuia abductum, rogatos cupio lectores aequos, vt mihi veniam ignoscendo concedant, omniaque aequi bonique consulere velint. Scrips. Lipsiae ex Musco nostro ipsis Kalendis Martii. A. R. S. cııııccclxxx.

I.
ARISTOTELIS PHYSIOGNOMNICON .
CAPITA

I. Probat physiognomoniam esse: hoc est, coniecturam de moribus ex lineamentis corporis fieri posse. Deinde physiognomoniae modos explicat	3
II. Physiognomoniam circa quae versetur: et ex quibus generibus signa accipiantur	20
III. Signa affectionum animi sigillatim	35
IV. De signis particulariter	62
V. Distinctio maris et feminae ad physiognomoniam	71
VI. De electione signorum in hominibus	88

II.
POLEMONIS PHYSIOGNOMNICON
LIBRI I CAPITA

I. Prooemium	169
II. De capite	178
III. De coloribus et capillis	180
IV. De fronte	186
V. De pilis	189
VI. De oculis	194
VII. De auribus	239
VIII. De nasibus	240
IX. De respiratione	243
X. De malis atque facie	247
XI. De ore	250
XII. De voce	252
XIII. De mentis	256
XIV. De labiis	258
XV. De collo	259
XVI.	

XXX

XVI. De pharynge	264
XVII. De humeris	266
XVIII. De manibus	267
XIX. De pectore	269
XX. De metaphreno	270
XXI. De gibbositate	272
XXII. De lateribus, ventre, genubus, lumbis et cruribus	273
XXIII. De digitis	279

Descriptiones formarum humanarum ex ipsius Polemonis Physiognomonicis

LIBRI II CAPITA

I. De fortis forma	282
II. De forma timidi	284
III. De forma ingeniosi	285
IV. Insensati signa	286
V. Impudentis signa	287
VI. Moderati signa	288
VII. Animosi signa	288
VIII. Inanimosi signa	289
IX. Signa androgyni	290
X. Signa amari	291
XI. Signa mansueti	291
XII. Reprehensor aliorum et contraria cogitans	292
XIII. Signa auari	293
XIV. De stulte malitiosis	294
XV. Iracundi signa	298
XVI. Amatorum contumeliarum signa	299
XVII. Signa luxuriosi	300
XVIII. Loquacis signa	301
XIX. Somnolenti signa	302
XX. Invidi signa	302
XXI. Petulantis signa	302
XXII. Timidi signa	303
XXIII. Signa rathymi	303
XXIV. Signa amantis	306
XXV. Meretrices	307
XXVI. De eunuchis	308
XXVII. De palustribus	309
	III.

III.

ADAMANTII PHYSIOGNOMICON

LIBRI I CAPITA

I. Prooemium	313
II. De oculis humidis	325
III. De oculis intentis	329
IV. De oculis mobilibus	331
V. De oculis caesis	334
VI. De oculis volubilibus huc et illuc	340
VII. De oculis variegatis	341
VIII. De oculis cauis	346
IX. De oculis eminentibus	347
X. De oculis palpitantibus	350
XI. De oculis tenebricosis	351
XII. De oculis egregie splendidis	353
XIII. De oculis nitentibus	353
XIV. De oculis ridentibus	356
XV. De oculis austeris	358
XVI. De oculis claudentibus et conniuentibus	360
XVII. De oculis explicatis	362
XVIII. De oculis conniuentibus et non conniuentibus	364
XIX. De vesiculis oculorum	365
XX. De oculis acutis	367

LIBRI II CAPITA

I. Prooemium	368
II. De eunuchis ex natiuitate	376
III. De vnguibus	377
IV. De digitis	378
V. De pedibus	379
VI. De malleolis	380
VII. De cruribus et femoribus	381
VIII. De genubus et lumbis	382
IX. De coxa	383
X. De dorso	383
XI. De gibbositate	384
XII. De lateribus et ventre	384
XIII. De pectore, mammis et praecordiis	385
XIV. De clauibus et humeris	387
XV.	

XXXII

XV. De brachiis et cubitis ac extremitatibus manuum	388
XVI. De collo	391
XVII. De mentis et labiis	396
XVIII. De naso	400
XIX. De fronte	402
XX. De malis atque facie	404
XXI. De auribus	406
XXII. De capite	407
XXIII. De coloribus et capillis	408
XXIV. De forma Graeca	412
XXV. De colore	413
XXVI. De pilis	417
XXVII. De motu	421
XXVIII. De respiratione, loquela et voce	427. 429
XXIX. De formis hominum	432
XXX. Forma fortis	433
XXXI. Forma timidi	434
XXXII. Forma ingeniosi	435
XXXIII. Forma insensati	436
XXXIV. Forma impudentis	437
XXXV. Forma moderati	438
XXXVI. Forma animosi	438
XXXVII. Forma inanimosi	439
XXXVIII. Forma androgyni	440
XXXIX. Forma amari	441
XL. Forma mansueti	441
XLI. Forma reprehensoris	442
XLII. Forma auari	443
XLIII. Forma aleae studiosi	443
XLIV. De urbano et agresti	444
XLV. Forma stulte malitiosi	446
XLVI. Conclusio	448

IV. MELAMPODIS

ex palpitationibus diuinationis.

Secundum singula corporis membra Liber 451

MELAMPODIS

Diuinationis ex naevis corporis.

Secundum omnes totius corporis partes 501

I. ARI.

I

ARISTOTELIS
PHYSIOGNOMNICON
GRAECE ET LATINE.

APPENDIX

OF THE

1791

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

Ἰ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΙΚΑ.

² Κ Ε Φ. α.

³ Ὅτι φυσιογνωμονεῖν ἐστὶ, καὶ πῶς.

⁴ Ὅτι ⁵ αἱ διάνοιαι ⁶ ἔπονται τοῖς σώμασι, καὶ οὐκ εἰσὶν αὐτὰ ἡ καθ' ἑαυτὰς ἀπαθείς οὕσαι τῶν τοῦ σώμα-

C A P. I.

Probat Physiognomoniam esse: hoc est, coniecturam de moribus, ex lineamentis corporis fieri posse. Deinde Physiognomoniae modos explicat.

Quod animae sequuntur corpora, et ipsae secundum se ipsas non sunt impassibiles a mo-

I. Φυσιογνωμονικὰ) Leonici, Isingrinii, et Camotii edd. habent Φυσιογνωμικὰ. Sed quum in ipso textus principio legatur: Οἱ μὲν οὖν προγεννημένοι ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΕΣ et κατὰ τρεῖς τρόπους ἐπεχείρησαν ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΕΙΝ, ego in titulo quoque Φυσιογνωμονικὰ scribere haud quaquam dubitavi. Sylb. Consentiant edd. Du Vallii, Aurel. Allobrog., aliae, Auerroes autem φυσιογνωμικὰ et quaedam vulgg. tuentur, minus recte. Auerroi tamen hunc errorem non tribuimus, sed potius librariis et operis, quum in inscriptionibus capitum et textu phy-

siognomoniam semper retineat. Et Diogenes Laertius in Aristotele, L. V. S. 25. etiam Φυσιογνωμονικῶν scribit, et ipsa res veritatem huius firmat lectionis, philosophi enim est, philosophorum more scribere. Iam veto φυσιογνωμονικὰ significat librum, qui nos de naturarum cognitione ac diiudicatione instruit, qui artem physiognomonicam tradit; ipsa autem ars φυσιογνωμονία, siue φυσιογνωμοσύνη dicitur. Igitur omnes illi minus accurate loquuti sunt, φυσιογνωμίαν et φυσιογνωμικὴν huic voci substituentes. Aperte enim aduersus graecae linguae genium peccant,

σώματος κινήσεων, 7 τοῦτο (δὲ) δῆλον (πάνυ) γίνε-
ται, ἐν τε ταῖς μέθαις, καὶ (ἐν ταῖς) ἀρρώστιας.
Πολύ

tibus corporis, id manifestum fit valde in
ebrietatibus et aegritudinibus. Multum nam-

physiognomiam et *physiogno-
mica* scribentes, et si in qui-
busdam locis scriptorum
hanc lectionem reperiamus,
illam tamen pro vera recipe-
re minime possumus, quum
sit reputanda pro falsa, atque
inepta, ex correctorum, libra-
riorum, atque operarum er-
roribus orta. Cf. Vossius de
vitiis sermonis L. III. c. 34.
Hunc quoque errorem erra-
uit Cel. Lauaterus in Reliqq.
physiogn. P. I. fragm. 2. p.
13. et aliis in locis. Ceterum
de auctore libri aliqua ex
parte ambigit Fr. Sanchez, in
Com. p. 35. priorem quidem
operis partem omnino sti-
lum redolere Aristotelis do-
cendi methodum, ac graui-
tatem, iure quidem asserit, at
vero secunda, quae incipit
a c. 7. multoque magis a c.
8. usque ad finem, non adeo
secure eius auctoris dici de-
bere ipsi videtur. Cui quo-
que sententiae aliquo sub-
scribit modo Auerroes. Tom.
VII. p. 283. b. partes quas-
dam non inueniens in trans-
latione antiqua, ideoque a
recentiori manu Graeco
textui additas coniiciens,

De quibus suo loco no-
bis erit differendi opportu-
nitas.

2. ΚΕΦ. 4.) Distinctio hu-
ius operis in capita non est
in Aldina illa luculenta ed.
at Sylburgius, Du Vallius,
alii, hanc assumerunt. Auer-
roes tamen aliam distinctio-
nem admisit, aliaque capi-
tum inscriptiones, quas suis
locis breuiter indicabimus.

3. "Ὅτι φυσιογνωμονεῖν etc.)
Neque capitum inscriptiones
reperiuntur apud Aldum,
alios, nos eas, vt et quam-
plurimi editores, ex Du Val-
lii transcripsimus editione.
Auerroes habet: *Physiogno-
monicam scientiam reperiri.*

4. "Ὅτι αἱ διανοίαι) Princi-
pium tractatus huius, citatur
a Stobaeo in Eclogg. Physic.
L. I. p. 88. sed scriptura in
quibusdam diuersa. Primum
enim ibi pro articulo αἱ legi-
tur coniunctio καὶ, vt etiam in
Leonici et Hingrinii edi-
tione. Deinde pro σώμασιν
ibidem est ἀνθρώποις: minus
conuenienter. Interpres sa-
ne tum articulum αἱ, tum no-
men σώμασι cum vulgg. edi-
tionibus agnoscit; Quod ani-

Πολὺ γὰρ ἐξαλλάττουσαι φαίνονται αἱ διάνοιαι
ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος παθημάτων. Καὶ τούναν-
τίον δὴ τοῖς τῆς ψυχῆς παθήμασι τὸ σῶμα
συμπά-

que animae mutatae videntur a passionibus
corporis. Et e contrario quod corpus com-
patitur passionibus animae, manifestum circa

A 3

mae sequantur corpora. *Sylb.* αἱ διάνοιαι hoc loco in vniuer-
sum animum notant com-
prehendentem ac regentem
vires (δυνάμεις) ceteras, quod
ex opposito σώμασι apparet.
Itaque a praeceptore suo
Platone dissentire videtur,
qui in Sophist. p. 167. dicit :
διάνοια μὲν (ἐστὶ) αὐτῆς πρὸς
ἑαυτὴν ψυχῆς διάλογος, quique
adeo tres specie distinctas
animas constituit, diuersis
quoque in locis degentes,
videlicet λογιστικὸν seu ἡγεμο-
νικὸν, ratione praeditam et
principem in cerebro, θυ-
μοειδὲς, irascibilem in corde,
ἐπιθυμητικὸν concupiscibilem
in hepate collocans. Sic quo-
que Suidas Tom. I. p. 617.
διάνοιαν pro animi facultate
sumit, sic enim : τὸ λογικὸν καὶ
ἡγεμονικὸν μέρος τῆς ψυχῆς διαι-
ρεῖται εἰς νοῦν, διάνοιαν, δόξαν.

5. Ἔπονται τοῖς σώμασι)
Sequuntur corpora. Ergo
mutuum esse commercium
animum inter et corpus,
agnouere veteres Vnde
ipse Aristot. de Animal. L.
I. c. 1. et 4. actiones et pas-

siones omnes animalium to-
ti tribuit composito, ita ta-
men, vt aliae ab animo, aliae
a corpore producantur. Ne-
que hoc latuit Galenum, qui
et re, et verbis declarauit
idem in peculiari libello, in-
scripto : ἔτι τὰ τῆς ψυχῆς ἥδη
ἔπεται τῇ τοῦ σώματος κρᾶσει,
et in L. περὶ τῶν ἀμαρτημάτων
καὶ πάθων τῆς ψυχῆς. Prae-
terea legi merentur, quae
ad Aristot. locum docte dis-
ferit Franc. Sanchez in
Comm. p. 35.

6. Καθ' ἑαυτὰς) Vulgg. editt.
habent, μεθ' ἑαυτὰς : mihi καθ'
ἑαυτὰς cum Stobaeo et inter-
prete magis placuit. *Sylb.*
Aldina quoque μεθ' ἑαυτὰς
retinet. Facile autem prae-
positiones κατὰ, μετὰ, παρὰ, πε-
ρὶ inter se permutari a libra-
riis atque operis, norunt
propemodum omnes.

7. Τοῦτο (δὲ) δῆλον (πά-
ν) etc.) Inclusa, δὲ et πάνυ
absunt ab eodem Stobaeo ;
itidemque seqq. v. (ἐν ταῖς).
Sylb. In quamplurimis editt.
haec verba vncinis inclusa
sunt, et nos eas sumus se-

⁸ συμπάσχον, Φανερόν γίνεται περί τε τοὺς ἔρωτας, καὶ τοὺς φόβους ⁹ (τε), καὶ τὰς λύπας, καὶ τὰς ἡδονάς. Ἔτι δὲ ἐν τοῖς φύσει γινομένοις, μᾶλλον ἄν τις ¹⁰ συνίδοι ὡς οὕτως ἔχει πρὸς ἀλλήλα σῶμά τε καὶ ψυχὴν ¹¹ συμφυῇ, ὡς τε τῶν πλείων ἀλλήλοις αἰτία γίνεσθαι παθημάτων. ¹² Οὐδὲν γὰρ πώποτε ζῶον

amores, et timores, et tristitias, et delectationes. Amplius autem et in iis, quae natura fiunt, magis utique aliquis conspiciet, quod corpus et anima ita se habent connaturalia, ut fiant causae plurimarum passionum ad invicem. Nunquam enim animal factum, vel

quuti, in Aldina autem nude posita reperiuntur.

8. Συμπάσχον) Stobaeus habet συμπάσχειν: et mox Φανερόν ἐστὶ περὶ etc. Sylb. περί τε τοὺς etc. artic. τοὺς deest in Aldina.

9. Τε) Inclusa partic. τε abest ab eodem Stobaeo. Sylb.

10. Συνίδοι) Stobaeus συνίδοι ὅτι οὕτως ἔχει. Sylb.

11. Συμφυῇ) Summam, ni fallor, animum inter et corpus conspirationem hac voce Arist. indicat, et unicuique animo suum esse adaptatum assignatumque corpus, cuius membris tanquam organis atque instrumentis, in agendo utatur, statuit.

12. Οὐδὲν γὰρ πώποτε ζῶον etc.) Stobaeus, οὐδὲν γὰρ που ζῶον, et sq. εἶδος ἑσχατέ τι ζ. Sylb. Consentit cum Arist.

Galenus de usu part. L. I. ab initio. Et Aristot. suam sententiam explicat de Anima l. 4. t. 53. Δοκεῖ γὰρ ἕκαστον ἴδιον ἔχειν εἶδος καὶ μορφήν, παρακλήσιον δὲ λέγουσιν, ὡς περ εἴ τις φαίη, τὴν τεκτονικὴν εἰς αὐλοὺς ἐνδύεσθαι. Δεῖ γὰρ τὴν μὲν τέχνην χρῆσθαι τοῖς ὀργάνοις: τὴν δὲ ψυχὴν τῷ σώματι. Rationi conveniens est unamquamque rem habere formam, et speciem propriam. Dicunt vero illi perinde, ac si quis dicat, artem aedificatoriam ingredi in tibus. Necessse enim est, artem quidem uti instrumentis suis, animam autem corpore. Sanchez iam animadvertit in suo Com. Aristotelem Pythagoreorum μετεμψύχωσιν refutare, quocum consentit Casp. Hoffmann. in Com. ad Gal. de usu part. p. 6.

ζῶον γεγένηται τοιοῦτον, ὃ τὸ μὲν εἶδος ἔσχευ ἑτέρου ζώου, τὴν δὲ διάνοιαν ἄλλου. Ἀλλ' αἰεὶ τοῦ αὐτοῦ τό τε σῶμα ¹³ καὶ τὴν ψυχὴν. Ὡς τε ἀναγκαῖον, ἔπεσθαι τῷ τοιῷδε σώματι τοίανδε ¹⁴ διάθεσιν. Ἔτι δὲ καὶ τῶν ἄλλων ζώων, οἱ περὶ ἑκάστον ἐπιστήμονες, ¹⁵ ἐκ τῆς ιδίας δύνανται θεωρεῖν, ἵππικοί τε ἵππους, καὶ ¹⁶ κυνηγέται κύνας. ¹⁷ Εἰ δὲ ταῦτα

generatum est tale, quod formam haberet alterius animalis, animam vero alterius, sed semper eiusdem corpus et animam. Quare necessarium est, consequitali corpori talem formam. Amplius autem et scientes circa unumquodque animalium ex forma possunt considerare: equites, equos; et venatores, canes.

A 4

13. Καὶ τὴν ψυχὴν) Stobaeus nominatio casu, καὶ ἡ ψυχὴ, et mox ὡς pro ὥς τε. Sylb.

14. Διάθεσιν) Stobaeus habet τοίανδε διάνοιαν. Interpretis versio, *talem formam*, accedit ad vulg. lectionem. Sylb. Magis placet Stobaei lectio, sententiae Aristotelis accommodatior. Supra enim dixerat εἶδος, nullamque inter has voces agnovit differentiam, quae tamen alias intercedit, quod de Philosopho vix asserendum.

15. Ἐκ τῆς ιδίας) Rectius ἐκ τῆς ιδίας, ut cum Stobaeo interpretis quoque habet, *ex forma*. Sylb. Sic quoque Aldus dat. Si *ιδίας* legendum, tunc μορφῆς, vel διαθέσεως vel simile quid subintelligendum.

16. Κυνηγέται κύνας) Vulgatam scripturam, κυνηγέται κύνας agnoscit etiam interpretes, *et venatores canes*. Stobaeus habet κυνηγετικοί θήρας. Sylb. Utraque lectio ferri potest, nam venatores et ferarum, et canum naturam cognitam habere debent, cf. Xenoph. et Arrian. de Venat. LL.

17. Εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῆ εἴη etc.) Haec clausula apud Stobaeum sic exarata est: εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῆ εἴη, ἀληθῆς εἴη ἢ φυσιογνωμονία. In Organismo quoque, Analyticorum priorum L. II. c. ult. philosophus docet, an e physiognomoniam possint duci argumenta, et quo modo: quod caput huius libri breue

ταῦτα ἀληθῆ εἶναι, (ἀεὶ δὲ ταῦτα ἀληθῆ ἐστίν,) ¹⁸ εἶναι ἂν Φυσιогνωμονεῖν. ¹⁹ Οἱ μὲν οὖν προγεγενη-
 μένοι Φυσιогνώμονες, κατὰ τρεῖς τρόπους ἐπεχείρη-
 σαν Φυσιогνωμονεῖν, ἕκαστος καθ' ἓνα. ²⁰ Οἱ μὲν
 γὰρ, ἐκ τῶν γενῶν τῶν ζώων Φυσιогνωμονοῦσι, τιθέ-
 μενοι

Si autem haec vera fuerint, semper autem
 haec vera sunt, erit fane ars quaeprimam phy-
 siognomoniae. Itaque priores physiogno-
 mones iuxta tres modos adgressi sunt hanc
 disciplinam, quique iuxta vnum. Alii qui-
 dem ex generibus animalium physiogno-

est quoddam compendium.
 Sylb. Du Vallius in Opp.
 Arist. marginē annotavit,
 Stobaei lectionem esse quo-
 que cod. MS.

18. Εἶναι ἂν φυσιогνωμονεῖν)
 Itaque huc vsque declaravit
 Aristotēles, dari vtique phy-
 siognomoniam. Tribus ar-
 gumentis vsus, 1) quod ani-
 mae conpatiantur corpori-
 bus, et v. v. 2) quod cognat-
 io tanta sit inter animam et
 corpus, vt unicuique animae
 suum sit assignatum corpus.
 3) quod arte de hominum
 moribus iudicium ferre va-
 leamus, quum hoc in aliis
 animalibus fiat.

19. Οἱ μὲν οὖν) Auerroes
 capituli II. initium hic facit,
 cum epigraphe: *Priores tri-
 bus modis Physiognomoniam
 speculasse, ac tradidisse, non
 tamen perfecte.*

20. Οἱ μὲν γὰρ etc.) Quum
 veterum libri, ex quibus hae
 opiniones sunt desumptae,
 non existent, paulo diffici-
 lior explicatio horum verbo-
 rum esse videtur. Fr. San-
 chez tamen in Com. p. 37.
 felici coniectura difficulta-
 tem hanc tollere studuit,
 hoc modo: *Primi Physiogno-
 mones, inquit, ita agebant:
 a quolibet animalium genere
 signa, in quibus omnes spe-
 cies conueniebant, extrabe-
 bant, et sic ideam quamdam
 ex his signis sibi finge-
 bant: item et animae speciem:
 ad quae conferebant homines phy-
 siognomonizandos: et secun-
 dum signa animalis, quae in
 iis inueniebantur, iudicabant
 de moribus physiognomoniza-
 ti.* Quam sententiam refu-
 tauit Herm. Follinus in *Spe-
 culo naturae* hum. c. III. p. 5.

μενοι καθ' ἑκάστων γένος, εἰδός τι ζώου καὶ ²¹ διάνοιαν.
²² Οἱ δ' ἐπὶ τε τῶν τοιούτων σῶμά τι, εἴτα τὸν ὅμοιον
 τῷ τὸ σῶμα ἔχοντι, καὶ τὴν ψυχὴν ὁμοίαν ὑπελάμ-
 βανον. ²³ Ἄλλοι δέ τινες, τοῦτο μὲν ἐποιοῦν, οὐκ

ἐξ

nizant, ponentes secundum vnumquodque
 genus figuram quamdam animalis, et speciei
 animam. Alii autem in talibus corpori simi-
 lem habenti corpus, et animam similem puta-
 bant. Alii autem quidam hoc quidem facie-

A 5

21. Καὶ διάνοιαν) Aldus
 habet διανοίας, deceptus a
 praecedente ζώον. Sed pro-
 cul dubio vox quaedam sub-
 intelligenda est, quod et
 quamplurimi interpretum
 intellexisse videntur, vocem
 speciei addentes.

22. Οἱ δ' ἐπὶ τε τῶν τοιού-
 των σῶματι, etc.) Cam. οἱ δ',
 ἐπὶ τούτοις σῶμά τι, εἴτα τὸν
 ὅμοιον τῷ σῶματι σῶμα ἔχοντα.
 Interpr. Alii autem in tali-
 bus corpori simile habenti cor-
 pus, etiam animam similem
 putabant. Sylb. Sic quoque
 hunc locum corrigendum
 censet Sanchez, vt ita stet
 constructio: Alii autem in ta-
 libus, animalium scilicet et ho-
 minum collatione, homini ha-
 benti corpus simile corpori ani-
 malis alicuius, et similem ani-
 mam adesse putabant. Quod
 si legatur: corpori similem
 habenti corpus, etc. non pot-
 est intelligi, quid sibi velit.
 Ergo tota sententia eo redit:

*In quocumque hominis corpo-
 re talis forma apparet, qualis
 in posita forma externa spe-
 ciei unius animalis est, talis
 in eodem anima, (hoc est, ta-
 libus moribus praedita) qua-
 lis est animalis illius, adest.*
 Discussit quoque hanc sen-
 tentiam Herm. Follius in
 Spec. nat. hum. c. IV. p. 8.

23. Ἄλλοι δέ τινες) Ter-
 tius hic est modus, quo cogni-
 ta cuiusque nationis forma,
 cognitisque moribus, de quo-
 quo etiam homine iuxta has
 formas iudicare valemus. Ae-
 ris temperies, regionum cli-
 ma, temperamentum natio-
 nis, mutationes utique quas-
 dam in homine producant, et
 sic ex imitandi studio aliae
 formae, alique mores, in-
 terdum oriuntur. Vide Hip-
 pocr. de aere, aquis, et lo-
 cis Sect. III. p. 78. versus fi-
 nem libri: Εὐρέσεις γὰρ, in-
 quit, ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῆς χώρας
 τῇ φύσει ἀκολουθοῦντα καὶ εἰδέα

ἐξ ἀπάντων δὲ τῶν ζώων ἐδοκίμαζον· ἀλλ' ἐξ αὐ-
τοῦ τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους, διελόμενοι κατὰ τὰ
ἔθνη, ²⁴ ὅσα διέφερε τὰς ὕψεις, καὶ τὰ ἦθη, οἷον
²⁵ Αἰγύπτιοι, καὶ Θρᾷκες, καὶ Σκύθαι, ὁμοίως τὴν
ἐκλο-

bant, non ex omnibus autem animalibus
experiebantur, sed distinguebant ex ipso ge-
nere hominum secundum gentes, quaecun-
que differunt secundum visus, et mores: ut
Aegyptii, et Thraces, et Scythae, similiter

τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς τρόπους.
*Magna enim ex parte homi-
num formas, et mores, regio-
nis naturam imitari reperias.*

24. Ὅσα διέφερε τὰς ὕψεις,
καὶ τὰ ἦθη etc.) Optime haec
illustrantur ex Hippocrate,
de aere, locis, et aquis Sect.
III. p. 71. Πολὺ γὰρ καλλίονα
καὶ μέζονα πάντα γίγνεται ἐν
τῇ Ἀσίᾳ, ἢ τε χώρα τῆς χώρας
ἡμερωτέρῃ, καὶ τὰ ἔθνη τῶν ἀν-
θρώπων ἡπιώτερα, καὶ ἐνεργό-
τερα. *Longe enim pulcriora
et maiora omnia in Asia gi-
guuntur, regioque ipsa hac
nostra mitior, et hominum
mores humaniores et benignio-
res. Cuius rei rationem tem-
pestatum anni temperatu-
ram affert. Et paulo post:
Τοὺς τε ἀνθρώπους εὐτραφεῖς εἴ-
ναι, καὶ τὰ εἶδεα καλλίστους, καὶ
μεγέθη μεγίστους. Hominesque
habiliores esse, formaque prae-
stantes, et magnitudinis exi-
miae, formaque et corporum
proceritate non admodum in-*

ter se dissimiles. Tandem sic
concludit: Τὰ δὲ ἔθνη ταῦ-
τα, ταυτῇ διάφορᾳ αὐτὰ ἐωυτέ-
ων μᾶλλον ἐσι τῶν προδιηγημέ-
νων, διὰ τὰς μεταβολὰς τῶν
ὥρέων, καὶ τῆς χώρας τὴν φύσιν.
*Atque hae quidem gentes, cum
propter anni tempestatum mu-
tationes, ium ob regionis na-
turam, longe magis inter se
differunt, quam quae ante
sunt enarratae.*

25. Οἷον Αἰγύπτιοι etc.) No-
tata dignus est locus de his
apud Hippocr. l. c. p. 74.
Postquam enim harum gen-
tium mores commemorave-
rat, sic dicit: Περὶ τε τῶν
ὥρέων καὶ τῆς μορφῆς, ὅτι πολὺ
ἀπῆλλακται τῶν λοιπῶν ἀνθρώ-
πων τὸ Σκυθικὸν γένος, καὶ εἰσι-
κεν αὐτὸ ἐωυτέῳ, ὥσπερ τὸ Αἰ-
γύπτιον, καὶ ἡκιστα πολύγονον
ἐστίν. *Simulque de anni tempo-
ribus (scil. haecenus dictum
est) quodque Scythica gens
forma multum a reliquis ho-
minibus diuersa est, sibi ipsi*

ἐκλογὴν τῶν σημείων ²⁶ ἐποιοῦντο. Οἱ δὲ τινες ἐκ
 τῶν ²⁷ ἐπιφαινομένων ἡθῶν, οἷα διαθέσει ἔπειτα
 ἕκαστον ἡθος τῷ ὀργιζομένῳ, τῷ φοβουμένῳ, τῷ
 ἀφροδισιάζοντι, καὶ τῶν ἄλλων δὴ παθημάτων
 ἐκά-

electionem signorum faciebant. Quidam au-
 tem ex moribus apparentibus, quales mores
 dispositionem sequantur. Sequitur autem
 unicuique mos, iracundo, timido, coeunti,
 et in vna quaque aliarum passionum. Est

*similis, non secus ac Aegyptii. Minime foecundum est hoc
 hominum genus, etc. Qui
 vero plura desiderat, adeat
 Euphormionem in Icon.
 anim. de moribus ac tempe-
 ramentis diuersarum natio-
 num.*

26. Ἐποιοῦντο) Vulgg. ἐπισῶν-
 τι, minus recte, forte ex ope-
 rarum negligentia.

27. Ἐκ τῶν ἐπιφαινομένων
 ἡθῶν) Male Auerroes et in-
 terpres: ex moribus a paren-
 tibus, quem sequutus est bo-
 na fide Sanchez in Com. ad
 h. l. p. 38. et forte alii, Ari-
 stotelem tantum, vti inter-
 dum fieri solet, interpretan-
 tes ex latina translatione.
 Sed omnes libri impressi,
 quotquot vidi, habent ἐπιφαι-
 νομένων, apparentibus, et vix
 mihi persuadere possum quo-
 modo loco ἐπιφ. γονεῶν legi
 posset. Nihilo tamen minus
 fertile ingenium Criticorum

quorundam huius interpre-
 tationis praesidium inuenit
 in illo Horatii L. IV. od. 4.
 v. 29. sqq. Fortes creantur for-
 tibus, et bonis est in iuuen-
 cis, est in equis patrum Vir-
 tus, nec imbellem feroces Pro-
 generant aquilae columbam.
 Audacter hac de causa sic
 pronunciat Sanchez l. I.
 Textum ergo sic exponito:
 Quidam autem ex moribus,
 hoc est, de lineamentis corpo-
 ris externis, a parentibus de
 liberis iudicant, quales mores
 dispositionem sequantur. Sa-
 tis quidem vere et ingenio-
 se, sed non ex sententia
 graeci textus satis accurate
 haec dicta sunt. Vnde quo-
 que quartus modus, quem
 tribus superioribus occulte
 additum censet Sanchez,
 sumto scilicet a parentibus
 ad iudicandum de liberis,
 purum putum figmentum
 est, de quo ne cogitauit
 quidem Aristoteles.

ἐκάσῳ. ²⁸ Ἔστι δὲ κατὰ πάντας τούτους τοὺς τρό-
πους Φυσιογνωμονεῖν, καὶ ἔτι κατ' ἄλλους, καὶ τὴν
ἐκλογὴν τῶν σημείων ἀνομοίως ποιῆσθαι. Οἱ μὲν
οὖν κατὰ τὰ ἥθη μόνον Φυσιογνωμονοῦντες, ²⁹ ἀμαρ-
τάνουσιν ἂν, πρῶτον μὲν, ὅτι ἔνιοι οὐχ οἱ αὐτοὶ ὄν-
τες, ³⁰ τὰ ἐπὶ τῶν προσώπων ἥθη τὰ αὐτὰ ἔχουσιν·
οἷον ὁ, τε ἀνδρείος καὶ ὁ ἀναιδὴς τὰ αὐτὰ ἔχουσι,
τὰς διανοίας πολὺ ³¹ κεχωρισμένοι. Δεύτερον δέ,
ὅτι

autem secundum omnes modos hoc phy-
siognomonizare. Et adhuc secundum alios
et electionem signorum dissimiliter fieri. Hi
quidem igitur iuxta mores solum physiogno-
monizant: primum quidem, quod quidam
non iidem quum sint, mores, qui in facie,
eosdem habent, ut fortis et inuerecundus
eosdem habent, animabus, vel intellectibus
multum separantur. Secundo autem, quod

28. Ἔστι δὲ etc.) Iam mutilam
et inanem ternariam illam rati-
onem physiognomonizandi
veterum fuisse Ar. docet.

29. Ἀμαρτάνουσιν) Hoc ver-
bum ex Cam. edit. additum
est: sequens ἂν, videtur ex-
pungendum, velut otiosum:
Sylb. Neque ἀμαρτάνουσιν
agnoscit Auerroes, neque le-
gitur in Aldina edit. aliis-
que. Forte fuit glossēma in
margine, quod postea in
textum irrepsit.

30. Τὰ ἐπὶ τῶν προσώπων
ἥθη) Vel subintelligendum
γεγραμμένα, vel τὰ ἥθη possi-

tum est pro τὰ τῶν ἥθων σημεία,
sive γράμματα, quidquid ti-
bi placuerit, sensus manet
idem.

31. Κεχωρισμένοι) Verbum
hoc satis accommodate usur-
patum est, de separatione,
et de vinculi, quod interce-
dit inter animum et corpus,
solutione saepe adhibetur.
Potestas huius verbi inter-
dum aliis adiectis vocibus
declaratur, sic Plato in Phae-
done, p. 254. n. 45. ed.
Cel. Fischeri, νῦν δ' ὅτι ἀπάρ-
χεται καὶ χωρίζεται ἕτερον ἀφ'
ἑτέρου.

ὅτι κατὰ χρόνους τινὰς τὰ ἥθη οὐ τὰ αὐτὰ, ἀλλὰ
 ἑτέρων ἔχουσι. 32 Δυσανίοις τε γὰρ οὖσιν, ἐνίοτε
 συνέβη τὴν ἡμέραν ἡδέως διαγαγεῖν, καὶ τὸ ἥθος
 λαβεῖν τὸ τοῦ εὐθύμου· καὶ τὸναντίον εὐθυμον
 λυπηθῆναι, ὥς τε τὸ ἥθος τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου,
 μεταβαλεῖν. Ἔτι πρὸς τούτοις περὶ ὀλίγων ἂν τις
 τοῖς ἐπιφαινομένοις τεκμαίροιτο. Οἱ δὲ 33 ἐκ τῶν
 θηρίων Φυσιογνωμονοῦντες, οὐκ ὀρθῶς τὴν ἐκλογὴν
 τῶν

secundum quaedam tempora, mores non
 eosdem, sed aliorum habent: tristibus enim
 existentibus, quandoque contingit diem de-
 lectabiliter ducere, et morem accipere, qui
 est hilaris: et e contrario hilarem contristari,
 ut mos, qui erat in facie, permutetur. Adhuc
 cum his, de paucis utique semper apparen-
 tibus coniecturam quis accipiat. Qui autem
 ex feris physiognomonizant, non recte ele-
 ctionem signorum faciunt: non enim est uti-

32. Δυσανίοις) Eandem, quam hic obtinet haec vox significationem, tribuit illi quoque Hipp. Ep. L. III. S. III. p. 169. cui *δυσανίος* dicitur, qui vilibus de rebus multum stoma-
 machatur, et de magnis rebus plus ceteris mortalibus, diutiusque. Galenus in Glos. *ἀνιαρὸς καὶ σκυθρωπὸς*. Quamquam tamen tristibus interdum contingit hilaritatis specie celari animi moerorem, quaedam tamen remanent signa tristitiae. Itaque vera sunt, quae Tibullus L.

III. El. VI. v. 33. cecinit: *Heu mihi difficile est imitari gaudia falsa, Difficile est tristi fingere mente iocum.*

33. Ἐκ τῶν θηρίων) Antiquissimam hanc fere fuisse artis physiognomonicae faciem inde patet, quod ferarum more antiquitus viverent homines, et sese ipsis assimilarent, de quibus Lucretius L. V. v. 929. sq. *Multaque per caelum solis voluentia lustra Volgiuago vitam tractabant more ferarum.*

τῶν σημείων ποιῶνται. Οὐ γὰρ δὴ ἐκάστου τῶν
ζώων τὴν ιδέαν διεξελεθόντα ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὅς ἂν
ὅμοιος τούτῳ τὸ σῶμα ἦ, καὶ τὴν ψυχὴν ὅμοιος ἔσται.
Πρῶτον μὲν γὰρ (ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν οὕτως) ὅμοιον
θηρίῳ ἄνθρωπον οὐδεὶς ἂν εὖροι, ἀλλ' 34 προσσει-
κότα μὲν τι. Ἔτι πρὸς τούτοις τὰ ζῶα ὀλίγα μὲν
τὰ ἴδια ἔχει σημεῖα, πολλὰ δὲ τὰ κοινά. Ὡς
τε ἐπειδὴν ὁμοίός τις ἦ, μὴ κατὰ 35 τὸ ἴδιον, ἀλλὰ
κατὰ τὸ κοινόν, τί μᾶλλον οὗτος 36 λέοντι, ἢ ἐλάφῳ,
ὁμοιότερος; εἰκὸς γὰρ τὰ μὲν ἴδια τῶν σημείων, ἰδίον

τι

que dicere percurrentem formam vniuscuius-
que animalium, quod quicumque vni similis
huic corpore erit, et anima similis erit. Pri-
mum enim, vt simpliciter dicam, nullus vtique
videbit hominem ita similem bestiae, sed assi-
milantem in aliquo. Adhuc autem cum his,
animalia pauca quaedam propria habent signa,
multa vero communia. Quare si quis similis
fuerit non secundum proprium, sed secun-
dum commune aliquid, quo pacto magis iste
leoni, quam ceruo, similior dicetur? Merito
enim propria signa proprium quid significare,

34. Προσεικότα) *Assimi-*
lantem, recte interpretes. Nam
nemo hominum feris in vni-
uersum similis deprehendi-
tur, neque ipsi homines in-
ter se, sed semper, si in quam-
plurimis signis corpori im-
pressis, et moribus conue-
niunt, in quibusdam tamen
differunt.

35. Τὸ ἴδιον) Hoc est, pro-
prium sibi ac peculiare, quo

quis ab aliis probe potest
diagnosci.

36. Λέοντι) Pro vulgato
λέγοιτο probat cum Cam. et-
iam interpretes, leoni quam
ceruo similior. Sylb. Sic quo-
que Auerroes, at Aldina cum
vulgg. λέγοιτο tuetur, quae
si admittenda est lectio, par-
ticula ἢ abesse debet, quae
tamen in Aldina et vulgg.
addita est.

τι σημαίνειν; τὰ δὲ κοινὰ, κοινόν. 37 Τὰ μὲν οὖν κοινὰ τῶν σημείων, οὐδὲν ἂν διασαφηνεῖν τῷ Φυσιогνωμοῦντι. Εἰ δέ τις τὰ ἴδια ἐκάστου τῶν θηρίων ἐκλέξειεν, οὐκ ἂν ἔχοι ἀποδοῦναι οὗ ἐστὶ ταῦτα σημεία, εἰκὸς γὰρ τοῦ ἰδίου. 38 Ἰδίον δὲ οὐδενὸς οὐδ' ἐν τῶν ζώων τῶν Φυσιогνωμονουμένων, ἐν γε τῇ διανοίᾳ ἔχοι ἂν τις λαβεῖν. Οὔτε γὰρ ἀνδρείον μόνον ὁ λέων ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλά. Οὔτε δειλὸν ὁ λαγὼς, ἀλλὰ καὶ ἄλλα μυρία. Εἰ οὖν μήτε τὰ κοινὰ σημεία ἐκλέξαντι σαφὴς γίνεται, μήτε καὶ τὰ ἴδια, οὐκ ἂν εἴη καθ' ἕκαστον τῶν ζώων
σκέπτε-

communia autem commune. Communia ergo signa nihil utique manifestabunt physiognomizanti. Si autem aliquis propria vniuscuiusque ferarum elegerit, non utique habebit assignare, cuius haec sunt signa. Merito enim proprii proprium. Nihil autem proprium animalium physiognomizatorum, in anima habebit utique aliquis accipere: neque enim forte solum leo est, sed alia multa: neque timidum lepus, sed et alia infinita. Si ergo neque communia eligenti manifestum aliquid fit, neque secundum propria, non utique erit vnumquodque animalium adspicere, sed ex

37. Τὰ μὲν οὖν κοινὰ etc.) Contrariam sententiam adversus Aristotelem probat Sanchez in Com. p. 41. Communia enim signa nobis manifestant, quae volumus.

38. Ἰδίον etc.) Sanchez in Com. p. 41. asserit, vix inue-

niri quaedam propria signa, et proprias facultates; quia rerum naturas et proprias vires ignoramus. Verum an ignoratio haec sit satis sufficiens, haud facile dixerim.

σκέπτεσθαι. 39 Ἀλλ' ἐξ ἀνθρώπων τὴν ἐκλογὴν ποιητέον τῶν τὸ αὐτὸ 40 πάθος πασχόντων. οἷον, ἂν μὲν ἀνδρείου ἐπισκοπῇ τις τὰ σημεῖα, τὰ ἀνδρεία τῶν ζώων εἰς ἓν λαβόντα δεῖ ἐξετάσαι, ποῖα παθήματα τούτοις μὲν ἅπασιν ὑπάρχει, τῶν δὲ ἄλλων ζώων οὐδενὶ 41 συμβέβηκεν. 42 Εἰ γὰρ οὕτω
τις

hominibus electionem facere oportet patientibus eandem passionem: ut si fortis inspiciat aliquis signa, fortia animalium in vnum accipientem oportet perscrutari, quae passiones his quidem omnibus insunt, aliorum autem animalium nulli accidant. Si enim ita

39. Ἀλλ' ἐξ ἀνθρώπων) Errorem in codice suspicatur Sanchez in Com. p. 41. atque pro ἐξ ἀνθρώπων, legendum coniicit ἐξ ἁπάντων, alias enim hoc repugnare ipsi videtur cum praecedentibus, tum etiam sequentibus. Siquidem arbitratur, videri Aristotelem hic velle, ut ex solis hominibus eandem passionem habentibus ad alios signa capiamus, et transferamus. Tunc ergo, inquit, sensus erit: ut non ex vno genere animalium signorum collectionem tantum faciamus, sed ex omnibus eandem passionem patientibus. Atque sic optime cohaeret sententia cum dictis et dicendis postea.

40. Πάθος πασχόντων) Haec loquendi formula Atticis-

mum sapit, sicuti plurimae aliae, v. c. νόσον νοσεῖν, μαλιν μάλινεσθαι, ἄρχειν ἀρχᾶς, γαμεῖν γάμον, quae passim occurrunt. Nostrium non est disquirere, an hae loquendi formulae, etiam Orienti notae, per Cadmum ad Atticos transferint.

41. Συμβέβηκεν) Aldus dat συμβέβηκε absque v. ἐφελλ. male.

42. Εἰ γὰρ οὕτω etc.) Hunc locum satis esse obscurum ac inuolutum iam Sanchez in Com. p. 41. observavit. Atque sibi hoc velle videtur Aristoteles, ut, si signa fortitudinis colligere velimus, respiciamus, ne animalia, a quibus haec signa trahimus, habeant passionem aliquam communem, praeter fortitudinem. Si

τις ἐκλέξειεν, ὅτι ταῦτά ἐστι τὰ σημεῖα ἀνδρείας τοῖς προκριθεῖσι ζώοις, μὴ μόνον ἀνδρείας κοινὸν ὑπάρχειν παθήματα τῶν (43 ἐν) τῇ διανοίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἄλλό τι. Οὕτω δ' ἂν ἀπορήσεις πότερον ἀνδρείας ἢ θατέρου τὰ σημεῖά ἐστιν. Ἀλλὰ δεῖ ἐκ πλείων τε ἐκλέγεσθαι ζώων, 44 καὶ μηδὲν πάθος κοινόν

quis elegerit, quod eadem sunt signa fortitudinis, praedictis animalibus non solum fortitudinis communem inesse passionem eorum, quae sunt in intellectu, sed et alia quaedam, sic utique dubitabit, utrum fortitudinis, aut alterius signa sint. Sed oportet ex pluribus eligi animalibus, et non habentibus ullam

enim illis etiam esset communis, verbi gratia, luxus, dubitamus an signa illa luxum, an fortitudinem denotarent. Mihi quidem locus sic refingendus, medicaque manu sanandus, ut statimam, Aristotelem de rebus duabus sibi inuicem oppositis loquutum, iisdemque verbis usum fuisse, quarum una sententia ex incuria librariorum, quum iisdem verbis inciperet, quod saepe fit, omissa est. Forte sic scripsit Aristoteles: Εἰ γὰρ οὕτω τις ἐκλέξειεν, ὅτε ταῦτά ἐστι τὰ σημεῖα ἀνδρείας τοῖς προκριθεῖσι ζώοις, μόνον ἀνδρείας κοινὸν ὑπάρχειν παθήματα τῶν ἐν τῇ διανοίᾳ, οὕτω δὲ μὴ ἀπορήσεις. Εἰ δ' οὕτω τις ἐκλέξειεν

ὅτι ταῦτά ἐστι τὰ σημεῖα ἀνδρείας τοῖς προκριθεῖσι ζώοις, μὴ μόνον ἀνδρείας κοινὸν ὑπάρχειν παθήματα τῶν ἐν τῇ διανοίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι. Οὕτω etc.

43. Ἐν) Inclusum, e sequentibus additum, ubi ἐν bis τῇ διανοίᾳ iungitur. Expressit etiam Interpres, *passionem eorum, quae sunt in intellectu.* Sylb. Expressit quoque Auerroes, at in Aldina deest.

44. Καὶ μηδὲν πάθος, etc.) Haec verba sic παραφράζει Sanchez in Com. p. 42. non habentibus passionem ullam aliam manifestam, praeter unam, cuius signa quaerimus. Satis bene, et sensui accommodate.

κοινὸν ἔχόντων ἐν τῇ διανοίᾳ ἄλλό τι, οὗ ἂν τὰ ση-
μεῖα σκοπῇ. Ὅσα μὲν οὖν τῶν σημείων μόνιμά
ἔστι, μόνιμον ἂν τι καὶ σημαίνοι. Ὅσα δὲ ⁴⁵ ἐπιγι-
νόμενα, καὶ ἀπογινόμενά τε καὶ ἀπολείποντα, πῶς
ἂν τὸ σημεῖον ἀληθὲς εἴη, τοῦ ἐν τῇ διανοίᾳ μὴ μέ-
νοντος· εἰ μὲν γὰρ μόνιμον, ἐπιγινόμενόν τε καὶ ἀπο-
λείπον σημεῖόν τις ὑπολάβοι, ἐνδέχοιτο μὲν ἂν αὐτὸ
ἀληθὲς εἶναι, οὐ μὲν ἐπιεικὲς ἂν εἴη, μὴ αἰεὶ τῷ
πράγματι παρεπόμενον. Ὅσα δὲ παθήματα ἐγ-
γινόμενα τῇ ψυχῇ μηδέν τι ἐνδιαλλάττει τὰ ση-
μεῖα τὰ ἐν τῷ σώματι, οἷς χρῆται ὁ Φυσιολόγος,
οὐκ ἂν εἴη τὰ τοιαῦτα γνωρίσματα τῇ τέχνῃ. Οἷον
τὰ

passionem communem manifestam, cuius uti-
que signa respicias. Quaecumque itaque signo-
rum mansiva sunt, aliquid mansivum signant.
Quae autem adveniunt, atque discedunt, et
deficiunt, quomodo utique signum verum
erit non manentis in anima? Si quidem enim
mansivum adveniens, et deficiens signum quis
fufcipiet: contingeret utique ipsum quidem
verum esse, non tamen conveniens, si non
perpetuo sequatur rem. Quaecumque autem
passiones factae in anima non in aliquo per-
mutant signa, quae sunt in corpore, quibus
utitur physiognomon, non erunt huiusmodi
cognitiones arti: ut quae sunt circa oppo-

45. Ἐπιγινόμενα) Aldus dat autem, aliunde assumpta et
ἐπιγινόμενα Distinguit hic ad tempus tantum duratura
Aristoteles inter signa per- dici possunt v. c. quae ori-
manentia, et transeuntia. untur ab vehementia affe-
Permanencia etiam insita ctuum et transeuntium dis-
siue naturalia, transeuntia positionum.

τὰ ⁴⁶ περὶ τὰς δόξας, καὶ τὰς ἐπισήμας, ⁴⁷ ἱατρὸν
ἢ κιθαριστὴν οὐκ ἐνδέχεται γινώσκειν. Ὁ γὰρ μαθὼν
⁴⁸ ὅ, τι ⁴⁹ μάθημα, οὐδὲν ἐξήλλαξε τῶν σημείων,
οἷς χρῆται ὁ Φυσιογνώμων.

ΚΕΦ.

fitiones, et scientias, medicum, aut citharoedum non contingit cognoscere. Nam addiscens aliquam disciplinam, nullam mutat signorum, quibus utitur physiognomon.

B 2

46. Περὶ τὰς δόξας) Interpr. circa *oppositiones*, paulo obscurius. Auerroes circa *opiniones*. Malle, circa dogmata, siue axiomata, aut eiusmodi propositiones evidentes, quae axiomatum loco esse possunt. Vide Aristot. Metaph. L. III. c. 3.

47. Ἱατρὸν ἢ κιθαριστὴν) Vulgg. edit. nominatio casu habent ἱατρὸς ἢ κιθαριστής, sed accusativum casum et orationis structurae lex requirit, et probat etiam Interpres: *medicum aut citharoedum non contingit cognoscere*. Sylb. Aldus habet ἱατρὸν ἢ κιθαριστήν, certe ex operarum negligentia.

48. Ὁ, τι) Ifing. margo legendum notat μαθὼν τι μά-

θημα, vel μαθὼν δτισὲν μάθημα, quarum lectionum priorem sequutus interpres vertit: *nam addiscens aliquam disciplinam, nullum mutat signorum, quibus utitur physiognomon*. Sylb. Aldus et Sylburg. coniunctim legit, sed Du Vallius ὅ, τι diuisim, quam nos quoque tamquam genuinam praeferimus.

49. Μάθημα) Verum quidem est, signa quaedam ex doctrina et arte accedere, quam discimus, sed haec sunt quoque aliunde assumpta, et quia ex vitae genere proficiscuntur, recte *signa diaeretica* dici possunt. Sic v. c. mathematicum, Iurisconsultum etc. ut plurimum frons prodit.

Κ Ε Φ. Β'.

1. Περὶ α' ἐστὶν ἡ Φυσιγνωμονία, καὶ ἐξ ὧν γενῶν τὰ σημεῖα λαμβάνεται.

2. Δεῖ δὲ οὖν ὀρίσασθαι περὶ ποῖα ἅττα ἐστὶν ἡ Φυσιγνωμονία, ἐπειδὴ οὐ περὶ πάντα καὶ ἐκ τίνων ἕκαστα σημεῖα λαμβάνεται. Ἐπειτ' ἐφεξῆς καθ' ἓν ἕκαστον περὶ τῶν ἐπιφανεσέρων δηλώσασθαι. Ἡ μὲν οὖν 3 Φυσιγνωμονία ἐστὶ, καθάπερ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς λέγει, περὶ τὰ Φυσικὰ παθήματα τῶν ἐν τῇ 4 δια-
νοίᾳ,

C A P. II.

Physiognomoniam circa quae versetur: et ex quibus generibus signa accipiantur.

Oportet ergo determinare circa qualia quaedam est physiognomoniam, quoniam non circa omnia, et ex quibus singula signa accipiuntur: deinde consequenter de manifestissimis circa unumquodque manifestare. Physiognomoniam ergo est, sicut et nomen ipsius dicit, de naturalibus passionibus, quae sunt in ani-

1. Περὶ α' etc.) Hic quoque Cap. II. apud Auerroem incipit, qui ita inscribit: *Quid sit physiognomoniam, et ex quibus generibus signa in unumquodque accipiuntur.*

2. Δεῖ δὲ οὖν) Cam. δὴ οὖν. Sylb.

3. Φυσιγνωμονία) Hanc definitionem, ut a Philosopho suppeditatur, veram censemus, eamque artem alio nomine Peucer. de diuin. p. 574. *physiologiam manticam* appel-

lat, nec iniuria, nam naturam humanam, eiusque ductus atque impulsus considerat, ad felices euentus, ac prosperos, aut contrarios, praesensionem suae, et vim futura praesagiendi; *mantica* autem dicitur, quia ex signis, interiori rerum naturae consentientibus, praedicat.

4. Διανοία) Vide supra ad C. I. obs. 4. p. 4. Ergo versatur primo circa affectiones naturales harum trium de-

νοία, ⁵ καὶ τῶν ἐπικτήτων, ὅσα παραγινόμενα με-
 θίστησι τῶν σημείων τῶν Φυσιογνωμονουμένων. Ὅποια
 δὲ ταῦτα ἔσιν, ὕπερον δηλωθήσεται. Ἐξ ὧν δὲ
 γένων τὰ σημεία ⁶ λαμβάνεται, νῦν ἐρῶ, καὶ ἔσιν
 ἅπαντα. ⁷ Ἐκ τε γὰρ τῶν κινήσεων Φυσιογνωμο-
 νοῦσι, καὶ ἐκ τῶν σχημάτων, καὶ ἐκ τῶν χρωμάτων,
 καὶ ἐκ τῶν ἡθῶν, τῶν ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐμφαινομέ-
 νων, καὶ ἐκ τῶν τριχωμάτων, καὶ ἐκ τῆς λειότητος,
 καὶ

ma, et accidentibus, quaecumque adueniunt,
 et transmutant signa physiognomizata. Qua-
 lia autem haec sint, posterius declarabitur.
 Nunc autem dicam, ex quibus generibus signa
 accipiantur, et sint omnia. Ex motibus enim
 physiognomizant, et ex figuris, et colori-
 bus, et ex moribus apparentibus in facie, et
 ex leuitate, et ex voce, et ex carne, et ex par-

B 3

scriptarum loc. cit. virium
 animi

5. Καὶ τῶν ἐπικτήτων etc.)
 Optime Peucerus l. l. p. 604
 sic explicat: deque adsciti-
 tiis, et acquisitis, aut con-
 suetudine contractis, quae na-
 turales aut frangunt, vel
 emolliunt, vel limant, poli-
 untque, aut exasperant, et
 acuiunt, aut prorsus immu-
 tant, et abolent. Huc re-
 ferri potest praesagium Zo-
 pyri de Socrate, quo stu-
 pidum et hardum eum pro-
 nunciauit, quod iugula con-
 caua non haberet, obtru-
 ctas eas partes et obduratas
 esse dixit, addidit etiam

mulierosum. Cui Socrates
 respondit: Non erras, hu-
 iusmodi enim natura essem,
 nisi naturam philosophia su-
 perasset. V Cicero de Fato c. 5.

6. Λαμβάνεται, νῦν ἐρῶ) In-
 terpres hanc verborum stru-
 cturam habet: λαμβάνεται καὶ
 ἔσιν ἅπαντα, e quibus generi-
 bus accipiantur, et sint omnia.
 Syllb.

7. Ἐκ τε γὰρ.) Iam recen-
 set fontes et loca, ex quibus
 signa morum et propensio-
 num colliguntur, quae com-
 memorare iam nostrum non
 est, quum nobis otium fe-
 cerit Herm. Follius in Spe-
 culo nat. hum. c. 7.

καὶ ἐκ τῆς Φωνῆς, καὶ ἐκ τῆς σαρκὸς, καὶ ἐκ τῶν
μερῶν, καὶ τοῦ ⁸ τύπου ὅλου τοῦ σώματος. Καθό-
λου μὲν οὖν τοιαῦτά ἐστιν, ἃ λέγουσιν αἱ Φυσιογνώμο-
νες περὶ ὅλων τῶν γενῶν σημεία. Εἰ μὲν οὖν ἀσαφὴς,
ἢ μὴ εὖσημος ἦν ἡ τοιαύτη διέξοδος, ἀπέχρησεν αὐ-
τὰ εἰρημέναι. Νυνὶ δ' ὅσως βέλτιόν ἐστι καὶ ἕκαστον
περὶ πάντων, ⁹ ὅσα ἐπιφανῆ παρὰ τῶν Φυσιογνώ-
μονου-

tibus, et ex figura totius corporis. Vniuersa-
liter quidem huiusmodi sunt, quae dicunt phy-
siognomones de omnibus generibus signa. Si-
quidem igitur immanifestus, aut non designa-
tius foret talis transitus, sufficiebant praedi-
cta. Nunc autem fortasse melius est vnum-
quodque de singulis, quaecumque manifesta

8. Καὶ τοῦ τύπου ὅλου τοῦ σώμα-
τος) Ex tota corporis nempe
dispositione et figura, quor-
um quoque referri debet
diuersitas partium, et situs
illarum: quae autem capi-
untur ex locis eminentissi-
mis corporis, ea firmiora
sunt. Veteres autem di-
stinguebant totius corporis
fabricam in quatuor regio-
nes, nempe a summo capi-
te vsque ad pectus, in qua
primus locus debetur ocu-
lis, secundus fronti, tertius
reliquis faciei partibus. In
secundo loco collocantur
partes pectoris a capite in-
fimo vsque ad imum ven-
trem. Tertius locus assigna-

tus cruribus et pedibus, vn-
de Podoscopia originem du-
xit, de qua videndus Jo-
hannes ab Artis in peculia-
ri libello, de admirandis pe-
dum. Par. 1619. Quartus au-
tem ventri imo. Ex qui-
bus omnibus locis physio-
gnomoniam suas diuinationes
petit.

9) Ὅσα ἐπιφανῆ παρὰ etc.)
Interpres pro παρὰ videtur
legisse περὶ seu ἐπὶ: quaecum-
que manifesta de physiogno-
monizatis. Sylb. Et sic quo-
que Auerroes: quaecumque
manifesta sunt ab his, quae
physiognomonizauimus, ex-
actius explanare, dicentes
etc.

μονουμένων, ἀκριβέστερον Φράσαι, τὰ τε σημεῖα
λέγοντα, οἷά τ' ἐστὶν ἕκαστα (¹⁰ καὶ ἐπὶ τὶ) ἀνα-
Φέρεται, ὅσα μὴ ἐν τοῖς προειρημένοις δεδήλω-
ται. ¹¹ Αἱ μὲν οὖν ¹² χροιαὶ σημαίνουσιν, αἱ μὲν
¹³ ὀξείαι,

de physiognomizatis, certius explanare, enu-
merantem cuiusmodi signa referantur ad sin-
gula, quaecumque scilicet ex praedictis ma-
nifesta non fuere. Colores ergo significant,

B 4

10. Καὶ ἐπὶ τὶ) Includa
καὶ ἐπὶ τὶ ex Hing. marg.
addita, exprimit etiam In-
pres: cuiusmodi signa refe-
rantur ad singula. Sylb. Sic
et Auerroes, at in Aldina
desunt penitus haec verba.

11. Αἱ μὲν οὖν) Latina edi-
dio habet hic nouam se-
ctionem, cum peculiari ti-
tulo, De coloribus. Sylb.
Auerroes etiam III. inchoat
caput, cum inscriptione: quo
praeco per unumquodque dicto-
rum generum signa accipian-
tur.

12. Χροια) In coloribus
cutis spectanda est et origo,
et mutatio. Omnis coloris
origo ex humoribus dedu-
cenda, qualis enim humor,
talis color, sic enim Hip-
pocr. de humoribus ab ini-
tio: τὸ χρώμα τῶν χυμῶν, ὅκου
μὴ ἀμπατίς ἐστὶ τῶν χυμῶν, ὥσπερ
ἀνδρώϊ, humorum color, nisi
ii ad profunda corporis se
receperint, velut in cute efflo-

rescens conspicitur. Muta-
tiones autem colorum con-
tingunt, partim a sanguine
secundum Hippocr. de ossi-
um natura in fine, καὶ τῶν
χρωματῶν αἰ μεταβολαὶ γίνονται,
ταύτης ἀποσφιγγούσης τὰς φλέ-
βας καὶ χαλῶσης. Χαλῶσης μὲν
οὖν, ἐρυθρὰ τὰ χρώματα (me-
lius σώμματα) γίνονται, καὶ δια-
φανέα. Συναγούσης δὲ, χλωρὰ
καὶ πελιδνὰ. Τὰ τοιαῦτα δὲ
παράλλασσει, ἐκ τῶν παρέοντων
ἐκάτω χρωματῶν. Colorumque
mutationes contingunt, hoc
venas constringente et laxan-
te. Laxante igitur colores
rubicundi fiunt, bene colorati
et pellucidi, constringente
vero ex virore pallidi et liui-
di. Qui certe euariant, prout
praesentes cuique adsunt co-
lores; partim ab anni tem-
poribus, et aetatibus, sic
enim Hippocr. de humori-
bus Sect. II. p. 19. τὰ χρώ-
ματα οὐχ ὁμοία ἐν τῇσιν ἡλικίαις,
οὐδὲ ἐν βροχείοις καὶ νοτίοις,

¹³ ὀξεία, θερμὸν καὶ ὑφαίμον. Αἱ δὲ ¹⁴ λευκερυ-
θροί, εὐφυΐαν, ὅταν ἐπὶ λεῖου χρωτὸς συμβῇ τοῦτο
τὸ χρῶμα. ¹⁵ Τὰ δὲ τριχώματα, τὰ μὲν μαλακὰ,

δευ-
acuti quidem calidum et sanguineum, albi
cum rubore; bonam indolem, quando in
laevi corpore accidit hic color. Pili autem,
molles quidem timidum: duri autem, for-

οὔδ' ἐν τῇσιν ἡλικίῃσιν, αὐτὸς
πρὸς ἑαυτὸν, οὐδ' ἄλλος ἄλλω
οὐδέν. Σκεπτέον δὲ ἐξ ὧν ἴσμεν
καὶ παρέοντων καὶ ἀτρεμέοντων,
περὶ χροῶν. Καὶ ὅτι αἱ ἡλικίαι
τῇσιν ὥρεσιν ἐμφερέες εἰσὶ καὶ
χροῇ, καὶ τρόπῳ. Colores ne-
que in anni temporibus, ne-
que in aquilonibus, neque in
australibus constitutionibus
similes sunt, neque in aetati-
bus, neque quum sibi quispiam,
neque quum alter ad alterum
confertur. Spectandi autem
sunt colores ex his, quae prae-
sentia et quiescentia esse no-
uimus, quodque aetates anni
temporibus, et colore et modo
similes sunt; partim ab af-
fectuum vehementia, mor-
borumque ferocia, de qui-
bus consulendi Medici. Pau-
ca huc spectantia habet
Aristoteles quoque, aut
quisquis sit auctor libelli de
coloribus, c. 6. de colore pi-
lorum, pennarum et cutum.

13. Ὀξεία) Agnoscit
etiam Interpres, acuti qui-
dem: sed quum parum ad
colores quadret ea lectio,
verèor ne perperam substi-

tuta sit pro ἐρυθροῖ aut πυρρῶν:
vt infra Sylb. Viuidi autem
colores conspiciuntur in fa-
cie, si vasa sanguifera tenui-
tatem subtilitatemque cutis
permeant.

14. Λευκερυθροί, εὐφυΐαν)
Color ex albo rubescens bo-
nam indolem notat. Ori-
tur ille color, si mixta est
portio aliqua pituitae cum
sanguine eius calorem re-
tundens; vnde quoque bona
indoles producitur.

15. Τὰ δὲ τριχ.) Latina edi-
tio habet nouam sectionem
cum peculiari titulo, *De pi-
lis*. Sylb. Veteres in eo con-
sentiunt pilos oriri ex hu-
moribus, cf. Hippocr. de
natura pueri Sect. III. p. 21.
δοκίην ἂν ἡ σὰρξ ἱκμάδα ἔλκη,
ἢν τε λευκὴν, ἢν τε πυρρὴν, ἢν
τε μέλαιναν, τοιαύτη τὴν χροίην
καὶ ἡ θρῖξ γίνεται. Qualem hu-
morem caro attraxerit, al-
bum, siue flauum, siue ni-
grum, talem etiam colorem
capillus imbuir. Iam non cu-
ramus colorem pilorum, sed
dumtaxat respicimus prima
verba, humores capillis pro-

δειλὸν· τὰ δὲ σκληρὰ, ἀνδρεῖον. Τοῦτο δὲ τὸ σημεῖον εἴληπται ἐξ ἀπάντων τῶν ζώων. Δειλότατον μὲν γὰρ ἐστὶν ἔλαφος, λαγῶς, πρόβατα, καὶ τὴν τρίχα μαλακωτάτην ἔχει· Ἀνδρεϊότατον δὲ ὁ λέων, ὡς ἄγριος, καὶ τρίχα σκληροτάτην φέρει. Ἐστὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς ὄρνισι τὸ αὐτὸ τοῦτο ἰδεῖν, καθόλου τε γὰρ ὅσοι μὲν σκληρὸν τὸ πτερὸν ἔχουσιν, ἀνδρεῖοι· ὅσοι δὲ μαλακόν, δειλοί. Καὶ κατὰ μέρη ἐστὶ ταῦτό τοῦτο ἰδεῖν, ἐν τε τοῖς ὄρτυξι, καὶ ἐν τοῖς ἀλεκτρυόσιν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν γενῶν τῶν ἀνθρώπων ταῦτό τοῦτο συμπίπτει. Οἱ μὲν γὰρ
ὑπὸ

tem. Hoc autem signum sumtum est ex omnibus animalibus. Timidissimum enim est ceruus, lepus, ouis, et pilum mollissimum habent: fortissimum autem, leo, aper, et pilum durissimum habent. Est autem et in auibus hoc idem videre. Vniuersaliter enim, quaecumque quidem habent duram pennam, fortes: quaecumque autem mollem, timidae. Et particulariter est hoc quidem videre, in coturnicibus, et in gallis: similiter autem et in generibus hominum hoc idem accidit. Qui-

B 5

creandis esse aptos. Itaque, si propter humores calor innatus maiori adest copia, sicci atque duri erunt capilli, calor siquidem humiditatem imminuit, imminuta autem humiditate atque aucto calore, alacris fit homo ac fortis. Si vero propter humores calor innatus

imminutus est, humores etiam magis influunt in capillos, eosque reddunt molliores, ipsaque illa mollieties declarat defectum caloris, et signum est timiditatis. Vide et Herm. Follium in Spec. nat. hum. c. 14. propos. 12. p. 37, sq.

ὕπὸ ταῖς ἀρκτοῖς οἰκοῦντες, ἀνδρείοι τέ εἰσι καὶ
 σκληροτείχες· ¹⁶ οἱ δὲ πρὸς μεσημβρίαν, δειλοὶ τε,
 καὶ μαλακὸν τρίχωμα φέρουσιν· Ἡ δὲ δασύτης
 ἢ περὶ τὴν κοιλίαν, λαλίαν σημαίνει. Τοῦτο δὲ ἀνα-
 φέρεται εἰς τὸ γένος τῶν ὀρνίθων. ¹⁷ Ἰδίον γὰρ ὀρνι-
 θος

cumque enim apud septemtrionem habitant,
 fortes sunt, et durorum pilorum. Qui au-
 tem apud meridiem, timidi, et mollem pi-
 lum habent. Pilositas autem, quae est circa
 ventrem, loquacitatem significat: hoc autem
 refertur ad genus auium. Proprium enim

16. Οἱ δὲ πρὸς μεσημβρ.)
 Anni tempestatum mutatio-
 nes, regionis naturam, situm
 locorum, differentiam quo-
 que aliquam penes homines
 efficere, diuinus vidit Hip-
 pocr. de aere, loc. et aqu.
 Sect. III. p. 71. τὰ δὲ ἔθνη αὐ-
 ταῦτα, ταύτη διαφορὰ αὐτὰ ἑω-
 τῶν μᾶλλον ἐστὶ τῶν προδιηγημέ-
 νων, διὰ τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων
 καὶ τῆς χώρας τῇ φύσει, At-
 que hae quidem gentes, cum
 propter anni tempestatum
 mutationes, tum ob regionis
 naturam, longe magis inter
 se differunt, quam quae an-
 te sunt enarratae. Et non
 video quid obstet, quo mi-
 nus asseramus, et in mini-
 mis rebus, atque adeo in
 pilis hanc differentiam fieri
 conspicuam. Sicuti enim
 terra, ita plantae, et sicuti
 natura hominis, ita quoque

sunt pili, qui sane plantis
 sunt quam simillimi.

17. Ἰδίον γὰρ ὀρνίθος etc.)

Hanc sententiam ita trans-
 fert Herm. Follinus l. l. p.
 38. *Proprium siquidem auis
 est, quod ad corpus quidem
 spectat, birsutum habere
 ventrem, quod vero ad in-
 genium garrulum.* Noster
 interpretes λαλίαν vertit loqua-
 citatem, vterque intelligit
 vitium illud sermonis, quod
 eleganter depinxit peculia-
 ri capite Theophrastus in
 Charact. eth. vnde Catonis
 illud de M. Coelio: *num-
 quam tacet, quem tenet mor-
 bus loquendi.* Διανοίας vero
 vocem, quam expressit in-
 terpres per intellectum, mal-
 lem cum Follino ingenium
 reddere, loquacitas siqui-
 dem magis ex ingenio, quam
 ex intellectu proficiscitur,

Θος τῶν περὶ τὸ σῶμα, ἡ δασύτης ἡ περὶ τὴν κοι-
λίαν· τῶν δὲ περὶ διάνοιαν, ἡ λαλία. Ἡ δὲ σάρξ,
ἡ μὲν σκληρὰ καὶ εὐεκτική ¹⁸ φύσει, ἀναίσθητον
σημαίνει· ἡ δὲ λεῖα, καὶ εὐφύεα καὶ ἀβέβαιον,
εἰ μὴ ἐπὶ ἰσχυροῦ σώματος, καὶ τὰ ¹⁹ ἀκρωτήρια
ἐγκρατῇ ἔχοντος τοῦτο συμβῇ. ²⁰ Αἱ δὲ κινήσεις, αἱ
μὲν

avis est eorum, quae sunt circa corpus, pilosi-
tas, quae circa ventrem est; eorum autem,
quae sunt circa intellectum, loquacitas. Caro
autem, dura quidem, et habitus boni, insen-
sibilem significat: mollis autem et ingenio-
sum, et instabilem, nisi in forti corpore, et
habenti extremitates fortes hoc accidit. Motus

et ingenium de psittacis ali-
isque avibus loquacibus di-
ci potest, non aequae tamen
intellectus.

18. Φύσει) Leon. et Isingr.
εὐεκτικὴ φύσις: minus conue-
nienter. Sylb. Aldina quo-
que et Auerroes in margi-
ne habent εὐεκτικὴ φύσις.

19. Ἀκρωτήρια ἐγκρατῇ)
Repetitur etiam infra c. III.
ἀκρωτήρια μεγάλα, καὶ ἐγκρατῇ,
et paulo post pro eodem
ἰσχυρότερα. Sylb. In uniuersum
h. l. extremas et maio-
res corporis partes ἀκρωτήρια
appellat Aristoteles, alias
autem adnotante Gorraeo
in Defn. med. p. 18. hoc
nomine Aristoteles nominat
extremas partes digitorum
sub unguitibus latentes, et
extremas partes ossium.

20. Αἱ δὲ κινήσεις, etc.) Mo-

tus corporis tribus potissi-
mum absoluitur rebus, in-
gressu, saltu, et cursu.
Tarditas autem motus ex
remisso spirituum impulsu
oritur, atque animi frigidi-
tatis, socordiae et pigritiae
signum est, quod sub no-
mine μαλακῆς διανοίας intel-
ligit Aristoteles. Celeritas
vero motus originem ducit
ex concitato spirituum im-
pulsu, proindeque concita-
tum notat animum. Con-
firmat haec Hippocr. de
morbo sacro sect. III. p. 89.
ὁ δὲ ἐς τὰς φλέβας αἷος, συμ-
βάλλεται ἐς τὰς κοιλίας εἰσίων,
καὶ ἐς τὸν ἐγκέφαλον. καὶ οὕτω
τὴν φρόνησιν καὶ τὴν κίνησιν τοῖ-
σι μέλεσι παρέχει. Ὡς τε ἐ-
πειδὴν ἀποκλείσθωσιν, αἱ φλέβες
τοῦ ἥερος ὑπὸ τοῦ φλέγματος,
καὶ μὴ παραδέχωνται, ἄφρων

μὲν νωθεῖαι, μαλακὴν διάνοιαν· αἱ δ' ὀξεῖαι, ἔνθερον.
 21. Ἐπὶ δὲ τῆς φωνῆς ἡ μὲν βαρεῖα καὶ ἐπιτεινομένη, ἀνδρεῖον. Ἡ δὲ ὀξεῖα καὶ ἀνειμένη, δειλόν.

autem, tardi quidem, mollem intellectum: acuti vero, calidum, In voce autem grauis quidem et intensa, fortem: acuta autem, et re-

καθίστασι καὶ ἀφρονα τὸν ἄνθρωπον. Aer vero (qui videlicet ore et naribus trahitur, cerebrum petit, et ad pulmones, venasque fertur) qui ad venas pervenit, cerebrum subiens ad ventriculos accedit sicque intelligentiam et motionem membris praeberet. Quare ubi pituita a venis aerem incluserit, cumque minime admiserit, voce defectum et minime intelligentem hominem efficiunt. Vnde ob celeritatem Piso laudatur, de quo Velleius Paterculus, L. II. c. 98. in fine. Nemo magis, quae agenda sunt sine ulla ostentatione agendi, fuit; et de tarditate Gnatho, apud Terent. in Eunuch. Act. V. sc. 9. v. 48., inculatur sic: *Fatuus est, insulsus, tardus; stertit noctesque et dies.* Inaequalis vero motus, modo celerior, modo tardior, qui morum instabilitatem, quae est vitii comes vel dispositionis pravae, vid. Aristot. Ethic. IX. c. 4. designat.

Catilinam ita incedere consueuisse autor est Sallustius, c. XV. sect. 5.: *Igitur, ait, color ei exsanguis, foedi oculi, citus modo, modo tardus incessus; proxsus in facie vultuque recordia inerat.*

21. Ἐπὶ δὲ τῆς φωνῆς etc.) Vox acuta et grauis varias causas habet, nam vel crassities amplitudoque arteriae vocem reddit grauem, et angustia et breuitas, acutam, vel aer magis dilatans arteriam asperam, efficit grauem vocem, vel aer cogens restringensque, acutam, vel fit ex concitato et remisso motu. In priori casu adest calor, in posteriori frigus, vnde et fortitudo, et timiditas recte his dispositionibus tribuuntur. Plures sunt vocis differentiae, quas recenset Aristot. de gener. animal. L. V. c. 7. et Ptolem. in Harmonicorum L. I. c. 3. cf. H. Folli- ni Spec. nat. hum. c. 20. prop. 65. p. 88.

λόν, ²²Τὰ δὲ σχήματα, καὶ τὰ παθήματα τὰ ἐπιφαινόμενα ἐπὶ τῶν προσώπων, ²³κατὰ τὰς ὁμοιότητας λαμβάνεται τῷ πάθει. Ὅταν γὰρ πάσχη τι, γίνεται οἷον εἰ τοιοῦτον ἔχοι ὅταν τις ὀγίζηται, ὀργίλον τὸ σημεῖον τοῦ αὐτοῦ γένους. ²⁴Τὸ δὲ ἄρρεν τοῦ θήλεος μείζον καὶ ἰσχυρότερον. Καὶ

miffa, timidum. Figurae autem et passionēs, quae apparent in facie, secundum similitudines accipiuntur passionis: quando enim, dum patitur, aliquid fit, vt si hoc habet, quando aliquis irascitur, irascibile signum eiusdem generis. Mas autem femina maior est, et

22. Τὰ δὲ σχήματα etc.) MS. quoque habere τῶν παθῶν. Species, color et figurae oris. Haec appellatio desumpta est ex scholis Geometrarum, qui σχήματα adhibent in demonstrationibus, lineas, lineamenta commodè reddere poteris. Omnis autem affectus diuersitatem in lineis corporis producit, de quibus alio loco.

23. Κατὰ τὰς ὁμοιότητας etc.) Camot. κατὰ τὰς ὁμοιότητας λαμβάνεται τῶν παθῶν. Seqq. verba paulo conuenientius πάσχοντί τι; et mox ἔχοι τις ὅταν ὀργιζήται. Sic enim interpres vertit: quando enim, dum patitur aliquid fit: vt si hoc habet, quando aliquis irascitur. Vide Adamant. c. I. τοιαῦτα εἰ τις ἔχει. Syllb. Du Vallius testatur

24. Τὸ δὲ ἄρρεν, etc.) Lucem capiunt haec ex Hippocrate, qui Aphorif. Sect. VII. Aph. 43. dicit: γυνὴ ἀμφιδέξιος οὐ γίνεται, mulier non fit ambidextra, i. e. quae vtraque manu tamquam dextra vtitur, hacque ratione docet, sexus feminei imbecillitatem esse et in eo conspicuam, quod et in sinistra manu influxus caloris et spirituum defectum sentiant. Sed aliud quoque argumentum est in promptu ex sect. V. Aph. 48. Ἐμβρυα, τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιοῖσι, τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον, Foetus mares dextra uteri parte, feminae sinistra magis gestantur, quo innuit,

Καὶ τὰ ἀκρωτήρια τοῦ σώματος, ἰσχυρότερα, καὶ
²⁵ λιπαρώτερα, καὶ εὐεκτικώτερα, καὶ βελτίω κατὰ
 πάσας τὰς ἀρετάς. ²⁶ Ἰσχυρότερα δὲ τῶν ἐπὶ τοῖς
 μέρεσι σημείων ἐστὶ, καὶ ἐν τοῖς ²⁷ ἡθροῖ, τοῖς
 ἐν

fortior, et extrema corporis fortiora, et
 crassiora, et habitus melioris, et potiora se-
 cundum omnes virtutes. Signis autem, quae
 sunt in partibus corporis, fortiora sunt ea,

mares robustiores biliosio-
 res, et sanguine magis prae-
 ditos esse feminis, quia dex-
 tra ipsi vteri pars, utpote ob
 hepatis viciniam calidior, et
 nutrimentum calidius ha-
 bens, assignata est: feminas
 vero frigidiores, quia sinistra
 frigidior et nutrimentum fri-
 gidius habens, eae gestan-
 tur, qua sanguis, propter
 urinam aquosus redditus,
 infirmitatem illis concilia-
 vit. Quamquam haec ex
 artis obstetriciae praeceptis
 non omnino vera censenda
 sunt, tamen hoc verum est,
 corporis structuram femina-
 rum esse tenuiorem, mol-
 liorem, humidior, et
 proinde frigidioris tempe-
 riei, animamque propter in-
 nati caloris spirituumque
 penuriam magis laborare
 imbecillitatibus quam viro-
 rum. Vide Follinum l. 1.
 c. 8. prop. 1. 2. 3. 4.

25. Λιπαρώτερα) Pro λιπα-
 ρώτερα Interpres habet, cras-

siora, λιπαρώτερα minus bel-
 le quadrat ad ἀκρωτήρια.
 Confer haec cum iis, quae
 Philosophus in Hist. Ani-
 mal. tradit sub finem Lib.
 IV. et initio L. IX. ubi pro-
 lixius de utriusque sexus
 proprietatibus differit. Sylb.
 Auerroes et Interpres παχυ-
 τέρα legisse videntur, quam
 ego lectionem praeferrem,
 si MS. et impressorum li-
 brorum auctoritas accederet.

26. Ἰσχυρότερα) Auerroes
 hic cap. V. inchoat inscrip-
 tum: *Inueniendorum ex
 signis Habituum, et Passio-
 num modi duo.*

27. ἡθροῖ, τοῖς ἐν τοῖς
 ἐπιφ.) Conuenientius for-
 tasse ἡθροῖ τοῖς ἐκτὸς ἐπιφαίν.
 ut supra, τὰ σχήματα — ἐπι-
 φαίνόμενα ἐπὶ τῶν προσώπων.
 Interpres parum belle, quae
 accipiuntur manifesta in mo-
 ribus. Sylb. Auerroes huic
 sententiae magis accedere
 videtur, sic enim: quae
 accipiuntur in moribus mani-

ἐν τοῖς ἐπιφαινομένοις λαμβανόμενα· καὶ (²⁸ τὰ)
κατὰ τὰς κινήσεις καὶ τὰ σχήματα. Ὅλος δὲ
²⁹ τὸ ἐνὶ μὲν πιστεύειν τῶν σημείων, εὐήθες· Ὅταν
δὲ πλείω συμφωνοῦντα καθ' ἑνὸς λάβῃ, μᾶλλον ἤδη
κατὰ τὸ εἶκος ἂν τις ὑπολάβαναι ἀληθῆ εἶναι τὰ
σημεῖα. Ἔστι δὲ ἄλλος τρόπος, καθ' ὃν ἂν τις φυ-
σιογνωμοιῇ· Οὐδείς μὲν τοι ἐπικεχείρηκεν· ³⁰ οἶον
εἰ ἀνάγκη ἐς τὸν ὀργίλον καὶ τὸν δυσάνιον, ³¹ καὶ
μικρὸν

quae accipiuntur manifesta in moribus: et se-
cundum motus, et figuras. Omnino autem
vni quidem signorum credere stultum est.
Quando autem plura conueniunt, quae sunt
in vno, magis utique conueniet, ut quis ac-
cipiat vera esse signa. Est autem alius etiam
modus, secundum quem aliquis physiogno-
mizet. Nullus tamen aggressus est. Ut si
necesse sit iracundum, et tristem, et paruum,

festis. Du Vallius quoque
monet, quosdam dare τοῖς
ἐκτὸς ἐπιφ.

28. Τὰ) Deest in editio-
ne Aldina.

29. Τὸ ἐνὶ etc.) Signorum
ratio utique est habenda,
atque distinguendum inter
signa communia, et pro-
pria, et quidem propria
vel ἀπλῶς, vel κατ' ἀρμονίαν,
siue συμφωνείαν.

30. Οἶον εἰ) Agnoscit
idem Interpres, ut si neces-
se sit. Sed haud scio an
rectius coniuncte legatur

οἶον εἰ. Sylb. Auerroes vul-
gatam lectionem retinet, sed
Sylburgii coniectura textui
conueniens est, quem exem-
plis illustrare videtur Ari-
stoteles.

31. Καὶ μικρὸν) Interpres
quoque μικρὸν agnoscit, et
paruum secundum morem:
quum procul dubio legen-
dum sit μικρὸν, ut infra c. III.
Πικρὸς, τὸ πρόσωπον σεσηρῶς.
Sylb. Auerroes et Aldus
etiam μικρὸν, Du Vallius
vero animaduertit quosdam
dare μικρὸν, vnde coniectu-
ra Sylburgii fulcitur.

μικρὸν τὸ ἥθος, φθονερὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ ἐστὶ
 32 φθονεροῦ σημεῖα, ἐξ ἐκείνων δὲ τῶν προτέρων ἐν-
 δέχοιτο ἂν τῷ Φυσιογνώμονι καὶ τὸν φθονερὸν εὐρί-
 σκειν. Μάλιστα μὲν, ὅταν ὁ τοιοῦτος ἴδιος τρόπος
 εἴη πεφιλοσοφηκότος. Τὸ γὰρ δυνάσθαι τινῶν ὄν-
 των 33 ἀναγκαῖον εἶναι, ἴδιον ὑπολαμβάνοιμεν Φι-
 λοσοφίας· ὅπερ 34 ἐστίν, ὅτε ἐναντιοῦται τούτῳ
 κατὰ τὰ πάθη Φυσιογνωμονεῖν καὶ τὰ κακά. 35 Πε-
 ρὶ Φωνῆς κατὰ μὲν τὸ πάθος ἐπισκοπῶν, ὅξεϊαν
 οἰηθεῖν ἂν τις δεῖν ἔνεκεν τιθέναι τοῦ θυμοειδοῦς.
 Ὁ γὰρ

secundum morem inuidum esse, et si non sint
 inuidi signa: ex illis autem prioribus con-
 tingat utique physiognomoni et inuidum in-
 venire. Maxime quidem, quando talis pro-
 prius modus fuerit philosophantis. Posse
 enim quibusdam existentibus necessarium esse,
 proprium putamus philosophiae. Quod con-
 trarium est huic quandoque, iuxta passiones
 physiognomomizare et mala. Secundum pas-
 siones intendens quispiam acutam putarit du-
 plicem ob causam iracundi vocem ponendam

32. Φθονεροῦ σημεῖα) Ca-
 mot. φθονεροῦ εὐρίσκειν σημεῖα.
 Sylb. Quam lectionem. MSS.
 codicum esse Du Vallius
 prodit, Auerroes et Inter-
 pres vulgatam sequuntur.

33. Ἀναγκαῖον εἶναι, ἴδιον)
 Du Vallius coniicit legen-
 dum esse, τὸ ἀναγκαῖον εἶναι
 ἰδεῖν, vel εὐρίσκειν ἴδιον, quod
 et melius.

34. Ἔστιν, ὅτε) Rectius

ἐστίν ὅτε: Vt Interpr. quod
 contrarium est huic quando-
 que iuxta passiones physiogno-
 mizare et mala. Sylb. Auer-
 roes, Quod est, quando con-
 traria sunt huic iuxta passio-
 nes, physiognomizare etiam
 mala.

35. Περὶ φωνῆς) Auerroes
 hic dubitationem aliquam
 proferri ab Aristotele asse-
 rit, et quidem recte.

Ὁ γὰρ ἀγανακτῶν καὶ ὀργιζόμενος, ³⁶ ἐπιτείνειν εἴωθε τὸν φθόγγον καὶ ὀξύ φθέγγεσθαι· ὁ δὲ ῥαθύμως διακείμενος, τὸν τε τόνον ἀνίησι, καὶ βαρὺ φθέγγεται. Τῶν δ' αὖ ζώων τὰ μὲν ἀνδρεῖα, βαρὺφωνα ἐσὶ· τὰ δὲ δειλά, ὀξύφωνα. Λέων μὲν καὶ ταῦρος, καὶ κύων ³⁷ ὑλακτικός, καὶ τῶν ἀλεκτρυόνων οἱ εὐψυχοι, ³⁸ βαρὺφωνοι φθέγγονται· ἔλαφος δὲ καὶ λαγὼς ὀξύφωνα ἐσὶν. ³⁹ Ἀλλ' ἴσως καὶ ἐν τούτοις κρεῖσσόν ἐστι μὴ ἐν τῷ βαρεῖαν ἢ ὀξεῖαν

esse. Indignatus enim, et iratus, distinguere consuevit vocem, et acute loquitur: qui autem remissus stat, remittit vocem, et grauiter loquitur. Rursus autem animalium fortia quidem, grauis vocis sunt, timida autem, acutae vocis. Leo quidem, et taurus, et canis latrabilis, et gallorum, qui sunt boni animi, grauiter vociferantur. Cernuus autem, et lepus, acutae vocis sunt. Sed forte et in his melius est, non eo quod ipsorum vox est

36. Ἐπιτείνειν) Distingue- tunc τὸ ἀρ sonant. Vide re, minus recte Interpreter, Ammon. de similibus et differ- mallem intendere cum Auer- ferent. vocab. in voce, φω- roe, vi oppositi τὸν τόνον νεῖν, Ἀραρίζειν δ' ἐπὶ κυνῶν, παρὰ ἀνίησι. Magis etiam placet τοῖς Ἀθηναίοις, ἀπὸ τῆς ἀρ φω- νῆς· παρ' ἡμῶν δ' Ὑλακτεῖν λέ- γεται.

Indignatus enim, et iratus 38. Βαρὺφωνοι) Camot. βα- intendere consuevit vocem, et ρύφωνα φθέγγονται. Rectius for- acute loqui, segniter autem tasse βαρὺφωνου. Sylb. Auer- dispositus remittit vocem, et roes βαρὺφῶνας legisse vide- grauiter loquitur. tur.

37. Ὑλακτικός) latrabilis. 39. Ἀλλ' ἴσως) Auerroes Proprie de canibus dicitur in margine notat, hic su- irritatis, pro quo Attici perionis dubitationis solu- ἀραρίζειν et ἀράζειν, quum tionem incipere.

ὀξείαν εἶναι ⁴⁰ τὴν Φωνὴν αὐτῶν, ἀνδρεῖον, ἢ δειλὸν
τιθέναι, ἀλλ' ἐν τῷ τὴν μὲν ἐρρωμένην, ἀνδρείου
τὴν δὲ ἀνειμένην καὶ ἀσθενῆ, δηλοῦ ὑποληπτέον
εἶναι. Ἔστι δὲ κρᾶτισον, ὅταν τὰ σημεῖα μὴ ὁμολο-
γούμενα, ἀλλ' ὑπεναντιούμενα, μηδὲν τιθέναι, εἰ
μή ἐστι ⁴¹ τῶν διηρημένων ποῖα ποίων πιστότερα· καὶ
μάλιστα μὲν εἰς εἶδη, ἀλλὰ μὴ εἰς ὅλα τὰ γένη
ἀναφέρειν. Ὅμοιότερα γάρ ἐστι τῷ ζητούμενῳ. Οὐ
γὰρ ὅλον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων Φυσιογνωμονοῦ-
μεν, ⁴² ἀλλὰ τίνα τῶν ἐν τῷ γένει.

ΚΕΦ.

acuta, et grauis, fortem aut timidum pone-
re: sed arbitrandum est, fortem quidem for-
tis, remissam autem et imbecillem timidi.
Est autem potissimum, quando signa non sunt
confessa, sed subcontrariantia, nihil ponere,
nisi sint discrepantium inter se, alia credibi-
lora aliis. Et maxime quidem in speciem,
sed non in tota genera referre decet: simi-
lora enim sunt quaesito. Non enim totum
genus hominum physiognomizamus, sed
quaedam sunt in genere.

40. Τὴν φωνὴν) Omnes
fere Interpretes Ammonium
sequuti l. l. in voce φωνεῖν,
vbi dicit, φωνεῖν μὲν γὰρ ἐπὶ
ἀνθρώπων λέγεται, afferunt non
alio quam hoc sensu occur-
rere hanc vocem, sed fal-
luntur egregie; nam non
Matthaeus solum in com-
ment. c. XXVI. v. 71. Καὶ εὐ-
θέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε, sed et lo-
cus noster quod de aliis quo-
que dicatur animalibus docet.

41. Τῶν διηρημένων) Camot.
τῶν δι' εἰρημένα: parum con-
gruenter. Interpres vertit:
*nisi sint discrepantium inter
se alia aliis credibilia.* Sylb.
Auerroes interpretem se-
quutus est.

42. Ἀλλὰ τίνα etc.) Melius
placet Auerrois translatio,
quam Interpretis, sic enim
reddit, *sed quaedam eorum
quae sunt in genere, κατὰ πόδα*
enim sequitur Aristotelem.

Κ Ε Φ. γ.

¹ Τῶν παθημάτων σημεῖα καθ' ἕκαστον τῶν παθῶν.

² Ἀνδρείου σώματος σημεῖα, ³ τρίχωμα σκληρόν,
⁴ τὸ σχῆμα τοῦ σώματος ὀρθόν, ⁵ ὅσα καὶ πλευραὶ,
καὶ

C A P. III.

Signa affectionum animi sigillatim.

Signa fortis corporis. Pili duri, figura corporis erecta, ossa, et costae, et extrema cor-

C 2

1. Τῶν παθημάτων etc.) Auerroes hic incipit Cap. VI. inscriptum: *Passionum, Habituumque multorum signa.*

2. Ἀνδρείου σώματος etc.) Ideam hominis fortis ex Aristotele repraesentat Herm. Follius in Spec. hum. nat. p. 118.

3. Τρίχωμα σκληρόν) Eiusmodi hominem σκληρότριχα appellant Graeci. H. Follius. l. 1. c. 14. p. 38. pilos asperos reddit, ac commemorat: septemtrionales populos magnanimos esse, asperrimisque tegi pilis. Duri autem pili deprehenduntur in leone et apro, atque fiunt a siccitate et calore, nimia ex spirituum abundantia proveniente; unde fortitudinem notant.

4. Τὸ σχῆμα etc.) Leonicens mascul. gen. ὀρθός, et sic in seqq. τῷ σχήματι μὴ ὀρθός. Syll. Aldus etiam dat

ὀρθός. Erectam autem corporis figuram naturae auctorem concessisse homini, non solum, ut distingueretur a ceteris animantibus, sed ut dominii in creaturas recorderet, prorsusque nihil formidaret. Belle Ovid. Metam. L. I. Fab. 2. v. 53. *Pronaque quum spectent cetera animantia terram, Os homini sublime dedit, caelumque videre iussit et erectos ad sidera tollere vultus.* Nam qui totam lucem totus aspiciat, qui cognoscit, Deo nos approbari, illi in futurum parari iubet et aeternitatem proponere, quam cogitationem qui mente concepit, Seneca auctore, Ep. CII. *nullos horret exercitus, non terretur tuba, nullis ad timorem minis agitur.*

5. Ὅσα καὶ πλευραὶ etc.) Eiusmodi autem debet esse magnitudo, quae musculo-

καὶ τὰ ἀκρωτήρια τοῦ σώματος ἰσχυρὰ καὶ μεγάλα,
 6 καὶ κοιλία πλατεῖα καὶ προσεσαλμένη· 7 Ὀμο-
 πλάται πλατεῖαι καὶ διεσηκῆαι, οὔτε λίαν συνδεδε-
 μέναι, οὔτε παντάπασιν ἀπολελυμέναι· 8 Τράχη-
 λος ἑρρωμένος, οὐ σφόδρα σαρκώδης· 9 τὸ στήθος
 σαρ-

poris fortia, et magna, et venter amplus, et
 contractus ad se, armi lati, et distantes, nec
 valde colligati, nec omnino dissoluti, collum
 forte, non vehementer carnosum, pectus

rum conueniat robori, si enim nimia esset magnitudo, musculi quoque cum corpore in nimiam excre-
 scerent molem. Spirituum autem inopia ut plurimum magnam molem corporis comitatur, unde et absentia fortitudinis suspicatur. Et verum est adagium: *homo longus raro ingeniosus*, imo etiam raro fortis. Distinguendum tamen est robur secundum Aristot. Polit. L. I. c. 6. in robur ad necessarios usus ac seruilis opera, et in robur ad ciuiles usus, opportunitatesque belli ac pacis adaptatum.

6. Καὶ κοιλία πλατεῖα etc.) Amplitudo ventris requiritur propter dorfi amplitudinem, pectorisque magnitudinem. Contractum autem dicit, ut distinguatur hoc signo ab obeso ac vorace. Amplus vero venter sufficienti cibo conseruatus, robur sustentat.

7. Ὀμοπλάται etc.) Humeri lati ad brachiorum motum validum pertinent: brachia enim tum humeris ac spatulis nituntur, ut parti immobili, quae exigitur in motu: at valido motui non nisi valida pars resistit. Fortitudinem autem designari, et res ipsa declarat, et Homer. comprobatur Odyss. XVIII. v. 52. seqq. *Φαῖνε δὲ μηρούς καλοὺς δὲ μεγάλους τε, φάνεν δὲ οἱ εὐρέες ὦμοι, Στήθεα δὲ σιβαροὶ τε βραχίονες, ostendit autem crura pulcraque magnaue. Apparuerunt autem ei lati humeri, Pectoraque fortiaque brachia.*

8. Τράχηλος etc.) Collum forte, ex crassitie ossium scilicet, et musculorum, qui collo adhaerent, magnitudine, et quod ad motum brachiorum simul concurrunt. Gracile contra collum imbecillitatem motuum significat.

9. Τὸ στήθος etc.) Propter calorem naturalem pectus

σαρκῶδές τε καὶ πλατύ· ¹⁰ ἰσχίον προσεσαλμέ-
νον· ¹¹ γαστροκνημία κατὰ προσεσπασμένα· ¹² ὄμ-
μα χαροπὸν, οὔτε λίαν ἐπτυγμένον, οὔτε παντάπα-
σι

carnosum, et latum, coxa contracta, pe-
cten deorsum contractum, oculus charo-
pus, nec valde expansus, nec omnino clau-

C 3

dilatatur et amplum fit, et
homini animus calore con-
ciliatur.

10. Ἰσχίον) Pro ἰσχίον In-
terpr. legit γένειον, gena. Po-
lemo c. 1. περὶ εἶδους ἀνδρείου,
habet μέτωπον τέ λεῖον, et
Adamantius περὶ εἰδῶν ἀνδρω-
πέων, μέτωπον οὔτε λεῖον, non
multum abfimile ἐπισκύνιον
ap. eundem Polem. c. 6.
ἐπισκύνιον et Adam. c. 10.,
ἐπισκύνιον βαρύν. Sylb. Auer-
roes in margine notat, quos-
dam legere gena, quae lectio
melior, quam postea ἰσχίον
occurrit. Sed nihil muto.
Aldus hic et paulo post ἰσχύν
vitiose, procul dubio ex
operarum errore. Follin.
l. l. p. 119. reddit: *optima*
coxarum compactio. Ἰσχίον
autem secundum Suidam
est, τὸ κοῖλον τοῦ γλουτοῦ, ἐν
ᾧ ἡ κοτύλη στέφεται, *cava pars*
femoris, in qua caput ipsius
voluitur. Hoc quoque Ho-
merus dicit Iliad. ε. v. 305.
sq. Τῷ βάλεν Αἰνείας κατ' ἰσχίον,
ἐνθά τε μηρὸς Ἰσχύϊ ἐνστέφε-
ται· κοτύλην δέ τε μιν καλέου-

σι. Hoc iecit Aeneae per ver-
tebrum, ubi femur Vertebro
inuertitur, vertebrum vero
ipsum vocant.

11. Γαστροκνημία etc.) Po-
sterior tibiae pars carnosae
sic dicitur, quoniam veluti
venter tibiae est: forma
γαστροκνήμιον quoque occur-
rit. Follinus reddit: *sura-*
rum musculi ad inferiora de-
pulsi, quippe qui toti cor-
pori firmitatem conciliant.

12. Ὀμμα χαροπὸν) Rufus
Ephesius quatuor colores
tribuit illi parti oculi, quae
contigua est pupillae vs-
que ad album, videlicet
μέλαν, *nigrum*, πυρρὸν, *ru-*
sum, γλαυκόν, *caesium*, et χαρο-
πὸν *fulvum*, qui est color pi-
lis subalbidis cameli similis,
vel lapidi, quem ὀνυχίτην ap-
pellant v. Actuar. περὶ οὐρανῶν
L. I. c. 8. Aristot. autem
de gener. animal. L. V. c. 1.
caelios oculos imbecilles
esse scribit, charopos autem
validam indicare naturam,
quia naturam in tota sua
integritate designant. Fol-

σι συμμύον· ¹³ αὐχμηρότερον τὸ χεῶμα τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος· ¹⁴ ὅξυ μέτωπον, εὐθύ, οὐ μέγα· ¹⁵ ἰσχίον οὔτε λεῖον, οὔτε παντάπασι ρυτιδῶδες.

Δειλοῦ σημεῖα, ¹⁶ τριχωμάτιον μαλακόν, τῷ σώματι συγκεκαθικὸς, οὐκ ἐπισπερχές· αἱ δὲ γαστρο-

fus, squallidior color in corpore, acuta frons, recta, non magna: gena, neque laevis, neque omnino rugosa.

Signa timidi. Pili molles, corpore inclinatus, non erectus, quae sunt sub vm-

lin. p. 119. magis virtutem quam colorem expressit oculi: *formidabiles oculi, nec admodum corrugati, nec omnino expansi, vel explicati.*

¹³ Αὐχμηρότερον etc.) Mallem reddere colorem quasi adustum; nam αὐχμὸς est siccitas ex vehementi aestu, et ille αὐχμὸς oritur apud fortem ex nimio calore interno. Nostrates: *ein martialisches Ansehen.*

¹⁴ Ὅξυ μέτωπον etc.) Bene Follin. l. c. *frons emicans, atque erecta, non tamen magnitudine prodigiosa. Frontem autem* Plinius H. N. L. X. c. 51. (37.) *tristitiae, hilaritatis, clementiae et severitatis indicem* appellat, et Cicero de Legib. L. I. c. 8. *Et is qui appellatur vultus — indicat mores.* Iam vero affectiones forti tributae, ex calido innato sunt, quod assurgendo erectam, et se

non nimium distribuendo non adeo magnam efficit frontem. In magna autem fronte confluere humores et spiritus in anteriorem partem Aristot. de partib. animal. L. II. c. 10. affirmat.

¹⁵ Ἰσχίον οὔτε etc.) Auerroes: *natis neque lenis, neque omnino rugosa.* Follin. *coxae nec admodum lenes, nec omnino rugosae.* Vterque male, nam λεῖος est laevis, planus, quod et ex opposito ρυτιδῶδες colligendum, Eiusmodi autem coxae robustos musculos designant.

¹⁶ Τριχωμάτιον μαλ. etc.) Ex frigidityte omnia haec deducenda sunt, et leporis natura. Follin. l. l. *Lenitudo pilorum, eorundem ad corporis cutim concidentia, atque in crescendo tarditas incredibilis, surae ad superiora reuulsae.*

γαστροκνημιά ἀνω ἀνεσπασμένα· περὶ τὸ πρόσω-
πον ὑπώχρος· ¹⁷ ὄμματα ἀσθενῆ, καὶ ¹⁸ (εἰ) σκαρ-
δαμύττει. Καὶ ¹⁹ τὰ ἀκρωτήρια τοῦ σώματος
ἀσθενῆ· ²⁰ τὰ σκέλη μικρά, καὶ χεῖρες λεπταὶ
καὶ μακραί· ὁσφύς δὲ μικρὰ καὶ ἀσθενής· ²¹ τὸ
σχῆμα σύντονον ἐν ταῖς κινήσεσιν· ²² οὐκ ἰταμὸς,
ἀλλ'

bilico sursum tracta, circa faciem subcro-
ceus, oculi imbecilles, et mobiles, et
extrema corporis imbecilla, et crura par-
va, manus longae, et subtiles: lumbi au-
tem parui, et imbecilles, figura conten-
sa in motibus, non vehemens, sed su-

C 4

17. Ὅμματα ἀσθενῆ etc.)
Mallem cum Follino red-
dere: Languidi oculi, et
frequentissime niſtitantes:
Vern. Matte Augen.

18. Εἰ σκαρδαμύττει,) In-
clusa εἰ abest a Leonic. edit.
Camotius melius καὶ σκαρ-
δαμύττοντα, vt paulo infra τὰ
γὰρ τάχως σκαρδαμύττοντα.
Sylb. εἰ deest apud Ald. et
Du Vall. σκαρδαμύττοντα in
MSS. esse affirmat. De vo-
ce σκαρδαμύσσειν vide Erotian.
in Expos. Voc. Hipp. voce κερ-
δαμύσσειν, nam vtrique forma
occurrit, Gorr. in Def. med.
sumtam a nasturtio ait, quod
κάρδαμον dicitur, quo si quis
vtatur, assidue oculis con-
muet.

19. Τὰ ἀκρωτήρια) Aldus
dat ἀκροτήρια.

20. Τὰ σκέλη etc.) Follin.
1. 1. Exigua crura, manus
tenuēs atque prolixae. Auer-
roes, Manus longae et gra-
ciles.

21. Τὸ σχῆμα σύντονον)
Follin. figura in motionibus
agilis. τὸ σχῆμα totius com-
plectitur corporis figuram,
qua timidus facile mouetur,
tremat, fugamque capelle-
re potest.

22. Οὐκ ἰταμὸς etc.) Fol-
linus non κατὰ πόδα sequi-
tur Aristotelem, sic enim:
Quod autem ad mores spe-
ctat, timidus malus non est,
licet socordia ac stupore la-
boret. Est illi vultus in-
constans, atque prae se fert
tristitiam. Pro οὐκ Ald. dat
οὐχ.

ἀλλ' ὑπτιος, καὶ ²³ τεταμβηκῶς τὸ ἦθος· τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου εὐμετάβολον, κατηφές.

²⁴ Εὐφυοῦς σημεῖα, ²⁵ σὰρξ ὑγροτέρα, καὶ ἀπα-

pinus, et stupefactibilis: mos, qui est in facie, mobilis, sollicitus.

Ingeniosi signa. Caro humidior, et

²³. Τεταμβηκῶς) Rectius, opinor, τεταμβηκῶς· Τὸ ἦθος τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου (vt supra c. II. καὶ ἐκ τῶν ἡθῶν, τῶν ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐπιφ. et c. III. καὶ τὸ ἦθος, τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐπιφ.) εὐμετάβολον, κατηφές. Sylb. Du Vallius autem sic: Melius τεταμβηκῶς τὸ ἦθος τ. ε. τ. π. εὐμετάβολος κ. vel εὐμετάβολον, κατήφες. Eadem fere formam Homerus tribuit timido Iliad N. v. 278 sqq. — ὁ δὲ δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος ἐξεφάνθη, τοῦ μὲν γὰρ τε κακοῦ τρέπεται χρώς ἄλλου δις ἄλλη Οὐδὲ οἱ ἀτρέμας ἦσθα. Ἐρητύει' ἐν φρεσὶ θυμός. Ἀλλὰ μετοκλάζει, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει· Ἐν δὲ τε οἱ κραδίη μεγάλα τέρνοισι πατάσσει Κηρᾶς οἰομένῳ. Πάταγος δὲ τε γίνετ' ὀδόντων. Et timidus vir, quique fortis apparuerit. Huius enim mali vertitur color alius alio, Neque ei intrepide sedere compescuit in mentibus animus Sed inclinatur, et super utrosque pedes sedet. Et vere ei cor valde pectoribus pulsatur

Mortem ferenti, stridor autem fit dentium.

²⁴. Εὐφυοῦς etc.) Follin. l. l. p. 120. Sic: Bonam indolem nobis ostendunt caro humidiuscula, teneriusculaque, sed parum robusta, obesa autem non nimis. Duplici autem sensu aliquis dici potest εὐφυής; primum, qui ex ingenuis prognatus est parentibus, quemque ingenium appellamus, v. Plutarch. de educat. liber. c. i. deinde, cui natura bonam concessit indolem, ingenium, quae significatio huius est loci.

²⁵. Σὰρξ ὑγρ.) Eiusmodi caro requiritur, vt spiritus eo melius citiusue per meatus teneros, humidos laxosque ferri possint ad ingenii domicilium; stricta enim et coarctata caro spiritibus impedimenta maxima obicit, et ingenio inducit tarditatem. Carnem vero ἀπαλοτέραν indicium ingenii perspicacis esse, docet quoque Aristotel. de Anima, L. II.

ἁπαλωτέρα, οὐκ εὐεκτική, ²⁶ οὐ δὲ πιμελώδης σφόδρα· ²⁷ τὰ περὶ τὰς ὠμοπλάτας καὶ τράχηλον, ἰσχνό-

mollior, non boni habitus, neque valde pinguis: quae sunt circa musculos scapularum, et

C 5

c. 9. Vocem εὐεκτικὴς de firmo corporis habitu explicat Suidas, et bene Follius *robustus*. Interpres, *boni habitus*, qui a natura est, et per conseruationem valetudinis simul sustinetur: ambiguitas tamen est in ipsa interpretatione, quasi ii non ingenio pollerent, qui boni sunt habitus. Exemplum quidem Clarani, animo viridis et vigentis, erga quem natura inique se gesserat, atque talem animum male collocauerat, potest huic opponi, sed iam Seneca obseruante ep. XVI. hoc docet: *posse ingenium fortissimum ac beatissimum sub qualibet cute latere*. Igitur et boni habitus corpora, et praua, possunt esse ingeniosa. Mallem tamen, et vti videtur verbis reliquis Aristotelis accommodatius, οὐκ εὐεκτική, *fibris non adeo densis et compactis*, quae conueniunt carni, de qua sermo est.

26. Οὐ δὲ πιμελώδης σφ.) Quamquam pinguedo ex sanguine fiat, tamen frigi-

dae naturae esse intelligitur, vnde nimia pinguedo calorem naturalem immittit, atque ingenio aduersatur. Quemadmodum enim obesitas corpori in actionibus perficiendis obstaculo est, sic etiam animum in suis turbat operationibus.

27. Τὰ περὶ τὰς ὠμοπλ. etc.) Locus hic laborare aliquo modo videtur, quum enim voces τὰ περὶ τὰς ὠμοπλ. bis occurrant, vel eas duplicem significationem admittere, vel Aristotelem sibi contradixisse asserendum est. Interpres, quem vide, non soluit nodum, neque Auerröes, quem Interpres habet consentientem. Statuimus quidem cum Intp. in priori hemistichio τὰ π. τ. ὠ. esse musculos circa scapulas, quod et Foll. egisse videtur, qui sic: quae (sc. carnes) vero pertinent ad scapulas, minime vero, quae sunt circa musculos scapularum, vt Interpres reddit satis obscure: at in posteriori, τὰ περὶ τ. ὠ. sunt scapularum li-

ισχνότερα, ²⁸ καὶ τὰ περὶ τὸ πρόσωπον καὶ σύνδετα τὰ περὶ τὰς ὀμοπλάτας, καὶ τὰ κάτω ἀφειμένα. ²⁹ εὐλυτα τὰ περὶ τὰς πλευράς. καὶ ³⁰ τὸ νῶτον ἀσαρκότερον. ³¹ τὸ σῶμα λευκέρυθρον καὶ καθα-

collum, macriora, et quae sunt circa faciem, incolligata: quae sunt circa musculos scapularum, et inferiora, remissa: bene soluta, quae sunt circa costas: et secundum dorsum non carnosus: corpus album mixto ru-

gumenta siue ἀκρωμία, de quibus Rufus in partium hominis nomenclatura, dicit, sunt, οἱ σύνδεσμοι τῶν κλειδῶν καὶ τῶν ὀμοπλάτῶν. Robur huic interpretationi conciliat vox Arist. σύνδετα. Ergo verterem: *ligamenta scapularum arctius contracta*. Follinus non procul abest: *scapulae colligatae, atque ad inferiora demissae*. Gratiam autem eiusmodi formae corporis humani tribuisse veteres, Terent. auctor est, in Eun. Act. II. Sc. I. v. 22. sqq. *Demissis humeris esse, vincto pectore, ut graciles fient. Si qua est habitior paulo, pugilem esse aiunt: deducunt cibum. Tamen si bona est natura: reddunt curatura iuvenes*. Quidni et Gratias in eiusmodi corporibus reside-re statuamus?

28. Καὶ τὰ περὶ τὸ προσ.) Quae originem ducunt ex calore sicco, comite agilita-

tis spirituum, quae se non patitur gravari a carnis pondere.

29. Ἐύλυτα) Agnoscit etiam Interpres, *bene soluta*. Camot. contrario sensu, ἄλυτα. Sylb. Du Vallius ἄλυτα in MS. esse in margine notavit. Ἐύλυτα vera lectio, et hac voce respicitur ad motum musculorum intercostalium interiorum, thoracem exspirando contrahentium. Liberiorem efficiunt idcirco expirationem, et iuvant ingeniosos. Follin. *costae solutu faciles*.

30. Τὸ νῶτον) Rufus in Nomenclat. νῶτον appellat partem corporis posteriorem a ceruice usque ad μετάρρεον. Cf. Polydeuci Onomast. de partib. corp. hum. Alii contra partem ceruici subiectam, et ut plurimum duodecim comprehensam vertebrae νῶτον nominant.

καθαρόν· 32 τὸ δερμάτιον λεπτόν· 33 τριχωμάτιον
μὴ λίαν σκληρόν, μηδὲ λίαν μέλαν· 34 ὄμμα χαρο-
πὸν, ὑγρόν.

Ἀναισθήτου σημεῖα· 35 τὰ περὶ τὸν αὐχένα
καὶ

bore, et purum: cutis subtilis: pili non val-
de duri, vel valde nigri: oculus charopus,
humidus.

Insensati signa. Quae sunt circa collum

At Aristoteles latius sumit hanc vocem pro tota parte posteriore ab occipite usque ad extremum coccygem, triginta quatuor vertebri compacta, Lib. I. hist. anim. c. 15. quocum consentit Festus Ant. Rom. L. IV. ab initio.

31. Τὸ σῶμα etc.) Follius l. l. reddit: *Color ex rubedine et candore conflatus, corpus sincerum, tenuis cuticula*, quasi in Graeco esset τὸ χρῶμα, sed quum in voce λευκέρυθρον iam contineatur coloris notio, vox σῶμα retinenda. Color autem ille, mixta aliqua pituitae cum sanguine portione, eius calorem retundens, prodit, vnde bonae indolis signum esse potest. Τὸ καθαρόν autem innuit, corpus neque maculis, naevisque, neque aliis deformitatibus conspersum.

32. Τὸ δερμάτιον) Cuticula tenerrima facile perspirationem, actionibus cor-

poris conuenientem, transmittens.

33. Τὸ τριχωμάτιον etc.) Camot. τριχῶμα τὸ μὴ σκληρ. Sylb. Du Vallius MS. auctoritate Camotii firmari lectionem notauit. μὴ δὲ, diuissim Aldus. Niger autem color ex succo melancholico oritur, qui per mollietiem pilorum, per sanguinis affluxum productam, rite temperatur, moderatumque calorem, ingeniosis peculiarem producit. Iam omnes, qui ingenio in literarum doctrinis artibusque claruerunt liberalioribus, melancholicos fuisse tradit Aristot. Probl. f. 30.

34. Ὁμμα χαρ.) Follin. l. l. *Oculi valde gratiosi, ceterum humidiusculi*. Non male, nam vultus laetitiae cordis prodens sic appellatur. De colore per χαροπὸν designato supra diximus n. 12.

35. Τὰ περὶ τὸν αὐχένα) Nimia enim carnis moles

καὶ τὰ σκέλη σαρκώδη καὶ συμπεπλεγμένα καὶ
 συνδεδεμένα· 36 κοτύλη στρογγύλη· ὠμοπλάτα
 ἄνω ἀνεσπασμένα· 37 μέτωπον μέγα, περιφερές,
 σαρκώ-

et crura, carnosæ, complexa, et colligata:
 cotyle rotunda: muscoli scapularum, fur-
 sum expansi: frons magna, circularis, car-

ingenii impedit agilitatem,
 et qui cibus nimium replen-
 tur, et carnosæ fiunt, inepti
 sunt ad literarum conten-
 tionem.

36. Κοτύλη) Apud Anato-
 micos sic dicitur cavitas os-
 sis profundior, in quam al-
 terum os inseritur. v. Gorr.
 in def. med. p. 243. Insignis
 est locus apud Hom. quem n.
 10. laudauimus, ostendens
 medicos hanc significatio-
 nem tribuisse huic vocabulo,
 in Iliad. ε. v. 305 sqq. Τῷ
 βάλεν Αἰνείας κατ' ἰσχίον, ἔνθα
 τε μηρὸς ἰσχύϊ ἐνστέφεται, κο-
 τύλην δὲ τέ μιν καλέουσι, Θλάσ-
 σε δὲ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω
 ῥήξε τένοντε, Hoc iecit Aeneae
 per vertebrum, ubi femur
 Vertebro inuertitur, verte-
 brum vero ipsum vocant, Fre-
 git autem ei vertebrum, ad
 hoc utrumque rupit neruum.
 Ad Aristotelis autem ver-
 ba quod attinet, plane
 ignoro, quid sibi velit Fol-
 lin. l. l. sic reddens: pa-
 tella rotunda, non enim vi-
 deo quomodo λεκάνιον, vel

ἐπιγονὴς a librariis in κοτύλη
 permutari potuerit, et editi.
 omnes, quotquot vidi, re-
 fragantur. Auerroes adeo
 retinuit graecam vocem, co-
 tyle rotunda.

37. Μέτωπον μ.) Plures
 concurrunt causæ, quæ
 eiusmodi frontem stupidi-
 tatis nota signant, primo
 magnitudo, qua multa ce-
 rebri substantia eius cauo
 inesse creditur, stupidos
 reddens homines, dein-
 de rotunditas, quam for-
 mam asinorum frons ha-
 bet, et tandem carnis co-
 pia spirituum inopiam de-
 clarans. Aristoteles tamen
 sibi ipsi contradicere vide-
 tur; nam, in Hist. Anim. L.
 I. c. 8. dicit, οἷς μὲν μέγα
 μέτωπον, βραδύτεροι — —
 οἷς δὲ περιφερές, θυμικοί. Qui-
 bus frons magna, segnes,
 (segnities autem ut pluri-
 mum comes est stupiditatis)
 quibus vero rotunda, iracundi.
 Quomodo ergo iracundia
 cum stupiditate conuenit?
 Sed salua res est, si tantum-

σαρκώδεις· 38 Ὀμμα χλωρόν, κωφόν· 39 κνήμαι
περὶ σφυρόν παχεῖαι, σαρκώδεις, τρογγύλαι·
40 σιαγόνες μεγάλαι, σαρκώδεις· 41 ὀσφύς σαρκώδης.
σκέλη

nosa: oculus croceus: crura circa talum
grossa, carnosae, rotunda: mandibulae ma-
gnae, carnosae, lumbi carnosissimi, crura lon-

modo quid μέτωπον fit, de-
finiamus: sic autem Arist.
l. l. μέτωπον ἐστὶ τὸ μὲν ὑπὸ τὸ
βρέγμα μεταξύ τῶν ὀμμάτων,
*Frons est sub sincipite posita
inter id ipsum et oculos.* Iam
vero duplex est rotunditas
frontis, nimirum a capillis
ad oculos, qualis est fron-
tis asinorum, et deinde a
tempore ad tempus, quae
iracundiae signum est. Prior
ad nostrum, posterior ad
laudatum spectat Aristotelis
locum.

38. Ὀμμα etc.) Κωφόν
non agnoscit Interpres. Sylb.
Auerroës, *oculus pallidus,
obtusus.* Follin. *Virides ocu-
li ad videndumque ineptissimi.*
Pauca siquidem humor in-
fluit, atque aciem videndi
obtundit.

39. Κνήμαι etc.) Male In-
terpres, *crura circa talum,*
melius Follinus, *tibiae cir-
ca malleolos crassae, carno-
sae, atque rotundae.* Κνήμη
enim est os crassissimum in-
teriori in parte situm, cui

foli femur articulatur per
διαρθρώσιν. Ipsi annexa est
ἡ περονή sura, fines vero κνή-
μης καὶ περόνης interni, qua
vtriusque carne priuati et
gibbi extraque prominent,
φυστὰ malleoli nuncupantur,
ab aliis falso tali. Vide Ga-
len. de ossibus, c. 22. Ni-
mia autem tibiæ crassi-
ties, atque carnositas, inge-
nii defectum indicat.

40. Σιαγόνες) *Maxillae,
mandibulae.* Ephes. Rufus
de appellat. partt. corp.
hum. σιαγόνες dictae et παρειά
et γνάθοι; quarum altera su-
perior, altera inferior est.
Et Auctor Εἰσαγωγῆς, ἡ ἱα-
τροῦ, σιαγόνες ad mentum vs-
que descendunt, et hic in
mucronem desinunt.

41. Ὀσφύς σαρκ) Follin.
l. l. reddit, *lumbi impense
corpulenti,* quasi in graeco
fuisset σφόδρα, siue ἄγαν, sed
non opus hanc adiacere
particulam, per se enim pa-
tet.

σκέλη μακρά· ⁴² τράχηλος παχύς· ⁴³ πρόσωπον
σαρκώδες, ὑπόμακρον ἰκανῶς· τὰς δὲ κινήσεις καὶ
τὸ σχῆμα, καὶ τὸ ἦθος τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου
ἐπιφαίνόμενον, κατὰ τὰς ⁴⁴ ὁμοιότητας ἀναλαμ-
βάνει.

Ἀναιδοῦς σημεῖα, ⁴⁵ ὁμμάτιον ἀνεπτυγμένον
καὶ

ga. collum grossum, facies carnosae, sub-
longa satis: motus autem, et figuram, et mo-
rem, qui apparet in facie, secundum simili-
tudines accipit.

Inuerecundi signa. Oculus apertus, et

⁴². Τράχηλος.) Crassa cer-
vix, Follin. At crassa cervix
est eodem Aristotele auto-
re, signum iracundiae, vn-
de mallet τὸ παχὺς pro syn-
onymo vocis σαρκώδες ha-
bere.

⁴³. Πρόσωπον) Ea pars
apud Iul. Pollucem dicitur
πρόσωπον, quae fronti subest.
Aristot. L. III. c. I. in fine,
de hominis tantum facie
πρόσωπον usurpari asserit, sub-
nectens causam, διὰ γὰρ τὸ
μόνον εἶναι ὁρῶν τῶν ζώων, μό-
νον πρόσωπον ὅπωπε, καὶ τὴν
φωνὴν εἰς τὸ πρόσω διαπέμπει.
Nam unus animalium homo
erectus est, solus prospicit
anteversus, vocemque ante-
versus mittit. Carnosa au-
tem facies, et longa, ob
materiæ efformandae quan-
tatem, et caloris debili-
tatem, animi agilitati inge-
nioque aduersa est. Mores

autem e facie cognoscere do-
cet peculiaris doctrina προ-
σωποσκοπία, et medici mor-
borum etiam signa ex facie
colligentes habent suam
προσωποσκοπίαν, de qua egit
Quellmalzius peculiari dis-
sertatione. Lips. 1758.

⁴⁴. Ὁμοιότητας) Hanc vo-
cem cum Cam. probat In-
terpres, secundum similitu-
dines accipit, atque ita etiam
infra est, ἐπειδὴ γὰρ τὰ ὁρώμε-
να ἐπὶ τῶν σωματῶν λέγεται ἀνα-
φέρεσθαι ἐπὶ τὰς ὁμοιότητας.
Leon. et Isingr. parum con-
venienter habent ὁμοπλάτας.
Sylb. Aldus legit ὁμοπλάτας,
et Follinus, sic enim: ve-
rumtamen motus corporis ac
habitum, praeterea uniuersos
faciei gestus, scapulas retor-
quet stupidus. Auerroes ta-
men ὁμοιότητας mauult.

⁴⁵. Ὁμμάτιον etc.) Ocu-
lis facile affectiones corpo-

καὶ λαμπρόν· 46 βλέφαρα ὑφαίμα, καὶ παχέα·
 μικρὸν ἐγκυρτός· ὠμοπλάται ἄνω ἐπηρμένα. Τῷ
 σχήματι μὴ ὀρθός, ἀλλὰ μικρῷ προπετέστερος.
 47 Ἐν ταῖς κινήσεσιν ὀξύς. 48 Ἐπίπυρρος τὸ σῶμα·
 τὸ

splendidus, palpebrae sanguineae, et cras-
 sae, et parum curuus, muscoli scapularum
 sursum eleuati, figura non recta, sed parum
 prona. In motibus autem acutus, rubeus cor-

ris communicantur, et pro-
 pter pellucidatem sunt vel-
 uti gemmae, in quibus et
 vitia et sordes maxime ap-
 parent. Follinus melius
 quam Interpres expressit
 Aristotelis sensum: *Homi-
 nis impudentiam declarant si-
 mul expansi et splendidi ocu-
 li, palpebrae rubicundae et
 corpulentae.* Nam τὸ ἀναπτύσ-
 σειν proprie de expansione
 vestis vel telae usurpatur,
 et τὸ ἀτενὲς quod Arist. L. I.
 c. 10. hist. animal. de iis-
 dem adhibet oculis, simul
 includere videtur. Ergo
 eiusmodi oculus intelli-
 gitur, qui irretorto et aperto
 adspectu in aliquem fertur,
 et conscientiam bene factorum
 simulare studet. Τὸ
 λαμπρόν autem, non solum
 est indicium amoris illiciti,
 sed et, neque iniuria, impu-
 dentiae, quae amores con-
 sequitur, de qua Ouid. de
 arte amandi L. II. v. 721. sqq.
Adspicies oculos tremulo ful-

*gore micantes ut Sol in liqui-
 da saepe refulget aqua.*

46. Βλέφαρα) Haec ocu-
 lorum tegumenta sunt par-
 tes membranosae, et ut
 plurimum tenuissima cute
 constantes, ideoque inter
 omnia animalia frequen-
 tius homo conuiuet. V.
 Arist. de part. anim. L. II.
 c. 13. πολλάκις δ' ὁ ἄνθρωπος,
 διὰ τὸ λεπτοθερμότατον εἶναι, bo-
 mo conuiuet frequentius, quo-
 niam cutem tenuissimam ha-
 bet. Vnde de nostro loco
 ratio potest reddi, nam
 crassities palpebrarum ex
 rigiditate musculorum mo-
 ventium cutisque orta est,
 quia irretortis oculis inue-
 recundi alios adspicere so-
 lent.

47. Ἐν ταῖς κινήσεσιν) Auerroes, in motibus prae-
 cept. Follin. autem, in mo-
 tionibus agilitas magna, nam
 ὀξύς dicitur is, qui promptus
 et expeditus est in aggre-

τὸ χρῶμα ὕφαιμον· 49 στρογγυλοπρόσωπος· 50 τὸ
 σῆθος ἀνεσπασμένον.

51 Κόσμιος, ἐν ταῖς κινήσεσι βραδύς καὶ 52 δια-
 λεκτικός· 53 Φωνὴ βραδεῖα καὶ πνευματώδης, καὶ
 54 ἀσμενής· 55 ὀμμάτιον ἀλαμπές, μέλαν, καὶ μή-

τε

pore, color sanguineus, facies rotunda, pe-
 ctus sursum tractum.

Moderati signa. In motibus tardus, lo-
 quens tarde: vox tarda, plena, spiritus mitis,
 oculus hilaris, non splendidus, niger, neque

diendis expediendisque ne-
 gotiis.

48. Ἐπίπυρρός etc.) Fol-
 lin. corpus rutilum subsan-
 guineusque color, quippe
 qui agilitatem propter ce-
 leriores humorum influ-
 xum producit, simulque
 corpus rubore tingit.

49. Στρογγυλοπρόσωπος) Al-
 dus dat στρογγυλοπρόσωπον. Ro-
 tundam faciem.

50. Τὸ σῆθος etc.) Auer-
 roes, pectus sursum contra-
 ctum. Follinus vero, pectus
 reuulsum.

51. Κόσμιος) Follin. Mo-
 destus, quod etiam eo re-
 dit, latius tamen patet vox
 moderatus. Modestiam au-
 tem descripsit Aristot. in
 magn. moral. L. II. c. 2.

52. Διαλεκτικός) Forfan,
 καὶ τῇ διαλέκτῳ. Sylb. Inter-
 pres male, loquens tarde,
 habetque Auerroem con-
 sentientem. Melius Follin.

ad disputationes aptissimus,
 nam facile cedit, omniaque
 decenti elegantique pro-
 fert ratione, et in confa-
 bulationibus idcirco gratus.

53. Φωνὴ βραδεῖα) Inter-
 pres non accurate, vox tar-
 da, plena (quae vox non in
 Graeco) etc. Melius Auer-
 roes: cuius vox tarda, et
 plena spiritu, et mitis. Fol-
 lin. cuius vox tarda est, sed
 spiritus plena, facilis, atque
 blanda. Ad oves enim refe-
 runtur tales, ergo haec vox
 iis competit.

54. Ἀσμενής) Interpres
 videtur legisse εὐμενής, dum
 vertit, mitis. Sylb. Consen-
 tit Auerroes: Interpunctio
 aequae ac lectio apud Aldum
 haec est; πνευματώδης· Ἀσμε-
 νές ὀμμάτιον· ἀλαμπές. Sic
 quoque Auerroes legisse vi-
 detur: oculus hilaris, non
 splendidus etc.

τε λίαν ἀνεπτυγμένον, μήτε παντάπασι συμμεμυ-
κός, σκαρδαμυκτικὸν βραδέως. Τὰ γὰρ ταχέως
σκαρδαμύττοντα τῶν ὀμμάτων, τὰ μὲν δειλὸν, 56 τὰ
δὲ θερμὸν σημαίνει.

57 Εὐθύμου σημεῖα, 58 μέτωπον εὐμέγεθες, καὶ
σαρκῶδες, καὶ λεῖον· τὰ περὶ τὰ ὄμματα ταπεινό-
τερα,

valde apertus, neque omnino clausus, pal-
pebrizans tarde. Oculorum enim, qui cele-
riter palpebrizant, hi quidem timidum, illi
vero calidum signant.

Animosi signa. Frons bene magna, et car-
nosa, et laevis; quae sunt circa oculos, videntur

55. Ὀμμάτιον ἀλαμπές) Non
agnoscit vocem ἀλαμπές Fol-
linus, hunc locum reddend-
do: *Oculi illis sunt nigri,
nec admodum adaperiti, nec
conniuentes omnino, sed tar-
de admodum concidententes.*

56. Τὰ δὲ θερμὸν) Folli-
nus legisse videtur τὸν θρασὺν,
quae literarum permutatio
sane facillima fuit apud li-
brarios, vertit enim: *hi
quidem timiditatem, illi vero
summam audaciam signifi-
cant.* Audaces autem cum
timidis aliquo modo conue-
nire docet Aristot. de mo-
rib. L. III. c. 10. οἱ μὲν θρα-
σεῖς προπετεῖς, καὶ βουλόμενοι περὶ
τῶν κινδύνων, ἐν αὐτοῖς ἀφίσταν-
ται, *audaces quidem sunt prae-
cipites, voluntque ante ipsa
pericula periclitari, in ipsis
autem constituti, abstant.*

Ergo Follini emendatio non
adeo repudianda.

57. Εὐθύμου) Non bene
hanc expressit vocem In-
terpres per *animosus*, nam
animosus est idem ac ira-
cundus, forte hanc significa-
tionem voci tribuere voluit,
qui bono est animo, qui
laetatur. Auerroes melius,
iucundi, quem et sequitur
Follinus.

58. Μέτωπον εὐμέγεθες etc.)
Auerroes: *frons ingens et
carnosa, et lenis, quae sunt
circa oculos humiliora.* Foll.
in idea iucundi hominis, p.
121. *frons magnitudine pro-
cerosa, aequalis et corpulen-
ta, depressi oculi.* Frontem
vero magnam conferre ad
distinctam cognitionem, et
iudicium acre Aristot. docet
de partib. anim. L. II. c. 10.

τερα, καὶ 59 ὑπνωδέστερον τὸ πρόσωπον φαίνεται, μήτε δεδορκός, μήτε σύννου. Ἐν δε ταῖς κινήσεσι βραδύς ἔσω καὶ ἀνειμένος, τῷ σχήματι καὶ τῷ ἦθει τῷ ἐπὶ τοῦ προσώπου, μὴ 60 ἐπισπερχής, 61 ἀλλὰ ἀγαθός φανέσθω.

62 Τὰ ρυτιδώδη τῶν προσώπων, καὶ ἰσχνὰ ὄμματα κατακεκλασμένα, ἅμα δὲ καὶ τὰ 63 κεκλασμέ-

humiliora, et facies somnolentior, neque intense adspiciens, neque remissa: in motibus tardus erit, et remissus figura, et more, qui est in facie, non praeceps, sed videtur bonus.

Inanimosi signa. Rugosa facies, et macri oculi confracti, simul autem et confracta

nam ibi sanguis fit sincerior, dum confluentes in anteriorem cerebri partem humores et spiritus, refrigerium aliquod patiuntur, et distinctam cognitionem producendi aptiores redduntur. Sensu quoque plurimo pollent eiusmodi homines, sibi et aliis vitam reddere valent iucundiores.

59. Καὶ ὑπνωδέστερον.) Auerroes: *Apparet et facies somnolentior*. Follin. bene: *somnolenta facies, nec admodum explicata, nec cogitabunda*. Itaque somnolentior facies distinguit iucundum a lasciuo, nec admodum explicata, a leuitatis macula laborante, nec cogitabunda, a melancholico.

60. Μὴ ἐπισπερχής) Auerroes, *non praeceps*. Follin. *minime celer*. Ἐπισπερχής enim is dicitur, qui impulsu quodam in aliquid fertur, qui absque omni consilio agit, sine praenitia deliberatione.

61. Ἀλλὰ ἀγαθός) Follin. *sed semper modestus*, qui nihil agit, quod ipsi taedium, moerorem, aut dedecus affert.

62. Τὰ ρυτιδώδη etc.) Ante τὰ ρυτιδώδη Interpres inferit ἀθύμου σημεῖα, sic enim vertit: *Inanimosi signa, rugosa facies*. Sylb. Follin. verb. ἀθύμου σ. non agnoscit, Auerroes autem, *Tristis signa*.

63. Τὰ κεκλασμένα) Repetitionem istam τὰ κεκλασμένα

κλασμένα τῶν ὀμμάτων, δύο σημαίνει, τὸ μὲν μαλακὸν καὶ θῆλυ, τὸ δὲ κατηφὲς καὶ ἄθυμον. Ἐν τῷ σχήματι ταπεινός, καὶ ταῖς κινήσεσιν ⁶⁴ ἀπηγορευκώς.

⁶⁵ Κιναίδου σημεῖα, ⁶⁶ ὄμμα κατακεκλασμένον· γονύκροτος· ἐγκλίσεις τῆς κεφαλῆς εἰς τὰ δεξιά·

oculorum duo significant, hoc quidem molle, et femininum, illud vero demissum, et pauidum: in figura humilis, et motibus remissus.

Signa cinaedi. Oculus confractus, genu flexibilis, inclinatio capitis ad dextram, motus

D 2

τῶν ὀμμάτων agnoscit etiam Interpres, *confracta oculorum*. Paulo planior ergo sententia fuerit, si praeced. v. ante ἅμα periodicam distinctionem collocemus: ut praecedentia adiectiva referantur ad ἄθυμου σημεῖα. Sylb. Aldus in margine notavit, quosdam habere κατακεκλασμένα, vti paulo ante. Totum autem locum Foll. sic vertit: Porro facies rugosa, ac macilenta, praeterea distorti oculi, atque reuulsi duo nobis significant. Illud quidem molle ac effeminatum, hoc vero sollicitum ac triste. Tale autem sortitur homo, qui forma quidem humili est, in motu autem remissus.

⁶⁴ Ἀπηγορευκώς) Remissus, qui in omnibus moti-

bus gestibusque se ostendit omni spe destitutum. Eiusmodi animi dispositionem in Niobe eleganter depinxit Ouid. Metam. L. VI. Fab. I. v. 159. sqq. — *Diriguitque malis; nullos mouet aura capillos. In vultu color est sine sanguine: lumina moestis Stant immota genis: nihil est in imagine viuum: Ipsa quoque interius cum duro lingua palato Congelat, et venae desistunt posse moueri, Nec flecti ceruix, nec brachia reddere gestus, Nec pes ire potest.*

⁶⁵ Κιναίδου.) Aldus dat κιναιδους. Dicti autem sunt autore Perotto in Corn. Cop. p. 844. ἐπὶ τοῦ κινεῖν τὰ αἰδοῖα, hoc est, a virilibus manu tractandis. Ob-

ξιά· 67 αἱ φοραὶ τῶν χειρῶν ὑπτία καὶ ἑκλυτοί
καὶ 68 βαδίσεις διτταί, ἡ μὲν περινεύοντος, ἡ δὲ
κρατοῦντος τὴν ὀσφύν· καὶ 69 τῶν ὀμμάτων περι-
βλέψεις· οἷος ἂν εἴη Διονύσιος ὁ Σοφιστής.

70 Πικρὸς, τὸ πρόσωπον 71 σεσηρῶς· μελανό-
χως·

manuum supini, et dissoluti, et ambulationes duplices. Haec quidem circumclinantis alia vero tenentis lumbos, et oculorum circumspeditiones, qualis utique fuerit Dionysius Sophista.

Signa amari. Facie remissus, nigri colo-

scoenum hominum genus, vix instantes lumina nostra ferunt.

67. Αἱ φοραὶ τῶν χ.) *Motus manuum dissoluti et supini*, mallem, *gesticulationes manuum supinae et solutae*, quum videlicet cinaedi ea sollicitè remouerint, quae motum manuum impederent.

68. Βαδίσεις διτταί) *ambulationes duplices*, hoc est, eiusmodi ingressus, qui produunt duplex illorum munus, de quo Aristoteles statim.

69. Τῶν ὀμμάτων περιβλέψεις) *Oculorum circumspeditiones*, id est, oculi huc et illuc mobiles, qui sunt signum inconstantis et inquieti animi, qualis utique propter amorum illecebras fuere cinaedi.

70 Πικρὸς) *Amarus*, acerbus, est is, qui iram per

66. Ὀμμα κατακεκλασμένον) *Oculus confractus*, qualis est tristiurn, sed et lascivorum. Talem oculum vividis pingit coloribus Ovid. in Ep. Helenae ad Parid. Ep. 17 v. 77 sq. *Tu modo me spectas oculis lascivae protervis Quos*

χρως· ἰσχνός· τὰ περὶ τὸ πρόσωπον διεξυσμένος·
τὸ πρόσωπον ῥυτιδάδης. ἄσαρκος, εὐθύθριξ, καὶ
μελάνθριξ.

72. Θυμώδης, ὀρθὸς τὸ σῶμα· τῷ σχήματι
εὐπλευ-

ris, macer, quae sunt circa faciem quasi abra-
sa: facies rugosa, non carnosus, recti crines,
et nigri.

Signa iracundi. Rectus corpore, figura
D 3

longum tempus fouet. Ari-
stot. de morib. L. IV. c. II.
Οἱ δὲ πικροὶ, δυσδιάλυτοι, καὶ
πολὺν χρόνον ὀργίζονται. Κα-
τέχουσι γὰρ τὸν θυμὸν, παῦλα
δὲ γίνεται, ὅταν ἀνταποδιδῶ,
ἢ γὰρ τιμωρία παύει τῆς ὀργῆς,
ἢ δούλην ἀντὶ τῆς λυπῆς ἐμποιοῦ-
σα. Τούτου δὲ μὴ γινομένου,
τὸ βαρὺς ἔχουσι. Διὰ γὰρ τὸ
μὴ ἐπιφανὲς εἶναι, οὐδὲ συμ-
πεῖθει αὐτοὺς οὐδεὶς. Ἐν αὐτῷ
δὲ πέψαι τὴν ὀργὴν χρόνου δεῖ.
Εἰσὶ δὲ οἱ τοιοῦτοι ἑαυτοῖς ὀχλη-
ρότατοι, καὶ τοῖς μάλιστα φίλοις.
*Acerbi vero difficulter recon-
ciliantur, et longo tempore
irascuntur. Continent enim
iram, et non, nisi ubi reddi-
derint, cessant: nam ultio
his iram sedat, dum volupta-
tem loco doloris inducit:
quod quousque non euenit,
grauatum animum habent,
quia vero id non manife-
stum: neque suasionem apud
eos utitur quisquam: et ipsi
secum iram concoquere, non*

*nisi mora quadam temporis
possunt. Suntque huiusmo-
di homines tum sibi ipsi mo-
lestissimi, tum iis, qui maxi-
me ipsis sunt amici. Acer-
bitatem autem irae esse
speciem asserit Seneca de
ira c. 4. L. I. etiam si ama-
rum nos, acerbumque dici-
mus, nec minus stomachosum,
rabiosum, clamosum, diffici-
lem, asperum, quae omnia
irarum differentiae sunt.*

71. Σεσηρῶς) Commodum
vocabulum amari affectum
rite explicans, ore enim
aperto et hianti esse signi-
ficat, et usurpatur potissi-
mum proprie de canibus,
qui rictu deducto, ita ut
conspiciantur dentes, mini-
tantur, seu qui ringuntur.

72. Θυμώδης) Totum hunc
locum, paulo aliter quam
Interpres, sic reddit Fol-
lin. p. 122. Iracundus co-
lore rutilo est tinctus, cui
scapulae magnae sunt, latae,

εὐπλευρος, εὐθυμος, 73 ἐπίπυρρος· ὠμοπλάται διε-
σηκῆαι, καὶ μεγάλαι, καὶ πλατεῖαι· ἀκρωτηρία με-
γάλα, καὶ ἐγκρατῆ· λεῖος καὶ περὶ τὰ στήθη, καὶ
περὶ βουβῶνας· εὐπῶγων· 74 εὐανθής 75 ὁ περιδρο-
μος τῶν τριχῶν, κάτω κατεληλυθώς.

76 Πραῦς, 77 ἰσχυρὸς τὸ εἶδος, εὐσαρκος· ὑγρὰ
σὰρξ

bene latus, animosus, subrufus, scapulae di-
stantes, et magnae, et latae, extrema magna,
et fortia, laevis et circa pectus, et circa bu-
bones, barbatus probe, capillorum ambitus
floridus, deorsum tendens.

Signa mansueti. Fortis specie, bene car-

aliquoque intervallo distin-
ctae, extremas autem corpo-
ris partes, magnas atque ro-
tundae. Ceterum circa pe-
ctus et pubem est lenis, men-
to autem barbatus, atque
etiam floridus, ambitum ve-
ro capillorum ad inferna ha-
bet demissum. Qualis au-
tem sit inter iratum et ira-
cundum differentia, ex Se-
neca de ira, L. I. c. 4. vi-
dendum.

73. Ἐπίπυρρος) Hic co-
lor conciliatur corpori ex
pulsu iracundi, qui est al-
tus, magnus, vehemens,
celer, creber, spiratio ipsa
redditur vehementior, tre-
mit labium inferius, et apud
quosdam totum corpus, quae
omnia indicio sunt afflu-
xum sanguinis ad exterior-
es partes non solum for-

torem esse, sed eas quo-
que rubore tingere.

74. Εὐανθής) Floridus, ni-
mirum propter influxum et
circulationem humorum ad
radices capillorum, quo hu-
meantur et nutriuntur.

75. Ὁ περιδρομος τῶν τε.)
Vulgatam lectionem, etiam
expressit Interpres: capil-
lorum ambitus floridus, deor-
sum tendens. Polemo, κερ-
ιε. omittit εὐανθής. Sic enim:
ὁ περιδρομος τῶν τριχῶν κάτω
βλέπων Sylb. Vulgatam le-
ctionem quoque sequutus
est Auerroes.

76. Πραῦς etc.) Follinus
hunc totum locum sic red-
dit: Mansuetus ingenio for-
tis est, et corpulentus, hu-
mida atque copiosa carne
redundans, procerosa tamen
si, nec immoderata praedi-

σάρεξ καὶ πολλή· εὐμεγέθης καὶ σύμμετρος, 78 ὕπτιος τῷ σχήματι· ὁ περιδρόμος τῶν τριχῶν ἀνεσπασμένος.

- 79 Εἰρων· πλόνια τὰ περὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τὰ περὶ τὰ ὄμματα ῥυτιδῶδη· ὑπνώδες τὸ πρόσωπον τῷ ἥθει φαίνεται.

Μικρόψυχος, 80 μικρομέλης, μικρογλάφυρος, ἰσχνὸς, μικρόμματος, καὶ μικροπρόσωπος· ὁ ἴος ἂν εἴη 81 Κορίνθιος ὁ Λευκάδιος.

82 Φιλό-

nosus, caro humida, multa, bonae magnitudinis, et commensuratus, figura curuus, cursus capillorum fursum vulsus.

Eorum, qui sunt aliorum reprehensores. Oculi sunt rugosi, somnolenta facies de more videtur: quae circa faciem sunt, et oculos, pingua.

Pusillanimi. Paruorum membrorum, et paruorum articulorum, macer, et paruorum oculorum, et paruae faciei, qualis fuerit Leucadius Corinthius.

D 4

tus magnitudine, verum figura corporis resupina. At capillorum caesaries mansuetu reuulsa est.

77. Ἰσχνὸς τὸ εἶδος) Auerroes, grauis specie, id est, qui vultu et gestibus, animi grauitatem, qui ira non facile afficitur, prae se fert. Περότης enim ἐστὶ μεσότης περὶ ὀργὰς. Mansuetudo enim circa iram mediocritas est. v.

Aristot. de morib. L. IV. c. 11. et L. II. c. 7.

78. Ὑπτιος) Auerroes: figura curuus.

79. Εἰρων) Auerroes, simulator. Cuius characterem ad viuum descripsit Theophrastus in charact. eth. peculiari capite

80. Μικρομέλης) Paruitas membrorum, et reliquarum partium, de quibus hic ser-

⁸² Φιλόκυβοι, γαλαγκῶνες καὶ ⁸³ ὀρχηστᾶι.

⁸⁴ Φιλολοῖδοροι, ⁸⁵ οἷς τὸ ἄνω χεῖλος μετέωρον καὶ ⁸⁶ τὰ εἶδη προπετεῖς, ἐπίπυρροι,

Ἑλεή-

Ludi amantes. Iusto breuiorem cubitum habent, gaudent victoria.

Amatores contumeliarum. Quibuscumque est superius labium eleuatum, et specie proni sunt et rubicundi.

mo, materiae penuriam in his partibus ostendit, ex qua ad pusillanimitatem potest conici. Hanc pusillanimitatem descripsit Aristot. de vitiis et virtut. c. 4. et 6.

81. Κορίνθιος etc.) Camot. Κορίνθιος ἢ Λευκάδιος. Interpres nobiscum, qualis fuerit Leucadius Corinthius. Sylb.

82. Φιλόκυβοι) Nimium late Interpres, ludorum amantes, melius Auerroes: Talorum amantes.

83. Ὀρχηστᾶι) Aldus dat ὀρχηστᾶι, falso, ex operarum errore. Interpr. gaudent victoria. Auerroes gaudentes parta victoria. Neuter recte, nam ὀρχηστῆς est, qui gaudet saltatione.

84. Φιλολοῖδοροι) Leon. et Hingr. φιλόδοροι, sed φιλολοῖδοροι agnoscit praeter Interpr. etiam Polemo, κεφ. ις' et autor ipse infra repetit c. 6. Sylb. Aldus vitiose φιλοδοῖδοροι. Auerroes interpretatur ἀμα-

tores munerum, et cum Aldo lectionem agnoscit eandem, notat tamen in margine, quosdam legere, controuerfiarum

85. Οἷς τε ἄνω χεῖλος) Efformatio haec labiorum pendet ab efformatione ossis mandibulae superioris. Ergo elatum os superioris mandibulae, qua parte dentes inferuntur, gingiuas elatas facit, labrumque latum et prominens, illi namque suprema parte incumbit: ossis vero illius eminentia robur significat efformatricis virtutis, proindeque spirituum et caloris innati copiam, viresque robustas. Figurae autem partium elatae audaciam et superbiam conciliant, quae utique in φιλολοδορους cadunt.

86. Τὰ εἶδη προπετεῖς) Ita potest accipi ut paulo post γλαφυροὶ τὰ εἶδη, itidemque Interpres vertit, specie proni. Polemo habet, καὶ κάτω

Ἐλεήμονες, ⁸⁷ ὅσοι γλαφυροὶ, καὶ λευκόχροοι, καὶ
 λιπαρόμαστοι, καὶ τὰ ῥινία ἄνωθεν διεξυσμένοι,
⁸⁸ καὶ αἰεὶ δακρύουσιν. Αὐτοὶ οὗτοι καὶ ⁸⁹ φιλογύναιοι,
 καὶ θηλύγονοι, καὶ περὶ τὰ ἥδη ⁹⁰ ἐρωτικοί, καὶ
 ἀειμνήμονες, καὶ εὐφρεῖς, καὶ ἐνθερμοί. Τούτων
 δὲ σημεῖα εἴρηται. Ἐλεήμων, ὁ σοφός, καὶ δει-
 λός,

Misericordes sunt, quicumque sunt albi
 coloris, et puri, et habent oculos quasi pin-
 gues, et nares deorsum distantes, et semper
 plorant. Idem etiam amatores sunt mu-
 lierum, et gignitores feminarum, et circa
 mores interrogabundi; et semper memores,
 ingeniosi et calidi: horum autem signa di-
 cta sunt. Misericors, et sapiens, et timidus,

D 5

προπετές Syll. Auerroes, et
 forma proui.

87. "Ὅσοι γλαφυροὶ, καὶ
 λευκόχροοι) Interpr. quicum-
 que sunt albi coloris et puri.
 Auerroes, quicumque pulcri
 ac albi coloris. Vterque
 potestatem vocis γλαφυρός
 non expressit, vt plurimum
 enim de venustate formae
 adhibetur.

88 Ἀεὶ δακρύουσιν) Propter
 hanc causam adeo ex ca-
 talogo virtutum eliminare
 iubet misericordiam Seneca
 de Clem. L.II. c.5. Ergo quem-
 admodum, ait, religio deos co-
 lit, superstitio violat: ita cle-
 mentiam, mansuetudinemque
 omnes boni praeftabunt, mi-

sericordiam autem vitabunt.

Est enim vitium pusilli ani-
 mi, ad speciem alienorum
 malorum succidentis. Itaque
 pessimo cuique familiarissima
 est. Anus et mulierculae
 sunt, quae lacrimis nocentis-
 simorum mouentur, quae si
 liceret, carcerem effringerent.

89. Φιλογύναιοι) Videlicet
 propter animum, qui faci-
 le moueri, flectique potest,
 in sexum sequiorem amore
 feruntur.

90. Ἐρωτικοί) Interpr. le-
 git ἐρωτητικοί, interrogabun-
 di, parum ad rem. Syll.
 Auerroes bene: et circa mo-
 res in amorem propensi.

λὸς, καὶ κόσμιος. Ἀνελεήμων, ἀμαθὴς καὶ ἀνα-
δής.

Ἀγαθοὶ φαγεῖν, ὅτι οἷς τὸ ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ
πρὸς;

et moderatus. Immisericors, et insipiens, et
inuerecundus.

Signa voracis. Voraces sunt hi, quibus id,

91. Οἷς τὸ ἀπὸ τοῦ ὀμφα-
λοῦ etc.) Voracitas vel ex
morbo, vel ex praua con-
suetudine originem trahit,
et variis nominibus appel-
latur, bulinus, fames ca-
nina, malacia, pica, etc.
Causa ut plurimum latet in
ventriculo, si robustus et
fatis valens est, gastricus-
que humor acris, falsus, ac
irritans deprehenditur. Fer-
menti quoque stomachici
magnus et nimius vigor ali-
quid conferre potest. Por-
ro cita ciborum distributio
et nouorum assumptio, orta
ex mala ventriculi et intesti-
norum conformatione, ver-
mes, alimenta, chylum-
que consumendo et ventri-
culum rodendo, et aliae
res hoc malum procreare
possunt. Exemplum a ver-
mibus est apud Alex. Tral-
lian L. III. c. 3. Mulier
enim, quum multa et im-
modica assumeret, omnia-
que concoqueret, medica-
mento purgante accepto, fa-
staque euacuatione, vermem

longitudinis duodecim cu-
bitorum vel plurium eiecit,
quo facto anxia et irrequie-
ta rabidaque ciborum con-
quieuit appetitio. Sic quo-
que Gelatinus apud Plaut.
Stich. Act. II. Sc. I. v. 1.
sq. bulimo laborauit; dicit
enim: *Famem fuisse suspi-
cor matrem mihi, Nam post-
quam natus sum, satur num-
quam fui.* Et Horat. Epist.
L. I. ep. 15. v. 37. sqq. de
Moenio voraci cecinit: *In-
gluuias, et tempestas, bara-
thrumque Macelli Quidquid
quaesierat ventri donabat
auaro, Exhaustisque bonis
patinas coenabat omasi, Pin-
guis et agnini, tribus vrsis,
quod satis esset.* Athen.
Dipnol. L. X. c. 1. 2. Thes-
salios, Pharsalios, Boeotos,
Aegyptios, Athletas vorac-
es fuisse scribit, simulque
voracitatem Herculis, Vlyssis
et aliorum commemorat.
Ex Posidonio quoque refert,
Theagenem bonem deno-
rasse, quod tamen omnem
excedit fidem. Plura oc-

πρὸς τὸ σῆθος μεῖζόν ἐστιν, ἢ τὸ ἐντεῦθεν πρὸς τὸν αὐχένα.

92 Λάγνος, λευκόχρους, καὶ 93 δασύς, εὐθείαις θρίξιν καὶ παχείαις, καὶ μελαίναις· καὶ 94 οἱ κρόταφοι δασεῖς εὐθείαις θρίξιν· 95 λιπαρὸν τὸ ὀμμάτιον καὶ μάργον.

Φίλυπποι,

quod est ab umbilico ad pectus, maius est, quam quod inde est usque ad collum.

Signa luxuriosi. Qui est albi coloris, et pilosus, rectis capillis, et crassis, et nigris, et tempora pilosa, oculus pinguis et lascivus.

currunt exempla et recentioribus temporibus hominum voracium, quae commemorare non libet. De notissimo autem polyphago et allotriophago Vuitebergensi conf. Viri Cel. Georgii Rud. Boehmeri dissert. Vuitebergae habitam Anno MDCCCLVII.

92. Λάγνος) *Luxuriosus, libidinosus, ganeo.* Suidas et Hesych. exponunt, *effusus ac praeceps in Venerem.*

93. Δασύς) *pilosus.* Averroes, *birsutus.* Pilos ex cute oriri, quum humor ex ea exhalat et euaporat, docet Aristot. de generat. animal. L. V. c. 3. ubi et de pilorum varietate differit. Cur vero luxuriosi pilis quam plurimis praediti sunt, ratio est in promptu; humidior enim vitae ratio

his producendis quam maxime apta est, et calor magnus cum humore, qui viget in corpore.

94. Κρόταφοι) *Tempora.* Rufus Eph. l. i. c. 4. partes a lateribus sincipitis positaе, κρόσση et κρόταφοι appellantur.

95. Λιπαρὸν τὸ ὀμ.) Galen. in com. 5. in Hipp. Epid. VI. videtur τὸ πίων generis loco τοῦ λιπαροῦ καὶ γλυκεῖς accipere, sed πίων et λιπαρὸς saepe synonyma sunt, vide Arist. probl. 23. ὅτι πίων ἐστὶ δ' ὀφθαλμὸς σαρκὸς δὲ οὐθέν, quia optimus oculus, nec carnis quidquam in se continet. Hoc loco autem per λιπαρὸν illa vberior pinguedo intelligitur, quae cava oculi, (ὕποφθαλμία) explet, ita ut non intra orbitam desideant, sed spiri-

Φίλυπτοι, οἱ τὰ ἄνω μείζω ἔχοντες, καὶ 96 γυ-
πώδεις, καὶ θερμοὶ, 97 εὐεκτικὴν σάρκα ἔχοντες,
καὶ γλαφυροὶ τὰ εἶδη, καὶ δασεῖς τὰ περὶ τὴν
κοιλίαν.

Μνήμο-

Signa somnolenti. Amatores autem somni
sunt, qui habent superiora maiora: (*curuipe-*
des,) calidi, habentes carnem boni habitus,
eleganti specie, hirsuti circa ventrem.

tuum, optima sanitate tur-
gescentium, copia eleven-
tur. Luxuriosus enim quoad
habitum imaginem sani re-
fert.

96. Γυπώδεις) Comma-
tion istud, καὶ γυπώδεις, non
agnoscit Intp., apud Polemo-
nem Κεφ. 19. est ὑπνώδεις Syll.
Auerroes autem expressit
illam vocem, *curui pedes*.
Mallem vel ex Polemone
restituere ὑπνώδεις, vel lege-
re γυροὶ ποσί. Curui autem
pedes vel a morboſo ſtatu
fiunt, v. c. in rachitide, vel
ex ſiccitate, qua inaequa-
liter partes in ſeſe contra-
hantur.

97. Εὐεκτικὴν σάρκα etc.)
Lucem haec capiunt ex Hip-
pocr. Somnolentos conui-
viorum amicos, carnosos,
bona concoctione praeditos,
et vigiliarum inimicos dicit
eſſe, unde iſtis bona corporis
diſpoſitio et elegans ſpe-
cies eſt. En loca: de priſca
medicina: S. I. p. 13. οἱ μὲν

γὰρ ἀριτεήσωσι — εὐθὺς βαρέες,
καὶ νωθροὶ τὸ σῶμα, καὶ τὴν
γνώμην, χάσμις τε καὶ νυσα-
γμοῦ. Si enim pransi fue-
rint, — ii continuo graues,
totoque corpore et mente ſe-
gnes euadunt cum oſcitatio-
ne, ſomnolentia. Et de aere,
loc. et aqu. S. III. p. 78.
καὶ οἱ ἄνθρωποι σαρκώδεις εἰσὶ,
καὶ ἀναεθροὶ, καὶ ὑγροὶ, καὶ
ἀταλαύπωροι καὶ τὴν ψυχὴν κα-
κοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. Τὸ τε ῥάθυ-
μον καὶ τὸ ὑπνηρόν ἐστιν ἐν αὐ-
τέοισιν. Ἐς τε τὰς τέχνας πα-
χέες, οὐ λεπτοὶ οὐδ' οἷέες. Ho-
mines carnoſi ſunt, articu-
lis non diſcreti, humidi, la-
bores non ferentes, ac ut plu-
rimum prauī animi. Quin-
etiam ſegnes ſunt et ſomno-
lenti, et ad artes craſſi, ne-
que ſubtiles, neque acuti.
Tandem de rat. viſt. in
morb. ac. S. IV. p. 61. ἀγρυ-
πνίη ἰσχυρὰ πόματα καὶ σιτία
ώμα καὶ ἀπεπτότερα ποιεῖσι. Ve-
hemens vigilia potus ciboſque,
tum crudoſ, tum incoſtiores

Μνήμονες, 98 οἱ τὰ ἄνω ἐλάττονα ἔχοντες, καὶ
99 γλαφύρα, καὶ 100 σαρκωδέεσρα.

ΚΕΦ,

Signa memoris. Qui habent superiora
minora, scita, et carnosia magis.

reddit. Vnde somnolenti, vigilias angue peiores ac cane fugiendo, non solum vi oppositi, bona concoctione gaudent, sed et corpus nutriendo admodum reddunt formosum.

98. Οἱ τὰ ἄνω ἐλάτ. etc.) Ratio huius asserti patet ex opposito, in Aristotele, de anima, L. III. c. 2. in fine. Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ τὰ ἄνω μείζω ἔχοντες, καὶ οἱ νανώδεις, ἀμνημονέστεροι τῶν ἐναντίων, διὰ τὸ πολὺ βάρος ἔχειν ἐπὶ τῷ αἰσθητικῷ, καὶ μὴτ' ἐξ ἀρχῆς τὰς κινήσεις δύνασθαι ἐμμένειν, ἀλλὰ διαλύεσθαι, μὴτ' ἐν τῷ ἀναμνησθεσθαι ῥαδίως εὐθυπορεῖν. Sunt autem et superiora maiora habentes, et nanis similes, minus memoratini, quam contrarii: propterea quod gravitatem multam habent in sensitivo, et quia neque a prin-

cipio motus possunt immanere, neque in reminiscendo facile recte procedunt. Plura huc spectantia vide in Cel. et Exp. Ernesti Platneri, de vi corporis in memoria Spec. I. et Spec. II. Lips. 1767.

99. Γλαφύρα) Auerroes, *pulcra*, id est, bene composita.

100. Σαρκωδέεσρα) Hac voce innuit temperatiora esse debere ignem et aquam, si-ve humidum et siccum, in memoria valentibus: quam temperaturam utique reperimus in carnosioribus. Vide Hippocr. de vict. rat. L. I. S. IV. p. 17. Ἐκ τούτων δὲ ἡ ψυχὴ συγκριθεῖσα, φρονιμωτάτη καὶ μνημονικωτάτη. Ex his autem, ubi contemperatorem animus habuerit, prudentia et memoria maxime valet.

Κ Ε Φ. δ'.

¹ Ὅτι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα συμπαθεύουσιν ἀλλήλοις.

Δοκεῖ δέ μοι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ² συμπαθεῖν ἀλλήλοις. ³ καὶ τῆς ψυχῆς ἕξις ἀλλοιούμενη, συναλλοιοῖ τὴν τοῦ σώματος μορφήν. πάλιν τε ἡ
 τοῦ

C A P. IV.

De signis particulariter.

Videtur autem mihi anima et corpus compati ad inuicem, et animae habitus alteratus simul alterat corporis formam, et iterum for-

1. Ὅτι etc.) Auerroes hic incipit Cap. VII. cum epigrapha: *Inueniendorum Signorum methodus.*

2. Συμπαθεῖν) Iam ab initio libelli simile quid prodidit autor, ex quo mutuum animum inter et corpus intercedere commercium colligitur; et veteres philosophos habet consentientes, quorum tamen iam commemorare nolo placita. Tamen quae de hac harmonia dicit Lucret. de rerum nat. L. IV. v. 345. sqq. apponam; *Ex ineunte aeuo sic corporis atque animaci Mutua vitales discunt contagia motus. Maternis etiam in membris, alioque reposta; Discidium ut nequeat fieri sine peste maloque: Ut videas, quoniam coniuncta est causa salutis, Coniunctam*

quoque naturam consistere eorum et v. 334. sqq. *Nec sine vi quidquam ulterius sibi posse videtur Corporis atque animi seorsum sentire potestas: Sed communibus inter eos conflatur utrimque Motibus accensus nobis per viscera sensus, et v. 557. sqq. Denique corporis atque animi innata potestas Inter se coniuncta valent, vitaeque fruuntur. Nec sine corpore enim vitales edere motus Sola potest animi per se natura, nec autem Cassum anima corpus durare, et sensibus uti.*

3. Καὶ τῆς ψ.) Pro vulg. ψυχῇ legit etiam Interpres ψυχῆς; quando enim animae est contristari. Sylb. Sic et Auerroes: quoniam enim inest animae tristari et laetari. Ald. inserit ἡ, καὶ ἡ τῆς ψ.

τοῦ σώματος μορφὴ ἀλλοιούμενη, συναλλοιοῖ τὴν τῆς
 ψυχῆς ἔξιν. Ἐπειδὴ γάρ ἐστι ψυχῆς, τὸ ἀνιάσθαι
 τε καὶ εὐφραίνεσθαι, + καταφανὲς ὅτι οἱ ἀνιάμενοι
 σκυθρωπότεροί εἰσι, καὶ οἱ εὐφραϊνόμενοι, ἱλαροί.
 5 Εἰ μὲν οὖν ἦν τῆς ψυχῆς λελυμένης, ἔτι τὴν ἐπὶ
 τοῦ

ma corporis alterata simul alterat animae ha-
 bitum. Quando enim animae est tristari et
 laetari, manifestum est quod tristes obscurae
 faciei sunt, gaudentes autem hilares. Siqui-
 dem igitur anima dissoluta, formam, quae est

4. Καταφανὲς ὅτι etc.) Vul-
 tu affectus prodi certum
 est. Qua de re multi ve-
 terum egregie praecepe-
 runt. v. c. Cicero de orat.
 L. III. c. 59. *Animi imago*
vultus est, indices oculi. Nam
 haec est una pars corporis,
 quae, quot animi motus sunt,
 tot significationes, et com-
 mutationes potest efficere.
 Oculi sunt quorum tum in-
 tentione, tum remissione, tum
 coniectu, tum hilaritate, mo-
 tus animorum significemus
 apte. Oculos natura nobis,
 ut equo et leoni setas, cau-
 dam, aures, ad motus ani-
 morum declarandas dedit. Et
 Seneca in Hercule Oetaeo
 v. 704 sq. — *Licet ipsa*
neges; vultus loquitur quod-
cumque tegit. Et in Aga-
 memn. v. 124 sq. — *Quid*
tacita versas? Licet ipsa si-
leas, totus in vultu dolor est.
 Arc in Thyest. v. 329 sqq. —

Multa, sed trepidus solet De-
tegere vultus; magna volen-
tem quoque Consilia pro-
dunt. Tibullus quoque L.
 III. El. 7. v. 3. sq. *Nec*
bene mendaci risus componi-
tur ore, Nec bene sollicitis
ebria verba sonant. Atque
 Ouid. Metam. L. II. Fab. I.
 v. 447. *Heu quam difficile*
est crimen non prodere vultu.
 Sed haec sufficiant.

5. Εἰ μὲν οὖν etc.) Leon.
 et Ising. εἰ μὲν οὖν ἔτι τῆς
 ψυχῆς λελυμένης, τὴν ἐπὶ τοῦ
 σώματος μορφὴν οὕσαν, ἦν μ.
 nullo plane sensu. Nostra
 et Camotii lectio Interpre-
 tis quoque consensum ha-
 bet; *siquidem* etc. usque
 contigerit. Sylb. Aldus dat:
 εἰ μὲν οὖν ἦν τῆς ψυχῆς λελυ-
 μένης, τὴν ἐπὶ τοῦ σώματος μορ-
 φὴν, ἦν μὲν κ. τ. λ. Senten-
 tia haec asserto innititur
 Aristot. animam se habere
 ad corpus, ut artifex ad in-

τοῦ σώματος μορφήν μένειν, ἣν μὲν ἂν καὶ οὕτως
ἡ ψυχὴ τε καὶ τὸ σῶμα συμπαθῇ· οὐ μέντοι συν-
διατελοῦντα ἀλλήλοις. Νῦν δὲ καταφανές, ὅτι
ἐκάτερον ἐκατέρῳ ⁶ ἔπεται· μάλιστα μέντοι ἐκ τοῦ-
δε δῆλον γένοιτο. Μανία γὰρ δοκεῖ εἶναι περὶ ψυ-
χὴν. Καὶ οἱ ἰατροὶ Φαρμάκοις ⁷ καθαίροντες τὸ σῶ-
μα,

in corpore, adhuc exsistere contigerit. sane
et ita anima et corpus compatibilia forent,
quamvis conferentes ad inuicem non forent.
Nunc autem manifestum, quod vtrumque
sefe consequitur. Maxime id ex hoc mani-
festum fit: Mania videtur esse circa ani-
mam, et medici medicinis purgantes corpus,

strumentum, et seruus ad
dominum, vnde dicit Eu-
demior. L. VII. c. 10. τὸ
τε γὰρ σῶμά, ἐστὶν ὄργανον σύμ-
φυτον, καὶ τοῦ δεσπότου ὁ δοῦ-
λος, ὥσπερ μέριον καὶ ὄργανον
ἀφαιρετόν, τὸ δ' ὄργανον ὥσπερ
δοῦλος ἀψυχός. Corpus enim
est instrumentum congenitum,
et seruus domini velut parti-
cula, et instrumentum sepa-
rabile: instrumentum autem
velut seruus inanimatus. Ita-
que separatione facta et
compassio tollitur. Igitur
haud iniuria quaerit Sene-
ca ep. LXXXVIII. quid fa-
cturas sit animus, quum per
nos aliquid facere desierit:
quomodo libertate sua usu-
rus, quum ex hac effugerit
cauea: an obliuiscatur prio-
rum, et illic nosse se inci-

piat, postquam de corpore
abductus in sublime secessit.

6. Ἐπεται) Vide quae
diximus ad Cap. I. p. 5.
not. 5.

7. Καθαίροντες) Cf. Hip-
pocr. de affect. S. V. p. 85.
τούτοις τοῖσι φαρμάκοις ἀπο-
καθαίρονται, ὥδε χρῆσθαι —
ὅσοι δὲ μαλαγχοῦσι τὰ ὑφ' ὧν
μελάνια χολή καθαίρεται. In
bis, ut ea repurges medicamen-
tis, ad hunc modum utendum.
— Melancholicis exhibeto,
a quibus bilis atra repurga-
tur. Vide et Aretaeum de
causs. et not. diut. aff. L. I.
c. 5. de curat. diut. morb.
L. I. c. 5. Alex. Trall. L. I.
c. 17. Paul. Aegin. de re
med. L. III. c. 14. Oribas.
Synopf. L. VIII. c. 7. Ae-
tium, Tetr. II. Serm. II. c.

μα, καὶ διαίταις τισὶ ⁸ πρὸς αὐτὸ χρησάμενοι,
ἀπαλλάττουσι τὴν ψυχὴν τῆς μανίας. Ταῖς δὲ τοῦ
σώματος θεραπαίαις, καὶ ἅμα ἢ τε ⁹ τοῦ σώμα-
τος μορφὴν λέλυται, καὶ ἡ ψυχὴ μανίας ἀπήλ-
λακται. Ἐπειδὴ οὖν ἅμα ἀμφοτέρω λύονται, δῆ-
λον ὅτι συνδιατελοῦσιν ἀλλήλοις, Συμφανὲς δὲ καὶ
¹⁰ ὅτι

et diaetis vtentes in ipsis, permutant animam
a mania. Curationibus autem corporis, si-
mul et corporis forma soluitur, et anima a
mania permutatur. Quoniam igitur vtra-
que soluuntur, palam fit, quoniam confe-
runt ad inuicem. Manifestum insuper est,

9. 10. 11. Actuar. de meth.
medendi L. IV. c. 2.

8. Πρὸς αὐτὸ) Cam. πρὸς
αὐτοῖς: sicut etiam Interpres:
et diaetis vtentes in ipsis.
Sylb. Auerroes: et victibus
nonnullis vtentes in ipsis per-
mutant animum a mania.

9. Τοῦ σώματος μορφὴν λέλυ-
ται) Interpres, λυέται, sol-
uitur. Sylb. Consentit Auer-
roes. Videlicet in anima
causa princeps maniae est,
sed corpus simul patitur,
quod potissimum conspice-
re licet in illa manias spe-
cie, λυκανθροπία dicta, qua
homines lupinam quamdam
naturam induentes, nocte
intempesta hac illacque cir-
cumcursitant, atque in mo-
numentis solitudinibusque

oberrant, luporum in mo-
rem: interdiu vero reuer-
tuntur, et ad se redeunt
domi resident. His pedes
cruraque cruenta sunt, quod
in lapides et spinas impin-
gant, oculi linguaue squa-
lent, siti enecantur, et de-
biliter intuentur. Nihilo
tamen secius purgantibus
curantur, quia Actuar. au-
tore de meth. med. L. I.
c. 16. *Horum omnium cau-
sa est infestantis humoris
tum qualitas, tum quantitas:
ad haec locus, quem dum
propius accedit, animae ibi-
dem actionem prouocat et ex-
citatur.* Hoc de morbo docte
et eleganter disseruit Ill.
ac Exper. Christi. Godof.
Grunerus, in Antiqq. Morbb.
p. 229. sqq.

¹⁰ ὅτι ταῖς δυνάμεσι τῆς ψυχῆς ὁμοιά αι μορφαὶ τοῖς σώμασιν ἐπιγίνονται. Ὡς τέ ἐσιν ἅπαντα ὁμοία ἐν τοῖς ζώοις, τοῦ αὐτοῦ τινος δηλωτικά.
¹¹ Παρὰ δὲ καὶ ὧν διαπέπρακται τὰ ζῶα, τὰ μὲν ἴδια ἐκάστου γένους πάθη τῶν ζώων ¹² ἐστὶ, τὰ δὲ κοινά. Ἐπὶ μὲν οὖν τοῖς ἰδίαις ἔργοις τῆς ψυχῆς, ἴδια τὰ πάθη κατὰ τὸ σῶμα· ἐπὶ δὲ τοῖς κοινοῖς, τὰ κοινά. Κοινὰ μὲν οὖν ἐσιν, ¹³ ὕβρις τε, καὶ

quod virtutibus animae, similes corporis formae fiunt: quare erunt omnia similia in animalibus, eiusdem cuiuspiam declaratiua. Multa autem animalia sunt, et quae operantur: hae quidem propriae passiones vniuscuiusque sexus animalium sunt, aliae vero communes. In propriis igitur operibus animae, propriae passiones secundum corpus, in communibus autem communes. Communes qui-

10. Ὅτι ταῖς δυνάμεσι.) Non hoc solum in virtutibus, sed et affectibus conspicuum fit, sic enim Arist. de anima, L. I. c. 1. T. 14. Ἐοικέ δὲ καὶ τὰ τῆς ψυχῆς πάθη πάντα εἶναι μετὰ σώματος, θυμὸς, πραότης, φόβος, ἔλεος, θάρσος· ἐτι χαρὰ, καὶ τὸ φιλεῖν τε καὶ μισεῖν· ἅμα γὰρ τοῦτοις πάσχει τὸ σῶμα. Videntur autem et animae passiones omnes esse cum corpore, ira, mansuetudo, timor, misericordia, confidentia, adhuc gaudium, et amare et odisse: simul enim cum his aliquid paritur corpus.

11. Παρὰ δὲ.) Pro παρὰ Leonie, et Camot. habent τὸ μὴ. Ising. margo τομή. Interpres nescio quae vestigia sequutus vertit: *multa autem animalia sunt* — usque communes. Sylb. Aldus quoque τὸ μὴ δὲ καὶ ὧν. Auerroes: *declaratiua: hae vero minime. Et quibus animalia operantur, hae quidem etc.*

12 Ἐστὶ, τὰ δὲ κ.) Aldus ἐστὶ δὴ κοινά. Auerroes: *illae vero communes.*

13. Ὑβρις.) Mallem vertere, petulantia, proueniens potissimum ex nimia nutritione, seque post pastum de-

καὶ ¹⁴ ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια ἔκτασις. Τῶν μὲν
οὖν λοφούρων ¹⁵ ἡ οὐ λοφούρων, κοινόν ἐστιν ὕβρις·
τῶν δὲ ὄνων τε καὶ συῶν, ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια
¹⁶ ἔξις. Ἰδίον δ' ἐστὶν ἐπὶ μὲν τῶν κυνῶν, ¹⁷ τὸ λοί-
δορον.

dem sunt, iniuria, et qui est circa Venerea
excessus: laceratarum, et vilium, commu-
nis est iniuria: porcorum, et asinorum ha-
bitus, qui est circa Venerea: masticando coeunt.
Proprium autem est, in canibus quidem con-

E 2

clarans: ratio, cui nitor,
est in sqq. verbis ἡ περὶ τὰ
ἀφροδίσια ἔκτασις, quae se-
quitur haud raro petulan-
tiam, et ὕβρις de petulan-
tibus quoque dicitur anima-
libus.

14. Ἡ περὶ τὰ ἀφροδ. etc.)
Circa Venerea excessus.
Eleganter sane; exprimit
enim amoris vehementiam,
qua quis toto prae amore
corpore tremit, et ipsius ni-
mium vsum praeterque na-
turae ordinem. Sic quoque
occurrit ἔκτασις de extraordi-
nario grauique somno apud
LXX. Interpp. Gen. II. 21. et
XV. 12. et respondet Hebr.
הַמְּרִיחַ grauis, praeterna-
turalis somnus.

15. Ἡ οὐ λοφούρων) Leo-
nic. pro ἡ οὐ λοφούρων, habet
ἡ λοφούρων: itidemque prior
editio Aldi: Cam. ἡ νοφού-
ρων: Bud. ἡ μοφούρων posset
etiam νοφούρων admitti: quod

Hesychius et adiectiue ex-
ponit, ὁ δυνάμενος συγγίνεσθαι,
et substantiue ὄνος. Sylb.
Λόφουρα autem sunt anima-
lia, setas in ceruice erectas
habentes in modum cristae,
et caudam, seu quae cristas
habent et caudam. Auer-
roes reddit, *iumentorum et
non iumentorum*. Interpres
quomodo legit, *lacerata-
rum, et vilium* vertendo,
vix augurari potest, forte
μοθῶνων, *hominum vilium*.

16. Ἐξις) Ἐξις hic pro
πτύησις videtur positum, vt
infra apud Polem. I. Κεφ. γ'.
καὶ εἰς ἀφροδίσια ἐπτοημένον
ἄνδρα δηλοῦσιν, nisi forte ἔκ-
τασις legendum, vt paulo an-
te. Sylb. Auerroes habet
cum Interpr. *habitus*, et ad
marginem notat verba: *ma-
sticando coeunt*.

17. Τὸ λοίδορον) Interpr.
contumeliosum, mallet, *im-
petum faciens*, sicuti λοιδόρια

δορον· ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων, ¹⁸ τὸ ἄλυπον. Ὡς μὲν οὖν
τὸ κοινὸν τε καὶ τὸ ἴδιον χρὴ διελέσθαι, εἴρηται.
Δεῖ μὲντοι πρὸς ἅπαντα πολλῆς ¹⁹ συνηθείας, εἰ
²⁰ μέλλοι τις αὐτὸς ἔσεσθαι ²¹ ἱκανὸς περὶ τούτων
ἕκαστα λέγειν. Ἐπειδὴ γὰρ τὰ ὁρώμενα ἐπὶ τῶν
σωμάτων λέγεται ἀναφέρεσθαι ἐπὶ τὰς ὁμοιότητας,
τὰς τε ἀπὸ τῶν ζώων, καὶ τὰς ἀπὸ τῶν πράξεων
γινόμενας, καὶ ²² ἰδέαι τινὲς ἄλλαι ἀπὸ θερμότητων
καὶ ἀπὸ ψυχροτήτων γίνονται. Ἔστι δὲ τούτων ἓν
τῶν ἐπιφαινόμενων, ἐπὶ τε τοῖς σώμασι, μι-
κραῖς διαφοραῖς κεχρημένα, καὶ τῷ αὐτῷ ὀνόματι
προσα-

tumeliosum: in asinis autem non triste. Quo-
modo igitur commune quidem et proprium
conuenit distingui, dictum est. Opus autem
est multa consuetudine, si quis debet esse
sufficiens ad dicendum singula de his. Quo-
niam enim ea, quae videntur in corporibus,
dicuntur referri ad similitudines, quae fiunt
ab animalibus, et ab actibus; et differentiae qui-
dem aliae a caliditate et frigiditate fiunt. Sunt
enim horum quaedam apparentium in corpo-
ribus parua differentia vtentia, et eodem no-

et σκῶμμα impetum in ali-
quem verbis, et morsum no-
tat.

18. Τὸ ἄλυπον) Auerroes,
indolens.

19. Συνηθείας) Συνηθεία
hoc loco est, exercitatio
multa, et inde acquisitus
habitus, studium ex simili-
tudinibus animantium pro-

prium et commune eruendi
atque inueniendi.

20. Μέλλοι) Rectius in-
dicat. μέλει. Sylb.

21. Ἰκανὸς) Interpr. et
Auerroes, sufficiens. Mal-
lem, satis instructus, aptus.

22. Ἰδέαι) Auerroes red-
dit proprietates, quasi le-
gerit ἰδιότητες siue τὰ ἴδια, in

προσαγορευόμενα· οἷον αἱ τε ἀπὸ ²³ Φόβων ὠχρό-
 τήτες, καὶ ἀπὸ πόνων. Αὐταὶ γὰρ ὀνόματί τε τῷ
 αὐτῷ ²⁴ κέχρηνται, καὶ διαφορὰν μικρὰν ἔχουσι
 πρὸς ἀλλήλας. Μικρὰς δὲ οὔσης τῆς διαφορᾶς,
 οὐ ράδιον γινώσκειν, ἀλλὰ ἢ ἐκ τῆς ²⁵ συνηθείας
 τῆς μορφῆς τὴν ἐπιπρέπειαν εἰληφότα. Ἐστὶ μὲν
 οὖν καὶ τάχιστος καὶ ἀρίστος ὁ ἀπὸ τῆς ἐπιπρεπείας.
 Καὶ ἔστι γε οὕτως τούτῳ χρώμενον, πολλὰ διαγι-
 νώσκειν· καὶ οὐ μόνον καθόλου χρήσιμόν ἐστιν,
 ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τῶν σημείων ἐκλογὴν. Ἐκα-
 στον γὰρ τῶν ἐκλεγομένων, καὶ πρέπειν δεῖ τοιοῦ-
 τον,

mine appellata: vt pallores, qui fiunt a timo-
 ribus, et qui a laboribus: hi enim eodem
 nomine vtuntur, et differentiam paruum ha-
 bent inter se: parua autem differentia exi-
 stente, non facile est cognoscere, sed ex con-
 suetudine formae, apparentem quidem assu-
 mere conuenientiam oportet. Est autem
 optimus modus et citissimus, qui est ab appa-
 rente conuenientia: et contingit ita eo mo-
 do vtentem multa cognoscere: et non so-
 lum vniuersaliter vtile est, sed ad electionem
 signorum singularium. Electorum etiam
 quodque decere oportet tale, vt quod

E 3

marginē autem notauit ἰδέσθαι.
 Interpres, *differentiae*.

23. Φόβων) Auerroes:
terroribus, sane admodum
 emphatice, et rei, de qua
 agitur, conuenienter.

24. Κέχρηνται) Non mi-

nus conuenienter legeris,
 κέκληνται. *Sylb.*

25. Συνηθείας τῆς μορφῆς.)
 Adiectio τῆς μορφῆς firmat
 nostram interpretationem
 not. 19.

τον, οἷον τὸ ἐκλεγόμενον θέλει. Ἔτι τε καὶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν σημείων, ²⁶ καὶ τῷ συλλογισμῷ, ᾧ δεῖ χρῆσθαι, ὅπου ἂν τι τύχη, προστιθέντας τοῖς προσοῦσι, τὰ προσήκοντα· οἷον εἰ ἀναιδὴς τε εἴη καὶ μικρολόγος, καὶ κλέπτης ἂν εἴη καὶ ἀνελεύθερος· καὶ κλέπτης μὲν ²⁷ ἐπομένως τῇ ἀναιδέει, τῇ δὲ μικρολογίᾳ ἀνελεύθερος. Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν τοιούτων ἐκάστου, δεῖ τοῦτον τὸν τρόπον ²⁸ προσαρμόζοντα, τὴν μέθοδον ποιεῖσθαι.

ΚΕΦ.

eligitur, vult. Amplius autem secundum electionem signorum, et syllogismo, quo vti opus est, ubicumque contingat, conuenientibus adiungentes conuenientia: vt si inuerecundus erit, et paruiloquus, et fur vti-que erit, et illiberalis: et fur quidem consequens inuerecundiam, et paruiloquium illiberalis. In talibus igitur quibusque oportet hoc modo secundum conuenientiam fieri methodum.

26. Καὶ τῷ συλλογισμῷ) Alius est modus inuestigandi naturas hominum, videlicet aliam ex vna propensione in homine colligendi, eamque beneficio Dialectices, syllogismo facto, deducendi. Quod exemplo inuerecundi illustratur, sic sexcenta addi possent, nam v. c. qui est libidini deditus est, luxuriosus, prodi-

gus, hilaris, liberalis etc.

27. Ἐπομένως) Fortasse rectius ἐπόμενον. Interpret sane vertit, consequens. Sylb. Auerroes quoque agnoscit ἐπόμενον.

28 Προσαρμόζοντα etc.) Interpret, secundum conuenientiam fieri methodum. Auerroes autem, congruentem fieri methodum.

Κ Ε Φ. ε'.

¹ Τοῦ τῶν ζώων γένους διαίρεσις εἰς ἄρρεν καὶ θῆλυ, πρὸς τὸ φυσιогνωμονεῖν, παρδάλεως καὶ λέοντος παρὰδειγμα.

Νῦν δὲ πρῶτον πειράσομαι τῶν ζώων διελέσθαι, ὅποια αὐτῶν προσήκει διαλλάττειν, πρὸς τὸ εἶναι ἀνδρεῖα καὶ δειλὰ, καὶ δίκαια καὶ ἀδίκαια. Διαιρετέον δὲ τὸ τῶν ζώων γένος εἰς δύο ² μορφὰς, εἰς ἄρρεν

C A P. V.

Distinctio maris et feminae ad physiognomoniam.

Nunc autem primum tentabo genera animalium distinguere, et quae ipsorum convenit permutari, ut sint fortia, et timida, et iusta, et iniusta. Distinguendum autem animalium genus in duas formas, in

E 4

1. Τοῦ τῶν ζ.) Auerroes hic incipit C. VIII. inscriptum: *Passionum, Habituumque in animalibus distinctio, ex masculini femininique generis comparatione*. Interpres legisse tantum videtur, διαίρεσις εἰς ἄρρεν καὶ θῆλυ πρὸς τὸ φυσιогνωμονεῖν. Graeca autem inscriptio vertenda: *Distinctio animalium quoad genus in masculinum atque femininum, physiognomonizandi causa, exemplo pardalis ac leonis declarata.*

2. Μορφὰς) Reſte Interpres et Auerroes *formas*, nam μορφή et Latinorum *forma*, de forma totius corporis, de speciei integritate usurpatur, v. Hippocr. de aere aqu. et loc. S. III. p. 77. Ἐνεῖσι δὲ καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ φύλα διάφορα ἕτερα ἑτέροις — καὶ τὰς μορφὰς, καὶ τὰς ἀνδρείας. Sunt et in Europa gentes, tum forma, tum magnanimitate differentes; et Cicero de officiis L. I. c. 35. Principio corporis

ἄρρεν καὶ θῆλυ, προσάπτοντα τὸ πρέπον ἑκατέρῃ
μορφῇ. Ἔστι δὲ ὅμοια. 3 Ἐπιχειροῦμεν οὖν τρεῖς
Φεῖν τῶν θηρίων (τὰ) 4 προσηνέστερα καὶ μαλα-
κώτερα

masculinam et in femininam, adiungentem
passiones conuenientes vnicuique formae.
Sunt enim similia. Et quae conamur nutri-
re ferarum, mansuetae magis, et molliores

nostri magnam natura ipsa
videtur habuisse rationem,
quae formam nostram, reli-
quamque figuram, in qua
esset species honesta, eam po-
suit in promptu.

3. Ἐπιχειροῦμεν) Leonie.
et Hing. ἐπιχειρῶν μὲν οὖν τρεῖς
φεί: Interpres nobiscum:
conamur nutrire. Sylb. Al-
dus quoque Leon. et Hing.
retinet lectionem Auer-
roes itidem, conamur.

4. Προσηνέστερα etc.) Ma-
lim cum articulo τὰ προσην.
Sylb. Nos τὰ cum Du Vallio
vincinis inclusimus. Τὰ enim
deest apud Aldum et Sylb.
Quod autem mansuetae ma-
gis mollioresque feminae
maribus sint, ex frigidita-
te corporis deducendum.
Liceat ad Aristot. L. IV. c.
1. de generatione anima-
lium prouocare, vbi dicit
Ἔστι εἰ πᾶσα πέψις ἐργάζεται
θερμῶ, ἀνάγκη καὶ τῶν ζώων
τὰ ἄρρενα τῶν θηλέων θερμότε-
ρα εἶναι. Διὰ γὰρ ψυχρότητά
καὶ ἀδυναμίαν, πολλοῦ κατὰ

τόπους τινὰς τὸ θῆλυ μᾶλλον.
Item; si omnis concoctio ca-
lore efficitur, mares quam
feminas esse calidiores necesse
est. Ob frigiditatem enim,
et impotentiam femina san-
guine abundat quibusdam sui
corporis locis. Consentien-
tem habet Hippocr. de na-
tura pueri S. III. p. 17. καὶ
τούτου αἰσθάνεται τῆς γυναικὸς
τὸ σῶμα. Ὑγρότερον γὰρ ἐστὶν ἢ
τὸ τοῦ ἀνδρός. Id quod mu-
lier sensu percipit, quum vi-
ro sit longe humidior. Cf.
de vict. rat. L. I. S. IV. p.
17. Sed Hippocr. his re-
pugnare videtur de morb.
mulier. L. I. S. V. p. 153.
Θερμότερον γὰρ τὸ σῶμα ἔχει ἡ
γυνή· καὶ διὰ τοῦτο θερμότερην
ἐστὶ τοῦ ἀνδρός. Calidiores
enim sanguinem habet mu-
lier, ideoque viro calidior
est. Sed salua res est, nam
humiditas et mollietates car-
nosarum partium hanc tem-
perat caliditatem, atque
sanguinis quoque copia
mensibus imminuitur. Ne-

κάτερα ψυχὰς τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων, ἥττον τε
 ῥωμαλεύμενα, ⁵ τὰς τε τροφὰς, καὶ τὰς χειρο-
 θείας μᾶλλον προσδεχόμενα. Ὡς τε τοιαῦτα ὄν-
 τα, εἴη που ἂν ⁶ ἀδυμότερα τῶν ἀρρένων. Κατά-
 Φανές

secundum animas feminae maribus sunt, mi-
 nus autem fortes: verum nutrimenta, et assue-
 tudinem manuum recipientes magis. Quare
 existentes tales, erunt alicubi minus iracundae

E 5

que argumentum pro abun-
 dantia ac caliditate sangui-
 nis a quibusdam allatum ex
 fluxu menstrui sanguinis,
 aliquam habere potest vim,
 quum iam a Philosopho no-
 stro in verbis locum supra
 laudatum seqq., eneruatum
 sit abque discussum. Ergo
 feminae sunt frigidiores
 maribus, et minus habent
 caloris innati et spirituum.
 Illaque frigiditas causa est,
 cur multo facilius maribus
 mansuefiant, animumque
 emollire suum patiantur, et
 minus fortes sint.

5. Τὰς τε τροφὰς) Nam
 propter naturae infirmita-
 tem inedia diu non pos-
 sunt ferre, neque vti capti
 ferarum mares abstinere a
 nutrimentis, et manibus
 tractari se permittunt; non
 solum vt mansuefiant, sed
 etiam vt in artibus profici-
 ant, in quibus bruta insti-
 tuuntur. Hanc vim autem

nutrimenta habere, si in-
 ter homines versantur fe-
 rae, non solum probat ex-
 perientia, sed et Seneca,
 de ira L. III. c. 8. *Quae*
res, ait, quantum possit, in-
telliges, si videris feras quo-
que conuictu nostro mansue-
scere: nullique immani be-
stiae vim suam permanere, si
hominis contubernium diu
passa est. Retunditur omnis
asperitas, paulatimque inter
placida dediscitur. Totum
 autem hunc locum sic ex-
 plicat Arist. hist. anim. L.
 IX. c. I. μαλακώτερον τε γὰρ
 τὸ ἡθὺς ἐστὶ τὸ τῶν θηλειῶν, καὶ
 τιθασσεύεται ἑᾶττον, καὶ προσίε-
 ται τὰς χεῖρας μᾶλλον, καὶ μα-
 θηματικώτερον. Sunt enim fe-
 minae moribus mollioribus,
 mitescunt celerius et manum
 facilius patiuntur. Discunt
 etiam, imitanturque ingenio-
 sius.

6. Ἀδυμότερα) Minus ira-
 cundae. Iracundia quidem,

Φανές δὲ τοῦτο ἐξ ἡμῶν πού ἐστιν· ὅτι ἐπ' αὖν ὑπὸ
 θυμοῦ κρατηθῶμεν, 7 δυσπαραπιστότεροί τε, 8 καὶ
 μάλιστα ἐρρώμεθα πρὸς τὸ μηδαμῇ μηδὲν 9 εἶξαι·
 ἐπὶ τὸ βιάζεσθαι δὲ καὶ πράξαι φερόμεθα, πρὸς
 ὃ αὖν

maribus. Manifestum autem id ex nobis
 alicubi est: quoniam quum ira vincimur,
 difficulter prudentes, et maxime fortes su-
 mus ad nihilum veniendum: ferimur au-
 tem ad violentiam inferendam, et patrandum

ut et reliqui affectus pro-
 prie in animalia praeter ho-
 minem non cadunt. In-
 signis est locus apud Sene-
 cam de Ira L. I. c. 3. Di-
 cendum est, feras ira carere,
 et omnia praeter hominem.
 Nam quum sit inimica ra-
 tionis, nusquam tamen nasci-
 tur, nisi ubi rationi locus
 est. Impetus habent ferae,
 rabiem, feritatem, incur-
 sum: iram quidem non ma-
 gis, quam luxuriam. Et in
 quasdam voluptates intempe-
 rantiores homine sunt. Non
 est quod credas illi, qui di-
 cit: Non aper irasci memi-
 nit, non fidere cursu Cerva,
 nec armentis incurrere forti-
 bus urfi. Irasci dicit, inci-
 tari, impingi. Irasci qui-
 dem non magis sciunt, quam
 ignoscere. Muta animalia
 humanis affectibus carent, ha-
 bent autem similes illis ali-
 quos impulsus. Igitur quo-
 que de minoribus impulsu-

bus ex frigidiori temperie
 ortis locus noster est expli-
 candus, quos impulsus, si
 affectus nominare velis, per
 me licet. Parallelus est loc.
 ap. Arist. hist. anim. L. IX.
 c. I. ἀθυμοτέρα δὲ τὰ θήλια
 πάντα ἀρρένων.

7. Δυσπαραπιστότεροί τε)
 Conuenientius fortasse δυσ-
 παραπειστότεροι, minus nos per-
 suaderi ac seduci patimur.
 Sylb. Firmat hanc conie-
 cturam lectio et interpreta-
 tio Auerrois, difficillime per-
 suasibiles.

8. Καὶ μάλιστα ἐρρώμεθα)
 Leonic. et Camot. μάλιστα
 δρώμεθα: Interpres nobis-
 cum: maxime fortes sumus.
 Sylb. Auerroes Leonic. et
 Camot. habet lect., vertit
 enim: et maxime respicimus,
 ne quidquam vsquam eue-
 niat.

9. Εἶξαι) Leon. et Isingr.
 εἶναι pro εἶξαι. Sylb.

ὁ ἂν ὁ θυμὸς ¹⁰ ὀρμήσῃ. Δοκεῖ δέ μοι καὶ ¹¹ κα-
κουργότερα γίνεσθαι τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων, καὶ
προπετέστερά τε, ¹² καὶ ἀνελεύθερα, καὶ ἀναλκί-
εσσα. Αἱ μὲν οὖν γυναῖκες καὶ τὰ περὶ ἡμᾶς
τρεφόμενα, καὶ πάντα που φανερά ὄντα. Τὰ δὲ
περὶ τὴν ὕλην, πάντες ὁμολογοῦσιν οἱ νομεῖς τε
καὶ

ad quodcumque ira impulerit. Videntur au-
tem mihi magis malefica fieri feminea ma-
sculis, et proteruiora, et minus defensiva.
Feminae igitur et quae circa nos nutriun-
tur, valde manifesta sunt. Quae vero sunt
circa filuam, omnes confitentur pastores, et

10. Ὀρμήσῃ) Leonic. et
Isingr. ἀρμόσῃ. Sylb. Aldus
quoque ἀρμόσῃ. Auerroes
ὀρμήσῃ, ad quodcumque ira
impulerit. Si ἀρμόσῃ reti-
netur, sensus est, ad quod-
cumque ira apta est prona-
que. Sed haud dubie ὀρμήσῃ
veralectio. Nam de imperu,
de appetitu, qui et de feris
dici potest usurpatur apud
Cicer. de offic. L. I. c. 29.

11. Κακουργότερα etc.)
Commentarii loco esse pos-
sunt, quae Aristot. histor.
anim. L. IX. c. I. profert:
ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις γένεσι τὰ θή-
λεα μαλακώτερα καὶ κακουργό-
τερα, καὶ ἥττον ἀπλᾶ, καὶ
προπετέστερα. Et in ceteris sunt
procul dubio molliores, verum
malitiosiores, astutiores, insi-
diosioresque feminae. Auer.
autem locum nostrum sic
reddit: Videntur autem mi-

hi magis malefica fieri femi-
nea masculis, et proteruiora,
petulantiora, et illiberalio-
ra, et debiliora. Ratio au-
tem haec est, quia appeti-
tum magis sequuntur quam
masculi; et idcirco facilius
vincuntur et feruntur ad
passiones animi, et proter-
viam, tamen in exsequen-
dis actionibus malis debiles
sunt propter roboris et vi-
rium defectum.

12. Καὶ ἀνελεύθερα) Com-
mation istud, καὶ ἀνελεύθερα,
nec Camot. agnoscit, nec
Interpres. Non absurde for-
te legeris καὶ ἀμελετέστερα, vt
infra apud Adam. L. II. c. I.
τὴν πᾶσαν ὄψιν τοῦ σώματος μα-
λακωτέραν, ἀμελετέραν. Sylb.
Auerroes retinet ἀνελεύθερα,
at ἀμελετέστερα melius, quum
non adeo curis afficiantur
feminae, vt viri.

καὶ θηρευταί, ὅτι τοιαῦτά ἐσιν οἷα προείρηται. Ἀλλὰ μὲν καὶ τόδε δῆλον, ὅτι ἕκαστον ἐν ἑκάστῳ γένει θῆλυ, ἄρρενος ¹³ μικροκεφαλώτερόν ἐστι, (¹⁴ καὶ) ¹⁵ στενοπροσωπότερον καὶ λεπτοτραχηλότερον, καὶ ¹⁶ τὰ σῆθη ἀσθενέστερα ἔχει, καὶ ἀπλευρότερα ἐστίν,

venatores, quod talia sunt, qualia sunt dicta. At vero et hoc manifestum est, quod singulare in unoquoque genere, femina mare minoris capitis, et angustioris faciei, et subtilioris colli sit: et pectora imbecilliora ha-

13. Μικροκεφαλώτερον) Minus vere, ut patet etiam ex Adam. L. II. c. I. τὸ θῆλυ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔχει τοῦ ἄρρενος κεφαλὴν μικροτέραν. Sylb. Aldus vitiose, μικροκεφαλοφρώτερον. Veritatem rei declarat Aristot. de part. anim. L. II. c. 2. Ἐχει δὲ τῶν ζώων ἑγκεφαλὸν πλείστον ἄνθρωπος, ὥς κατὰ μέγεθος, καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ἄρρενες τῶν θηλείων. Homō inter omnia animalia plurimum cerebri habet, scilicet proportionē suī corporis, et inter homines mares plus quam feminae. Et paulo post, καὶ ῥάφας δὲ πλείους ἔχει περὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ ἄρρεν πλείους τῶν θηλείων διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ὅπως ὁ τόπος εὐπνοῦς ἢ, καὶ μᾶλλον ὁ πλείων ἑγκεφαλός. Iun-cturas etiam plurimas in capite homo habet, et mas plures, quam femina, eadem de causa, ut locus spirantior

sit: et amplius in quo plus cerebri habetur. Hoc autem propterea necesse est, quod mas ad operationes, quibus se dat, maiori copia indiget spirituum. Ergo κατ' ἀναλογίαν id, quod de homine dicit, ad cetera referendum est animantia.

14. Καὶ) Inclusa καὶ abest a Leonic. et Camot. editt. Sylb.

15. Στενοπροσωπότερον καὶ λεπτοτε.) Facies nimirum angusta et ceruix respondens proportioni capitis.

16. Τὰ σῆθη etc.) Pectora imbecilliora habent, et minorum costarum sunt. Interpres cum Auerroee sic interpretatur. Mallem interpretari, pectus angustius, quam imbecillius. Nam imbecillitas facile recipit iniurias, et quamquam mulier debilius viro, tamen morbis pe-

ἔστι, ¹⁷ τὰ τε ἰσχία καὶ τοὺς μηρούς περισαρκότε-
ρα τῶν ἀρρένων. ¹⁸ Γονύκροτα δὲ, καὶ τὰς κνήμας
λεπτὰς

beant et minorum laterum sunt, femora au-
tem magis carnosā maribus, genua mollia, et

storis non est magis obno-
xia. Vnde angustius pectus
exprimit verba Aristotelis,
non tantum propter caloris
debilitatem, sed etiam ra-
tione conformationis, quae
reliquis corporis partibus
conueniens esse debet.
Quod et Galenus in L. de
arte ab initio asserit: ὑγιεινὸν
ἔστιν ἀπλῶς σῶμα, τὸ ἐκ γενετῆς
εὐκράτον μὲν ὑπάρχον, τοῖς
ἀπλοῖς καὶ πρώτοις μορίοις σύμ-
μετρον δὲ, τοῖς ἐκ τούτων συγ-
κεκμημένοις ὀργάνοις. In uniuers-
sum autem corpus est sanum,
quod per generationem bona
temperie est, et ex simplicibus et
principibus partibus constat.
Proportio autem in organis
ex iis structis conspicitur.
Iam vero femina frigidior
est masculo, caput habet
minus, ergo quoque pe-
ctus necessario habet angu-
stius, proindeque infirmio-
ra latera, quum latera for-
tia esse nequeant, nisi pe-
ctus exstiterit robustum, et
amplum, in feminis autem
est debile et arctum.

17. Τὰ τε ἰσχία καὶ τοὺς μ.)
Interpr. femora autem ma-
gis carnosā maribus. Auer-

roes, coxendices autem, et
coxas magis carnosas mari-
bus. Prouida vero natura
mulieribus coxas carnosio-
res concessit maribus, quia
foetui portando partes car-
nosiores sunt aptiores, et
quia sedentariam vitam, cu-
rae rerum domesticarum
adaptatam, quamplurimae
uiuunt, cui molliores res
sunt accommodandae, ut a
dolorum sensu sint liberae
v. Galen. de usu part. L.
III. c. 3.

18. Γονύκροτα etc.) Auer-
roes bene, Genua autem
flexibilia, et crura gracilia
habent. Mollia, etiam di-
ci possunt ex Hom. II. 1.
v. 501. Καὶ ῥ' αὖ πάροιθ' αὐ-
τοῖο καθίζετο, καὶ λάβε γούνων
Σκαίη, δεξιτέρη δ' αὖ ὑπ' ἀνδε-
ρεῶνος ἐλοῦσα. Ipso in con-
spectu sedit, laeuaque prehen-
dens Molle genu, dextra mul-
cebat suppliance mentum. Ho-
minis genubus quamdam
inesse religionem Plin. H.
N. L. XI. c. 45. asserit, quia
ipsis inest vitalitas. Vnde
et sua, quod proci norunt,
non destituuntur gratia.

λεπτάς ἔχοντα, ¹⁹ τοὺς δὲ πόδας κομψοτέρους·
²⁰ τὴν τε τοῦ σώματος μορφήν ²¹ ἡδίων μάλισ' ἂν ἢ
 γενναιοτέραν. ²² Ανευρότερα δὲ καὶ μαλακώτερα,
 ὑγροτέραις σαρκὶ κεχρημένα. Τὰ δὲ ἄρρενα, τού-
 τοις ἅπασιν ἐναντία, τὴν φύσιν ἀνδρειοτέραν καὶ
 δικαιότεραν εἶναι ²³ γένει, τὴν δὲ τοῦ θήλεος
²⁴ δειλοτέραν καὶ ἀδικοτέραν.

Τούτων

crura subtilia habeant, Pedes vero pulcriores
 et formam totius corporis molliorem, quam
 fortiolem. Minus nervosa autem sunt, et
 molliora, praedita humidioribus carnibus.
 Masculina autem his omnibus contraria
 habentia, natura sunt fortiore, et iustiore
 genere; femina autem est timidior et iniu-
 stior natura.

19. Τοὺς δὲ πόδας κ.) *Pe-
 des vero pulcriores.* Respici-
 tur partim ad exiguitatem
 atque tenuitatem, reliquis
 corporis partibus conueni-
 entem: sic enim Plinius H.
 N. L. XI. c. 45 (III.) *Pe-
 des homini maximi*, propor-
 tione molis, *feminis tenuio-
 res in omni genere*, partim ad
 molle vitae genus, et inde
 prouenientem debilitatem.

20. Τὴν δὲ τοῦ σώματος etc.)
*Et formam totius corporis
 molliorem, quam fortiolem.*
 Μορφή h. l. ad duo referri
 debet, 1) ad carnes for-
 mam constituentes, 2) ad
 humorum naturam. Mol-
 lior est feminis habitus cor-
 poris, propter molliores car-

nes et humiditatem abun-
 dantem. Sanguinis autem
 frigiditas gratum colorem
 conciliat faciei, quae gratia
 ac venustas allicit viros ad
 amorem.

21. ἡδίων μάλισ') Fortas-
 sis congruentius ἡδίων μᾶλλον
 ἢ γενναιοτέραν. *Sylb.* Quosdam
 sic legere in margine Du
 Vallius notat.

22. Ἀνευρότερα etc.) Mol-
 liores contingunt feminis
 carnes ob copiam sangui-
 nis, minus autem nervosae;
 et proinde languidae sunt
 ob remissiorem calorem;
 ipsis enim minor est caloris
 et spirituum copia.

23. Γένει) Γένει agnoscit
 etiam Interpres, *natura sunt*

Τούτων οὕτως ἔχοντων, φαίνεται τῶν ζώων ἀπάντων ²⁵ λέων τελεώτατα μετεληφέναι τῆς τοῦ ἀρρενος ιδέας. Ἐστὶ γὰρ ἔχων σόμα ²⁶ εὐμέγεθες· τὸ δὲ πρόσωπον ²⁷ τετραγωνότερον, οὐκ ἄγαν ὁσῶδες, ²⁸ τὴν ἄνω τε γένυν οὐ προεξεσηκῆαν, ἀλλὰ ἰσοῤῥοποῦσαν

His ita se habentibus, videtur leo omnium perfectissimum in assumendo maris formam. Leo enim habet os magnum, faciem autem quadratam, non valde ossream, superiorem mandibulam non eminentem: sed aequa-

fortiore, et iustiore genere. Structura paulo conuenientior fuerit, si scribas λέγε. De sexus differentia et morum proprietate prolixè Philosophus differit etiam initio L. IX. hist. animal. Sylb. Auerroes habet etiam, genere.

24. Δειλοτέρων) Timidior femina propter frigiditatem, iniustior propter astutiam atque petulantiam.

25. Λέων) Auerroes margini apposuit haec: *De Leone, omnium animalium formam perfectissime assumente*. Leo ideo refertur ab Arist. in hist. anim. L. I. c. 1. ad ζῶα ἐλεόδερα, καὶ ἀνδρεῖα, καὶ εὐγενῆ, animalia liberalia, fortia, et nobilia. Vnde Plinius, L. VIII. c. 16. 17. *Leoni praecipua generositas, tunc quum colla armosque ve-*

stiunt iubae. Ceterum Follin. in spec. nat. hum. haec verba non vertit, sed παραφράζει sic, c. 9. p. 27. *Inter omnia animalia, leo ex ipsa masculi idea felicissimam sibi sortem accepit.*

26. Εὐμέγεθες) Auerroes, *os ingens*. Follin. l. c. *vastum enim os habet*. Quum per se leo sit calidum animal, ex amplo ore coniectare licet, ipsam naturam, plenam ut buccis aerem trahat, quo caliditas inflammetur, instrumentum hoc ei concessisse.

27. Τετραγωνότερον) Auerroes comparatio gradu, recte; *quadratiorem*.

28. Τὴν ἄνω τε γ.) Follin. c. 9. p. 27. reddit: *superiorem maxillam non ad interiora protensam, sed ex aequo inferiori correspondentem*.

ποῦσαν τῇ κάτω· 29 ῥίνα δὲ παχυτέραν ἢ λεπτοτέ-
ραν· χαροπούς ὀφθαλμούς, ἐγκοίλους, οὐ σφό-
δρα περιφερεῖς, οὔτε ἄγαν προμήκεις· μέγεθος
δὲ μέτριον· 30 ὄφρυν εὐμεγέθη· μέτωπον τετρα-
γώνον, ἐκ μέσου ὑποκοιλότερον· 31 πρὸς δὲ τὰς
ὀφρεὺς καὶ τὴν ῥίνα 32 ὑπὸ τοῦ μετώπου, οἷον νέ-
φος

liter pendentem deorsum: nasum autem ma-
gis crassum, quam subtilem, oculos charo-
pos, concauos, non valde rotundos, neque
valde protensos: magnitudinem vero mode-
ratam, supercilium magnum: frontem qua-
dratam ex medio subcauam: ad supercilia
autem, et nasum sub fronte velut nubes

29. 'Ρῖνα δὲ etc.) Follin. l. l. Habet nasum magis crassum, quam tenuem, formidabiles oculos, atque concauos, nec oblongos plusquam rationi conueniat. Perottus in cornu cop. p. 527. propter oculos et calorem Leonem comparari cum sole scribit: *Quemadmodum enim leo impetu, ac calore cetera praestat animalia, sic sol cetera sidera. Leo pectore, ac priore corporis parte validus est, posterioribus partibus degenerat: sic solis potentia prima diei parte ad meridiem increscit, et prima parte anni a vere in aestatem mox elanguescens deducitur: vel ad occasum, qui diei: vel ad hiemem, quae anni videtur esse pars posterior. Idemque*

semper oculis patentibus ac igneis cernitur, quemadmodum sol patenti, atque igneo oculo terram perpetuo cernit, infatigabilique conspectu.

30. 'Οφρὺν εὐμ.) Auerroes pressè sequitur verba: *supercilium ingens.*

31. Πρὸς δὲ τ. etc.) Paulo aliter Foll. l. l. Ceterum commoderata praeditus magnitudine, supercilia magna, frontem quadratam, circaque mediam regionem, veluti in nebulam quamdam degenerat.

32. Ὑπὸ τοῦ μετώπου.) Forsan rectius, ὑπὸ τῷ μετώπῳ. Sylb. Foll. legisse videtur, ὑπὸ τῷ μέσῳ τόπῳ, et permutatio facilis fuit in μετώπῳ, vel ὑπὸ τῇ μέσῃ χώρᾳ, vertit enim circa mediam regio-

Φος ἐπανεστηκός. 33' Ἀνωθεν δὲ τοῦ μετώπου κατὰ
τὴν ῥῖνα ἔχει τρίχας ἐκκλινεῖς, 34 οἶον ἂν ἄσυλον
35 κεφαλὴν μετρίαν, τράχηλον εὐμήκη, 36 παχὺν,
σύμμε-

superstat: supra frontem, iuxta nasum, habet
pilos inclinatos: caput moderatum: collum
bonae longitudinis, grossum, innodatum,

nem. Iam et τόπος et χώρα
de partibus humani corpo-
ris usurpantur, sic Hippo-
crates de locis in homine
librum confecit, et apud
Latinos regionis vox occur-
rit v. c. regio epigastrica etc.

33. "Ανωθεν δὲ τ. etc.) Ges-
nerus κατὰ ῥῖνα non iuxta
nasum cum vet. interpr.
vertit, sed e regione nasi.
Sylb. Follin. l. c. Siquidem
desuper ad ipsas naves pilos
babet declines.

34. Οἶον ἂν ἄσυλον) Com-
mation istud Interpres non
habet; nec suspicione pro-
fecto caret, sicut et ἀνασει-
λον infra c. VI. οἱ τοῦ μετώπου
τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ ἀνασειλον
ἔχοντες: quod de eodem
leone ibidem usurpatum,
Interpres vertit *elevatum*.
Haud scio an verior scriptu-
ra sit οἶον ἀνάσειλλον: sicut sci-
licet apud Hesych. ἀνάσειλλον
est τρίχωμα τὸ διὰ τοῦ μετώ-
που ἐπὶ τὴν κορυφὴν ἐστραμμέ-
νον: Etymolog. ἀνεστραμμένον,
et ἀνασειλλῶσθαι, ἐστραμμένως
ἔχειν τὰς τρίχας. Ita enim
locus e loco videtur corri-

gendum apud Lexicogra-
phum. Ἀνάσειλλον ergo scil.
τρίχωμα erunt hic pili fur-
sum versus erecti: quales
Germanica lingua *contrafe-
tas* appellat, Itali et Galli
contrapilos. Sylb. Auerroes
ἄσυλον bona fide vertit: *ha-
bet pilos inclinatos, velut
asylum*. Follin. non vertit
haec verba, ergo in exem-
plari eius haec defuerunt
verba, et fortasse fuerunt
glossēma, quod irrepsit in
textum.

35. Κεφαλὴν etc.) Follin.
reddit: *Habet praeterea Leo
caput magnitudine commode-
ratum, cervicem oblongam,
sed crassitie mediocrem, pilis-
que flavis decoratam, nec
horridis, nec reuulsis.*

36. Παχὺν, σύμμετρον)
Vulgatam lectionem etiam
agnoscit Interpres, *gross-
sum, moderatum*. Cam. le-
git πάχει σύμμετρον. Gesn.
παχὺν συμμέτρως, *moderate
crassum*: ne sibi autor vi-
deatur contradicere. Sylb.
Auerroes, *crassum, commen-
suratum*.

σύμμετρον, 37 θριξὶ ξανθαῖς κεχρημένον, οὐ
 θριξαῖς, οὔτε ἄγαν ἀπεσραμμέναις 38 τὰ περὶ
 τὰς κλεῖδας, 39 εὐλυτώτερα μᾶλλον, ἢ 40 συμπε-
 φραγμένα. 41 ὤμους ῥωμαλέους, καὶ σῆθος νεανι-
 κὸν, καὶ τὸ μετὰφρενον πλατὺ, καὶ εὐπλευρον,
 καὶ

crinibus flauis, non planis, neque valde cri-
 spis: quae sunt circa iuncturam spatularum
 spatiosa magis, quam coniuncta: scapulas
 fortes, et pectus iuuenile: et metaphrenon la-

37. Θριξὶ ξ.) Qui iubam
 efficiunt, de quibus Plin.
 l. c. armosque vestiunt iubae.
 Θριξ hic est pro χριτῇ vt
 Arist. hist. anim. L. IX. c. 44.
 οὐλοτριχώτερον dicit.

38. Τὰ περὶ τὰς κλεῖδας)
 Auerroes: Quae sunt circa
 humerorum claues, spatiosa
 magis, quam coniuncta. Fol-
 lin. vero: Quae ad clauic-
 ularum spectant regionem,
 agilia potius, quam impedi-
 ta sortitur. Κλεῖδες autem
 sunt clauiculae, iuncturae,
 omoplatam cum sternone con-
 iungentes. Vide Galen. de
 ossibus ad Tyronem c. 15.
 et de vsu partium L. XIII.
 12. et Ruf. Ephes. in No-
 mencl. L. I. c. 10. σφαγὴ
 quoque ab Aristot. in hist.
 animal. L. I. c. 14. appella-
 tur. Sunt qui cum Celso
 L. VIII. c. 8. iugulum ap-
 pellant, quia ea vox a
 iungendo profecta vide-
 tur.

39. Εὐλυτώτερα) Aldus
 dat εὐλυτότερα, male.

40. Συμπεφραγμένα) Vo-
 cabulum satis commodum
 coniunctionem hanc apte
 exprimens, septo cinctas,
 commissura iunctas.

41. ὤμους etc.) Auerr.
 Humeros fortes, et pectus iu-
 venile, et metaphrenon la-
 tum: robustis costis, robu-
 stoque dorso abunde praedit-
 tum. Follin. autem, vege-
 tum humeris, validum pe-
 ctus, thoracem vastum, vali-
 dis costis, ac tergora circum-
 vallatum. Translatio Follini
 magis placet, nam τὸ νεανι-
 κὸν, robustum bene reddit,
 iuuenes enim in flore aera-
 tes constituti robore valent.
 Μετὰφρενον vero ex senten-
 tia veterum est τὸ μεταξύ τοῦ
 νώτου καὶ ὀσφύος, κατὰ τὴν τῶν
 νεφρῶν πρόσφυσιν, pars inter
 dorsum et lumbos media, qua
 renes adiacent. Cf. Eph. Ru-
 fus in Nomencl. L. I. c. 11.

καὶ εὐνώτον ἐπιεικῶς. 42 Ζῶον ἀσαρκότερον τὰ ἰσχία,
καὶ τοὺς μηρούς· 43 σκέλη ἐρρωμένα καὶ νευρώδη,
βάσιν τε νεανικὴν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα ἀρθρῶδες
καὶ νευρῶδες, οὔτε λίαν σκληρόν, οὔτε λίαν ὑγρόν.
44 Βαδίζον δὲ βραδέως, καὶ μεγάλα διαβαῖνον,
καὶ διασαλεῦον ἐν τοῖς ὤμοις, ὅταν πορεύηται. Τὰ
μὲν

tum, robustis lateribus fultum: femora non
carnosa, nec coxas: crura fortia, et nervosa,
gressum iuuenilem, et totum corpus articula-
tum et nervosum, neque valde humidum, ne-
que durum: ambulat autem tarde, magnifice
incedens, et mouens se in spatulis quum am-

F 2

42. Ζῶον ἀσαρκότερον) Al-
dus dat ἀσαρκώτερον. Auer-
roes, coxendices non carno-
sas, nec coxas. Maiori cura
reddat Follin. Est animal
macilentum, si coxas femo-
raque respicias.

43. Σκέλη etc.) Auerroes
cum Interprete consentit.
Follin. contra: Crura habet
robusta atque nervosa, fir-
missimam etiam habet basin, et
uniuersum corpus ad amissim
nervosum et articulatam,
nec durum, nec humidum
cum exsuperantia. Male
Interpres βάσιν νεανικὴν gres-
sum iuuenilem, cui Aristo-
teles contradicere videtur
βαδίζον βραδέως. Itaque βά-
σις hic est planta pedis.

44. Βαδίζον δὲ etc.) Auerr.
Ambulans autem tarde, et
magnifice incedens, et se in
humeris, quum ambulat, qua-
tiens. Follin. vero, Incedit
quidem tarde, sed magna oc-
cupat interualla, ac dum in-
greditur, humeros ipsos com-
mouet. Μεγάλα διαβαῖνον ni-
hil aliud est, quam quod
Aristot. in hist. anim. L. II.
c. I. dicit: κατὰ σκέλος δὲ βα-
δίζουσιν ὅ τε λέων, καὶ αἱ κα-
μήλοι ἀμφότεροι — τὸ δὲ κα-
τὰ σκέλος εἶναι, ὅτε οὐ προβαίνει
τῷ ἀριστερῷ τὸ δεξιὸν ἀλλ' ἐπα-
κολουθεῖ. Gradiuntur peda-
tim leones: et genus camelo-
rum utrumque. — Pedatim
autem incedere est quum pes si-
nister non transit dextrum,
sed subsequitur.

μὲν οὖν περὶ τὸ σῶμα τοιοῦτον· 45 τὰ δὲ περὶ τὴν
 ψυχὴν, δοτικὸν καὶ ἐλεύθερον, μεγαλόψυχον καὶ
 φιλόνικον, καὶ πρᾶν καὶ δίκαιον, καὶ φιλόσοργον
 πρὸς ἅ ἄν ὁμιλήσῃ.

46 Ἡ δὲ πάρδαλις τῶν ἀνδρείων εἶναι δοκούν-
 τῶν,

bulat. Talis est secundum ea, quae sunt circa
 corpus. Quae autem circa animam, datium
 et liberale, magnanimum, et amans victoriae,
 et mansuetum et iustum, et amans eorum,
 cum quibus versatur.

Pardalis autem fortibus esse visis, femineae

45. Τὰ δὲ περὶ τὴν ψυχὴν.)
 Leon. et Camot. περὶ τὴν κε-
 φαλήν δεκτικόν. Nostram et
 Camotii scripturam probat
 etiam Interpres, circa ani-
 mam, datium et liberale. Re-
 ctius in Organo 197. II.
 ὁ λέων, ἀνδρείον καὶ μεταδοτι-
 κόν, quod probat etiam Gesn.
 in leonis descriptione 652,
 34. Idem Gesn. ibidem ma-
 vult ἐλεύθεριον cum Interpre-
 te, sed ἐλεύθερον tamen ei-
 dem leoni sic tribuitur in
 hist. anim. L. I. 6. φιλόνικον
 pro vulg. φιλόνεικον probat
 idem Interpres, quum ver-
 tit, amans victoriae. Sylb.
 Aldus quoque κεφαλήν δεκτι-
 κόν et φιλόνεικον dat. Auerr.
 Quae autem circa animam
 susceptivum, (δεκτικόν) et
 liberale, magnanimum, et
 amans victoriae etc. Notat
 tamen in margine: Trans-

lationem antiq. habere da-
 tium, δοτικόν. Follin. be-
 ne, Quantum vero ad ani-
 mam refert, animal est di-
 sciplinae capax, rixosum, mi-
 te, iustum ac benevolum illis,
 quibuscum contraxit consue-
 tudinem. Vide Plin. L. VIII.
 c. 16. (17. 18.) Mallem ta-
 men φιλόσοργον reddere, ami-
 cissimum suorum.

46. Ἡ δὲ πάρδαλις.) Παρ-
 δαλις et πάνθηρ sunt voces
 utrique sexui promiscue
 communes. Vide Bochart.
 L. III. de animal. c. 8. p.
 800. et 801. Varietate ma-
 cularum pantherae siue par-
 deles distinguuntur. Plin.
 L. VIII. c. 23. Glossae, Va-
 ria, ποικίλη, πάρδαλις. Plau-
 tus hoc vocabulum panthe-
 rarum proprium esse dicit
 in Epidico, Act. I. Sc. I. v.
 15. sq. Ep. Quid ais? per-

τῶν, 47 Θηλυμορφότερόν ἐστιν, ὅτι μὴ κατὰ τὰ σκέ-
λη· τούτοις δὲ συνεργεῖ, καὶ τὸ ἔργον ῥώμης ἀπερ-
γάζεται. 48 Ἐστὶ γὰρ ἔχον πρόσωπον μικρόν, 50-
μα

formae magis est, nisi secundum crura: his
autem operatur, et aliquod opus fortitudinis
facit. Habet faciem parvam, os magnum,

F 3

petuon' valuisti? ΤΗ. *Varie.*
ΕΡ. *Qui varie valent, Ca-*
prigenum dominum, non pla-
cet mihi, neque pantherinum.
Cf. Theophrast. de caus.
plant. L. VI. c. 5. alios. In
margine Auerroes haec ha-
bet: *De Pardali, omnium*
animalium femineam for-
matam maxime ostendente.

47. Θηλυμορφότερόν ἐστιν,
ὅτι etc.) Follin. c. II. quo,
idea sexus feminei exemplo
Pardalis exhibetur, ita: Par-
dalis inter animalia fortia
maxime effeminatum est.
Quandoquidem crurum ratio-
ne aliis omnibus in functio-
nibus est inferior. Nam
quod obsecro robustum opus
absoluit. Alio prorsus sen-
su Interpr. et Auerr. Par-
dalis autem inter ea, quae
videntur, femineae formae
magis est, nisi secundum cru-
ra, his autem operatur, et
aliquod opus fortitudinis fa-
cit. Τὸ Θηλυμορφότερόν minus
recte ad animum, de quo in-
fra Aristot., transtulit, Fol-

lin. reddens maxime effemi-
natum, quum ex Aristot.
hist. anim. L. I. c. I. Pan-
thera inter omnia animalia
animosior sit, dicit enim:
ἀθυμότερά δὲ τὰ θήλεα πάντα
τῶν ἀρρένων, πλὴν ἄρκτος καὶ
πάρδαλις· τούτων δὲ ἡ θήλεια
δοκεῖ εἶναι ἀνδρείοτέρα· ἐν δὲ
τοῖς ἄλλοις γένεσι τὰ θήλεα μα-
λακώτερα. Sed feminae omnes
minus, quam mares sunt ani-
mosae, excepta panthera et
ursa: feminae in his generi-
bus videntur animosiores,
quum in ceteris sint procul
dubio molliores. Probo ta-
men interpretationem Fol-
lini, quae incipit a voce,
Quandoquidem etc. Sic enim
interpunxit, et recte, ὅτι
μὴ κατὰ σκέλη τούτοις (scili-
cet ἀνδρείοις ex superioribus,
omissa tamen particula δὲ,)
συνεργεῖ, καὶ τὸ ἔργον ῥώμης
ἀπεργάζεται; quae interpun-
ctio optime convenit cum
historia naturali pantherae.
48. Ἐστὶ γὰρ ἔχον etc.)
Auerroes: Habet enim fa-

μα μέγα, ὀφθαλμοὺς μικροὺς, ἐκλεύκους, ἐγκοίλους, αὐτοὺς δὲ 49 περιπολαιότερους· 50 μέτωπον προμηκέστερον, πρὸς τὰ ὦτα περιφερέστερον, ἢ ἐπιπεδώτερον· τράχηλον μακρὸν ἄγαν, καὶ λεπτὸν· σῆθος ἄπλευρον, καὶ μακρὸν νῶτον· ἰσχία σαρκώδη καὶ μηρούς· τὰ δὲ περὶ τὰς λαγόνας καὶ γαστέρα, ὁμαλὰ μᾶλλον· 51 τὸ δὲ χρῶμα ποικίλον, καὶ

oculos paruos, albos, concauos, eosdem autem superficiales: frontem longam, aures rotundas magis quam planas, collum longum valde, pectus expers laterum, et longum dorsum: femora carnosā, et coxas: quae vero sunt circa ilia, et ventrem laeuia magis. Color autem varius, et totum non

ciem paruum, os magnum, oculos paruos, albos, concauos, ipsosque circumuagentes magis. Follin. Habet enim faciem exiguam, os magnum, oculos paruos albicantes, concauos et tornatiles.

49. Περιπολαιότερους) Re-
lius opinor ἐπιπολαιότερους.
Sylb. Recte, nam ἐπιπολ. opti-
me conuenit cum ἐγκοίλα, ex-
stantes, prominentes, Interpr.
non male. *superficiarios*, id
est, qui superficiem exce-
dunt.

50 Μέτωπον etc.) Auer-
roes: Frontem longiorem,
versus aures rotundam magis,
quam planam, collum longum
valde, et gracile: pectus ex-
pers costarum, et longum dor-

sum, coxendices carnosas, et
coxas: quae vero sunt circa
ilia et ventrem, leuia magis.
Follinus autem, Magis ob-
longam, nec circa aurium re-
gionem sphaericam magis,
quam latam, admodum pro-
lixam, ac tenuem ceruicem,
languidum pectus, prolixum
dorsum, coxas et femora
corpulenta. Etenim quae
in regione ventris, iliorum-
que sunt, magis plana forti-
tur pardalis.

51. Τὸ δὲ χρῶμα ποικίλον
etc.) Auerroes, Color au-
tem varius, et totum inar-
ticulatum et incommensura-
tum est; et Follin. Colorem
etiam obtinet variū inaequa-
lem omnino, ac immodera-

καὶ ὅλον ἀναρθρόν τε καὶ ἀσύμμετρον. Ἡ μὲν οὖν τοῦ σώματος ἰδέα τοιαύτη· τὰ δὲ περὶ τὴν ψυχὴν, ⁵² μικρόν καὶ ἐπὶ κλοπὴν, καὶ ὅλως εἰπεῖν δολερόν. ⁵³ Τὰ μὲν οὖν ἐκπρεπέστερα μετεिल्ηφότα ζώα,

articulatum, et absque mensura est. Forma corporis talis est. In his autem, quae secundum animam, pusillum est, et fraudulentum, et omnino dicere, dolosum. Animalium igitur, quae

F 4

tum. Commentarii loco Plinii verba esse possunt, in H. N. L. IV. c. 17. (23.) *Panthera et tigris maculatum varietate prope solae bestiarum spectantur: ceteris unus ac suus cuiusque generis color est. Leonum tantum in Syria niger. Pantheris in candido breves macularum oculi. Ferunt odore earum mire sollicitari quadrupedes cunctas, sed capitis toruitate terreri. Quamobrem occultato eo, reliqua dulcedine inuitatas corripunt. Sunt qui tradant, in armo iis similem lunae esse maculam, crescentem in orbem, et cauam pari modo cornua. Nunc varias, et pardos, qui mares sunt, appellant in eo omni genere, creberrimo in Africa Syriaeque. Quidam ab iis pantheras candore solo discernunt: nec adhuc aliam differentiam inueni.*

52. Μικρόν) Agnoscit μικρόν etiam Interpres, pusillum est. Gesn. 942, 20. mavult improbum, sed fortasse non minus apte legeris μικρόν, asperum et saevum, de qua commutatione supra quoque dictum ad cap. II. n. 31. p. 31. Sylb. Auerroes etiam habet μικρόν, nam sic reddit: *In his autem, quae circa animam, pusillum est, et furax, et in summa dolosum.* Consentit Follin. Si vero animae constitutionem requiras, demissum animal est, furax (fugax ap. Follin. vitiose) et fraudulentum. Similia fere habet Arist. in hist. anim. L. IX. c. I. τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων κακουργότερα, καὶ ἥττον ἀπλᾶ, καὶ προπετέστερα, verum feminae maribus malitiosiores, astutiores, et insidiosiores sunt.

53. Τὰ μὲν οὖν etc.) Stru-cturae ordo est, ζώα οὖν τὰ

ζῶα, τῶν δοκούντων ἀνδρείων εἶναι, τῆς δὲ τοῦ
ἀρρενὸς ιδέας, καὶ τῆς τοῦ θήλεος, εἴρηται. Τὰ
δ' ἄλλα ὅσα τυγχάνει, εἰς ἄδιον ἤδη μετιέναι. Ὅσα
δὲ πρὸς τὸ Φυσιογνωμονῆσαι, συνιδεῖν ἀρμόττει
ἀπὸ τῶν ζώων, ἐν τῇ τῶν σημείων ἐκλογῇ ῥη-
θήσεται.

Κ Ε Φ. 5'.

Περὶ ἐκλογῆς τῶν σημείων τῆς κατὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Η δὲ ἐκλογὴ τῶν σημείων ἡ κατὰ τοὺς ἀνθρώ-
πους, ὧδε λαμβάνεται.

¹ Ὅσοις οἱ ² πόδες εὐφυεῖς τε καὶ μεγάλοι,
³ διηρ-

videntur fortia, conuenientia assumpta ani-
malia, masculinae formae et femininae dicta
sunt. Alia autem qualia sunt, facile est utri-
que pertransire. Quaecumque autem ad phy-
siognomizandum inspicere conueniet ab ani-
malibus, in electione signorum dicetur.

C A P. VI.

De electione signorum in hominibus.

Electionem autem signorum, quae est se-
cundum homines, sic accipitur.

Quibuscumque pedes bene nati, magni,

μετεπιληφῶτα τὰ ἐκπρεπέστερα·
id est, quae praedita sunt
maiori ἐκπρεπείᾳ, in quibus
decentior forma et gestus
apparent. Sylb. Auerroes
aeque ac Interpr. obscure:

Animalia igitur, quae viden-
tur fortia, conuenientiora
transsumpta, masculinae for-
mae et femininae, dicta sunt.
I. Ὅσοις etc.) Auerroes
hic incipit c. IX. inscriptum:

3 διηρθρωμένοι τε καὶ νευρώδεις, ἐρρωμένοι τὰ περὶ
τὴν ψυχὴν ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν γένος. 4 Ὅσοι
δὲ

articulati, et neruosi, fortes sunt: secundum
ea, quae sunt in anima, reducentur ad masculin-

F 5

De Passionum, Habituum-
que signis, a corporis parti-
bus sumtis. In margine, De
Pedibus.

2. Πόδες εὐφυεῖς τε καὶ με-
γαλὰ) Interpr. bene nati et
magni, male; melius Auer-
roes, bene formati et m. τὸ
εὐφυές enim notat in magni-
tudine pedis tamen propor-
tionem adesse debere. v.
Aristot. de part. anim. L.
IV. c. 10. δὲ δὲ ἄνθρωπος πό-
δας μεγιστοὺς ἔχει τῶν ζώων, ὡς
κατὰ μέγεθος εὐλόγως. Μόνον
γὰρ ἔφηκεν ὅρθον. Homini pe-
des omnium maximi propor-
tione magnitudinis merito:
solus enim erectus est. Pe-
dis ipsius descriptionem
suppeditat Arist. hist. anim.
L. I. c. 15. Galen. de ossi-
bus, c. 24. 25. de usu part.
L. II. c. 9. III. c. 8. Ruf.
Ephes. in Nomencl. L. I. c.
16. et alii. Magnus autem
requiritur, ut corpori por-
tando par sit, quae magni-
tudo a caloris innati et spi-
rituum copia pendet. Bene
formatus autem, ut non so-
lum corpori pulcritudinem
conciliet, sed etiam firmi-

tatem in stando, qua curui-
pedes βλαῖστοι, cruribusque
diuaticantes non gaudent.
Talem esse debere ducem
Archilochus praecipit, in
versibus a Galen. laudatis
L. III. art. 38. et 87. —
οὐ μέγαν φιλέω στρατηγὸν, οὐδὲ
διαπεπλεγμένον, Ἄλλ' ὅς μιν
τ' ἢ, καὶ περὶ κινήμας ἰδεῖν. Ποι-
κλὴς, βεβηκὼς, δ' ἀσφαλὲως ποσὶ
καρδίας Πλέως. — — Nolo
ducem longum, passisque cru-
ribus, Sed corpore is com-
pactior sit, pede obtortus,
robore integer.

3. Διηρθρωμένοι δὲ καὶ νευρώ-
δεις) Et articulati et neruosi.
Quid per has voces indice-
tur docet Galen. de ossib.
in Prooem. ἄρθρος ἐστὶ σύντα-
ξις ὅσων φυσικῇ, articulus est
ossium naturalis compositio.
Articuli autem duae sunt
differentiae, διάρθρωσις, dear-
ticulatio, et συνάρθρωσις, coar-
ticulatio. Diarthrosis est
ossium structura, quorum
motus euident, atque tres
complectitur species, ἐνάρ-
θρωσιν, ἀρθρωδῶς et γιγγλυ-
μον, quorum explicationem
exhibet Gal. I. I. Συνάρθρω-

δὲ τοὺς πόδας μικροὺς, στενοὺς, ἀνάρθρους ἔχουσιν, ἡδιούς τε ἰδεῖν ἢ ῥωμαλεωτέρους, μαλακοὶ τὰ περὶ ψυχὴν ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ γένος. 5 Οἷς
τῶν

num genus. Quicumque autem pedes parvos, strictos, inarticulatos habent, delectabiliores autem visu, quam fortiores, molles sunt: Secundum ea, quae sunt in anima, referuntur ad femininum genus. Quibus

σις vero ossium compositio est, quae neque validum, neque manifestum, sed obscurum difficilemque habent motum. Ad vocem autem νευρώδεις notandum, tres esse neruorum, apud veteres differentias eodem Galeno autore, nervi enim appellantur τὰ ἐξ ἐγκεφάλου καὶ νωτιαίου πεφυκότα· τὰ δὲ τινὰ συνδετικά. Τούτων δὲ ἡ γένεσις ἐκ τῶν ὁσῶν. Ἡ τρίτη δὲ αὐτῶν διαφορὰ καλεῖται μὲν τένων· ἐκφύεται δὲ ἐκ μυός. Qui ex cerebro, itemque ex dorsi medulla originem ducunt, voluntarii nervi: qui ex musculis tendines: qui ex ossibus ligamenta a nobis appellantur. Itaque omnes musculorum tendines cum ligamentis, τένων et ἀπονέυρωσις, et in ambulando et in stando molem corporis sustinentes, hoc loco intelliguntur; Praecipue tendo Achillis, quippe qui admodum robustis tendinibus fuisse fertur.

4. "Οσοι δὲ τοὺς πόδας μ.) Pedes paruos, vel tenues vertere potes, quos Plin. L. XI. c. 43. (105.) tribuit feminis: Pedes, ait, homini maximi, feminis tenuiores in omni genere. στενοὺς, strictos, vel natura, vel arte, pedes nimirum constringendo, ne nimiam in molem crescant, quibus artibus deditae feminae, et ἀνάρθρους inarticulatos; non sic verterem, potius tenuibus articulis. Omnia haec, signa de coloris innati et spirituum debilitate sunt. Ceterum Mich. Scotus in Physiogn. Part. II. c. 23. docet sympathiam esse pedis cum femineo genitali: Si pes fuerit, inquit, longus, strictus, et macer, significat vuluam longam, strictam, et macram; et e conuerso. Item mensura medii pedis nudi esse mensurae longitudinis vulvae totius unicuique: unde dixit quidam: ad formam pedis tu nosces vas mu-

τῶν ποδῶν οἱ δάκτυλοι καμπύλοι, ἀναιδέεις καὶ ὅσοις ὄνυχες ⁶ καμπύλοι ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄρνεις, ⁷ τοὺς γαμψώνυχας. ⁸ Οἷς τῶν ποδῶν τὰ δάκτυλα συμπεφραγμένα ἐστὶ, δειμαλέοι ἀναφέρεται

pedum digiti curui, inuerecundi, et quibus ungues curui, referuntur ad aues curuorum vnguium. Quibus pedum digiti coniuncti sunt, stercorosi, referuntur ad or-

licis. Verba autem ἡδῖους δὲ ἰδεῖν, nulla indigent interpretatione, quum bona proportio pedum post hominum memoriam, partem venustatis, elegantiae ac pulchritudinis constituerit.

5. Οἷς τῶν ποδῶν οἱ δ.) Follin. c. 24. prop. 88. p. 216. optime hanc propositionem hunc in modum explicat: Curuatura digitorum pedis a siccitate pendet: nam quae exsiccantur, incuruantur, quod comprimentur partes siccatae, trahantque aliae alias inaequaliter, quod siccitas in omnibus partibus peraeque non dominetur. Itaque eo pacto incuruantur in podagra ab humore exsiccante digiti manuum, et pedum. Calor autem et siccitas audaciae causam esse probauimus in superioribus: Audaces autem sunt imprudentes. Vera ergo propositio.

6. Καμπύλοι) Aldus dat καμπύλοι, perperam.

7. Γαμψώνυχες) Sub aui- bus curuorum vnguium intelligit aquilam, et qui ad eius referuntur genus, sic enim in hist. anim. L. III. c. 10. in fine: τῶν δ' ἐχόντων (ὄνυχας,) τὰ μὲν εἰσὶ εὐθύβυχα, ὥσπερ ἄνθρωπος: τὰ δὲ γαμψώνυχα, ὥσπερ καὶ τῶν πέζων λέων, καὶ τῶν πτηνῶν αἰετός. Inter ea, quae habent ungues, haec aut rectis vnguibus sunt, ut homo; aut aduncis, ut inter pedestria leo, inter volatilia aquila. V. Gal. de usu part. L. III. c. 5.

8. Οἷς τῶν ποδῶν τὰ δ.) Nota hic τὰ δάκτυλα, et paulo ante, οἱ δάκτυλοι. Sylb. Auerr. aliter quam Interpr. reddit: Quibus pedum digiti coniuncti sunt, timidi: referuntur ad coturnices strictorum pedum in lacubus degentes. Interpres legit δειμαλέος, stercorosus. Sed praeterenda Auerr. lectio, quia

ρεται ἐπὶ τοὺς 9 ὀρτυγας τοὺς στενόποδας τῶν
λιμναίων.

10° Ὅσοις τὰ περὶ τὰ σφυρὰ νευρώδη τε καὶ
διηρθρω-

tygas strictorum pedum in lacubus degen-
tes.

Quibuscumque ea, quae circa talos sunt,

omnes libri typis exscripti,
quotquot vidi, habent δειμα-
λέοι, et quia naturae horum
animalium conuenit.

9. Ὀρτυγας τοὺς στενόποδας)
Hanc lectionem etiam agno-
scit Interpres, *ad ortygas
strictorum pedum*. Sed ve-
rior scriptura esse videtur
ὄρνιθας τὰς στεγανόποδας: qua
de re monuit etiam Gesne-
rus in Coturnice, 345, 48:
vbi συμπεφραγμένους vertit,
arcte coniunctos, velut con-
sepitos. Palustres autem
aues στεγανόποδας esse, indi-
cant haec in hist. animal.
39, 24. τὰ δὲ πλωτὰ, στεγανό-
ποδά ἐστι, et rursus L. VIII.
c. 3. καὶ ὅσοι μὲν στεγανόποδες,
ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι ποιοῦμενοι
τὴν πλείστην διατρίβην. Sylb.
Omnes fere Interpretes
hunc locum mirum in mo-
dum deprauarunt. Argiropylus
vertit, *ortygas*, quae
significant *coturnices*. La-
cuna *coturnices*, cum reli-
quis, at illae in paludibus
non degunt. Ergo Sylbur-
gii emendatio recipienda,
quam et Bapt. a Porta se-

quantus est in Physiogn. L.
II. c. 48. atque intelligit
aues gregales, et addit: fri-
gidi vero, timidi sunt iu-
dicati. Hae autem habent
pedes membrana coniu-
ctos, quod nulli hominum
contingit, nisi monstrosis.
Igitur quum hac ratione
noua suboriri posset dubi-
tatio, addit verba Aristot.
sic accipienda esse, non co-
haerere digitos pedum ad
extremum usque, sed in
principio diuisionis, quod
certe in pluribus conspici-
tur. Inquit enim: *In mul-
tis amicis obseruavi digitos,
in quibus intercipiens mem-
brana fere, usque ad primos
articulos occuparet, et timi-
dissimas deprehendi*. Ratio
autem huius effectus vide-
tur esse caloris penuria,
quae per humoris copiam
imminuitur, et frigiditatem
aeque ac timiditatem indu-
cit. Humiditatis siquidem
copia efficit, vt haec sub-
nascatur cuticula, quam et
artis ope producere vale-
mus.

διηρθρωμένα, εὐρωστοὶ τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν γένος. ¹¹ Ὅσοι τὰ σφυρὰ σαρκώδεις καὶ ἀναρθροὶ, μαλακοὶ τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ γένος.

¹² Ὅσοι τὰς κνήμας ἔχουσιν ἡρθρωμένας τε καὶ νευρώδεις καὶ ἐρρωμένας, ¹³ εὐρωστοὶ τὴν ψυχὴν· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. ¹⁴ Ὅσοι δὲ τὰς κνήμας λεπτὰς

neruosa et articulata, fortes secundum animam, referuntur ad masculinum genus. Quicumque autem sunt talis carnosī, et inarticulati, molles secundum animam, referuntur ad femininum genus.

Quicumque crura habent articulata, et neruosa, et robusta, fortes secundum animam, referuntur ad masculinum genus: quicumque

10. Ὅσοις τὰ περὶ τὰ σφ.) indicant ob vigorem totius corporis. Auerroes ad marginem habet: *De Talis pedum*. Ratio est huius relationis, quia caliditas in eiusmodi hominibus praeualet.

11. Ὅσοι τὰ σφυρὰ etc.) Aldus ubique dat εὐρῶστοι. Ratio in promptu est, quia tales sunt humidioris frigidiorisue temperiei ac naturae.

12. Ὅσοι τὰς κνήμας,) Auerroes ad margin. habet: *De Cruribus*. Eiusmodi autem intelligit crura, quae ex ossibus solidis, firmisque constant musculis, et cum reliquis partibus corporis proportionē conueniunt. Haec quidem fortitudinem

13. Εὐρωστοὶ) Aldus ubique dat εὐρῶστοι.

14. Ὅσοι δὲ τὰς κνήμας) Auerroes, *crura gracilia*. Aristotelem ipsum audiamus, huius rei reddentem causam in *Probl. sect. IV. probl. 32*. Ibi enim aues libidinosas esse dicit, quia femine abundant, et in hominibus, qui claudi, ad quos et gracilia crura referri debent, quia ipsa gracilitas vitium est, eadem fieri asserit: *Διὰ ταῦτ' οὖν καὶ οἱ θενιδες λήγνοι, καὶ οἱ χωλοὶ. Ἡ γὰρ τροφή ἀμφοτέροις, κάτω μὲν ὀλίγη, διὰ τὴν ἀναπη-*

λεπτὰς ¹⁵ καὶ νευσάδεις ἔχουσι, λάγνοι ἀναφέρεται ἐπὶ ¹⁶ τοὺς ὀρνίθας. Ὅσοι τὰς κνήμας ¹⁷ περιπλέους σφόδρα ἔχουσιν, οἷον ὀλίγον διαρρηγνύμενας, ¹⁸ βδελυροὶ καὶ ἀναιδεῖς ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν.

Οἱ ¹⁹ γονύκροτοι, κίναιδοι ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν.

Οἱ

crura subtilia, neruosaque habent, luxuriosi, referuntur ad aues. Quicumque crura superflua habent, et sunt parum disrupta, odibiles et inuerecundi, referuntur ad apparentem decentiam

Qui sunt secundum genua plani, cinaedi, referuntur ad apparentem conuenientiam.

ρίαν τῶν σκελῶν, εἰς δὲ τὸν ἄνω τόπον ἔρχεται, καὶ εἰς σπέρμα συγχρίνεται. Fit etiam ratione communi, ut aues et claudi homines salaces nimirum sint: alimentum enim utriusque, seorsum quidem exiguum profluit, propter vitium cruris: in sublime vero affatim affertur, atque in semen conuertitur.

15. Καὶ) Coniunctio καὶ deest apud Aldum et Sylb.

16. Τοῦς) Articulum τοῦς Aldus non habet.

17. Κνήμας περιπλέους) Auerr. Quicumque crura valde superflua habent. Mihi haec interpretatio, ut et Interpretis, nimium recedere ab auctoris videtur verbis,

siquidem malletm περιπλέους σφόδρα admodum crassa, διαρρηγνύμενας autem parum distantes vertere.

18. Βδελυροὶ) Βδελυρός dicitur, qui turpissimis moribus praeditus est, quibus sibi odia et inimicitias hominum parit. Eius imaginem expressam exhibet Theophrast. in character. ethic. c. 10.

19. Γονύκροτοι) Leon. et Camot. γονύκροτοι, minus apte. Videntur autem γονύκροτοι dici, quibus genua in gressu tam arcte coeunt, ut propemodum collidantur, et complodantur: ut satis declarat Polemonis et Adamantii paraphrasis, Pol.

Οἱ 20 τοὺς μηροὺς ὀσώδεις καὶ νευρώδεις ἔχον-
τες, εὐρώστοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. 21 Οἱ δὲ
τοὺς μηροὺς ὀσώδεις, καὶ περιπλέους ἔχοντες, μα-
λακοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θηλυ.

22 Ὅσοι

Qui habent coxas offeas, et neruofas, for-
tes sunt, referuntur ad masculinum genus:
qui habent coxas offulentas, et superfluas,
molles sunt, et referuntur ad femininum
genus.

L. I. Κεφ. κβ'. Οἱ τὰ γόνατα
ἔσω νεύοντες, γυναικεῖοι τε καὶ
θηλυδρίοι, et Adam. L. II. Κεφ.
η. Οἱ τὰ γόνατα ἔσω νεύοντες,
ὥσπερ συγκρούειν, γυναικεῖοι,
καὶ θηλυδρίοι. Sylb. Aldus et
Du Vallius, et vulgg. dant
γονύκροτοι. Auerr. γονύκροτοι
habet, qui genu flexiles, qui-
bus genna trepidant; ex-
plicantur etiam βλαισοί. Ety-
mol. explicat δ τοὺς πόδας ἐπὶ
τὰ ἔξω διεσφραμμένος, quique
literae λ. similis est, et
βλαισός in Etymol. est, δ βε-
βλαμμένον τὸ ἴσον τῶν ποδῶν.
Interpres cum Follino, ge-
nua plana, prop. 84. p. 112.
Foll. ibi eam defendere vi-
detur, ita tamen ut verae
propius accedat lectioni, ita
enim scribit: *Genna autem
plana ex rotulae planitie fiunt.*
Non est plana in omnibus,
sed leuiter extuberans: Extu-
beratio illa deprimi potest in
puerulis frequenti rotulae ap-
plicatione ad rem duram et

planam: vel si natura tales
efficiat, rotula aptos signifi-
cat ad incumbendum. Cinae-
di vero nefarie incumbunt,
aut pronantur. Ergo est de-
cens conuenientia. De cinae-
dis v. C. III. p. 51. n. 65.

20. Οἱ τοὺς μ.) Auerroes
in marg. *De Coxis.* Eius-
modi autem coxae, quales
hic describuntur, sanum ro-
bustumque denotant, et cui
fortitudo et constantia pro-
pria sunt.

21. Οἱ δὲ τοὺς μηροὺς etc.)
Follinus: *Qui femora ha-*
bent proluxa, atque corpulen-
ta, admodum molles sunt;
nam et id ad feminarum re-
fertur ordinem: sed vox
proluxa, μακρούς, non est in
Graeco, neque in libris im-
pressis Arist., quotquot ad
manus fuere, inueni; qua-
re pro glossmate habeo.
Explicat autem haec verba
hunc in modum: Femora
illa referri ad feminas pro-

22 Ὅσοι δὲ 23 πῦγα μὲν ὀξείαν ὀσώδη ἔχουσιν, εὐρωστοί· ὅσοι δὲ 24 σαρκώδη (25 καὶ) πύονα ἔχουσι,

Quicumque pecten osseum, et acutum habent, sunt fortes: Qui carnosum, et pingue,

habile non est, quibus nates, et femora crassa fuere concessa; de moribus ergo intelligendum, non de charactere: Prolixitas autem illa cum macie siue ossium abundantia, debilitatem formatricis, tum etiam nutricis potestatis, ostendit, unde mores feminei, et mollietates.

22. Ὅσοι) Auerroes ad marg. habet: De Natibus.

23. Πῦγα) Forma πῦξ in h. l. et πηγὴ apud al. nates, clunes, notat, et Pollux affirmat et τὰ πυγαῖα dici. Alias γλουτοί audiunt. Illa autem pars ex Aristot. in hist. anim. L. I. c. 13. sic vocatur, τοῦ δὲ διεξοδικοῦ, τὸ μὲν, οἷον ἐφ' ἑδραν ὃν γλουτός, Partis vero excretoriae, quo subditum quasi stragulum est, nates appellatur: Cf. Ephes. Ruf. in Nomencl. L. I. c. 15. Homini sunt nates carnosissimae, v. Aristot. in hist. an. m. L. II. c. 1. ὁ δὲ ἄνθρωπος τοῦναντίων, σαρκώδη γὰρ ἔχει σχεδὸν μέγιστα τοῦ σώματος τὰ ισχία, καὶ τοὺς μηρούς, καὶ τὰς κνημίας. At homo contra: quippe qui nullam fere sui corporis partem,

tam carnosam habet, quam nates, femora, tibias. Tandem hominem inter omnia animalia, solum nates habere Aristot. docet de part. animal. L. IV. c. 10. Ὁ δ' ἄνθρωπος ἀκερκὸν μὲν ἐστὶ, ισχία δ' ἔχει, τῶν δὲ τετραπόδων οὐδέν. Homo unus cauda vacat, nates habet: quod nulli quadrupedum datum est. Rationem simul subdit, quia solus animalium erectus est. Igitur, ut facile sustinere superiora posset, natura corpulentiam superiori corpori demisit, inferiori addidit. Itaque nates carnosas fecit, et femora, et furas; sed nates vel ad corporis requiem utiles reddidit. Auerroes: Quicumque nates acutas osseas habent, sunt fortes. Quicumque vero carnosae, pinguae habent, molles. Quicumque autem habent modicam carnem veluti desiccata, mali moris sunt, etc.

24. Σαρκώδη) Sanguinis humorumque copia, quae calorem infringit, et emolliat corpus, producit copiam carnis, unde eiusmodi homines utique molles sunt.

ἔχουσι, μαλακοί. 26. Ὅσοι δὲ ἔχουσιν ὀλίγην σάρκα, οἷον ἀπομοργνυμένην, κακοήθεις· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς πιθήκους.

27. Οἱ ζῶντοι, φιλόθηροι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας

habent, molles. Qui autem habent modicam carnem, siccam, desiccata, mali moris sunt: referuntur ad simias.

Quicumque autem bene lumbosi sunt, amatores ferarum: referuntur ad canes et

25. Καὶ) Includa καὶ, addita ex Interpr. *carnosum et pinguem*. Sylb. Auerroes non agnoscit, neque Aldus.

26. Ὅσοι δὲ ἔχουσιν etc.) Follin. prop. 83. p. III. sic reddit: *Qui paucam admodum habent carnem, eandemque veluti ossibus concidentem, astuti et callidi sunt, et referuntur ad simias*. Scholia his adnexa apponere libet, quia bene rem expriment: *Carnis paucitas, ait, penuriam arguit, quae a calore sicco humidum dissipante, et exhauriente, nascitur, tales ergo existunt calidi ac sicci, vehementer biliosi, et iracundissimi, debiles ergo. Astutia vero illos necessario comitatur. Quo enim minus viribus possunt, astutiam sibi comparant, ad necessaria conquirenda, simia autem, quam sit astuta, omnes norunt. Bene ἀπομοργνυμένην exhauriente reddidit, nam*

haec vox de absterfione, et rebus, quae auferuntur saepe usurpatur.

27. Οἱ ζῶντοι) Auerroes ad marginem, *De Lumbis*. Vocem ipsam transfert, *qui lumbosi*, at Interpr. legisse videtur εὐζῶντοι, *bene lumbosi*, ut et Follin. qui sic transfert: *Qui circa lumbos sunt egregie compacti, maxime venatione oblectantur, quod refertur ad leones et canes*. Ζωνή autem, obseruante Erotiano in *Expos.* voc. Hippocr., pro ὀσφύς ponitur. Ὀσφύς autem est pars totius spinæ quinque vertebrae omnium crassissimis maximisque compacta, inter dorsum et os sacrum mediis. Nominis rationem reddit Arist. in *hist. anim.* L. I. c. 10. τῶν δ' ὀπισθεν, διάζωμα μὲν, ἢ ὀσφύς, ὅθεν καὶ τοῦνομα ἔχει. Partem posteriorem lumbi pari structura praecingunt, unde nomen ὀσφύς in-

λέοντας καὶ τοὺς κύνας. Ἴδοι δ' ἂν τις καὶ τῶν
κυνῶν τοὺς Φιλοθηροτάτους ²⁸ ζωνοὺς ἔχοντας.

²⁹ Οἷς τὰ περὶ τὴν κοιλίαν ³⁰ λαπαρὰ, ³¹ εὐρω-
506

leones. Videbit utique aliquis, et canes valde venaticos lumbosos esse.

Quibus ea, quae sunt circa ventrem, pingua,

ditum est. Expressit haec Virg. Georg. L. III. v. 79 sqq. Nec vanos horret strepitus: illi ardua ceruix, Argutumque caput, brevis alius, obesaque terga Luxuriatque toris animosum pectus: — Amatores autem venationis esse fortes viros, ob analogiam, quae venationi cum bello intercedit, ac cum victoria, sublumendum est.

28. Ζωνοὺς ἔχοντας) Camot. ζωνοὺς ὄντας, ut Interpr. quoque, lumbosos esse. Pro eodem apud Adamantium est εὐζωνοί, L. II. Κεφ. ια. τὸν δὲ εὐζωνόν, φιλόθηρα ἐννόει et Polem. εὐζοόν. L. I. Κεφ. κβ. τὸν δὲ εὐζοόν ἄνδρα, φιλόθηρα νόει. Sylb. Du Vallius in MS. testatur esse ζωνοὺς ὄντας pro εὐζωνοῦς.

29. Οἷς τὰ π.) Auerroes habet in margine: De ventre. Follinus prop. 85. p. 105., vim infert verbis, atque male hunc locum explicat, primum enim vertit, quibus venter obesus est, quod ne Aristoteles quidem cogitavit, sed, quibus ea,

quae sunt circa ventrem: regiones autem circa ventrem, et venter valde differunt. Secundo, non concoquere possum ipsam interpretationem inde enatam, nam dicit λαπαρὰ non obesus, sed crassus verti debere, sed quibus argumentis penitus desidero. Nihilominus tamen minus sic ait. Crassi vero ventre possunt esse carnosissimi, aut pingues. Crassus venter debet intelligi carnosus, et firmus propter laceratos, et musculos abdominis firmiores, quibus similes reliquos universi corporis musculos concludendum est: Laceratosi autem fortes copia sanguinis, moderati calidi et spirituum. Largior crassum ventrem debere intelligi, et tamen vocem λαπαρὰ verito pinguis, nam pingues partes circa crassum quoque ventrem esse possunt, et vere sunt, et hoc ipse Aristoteles concessurus est.

30. Λαπαρὰ) Leon. et Isingr. λιπαρὰ: itidemque

σοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. Ὅσοι δὲ μὴ λαπαροί, μαλακοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν 32 ἐπιπρέπειαν.

33 Ὅσοις 34 τὸ νῶτον εὐμέγεθές τε καὶ ἐρρωμένον, εὐρωτοὶ τὰς ψυχάς. ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν.

bene fortes: referuntur ad masculinum. Quicumque autem non pingues, molles: referuntur ad indecentiam.

Qui spinam magnam et bene fortem habent, fortes sunt anima: referuntur ad ma-

G 2

sequent. v. λιπαροί, quam scripturam licet Interpres quoque sequutus sit, ego tamen cum Camotio λαπαροῦ vocabulum malui: ut apud Polem. L. I. Κεφ. κβ γαστέρες λαπαρά καὶ σαρκώδεις, et Adam. L. II. Κεφ. ιβ. Γαστέρες λαπαρά, εὐρωσίαν ψυχῆς etc. Sylb. Auerr. habet etiam λιπαρά.

31. Εὐρωτοὶ) Aldus dat εὐπαρωτοὶ, falso.

32. Ἐπιπρέπειαν) Aldus dat ἀπρέπειαν. Et sic Auerroes quoque et Interpres legerunt.

33. Ὅσοις.) Auerroes habet in margine: De Dorso.

34. Νῶτον) Νῶτον autem pars posterior corporis a ceruice usque ad μετέφρενον dicitur, vide Ruf. Ephes. in Nomencl. L. I. c. 15. Auerr. vertit, dorsum ingens, In-

terpr. *spina* quasi pro ῥάχιδι sit νῶτον, quae significatio interdum obtinet. Foll. prop. 79. p. 99. sic reddit: *quibus dorsum magnum est, atque robustum, animae vim validam obtinent, et referuntur ad mares, qui vero dorsum habent angustum simul et imbecillum, molles sunt, ac effeminati.* Aristoteles nomine dorsi totam intelligit spinalem medullam cum musculis adhaerentibus, et magnitudinem simul ossium et musculorum eximiam, qua corpus robustum oneribusque magnis gestandis aptum redditur. Animae autem vis valida est in corpore robusto ac sano, propter functiones rite peractas et circulationem humorum aequam.

ρεν. "Οσοι δὲ τὸ νῶτον στενὸν καὶ ἀσθενὲς ἔχουσι,
μαλακοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ.

35 Οἱ δὲ εὐπλευροί, εὐρωστοὶ τὰς ψυχάς· ἀνα-
φέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. Οἱ δὲ ἀπλευροί, μαλακοὶ
τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ. 36 "Οσοι δὲ
ἐκ

sculinum. Qui autem spinam strictam et imbecillem habent, molles, referuntur ad femininum genus.

Quicumque autem robustis lateribus, fortes sunt secundum animam: referuntur ad masculinum genus. Qui autem non bene costati, molles sunt secundum animam: referuntur ad femininum genus. Quicumque

35. Οἱ δὲ εὐπλευροί etc.) Follin. prop. 37. p. 108. sic transfert: *Qui robustis munjuntur lateribus, plurimum valent animae facultatibus: quod ad masculos refertur, qui vero languidis ac imbecillis, languidam habent animae vim: quod ad feminas est referendum.* Tale vero dorsum, talia latera, robur corporis et bonam indolem notant, neque Follinus reprehendendus, qui in Oratore perfecto eiusmodi robur ad gestus edendos et vocem intendendam requiri statuit: quibus quidem amplitudo pectoris, et libera amplaque respiratio quam maxime necessaria esse videtur.

36. "Οσοι δὲ) Auerroes, *Quicumque autem ex costis circumtumidi sunt.* Bene exprimit περιόγκοι, et sic quoque Follin. prop. 88. p. 108. *Quicumque costarum latera habent praetumida ac tamquam inflata, impense loquaces sunt, atque vaniloqui, quod ad boues vel ranas referuntur.* Ex principiis physiologicis omnis res potest definiri. Scilicet latera talibus tument, siue, si mavis, sunt elatiora amplioraque, propter amplitudinem costarum et organorum respirationis negotio interventionem firmitatem, qua fit, ut non solum liberior respiratio fiat, sed etiam circulatio sanguinis celerior

ἐκ τῶν πλευρῶν περίογκοί εἰσιν, οἷον πεφυστημένοι, λάλοι καὶ μωρολόγοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βούς, καὶ ἐπὶ τοὺς βατράχους.

37. Ὅσοι δὲ (38. τὸ) ἀπὸ τοῦ 39. ὀμφαλοῦ πρὸς τὸ

ex lateribus circumducti sunt, sicut inflati, loquaces, et stultiloqui, referuntur ad boues, vel ranas.

Quicumque autem maius habent quod ab
G 3

procedat, totum corpus vividius reddens, et linguae volubilitatem concedens. Vnde loquacitas, et vaniloquium demum proueniunt.

37. Ὅσοι) Auerroes habet in margine: *De Umbilico*.

38. Τὸ) Inclusus articulus τὸ, deest apud Aldum.

39. Ὀμφαλοῦ) Ὀμφαλός *umbilicus*, sic media illa cavitates, quae est inter ἐπιγάστριον et ὑπογάστριον dicitur. Cutis, quae eam circumdat γραιῖα, *vetula*, appellatur, quod ea corrugata senectam adesse significat. Vide Ephes. Ruf. in Nomencl. L. I. c. 12. Pars illa organica duobus venis totidemque arteriis constat, et in medio οὐράχον habet. Dicitur etiam πρῶτιμῃσις, διὰ τὸ πρῶτον τέμνεσθαι ἐν τοῖς βρέφεσιν, primum enim in infantibus secari solet. Partes, ex qui-

bus constat, sunt ἀκρομφάλιον et μεσομφάλιον summum et medium locum occupantes, γραιῖα siue γραιῖς, de qua modo dictum, et γαγγαμῶν, siue locus ad vmbilicum circumiectus, quem σαγήνην vocant, quod illic in modum sagenae aut retis nervi implicentur. Aristot. in hist. anim. L. VII. c. 8. sic definit: ὁ δὲ ὀμφαλός ἐστι κέλυσος περὶ φλέβας, ὧν ἡ ἀρχὴ ἐκ τῆς ὑτέρας ἐστὶ τοῖς μὲν εὖν κοτυληδύνας, ἐκ τῶν κοτυληδύνων τοῖς δὲ μὴ ἔχουσιν, ἀπὸ φλεβός· *Umbilicus autem velut putamen est circa venas, quarum origo ab utero est, aut acetabulis, si habentur, aut venae commissa est.* Vsum autem descriptum reperies apud Eundem de gener. anim. L. II. c. 4. Διὸ ἐκ τῆς καρδίας τὰς δύο φλέβας ἡ φύσις πρῶτον ὑπέγραψεν· ἀπὸ δὲ τούτων, φλεβία ἀπῆρτηται πρὸς τὴν ὑτέραν, ὃ καλοῦμενος ὀμφαλός·

τὸ 4^ο ἀκροσηθίου μείζον ἔχουσιν, ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ ἀκροσηθίου πρὸς τὸν τράχηλον, βοροὶ καὶ ἀναίσθητοι.

umbilico est vsque ad extremum pectoris, eo, quod est ab extremitate pectoris vsque ad collum, voraces et insensibiles. Vo-

Ἔστι γὰρ ὁ ὀμφαλὸς φλέψ, τοῖς μὲν μία, τοῖς δὲ πλείους τῶν ζώων. Περὶ δὲ ταύτας κέλυφος δερματικὸν δ καλούμενος ὀμφαλός, διὰ τὸ δεῖσθαι σωτηρίας καὶ σκόπης τὴν τῶν φλεβῶν ἀσθένειαν. Αἱ δὲ φλέβες, οἷον εἰς τὴν ὑτέραν συνάπτουσι, δι' ἧν λαμβάνει τὸ κύημα τροφήν. Τοῦτου γὰρ χάριν ἐν ταῖς ὑτέραις μένει τὸ ζῶον, ἀλλ' οὐχ ὡς Δημώκριτός φησιν, ἵνα διαπλάττηται τὰ μέρη κατὰ τὰ μέρη τῆς ἐχούσης. Quocirca ex corde primum venas illas duas natura descripsit, de quibus venulae dependent in uterum, ex quibus, qui umbilicus vocatur, constat. Umbilicus enim vena in aliis simplex, in aliis multiplex est: quam venam putamen cuticulare ambit, quod umbilicus vocatur, quoniam venarum imbecillitas tutelam operimentumque desideret. Venae autem quasi radices contingunt ad uterum, per quas alimentum haurit foetus. Eius enim rei gratia animal in utero manet, non, ut Democritus ait, ut membra formentur secundum membra parentis. Gal.

de usu part. L. X. c. 4. umbilicum medium corporis locum tenere asserit, adversus Aristotelem cordi medium assignans locum. Sed Casp. Hoffmannus in Comm. p. 338. conciliat Aristotelem cum Galeno hoc modo, ut dicat esse umbilicum in medio arithmetico non geometrico, cf. Vitruv. Architect. L. III. c. I.

4^ο. Τὸ ἀκροσηθίου) Inclusus articulus τὸ additus ex Polem. I. Κεφ. 19'. οἷς τὸ ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ χωρίον ἄχρις ἀκροῦ σηθούς, et Adam. II. Κεφ. 17'. ὁπόσοις τὸ ἀπὸ τ. ὁ. similis locus est supra p. 58. l. 3. Sylb. Lat. *extremum pectoris*, id est, septum transversum et cartilago xiphoidea; sicque Foll. prop. 86. p. 106. *Qui regionem, quae inter umbilicum septumque transversum interiacer, maiorem habent ea, quae inter collum septumque transversum vallatur, edaces sunt atque stupidi.* Exacta quidem proportio in omnibus partibus corporis sani requiritur,

τοι. Βοροὶ μὲν, ὅτι τὸ 4¹ τεῦχος μέγα ἔχουσιν,
 ὃ δέχονταί τὴν τροφήν· 4² ἀνάσθητοι δὲ, ὅτι 4³ σπ-
 νότερον

races quidem, quoniam ventrem magnum
 habent, quo appetunt cibum: Insensibiles au-

G 4

quae tamen non regulis
 mathematicis conueniens
 esse debet, vti visum est Els-
 holzio in anthropometria,
 aut pictoribus, qui secun-
 dum spithamas corpus me-
 tiri, atque inde proportio-
 nem aestimare solent.

41. Τεῦχος) Hefych. ex-
 plicat ἀγγεῖον. Auerroes et
 Interpr. *ventrem*. Ampli-
 tudo autem et expansio
 oesophagi, qua fit, vtingens
 alimentorum copia in eo-
 dem possit contineri, iure
 ad causas voracitatis refer-
 tur. Anatomica inspectio
 hac in re nos firmat; Die-
 merbrockius enim in Anat.
 L. I. c. 7. commemorat:
 Schenkium in guloso ven-
 triculum decem cantharos
 continentem, et Spigelium
 quatuordecim libras capi-
 entem vidisse. In medicastro
 quodam, eiusmodi farinae
 homine, obseruauit simili
 modo auctum ventriculum
 Schurigius, cuius Chylolog.
 c. 5. p. 375. consule. Gerh.
 Blaesus quoque in obseru.
 anatt. p. 112. sq. narrat, se
 in famelici corpore dissecto,

intra cor et diaphragma oe-
 sophagum dilatatum, et sin-
 gularem quasi ventriculum
 constituentem, inuenisse.
 Amplitudo tamen non sem-
 per causa voracitatis est, sed
 interdum aliae adsunt, vel
 etiam concurrunt. Nimia
 autem copia alimentorum,
 non solum superflua cen-
 senda, sed et sanitati ad-
 versa, quum pariat in du-
 ctibus obstructions, et
 magnam vaporum copiam,
 quae totum systema neruo-
 rum afficit, atque debilius
 reddit.

42. Ἀνάσθητοι) Interpr.
Insensati, Auerroes, *insen-
 sibles*; Follin. *stupidi*, quae
 omnes interpretationes eo-
 dem redeunt.

43. Σπνότερον τὸν τόπον)
 Vulgatam scripturam σπνό-
 τερον retinui: licet alibi re-
 ctius legatur σπνώτερον, per
 α. Sylb. Aristoteles organa
 sensus circa cor, quod ven-
 triculo satis propinquum
 est, constituere videtur,
 quod ex alio loco patet de
 iuuent. et senect. vita, et
 morte et respiratione, c. 3.

νότερον τὸν τόπον ἔχουσιν αἱ αἰσθήσεις, ⁴⁴ συνενω-
μένου τε τῷ τὴν τροφὴν δεχομένῳ, ὥς τε ⁴⁵ τὰς
αἰσθή-

tem, quia angustum locum habent sensus, atque
in arctum redactum, ab eo, qui recipit cibum;

ὥς ἀνάγκη καὶ τῆς αἰσθητικῆς
καὶ τῆς θρεπτικῆς ψυχῆς ἐν τῇ
καρδίᾳ τὴν ἐρχὴν εἶναι τοῖς ἐναι-
μοις — ἀλλὰ μὴν τό γε κύριον
τῶν αἰσθήσεων ἐν ταύτῃ, τοῖς
ἐναιμοῖς πᾶσιν ἐν τούτῳ γὰρ
ἀναγκαῖον εἶναι τὸ πάντων τῶν
αἰσθητικῶν κοινὸν αἰσθητήριον.

*Quare necesse est, et sensiti-
vae animae in corde princi-
pium esse sanguine praedi-
tis. — At vero quod princi-
pale sensuum in hoc, in san-
guinem habentibus omnibus.
In hoc enim necessarium esse
omnium sensoriorum commu-
ne sensorium. Sane, si Ari-
stoteles nostris vixerit tem-
poribus, diceremus ipsum
spolia opima ex quorum-
dam nostratium philosopho-
rum scriptis deportasse. Sed
tamen addit et haec verba:*
διὰ τί δ' αἱ μὲν τῶν αἰσθήσεων
φανερῶς συντείνουσι πρὸς τὴν
καρδίαν, αἱ δ' εἰσὶν ἐν κεφαλῇ.
Διὸ καὶ δοκεῖ τισὶν αἰσθάνεσθαι
τὰ ζῶα διὰ τὸν ἐγκέφαλον.
*Propter quod autem hi qui-
dem sensuum manifeste ten-
dunt ad cor, illi autem sunt
in capite, quapropter et vi-
demus quibusdam sentire ani-
malia propter cerebrum. Igi-*

tur duplicem sensuum se-
dem statuit, quorumdam,
videlicet gustus et olfactus,
in motu cordis, reliquorum
in cerebro. Iam ex his col-
ligimus: homines voraces
esse cachecticos, obstructis
laborare ductibus, bono
chylo destitui, crasso fluido
nerveo praeditos esse, et
propterea torpore membro-
rum, hebetudine sensuum,
atque adeo stupiditate affi-
ci. Accedit et hoc, voraces
neque contentioni studio-
rum, quae ingenium et in-
telligentiam acuunt, se dare,
neque laboriosos esse; se-
cundum tritum illud: *ple-
nus venter non studet li-
benter.*

⁴⁴ Συνενωμένον) Camot.
συνεζωσμένον. Possemus etiam
legere συνηνωμένον, non mul-
tum diuersa significatione.
Sylb. Follin. legisse vide-
tur cum Cam. συνεζωσμένον,
vertit enim: *vallatur.*

⁴⁵ Τὰς αἰσθήσεις βεβαρύν-
θαι) Sensus grauentur. Si-
mile quid de repletionem est
apud Hippocr. de vict. rat.
S. IV. p. 37. Φράσσουσι τοὺς
ποροὺς τοῦ πνεύματος, πολλὰς

αἰσθήσεις βεβαρύνθαι, διὰ τὰς τῶν σιτίων πλη-
ρώσεις ἢ ἐνδείας.

46 "Οσοι δὲ τὰ στήθια ἔχουσι μεγάλα καὶ διηρ-
ρωμένα, εὐρωτοὶ τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ
ἄρρεν.

47 "Οσοι δὲ τὸ μετὰφρενον ἔχουσι μέγα καὶ 48 εὐ-
σαρκον,

ita vt sensus grauentur propter repletiones
ciborum, aut indigentiam.

Quicumque autem pectus magnum ha-
bent, et articulatam, fortes sunt secundum
animam: referuntur ad masculinum genus.

Quicumque autem metaphrenon habent
G 5

ἐννεούσης τῆς πλησιμονῆς. *Spiri-
tus meatus opplent, quum
multa insit repletio*, quibus
oppletis et sensus turban-
tur. Sylb. notat Camot. ha-
bere in seq. copulatiue καὶ
ἐνδείας.

46. "Οσοι δὲ etc.) Camot.
habet τὰ στήθια vt ap. Pol.
I. Κεφ. ιθ'. στήθια μεγάλα, et
Adam. II. Κεφ. ιγ'. στήθια μ.
Sylb. Auerroes ad margi-
nem habet, *De Pectore*.
Vertit vero: *Quicumque au-
tem pectus magnum habent,
et dearticulatam, fortes etc.*
Calor enim distendit atque
expandit, animoque forti-
tudinem conciliat, quae, ne
in ferociam transeat, aeris re-
frigerio per pulmones tem-
peratur.

47. "Οσοι δὲ τὸ μετὰφρε-
νον) Auerroes ad margi-
nem: *De Metaphreno*. Quae
pars sub μετὰφρενω sit intel-
ligenda non distincte satis
ex veteribus potest explica-
ri: vi etymī τὸ μετὰ τὰς φρε-
νάς innuitur. Igitur est ea
pars spinalis medullae, quae
a collo pertingit ad lum-
bos, constituitque partem
posteriorem thoracis, quam
Latini *dorsum* appellarunt.
Totam siquidem spinam in
quatuor partes diuidunt,
cervicem videlicet, dorsum,
lumbos, et os sacrum. Vide
Ruf. Ephes. in Nomencl. L.
I. c. 11. et Nostr. p. 82. n. 41.

48. Εὐσαρκον) Aldus dat
ἄσαρκον, ex operarum erro-
re, particulam εὐ cum ἄ con-

σαρκον, καὶ 49 ἄρθρῳδες, 50 εὐρωστοὶ τὰς ψυχὰς ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. Ὅσοι δὲ ἀσθενὲς καὶ ἄσαρκον καὶ ἀναρθρον, μαλακοὶ τὰς ψυχὰς. ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ. Ὅσοις δὲ 51 τὸ μετὰφρενον
κυρτόν

magnum, et bene carnosum, et articulatum, fortes sunt secundum animam: referuntur ad masculinum. Quicumque autem imbecille, et non carnosum, et inarticulatum, molles sunt secundum animam: referuntur ad femininum. Quibuscumque au-

fundentium, nam vi oppositi infra, debet esse εὐσαρκον, Auerroes quoque habet, *bene carnosum*.

49. Ἀρθρῳδες) Aldus dat ἄρθρῳδεις, vitiose.

50. Εὐρωστοὶ) Intelligit hic animae vim vitalem et animosam: tales enim habent pectus magnum, et bene compactum, a copia caloris et spirituum, a qua robur facultatis vitalis, quae a sanguine pendet, vide Senec. de benef. L. IV. c. 6. Unde sanguinem, cuius cursu vitalis continetur calor.

51. Τὸ μετὰφρενον κυρτόν etc.) Cam. κυρτόν ἐπὶ σφῆδρα. Sylb. Varia sunt spinæ vitia curuitatem producentia, quae recensēbimus. Primo: λόρδωσις, quum vertebrae eius, loco motae in anteriorem partem conuer-

saе sunt, vel incuruatio in anteriora, quum homo vitiosa dorsi spina semper capite prono est, vide Erotian. in Exp. voc. Hipp. voce λορδωτόν. Secundo: κύφωσις, gibbositas, etiam κύρτωσις et ὀπισθοκύφωσις appellata, quum vertebrae loco motae sunt et in posteriorem partem conuertuntur, quod a casu, ictu, et tuberculis duris, anteriorem thoracis partem distendentibus, pulmonemque prementibus aliquando contingit v. Galen. ad aphor. Hipp. VI. 46. Tertio, σκολίωσις in latus distortio, quae et ὕβρωμα dicitur, quum vertebrae loco mouentur et in latus inclinant; tandemque, σείσις, quum vertebrae quidem in suo loco manent, sed earum compago dimouetur v. Gal. com. in L. de artic. III. T. V. p. 287. a. Κύφωσις.

κυρτόν ἐστὶ σφόδρα, οἳ τε ⁵² ὤμοι πρὸς τὸ σῆθος
 συνηγμένοι, ⁵³ κακοήθεις· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπι-
 πρέπειαν, ὅτι ⁵⁴ ἀφανίζεται τὰ ἐμπροσθεν προσή-
 κοντα φαίνεσθαι. Ὅσοι δὲ τὸ μετάφρενον ὑπτίον
 ἔχουσι, ⁵⁵ χαῦνοι καὶ ⁵⁶ ἀνοήτοι. ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς

tem metaphrenon curuum est valde, muscu-
 lique ad pectus coacti, mali moris sunt: refe-
 runtur ad apparentem conuenientiam, quia
 pereunt antrorsum conuenientia videri.
 Quicumque autem metaphrenon eminens
 habent, et gloriosi, et non intelligentes: re-

praecipue intelligere Arist.
 docent verba, ὅ τε ἀφανίζε-
 ται etc. quia videlicet in
 parte pectoris antica non
 apparent ea, quae conue-
 nienter ac decenter adspi-
 ciuntur, quales sunt mam-
 mae ornamento feminis
 datae, pectorisque elatio
 venusta, quae facit ad splen-
 dorem gestus.

^{52.} Ὀμοι πρὸς τὸ σῆθος
 etc.) Hanc lectionem etiam
 respexisse videtur Interpres,
 dum vertit: *in arcum re-*
ductum. Sylb. Follin. *muscu-*
lique ad pectus coacti, legis-
 se videtur μῦες. Auerroes
 vero vulgatam retinuit,
humeri ad pectus contracti.

^{53.} Κακοήθεις) *Mali mo-*
ris sunt. Male compactum
 pectus debiles et effemina-
 tos arguit, quam quidem
 imbecillitatem quum celare

nitantur giberosi, ad astu-
 tiam et vafritiem conten-
 dunt, quae ipsis propriae
 quasi, experientia confor-
 mante, esse solent.

^{54.} Ἀφανίζεται) Camot.
 ἀφανίζονται. Sylb. Consentit
 Interpr. At Auerroes le-
 gisse videtur: φαίνονται, red-
 dit enim: *quia apparent ea,*
quae antrorsum, conuenien-
tia videri.

^{55.} Χαῦνοι) Ab omnibus
 fere vertitur, *gloriosi.* Mal-
 lem, *superbi*, nam gloria
 etiam bono sensu accipitur,
 et Latinorum *superbus* opti-
 me respondet τῷ χαυνῷ, quod
 de rebus dicitur, quae hia-
 tibus quibusdam ita didu-
 cuntur, vt laxiores fiant,
 ac de inflatis, tumidis, quae
 bene conueniunt in super-
 bos. Atqui pectore qui sunt
 eminenti, et viribus animi

τοὺς ἵππους. 57 Ἐπεὶ δὲ οὔτε κυρτὸν σφόδρα δεῖ εἶναι, οὔτε κοῖλον, τὸ μέσον ζητητέον τοῦ εὖ πεφυκότος.

58 Ὅσοις

feruntur ad equos. Quoniam autem neque curvum vehementer oportet esse, neque concavum metaphrenon, medium quaerendum bene nati.

et corporis pollere sibi persuadent, et spirituum copia potissimum imaginationis vim afficit. In pectore siue corde nasci superbiam Plin. L. XI. c. 37. asserit: *Superbia alicubi conceptaculum, sed hic sedem* (in oculis) *habet. In corde nascitur, huc subit, hic pendet.*

56. Ἀνοήτοι.) Auerroes melius quam Interpr. insipientes, nam ἀνοήτος idem est ac ἄφρων, qui a rationis tramite aberrat longissime. Dispositio animi vero talis e superbia generatur, quod apparet ex eo, quia interdum ex superbia, et ex idea fixa quidam sibi maniam contrahere solent.

57. Ἐπεὶ δὲ οὔτε κ.) Follin. prop. 83 p. 104. reddit: *Qui metaphrenon mediocriter constitutum habent, sunt bene nati.* Auerr. "Quum autem neque curvum vehementer esse oportet, neque concavum, quaerendum," (excidit procul dubio

vox, *medium*, seu mediocre) *bene formati.* At non ad formam corporis, sed ad animum transferendum. Ergo malletm collinum sequi, atque *bene nati* explicare de animo ingenuo, qui dotes a natura concessas virtutis cultu et artium liberalium institutis polit atque perficit. Nec sine causa usus est vocabulo μέσον ζητητέον, quod omnino de virtute explicandum, ita enim Aristot. de morib. L. II. c. 9. Ὅτι μὲν οὖν ἐστὶν ἡ ἀρετὴ ἡ ἡθικὴ μεσότης, καὶ πῶς, καὶ ὅτι μεσότης δύο κακιῶν τῆς μὲν, κατ' ὑπερβολὴν τῆς δὲ, κατ' ἑλλειψιν καὶ ὅτι τοιαύτη ἐστὶ διὰ τὴν σοχαστικὴν τοῦ μέσου εἶναι τῇ ἐν ταῖς πράξεσι καὶ ταῖς πράξεσιν. Virtutem igitur moralem mediocritatem esse, atque id quomodo: mediocritatemque esse duorum vitiorum, quorum alterum per excessum, alterum per defectum sit, nec non eiusmodi eam esse, quod medii coniectrix est, quod in

58^ο Ὅσοις 59 αἱ ἐπωμίδες ἐξηρθευμέναι, καὶ οἱ ὦμοι, εὐρωστοὶ τὰς ψυχὰς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν, 60^ο Ὅσοις δὲ οἱ ὦμοι ἀσθενεῖς, ἀναρθεοὶ, μαλακοὶ τὰς ψυχὰς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ. 61 Ταῦτα λέγω ἅπερ περὶ ποδῶν καὶ μηρῶν.

^ο Ὅσοις

Quibuscumque ceruix articulis eminentibus, et scapulae, fortes sunt secundum animam: referuntur ad masculinum: quibus ceruix imbecillis, et inarticulata, molles sunt secundum animam: referuntur ad femininum. Haec dico, quae dixi de pedibus et coxis.

affectibus actionibusque existit.

58. Ὅσοις) Auerr. ad marg. habet: *De Ceruice et Humeris.*

59. Αἱ ἐπωμίδες) Auerr. et Interpr. *Ceruix articulis eminentibus.* Rufus autem Ephes. in Nomencl. L. I. c. I. partes, quae a tendine ad humeros pertineant, ἐπωμίδες dici affirmat, hoc loco autem hae partes simul articulos et ceruicem includunt. Follin. *Qui crassam habent ceruicem, robustam animi vim obtinent.* Rationem reddit, quae nostram firmat interpretationem: prop. 70. p. 93. *Crassa ceruix, inquit, efficitur ex ossium illius crassitie, tum ex musculorum magnitudine, qui collo adhaerent, illudque*

constituunt: saepissime autem ossium crassitiem et musculorum significant, robur naturae efformantis, et ministri illius caloris.

60. Ὅσοις δὲ οἱ ὦ.) Auerroes: *Quibuscumque autem ceruix et humeri imbecilles, et inarticulati, molles sunt secundum animam.* De ceruice nihil in Graeco, ergo ex antecedenti propositione huc tralatum. Follin. *Qui vero tenuem, languidam, et imbecillem, referuntur ad feminas.* Sed languidam, ἀπορούς, non est in Graeco, nisi in ἀναρθεοὶ hanc inesse notionem forte crediderit.

61. Ταῦτα) Hanc vocem etiam agnoscit Interpres, haec dico: sed rectius fortasse ταῦτα λέγω καὶ περὶ μηρῶν, καὶ περὶ ποδῶν Sylb.

ἽΟσοις ⁶² ὥμοι εὐλυτοὶ εἰσιν, ἐλεύθεροι τὰς ψυχὰς ἀναφέρεται δὲ ⁶³ ἀπὸ τοῦ φαινομένου, ὅτι πρέπει τῇ φαινομένῃ μορφῇ ἐλευθεριότης. ⁶⁴ Ὅσοις δὲ

Quibuscumque autem scapulae bene solutae sunt, liberales sunt secundum animam: referuntur ad apparentem, quia conuenit apparenti formae liberalitas. Quibus vero

Aboolit Benroist quoque, *haec dico.* Aldus, ταῦτα λέγω ἅπερ περί. Quam quidem lectionem, librorum manu exaratorum auctoritate, firmari in margine notat Du Vallius.

62. Ὡμοι) Ὡμος dicitur totum illud, quod in articulatione brachii cum omoplata apparet sensibus. Aristoteles autem ut plurimum pro scapula, aut articulo humeri usurpat, unde non mirum, si Interpr. et Follin. reddant *scapulae*, et Auerroes *humeri*. Foll. versio eodem propemodum redit: *Quibuscumque scapulae sunt latae, magnae et distantes, liberales sunt.* Nam si latae sunt, sunt etiam bene solutae. Pendet vero illa latitudo, tum a latitudine partis superioris pectoris, nimirum costarum primarum, tum etiam a longitudine clauicularum, quae quo longiores sunt

omoplatae, eo magis distantesprehenduntur. Itaque largi scapulis etiam largi manibus, quia viribus corporis sui confidunt, rebusque terrenis non maiorem tribuant vim, quam quae ipsis competat, ideoque in bonis sibi concessis distribuendis felicitatis suae aliquam ponant partem. Videndum tamen ne liberalitas peruersa fiat, qualis Caligulae fuisse memoriae proditum est.

63. Ἀπὸ τοῦ φ.) Camot. ἐπὶ τὸ φαινόμενον: ut Interpr. quoque vertit, *ad apparentem.* Sylb. Quam lectionem Cam. MSS. firmari in margine notauit Du Vallius.

64. Ὅσοις δὲ οἱ ὥ.) Follin. *Quibus vero strictae, et contractae scapulae, illiberales.* Auerroes et Interpr. magis ad verbum *conuulsae*, id est, spastice contractae.

δὲ οἱ ὤμοι δύσλυτοι, συνεσπασμένοι, ἀνελεύθεροι ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν.

65 Οἷς τὰ περὶ τὰς 66 κλεῖδας εὐλύτα, αἰσθητικοί. Εὐλύτων γὰρ ὄντων τῶν περὶ τὰς κλεῖδας, εὐκόλως τὴν κίνησιν τῶν αἰσθήσεων 67 δέχονται. 68 Οἷς δὲ τὰ περὶ τὰς κλεῖδας 69 συμπεριπεφραγμένα

difficulter solubiles, conuulsae, illiberales: referuntur ad apparentem conuenientiam.

Quibuscumque autem ea, quae sunt circa clauem colli, bene solubilia, sensibiles: nam bene solubilibus existentibus, quae sunt circa clauem, facile motum sensuum recipiunt. Quibus vero, quae circa claues sunt,

65. Οἷς) Auerroes notat in margine: *De iis, quae sunt circa clauem colli.*

66. Κλεῖδας) Auerroes et Interpr. clauem. Foll. Quibus clauiculae agiles sunt, acumen sensuum valent, nam quum clauiculae facile soluantur, facile sensuum species excipiunt. Illa ossa tortuosa et inaequalia, sternum cum omoplatis ligantia, facile moueri possunt, musculorum mollitiei moderata. Mollities autem bonam temperiem indicat. Musculos reliquasque clauiculae partes adnatas designari, colligendum est ex verbis τὰ περὶ τὰς κλεῖδας. Acumen autem sensuum ex mollitiei partium musculosarum prouenire docet Arist. de anima, L. IX. c. 2. οἱ μὲν

γὰρ σκληρόσκαρκοι, ἀφυσὶς τὴν διάνοιαν· οἱ δὲ μαλακόσκαρκοι, εὐφυσὶς. Duri enim carne inepti, molles autem carne bene apti, (acuti ingenii). Itaque agilitas clauicularum agilitatem sensuum producit, agilitas sensuum ingenii perspicaciam, iudicii-que acumen.

67. Δέχονται) Camot. compos. παραδέχονται. Sylb. Lectio haec ex sequenti παραδέχεσθαι a librario conficta.

68. Οἷς δὲ etc.) Follin. prop. 76. p. 98. Quibus clauiculae difficulter commouentur, animo sunt obtusi, clauiculis namque difficile commotis, qui fieri potest, ut sensus in percipiendis rebus sensibilibus non intelligant?

69. Συμπεριπεφραγμένα) Ca-

μένα ἐσιν, ἀναισθήτοι. Δυσλύτων γὰρ ὄντων τῶν περὶ τὰς κλεῖδας, ἐξ αδυνατοῦσι τὴν κίνησιν παραδέχεσθαι τῶν αἰσθήσεων.

70. Ὅσοι τὸν 71 τράχηλον παχὺν ἔχουσιν, εὐρωστοὶ τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. Ὅσοι δὲ λεπτὸν, ἀσθενεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ. Οἷς τράχηλος 72 παχὺς καὶ πλέως, θυμοειδεῖς· ἀνα-

conclusa sunt, insensibiles: difficulter enim solubilibus existentibus his, quae circa clavem, impotentes sunt recipere motum sensuum.

Qui collum grossum habent, fortes sunt secundum animam, referuntur ad masculinum, qui autem habent subtile, imbecilles sunt: referuntur ad feminas. Quibuscumque collum grossum, et carnosum, iracundi;

mot. συμπεφεγγότα: Interpr. conclusa. Sylb. Interpres sequutus est Auerroem. Συμφράσσειν bene expressit Cicero de Fato c. 5. *obstructa et obdurata*; stupiditatisque notam esse affirmat.

70. Ὅσοι) Auerroes ad marg. habet: *De Collo*.

71. Τράχηλον) Totam illam partem τῆς ῥάχεως capiti proxime subditam et annexam, spondylisque septem constantem, τράχηλον medici nominare solent. Αὐχλὴν quoque et δειρή interdum appellatur, cf. Ruf. Eph. in Nomencl. l. 1. c. 9. et Galen. de ossibus c. 7. 8.

Vocem παχὺν Follin. vertit, *crassum*; λεπτὸν vero *tenuem*, Auerroes, *gracilem*. Et ossium et musculorum crassities et tenuitas hic in censum venit.

72. Παχὺς καὶ πλέως) Πλέως, more communi Interpres vertit, *carnosum*. Sylb. Aldus habet πλέον. Auerroes reddit, *crassum et carnosum*. Porta, *crassum et plenum*. Crassities et plenitudo carnosarum partium docet, eas esse compactas, firmas, duras. Ex duritie autem carnis colli ad duritiem cordis Physiognomones concludunt, quippe quum cor

ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς θυμοειδεῖς ταύρους. 73 Οἷς
δὲ εὐμεγέθης, μὴ ἄγαν παχύς, μεγαλόψυχοι
ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. 74 Οἷς λεπτός, μα-
κρός,

referuntur ad iracundos tauros. Quibuscum-
que autem est bene magnum, non valde gros-
sum, magnanimi: referuntur ad leones. Qui-

aeque sit musculosa pars. Cordis vero duritiem ex
caloris abundantia, quae
illud ficcioris naturae effi-
cit, provenire, iidem do-
cent; ex qua demum illa
pertinacia, quae iracundia
dicitur, originem trahit.
De irae vero et iracundiae
differentia consulendus Se-
neca de ira, L. I. c. 4.

73. Οἷς δὲ εὐμ.) Auerroes
reddit: Quibus autem est in-
gens, non valde crassum, ma-
gnanimi. Follin. prop. 72.
c. 94. paulo aliter: Quibus
teruix non est admodum cras-
sa, sed oblonga et procerosa,
bi sunt magnanimi. Quam
quidem interpretationem
sic firmare nititur: Hanc
esse genuinam textus versio-
nem, probatur ex his, quae
Aristoteles tradidit de Leone
principio huius operis. Quum
inquit: Leonis cervicem esse
oblongam, crassitie medio-
trem. Magnanimitas est ex-
telsi atque inuicti animi ma-
gnitudo et robur, atque fir-

mitas ad res magnas geren-
das. Haec autem virtus de-
bilibus non innascitur, sed
robustis: robur autem cor-
poris significatur mediocri
crassitie et longitudine cervi-
cis, in quibus robur effor-
matur, crassitie autem me-
diocris firmitas adiungatur
est necesse, quo cordis medio-
cris quantitas significatur,
ut superius ostensum est, ad
magnanimitatem necessaria,
referri autem ad leones aper-
tum est ex colli charactere,
et virtutis genere, licet in
leone ferocitas dicatur non
virtus, quia ratione non re-
gatur.

74. Οἷς λεπτός) Auerroes:
Quibus est longum, gracile.
Follin. Quibus cervix est
praetenuis et proluxa, timidi.
Anima videlicet ex neruo-
rum colli ac musculorum
tenuitate, imbecillitatem
consequuta est, quae timo-
rem producit. Timoris au-
tem descriptionem habes in
Theophrasti Char. eth. c. 3.

κρὸς, δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἐλάφους. 75 Οἷς
 δὲ βραχὺς ἄγαν, ἐπίβουλοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
 λύκους. 76 Οἷς τὰ 77 χεῖλη λεπτά, καὶ 78 ἐπ' ἀκραις
 ταῖς

bus est longum, subtile, timidi sunt: refe-
 runtur ad ceruos. Quibus autem breue val-
 de, dolosi, et insidiatores: referuntur ad
 lupos. Quibus sunt labia subtilia, et in extre-

75. Οἷς δὲ βρ.) Vox Dolosi, quam Auerroes et Interpr. habent, non est in Graeco, neque apud Follin. prop. 74. p. 95. sic enim: Quibus ceruix est breuiuscula, sunt insidiatores etc. Operae pretium est verba transscribere ipsius, interpretationis loco: Vnius, ait, animalis una proprietas est, omnes vero lupo attribuunt voracitatem, fame namque obsessum terram vorare tradunt: Insidias autem, et astutiam vulpi, ut colligere est ex fabulis Aesopi, in quibus saepe lupo a vulpe delusus dicitur: suas quin etiam astutias unum quodque animal habet, quibus alios aut decipit ad victus, aut alterius rei commoditatem. Quare quum vorax sit, plures insidias animalibus reliquis parare facile existimauerim. Sed voracitas causa insidiarum. An qui lupo ceruice est similis, sit etiam par moribus; si ad colli breuitatem voracitas sequitur, voraces, quia multa vorant et

bona obliguriunt, ad edulia comparanda astutiis pleni sunt. Verum quae similitudo colli brevis ad hepatis vastitatem, ex quo voracitas. An qui collo sunt breui, hepate magno existunt? Brevis ceruix crassa esse solet, quod enim detrahatur longitudini, latitudini adiungitur. Magnum autem iecur excedit latitudine, quare si proportio seruetur membrorum aliqua in corporibus, quum ceruix est, ut hepar latum sit, probabile videtur.

76. Οἷς τὰ χ.) Auerroes habet in margine: De Labiis, et τὰ χεῖλη λεπτά reddit, labia gracilia. Interpretatio Follini prop. 62. p. 84. sic se habet: Labia tenuia eadem laxa iuxta labiorum angulos: ita ut partes superiores cadant super inferiores, ii magnanimi sunt: quod nimirum ad leones refertur; id etiam videre licet in procerosis simul ac robustis canibus.

ταῖς συγχειλίαις χαλαρὰ, 79 ὡς ἐπὶ τοῦ ἄνω χεί-
λους πρὸς τὸ κάτω ἐπιβεβλησθαι τὸ πρὸς τὰς
συγχει-

mitatibus laxa, ita, vt superius labium ad infe-
rius protendatur ad coniunctionem labiorum,

H 2

77. Χείλη) Labia, sic di-
cta haud dubie παρὰ τὸ χεῖν
λόγους: quod sermonem emi-
tant et fundant. Oris ex-
tremitates musculosae, ipsam
vicissim claudentes aperien-
tesque, hoc nomine insigni-
untur. Varias partes la-
biorum variis gaudent no-
minibus; sic πρόχειλον est,
quod in labiis prominet,
μάσταξ et λογεῖον secundum
Poll. est labiorum sectio,
quae τὸ εἶμα efficit, πρεσβύ-
μιον siue προσομία labiorum
mutuus congressus: φίλτρον
cavitas, quae superiori, et
τύπος et νόμφη quae inferio-
ri labro inest. Musculi qui-
bus constant, sunt vel com-
munes vel proprii. Commu-
nes sunt semiorbiculares, su-
prasebiorbiculares, bucci-
natores, zygomatici maio-
res. Proprii labii superio-
ris, zygomatici minores,
canini, incisores laterales,
incisores medii. Proprii
labii inferioris, triangula-
res, collaterales triangula-
rium, quadratus, incisores
inferiores, platysmamyoi-
des siue cutanei. De qui-

bus omnibus fusius Wins-
lowius in Expof. anat. corp.
hum. T. IV. P. II. Tract.
de capite p. 252. In nu-
mero autem variant Ana-
tomici, Galenus de vfu
part. L. XI. c. 16. quatuor
tantum agnoscit.

78. Ἐπ' ἄκραις συγχειλίαις)
Nullus interpretum vocem
συγχειλίαις expreflit, qua no-
tantur extremitates, quibus
iunguntur labia, in quibus
conspirant arctique cohae-
rent. At paulo inferius ad
coniunctionem labiorum red-
diderunt.

79. Ὡς ἐπὶ τοῦ) Inter-
pres videtur legisse, ὡς τὸ
ἄνω χεῖλος πρὸς τὸ κάτω ἐπιβε-
βλησθαι πρὸς τὰς συγχειλίαις,
ita vt superius labium ad in-
ferius protendatur ad con-
iunctionem labiorum, vt pau-
lo post, καὶ τὸ ἄνω τοῦ κάτω
προκρέμωμενον, et apud Pol. I.
Κεφ. ιδ'. Χείλη χαλαρὰ ὡς ἐπι-
βεβλησθαι τῷ κάτω τὰ ἄνω, et
ap. Adam. II. Κεφ. ιζ'. ὡς ἐπι-
βλησθαι τοῖς κάτω τὰ ἄνω. Sylb.
Auer. Interpretis agnoscit
lectionem.

συγχειλίας, ⁸⁰μεγαλόψυχοι ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
λέοντας. Ἴδοι δ' ἂν τις τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν μεγά-
λων καὶ εὐρώσων κυνῶν. Οἷς τὰ χεῖλη ⁸¹λεπτὰ
σκληρὰ, ⁸²κατὰ τοὺς κυνόδοντας τὸ ἐπανεσηκός,
οἱ οὕτως ἔχοντες, ⁸³εὐγενεῖς ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
ῥς.

magnanimi sunt, referuntur ad leones. Vi-
debit utique aliquis hic et in magnis et in
fortibus canibus, quibus labia subtilia, dura,
circa dentes caninos supereminentia. Qui
ita habent, ignobiles: referuntur ad fues.

80. Μεγαλόψυχοι) Labio-
rum quidem elegantem et
modestam compositionem,
quae in competente iuxta
nutum animi motione mu-
sculorum consistit, boni ha-
bitus signum esse satis con-
stat. Sed quomodo structura
labiorum possit magnitudi-
nem animi declarare, non
statim patet. Forte hoc mo-
do: Siccitas et calor coar-
ctant atque membra red-
dunt firma, hinc tenuitas.
Laxitas autem hoc loco
idem est ac propensio in
longitudinem, ad quam
abundans materia requiri-
tur. Ergo siccitas et calor
materiam illam abundan-
tem versus exteriora pro-
pulsant, atque adeo illa
longitudo propendens te-
stimonium perhibet, adesse
internam caliditatem atque
siccitatem. Vbi autem ca-
lor et siccitas, ibi robur na-

turae; vbi robur naturae,
ibi magnitudo animi.

81. Λεπτὰ, σκληρὰ etc.)
Gracilia et dura, circa d. etc.
Similitudo desumpta est a
conformatione partium. Os
enim prominens fues re-
fert, et aliquam imperfe-
ctionem formatricis virtu-
tis prodit, atque adeo ali-
quid ignobile, vel potius,
quod externo decore, ve-
nustati faciei, aduersatur.

82. Κατὰ τοὺς κυνόδοντας.)
Interpres legit, κατὰ τοὺς
κυνόδοντας ἐπανεσηκός, circa
dentes caninos supereminentia.
Adamant. infra II. Κεφ. ιξ'.
ὅσοις κατὰ τοὺς κυνόδοντας κο-
ρυφούται τὰ χεῖλη, itidemque
Polemo I. Κεφ. ια. iisdem
verbis. Sylb. Interpr. sequi-
tur Auerroes, circa dentes
caninos supereminentia.

83. Εὐγενεῖς.) Interpres
legit ἄγενεῖς, ignobiles. Sylb.
Et Auerroes facit cum In-

ὅς. 84 Οἱ δὲ χεῖλη παχέα ἔχοντες, 85 καὶ ἄνω
τοῦ κάτω προκρεμώμενον, μωροί· ἀναφέρεται ἐπὶ
τούς

Qui autem grossa labia habent, et superius in-
feriori propendens, fatui: referuntur ad

H 3

terprete, cuius etiam vera
lectio est.

84. Οἱ δὲ χεῖλη) Aldus
inferit τὰ, οἱ δὲ τὰ χεῖλη.
Follin. prop. 63. p. 85. sic
reddit totum hunc cano-
nem: *Quicumque crassa sor-
tiuntur labra, sed inferiore
superius magis demissum,
stulti, referuntur ad asinos.*

85. Καὶ ἄνω κ.) Aldus in-
ferit τὸ, καὶ τὸ ἄνω. Προ-
κρεμώμενον, est, *demissum, pro-
pendens, prominens.* Non
mirum, si labrum superius
demittitur, quum pendu-
lum est; tamen in quamplu-
rimis hoc, ob venustatem
faciei, natura minime voluit
feri. Itaque si fit in ho-
mine praeter naturae ordi-
nem, causa in abundantiam
humoris, a quo emollitae
carnes extendantur, et de-
mittuntur, est referenda.
A copia autem humiditatis
oritur fatuitas. Quae, si
morbus est, ex Paulo Aegin.
L. III. c. II. vel ex siccita-
te, vel ex humiditate ori-
ginem trahit: αἰτίαν δὲ σχή-
σουσιν (μωρώσεις καὶ μνήμης ἀπώ-
λει) καὶ νῦν, τὴν συστάσαν

δυσκρασίαν. Ἄλλ' εἰ μὲν ὑγρὰ
μόνον εἴη, καὶ τε μνήμης καὶ τοῦ
λογισμοῦ κάκωσιν οἴσει, νοθεύ-
τητάς τε καὶ καταφοράς, καὶ
ὑπνους μακροὺς καὶ βαθεῖς. Εἰ
δὲ μετὰ ψυχρότητος, κάρους τε
καὶ ληθάργους. Ὡσαύτως δὲ
καὶ ἡ ξηρότης μὲν ἀγρυπνίας
ἐπάγει, μετὰ δὲ θερμότητος,
παρεφροσύνας τε καὶ φρενιτίδας.
Συνίστανται δὲ αὐτὰ αἱ δυσκρα-
σίαι, ποτὲ μὲν κατὰ τοὺς χυ-
μοὺς, ποτὲ δὲ κατὰ τὰς ἐγκε-
φάλου κοιλίας ἢ κατὰ τὰ ἐν αὐ-
τῷ ἀγγεῖα, ἡγούν κατὰ τὴν παρ-
εσπαρμένην ὑγρότητα, κ. τ. λ.
*Causam vero habent commu-
nem, (fatuitas et memoriae
amissio) consistentem ac con-
stituentem ipsas intemperiem.
Verum si haec humida solum
fuerit, et memoriae et ra-
tionis vitiationem inducet, et
torpores, et in somnum dela-
tiones, et somnos longos et
profundos: si vero cum fri-
gidityte, sopores et lethar-
gos: eodem modo etiam sicci-
tas, sola quidem vigilias in-
ducit, cum caliditate vero
deliria et phrenitidas: Con-
sistunt autem haec intempera-
turae quandoque in humori-*

τοὺς ὄνους τε καὶ πιθήκους. Ὅσοι δὲ τὸ ἄνω χεῖ-
λος, καὶ ⁸⁶ τὰ οὖλα προεσηκότες ἔχουσι, ⁸⁷ φιλο-
λοῖδοροι. ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ⁸⁸ κύνας.

⁸⁹ Οἱ δὲ τὴν ῥῖνα ἄκραν παχεῖαν ἔχοντες, ⁹⁰ ῥά-
θυμοι

afinos. Quicumque autem superius labium
et gingivas praecminentia habent, amatores
sunt contumeliarum: referuntur ad canes.

Quicumque autem nasum extremum gros-

bus, quandoque in cerebri
ventriculis, aut in ipsius va-
sis, aut in dispersa humidi-
tate etc.

⁸⁶. Τὰ οὖλα) Gingivae,
sic dicuntur τὰ περὶ ὀδόντας
περιέποντα σαρκεῖα, caruncu-
lae dentibus circumpositae,
quarum connexio χαλινὸς
vocatur. Vide Ruf. Ephes.
in Nomencl. L. I. c. 8.
Gingivae autem ossis man-
dibulae superioris sequun-
tur efformationem, elatum
igitur os mandibulae gingi-
vas elatas, labrumque la-
tum ac prominens facit,
vnde audax superbia, qua,
quum partibus corporis alios
superant, excellentiores se
tales homines esse cre-
dunt; si vero ab aliis se
despici intelligant, ad con-
vicia et maledicta confu-
giunt, quibus iniurias pro-
pellere student.

⁸⁷. Φιλολοῖδοροι) Auerroes
et Interpr. amatores sunt
contumeliarum. Follin. prop.

64. p. 86. ad convicia, ad
maledicendum proni.

⁸⁸. Κύνας) Zootomia do-
cet canes eiusmodi labra
gingivasque non habere,
vnde Aristotelis verba de
moribus sunt accipienda,
quibus mordendo latrando-
que iniurias remouent.

⁸⁹. Οἱ δὲ τὴν ῥ.) Auer-
roes in marg. habet: De
Naso. Et sic reddit: Qui
autem nasum extremum cras-
sum habent, segnes; Fol-
lin. prop. 53. Qui pinnulas
narium sortiuntur crassas,
pigri admodum sunt, refe-
runtur ad boues. Bene, nam
πτερυγία intelliguntur, quod
apposita vox ἄκρα docet.
De nasi partibus vide Eph.
Ruf. in Nomencl. L. I. c. 4.
Gal. de usu part. L. XI. c.
17. de ossibus c. 4. et alios.

⁹⁰. Ῥάθυμοι) De iis potis-
simum haec dicitur vox, qui
leues tantummodo amant
labores, qui omnem con-
tentionem fugiant, et tan-

θυμοί ἀναφέρεται 91 ἐπὶ τοὺς βούς. 92 Οἱ δὲ
τὴν ῥίνα 93 ἀκρόθεν παχεῖαν ἔχοντες, ἀναίσθητοι
ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄς. 94 Οἱ τὴν ῥίνα ἀγρὰν
95 (ὀξεῖαν)

sum habent, rathymi sunt, id est, facilem
animum habent ad concupiscendum, referun-
tur ad boues. Qui autem nasum in extremi-
tate grossum habent, insensibiles sunt, refe-
runtur ad fues. Qui nasum extremum acu-

H 4

dem in oppositione τοῦ φι-
λόπονου, segnes, pigri. Dis-
piciendum autem, quomo-
do pigritiae signum pinnu-
lae narium esse possint?
Musculi scilicet interni et
externi exigui, cartilagini
nasi adhaerentes, apti po-
tissimum sunt, ad clauden-
dam et dilatandam extre-
mam narium partem; quae
pars si crassa deprehendi-
tur, carnositatem et mol-
litiem indicat, et molles
nervos masculosque arguit,
qui lentum efficiunt motum
sanguinis, humorum, et to-
tius corporis, et inde pi-
gria oritur.

91. Ἐπὶ τοὺς βούς) Boues
sunt signum laboris, vn-
de in inscriptionibus, BOS
ARATOR. Quomodo ve-
ro pigritiem adumbrare
potest? Procul dubio pro-
pter tarditatem gressuum.

92. Οἱ δὲ τὴν ῥί.) Follin.
prop. 54. p. 74. Qui nares

superiori parte densas ha-
bent, sensibus stupidi sunt.
Densitas carnis vero diffi-
culter sensus recipiendo,
obtusum efficit sensum, atque
stupiditatem procreat; fues
autem propter crassitiem
corporis non subtilibus sen-
sibus pollere, satis constat.

93. Ἀκρόθεν) Interpres
pro ἀκρόθεν habet, in extre-
mitate. Syllb. Et sic Follin.
quasi ἐν ἀκρῷ siue ἐν ἀκρότητι
legendum.

94. Οἱ τὴν ῥί.) Auerroes:
Qui nasum extremum acu-
tum habent, saepe irascibiles
sunt. Follin. Qui nares ha-
bent oblongas, et in acutum
desinentes, iracundi sunt.
Vterque cum Interpr. pote-
statem vocis δύστρογοι bene
expresserunt. Acutis au-
tem naribus sunt plerum-
que macilenti homines prae-
diti, calore ac bile abun-
dantes, vnde iracundia.

95 (ὀξεῖαν) ἔχοντες, δύσοργητοι ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. 96 Οἱ δὲ τὴν ῥῖνα περιφερῆ ἔχοντες, 97 ἄκραν μὲν, ἀμβλεῖαν δὲ, μεγαλόψυχοι ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. 98 Οἱ δὲ τὴν ῥῖνα ἄκραν λεπτήν ἔχοντες, ὀρνιθαίδεις. 99 Οἱ ἐπίγρυπνον ἀπὸ τοῦ

tum habent, difficulter irascibiles sunt: referuntur ad canes. Qui nasum habent rotundum, et obtusum, magnanimi: referuntur ad boues. Qui vero nasum extremum subtilem habent, auiculares. Qui habent a fron-

95. ὀξεῖαν) Inclusum ὀξεῖαν, additum est ex Interpr. Qui nasum extremum acutum habent. Sylb. Deest quoque in Aldina editione.

96. Οἱ δὲ τ. ῥ.) Foll. Qui extremas naves habent rotundas pariter ac obtusas, magnanimi. Belle commentatur idem Follinus: Rotunditas narium robur facultatis efformatricis demonstrat: rotundum enim maius spatium continet, maioremque molem: maius autem difficilius efformatur, ad quod praestandum opus est facultate vegetiori: cum rotunditate vero, firmitas requiritur, ad robur corporis, ut ad leonem referatur.

97. Ἄκραν) Pro ἄκραν Polemo et Adamantius infra in paraphrati habent ἀδρᾶν. Pol. I. Κεφ. η'. ῥῖνδς τὸ ἄκρον ἀδρᾶν, et Adam. II. Κεφ. ιη'.

ῥῖνδς τὸ ἄκρον, ἀδρᾶν, qua de re monuit etiam Gesner. in Leone, 646. 26. Sylb. ἀδρᾶν. lectionem esse MS. commemorat Du Vallius in margine. Hesych. interpretatur, multus, crassus, magnus, abundans.

98. Οἱ δὲ τὴν ῥ.) Follin. Qui extremas narium habent praetenuēs, auium naturam participant. Natura autem eas loquaces reddidit, quae tenuitati debetur, et carnis priuationi, unde minores aues loquaciores maioribus. Vide Aristot. in hist. anim. L. IV. c. 9. πολύφωνα δ' ἐστὶ καὶ λαλίστερα, τὰ ἐλάττω τῶν μεγάλων. Garrulae, loquacioresque sunt auium minores.

99. Οἱ ἐπίγρυπνον) Forte rectius ἐπὶ γρυπὸν, dinise. Sylb. Et sic Aldus dat. Follin: Qui nasum habent ad-

τοῦ μετώπου εὐθύς ἀγομένην, ¹⁰⁰ ἀναιδεῖς· ἀνα-
φέρεται ἐπὶ τοὺς κόρυμβας. ¹⁰¹ Οἱ δὲ γρυπὴν ἔχον-
τες, καὶ τοῦ μετώπου διηρθρωμένην, ¹⁰² μεγαλόψυ-
χοι·

te mox curuum, inuerecundi sunt: referun-
tur ad ceruos. Quicumque autem aquilinum
habent, articulatum a fronte, magnanimi:

H 5

*uncum prope frontem, impu-
dentes sunt.* Qui, ut vide-
tur, ἐπιγρυπὸν legit, quae
lectio vera. Duplicem na-
si aduncitatem esse expe-
rientia docet, nam illa est
vel a fronte parum remota,
vel prope frontem, ita ut
aduncitatem inter et fron-
tem adlit cauitas aliqua, et
haec posterior huius loci
est. Certum est eiusmodi
nasum ab ossium nasi parte
suprema extuberante et ela-
ta, et humoris crassioris in-
fluxu fieri. Alia praeterea
est nasi aduncitas, proue-
niens ex contemptu et sub-
lannatione, qua contrahi-
mus sursum nares et na-
sum, qui ad latera dilata-
tur corrugaturque.

^{100.} Ἀναιδεῖς) *Impuden-
tes.* Homines hoc vitio im-
buti neminem solent reue-
reri, igitur procaciter, pe-
tulanter ac turpiter agunt,
sibi que omnia licere existi-
mant. Ergo impudentia ex
imaginatione peruersa ori-

tur, quae ex spirituum in
cerebro existentium copia
et crassitie fit, qui humo-
res, si in conformatione iam
adsunt, nasum distorquere
et aduncum reddere pos-
sunt.

^{101.} Οἱ δὲ γρυπὴν ἔ.) *Qui
autem aquilinum habent.*
Forma ab aquilarum rostris
sumpta est, quae curua sunt,
atque senescentibus illis
magis incuruantur, v. Arist.
in hist. anim. L. IX. c. 32.
γυράσκουσι δὲ τοῖς ἀετοῖς τὸ
ῥύγχος αὐξάνεται τὸ ἄνω, γαμ-
ψούμενον αἰεὶ μᾶλλον, καὶ τέλος
λιμῶ ἀποθνήσκουσι. *Senescen-
tibus aquilis rostrum supe-
rius accrescit, incuruaturque
subinde magis magisque, ut
denum fame intereant.*

^{102.} Μεγαλόψυχοι) *Ma-
gnanimi.* Animi magnitu-
do ex spirituum copia, at-
que calore naturali, natu-
rae beneficio procreatur.
At vnum fere eundemque
nasum impudenti et magna-
nimo tribuit, qui tamen

χοι ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς αἰτούς. ¹⁰³ Οἱ δὲ τὴν
 ῥίνα ¹⁰⁴ ἔγκοilon ἔχοντες, τὰ πρὸ τοῦ μετώπου
 περι-

referuntur ad aquilam. Quicumque nasum
 concavum habent, et frontem rotundam, et

non conveniunt inter se, unde quomodo conciliatio institutuenda? Audiamus Foll. prop. 58. p. 78. Magnanimitas ergo ab impudentibus dissimiles sunt, eo quod magnanimitas virtus sit, quippe excelsi atque invicti animi magnitudo, ad res magnas gerendas; inuerecundia vero vitium verecundiae honestae oppositum. Iob. Bapt. a Porta ex aquilae innatis moribus per similitudinem conformationis reddit rationem propositae quaestionis suo more; nos ex principiis naturalibus hominis, eo pacto efformati, ducendam existimamus, quum ex illis propensiones et inclinationes ortum ducant, quod certe hac in re perarduum iudicamus, praesertim quum a similibus causis non soleant nasci effectus dissimiles. Magnanimitas vero, licet ab inuerecundia sit maxime differens, tamen inuerecundus habet aliquid simile magnanimo, quod ut magnanimus se dignum magnis honoribus propter virtutem putat: ita inuerecundus nullo se posse de decore affici autumat, quare

se honore dignum putat. Verum quacnam causa erit differentiae opinionis verae et falsae in mente, quum eadem sit fere conformatio, differens tantum partis loco: cur ergo elatio in principio nasi orta erit causa falsae opinionis, et inuerecundiae, in medio vero naso, cum cavitate in principio, verae opinionis honestae et magnanimitatis. Virtutes sunt habitus: tamen ex Arist. L. II. c. 7. magnorum moralium, principium ad virtutem magis videtur affectio probe affecta, quam ratio. Erunt ergo magnanimus et inuerecundus in affectione naturali differentes, ut unus naturaliter feratur ad honestatem, alter ad dedecora et inhonesta. An nulli magnanimi naturae instinctu, sed omnes inuerecundi et elati, fierique progressu aetatis, ut dignoscendo honesta et verecunda, fiant magnanimi, nemoque sit magnanimus, quam prius fuerit impudens, quod ista quae vulgus censet honesta, ille contemnat ad maiora tendens? An propositiones hae

περιφερῇ, τὴν δὲ περιφέρειαν ἄνω ἀνεστηκῆσαν, λάγνοι
ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἀλεκτρούνας. 105 Οἱ δὲ σιμὴν
ἔχον-

rursum eminens rotundum, luxuriosi: refe-
runtur ad gallos. Qui vero simum, luxu-

sola experientia probandae, ob similitudinem ab animalium conformatione desumptam? His non obstantibus adunci nasus magnanimitatis sunt, et vulgo ex Caesarum genere orti feruntur, atque apud quasdam gentes magnum illis decus tributum. Alex. ab Alex. genial. diar. L. II. c. 19. refert: Nasum quoque morum facere indicium multi arbitrantur. Ideo Persae adunco naso, quos grypos vocant, praecipue honorant, quod talem fuisse Cyrum crederent

103. Οἱ δὲ τ.) Dissentit Auerroes ab Intp. paululum, reddendo: *Qui autem nasum concavum habent, et quae ante frontem rotunda, circumferentiam autem superiorem erectam, luxuriosi. Follin. prop. 59. p. 80. Qui nares concavas habent, et ex frontis regione rotundas: si modo talis circumferentia superiora respiciat, lascivi.*

104. Ἐγκοιλόν) *Concavum. Non naturalis cavitatis nasi usque ad ossa ethmoi-*

dea intelligitur, quippe quae in omnes cadit homines, sed praeternaturalis, quae maiori caloris quantitate est dilatata: Caliditas vero ardentes incendit in pectore flammam, libidinolosque reddit homunculos.

105. Οἱ δὲ σιμὴν ἔχοντες) *Qui vero simum habent. Hoc vitium nasi in partis superioris narium compressione cernitur, quae vocatur ἐκλειψις τῆς εἰνός, diminutio nasi, et fit partim in pueris recens natis, in quibus ossa teneriora deprimuntur facile, quare ab obstetricibus nasi partes laterales pollice et indice apprehenduntur, et comprimuntur, ne simitas maneat, sunt enim Arist. Probl. S. XXXIV. 10 τὰ παῖδια πάντα σιμά: partim quibus superiores primores dentes discedunt, v. Hipp. Ep. VI. S. I. p. 256. Ὅσοις ὅσον ἀπὸ ὑπερώης ἀπήλθε, τοῦτέοις μέση ἴζει εἰς. Οἷσιν δὲ ὅθεν οἱ ὀδόντες ἄκρη σιμοῦται. Quibus ex palato os discessit, iis mediis desidit nasus. Quibusdam vero qua ex parte den-*

ἔχοντες, λάγνοι ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ¹⁰⁶ ἐλά-
φους. Οἷς δὲ οἱ ¹⁰⁷ μυκτῆρες ἀναπεπταμένοι, θυ-
μώδεις

riofī: referuntur ad ceruos. Quibuscum-
que nares sunt apertae, iracundi: refe-

tes procedunt, summus nasus
simus efficitur. Itaque du-
plex differentia σιμοτήτος
est, una quae in medio na-
si contingit, de qua Iul. Pol-
lux, c. 4. ἐπὶ δὲ τοῦ σιμοῦ
φαίης ἂν ὥς ἔστιν ἡ ῥίς ἐκ μέσων
κοίλης, Autor Medici c. de
externi nasi affectionibus,
insanabilem hunc pronun-
tiat morbum. ἀλλὰ καὶ ἐξ
ὑπερώας μέση ἴζει ἡ ῥίς, ὥς φη-
σι, σιμοῦται, ἀπερῶντος, Ve-
rum si ex palato medius de-
sidit nasus, ut inquit, si-
mus euadit, et insauabilis
est; altera, si summus nasus
simus et latus fit, tunc ea
pars, ad quam incisorum
dentium pertingunt extre-
ma, subsidit et deprimitur,
interdum etiam excidunt
dentes primores. Quomo-
do nasi simosis fiat docet
Arist. l. 1. et ex crassitudi-
ne demonstrat: ἡ δὲ παχύτης
μετὰ σκληροτήτος· σκληρὸν δ' ἐν
τῷ αἵμα, θερμὸν ἡ δὲ θερμό-
της, οὐ ποιεῖ περίττωσιν· τὸ δὲ
ὀστέον, ἐκ περιττώματος· δὲ δὲ
χόνδρος, ὀστέον· εὐλόγως ἂν ἐκλει-
ψιν εἰς τοῦ μορίου. Crassitudo
non sine duritia constat, et
durus sanguis calidior est,

et calor materiam excrescere
inutilem minus patitur, et
os ex vacante materia consi-
stet, et cartilago non nisi os
est, merito diminutio nasi
consequitur. Quae quum
ita sint, utique crassities
materiae dilatationem im-
pedit, quia autem illa crassi-
tudo in pueris mollis est,
simosis potest tolli, non
aeque in adultis, nam san-
guis est crassus, et partes
ex eo efformatae praedurae.
Illa autem densitas ac du-
rities fit ex calore, qui si-
mul stimulat totum corpus
ad libidinem.

¹⁰⁶ Ἐλαφεύς) Ceruos.
Cum ceruis fit comparatio
propter libidinem v. Arist.
in hist. anim. L. VI. c. 29.
ταῦτα δὲ ποιεῖ τὸ ζῶον, διὰ τὸ
φύσει λάγνον εἶναι, καὶ διὰ τὴν
παχύτητα. Haec ideo ceruo
accidunt, quia salax animal
suaapte natura est, atque
etiam quia pingui abundat.
Conciliari autem cum no-
stro potest Alex. ab Alex.
genial. dier. L. II. c. 19.
qui dicit: simos vero mites fa-
cere, et gratiosos. Si enim
simi libidinosi sunt, vere

μῶδεις ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, τὸ ἐν τῷ θυμῷ γινόμενον.

¹⁰⁸ Οἱ τὸ ¹⁰⁹ πρόσωπον σαρκῶδες ἔχοντες, ῥάθυμοι ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βούς. ¹¹⁰ Οἱ τὰ πρό-

σωπα

runtur ad passionem, quae fit in ira.

Quicumque faciem carnosam habent, rathymi, id est, facile concupiscibiles sunt: referuntur ad boues. Qui faciem maci-

etiam mitibus ac gratiofis moribus ad libidinem alligere ac incitare student. *Fistula dulce canit, volucres dum decipit auceps.*

¹⁰⁷. Μυκτηῖρες.) Hoc nomine insigniuntur cauitates nasi ab utroque intersepti latere, per quas spiritum trahimus, atque odores percipimus; Ephes. Ruf. in Nomencl. L. I. c. 4. μυκτωῖρας appellat. Follin. prop. 61. p. 83. transfert: *Qui narium foramina habent expansa, iracundi, ad illum refertur affectum, qui cum animi impetu nascitur. Nares apertae exaestuante praecordia produnt, quo enim calidius est cor, eo maior respiratio, quo maior respiratio, eo maiora et ampliora organa respiratio- nis esse debent. Calidum autem cor quum commouet iras, patulas requirit nares.* Belle Virgil. Georg. III. v. 85. *Collectumque premeus*

voluit sub naribus ignem, qui ruborum ori conciliat, et Seneca de ira, L. I. c. 1. multus ore toto rubor exaestuante ab imis praecordiis sanguine. Plura nasus supeditat signa, v. c. irrisio- nis, de qua Alex. ab Alex. l. l. *In eodem naso irrisio- nis sedes est, quare nasuti et habere nasum irrisores dic- ti, et morborum quoque de quibus Quellmalz. in diss. laudata §. 8. de naso, ut signo.*

¹⁰⁸. Οἱ τὸ πρ.) Auerroes ad marg. *De Facie.*

¹⁰⁹. Πρόσωπον σαρκῶδες etc.) Nimia videlicet carnis moles in facie conspicua, calorem et spiritus retardat, efficitque, ut omnes functio- nes lento procedant gradu, hinc eiusmodi homines sunt ῥάθυμοι, sec. Auerr. *Segnes*, Sec. Foll. *tardi*. De ipsa vo- ce supra egimus p. 118. n. 90.

¹¹⁰. Οἱ τὰ πρ.) Auerr. *Qui faciem macilentam ha-*

σωπα ἰσχνὰ ἔχοντες, ἐπιμελεῖς· οἱ δὲ σαρκώδη,
 111 δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους, καὶ τοὺς
 ἐλάφους. 112 Οἱ μικρὰ τὰ πρόσωπα ἔχοντες, μι-
 κροψυχοί· ἀναφέρεται ἐπὶ 113 αἰλουρον καὶ πίθη-
 κον.

lentam habent, folliciti. Qui autem carno-
 sam, timidi: referuntur ad facies asino et cer-
 vo similes. Qui valde parvam habent, pusil-
 lanimi: referuntur ad catum et ad simiam.

bent, accurati. Foll. *Qui facie sunt macilenti, agiles sunt et diligentes.* Egregie Follin. nam ἐπιμελής utramque significationem admittit. Macies autem naturalis ex siccitate caloris oritur, et agiles reddit homines, quum non inutili graventur carnis pondere. Ipsi spiritus quoque sunt agiliores, unde diligentia venit. Sed casu fortuito illa macies indicat timiditatem, invidiam, austeritatem, tristitiam, severitatem, morositatem, quia vel siccitas vel frigiditas nimia est, quae aegram efficit concoctionem, proindeque haud bonam nutritionem. Itaque non mirandum, si quidam studiis dediti macilenta facie et moribus austeris, tristibusque esse deprehendantur.

111. Δειλοί) *Timidi*, ob eandem rationem supra n. 106. prolatam.

112. Οἱ μικρὰ τ. π.) Pro τὰ πρόσωπα Leonic. et Ising. habent ὤτα. Interpres legit ἰάν, ἄγαν, σφόδρα, qui valde parvam habent. Sylb. Cum interprete communem facit causam Auerroes. At Follin. presse sequitur verba: *Qui faciem habent exiguan, pusillanimes.* Lectionem ὤτα ex MS. esse Du Vallius in margine annotavit. Parvitas autem faciei cerebrum minus iusto arguit, et calorem cordis minus refractum, atque adeo cerebrum ipsum magis excalesfactum et exsiccatum. Ex qua dispositione praeceps iudicium, animi inconstantia, timiditasque provenit.

113. Ἀιλουρον) *Catum.* De hac voce Euagr. L. VI. c. 24. αἰλουρος κάτταν ἢ συνήθεια λέγει, consuetudo more pro sepe cattam dicimus, cf. Gerh. Ioh. Voss. de Idol. L. III. c. 74.

κον. Οἷς τὰ πρόσωπα μεγάλα, ¹¹⁴νωθεροί· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ βοῦς. Ἐπεὶ δὲ οὔτε
 μικρὸν οὔτε μέγα δεῖ εἶναι, ἢ ¹¹⁵μέση ἕξις εἴη ἄν
 τούτων ἐπιεικής. ¹¹⁶Οἷς δὲ τὸ πρόσωπον φαίνε-
 ται μικροπρεπές, ¹¹⁷ἀνελευθεροί· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τὴν ἐπιπρέπειαν.

¹¹⁸Οἷς τὸ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν οἶον κύσιδες
 προ-

Quibus facies magna, tardi: referuntur ad
 alinos, et ad boues. Qui vero neque par-
 vam, neque magnam, oportet esse medios:
 habitus utique horum medius erit conue-
 niens. Quibus autem facies videtur parui-
 fica, illiberales sunt: referuntur ad appa-
 rentiam.

Quibus autem ab oculis tanquam vesiculae

¹¹⁴. Νωθεροί) *Tardi*, pi-
 gri. Tarditas illa et in gres-
 sibus et in omnibus actio-
 nibus conspicitur, et vtra-
 que νωθερότης nuncupatur.
 Causa autem tarditatis est,
 phlegmatis copia et nimia
 materiae quantitas.

¹¹⁵. Μέση ἕξις) *Medius*
habitus, id est, facies quae
 medium locum occupat,
 mediocris. Aristotelis pla-
 citis haec loquendi ratio ac-
 commodatissima est.

¹¹⁶. Οἷς δὲ τὸ π.) Auerr.
Quibus autem facies videtur
parum decens, illiberales sunt,
referuntur ad apparentem
conuenientiam. Quae inter-
 pretatio vulgatae praese-

renda, nam quid *paruifica*
 fit, non facile quis intelli-
 git. Mihi videtur sic opti-
 me τὸ πρόσωπον μικροπρεπές
 verti posse: *facies quae sor-*
didum et squalidum homi-
nem designat, deformem,
 variis v. c. coloribus tineta,
 cui inest δυσαρεσεία.

¹¹⁷. Ἀνελευθεροί) *Illibera-*
les, concluditur videlicet ab
 externa forma ad interio-
 rem animi conditionem.

¹¹⁸. Οἷς τὸ) Malim οἷς δὲ
 ἀπὸ τ. Sylb. Sic et Auerr.
 et Interpr. legisse videntur.
 Auerroes in margine ha-
 bet: De Oculis. Follin.
 satis accommodatae, prop.
 51. p. 72. *Quibus palpebrae*

προκρέμονται, οινόφλυγες· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος. ¹¹⁹ Ἐπὶ γὰρ τοῖς σφόδρα ἐμπεπτωκόσι τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν οἷον κύσιδες ἐφesyήκασι, Φίλυπποι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος. ¹²⁰ Ἐπεὶ τοῖς ἐξ ὕπνου ἀνεσηκόσιν ἐπικρέμονται τὰ ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς. ¹²¹ Οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς μικροὺς ἔχοντες,

dependent, amatores vini sunt: referuntur ad passionem. Quibus vehementer cadunt, quae ante oculos apparent, ut vesiculae, amatores somni, referuntur ad passionem, item ex somno surgentibus dependent, quae sunt in oculis. Quicumque oculos paruos ha-

tamquam vesicae appenduntur, remulenti: ad ebrietatem refertur. Ex natura βλεφάρων hoc satis patet, quae sunt membranae ex musculis fere membranaceis constantes, quae natura sua siccae sunt, et difficulter extendi dilatarique possunt. Itaque humore impleri atque inflari debent, ut vesicam forment. Cui rei vini potio potissimum inseruit, qua humorum potissimum copia versus superiora cogitur, atque annexas partes perquam facile occupat.

¹¹⁹ Ἐπὶ γὰρ etc.) Leon. et Camot. ἔτι γὰρ. Fortasse legend. ἔτι δ' ὅσοις ἐμπεπτ. Sic certe Interpr. quibus vehementer cadunt, quae ante oculos apparent ut vesiculae Sylb. Consentit cum Intp.

Auerroes. Follin. autem prop. 52. p. 73. Quibus ea, quae in circuitu oculorum sunt, admodum concidentia videntur, et ut vesiculae, somnolenti, et referuntur ad ipsum soporem. Diffuentes nimirum humore soporosi sunt, et abundantia humoris inducit soporem, et affectus molles, animumque luxuriantem indicat.

¹²⁰ Ἐπεὶ τοῖς ἐξ ὕ.) Item ex somno surgentibus dependent, etc. Dependencia illa quoque humidam corporis temperiem designat.

¹²¹ Οἱ τοὺς ὀφθ.) Qui oculos exiguos habent. Ex natura oculi hoc colligendum, quae secundum Aristot. de gen. anim. L. II. c. 6. in frigiditate et humi-

τες, μικρόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν,
καὶ ἐπὶ πίθηκον. ¹²² Οἱ δὲ μεγαλόφθαλμοι, νω-
θροί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς. ¹²³ Τὸν ἄρα εὖ
φύντα, δεῖ μήτε μικροὺς, μήτε μεγάλους ἔχειν
τοὺς

bent, pusillanimi: referuntur ad apparen-
tiam, et simiam. Quicumque vero habent
oculos magnos (tardi) referuntur ad boues.
Igitur bene natum oportet neque magnos,

ditate consistit. Τὸ, τε ὕμ-
μα ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν, et inde
magnitudo et paruitas, διὰ
δὲ τὸ ὑγρὸν τὸ ἐν τοῖς ὀμμασιν
εἰ ὀφθαλμοὶ μεγάλοι φαίνονται,
oculi grandes propter humo-
rem in ipsis contentum appa-
rent. Itaque paruitas ocu-
lorum ex humoris penuria
prohiscitur. Porta scribit:
Oculos exiguos habentes esse
callidos ac vafros, quod ani-
malia parvis oculis praedi-
ta, ut vulpes et torpedo,
et alia, sint astuta et vafra.
Conciliandus autem sic est,
astutia numquam apud ma-
gnanima reperitur, sed
apud animalia debilibus
praedita viribus, quae, quod
viribus efficere nequeunt,
astu consequi student. Qui-
cumque vero non est ma-
gnanimus, quicumque se
viribus destitui sentit, pu-
sillo est animo.

^{122.} Οἱ δὲ μεγαλόφθαλμοι)
Follin. Qui oculos ingentes
habent, pigri. Vox νωθροί ne-

que apud Auerroem, neque
apud Interpr. legitur, ne-
que vulgg. editt. habent.
Ergo procul dubio incuria
operarum, et editorum ne-
gligentia excidit. Magni-
tudo vero ex humoris abun-
dantia progreditur, quae fa-
cultati robustae et mouen-
ti aduersa est. Nam cor-
pora magna difficulter mo-
ventur, et ex difficili motu
tarditas oritur.

^{123.} Τὸν ἄρα εὖ φύντα etc.)
Auerroes, Igitur bene for-
matum, Interpr. bene natum.
Follin. Qui vero felicissima
fruitur corporis habitudine,
oportet ut nec impense ma-
gnos, nec paruos sortiatur
oculos. Vide Aristot in hist.
animal. L. I. c. 10. τῶν δὲ
ὀφθαλμῶν, οἱ μὲν μεγάλοι· οἱ
δὲ μικροί· οἱ δὲ μέσοι· βέλτι-
στοι. Sunt oculorum, alii ma-
gni, alii parui, alii modici,
qui optimi habentur, et pau-
lo post τὸ δὲ μέσον, ἡθροὺς βελ-
τίστου σημείου. Modicus tamen

τοὺς ὀφθαλμούς. ¹²⁴ Οἱ δὲ κοίλους ἔχοντες, κα-
κοῦργοι· ἀναφέρεται ἐπὶ πύθηκον. ¹²⁵ Ὅσοι ἐξ ὀφ-
θαλμοι,

neque paruos habere oculos. Qui vero
concauos habent, malefici: reducuntur ad
fimiam. Quicumque habent oculos emi-

fitus nota est, optimorum mo-
rum. Iustam enim ac mo-
deratam indicat temperiem.

¹²⁴ Οἱ δὲ κοίλους) Qui
vero concavos habent, male-
fici. Τὰ κοῖλα, sunt caua oculo-
rum, Ephes. Ruf. in No-
mencl. L. I. c. 4. orbes il-
los, qui oculis circumfunt,
sic distinxit: τὸ δὲ ἄνω βλε-
φάρου τὸ ἐπιπολὴς κοῖλον, τὸ δὲ
ἀναλογεῖν τοῦτω τὸ κέτω ὑπό-
κοῖλον, Quidquid superiori
palpebrae est superficiei, ca-
uum, quod autem huic respon-
det infra, subcauum. Ca-
vorum istorum subfiden-
tium profunditas; deficien-
tis roboris vitalis indicium
certissimum est, atque mu-
tationes corporis, et animi
dispositio tuto ex ea collig-
itur. Infirmitatem quum
notat, maleficam mentis
compositionem, qua variis
illicitisque artibus exsequi-
mur, quae per vires non
possumus, quoque designa-
bit. Opponitur huic con-
ditioni oculi caui tumor
apud eundem Ruf. Eph. l.
c. δ δὲ ἀνοιδίσκεται ἐν δὲ ὑδέροις
καὶ ἄλλως πονηρᾶς γενομένης τῆς

ἐξέως, ἐπὶ δὲ χρονίοις αἰμορροῖ-
σι καὶ ἐπὶ γυναικὸς χρονίῳ ἰχῶρι,
illud cauum etiam intumescit
et in hydropisi, et aliter ma-
le evenientibus constitutioni-
bus, hinc in diuturnis hae-
morrhoidibus, et longo fe-
minarum fluxu.

¹²⁵ Ὅσοι ἐξ ὀφθαλμοι etc.)
Follin. prop. 46. p. 68. Qui-
cumque sunt oculis promi-
nentibus, stupidi, ad decen-
tem venustatem asinosque re-
feruntur. Stupiditas pro-
prie cognitionis defectum
et tarditatem innuit, atque
ibi reperitur, ubi propter
materiae copiam, animi fa-
cultates debilitantur, siqui-
dem unius facultatis vehe-
mens contentio in operan-
do alias facultates obtundit.
Nervi potissimum in con-
sensum veniunt, quibus sen-
sus percipimus, nam se-
cundum Aristot. in hist. ani-
mal. L. III. c. 5. οὐ λαμβά-
νουν δὲ οὐδὲν νάρκη, ὅπου μὴ νεύ-
ρῳ ἐστὶ τοῦ σώματος, Pars cor-
poris nulla stupore tentatur,
quae nervo caret. Itaque si
corpus nervorum ope stu-
porem sentit, id in animo

θαλμοι, ἀβέλτεροι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέ-
πειάν τε καὶ ὄνους. Ἐπεὶ δὲ οὔτε ἐξόφθαλμον,
οὔτε κοιλόφθαλμον δεῖ εἶναι, ¹²⁶ ἢ μέση ἕξις ἀν-
κρατοῖη. ¹²⁷ Ὅσοις ὀφθαλμοὶ μικρὸν ἐγκοιλότεροι,
μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. ¹²⁸ Οἷς
δ' ἐπὶ πλεῖον, πραεῖς. ἀναφέρεται ¹²⁹ ἐπὶ τοὺς
βοῦς.

130 Οἷ

nentes, fatui: referuntur ad apparentiam,
et asinos. Quoniam autem neque eminen-
tium oculorum, neque concavorum oportet
esse, medius utique habitus praeestabit.
Quibuscumque autem oculi sunt parum con-
caui, magnanimi: referuntur ad leones.
Quibus vero plus mansueti: referuntur ad
boues.

I 2

quoque contingat necesse
est. Vbi autem obtusio
neruorum, ibi facultatum
animi debilitas.

126. Ἡ μέση ἕξις) *Me-
dius habitus* etc. Haec verba
illustrantur ex iis quae di-
ximus n. 123. Concauitas
enim maleficientiam, in-
tumescencia morbos, promi-
nentia stupiditatem osten-
dit.

127. Ὅσοι ὀφθαλμοὶ etc.)
Follin. *Quibus oculi sunt
parum depressi*, m. Mallem
tamen cum Auerroee et In-
terpr. *parum concavi*, quia
hoc proprium est verbum,

et τῇ ἐγκοίλῳ respondet. v.
Viri Ill. et Exp. Trilleri
Emend. in Celsum, p. 753.
ed. Viri Excell. Krausii. Ta-
les oculi videndi acie pro-
pter spiritus unitos et col-
lectos instructi sunt, et fiunt
a siccitate, quae animosos
reddit homines.

128. Οἷς δὲ ἐπὶ) Follin.
Quibus magis depressi. Sed
retinenda vulgata. Itaque
magis concavi oculi vi oppo-
siti temperiem caloris, quae
mansuetudinem parit, in-
diciant.

129. Ἐπὶ τοῦς) Artic. τοῦς
deest apud Aldum.

130 Οἱ τὸ μέτωπον μικρὸν ἔχοντες, ἀμαθεῖς ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄντας. 131 Οἱ δὲ μέγα ἄγαν ἔχοντες, νωθροί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βούς. 132 Οἱ δὲ περιφερὲς ἔχοντες, ἀναισθητοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς

Quicumque frontem parvam habent, indisciplinabiles: referuntur ad sues. Qui autem magnam valde, tardi: referuntur ad boues. Qui rotundam habent, insensati: re-

130. Οἱ τὸ μέτωπον) Auerr. ad marginem habet: *De fronte.* Foll. pr. 30. p. 54. *Qui frontem habent exiguam, imperiti.* Parua autem frons videtur exiguam cerebri continere substantiam, exiguosque spiritus animales, quum vero defectus spirituum et defectum rationis arguit, coniectu facile est, imperitos atque inertes fore tales homines. Accedit hoc, in parua fronte ob tegumentum capillorum, sanguinem calidiorē magis agitari, Aristot. autore de part. anim. L. II. c. 10. Ἐκκόπτει γὰρ ἡ τῆς ἐν τῷ αἵματι θερμότητος κίνησις τὴν αἰσθητικὴν ἐνεργείαν. Sanguinis enim calidioris agitatio officium sentiendi intercipit ac refringit, quo facio transpiratio magis intercipitur, quae tamen sentiendi facultati inferuit. Igitur sensus debiliores et iudicandi facultas

hebes fiunt. En natales imperitiae!

131. Οἱ δὲ μ.) Foll. pr. 31. p. 56. *Qui autem habent impense vastam, torpidi, referuntur ad boues, vaccas.* Haud dubie art. τοὺς in exempl. Foll. defuit. Vastum cerebrum et vasta frons nimium dispersos continet spiritus, et plus iusto ii perfrigerantur. Hinc tarditas ad cognoscendum et iudicandum, aequae ac senectutis.

132. Οἱ δὲ περιφ.) *Qui frontem rotundam etc.* Equidem mallem vertere gibbosam, altam et rotundam, nam anterior frontis pars cum temporibus non efficit orbem, neque ab oculis ad capillos est exacta rotunditas. Stupiditatem autem talem frontem indicare, ex similitudine cum fronte asini colligitur.

τοὺς ὄνους. 133 Οἱ μικρότερον ἐπίπεδον ἔχοντες, ἀναίσθητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. 134 Οἱ δὲ

feruntur ad asinos. Qui autem minus planam habent, sagaces: referuntur ad canes.

I 3

133. Οἱ μικρότερον ἐπίπεδον ἔχοντες.) Laborare mihi hic locus videtur, cuius prius hemistichium minus recte ab Auerroe et Interpr. est expressum, et posterius deprauatum. Equidem verito: qui superficiem frontis habent minorem, sunt sagaces. Minorem autem intelligit ratione rotunditatis, quam si appellare vis planam, non refragabor; hac tamen conditione, ut ad convexitatem planities versus tempora et os calvariae vergat. Igitur eiusmodi frons capillos versus non adeo insignes efficit angulos, qui iudicii et sagacitatis indices sunt. Quum enim hac in parte calvariae os tenuius est, quam frontis, et illud ibi quum est detectum, magis patent spiritus anteriores perfrigerationi, sincerioresque ideo redduntur, atque sincerius iudicium efficiunt. Ergo sagacitas utique de talibus dici potest, quae canibus propria est ex Sen. ep. 76. In cane sagacitas prima est, si inuestigare debet feras. Depravationem posterioris hemistichii vidimus in voce ἀναίσθητοι. Sylburgius testatur Leon. legere αἰσθητικοί: quod epitheton ad praecedentia quidem videtur congruere: sed ad sequentia non item. Hist. animal. L. I. 8. paulo aliter frontis signa explicantur. Hucusque Sylb. Auerroes et. Interpr. αἰσθητικοί habent; et sane librarii aut operae, ut et in sqq. αἰσθητικοί et ἀναίσθητοι inter se permutarunt. Obstat tamen locus Aristotelis, siue potius repugnare tantum videtur, L. I. c. 8. καὶ οἷς μὲν πλατὺ, ἐκστατικοί, quibus lata frons, mente moveri idonei. Mihi sic videtur hic locus cum nostro conciliandus, latam frontem a plana esse diuersam, ergo non potest huc trahi. interim fingamus utrumque locum ratione formae frontis convenire, tamen aderit repugnantia propter reliqua verba, quae duplicem sensum admittunt. Hoc siquidem possunt modo verti: quibus lata frons

δὲ τετράγωνον σύμμετρον τῷ μετώπῳ ἔχοντες, μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. ¹³⁵ Οἱ δὲ συννεφεὲς ἔχοντες, (¹³⁶ αὐθάδεις· ἀναφέρεται ἐπὶ ταῦτον,

Quicumque quadratam et moderatam frontem habent, magnanimi: referuntur ad leones. Quicumque autem collectam habent, adu-

proni sunt ad iracundiam, quam propensionem non solum vox ἐκστατικοί exprimit, sed eam canibus quoque peculiarem esse experientia docet: vel sic reddenda sunt, cum Alex. ab Alex. genial. dier. L. II. c. 19. *frons lata, mente flexibiles designavit*, vel *f. l. furiosos, ad maniam pronos*, siue *maniacos* notar, et quis ignorat canes rabie infestari? Sagacitas autem nimia, iudicii quoque perpetua contentio aequae ac iracundia maniam producere valent. Itaque si hac ratione dissensus non tollitur, tunc coniectura forte restituendus locus, et pro αἰσθητικοί, ἐκστατικοί reponendum.

134. Οἱ δὲ τετράγ.) Auerr. *Qui vero quadrangulum commensuratum fronti habent, magnanimi* Collin. *Qui frontem habent ad amussim quadratam*. Plurimum quidem quadrata frons continet cerebri, proindeque copiam spirituum, quae non solum

distinctam cognitionem gignit, sed et magnitudinem animi, generositatemque parit, atque praestantis ingenii ac iudicii, prudentiae quoque in rebus agendis est indicium.

135. Οἱ δὲ συννεφεὲς) Aldus dat συννεφεὲς vitiose. Et Auerroes et Interpres: *Qui autem collectam habent*. Non satis accurate.

136. Αὐθάδεις etc.) Haec verba inclusa, ex Camotio addita, agnoscit etiam Interpres: sed cum confusione nescio qua. Videtur ergo συννεφεὲς hic dici *corrugatum*, rugis ceu nubibus obductum: ἀτενὲς vero *exporrectum*, seu γαλήνῳ *serenum* ut in sqq. Gesn. quoque in Cane sic legit, 185, 40. et lectionem istam postulant etiam sequent. ὅτι οἱ κύνες ἐπειδὴν θωπεύωσι, γαλήνῳ τὸ μέτωπον ἔχουσιν. Sylb. Includa quoque desunt apud Aldum, sed Du Vallius et vulgg. habent. Talis frons *cogitabundum, morosum ac*

ταῦρον, καὶ λέοντα. Οἱ δ' ἀτενὲς ἔχοντες,) κο-
λάκες· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ γιγνόμενον πάθος. Ἰδοὶ
δ' ἂν τις ἐπὶ τῶν κυνῶν, ὅτι οἱ κύνες ἐπειδὴν θω-
πεύωσι, ¹³⁷ γαληνὲς τὸ μέτωπον ἔχουσιν. Ἐπειδὴ
οὖν ἥτε συννέφης ἕξις αὐθάδειαν ἐμφαίνει, ἥτε γα-
λήνη κολακίαν, ἥ μέση ἂν τούτων ἕξις εὐαρεμώσως
ἔχοι. Οἱ σκυθροπὰ μέτωπα ἔχοντες, ¹³⁸ δυσά-
νιοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ ἀνιῶμενοι,
σκυθροποί εἰσιν. Οἱ δὲ ¹³⁹ κατηφεῖς, ὁδῶνται·
ἀνα-

latores, referuntur ad passionem, quae fit.
Id in canibus videbit quispiam, qui quum
blandiuntur, contractam habent frontem.
Quicumque autem nebulosam, audaces: re-
feruntur ad taurum et leonem. Quando au-
tem nebulosus habitus, audaciam significat:
tranquillitas autem, adulationem: medius
habitus utique horum bene decenter se ha-
bet. Quicumque tristem habent frontem, moe-
sti: referuntur ad passionem, quoniam moesti
tristem habent faciem. Qui vero demissam, la-

I 4

seuerum notat, ipsa forma
ex contractione musculo-
rum frontis oritur, quae a
ficcitate humorumque cras-
sities fit. Sed frons morosa
est senibus etiam propria,
v. Virg. Aen. VII. v. 415
sq. — *In voltus sese trans-
format aniles. Et frontem
obscenam rugis arat.*

¹³⁷. Γαληνὲς) Nota γαλη-
νὲς, et mox seq. voc. γαλη-
νῇ. Interpr. videtur legisse

ἀτενὲς, vt supra, vertit enim,
qui cum blandiuntur, contra-
ctam, (potius exporrectam,
explicatam) habent frontem.
Syll. Et sic Auerroës quo-
que.

¹³⁸ Δυσάνιοι) *Moeſti*. Hic
affectus marcescere corpora
facit, atque ficcitate con-
trahit cutem. Vide quae
diximus p. 13. n. 32.

¹³⁹. Κατηφεῖς) *Demissam*.
Simile quid est apud Virgil.

ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ ὀδυρόμενοι κα-
τηφεῖς.

¹⁴⁰ Οἱ τὴν κεφαλὴν μεγάλην ἔχοντες, ἀναίσθη-
τοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους. Οἱ δὲ μικρὰν,
αἰσθητικοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνες. ¹⁴¹ Οἱ
τὰς

mentabundi sunt: referuntur ad passiones,
quia lugentes demissae sunt frontis.

Quicumque autem magnum habent caput,
sensati: referuntur ad canes. Qui vero par-
vum, insensati: referuntur ad asinos. Qui

Aen. IV. v. 4. sq. — *bae-
rent infixi pectore vultus,
Verbaque: nec placidam mem-
bris dat cura quietem.*

¹⁴⁰. Οἱ τὴν κεφ.) Leon.
et Hingr. contrario modo:
οἱ τὴν κεφαλὴν μεγάλην ἔχοντες,
αἰσθητικοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
κύνες. Οἱ δὲ μικρὰν, ἀ-αἰσθη-
τοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους.
Idemque Interpres: *Qui
habent m. c. etc.* Mihi Ca-
motii lectio visa est magis
consentanea. Nec multum
discrepant quae Polemo, I.
Κεφ. β'. Κεφαλὴ μικρὰ πάνυ,
ἀναίσθητον ἄνδρα κατηγορεῖ, et
Adam. II. Κεφ. κβ'. Κεφαλὴ
μικρὰ πάνυ, ἀναίσθητον κ. τ. λ.
Sed rursus illi alteri lectio-
ni videtur patrocinari quod
legitur in hist. anim. XX. 7.
τὸ λοφύρων γένος πᾶν μικρὰν
ἔχει τὴν κεφαλὴν, e quo gene-
re asinum etiam esse docet
eadem historia, XI. 16. Syll.

Et hanc esse lectionem MS.
notat in margine Du Val-
lius. Averroes quoque con-
sentit cum Interpr. et ha-
bet in marg. ne, *De Capite.*
Follin. prop. 34. p. 57. *Qui
magnum caput sortiuntur,
pollent sensu plurimo, qui
vero parvum, sensibus sunt
obtusi, referuntur etc.* Ma-
gnum siquidem caput mul-
tum cerebri habet, in quo
inest facultas sentiendi ve-
geta, et caloris et spirituum
abundantia. Magnum au-
tem caput hoc loco intelli-
gitur, quod proportionem
corporis non excedit. In
parvo contra capite est pau-
citas spirituum. Vide aliam
differentiam ap. Hippocr.
Epid. II. S. VI. p. 133.

¹⁴¹. Οἱ τὰς κ.) Follin.
pr. 34. p. 57. *Et qui caput
instar pyramidis habent fa-
stigiatum, impudentes habent*

τὰς κεφαλὰς ¹⁴² Φοξοί, ἀναιδείς· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς γαμφύνοχας.

¹⁴³ Οἱ τὰ ὦτα μικρὰ ἔχοντες, πιθηκώδεις· οἱ δὲ

habent capita pineata, inuerecundi: referuntur ad habentes ungues curuos.

Quicumque aures paruas habent, simiales

I 5

tur, et referuntur ad aues curuorum unguium. Perexigua eiusmodi capiti inesse creditur cerebri substantia, quae impudentiae esse causa potest, nullum dedecoris metum, nec famae propriae ac honoris rationem habentis. Corui et coturnices tali capite sunt praediti. Homerus Therfitem impudentissimum eiusmodi capite instructum asserit Iliad. β. v. 216. sqq. — αἰσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἰλίου ἦλθε. Φολκὸς ἔην, χολὸς δ' ἕτερον πόδα, τῷ δὲ οἱ ὦτα, κυρτῶ ἐπὶ τῆτος συνοχωκότε. Αὐτὰρ ὑπέρθεν, Φοξὸς ἔην κεφαλὴν, Ψεδνὴ δ' ἐπενηνοθε λάχνη. Ἐχθιστος δ' Ἀχιλλῆϊ μάλις ἦν ἢ Ὀδυσσεύϊ. Τῷ γὰρ νεικέεσκε, τοτ' αὐτ' Ἀγαμέμνονι δῖω Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνειδέα. Turpissimus vero vir ad Ilium venit. Strabus erat claudusque altero pede, at ei humeri Curui in pectus contracti, ceterum desuper Acuminatus erat capite. Rarus autem defloruit

capillus. Infensissimus vero Achilli potissimum erat, et Ulyssi, Hos enim vituperabat, tunc rursus Agamemnoni generoso acute clamando loquebatur conuicia. Legimus tamen Periclem acuminato fuisse capite, et fecundissimo ingenio, et summa prudentia, auctoritate et eloquentia, vnde Olympius dictus, quod tonare in concionibus ac fulmen cedere videretur. Quod exemplum utique a regula aberrat.

142. Φοξοί) Cam. λοξοί, ut infra apud Polem. I. Κεφ. β'. λοξότης κεφαλῆς, et Adam. II. Κεφ. κβ' λοξοί δὲ τὰς κεφαλὰς ἄνδρες. Interpres nobiscum vertit pineata. Sylb. λοξὸς autem dicitur de rebus obliquam sphaeram repraesentantibus.

143. Οἱ τὰ ὦτα) Auerr. habet in margine: De auribus. Foll. prop. 35. p. 19. Qui aures habent exiguas, moribus imitantur simiam;

δὲ ¹⁴⁴ μεγάλα ἀνώδεις. Ἴδοι δ' ἂν τις καὶ τῶν
κυνῶν τοὺς ἀρίστους μέτρια ὧτα ἔχοντας.

¹⁴⁵ Οἱ ἄγαν ¹⁴⁶ μέλανες, δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ
τοὺς

sunt Quicumque autem magnas, afinini.
Videbit utique aliquis et canum optimos mo-
deratas aures habere.

Qui valde nigri, timidi: referuntur ad Ae-

qui vero procerosos, afinos. Cuius quidem haec ratio esse videtur, ut superflua materia magnas aures aequae ac vecordiam et teporem, deficiens vero paruas, atque ideo vigilantiā laboris-que studium producat. Hanc divisionem aurium vide etiam ap. Nostr. in hist. anim. L. I. c. II, καὶ ἡ μεγάλη, ἡ μικρά, ἡ μέση· ἡ ἐπα-νεστηκότα σφόδρα, ἡ οὐδὲν, ἡ μέσον· τὰ δὲ μετὰ βελτίστου ἡθους σημεῖον· τὰ δὲ μεγάλα καὶ ἐπα-νεστηκότα, μαρολογίας καὶ ἀδολέσχιας. Item aliae maiores, aliae minores, aliae mediocres, et aut nimium, aut parum, aut mediocriter arre-ctae. Notam morum optimorum habent, quae mediocres. At quae magnae arre-ctaeque ultra modum, stultitiae indices sunt, aut loqua- citatis.

¹⁴⁴. Μεγάλα) Aldus vitio-
se, μεγάλοι.

¹⁴⁵. Οἱ ἄγαν μ.) Auerr.

hic incipit Cap. X. inscri-
ptum: *De Passionum, Ha-
bituumque signis, a commu-
nibus quidem generibus de-
sumtis, membris tamen par-
ticulariter applicatis.* Ad
marginem habet: *De Colo-
ribus.*

¹⁴⁶. Μέλανες,) Nigri.
Ille color conciliatur cor-
pori ab humore atra bile
infarcto, et apud eas repe-
ritur nationes, quae lo-
ca concava, herbosa ac
aestuosa habitant, quaeque
ventis calidis magis quam
frigidis perflantur, et aquis
vtuntur calidis, v. Hippocr.
de aq. aere et loc. S. III. p.
77. Aethiopum autem ni-
gredo ex pigmento est,
quod reticulo Malpighiano
et cuticulae interfunditur.
Alia tamen est coloris na-
tivi in nigrum conuersio,
de qua Gal. ad Hipp. Epid.
L. IV. aph. 46. et quae ad
morbos pertinet.

τούς Αἰγυπτίους, καὶ Αἰθίοπας. Οἱ ¹⁴⁷ δὲ λευκοὶ
 ἄγαν, δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς γυναῖκας. Τὸ
 δὲ πρὸς ἀνδρείαν συντελοῦν χρῶμα, μέσον δεῖ τού-
 των εἶναι. ¹⁴⁸ Οἱ ξανθοὶ, εὐψυχοὶ ἀναφέρεται
 ἐπὶ τοὺς λέοντας. ¹⁴⁹ Οἱ πυρρόι ἄγαν, πανούργοι
 ἀνα-

gyptios, et Aethiopas: valde autem albi, ti-
 midi sunt, referuntur ad mulieres. Colorem
 autem, qui confert ad fortitudinem, me-
 dium horum oportet esse. Flavi, magni
 animi sunt: referuntur ad leones. Rubei

¹⁴⁷. Λευκοί) Candidi. Vnde oriantur docet Hipp. de nat. pueri S. III. p. 21. vide quae diximus p. 24 n. 15.

¹⁴⁸. Οἱ ξανθοί) Qui flauo suffunduntur colore. Foll. egregie hunc canonem explicat; *Fuscus quippe color, inquit, eiusmodi naturalis siccitatis est indicium. Auicenna scripsit: fuscum colorem significare caliditatem, in qua audacia et robur. Fusci ergo homines robusti. Id probari potest ex populis hoc colore tinctis, qui robore corporis praestant, quales sunt Arabes et Iapponenses secundum historicos, qui de eorum colore naturali et magnanimitate passim multa commemorant.* Tales homines ἐν-
 ῥέχολες sanguineos bile mixtos appellare possumus.

¹⁴⁹. Οἱ πυρρόι) Paululum recedit ab Auerroee et

Interpr. Foll. prop. 28. p. 53. *Qui fuluo sunt colore, plusquam rationi conueniat, execrandi, atque exitiosi, referuntur ad vulpes.* Sed hic color in rubrum quoque vergit. Oritur enim a praedominio bilis, et participat de caliditate et siccitate spiritibus mobilitatem concillantibus. Iam haec mobilitas reddit homines versipelles, inconstantes, iracundos, astutos et fraudulentos. Duplicem tamen statuit Hipp. differentiam Epid. L. II. S. V. p. 122. *Ὀκρόσοι πυρρόι, ὀξύρρινες, ὀφθαλμοὶ μικροὶ, πονηροί. Ὀκρόσοι πυρρόι, σιμοὶ, ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, ἰσθλοὶ.* Qui fuluo sunt colore, ad uncis naribus, et paruos oculos habent, ii maligni sunt. Qui vero fului, sumi, et grandioribus sunt oculis, boni.

ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς ἀλώπεκας. ¹⁵⁰ Οἱ δὲ ἔνωχροι, καὶ τεταραγμένοι τὸ χρῶμα, δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, τὸ ἐκ τοῦ φόβου γιγνόμενον. ¹⁵¹ Οἱ δὲ μελίχλωροι, ἀπειψυγμένοι εἰσὶ. Τὰ δὲ ψυχρὰ, δυσκίνητα· δυσκινήτων δὲ ὄντων τῶν κατὰ τὸ σῶμα, εἶεν ἂν βραδεῖς. ¹⁵² Οἷς τὸ χρῶμα ἐρυθρὸν, ὅξεῖς· ὅτι πάντα τὰ κατὰ τὸ σῶμα ὑπὸ κινήσεως ἐκθερ-

valde, astuti: referuntur ad vulpes. Pallidi, colore turbati, timidi sunt: referuntur ad passionem, quae fit ex timore. Qui autem sunt mellei coloris, sunt frigidi: frigida autem mobilia difficulter: mobilibus autem difficulter existentibus iis, quae sunt iuxta corpus, erunt utique tardi. Quibus color ruber est, acuti sunt, quoniam omnia, quae sunt secun-

^{150.} Οἱ δὲ ἔνωχροι) Pallidi, colore turbati. Hic color ex muco viscido sanguini admixto prouenit, quem λευκὸν φλέγμα veteres appellabant, et λευκοφλεγμκτιοῦντας, qui ob pituitam pallent, nec tument. Varium quid pallido interniter, quod χλωρὸν flauum aut viride dicitur, quemque statum Aret. de morb. chron. I. l. c. 13. vocat χροὴ χλοῦβάφους, quantum ad colorem, instar herbarum tinctorum. Igitur sanguis cum bile remixtus et ad cutem transfertur, atque laesis inde functionibus timor in animo locum occupat.

^{151.} Οἱ δὲ μελίχλωροι) Qui

vero mellei coloris. Gloss. vet. fuscum explicant. Aequae is ex flaua fit bile, quae seponitur in totum corpus, atque prauam humoribus dispositionem affert, et sanguinis circulationem reddit tardiores.

^{152.} Οἷς δὲ τὸ χρ.) Quibus color ruber est, acuti sunt. Notat is caliditatis et sanguinis redundantiam. Color ille in cute efflorescens laetum quid et iucundum significat, et εὐχροίαν σώματος, bonam corporis quoad colorem constitutionem indicat. Iusta adest humorum temperies, naturalisque pinguedo subcutanea, totius

ἐκθερμαινόμενα, ἐρυθραίνονται. ¹⁵³ Οἷς δὲ τὸ χρῶ-
μα φλογοειδὲς, μανικοί. ¹⁵⁴ Ὅτι τὰ κατὰ τὸ σῶ-
μα σφόδρα ἐκθερμανθέντα, φλογοειδῆ χροιάν
ἴσχει· οἱ δὲ ἄκρως θερμανθέντες, μανικοὶ ἂν εἴη-
σαν. ¹⁵⁵ Οἷς δὲ περὶ τὰ σῆδη ἐπιφλεγές ἐστὶ χρῶ-
μα,

dum corpus, a motu calefacta erubescunt.
Quibus color flammeus est, maniacy: quia
ea, quae sunt in corpore vehementer calefa-
cta, flammeum colorem habent. Qui autem
sunt extreme calefacti, maniacy utique sunt.
Quibus autem est flammeus color circa pe-

cutis similis explicatio, mu-
sculorumque bonus motus.

^{153.} Οἷς δὲ τὸ χρ. φλ.)
Follin. prop. 29. p. 54. ita
interpretatur: *Quibus color
inflammatuſ atque igneus eſt,
inſani, omnes ſiquidem cor-
poris partes, ſi impendio ca-
lidiores reddantur, flammeum
colorem acquirunt, qui vero
ad extremum calefactionis
perueniunt, merito furioſi
dicuntur.* Inflammatio to-
tius corporis ἐξερύθρουſ facit
homines, et natium rubo-
rem inſolito intendit modo,
indicatque magnam adēſſe
aeſtuationem. In ereſype-
late, pleuritide, tuſſi, vo-
mitione febribuſque, aliis
rubor ille ſtatus morboſi ſi-
gnum eſt. Mens autem ab
hac inflammatione turba-
tur, vnde deliria ingruunt;
et ſi maior gradus caloris

transit ad cerebrum, menin-
gelque afficit, furore corri-
pitur homo. Caſſandram
illam, Priami ac Hecubae
filiam, ferunt flammeo fuiſ-
ſe colore et oculis lucenti-
bus, proindeque mania-
cam.

^{154.} Ὅτι τὰ) Tà poſt οἷς,
vel expungendum, vel el-
liptice accipiendum pro κα-
τὰ τὰ. Sylb.

^{155.} Οἷς δὲ περὶ τὰ σῆδη)
Et Auerroes et Interpres
conſentiant. Affectuſ au-
tem ex caliditate et ſiccita-
te cordis prouenit. Sic enim
Seneca, de ira, L. I. c. I.
*Flagrant et micant oculi,
multuſ ore toto rubor, exae-
ſtuante ab imis praecordiis
ſanguine,* qui non ſolum
pectuſ rubore tingit, ſed
et pulſum ceterum et du-
rum reddit v. Gal. de arte

μα, δυσόργητοι ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος. Τοῖς γὰρ ὀργιζομένοις ἐπιφλέγεται τὰ περὶ τὰ στήθη. Οἷς τα περὶ τὸν τράχηλον, καὶ τοὺς κροτάφους αἱ φλέβες κατατεταμέναι εἰσὶ, δυσόργητοι ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι ¹⁵⁶ τοῖς ὀργιζομένοις ταῦτα συμβαίνει. Οἷς τὸ πρόσωπον ¹⁵⁷ ἐπιφαινίσσον ἐστίν.

Atus, difficilis irae sunt: referuntur ad passionem. Iratis namque superaccenduntur ea, quae circa pectus. Quibus autem circa collum et tempora venae distensae sunt, difficilis irae: referuntur ad passionem, quia iratis haec accidunt. Quibus facies supereru-

med T. III. p. 149. Θερμῆς καὶ ξηρᾶς καρδίας οἱ σφυγμοὶ σκληροὶ, καὶ μεγάλοι, καὶ ταχεῖς, καὶ πυκνοί. Καὶ αἱ ἀναπνοαὶ μεγάλαι τε καὶ ταχεῖαι καὶ πυκναί. Καὶ πολὺ δὲ μᾶλλον εἰς τάχος ἐπιδιδάσκειν καὶ πυκνότητα, συναυξήσαντος ἀνάλογον τῇ καρδίᾳ τοῦ θώρακος. — Εἰς δὲ τὰς πράξεις ἑτοιμοὶ, καὶ θυμικοὶ, καὶ ταχεῖς, καὶ τυραννικοὶ τοῖς ἡθέσι, καὶ γὰρ ὀξύθυμοὶ καὶ δύσπαυτοι. Calidi et ficci cordis pulsus duri, magni, veloces et frequentes. Respirationes magnae, veloces, et frequentes, et quae multo magis ad velocitatem et frequentiam vergant, thorace eadem proportionem aucto, qua cor caliditate — Prompti ad actiones, iracundi, celeres, impudentes et mores tyrannicos habentes, etenim sunt in-

iram praecipites, et non facile placabiles. Omnes autem, colores sic describit Alex. ab Alex. L. II. c. 19. Plato vero homines rubicundos dixit animosos, nigriores, viriles: albos, Deo deuotos, mellei coloris et decoloris vultus, nimium amatores. Tametsi communi fertur adagio, iracundissimos esse flauos, rubentesque.

156. Τοῖς ὀργιζομένοις) Hoc fit propter celeriores sanguinis circulationem, et Senec. l. 1. intumescantiam appellat: Magnasque minas agens, foeda visu et horrenda facies deprauantium se, ac intumescantiam. Et Cic. de offic. I. c. 29. Iratorum omnium vultus, voces, motus, statusque mutantur.

157. Ἐπιφαινίσσον) Hanc

εἶναι, αἰσχυνητοὶ εἰσιν· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος,
ὅτι τοῖς αἰσχυνομένοις ἐπιφοινίσσεται τὸ πρόσωπον.
Οἷς αἱ ¹⁵⁸ γνάθοι ἐπιφοινίσσουσιν, οἰνόφλυγες· ἀνα-
φέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι τοῖς μεθύουσιν ἐπιφοινίσσου-
σιν αἱ γνάθοι. Οἷς δὲ ¹⁵⁹ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπιφοινίσσουσιν,
¹⁶⁰ ἐκστα-

bescens est, verecundi sunt: referuntur ad
passionem, quia verecundatis supererubescit
facies. Quibus genae supererubescunt, ama-
tores sunt vini: referuntur ad passionem,
quia ebriis supererubescunt genae. Qui-
bus autem oculi supererubescunt, extra se

vocem ipse Aristot. aequè
ac rem explicat Probl. S. XI.
33. per ἐξέρυθροι γίνονται, at-
que ex cordis calore dedu-
cit: τοῖς δὲ αἰσχυνομένοις ἀνω
φέρεται τὸ θερμὸν πρὸς τὸ πρό-
σωπον. Σημεῖον δὲ ὅτι ἐξέρυ-
θροι γίνονται. Calor in pudore
affectis sese effert ad fa-
ciem. Cuius indicium est,
quod plenius erubescunt. Et
53. οἱ μὲν γὰρ αἰδοῦμενοι ἐρυ-
θρῶσιν· ἡ δὲ ἄγῳγία αἰσχύνῃ
τίς ἐστίν. Quos enim puduit
erubescunt: trepidatio autem
pudor quidam est. Pudor
autem a natura homini da-
tus est tamquam custos con-
servandae dignitatis ac exi-
stimationis suae, v. Cic. de
Offic. L. I. c. 35.

158. Αἱ γνάθοι ἐπιφ.) Ge-
nae supererubescunt. Proprie
in genis est sedes pudoris,
quare pueris rubere genua

probitatis signum est. v.
Alex. ab. Al. gen. dier. L.
II. c. 19. si autem nimius
rubor, irae signum, qui fit
ex calore sanguinis aucto et
ad superiora ascendente.
Vide Seneca, de ira L. II.
c. 20. Quidam ebrii effir-
vescunt, quidam sicci. Ne-
que ulla alia causa est, cur
iracundissimi sint flavi atque
rubentes: quibus talis natu-
ra color est, qualis fieri ce-
teris inter iram solet: mobi-
lis enim illis agitatufque san-
guis est.

159. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπιφ.)
Quibus autem oculi super-
erubescunt etc. Idem Sene-
ca de ira, L. I. c. 1. Fla-
grant et micant oculi, qui
sunt κατόπτερον τῆς ψυχῆς. Ra-
tio huius effectus est ap.
Arist. Probl. S. XXXI. 3. et
S. XXXII. 8. et Autor Hi-

160 ἐκστατικοὶ ὑπὸ ὀργῆς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ ὑπὸ ὀργῆς ἐξεστηκότες, ἐπιφοινίσσονται τοὺς ὀφθαλμούς. 161 Οἷς δὲ ὀφθαλμοὶ ἄγαν μέλανες,

feruntur ob iram: referuntur ad passionem, quia, qui ab ira efferuntur, erubescunt oculis. Quibus autem oculi valde nigri, timidi:

erof. liberatae cant. IV. *Horrida maiestas ferocitate vultus terrorem auget.* — *Rubent oculi veneno infecti, et micat scintillans acies instar stellae crinitae male ominatae.*

160. Ἐκστατικοί) Aldus dat vitiose, ἐκστατικέ.

161. Οἷς δὲ ὀφθ.) *Quibus autem oculi valde nigri.* Empedoclis sententiae fauet Aristot. qua nigros oculos ex caloris interioris absentia fieri arbitratur, sic enim Probl. S. XIV. 14. ὀμματα μέλανα δὲ, διὰ τοῦ ἐντὸς θερμοῦ ἀπουσίαν, et apud nationes versus meridiem habitantes quam maxime reperiri scribit. Et de gen. anim. L. V c. 1. Τὰ μὲν οὖν ἔχοντα τῶν ὀμμάτων πολὺ τὸ ὑγρὸν, μελανόμματα ἔστι, διὰ τὸ μὴ εὐδίοπτα εἶναι τὰ πολλὰ. Itaque qui multum humoris continent, nigri sunt, quoniam humoris copia transpici satis non potest. Omnes autem causas nigri coloris

commemorat Galen. de arte med. T. III. p. 148. b. μέλας δ' ὀφθαλμός, ἢ διὰ τὴν σμικρότητα τοῦ κρυσταλλοειδοῦς, ἢ διὰ τὸ ἐν βάσει θέσσει, ἢ ὅτι λαμπρὸν τε καὶ αὐγοειδὲς, ἐκκρισθῆς οὐκ ἔστιν, ἢ ὅτι τὸ λεπτὸν ὑγρὸν, ἢ τοι πλεόν, ἢ οὐ καθαρὸν ἔστιν, ἢ διὰ τινὰ τούτων, ἢ διὰ πάντα πέφυκε γίνεσθαι. *Niger autem oculus fit, vel ob parvitatem humoris crystallini, aut propter profundum situm, vel quoniam splendidus et fulgidus exquisite non est, vel quoniam humor aqueus aut superabundat, aut est impurus. Singulae causae oculum (seu iridem) nigrum faciunt, omnes autem nigerimum.* Itaque si humores in oculo abundant, etiam in reliquis abundabunt corporis partibus. Vbi autem abundantia humoris, ibi caliditatis absentia, et vbi caliditatis absentia, ibi timor. Ergo nigri oculi timorem significant.

λανες, δειλοί. Ἡ γὰρ ἄγαν ¹⁶² μελαίνη χροῖα, ἐφάνη δειλίαν σημαίνουσα. Οἱ δὲ μὴ ἄγαν μέλανες, ἀλλὰ κλίνοντες πρὸς ¹⁶³ τὸ ξανθὸν χροῖμα, εὐψυχοί. Οἷς δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ¹⁶⁴ γλαυκοί, ἢ λευκοί, δειλοί. ἐφάνη γὰρ τὸ λευκὸν χροῖμα δειλίαν σημαίνον. Οἱ δὲ μὴ γλαυκοί, ἀλλὰ ¹⁶⁵ χαροποί, εὐψυ-

niger enim color valde, videtur timiditatem significare. Qui autem non sunt valde nigri, sed declinant ad flauum colorem, boni animi sunt. Quibus autem oculi glauci, aut albi, timidi sunt: visus est enim albus color timiditatem significare. Qui autem non sunt glauci, sed charopi, boni

162. Μελαίνη) Nota Ion. μελαίνη, pro communi μέλαινα. Sylb.

163. Τὸ ξανθόν) Flauum colorem. Quoniam autem flauus color ex nigro est temperatus, et sufficientem adesse arguit caliditatem, merito signum bonae temperiei et boni animi esse potest.

164. Γλαυκοί, ἢ λευκοί) Glauci oculi et albi. Colorem oculorum admodum colorem corporum imitari, atque qui albo corpore caecos habere oculos, quia τοῦ γὰρ λευκοῦ τοῦτο ἐγγὺς τὸ χροῖμα, statuit Aristoteles, et causam reddit hanc: καὶ ἵππερ οὖν τῶν πρὸς ἄρκτον οἰκούν-

των, γλαῦκα ὀμματὰ ἐστὶ, τῷ τὸ ἐντὸς θερμὸν καλύεσθαι διεκπίπτειν, διὰ τὸ ἐκτὸς ψυχρόν.

Ergo quae admodum qui aquilonem versus positi sunt, oculis caecis ideo nascuntur, quod calor interior effluere a frigore exteriori vetatur. v. Probl. S. IV. 14. Temperies autem colorem dilutum non saturum facit, atque imbecillitatem arguit. Nero eiusmodi oculos habuisse fertur, qui timidus fuit. De glaucis oculis v. Gal. de arte med. p. 149. b. Anacreon, od. κή v. 20. dicit βλέμμα γλαυκόν, cf. animad. V. Cel. Fischeri ad illam locum.

165. Χαροποί) Vide quae diximus p. 37. n. 12.

εὐψυχοί· ἀναφέρεται ἐπὶ λέοντα καὶ αἰτόν. Οἷς
 δὲ ¹⁶⁶ οἰνωτοί, μάργοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς αἴγας.
 Οἷς δὲ ¹⁶⁷ πυρώδεις, ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
 κύνας. Οἱ ¹⁶⁸ ὠχρόματοι, ἐντεταραγμένους ἔχον-
 τες

animi sunt: referuntur ad leonem, et aqui-
 lam. Qui autem vino colore similes sunt, sto-
 lidi sunt: referuntur ad capras. Quibus
 ignei sunt oculi, inuerecundi: referuntur
 ad canes. Qui autem oculos discoloratos ha-

^{166.} Οἰνωτοί) Agnoscit etiam οἰνωτοί Interpres, sed rectius cum Gesnero 276, 51. legemus αἰνωτοί: sicut de gener. anim. L. V. 304; 6. ἐνία δ' αἰνωπὰ, καθάπερ τὸ τῶν αἰλῶν αὐτὸ πλῆθος: athist. animal. L. I. 13. 25. τὸ αἰνωπὸν dicitur esse, ἡθους τοῦ βελτίστου σημεῖον, καὶ πρὸς ἐξύτητα ὀφθαλμοῦ κράτιστον. Adamant. infra II. Κεφ. κέ. pro οἰνωτοί habet μαρμαρύσσοντα ὄμματα. Sylb. Interpr. lectionem sequitur etiam Auerroes. Et sic legisse videtur in Physiogn. Alex. ab Alex. gen. dier. L. II. c. 19. Refert vero Aristoteles, ait, caprinos oculos et modice conuinentes, aut paruos, morum praestare indicium optimorum. Et tunc mendum est in voce μάργοι.

^{167.} Πυρώδεις) Cam. πυρ-
 ῳδεις. Sylb. Du Vallius πυρ-
 ῳδεις MSS. autoritate fir-
 mari ad margin. notat. Et

sic quoque Foll. prop. 50. Quibus oculi ignei sunt, la-
 sciui et libidinosi. Luxuriam
 autem spendor et luciditas
 oculorum significat, et ori-
 tur ex copia sanguinis in
 venas tunicae coniunctivae
 confluyente. Eiusmodi ocu-
 los suae amicae pingere iu-
 bet Anacr. od. κή 18. τὸ δὲ
 βλέμμα ἔνν' ἀληθῶς Ἀπὸ τοῦ πυ-
 ρὸς ποιήσον. Oculos plane ar-
 dentes fac illi, V. Cel. Fi-
 scheri Obseru. ad. h. 1.

^{168.} ὠχρόματοι) Disco-
 loratos, siue diuersi coloris,
 qui diuersimode variant in
 iride, sic v. c. grana quaedam
 diuersi coloris a reliqua iri-
 de, veluti grana milii con-
 spiciuntur, quaeque vel
 sanguineum, vel caeruleum,
 vel alios referunt colores.
 In quibusdam loco grano-
 rum circuli sunt, qui iri-
 dem ab albo, a pupilla etc.
 seiungunt, atque diuersos
 faciunt colores. Inaequa-

τες τοὺς ὀφθαλμοὺς, δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος· ὅτι οἱ φοβηθέντες, ἔνωχροι γίνονται χρώματι οὐχ ὁμαλῶ. Οἱ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ¹⁶⁹ σιλπνοὺς ἔχοντες, λάγνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας καὶ κόρακας.

¹⁷⁰ Οἱ δασείας ἔχοντες τὰς κνήμας, λάγνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς τράγους. ¹⁷¹ Οἱ δὲ περὶ τὰ στήθη καὶ τὴν κοιλίαν ἄγαν δασέως ἔχοντες, οὐδέποτε

bent, et turbatos, timidi: referuntur ad passionem, quia qui timuerint, pallidi fiunt colore non aequaliter. Quicumque oculos lucentes habent, luxuriosi: referuntur ad gallos et coruos.

Qui tibias pilosas habent, Venerei sunt: referuntur ad hircos. Qui autem ea, quae sunt circa pectus, et ventrem, valde pilosa habent,

K 2

lem autem humorum arguunt temperiem, ex qua timiditas commode potest colligi.

^{169.} Σιλπνοὺς.) *Lucentes.* De lucentibus oculis eadem ratio locum habet, quum adduximus not. 167.

^{170.} Οἱ δασείας etc.) Auerroes habet ad marginem: *De Pilositate in quocumque corporis parte.* De κνήμας

diximus p. 45. n. 39. et p. 93. n. 14. Foll. prop. 13. n. 39. tibiarum nomine etiam coxas intelligere Aristotelem censet, quia, si crura villosa, pubesque hirsuta,

genitalia multum generant feminis, unde salacitas.

^{171.} Οἱ δὲ περὶ) Locus hic valde laborare videtur.

Lacuna enim aequiuocationem in verbis οὐδέποτε περὶ τοῖς αὐτοῖς διατελ.

suspicitur, quia homines sunt sociabiles.

Et Ioh. Bapt. a Porta habet *pectus et alaus*, quae

ob pilositatem mente leues, instabiles, et imbecilles notant.

Sed nihil mutandum. Qui enim pectoris et ventris

regionem habent hirsutam sunt feruidae humidaeque

naturae, ac libidinosi sicut aues.

ποτε πρὸς τοῖς ¹⁷² αὐτοῖς διατελοῦσιν· ἀναφέρεται
ἐπὶ τοὺς ὄρνιθας, ὅτι ¹⁷³ ταῦτα τὰ σῆθη καὶ τὴν
κοιλίαν δασυτάτην ἔχουσιν. ¹⁷⁴ Οἱ τὰ σῆθη ψιλὰ
ἄγαν ἔχοντες, ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς γυναῖ-
κας. Ἐπειδὴ οὖν οὐδὲ ἄγαν δασέα δεῖ εἶναι, οὔ-
τε ψιλὰ, ἢ μέσῃ ἕξις κρατίστη. Οἱ τοὺς ὤμους
δασεῖς ἔχοντες, οὐδέ ποτε πρὸς τοῖς αὐτοῖς διατε-
λοῦσιν. ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄρνιθας. Οἱ ¹⁷⁵ τὸ
νῶτον δασύ ἔχοντες ἄγαν, ¹⁷⁶ ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται
ἐπὶ

numquam in eisdem perseverant: referuntur
ad aves: quia eae pectus et ventrem valde
pilosa habent. Qui pectora habent valde
nuda, vel non pilosa, inuerecundi sunt: re-
feruntur ad mulieres. Quoniam igitur non
oportet valde pilosa esse, neque nuda, me-
dius habitus est optimus. Quicumque hu-
meros pilosos habent, numquam in eisdem
perseverant: referuntur ad aves. Qui dor-
sum habent pilosum valde, inuerecundi sunt,

172. Αὐτοῖς) In Leonice-
ni editione inter τοῖς et
αὐτοῖς hoc scholion inculca-
tum est, μή ποτε θέλη ἀνδρώ-
ποις, quo significatur viden-
dum esse, ne forte pro αὐτοῖς
legendum sit ἀνδρώποις, sed
τοῖς αὐτοῖς est etiam infra,
de humeris. Sylb. Aldus et-
iam habet hoc scholion, et
Follinus.

173. Ταῦτα) Quum ταῦτα
subaudiendum τὰ ζῷα, ad
ὄρνιθας enim melius quadrat
αὐτοῖς. Sylb.

174. Οἱ τὰ σῆθη) Foll.

prop. 15. p. 41. ita vertit:
*Qui pectus habent admodum
glabrum, impudentes*, videli-
cet hoc accidit propter fri-
gidityatem cordis. Ratione
autem impudentiae, nec in-
iuria, Follinus defendit mu-
lieres l. l.

175. Τὸ νῶτον) Leon. et
Cam. τὸν νῶτον, et tamen
neutro genere δασύ: ut du-
plex hic sit lectio, τὸν νῶτον
δασύν, et τὸ νῶτον δασύ. Sylb.
Vtrique forma occurrit,
praeprimis apud Poetas.

176. Ἀναιδεῖς) Hanc vo-

ἐπὶ τὰ θηρία. ¹⁷⁷ Οἱ δὲ τὸν αὐχένα ὀπισθεν δασύν ἔχοντες, ¹⁷⁸ ἐλεύθεροι ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. ¹⁷⁹ Οἱ δὲ ἀκρογένειοι, εὐψυχοὶ ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. Οἱ δὲ ¹⁸⁰ συνόφρυες, δυσ-
άνιοι

referuntur ad bestias. Quicumque autem collum retro pilosum habent, liberales sunt: referuntur ad leones. Qui autem mentum habent acutum, boni animi: referuntur ad canes. Quicumque habent super-

K 3

cem Porta vertit *asperi*, quia bestiae impudentes non dici possunt. Ergo tantummodo propter dorsum hirsutum cum bestiis componuntur, et asperitas habet comitem impudentiam.

177. Οἱ δὲ τὸν αὐχ.) Foll. prop. 17. p. 43. reddit: *Qui colli posteriorem partem hirsutum, liberales.* Pili in ea sicca regione ossibusque magnis firmata, caloris et abundantiae humorum signum praebent: eiusmodi homines liberales esse, exinde patet, quia sibi suisque viribus fidunt, neque metu in vlla torquentur re, adeoque auaritiae non solum insens, sed sua natura ad liberalitatem proni.

178. Ἐλεύθεροι.) Camot. *ἐλεύθεροι*: de qua scriptura supra quoque dictum p. 84. n. 45. Sylb. Quam Cam.

lectionem MS. auctoritate firmari notat Du Vallius ad marginem.

179. Οἱ δὲ ἀκρογ.) Follin. *Qui mentum habent prolixum, animosi.* Quidam legendum esse suspicantur *οἱ δὲ περὶ τὸ γένειον δασεῖς*, inter quos principem occupat paene locum Porta, his potissimum fulti rationibus: Aristoteles primo ad canes refert; qui acutum mentum non habent, 2) agit de pilis, non de menti figura aut amplitudine. Barba vero fortis animi est indicium, et quo densior, prolixiorque barba, eo maior virilis censendus animus; et canes sunt animosi, nam Cicero Verr. IV. 29. inquit: *Canum tam fida custodia, tamque odium in externos, et tam incredibilis ad inuestigandum sagacitas narium, tanta alacritas in venando;*

άνιοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν τοῦ πάθους ὁμοιότητα.
Οἱ δὲ τὰς ὀφρύς κατεσπασμένοι πρὸς τῆς ῥινός,
181 ἀνεσπασμένοι δὲ πρὸς τὸν κρόταφον, εὐήθεις·
ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς σῆς. 182 Οἱ φριξὰς τὰς τρί-
χας ἔχοντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, δειλοί· ἀναφέρεται
ἐπὶ

cilia coniuncta, tristes sunt: referuntur ad
similitudinem passionis. Qui supercilia di-
vulsa habent ante nasum, et extensa usque
ad tempora, fatui sunt: referuntur ad porcos.
Qui erectos pilos habent in capite, timidi: re-

vnde ferri omnino lectio
οἱ δὲ περὶ etc. potest.

180. Συνόφρυνες.) Συνόφρυνες
legitur etiam apud Polem.
I. Κεφ. ε. οἱ δὲ σφόδρα συνό-
φρυνες, apud Adam. vero II.
Κεφ. κς'. δασύφρυνες. Mentio
huius superciliarum phy-
siognomoniae fit etiam in
hist. anim. L. I. c. 13. Sylb.
Intp. *Supercilia coniuncta*. Sic
tribuit Anacreon amicae suae
od. πη. v. 16. Τὸ λεληθότως
σύνσφρυν, *supercilia leui discrimi-
nine iuncta*. De superci-
liis eorumque differentia,
vide Aristot. in hist. anim.
L. I. c. 9. et Alex. ab Alex.
genial. dier. L. II. c. 19.

181. Ἀνεσπασμένοι etc.)
Inflexi iuxta tempora. Arist.
in hist. anim. L. I. c. 9. ait
αἱ δὲ πρὸς τοὺς κροτάφους, μᾶ-
μου καὶ εἰρωνος, et tamen hoc
loco est εὐήθεις. Conciliari au-

tem hoc modo possunt haec
loca, in historia anim. de
superciliis ad tempora, in
hoc, supercilia divulsa ad
nasum, etc. Ergo hic est
mixtum superciliarum ge-
nus. Ergo propositio vera.

182. Οἱ φριξὰς.) Follin.
prop. 22. p. 46. *Qui capil-
los horridos habent, timidi*.
Interpres, *erectos*. Vterque
non male, sic Virg. Aen.
L. III. v. 47. sq. *Tum vero
ancipiti mentem formidine
pressus obstupui, steterunt-
que comae, et vox faucibus
haesit*, et L. IV. v. 2-9. sq.
*At vero Aeneas adspectu ob-
mutuit amens, Adrectaeque
horrore comae, et vox fauci-
bus haesit*. Erecti autem
sunt capilli propter frigidi-
tatem externarum partium,
qua coarctatis poris rigent.
Vide Arist. de gen. anim.
L. V. c. 3.

ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι καὶ οἱ ἔκφοβοι γιγνόμενοι, Φρίσσουσιν. ¹⁸³ Οἱ τὰς τρίχας σφόδρα οὐλας ἔχοντες, δειλοὶ ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας. ¹⁸⁴ Ἐπειδὴ οὖν αἱ τε Φριξαί, καὶ οἱ σφόδρα οὐλαὶ δειλίαν ἀναφέρουσιν, ¹⁸⁵ αἱ ἄκρουλοι ἂν εἶναι πρὸς εὐψυχίαν ἄγουσιν· ἀναφέρεται δὲ καὶ ἐπὶ τὸν λέοντα. ¹⁸⁶ Οἱ τοῦ μετώπου τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ ¹⁸⁷ ἀνασεῖλον

feruntur ad passiones: quia timentibus eriguntur. Qui capillos multum crispas habent, timidi referuntur ad Aethiopas. Quoniam igitur rigentes, et vehementer crispi timiditatem ferunt, qui in extremitate sunt crispi, ad bonum animum referuntur: referuntur autem et ad leonem. Qui id frontis, quod est ante caput, eleuatum ha-

K 4

183. Οἱ τὰς τρ.) *Qui capillos multum crispas habent.* Causam crisporum capillorum suppeditat Arist. l. 1. Αἰθίοπες δ' οἱ ἐν τοῖς θερμοῖς, οὐλοτέρηες· καὶ γὰρ αὐτοὶ ὑγροὶ, καὶ ὁ περὶ αὐτοὺς ἀήρ ὑγρὸς. *Aethiopes contra, qui loca incolunt calida, crispi sunt pilo: siccum est enim cerebrum eorum, et aer ambiens.* Aliae sunt etiam causae, v. c. obliquitas meatus, per quem pilus egreditur, conformatrix virtus assimilians liberos parentibus, etc. Si autem nimius e corpore discedit calor, frigiditas succedit, quae timiditatem procreat.

184. Ἐπειδὴ οὖν) *Auert. Quia igitur et erecti et vehementer crispi.*

185. Αἱ ἄκρουλοι) *Ἀκρουλοι agnoscit etiam Interpr. in extremitate crispi.* Erectorum autem et crisporum temperies bonam temperaturam efficiens, bonam naturam denotat.

186. Οἱ τοῦ μετώπου) *Qui frontem eleuatam habent.* Hanc ni fallor, Alex. ab Alex. gen. dier. L. II. 19. *latam* dicit, quae mente flexibiles designat.

187. Ἀνασεῖλον) *De ἀνασεῖλον supra dictum, p. 81. n. 34. Sylb.*

σεῖλον ἔχοντες, ἐλευθέριοι ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
λέοντας. Οἱ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς προσπεφυκυίας
ἔχοντες τὰς τρίχας ἐπὶ τοῦ μετώπου κατὰ τὴν ῥί-
να, ¹⁸⁸ ἀνελεύθεροι ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ¹⁸⁹ ἐπι-
πρέπειαν, ὅτι δουλοπρεπὲς τὸ φαινόμενον.

¹⁹⁰ Μακροβάμων καὶ βραχυβάμων, εἴη ἀννωθρεπιθέ-
της

bent, liberales sunt, referuntur ad leones.
Qui in capite adnatos habent capillos ad
frontem iuxta nasum, sunt liberales: refe-
runtur ad decentem apparentiam.

(* Qui longi ac tardi gressus sit, utique tar-

188. Ἀνελεύθεροι) Aldus
dat ἐλευθέριοι, et sic etiam
Auer. et Interpr. liberales.
Adnati siquidem capilli par-
tes contingentes et calidita-
tem cerebri fouent.

189. Ἐπιπρέπειαν) Auer.
hanc vocem h. l. vertit, ap-
parentem decentiam.

* Vncinis inclusa non ha-
bet Interpr. et Auerroes ad
marginem notauit, partem
hanc non esse in antiqua
translatione, suspicaturque
eam Graeco codici additam,
neque iniuria, nam scri-
bendi genus ab ingenio Ari-
stotelis recedit.

190. Μακροβάμων etc.) Con-
venientius Hingr. καὶ βραδυ-
βάμων: ut declarat in seqq.
aduerbium βραδέως: quam-
quam Camot. et Leon. pro
eo quoque habent βραχέως.
Interpres hunc locum de

incessu omisit. Sylb. Du Val-
lius quoque βραδυβάμων ha-
bet, at Aldus βραχυβάμων,
et pro βραδέως in seqq. βρά-
χεως. Longitudo autem gres-
sum respectu corporis ac-
cipienda, et notat robur fa-
cultatis mouentis et susti-
nentis corpus. Si enim
corpus mouetur, corpus
vnico quiescentis cruris ful-
cro sustinetur: quod diffi-
cilius est, quam duobus cru-
ribus sustineri: quo vero
longius alterum crus proi-
citur, eo amplius crescit
difficultas, ut robustiore ad
id opus sit potentia. Tar-
ditas contra oritur ex desi-
derio remisso, quod sit vel
ex rerum contemptu, et no-
tat magnanimum, et cogi-
tabundum, vel ex animi
frigidityte, et est socordis et
pigri signum. Itaque lon-

της τελεστικός· ὅτι τὸ ¹⁹¹ μακρὰν βαίνειν, ἀνυσικόν. Τὸ βραδέως δὲ, μελλητικόν. Βραχυβάμων, βραδυβάμων νωθεπιθέτης, ¹⁹² οὐ τελεστικός· ὅτι τὸ βραχέα βαίνειν καὶ βράδεως, οὐκ ἀνυσικόν. Μακροβάμων, ¹⁹³ ταχυβάμων, οὐκ ἐπιθετικός, τελεστικός· ὅτι τὸ μὲν τάχος ¹⁹⁴ εὐτελεστικόν· ἡ δὲ μακρότης, οὐκ ἀνυσικόν. ¹⁹⁵ Βραδυβάμων, ταχυβάμων, ¹⁹⁶ ἐπιθετικός, οὐ τελεστικός,

¹⁹⁷ Περὶ

ditate molestus, perfectius: quondam longe progredi efficax, tarde vero cogitabundum. Qui brevis, ac tardi gressus, tarditate molestus, non perfectius: quoniam breuiter tardeque progredi minime efficax. Qui longi ac celeris gressus, minime molestus, perfectivus: quoniam celeritas perfectivum, longitudo vero non inefficax. (Qui brevis et celeris gressus, molestus, non perfectivus.)

K 5

gitudo gressuum perfectivum designat, qui opera absoluit, et tarditas cunctabundum, qui non absque consilio agit. Ergo temperies ex his bona est.

¹⁹¹. Μακρὰν β.) Rectius μακρὰ βαίνειν, ut apud Homerum, μακρὰ βιβας: et apud Adam. II. Κεφ. κζ'. οἱ μακρὰ βλίνοντες, sic certe seq. v. βραχέα βαίνειν. Sylb. Aldus habet μακρά, quocum consentit Du Vallius, in margine tamen notat μακρὰν β, esse in MS.

¹⁹². Οὐ τελεστικός) Non perfectivus. Breuiter enim tardeque ingredi ad perficienda opera minime efficax est.

¹⁹³. Ταχυβάμων) Celeris gressus. Celeritas gressuum concitatum spirituum impulsu, concitatumque animum notat, atque siccitatem caliditatemque temperiei, ac hominem expeditum.

¹⁹⁴. Εὐτελεστικόν) Pro εὐτελεστικόν legendum vel ἐκτελεστικόν, vel diuise ἐπὶ τελεσ-

¹⁹⁷ Περὶ δὲ χειρὸς καὶ πήχεως καὶ βραχίονος
 Φορᾶς, αἱ τοιαῦται ἀναφέρονται. ¹⁹⁸ Οἱ δὲ τοῖς
 ὤμοις ἐπισαλεύοντες ὄρθοις ἐκτεταμένοις, ¹⁹⁹ γα-
 λεαγκῶνες· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἵππους. Οἱ τοῖς
 ὤμοις ἐπανασαλεύοντες ²⁰⁰ ἐκκεκυφότες, μεγάλο-
 φρονες· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας.

²⁰¹ Οἱ

De manus, et cubiti et brachii motu, ea-
 dem referuntur. Qui humeris rectis, tensis,
 insultant, galeangones referuntur ad equos.
 Qui scapulis mouentur curui, sunt elati: re-
 feruntur ad leones.

κδν. Sylb. Et Du Vallius
 ad marginem notat quos-
 dam habere vel ἐκτελ. vel
 ἐπιτελ.

¹⁹⁵. Βραδυβάμων etc.) For-
 tasse legendum, ταχυβάμων,
 βραχυβάμων: ut prius ἐπιθε-
 τικόν, posterius vero οὐ τε-
 λεστικόν, significet: quo re-
 spicere videtur quae Ada-
 mant. habet, II. Κεφ. κζ'.
 Sylb.

¹⁹⁶. Ἐπιθετικός) Auer-
 roes ad marginem notat,
 quosdam habere, non mo-
 lestus. Negativa videtur
 praeferenda, quamquam in
 nullo codice graeco reperia-
 tur, nam qui celeris gressus,
 non est molestus tarditate.

¹⁹⁷. Περὶ δέ) Forſan πε-
 ρὶ δὴ, vel περὶ οὖν: Seq. gen.
 φορᾶς agnoscit etiam Interpr.
 ut cum αἱ τοιαῦται subau-
 diendum videatur φυσιογνω-

μονίαι. Interpres vertit, ea-
 dem referuntur, τὰ αὐτὰ ἀνα-
 φέρεται. Sylb.

¹⁹⁸. Οἱ δὲ τοῖς ὤ.) Auer-
 roes ad marginem habet:
De Membrarum motibus.

¹⁹⁹. Γαλεαγκῶνες) Leon.
 γαλεαγκῶνες: Corrupte: ut
 patet etiam ex Interprete,
 qui Graecam vocem reti-
 nuit. Supra quoque eadem
 vox ab autore vsurpata est,
 p. 56. l. i. Apud Galen.
 vero in Lex. Hippocr. pro-
 paroxytonòs scriptum γα-
 λεάγκωνες, sicque appellari
 dicuntur, οἱ σμικρὸν μὲν καὶ
 ἄτροφον ἔχοντες τὸν βραχίονα,
 τὰ δὲ κατὰ τὸν ἀγκῶνα, ὑγκω-
 δέτερα ὥς περ αἱ γάλοι. quae
 vocabuli significatio parum
 huc videtur congruere. Ada-
 mant. in paraphrasi II. Κεφ.
 κζ'. pro eo habet αὐθάδεις
 καὶ ὑβρισταί. ut fere aliquis

201 Οἱ δὲ τοῖς ποσὶν ἐξετραμμένοις πορευόμενοι, καὶ ταῖς κνήμαις θηλείαις, ἀναφέρονται ἐπὶ τὰς γυναῖκας.

202 Οἱ δὲ τοῖς σώμασι περικλώμενοι καὶ ἐντρίβόμενοι, κόλακες ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος. Οἱ ἐγκλινόμενοι εἰς τὰ δεξιά ἐν τῷ πορεύεσθαι, κίναδοι ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν.

203 Οἱ εὐκινήτους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες, ὀξεῖς, ἀρπα-

Qui pedibus inuersis ambulantes, et cruribus, feminini: referuntur ad mulieres.

Qui vero corporibus circumtorquentes se, et fricantes: adulatores sunt: referuntur ad passiones. Inclinati autem ad dextram in ambulando, cinaedi sunt: referuntur ad apparentem decentiam.

Quicumque oculos habent bene mobiles,

malit γαυροαλαζόνες. Sylb. Aldus corruptam retinet lectionem.

200. Ἐκκεκυφότες) Fortasse rectius ἐγκυφότες. Sylb. ἐπανασαλεύοντες autem vertendum, sursum mouentes, quique affectato modo incedentes, magna spirant.

201. Οἱ δὲ) Qui pedibus et cruribus inuersis ambulant. Forte propterea hos femininos appellat, quia haec figura ad Veneris exercitium apta est. In descriptione cinaedi idcirco vox γονύκροτος adhibetur supra p. 51.

202. Οἱ δὲ τοῖς σώμασι) Qui vero corporibus se circumtorquentes etc. Ex his gestibus actioni alicui convenientibus recte ad propensionem in eiusmodi actionem colligimus, et sic, animus huc vel illuc inclinat adulator, quomodo ipsi videtur proficuum, fricat se potissimum in fronte, ut consilia sibi animus suggerat accommodata suae conditioni, atque in varias formas chamaeleontis se transmutat more.

203. Οἱ εὐκινήτους etc.) Follin. pr. 40. p. 62. red-

ἀρπατικοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἰέρακας. ²⁰⁴ Οἱ
 σκαρδαμύκται, δειλοί· ὅτι ἐν τοῖς ὄμμασι ²⁰⁵ πρῶ-
 τα τρέπονται· ²⁰⁶ Οἱ κατιλλαντιωρίαν τε, καὶ οἷς
 τὸ

acuti, rapaces: referuntur ad accipitres. Qui
 palpebrizant, timidi: quia in oculis prima
 mouentur. (* Qui demissum adspectum: et

dit: *Qui oculos habent volu-
 biles, ingeniōsi atque rapa-
 ces.* Plures sunt causae vo-
 lubilitatis oculorum, vel
 enim illa oritur a robusta fa-
 cultate animali mouente,
 vel ab humore vinctuoso,
 quo lubrici redduntur, vel
 a mobilitate musculorum
 plurium, quibus oculus prae-
 ditus est, vel ab imagina-
 tione, quae celeritate prae-
 stat apud ingeniosos et acu-
 tos, qui propter caloris et
 spirituum copiam omnia ar-
 ripiunt, ac ingenio compre-
 hendunt: unde ingenium
 et rapacitas de iis dici
 potest.

^{204.} Οἱ σκαρδαμύκται) Al-
 dus habet σκαρδαμύκται. cf.
 quae diximus de hac voce
 p. 39, n. 18. Follin. prop.
 41. p. 64. sic reddit: *Qui
 frequenter admodum conui-
 vent, timidi, quandoquidem
 in oculis primum.* Quicum-
 que saepe palpebras mo-
 vent, conuiuere dicuntur, ac
 claudunt oculos, quo ab
 iniuriis defendatur oculus.

Qui autem claudit oculum,
 timet iniurias; ergo iure
 timiditatis signum in talibus
 inest oculis.

^{205.} Πρῶτα) Leon, et
 Camot. πρῶτοι: sed πρῶτα
 agnoscit etiam Interpres,
prima mouentur. Sylb. Aldus
 quoque habet πρῶτα.

* Haec etiam pars vinci-
 nis inclusa, vt Auerroes
 notat ad marginem, in anti-
 qua deest translatione, for-
 teque et ipsa graeco textui
 est addita.

^{206.} Οἱ κατιλλαντιωρίαν) *Κατιλλαντιωρίαν* corruptum vi-
 detur e duplici scriptura
κατιλλαίνοντες, et *κατιλλαπτον-
 τες.* Sylb. Follin. prop. 42.
 p. 64. vertit: *Qui gratiose
 diffuseque intuentur, ad de-
 centem venustatem, atque ad
 feminarum genus referuntur.*
 Duplex vero oculi motus
 distinguendus, alter per se
 oculi, alter ob palpebras,
 quae alterno ac cito motu
 nunc pupillam aperiunt,
 nunc claudunt: oculi vero
 proprium est, vt vel defi-

τὸ ἕτερον βλέφαρον ²⁰⁷ ἐπιβέβηκε τοῖς ὀφθαλμοῖς, κατὰ μέσον τῆς ὤψεως ἐσηκίας, καὶ οἱ ὑπὸ βλέφαρα τὰ ἄνω τὰς ²⁰⁸ ὀφίας ἀνάγοντες, μαλακόν τε βλέποντες, καὶ οἱ τὰ βλέφαρα ἐπιβεβληκότες, ὅλως τε πάντες οἱ μαλακόν τε καὶ διακεχυμένον βλέποντες, ²⁰⁹ ἀναφέρονται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν καὶ τὰς γυναῖκας. ²¹⁰ Οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ
 συχνοῦ

quibus altera palpebra immittitur in oculis per medium fixi adspectus: et qui palpebras superiores tarde reducunt, molliterque intuentur: et qui palpebras immittunt: in vniuersumque omnes, qui molliter diffuseque spectant, referuntur ad apparentem decentiam, et ad feminas.) Qui oculos frequen-

xus et immotus spectet, vel huc et illuc voluatur, et modo in hanc, modo in illam respiciat partem. Hic posterior oculi motus est efficacia quaedam, quae oculos et animos ex aduerso prospicientium penetrat, amorisque seruidioris est indicium. Eiusmodi oculum Anacr. od. κή. v. 21. βλέμμα ὕγρον vocat, quod egregie atque docte V. Cel. Fischerus in Obseruatt. explicat, *oculus pectus, petulanter et lasciuie mobilis.*

207. Ἐπιβέβηκε) Leon. et Camot. ἐπιβεβληκε. Sylb. Et sic Aldus quoque.

208. Τὰς ὀφίας) Rectius τὰς ὀφεις, seu τὰς κόρας. In-

terpres hunc aphorismum omisit. Sylb. Du Vallius ad marginem notat, esse hanc lectionem in quibusdam exemplaribus.

209. Ἀναφέρονται) Et sic quoque Aldus legit, Du Vallius vero et vulgg. ἀναφέρεται. Ad seqq. verba notat Sylburg. haec: infra mutato commatum ordine legitur, τὰς γυναῖκας, καὶ τὴν ἐπιπρέπειαν.

210. Οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς) Melius rei que conuenientius hunc canonem expressit Follin. prop. 42. p. 65. *Qui tarde, hoc est, per magna intervalla oculos mouent, in eisque habent albedinis notam, cogitabundi. Oculos*

συχνοῦ χρόνου κινουῦντες, ἔχοντές τε βάμμα ²¹¹ λευ-
κώματος ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ, ὡς προσεσηκότας, ἐν-
νοητικοί· ἂν γὰρ πρὸς τινὶ ἐννοίᾳ σφόδρα γένηται
ἡ ψυχὴ, ²¹² ἴσεται καὶ ἡ ὄψις.

²¹³ Οἱ μέγα φωνοῦντες βαρύτονον, ὑβρισταί· ἀνα-
φέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους. ²¹⁴ Ὅσοι δὲ φωνοῦσιν ἀπὸ
βαρέος

ti tempore mouentes, tincturam albuminis in
oculo velut immotam habent, intellectui. Si
enim in quopiam intellectio vehementer fiat,
in ea stat et visus.

Qui voce admodum magna vociferan-
tur grauitur, iniuriosi: referuntur ad asi-
nos. Quicumque autem vocant a gra-

fixos, defixos, nominare po-
teris, quippe qui in eodem
perseuerant obtutu. Inten-
ti autem et rigentes fiunt
oculi ex palpebra, quum
ipsa aperta manet, et ἀτενεῖς
ab Arist. in hist. an. L. I. c.
10. dicuntur. Hanc inten-
tionem contemplatio rei
egregiae efficit, et animum
notat meditabundum.

²¹¹. Λευκώματος) Λευκώ-
ματος pro vulgg. λευκώμα-
τος probat etiam Interpr.
tincturam albuminis. Sylb.

²¹². Ἰσεται καὶ ὄψις) In-
terpr. in ea stat et visus.
Auer. anima stat et visus,
et sic videtur interpunxisse
γένηται, ἡ ψυχὴ ἴσεται κ. ὅ.
quae lectio magis arridet,
nam anima iu rem aliquam,

quum cogitamus, intendi-
tur.

²¹³. Οἱ μέγα φωνοῦντες)
Auerroes ad marginem ha-
bet: De Voce. Aldus dat,
μεγαφρονοῦντες, vitiose. De
differentiis vocis v. Aristot.
de gener. anim. L. V. c. 7.
Vox intensa fit ex robore
impellentis aeris, et grauis
ex lata trachea arteria; di-
latatio autem a calore inna-
to oritur, calor autem in-
natus causa petulantiae at-
que iniuriarum fieri potest.

²¹⁴. Ὅσοι δὲ φ.) Follin.
prop. 66. p. 89. sic reddit:
Qui in principio vocem gra-
uem proferunt, in fine au-
tem acutam, calamitosi sunt,
aeque queruli, referuntur ad
boues, et ad vocis venusta-

βαρέος ἀρξάμενοι, τελευτῶσι δὲ εἰς ὄξύ, δυσθυμιοί, ὀδῦνται· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βούς, καὶ ἐπὶ τὸ πρέπον τῇ φωνῇ. ²¹⁵ Ὅσοι δὲ ταῖς φωναῖς ὀξείαις, μαλακαῖς, κεκλασμέναις διαλέγονται, κί-
ναιοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς γυναῖκας, καὶ ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. ²¹⁶ Ὅσοι βαρύτονον φωνοῦσι μέγα
καὶ

vi incipientes, et finiunt in acutum, iracundi, et lugentes: referuntur ad boues, et ad decentiam vocis. Quicumque autem vocibus acutis, mollibus, ac ruptis loquuntur, cinaedi: referuntur ad mulieres, et ad decentiam. Quicumque grauiter vocant, magnum

tem. Acuta vox fit ex angusta et coarctata trachea, qua parum aeris inspiratur. Grauitas autem signum amplitudinis arteriae et desiderii concitati est. Mixta ergo eiusmodi vox et iracundum, querulum, calamitosumque notat.

215. Ὅσοι δὲ ταῖς φ.) Foll. prop. 67. p. 90. vertit: *Qui acute, blande atque etiam comite sermocinantur cinaedi, ad mulieres referuntur et ad decentem venustatem.* Laeuigata trachea arteria, et aequalis efficit blandam vocem, quae aequalitas et laeuigatio ex temperata cum ficitate fit humiditate, eiusmodi vocem blandam *naturalem* nominare poteris, quae modestiam et venustatem indicat: at vox blanda etiam

est *affectedata*, qua vtuntur homines mollis animi, et lenociniorum, turpiumque congressuum amici, quae ad hunc canonem pertinet.

216. Ὅσοι βαρύτονον) Βαρύτονον et πεπλεγμένον probat etiam Interpres, sed quum in vulgg. editt. sit βαρύκοι-
νον Gesnerus in Cane, 224, 38. ex Adamant. II. Κεφ. κθ'. legi posse annotat, ὅσοι βαροὶ καὶ κοῖλον φωνοῦσι, μεγαλόφρονες. Verumtamen quum etiam paulo ante praecedat, οἱ μέγα φωνοῦντες, βαρύτονον, ne bis de eadem vocis differentia videatur agi, haec verba μέγα καὶ πεπλεγμένον, tamquam differentias vocis, relinqui censet, et mox subiici, μεγαλόφρονες, aut simile quid. Sylb. Aldus dat quoque, βαρύκοι-

καὶ πεπλεγμένον, ἀναφέρονται ἐπὶ τοὺς εὐρύτους
κύνας, καὶ ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. ²¹⁷ Ὅσοι μαλα-
κὸν ἄτονον φωνοῦσι, πραεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς
²¹⁸ οἷς. ²¹⁹ Ὅσοι δὲ φωνοῦσιν ὀξύ καὶ ἐγ. ἐκ, αἶγας,
μάργοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς αἶγας.

²²⁰ Οἱ μικροὶ ἄγαν, ὀξεῖς· τῆς γὰρ τοῦ αἵματος
φορᾶς μικρὸν τόπον κατεχούσης, καὶ αἱ κινήσεις
ταχὺ

ac perplexum: reducuntur ad fortes canes,
et decentiam. Quicumque molliter sine con-
tentione vocant, mansueti: referuntur ad
oues. Quicumque vocant acute, et forti-
ter, iracundi: referuntur ad capras.

Parui valde, acuti sunt, motu (latione) enim
sanguinis paruum locum continente, motiones

von. Grauitas vero et magnitu-
do vocis indicium est co-
piae caloris natiui, vnde
fortitudo.

217. Ὅσοι μαλακὸν) Hic
canon de voce naturali
blanda, de qua n. 215 di-
ximus, accipiendus est.

218. Ὅς) Rectius forsan,
τὰς οἷς, Attice, nam οἷς est
potius Ionicum. Sylb.

219. Ὅσοι δὲ φ.) Neque
Interpres, neque Follin.
sensum auctoris allecuti sunt.
Foll. enim prop. 59. p. 92.
reddit: Qui acutam vali-
damque vocem emittunt, eda-
ces, referuntur ad capras.
At μαργοὶ non sunt edaces,
sed vesani, petulantes: acu-
ta liquidem vox ex arcta

intensaque arteria emitti-
tur, et fortis ex concitato
motu, qui calorem cordis
aeque ac vigorem deno-
tant.

220. Οἱ μικροὶ) Auerroes
notat ad marginem: De
paruis corpore et magnis.
Foll. prop. 6. p. 33 breui-
ter vertit: Parui corpore,
ingeniosi. Porta praecipites,
huiusque rationem ipsum
addere Aristotelem scribit:
Etenim sanguinis interna la-
tione, exiguum occupante lo-
cum, subito motiones perue-
niunt eo, ubi gignitur cogi-
tatio. Coarctata enim in
toto quasi corpore est ani-
ma, magisque vis innati
spiritus colligitur, et mem-

ταχύ ἄγαν ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ Φρονοῦν. ²²¹ Οἱ
 δὲ ἄγαν μεγάλοι, βραδεῖς τῆς γὰρ τοῦ αἵματος
 Φορᾶς μέγαν τόπον κατεχούσης, αἱ κινήσεις βραδέως
 ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ Φρονοῦν. ²²² Ὅσοι τῶν μικρῶν
 ξηραῖς σαρξὶ κεχρημένοι εἰσιν, ἢ καὶ χρώμασιν,
²²³ ἢ καὶ διὰ θερμότητα τοῖς σώμασιν ἐπιγίνονται,
²²⁴ οὐδὲν ἀποτέλουσιν. Οὔσης γὰρ τῆς Φορᾶς ἐν

μικρῶ

quoque valde velociter accedunt ad sapere.
 Qui autem sunt valde magni, tardi: motu
 (latione) enim sanguinis magnum locum
 continente, motus tarde accedunt ad sapere.
 Quicumque autem parvorum siccis carni-
 bus vtuntur, aut et coloribus, aut quae
 per caliditatem corporibus superfluunt, ni-
 hil perficiunt. Existente enim motu in paruo

bra parua penetrat, et ad commune sensorium defer-
 tur, atque mentem, vt ce-
 lerius res propositas ca-
 piat, mouet.

221. Οἱ δὲ ἄγαν etc.) Foll.
 prop. 7. p. 34. vertit: *Rur-
 sus qui corporis magnitudi-
 ne sunt procerosa, maxime
 ingenio tardi sunt.* Nam
 spiritus propter magnitudi-
 nem nimiam corporis dissi-
 pantur, atque tarditatem
 ingenii producant.

222. Ὅσοι τῶν μικρῶν etc.)
 Foll. prop. 8. p. 35. vertit:
*Qui parua sunt corporis ma-
 gnitudine, ac siccam sortiun-
 tur carnem, ingenio tardi
 sunt.* Paruitas nimirum cor-
 poris, siccitas carnis, et
 colores acres caliditatem

significant, qua fit tanta
 motuum velocitas, omni-
 bus causis in eam conspi-
 rantibus, vt spiritus per
 strictos et arctos meatus ce-
 leriter ferantur ad imagi-
 nationis sedem, et efficiant,
 vt tales numquam in eodem
 maneant iudicio.

223. ἢ καὶ) Pro poste-
 riori ἢ καὶ Interpres legit,
 ἢ αἶ, aut quae per cal. alio-
 qui non incommode pro
 duabus istis particulis pos-
 set substitui vna, αἶα, qua-
 lia: sicut infra idem In-
 terpres legit, χρώμασιν αἶ διὰ
 ψυχρ. ἐγγ. aut coloribus, qui
 propter frigiditatem innaſcun-
 tur. Sylb. Du Vallius ha-
 bet αἶ διὰ, et in margine no-
 tat MS. lectionem esse αἶ διὰ.

μικρῶ καὶ ταχείας, διὰ τὸ πυρῶδες, οὐδέ ποτε
κατὰ ταυτόν ἐστι τὸ Φρονεῖν, ἀλλὰ ἄλλοτ' ἐπ' ἄλ-
λων, πρὶν τὸ ὑπερέχον περᾶναι. ²²⁵ Ὅσοι δὲ τῶν
μεγάλων ὑγραῖς σαρεξὶ κεχρημένοι, ἢ καὶ χρώμα-
σιν, διὰ ψυχρότητα ἐγγίνονται, οὐδὲν ἐπιτέλουσιν.
Οὐσης γὰρ τῆς Φορᾶς ἐν μεγάλῳ τόπῳ καὶ βρα-
δείας ²²⁶ διὰ τὴν ψυχρότητα, οὐ ²²⁷ συνανύει ἀφι-
κνουμένη ἐπὶ τὸ Φρονεῖν. ²²⁸ Ὅσοι δὲ τῶν μικρῶν

ὑγραῖς
et veloci propter igneum, numquam secun-
dum idem est sapere: sed aliud in alio prius
quam excedens perficiat. Quicumque ma-
gnorum humidis carnibus utuntur, aut co-
loribus, qui propter frigiditatem innascun-
tur, nihil perficiunt: existente enim motu
(latione) in magno loco et tardo, per fri-
giditatem non permittit aliquid accede-
re ad sapere. Quicumque autem paruo-

^{224.} Οὐδὲν ἀποτέλουσιν) Du Vallius quoque addit τί
Nihil perficiunt, hoc est: sed vncinis inclusum, In
ad sapientiam rectamque cognitionem non pertin-
gunt.

^{225.} Ὅσοι δὲ τῶν μ.) Foll. pr. 9. p. 21. sic: Quicum-
que ex procerosis humiditas carnes sortiuntur, si ob ma-
gnam generentur frigidita-
tem, inutiles prorsus sunt ad
actiones. Vastitas dissipat
spiritus, et humiditas fri-
gus inducit, unde seigni-
ties, et tarditas corporis
pariter ac animi.

^{226.} Διὰ) In Aldina edit.
praep. διὰ deest.

^{227.} Συνανύει) Leonie.
post συνανύει addit τί. Sylb.

Du Vallius quoque addit τί
sed vncinis inclusum, In
Aldina vero deest.

^{228.} Ὅσοι δὲ τῶν μ.) Foll.
pr. 10. p. 26. interpretatur
hunc in modum: Quicum-
que ex parvis humidam car-
nem sortiuntur, quamvis ob
frigiditatem corporis ipsis ac-
cidat, valde operosi sunt. No-
tandum Follin. nullo in lo-
co, vbi χρώμασι legitur, hanc
vocem reddidisse, quum po-
tissimum hoc in loco vv. χρώ-
μασι διὰ ψυχρότητα indigeant
explicatione, ego verto: co-
loribus hebetibus, ac frigidi-
tatem indicantibus. Deinde
γίνονται ἐπιτελεστικοί, minus
recte, valde operosi sunt, ne-

ὕγραῖς σαρκὶ κεχρημένοι εἰσὶ, καὶ ²²⁹ χρώμασι διὰ
ψυχρότητα, γίνονται ἐπιτελεστικοί· οὕσης γὰρ τῆς
κινήσεως ἐν μικρῷ, τὸ δυσκίνητον τῆς ²³⁰ κρᾶσεως
συμμετρίαν παρέσχε τὸ πρῶτον ἐπιτελεῖν. ²³¹ Ὅσοι
δὲ τῶν μεγάλων ξηραῖς σαρκὶ κεχρημένοι εἰσὶ καὶ
²³² χρώμασι, διὰ θερμότητα γίνονται ἐπιτελεστικοί
καὶ ²³³ αἰσθητικοί. Τὴν γὰρ τοῦ μεγέθους ²³⁴ ὑπερ-
βολήν,

rum humidis carnibus vtuntur, et coloribus
propter frigiditatem, fiunt perfectiui. Exi-
stente enim motu in paruo, difficulter mobile
complexionis commensurationem praebuit
primum perficere. Quicumque autem ma-
gnorum duris carnibus vtuntur, et colo-
ribus per caliditatem, fiunt perfectiui, et
sensitiui; magnitudinis enim superabundan-

L 2

que. Interpres assequitur
Aristotelis mentem, fiunt
perfectiui; potius sensus est:
recte se habent ad motus men-
tis et ad cognitionem. Nam
velocitas motus ex paruo
corpore a contraria humidi-
tate et frigiditate tempera-
tur, atque ita adaptatur, vt
mentis operationibus et co-
gnitioni se plane dedat ta-
lis homo.

229. Χρώμασι) Du Vallius
mauult, χρώμασιν, ἃ διὰ ψυ-
χρότητα γίνονται, ἐπιτ. vt supra.

230. Κρᾶσεως) Interpr.
vertit complexionis, Auero-
roes, temperamentum.

231. Ὅσοι δὲ τῶν μεγ.)
Follin. prop. 11. p. 76. red-
dit: Quicumque vero ex
magnis, squalida carne sunt

praediti, a calore producta,
operosi homines, sensuumque
acumine valent. Verum enim
vero ξηραὶ σαρκὲς non sunt
squalidae carnes, sed exsic-
catae, adustae, et verba χρώμα-
σι διὰ κ. τ. λ. verto: et colo-
ribus acris caliditatem si-
gnificantibus, hi recte se ha-
bent ad motus mentis, et ad
sapientiam. Hac ratione iu-
sta mediocritas consequitur
tarditate ex alto corpore
proficiscente, per fccas car-
nes coloresque acres tem-
perata.

232. Χρώμασι) Aldus dat
χρώμασι vitiose. Du Val-
lius monet et hic scriben-
dum χρώμασιν, ἃ διὰ θερμότη-
τα γίνονται ἐπ.

233. Αἰσθητικοί) Post

βολὴν, σαρκῶν τε καὶ χρώματος, ἢ θερμότης ἠέ-
 σατο· ὥς τε ²³⁵ σύμμετρον εἶναι πρὸς τὸ ἐπιτελεῖν.
 Τὰ μὲν οὖν μεγέθεσιν ὑπερβάλλοντα τῶν σωμά-
 των, ἢ σμικρότησιν ἐλλείποντα, ὡς τύχοντα, ἐπι-
 τελεστικά ἐσι, καὶ ὡς ἀτελῆ, εἴρηται. Ἡ δὲ τού-
 των μέση φύσις πρὸς τὰς αἰσθήσεις κρατίστη καὶ
 τελεσιχωτάτη, οἷς ἂν ἐπιθῇται. Αἱ γὰρ κινήσεις
²³⁶ οὐ διὰ πολλοῦ οὔσαι, ῥαδίως ἀφικνούνται
²³⁷ πρὸς

tiam (excessum), et carniū, et coloris, calidi-
 tas acquisiuit: quare commensuratum esse ad
 perficiendum. Excedentia igitur corporum
 magnitudinibus, aut paruitudinibus deficien-
 tia, quomodo perfecta sunt, et quomodo im-
 perfecta, dictum est. Media autem natura horum
 ad sensus optima et perfectissima, quibus uti-
 que supponitur inesse. Motus enim non mul-
 ti existentes facilius ad mentem accedunt, nec

αἰσθητικοί in Camot. edit. repetitur aetiologia supra
 addita, οὔσης γὰρ κ. τ. λ. pa-
 rum conuenienter. Sylb. Aldus sic eam inseruit: οὔσης
 γὰς τῆς τε φορᾶς ἐν μεγάλῳ τό-
 πῳ καὶ βραδείας διὰ τὴν ψυχρο-
 τήτα, οὐ συνανύει τι ἀφικνουμέ-
 νη ἐπὶ τὸ φρονοῦν. "Οσοι δὲ
 ἐπὶ τῶν μεγάλων ξηραῖς σαρκὶ
 κεχρημένοι εἰσὶ, καὶ χρώμασι διὰ
 θερμότητα, γίνονται ἐπιτελεσι-
 κοὶ καὶ αἰσθητικοί. Interpres
 quoque habet: Existente
 enim latrone in loco magna
 et tarda propter frigidita-
 tem, nihil conducet accedens
 ad sapere. Qui vero magni
 duris carnibus utuntur, et co-
 loribus propter caliditatem,

sunt perfectiui et sensitiui.
 Resecandum hunc locum
 tamquam spurium, et inter-
 polatum a librario vel a scio-
 lo, existimauimus, quam-
 quam et Auerroes habeat.
 Neque in Sylburgii, neque
 Du Vallii editione exstat.

234. Ὑπερβολή) Interpr.
 superabundantiam. Auerr.
 excessum.

235. Σύμμετρον) Interpr.
 commensuratum: Auerr. com-
 mensurata sit, refert enim
 ad magnitudinis vocem.

236. Οὐ δὲ πολλοῦ) Intp.
 legit, οὐ πολλὰ οὔσαι, non
 multi existentes. Sylb. Du
 Vallius etiam improbat In-
 terpretis lectionem.

237 πρὸς τὸν νοῦν. Οὐσὰς τε οὐ κατὰ μικρὸν,
 238 ὑπερχωροῦσιν. Ὡς τε τὸν τελεώτατον πρὸς τὸ
 ἐπιτελεῖν τε ἂν ἂν προθῆται, καὶ αἰσθάνεσθαι μέλ-
 λοντα, μέτριον δεῖ εἶναι τὸ μέγεθος.

239 Οἱ ἀσύμμετροι, πανοῦργοι ἀναφέρεται ἐπὶ
 τὸ πάθος, καὶ τὸ θῆλυ. Εἰ γὰρ οἱ ἀσύμμετροι,
 πανοῦργοι, οἱ σύμμετροι δίκαιοι ἂν εἴησαν, καὶ ἄν-
 δρεῖοι. Τὴν δὲ τῆς συμμετρίας ἀναφορὰν, πρὸς
 240 τὴν τῶν σωμάτων εὐαγωγίαν καὶ εὐφυΐαν 241 ἄν-
 οιτέον, ἀλλ' οὐ πρὸς τὴν τοῦ ἄρρενος ιδέαν, ὥς περ
 ἐν ἀρχῇ διηρέθη. Καλῶς δ' ἔχει καὶ πάντα τὰ ση-
 μεῖα,

enim paulatim existentes procedunt: quare
 perfectissimam, et ad perficiendum quae fue-
 rint proposita, et ad sentiendum, oportet mo-
 deratam esse magnitudinem.

Incommensurati, astuti, vel dolosi, referun-
 tur ad passionem, et ad feminam. Si enim in-
 commensurati sunt, astuti sunt, commensurati
 utique erunt simul et iusti, et fortes. Relatio-
 nem autem commensurationis ad corporum
 bonam motionem, et bonam natiuitatem re-
 ducere oportet, sed non ad formam maris, si-
 cut in principio dictum est. Bene se habet au-

L 3

237. Πρὸς τὸν νοῦν) *Ad mentem*: De commensuratis et
 incommensuratis.

238. Ὑποχωροῦσιν) *Interp. legit: υποχωροῦσι: nec etiam paulatim existentes procedunt. Sylb.*

239. Οἱ ἀσύμμετροι) *Malim, οἱ δὲ οἱ ἀσύμμετροι. Sylb.* 240. Τὴν τῶν σωμάτων εὐαγωγίαν καὶ εὐφυΐαν) *Corporis dexteritatem, bonamque mobilitatem, et generationem bonam. Dexteritas motio-
 num nimirum signum, et generatio bona causa est.*

241. Αἰνοτέον) *Aldus αἰνε-
 τέον, vitiose.*

μεῖα, ὅσα προείρηται, ἀναφέρειν ἐπὶ τὴν ἐπιπρέ-
πειαν, καὶ εἰς ἄρρεν, καὶ εἰς θῆλυ. Ταῦτα γὰρ τε-
λευτάτην διαίρεσιν διήρηται, καὶ ἐδείχθη ἄρρεν θήλεος
δικαιότερον, καὶ ἀνδρείότερον, καὶ ὅλως εἰπεῖν, ἄμεινον.
Ἐν ἀπάσῃ δὲ τῇ τῶν σημείων ἐκλογῇ, ἕτερα ἑτέρων
σημεῖα μᾶλλον δηλοῦσιν ἐναργῶς τὸ ὑποκείμενον.
Ἐναργέστερα δὲ τὰ ἐν ἐπικαιροτάτοις τόποις ἐγγινό-
μενα. Ἐπικαιρότατος δὲ τόπος, ὁ περὶ τὰ ὀμ-
ματὰ τε καὶ τὸ μετώπον, καὶ κεφαλὴν καὶ πρόσω-
πον· δεύτερος δὲ, ὁ περὶ τὰ στήθη καὶ ὤμους·
ἔπειτα, περὶ τὰ σκέλη τε καὶ τὰς πόδας· τὰ δὲ
περὶ τὴν κοιλίαν, ἥκιστα. Ὅλως δὲ εἰπεῖν, οὗτοι
οἱ τόποι ἐναργέστατα σημεῖα παρέχονται, ἐφ' ὧν
καὶ φρονήσεως πλείους ἐπιπρέπεια γίνεται.

tem et omnia signa, quaecumque praedicta
sunt, referre ad apparentem conuenientiam,
et in masculum et feminam. Haec enim per-
fectissima diuisione diuisa sunt, et demonstra-
tum est, quod masculus est femina iustior, et
fortior, et, vniuersaliter dicere, melior. In
omni autem electione signorum, alia aliis signis
magis declarant manifeste subiectum. Mani-
festissima autem, quae in principalibus locis
fiunt. Principalissimus autem locus est, qui
circa oculos, et frontem, et caput, et faciem.
Secundus autem, qui est circa pectus, et scapu-
las. Consequenter circa crura, et pedes: qui
autem circa ventrem, minimus. Omnino au-
tem, vt sic dicam, ista loca manifestissima signa
praebent, in quibus et sapientiae plurimae de-
cor apparet.

II

POLEMONIS
PHYSIOGNOMICON

GRAECE ET LATINE.

И О К И О М 32 И 10 13 Т Ф 8

ΠΟΛΕΜΩΝΟΣ
 ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΙΚΩΝ
 ΤΟ Α.

α. Εἴπερ τι ἄλλο, καὶ τὸ Φυσιογνωμονεῖν ἐστὶ καὶ
 πολλὰ καὶ μεγάλα τοὺς μαθόντας ὠφελοῦν. Οὕτε
 γὰρ

POLEMONIS
 PHYSIOGNOMNICON
 LIB. I.

I. Si quid aliud vtilitatem affert, certe phy-
 siognomoniae studium multis magnisque com-
 L 5

Ι. Φυσιogn.) Post Aristote-
 telis Physiognomonica ce-
 teros quoque Physiognomo-
 nicorum scriptores visum
 est subiicere; multa enim
 quae ab Aristotele breuius,
 vel obscurius dicta sunt, ab
 istis prolixius et dilucidius
 traduntur: non pauca ab
 iisdem adduntur, quae ab
 Aristotele sunt omissa. Quo-
 niam ergo nulla fere supe-
 riorum editionum reperiun-
 tur exemplaria, ne confe-
 rendi deesset occasio, hic
 eis locumtribuendum esse
 censui, praesertim quum
 hac ratione ad iustam ma-
 gnitudinem perduciposse
 videretur. Porro, vt in-
 stitutumprosequar, Pole-
 monis vnum tantummodo
 exemplar habui, Romanum
 scilicet: idque plerisque in
 locus ita corruptum, vt ve-
 rae lectionis vestigia pene
 prorsus sint oblitterata, nec
 aliunde quam ex Aristotele,
 Adamantio, et verisimilibus
 coniecturis, recta scriptura
 possit erui. In multis etiam
 dictio adeo est impura, vt
 non Polemonis Athenien-
 sis, sed hominis semibarba-
 ri esse videatur. In non-
 nullis tamen Adamantii
 exemplaribus est integrior:
 quae potissima causa fuit,
 cur eum librum in hoc con-
 tubernium receperim, nec
 ob foedas maculas plane
 reiecerim. Sylb. Emenda-
 tiorem sane Sylburgii cura
 habemus Polemonem, sed

γὰρ ² παρακαταθήκην δοίη τις ἂν, οὔτε γαμετὴν
 ἑαυτοῦ πισεύσειεν, ³ ἢ δι' ὅλου ἢ τι κειμήλιον, οὔδε-
 μὴν Φιλίας τινὸς κοινωνήσειέ τινι, εἰ ἀσελγείας, ἢ
 ἀπιστίας, ἢ ἄλλης κακουργίας σημεῖον φέροιτο. Πάν-
 των ⁴ (γὰρ) ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀνθρώπων, ⁵ ὡς περ
 εἰ τινος πεταπαίτου, ἢ θεοπετάτου, καὶ ὀξύτατης
 μαντίας, τῶν συγγνωριζομένων ἔθος τε καὶ ⁶ βίου
 πρό-

modis discentes afficit. Neque enim aliquis
 vel depositum committet cuidam, neque eius
 fidei uxorem suam tradet, vel omnino thesau-
 rum, neque cum eiusmodi homine arcto ami-
 citiae vinculo se iunget, si intemperantiae,
 aut malae fidei, aut alius prauitatis notam is
 prae se ferat. Omnibus enim, ut breuiter com-
 plectar, hominibus, qui tamquam aliquo prae-
 sagio non reprehendendo, diuinitus dato, at-
 que perquam subitaneo, simul mores et insti-

tamen multis adhuc in lo-
 cis laborare videtur, quae
 vitia vix possunt absque co-
 dicibus manu exaratis emen-
 dari.

2. Παρακαταθήκην) Depo-
 situm, fideicommissum, et
 sic Gloss. vett.

3. Ἡ δι' ὅλου) Rectius ἢ
 δι' ὅλου κειμήλιον: ut etiam
 Nicol. Petreius vertit, vel
 omnino thesaurum. Adaman-
 tius I. Κεφ. α. οὔτέ τι κειμή-
 λιον, quoque habet. Sylb.
 Vulgatam ed. Rom. tuetur.

4. Γὰρ) Inclusa γὰρ ex
 Adamantio l. l. addita est.
 Sylb. Deest in Rom. ed.

5. Ὡς περ etc.) Legen-
 dum opinor: ὡς περ ἐκ τινὸς
 ἀπταίστου, ἢ θεοπέμπτου, καὶ
 ὀξύτατης μαντίας. Sylb. Feli-
 ci sane coniectura restitu-
 tus est locus a Sylburgio,
 nam πεταπαίτου est vox ni-
 hili: forte πεθανοῦ quoque le-
 gi posset, firmo, certo, ut
 interpretatur Hesychius.

6. Βίου πρόθεσιν) Instituta
 vitae, haec duo inuoluunt
 et culturam, et vitae genus,
 quae mutant homines, sic
 Hor. Ep. L. I. ep. i. v. 39.
 Nemo adeo ferus est, ut non
 mitescere possit. Si modo cul-
 turae patientem commodat

πρόθεσιν, διὰ τούτων δεικνύντων, ⁷ ὡς Φυσιογνω-
 μονηθήσεται μὲν, τὰς τῶν χρητῶν τελείας αἰρεῖ-
 σθαι, τὰς δὲ τῶν πονηρῶν κακίας Φυλαττέσθαι
 ὑποτομαῖς ἐν τοῖς μεγίστοις ἢ τῶν μεγίστων ἐπίσκε-
 ψις, ἢ ὠφελεῖν εἶωθε τοὺς εἰδότας, δῆλον ὡς πάσῃ
 σπουδῇ τὴν τύχην εἰσμανθάνειν προσήκει. Καὶ τὰ
 μὲν ⁸ ἐπὶ τοσοῦτον προειρήσθω, τῷ γνωμονεῖν. Καὶ
 χρὴ οὕτως ⁹ ἐν ταῖς ἡλικίαις, καὶ ¹⁰ τοῖς γένεσι
 τῶν

tuta vitae cognouerunt, per haec demonstnan-
 tibus physiognomonem esse peritum, quo-
 modo proborum amicitiam praeferre, et ma-
 lorum astutias, antequam periculosaē fiant, ca-
 vere teneamur. Quare, qui haec probe per-
 spiciunt, in maximis rebus ex magnorum
 consideratione vtilitatem capere consueue-
 runt. Itaque fit manifestum, maxime conue-
 nire, vt omni studio ac opera hanc perfecte ad-
 discamus artem. Et haec quidem de tali prae-
 monita sunt. Oportet autem sic physiogno-
 moniam tractare respectu aetatum, et ipsarum

aurem. Et de vitae genere
 canit v. 45. sqq. *Impiger extre-
 mos curris mercator ad Indos
 Per mare pauperiem fugiens,
 per saxa, per ignes.*

7. Ὡς φυσιogn.) Legen-
 dum opinor: ὁ φυσιognῶμων
 ἐπίσταται ὡς τὰς μὲν τῶν χρη-
 τῶν φιλίας αἰρεῖσθαι, τὰς δὲ τῶν
 πονηρῶν κακίας πρὸ πείρας φυ-
 λαττέσθαι. Ἐπειδὴ περ οὖν ἐν
 τοῖς μεγέστοις ἢ τῶν μεγίστων ἐπι-
 σκέψις, ὠφελεῖν εἶωθε τοὺς εἰδό-
 τας, δῆλον ὡς πάσῃ σπουδῇ τὴν

τέχνην ἐκμανθάνειν προσήκει.
 Syll.

8. Ἐπὶ τοσ.) Legendum:
 ἐπὶ τοσοῦτον προειρήσθω· φυσιο-
 γνωμονεῖν δὲ χρὴ οὕτ. Syll.

9. Ἐν ταῖς ἡλ.) *Respectu
 aetatum.* De aetatum mo-
 ribus belle Horat. de arte
 poetica v. 156. sqq. et Ari-
 stot. Rhetor. L. II. c. 12. 13.

10. Τοῖς γένεσι) *Et natio-
 num.* Clima, situs, soli
 differentia, ventus etc. mo-
 res mutant v. Vitruu. L. VI.

τῶν ἀνθρώπων, ἔστι γὰρ πολλῶν εἶδη ἐπιχώρια
 ἄλλα ἄλλοις, τὸ μὲν τοι κατὰ γένος ὃ μέγα ση-
 μεῖον, ἀλλ' ἔδὲ τὸ ἐπιχώριον τὸ δὲ παρὰ ἡλικίαν,
 καὶ ἀλλόφυλον τινὶ προσόν, τοῦτο δὲ πλεῖον συμ-
 βάλλεται σημεῖον. Ἐν δὲ τοῖς κατὰ φύσιν οὖσιν
¹¹ ἐκάστω εἰδέσθαι διαφόροις, ¹² τὰ πολλὰ τῶν ση-
 μεῖων λελέγεται. Ἔστι δὲ καὶ κατὰ γένη ἀνθρώ-
 πων Φυσιγνωμονία. Πολλὰ γὰρ ἐπίκοινα σημεῖα,
¹³ καὶ ἔθος ἐκάστου, καὶ πολλὰ ἐκάστου εἰπεῖν σημεῖα
 ῥαδίως,

nationum, in quas homines diuisi sunt. Mul-
 tis enim formae sunt indigenae, aliae aliis, et
 secundum genus quidem haud magnum exi-
 stit signum, sed neque indigenum. Quod
 vero et propter aetatem et propter exterarum na-
 tionis mores cuidam inest, hoc magis signum
 ad coniectandum aptum est. In differentiis
 vero, quae unicuique formae secundum na-
 turam insunt, multa simul sunt eligenda ac
 componenda. Datur vero etiam physiogno-
 monia, quae versatur circa nationum indo-
 lem, multa nimirum in vnaquaque gente
 communia reperiuntur signa, et multa fa-
 cilius dicenda sunt vniuscuiusque signa;

c. i. Strabo, L. IX. ab ini-
 tio, Arist. sect. XIV. prob.
 15. Hippocr. de aere, aq.
 et loc. p. 65. 71. sqq.

11. Ἐκάστω εἰδέσθαι) For-
 tasse legendum ἐκάστω εἶδρι.
 Sylb.

12. Τὰ πολλὰ) Multa si-
 mul signa sunt eligenda ac

componenda. Quo plura enim
 coniungimus signa, eo ma-
 ior nascitur certitudo.

13. Καὶ ἔθος ἑκ.) Nescio
 an rectius, κατὰ ἔθνος ἑκαστον.
 Sylb. Altera quidem lectio
 ferri quoque potest, prae-
 stat vero Sylburgii ob an-
 tecedens κατὰ γένος.

ῥαδίως, καὶ οὐκ εἰς τῶν κατὰ ἄνδρας σημείων ἐπί-
γνωσιν· καὶ τὰδε εἰρήσεται. Ὅτι γὰρ ἐνὶ ἐκάστῳ
σημεῖον ἐκάστον δύναται, τοῦτο καὶ τοῖς πλείοσι τὸ
αὐτὸ δύναται. ¹⁴ Τῶν ἔθνων δὲ, τὰ μὴ ἐπίκοινα
σημεῖα, ἐξ ὧν τὸ γένος ἀπὸ Φυσιογνωμονιῶν, οὐ
μόνον καὶ ¹⁵ Αἰθίοψιν, ἀλλὰ καὶ Σκύθαις, καὶ
τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις κατὰ γένη, ὡς καὶ ἐν ὑτέρῳ
λεχθήσεται. ¹⁶ Ἰδίᾳ δὲ ἀνδρὶ ἐκάστῳ μεγάλα τὰ
διάφορα

quae non ad cognitionem signorum circa vi-
ros spectant, de quibus iam dicemus. Quo-
niam autem in vnoquoque idem signum prae-
stat hoc, illud quoque necessario idem prae-
stabit in pluribus. Nationum quoque sunt
signa communia, ex quibus totius gentis
physiognomoniam deducitur, et non Aethio-
pum solum, et Scytharum, sed aliorum
quoque hominum secundum nationes, pro-
viti in sequentibus dicemus. Apud vnum-
quemque autem virum sigillatim magna est

¹⁴. Τῶν ἔθνων etc.) Rectius
ex Adamant. I. Κεφ. α. τῶν
ἔθνων δὲ, τὰ μὴ ἐπίκοινα ση-
μεῖα, ἐξ ὧν τὸ γένος ἅπαν φυ-
σιογνωμονεῖται, αὐτὸ μόνον δὲ Αἰθ.
κ. τ. λ. Syllb.

¹⁵. Αἰθίοψιν α. κ.) De hoc
modo argumentandi iam
Aristot. supra p. 10. vide
quae diximus ibi nota 25.
et p. 138. n. 146. Mores
autem diversarum nationum
descripsit Vitruvius l. l. No-
stris quoque temporibus
haec quoque vim suam ob-

tinet observatio, quum di-
versitas nationum et mo-
rum diversitatem, teste ex-
perientia, producit.

¹⁶. Ἰδίᾳ δὲ etc.) Apud
vnumquemque etc. Autor in-
nuit his verbis viris esse
propria signa, sed etiam
alia, quae differentiam effi-
ciant. De propriis, quae vi-
rili aetati qua tali conue-
niunt, fusius egit Aristot.
Rhet. L. II. c. 14. Differen-
tiam tamen haud exiguum
inducunt, temperamentum

διάφορα τῶν σημείων. Καὶ γὰρ ἐγνώκε μᾶλλον
κατὰ ἄνδρα ¹⁷ ἴδιον διαφέρειν, ἢ κοινῶς κατὰ
ἔθνος. ¹⁸ Οὐ τὸ κατὰ ἄνδρα Φυσιγνωμονεῖν ἀκρε-
φνέστερον καὶ ἀτρεκέστατον σημεῖον, αἰροῦν τὰ μέ-
γιστα δοκιμώτατα, καὶ ἄλλοις ἄλλο μᾶλλον
ἐπείσθῃ, ἀλλὰ μᾶλλον δυνάμει προέχει. Μέγι-
στον δὲ καὶ ἡ ἐκ τῶν σημείων μίξις τὸ διάφορον
ἀπεργάζεσθαι ἐν τῇ τέχνῃ. Τὰ γὰρ πάλας ἦθῃ
καὶ

signorum differentia. Perspicitur autem pro-
prium viri magis differre, quam quod com-
muniter nationis est. Cuius quidem viri
physiognomoniae signum evidentissimum et
certissimum est, quod maxima et satis probata
tollit; et quamquam vni prae altero magis sit
fidendum, tamen huic maior vis tribuenda.
In arte autem ipsa maximam differentiam
mixtio signorum efficit. Antegressi siquidem

peculiare personae, disci-
plina, vitae genus, aliae-
que res, et ea omnia pro-
be sunt respicienda, ne in
iudicio ferendo nosmetipsos
decipiamus.

17. Ἰδιον διαφέρειν) Adam.
L. I. c. I. ἰδιὰ διαφ. Syllb.
Quae lectio vera esse vide-
tur propter sequens κοινῶς.

18. Οὐ τὸ κ. ἄ.) Adam.
l. l. sic: οὐτὰς τὸ κατ' ἄνδρα
φυσιγνωμονεῖν, ἀκραιφνέστατον
καὶ ἀτρεκέστατον. (seu ἀκριβέ-
στατον καὶ ἐντρεχέστατον) Τῶν
δὲ σημείων αἰροῦν τὰ μέγιστα καὶ

δοκιμώτατα. καὶ ἄλλοις ἄλλων
μᾶλλον πείθου. Ἀλλὰ γὰρ ἄλ-
λων δυνάμει προέχει. Μέγιστον
δὲ ἡ τῶν σημείων μίξις τὸ δ. ἀπ.
Syllb. Itaque sensus multo
planior fit hac ratione: Sic
id quod ad viri physiogno-
moniam spectat, praebet evi-
dentissimum et certissimum
signum. (Sive maxime accu-
ratum et convenientissimum.)
Ex signis vero elige maxima
et probabilissima, et quibus-
dam prae aliis confide. Nam
quaedam virtute alios prae-
cunt. Maximum vero con-
stituit mixtio signorum, etc.

καὶ ¹⁹ βουλευματα τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς μίξεως
τῶν σημείων κατανοεῖται. Συμβαίνει δὲ καὶ ²⁰ με-
τάτασιν γενέσθαι τισὶ τοῦ εἴδους, ²¹ περὶ τὸ καθ-
εστηκὸς χαίρουσιν, ἢ λυκουμένοις, ἢ θυμωθεῖσιν, ἢ
φοβημένοις, ἢ ἐπὶ νητεία, ἢ ἐπὶ πλησμονῇ, ἢ τινὶ
ἐπιθυμίᾳ, ἢ σκεπτομένοις, ἢ ὀργῶσιν, ἢ ἀκούουσιν.
Καὶ πᾶν μὲν ἐν ταῖς τοιαύταις ²² συντυχίαις, οὐ
τρέπεται τὸ εἶδος, ²³ ἀλλὰ δὲ ἀκίνητον μένει τῶν
σημείων. ²⁴ Ὅπόσον δὲ καὶ μεθίσταται, οὐκ ἴσον

πᾶσι

mores ac propensiones hominum ex signo-
rum perspiciuntur mixtione. Contingit vero
etiam, ut in quibusdam formae fiat mutatio
si propter ea quae eveniunt, vel laetantur,
aut contristantur, aut si sunt animo constan-
ti, aut timent, aut si ieiuni, aut saturi sunt,
aut alia quadam cupiditate tenentur, aut con-
templantur aliquid, aut vident, aut audiunt.
Quaecumque autem hoc modo accidunt, for-
mam ipsam non pervertunt, sed sunt quoque
signa, quae manent perpetuo. Quodcumque
vero mutatur, non similem in omnibus subibit

19. Βουλευματα) Propen-
siones, dictae mihi videntur
ob analogiam, quia, sicuti
consilia, latent in animo:
posset etiam vertere, latent-
es affectus.

20. Μετάτασιν) Mutatio-
nem, posset etiam reddi
transformatio. Medici quo-
que μετάτασιν de morbis di-
cunt, quum ex parte una
in alteram materia peccans
transit, atque mutationem
facit. Adamantius l. l. ha-

bet ἐντάσεις, vehementes com-
motiones. Vtraque lectio
rem bene exprimit.

21. Περί τὸ καθ.) Adam.
l. l. παρὰ τὸ καθες. Sylb.

22. Συντυχίαις) Quae ac-
cidunt. Bene, nam vehe-
mentia affectuum non ne-
cessario inest humanae natu-
rae, sed accedit et iterum
transit.

23. Ἀλλὰ δὲ ἀκιν.) Adam.
l. l. ἀλλὰ καὶ ἔστιν ἃ ἀκίνητα
μένει. Sylb.

παῶσι μετασῆσεται, ἀλλὰ τῆς ²⁵ οἰκίας φύσεως ἐκάστω ἐγγύς. Χρὴ δὲ ἐννοεῖν ὡς ὅποια ἐμπαθῶς ἐκάστω σημεῖα ἐπιγίνεται, ²⁶ τὰ αὐτὰ, εἴ τις ²⁷ (ἐν γένει) ἔχει, μάλιστα τὸ πάθος αὐτῷ ²⁸ ἐνίδρυται, ὃ περὶ ὑπὸ τῶν σημείων δηλοῦται. Οἷον, εἰς σημεῖα ἔχη ὅποια τοῦ βλεπομένου, Φροντιστὴν, καὶ εὐβουλον τούτον λέγε. Ἐτερος εἰς ἔχη σημεῖα τοῦ δόλου, ἢ ἀπάτην τινὰ τυχεύοντος, ²⁹ καὶ μὴ παρών ἐστι, καινὸν αὐτὸν ὁρᾷς δόλον, ὅτι ἀρτύνει τινί, τοῦτον ἀπο-

mutationem, sed eam potissimum, quae vnius- cuiusque propriae naturae proxime accedit. Oportet tamen probe considerare, quomodo quaecumque signa unicuique in affectu contingant, ipsa enim, si quis a natura et ortu habet, maxime affectum illum ipsi inesse docent, qui per haec indicatur signa; qualia sunt, si quis habet signa, quae conueniunt prudenti ac deliberanti, eum quoque prudentem ac probum consultatorem dices. Alius vero, qui prae se fert signa machinantis dolum aut fraudem aliquem, etsi eo tempore, quo ipsum conspiceret tibi licet, non adaptet alicui dolum, tibi tamen apparebit

24. Ὀρέσων) Adam. l. l. Ὀρέσων δὲ κ. τ. λ. Syll.

25. Οἰκίας φύσεως) Propriae naturae. Mihi videtur his vocibus ἰδιοσυγκρασία denotari.

26. Τὰ αὐτὰ) Adam. l. l. τοιαῦτα habet. Syll.

27. Ἐν γένει) Haec verba absunt ab eodem Adamantio. Syll.

28. Ἐνίδρυται) Inesse docent, et quidem ita, ut firmus quasi sit, et infixus.

29. Καὶ μὴ παρών ἐστι,) Ex Adamant. l. l. καὶ μὴ, παρ' ἐν καιρὸν αὐτὸν ὁρᾷς, δόλον τότε ἀρτύνει τινί. Syll. Emendatio illa euidentiam maximam auctoris conciliat verbis.

ἀποφαίνου δολερόν. Τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ἀθυ-
μαυμένου τις ἔχων σημεῖα, καὶν μηδεμίᾳ τότε 3^ο συν-
έλθῃ ὀργῇ, ὀργίλον αὐτὸν νομίζε. Καὶ ἐπὶ τῶν
ἄλλων παθῶν παραφυλάξεις ὁμοίως. Ὅπισοις
γε μὲν γυναικεῖον εἶδος ἐπιπρέπει, ἐν τε τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις, τὰ μὲν εἰς 31 ἡδυσπάθειαν,
καὶ ἀφροδίτην εἰσὶ γυναικεῖοι, τολμηροὶ δὲ καὶ
ἀναιδεῖς, καὶ πανουργίαις καὶ ἀπιστίαις καὶ ἀπά-
ταις χαίροντες. Καὶ γὰρ ταῦτα γυναικεῖα. Οἱ
δὲ

dolosus Ita se quoque res habet cum eo,
qui signa habet meticulosi, cui si occasio de-
sit ut incitetur ad iram, eum iracundum cen-
sebis. In aliis quoque affectionibus hoc ae-
que observabis. Quicumque autem forma
muliebri sunt condecorati, et in oculis, et
in aliis partibus, quum muliebres sint proni
ad voluptates resque venereas, existimabis
eos audaces, et impudentes, et gaudentes
malis artibus, diffidentiis et dolis: haec
enim omnia in muliebres cadunt. Qui ve-

30. Συνέλθῃ ὀργῇ.) Rectius
συνέχεται ὀργῇ. Syll.

31. Ἡδυσπάθειαν) proni ad
voluptates, (sive potius ad
delicias, oblectationesque,
ad vitam mollem, delica-
tam, otiosam, sic enim de-
scribit Xenoph. in Cyrip.
c. 7. τὸ δ' ἀπονὸς βιοτεύειν,
ἡδυσπάθειαν. Aristot. vero Eu-
dem. L. I. c. 4. tria genera
vitae dicit esse, τρεῖς δρώμεν
καὶ βίους ὄντας - πολιτικόν, φι-
λόσοφον, ἀπολαυστικόν. Civile

vitae genus ex eius sen-
tentia versatur circa actio-
nes honestas, quae a virtu-
te proficiscuntur, philoso-
phicum circa prudentiam,
veritatisque contemplatio-
nem, et voluptuarium cor-
poris voluptates expetit,
convivia, spectacula, cho-
reas, concentus, muficos,
ludos etc.

32. Γηραιὸν.) Convenien-
tius plurimum nunc, γηραιὸν.
vel γηραιὸν, ex eodem Adam.

δὲ νέοι ὄντες, εἰδός τε ἔχοντες ³² γηραιού, οὗτοι
δειλοί, καὶ δύσκολοι, καὶ ὑπόπται, καὶ Φειδῶλοι,
καὶ εὐλαβεῖς, καὶ ἄβουλοι ³³ καὶ ὀρέγονται τοῦ
παισῦται, ἄλλο τε δὲ ὑπὸ φόβου οὐ κινουσιν.

Β. ΠΕΡΙ ΚΕΦΑΛΗΣ.

¹ Κεφαλὴ μικρὰ πάνυ, ἀναίσθητον ἄνδρα κατ-
ηγορεῖ καὶ ἀσύνητον. Κεφαλὴ μείζων τοῦ συμ-
μέτρου,

ro iuvenes sunt, et formam senilem prae se
ferunt, hi quidem sunt timidi, et morosi, et
suspiciosi, et parci, et circumspecti, et con-
silia inopes, et ad agendum mouentur, alias
vero a timore non mouentur.

II. De capite.

Caput admodum paruum, stupidum virum ac
imprudentem arguit. Caput minus quam apta

l. 1. Sylb. Quidam autem
iuvenes senilem formam
nanciscantur; vel ob atrae
bilis refrigerium, quod effi-
cit secundum Aristot. Probl.
XXX. I. ἀθυμίας παντοδαπῆς,
vel ob nimium Veneris
exercitium, καὶ μετὰ τὰ ἀφρο-
δίσια οἱ πλείστοι ἀθυμότεροι γί-
νονται. Frequens enim con-
cubitus ex Celso L. I c. I.
corpus soluit, cutem ema-
ciat, et tempestiuam prouo-
cat senectam.

³³. Καὶ ὁρ.) Adamant. I.
Κεφ. β'. καὶ ποτὲ μὲν ὀρέγονται,
κ. τ. λ. Sylb.

I. Κεφαλὴ μ.) Vide supra
Aristot. p. 136. n. 140. In
vniuersum notandum Gal.
de vsa part. L. IX. c. 17.
distingui inter figuram ca-
pitis naturalem, quae sphae-
rae instar est, utrimque sci-
licet a temporibus leuiter
depressa, et figuras non na-
turales, quarum quatuor dif-
ferentiae 1) quum eminen-
tia anterior perit salua po-
steriore, 2) quum eminen-
tia posterior perit salua an-
teriore, 3) quum perit vtra-
que et 4) quum tempora
eminent, depressis occipite

μέτρου, ² εὐαίσθητον μὲν, ἀνδρεῖόν τε, καὶ ἀνελεύθερον ἄνδρα κατηγορεῖ. ³ Κεφαλὴ πάνυ μεγάλη, δυσαίσθητον, καὶ σφόδρα ἀμαθῆ ἄνδρα δηλοῖ. ⁴ Λοξότης κεφαλῆς, ἀναίδειαν τοῦ ἀνδρός κατηγορεῖ. Οἱ πάνυ ὑψηλὰς κεφαλὰς ἔχοντες, αὐθάδεις ἄνδρες. ⁵ Οἱ τὰ ὀπίσθεν τῶν κοίλων ταπεινὰ ἔχοντες, ἄψυχοι ἄνδρες εἰσίν. ⁶ Ὅσοι δὲ τὰ

requirit proportio, bonis quidem sensibus praeditum, sed mollem, atque illiberalem arguit virum. Caput valde magnum, sensu heberem, et valde ignarum virum denotat. Obliquitas capitis, viri arguit inuerecundiam. Qui admodum altis sunt praediti capitibus, insolentes viros significant. Quibus cauitates posteriores sunt depressae, viri sunt inanimosi.

M 2

etincipite. Cf. de arte med. L. III. p. 143. a.

2. Εὐαίσθητον μ.) Vide Adam. II. Κεφ. κβ'. εὐαίσθητον μὲν, ἀνάνδρον, δὲ καὶ ἀνελεύθερον. Sylb. Ex quo loco haud dubie Polemonis emendanda sunt verba.

3. Κεφαλὴ πάνυ μ.) Caput valde magnum. Excessus scilicet magnitudinis cessare facit ingenium, cui stupor succedit. Locorum enim capacitas et amplitudo dissipant calorem, quo facto animales actiones vel immi-

supra ad Aristot. p. 137. not. 142. cf. et Gal. de officiis c. 1. et quae ibi de hac voce differit Casp. Hoffmann. in commentario.

5. Οἱ τὰ ὀπίσθεν.) Posses etiam reddere τὰ κοῖλα, prominentias; hae prominentiae depressae arguunt imbecillitatem, quia principium voluntarii motus in cerebro residens, propter depressionem frigiditate laborat, v. Galen. de arte l. 1.

6. Ὅσοι δὲ etc.) Ratio huius asserti latet in temperata caliditate et frigiditate, et robore facultatis motricis.

τὰ παρ' ἑκατέρᾳ τῆς κεφαλῆς κοῖλα ἔχουσι, δολεροὶ καὶ παλίγκοτοι. ⁷ Κεφαλὴ μέση, ⁸ χαμαλὴ ἡρέμα, εὖ μεγέθους ἔχουσα καὶ ὀρθότητος, ⁹ καλλίων ἐστὶ πασῶν τῶν κεφαλῶν, εἰς τε εὐαίσθησίαν, καὶ μεγαλόνοιαν.

γ. ΠΕΡΙ ΧΡΟΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΧΩΝ.

Οὐκ αὐτοτελές ἐστὶ Φυσιογνωμονῆσαι τὰ ¹ ἀπὸ τῶν χροίων καὶ τριχῶν σημεῖα. Ὅθεν οὐδὲ κατὰ ἔθνη ἀποφαίνεσθαι ² οἷός τις ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ἔθνους, διὰ

Quicumque vero caua in vtraque parte capitis habent, dolosi et iracundi. Mediocre caput, complanatum paulatim, iustam habens magnitudinem, et rectum, inter omnia capita optimum est, et ad bonos sensus, et ad mentis praestantiam refertur.

III. De coloribus et capillis.

Signa autem physiognomonica ex coloribus et capillis sumere non est incongruum. Vnde non solum ex nationum moribus demonstrandum, ex qua quis sit natione, quum

7. Κεφαλὴ μ.) Mediocre caput propterea optimum censetur, quia spiritus sinceri ac puri sunt in eo, nec ob affluxum terrenae materiae copiosiores opprimuntur, liberiusque organa permeare valent.

8. Χαμαλὴ) Complanatum, non multum assurgens, sed in mediocritate conti-

nens se, sic v. c. Hom. Il. v. 683. τεῖχος χαμαλώτατον, murum non in altum aedificatum nominat, χαμαλὴ autem pro χαμαλὴ est, et littera θ. πλεονάζει.

9. Καλλίων) Edit Rom. habet καλίων, vitiose.

1. Ἀπὸ τῶν χροίων) Vide supra Aristot. p. 23. not. 12.

διὰ τὸ ἐπιμεμῖχθαι ³ (αὐτοὺς) ἀλλήλοις τοὺς ἀπὸ
τῶν ἐθνῶν, καὶ Σύρους μὲν ἐν Ἰταλία, Λίβυας
δὲ ἐν Θράκη, καὶ ἄλλους ἀλλαχοῦ ⁵ διεσπάρθαι.
Ὡς ἐπιτοπολὺ, οἱ μὲν ⁶ ὑπὸ τὴν ἄρκτον οἰκοῦντες,
εὐήλικές εἰσι, λευκοί, σιμοί, παχυσκελεῖς, ⁷ περι-
πλη-

inter se nationes permixtae sunt: Syri enim
in Italia, Libyes in Thracia, et alii in aliis re-
gionibus dispersi degunt. Qui enim ut plu-
rimum regiones inhabitant septemtrionales,
bonae sunt staturae, albi, depressis naribus, cru-

M 3

2. Οἷός τις) Adamant. II. Κεφ. κγ'. ὅς τις ἀπὸ τοῦ δὲ τοῦ
ἔθνους. Sylb.

3. (Αὐτοὺς) Inclusum αὐ-
τοὺς abest ab Adamantio,
nec aptum hic profecto lo-
cum habet. Sylb.

4. Λίβυας) Edit. Rom. ha-
bet Λύβιας, vitiose.

5. Διεσπάρθαι) Romana
sic interpungit, διεσπάρθαι ὡς
ἐπιτοπολὺ. Οἱ μ. κ. τ. λ.

6. Ὑπὸ τὴν ἄρκτον) Arist.
supra p. 26. habet ὑπὸ ταῖς
ἄρκτοις. In uniuersum nu-
merus plurium magis in usu
atque vero consentaneus
est, quum duo sunt signa
caelestia, nimirum vrsa ma-
ior, siue Cynosura, et vrsa
minor, siue Helice. Sed
numerus singulus etiam au-
toritate nititur Homeri
Odyss. ε. v. 273. sq. Ἄρκτον θ'
ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπὶ κλησὶν καλέουσιν.

Ἦτ' αὐτοῦ τρέφεται καὶ Ὀρίων
να δοκεύει Ὀίη δ' ἄμμορος ἐστὶ
λοετρῶν ὠκεανοῖο. *Vrsamque
quam et currum cognomento
vocant, Quae ibidem verti-
tur atque Orionem obseruat.
Sola vero expers est lauacrum
Oceani. Homerum autem
defendit Arist. de arte poet.
c. 25. καὶ τὸ, αἰτ, Ὀίη δ'
ἄμμορος, κατὰ μεταφορὰν τὸ
γὰρ γνωριμώτατον μόνον. Et
illud, sola expers, secun-
dum translationem dictum,
quod enim notissimum solum
est. Alii quoque Homerum
sequuti sunt. Mores vero
et propensiones ex situ re-
gionum fusius describit Pro-
lem. de iudic. L. II. c. 2.
ex astrologorum sententia
omnia definiens, quae com-
memorare non est otii no-
stri.*

7. Περιπληθεῖς etc.) In

πληθεῖς σαρκὶ λαγαρά, προγάστορες, ἀπλοῖκοι, θυμώδεις, ⁸ ὀλιγόβουλοι, θερμοὶ, καὶ δυσμαθεῖς. (⁹ οἱ δὲ ὑπὸ τῇ μεσημβρίᾳ, μελανότριχες, οὐλότριχες, μελανόφθαλμοι, λεπτοσκελεῖς, εὐμαθεῖς,) πολυγνώμονες, ¹⁰ κουφόνοες, ψεῦσαι, ¹¹ κερδαλέοι, ἐπὶ κλοπα νοήματα ἔχοντες. ¹² Ἡσσον δὲ καὶ μᾶλλον ἐκάτεροι αὐτῶν ἐκάστον τούτων ἔχοντες, ὅσον προσεχεῖς ἀλλήλοις εἰσιν, ἢ πάλιν διαστήματι πλείονι κεχωρισμένοι τῆς μεσημβρίας, ἢ τῆς ἄρκτου. Τὰ δὲ μέσα τῆς οἰκήσεως, μέσην ἔχει τὴν ἰδέαν, καὶ

ribus crassis, ingentes. laxis carnibus, ventre prominenti, non versuti, iracundi, non admodum prudentes calidi, et indociles: (qui vero versus meridiem, sunt capillis nigris, crispis, oculis nigris, tenuibus cruribus, dociles) animo inconstantes. leues, mendaces, astuti, vafra ingenia habentes. Vtrique autem magis vel minus singulare de his ipsis habent, quatenus sibi inuicem vel proxime accedunt, vel interuallo maiori a septentrione, aut meridie sunt disiuncti. Quae autem media interiacet regio, mediocrem producit for-

exemplari est, περιπληθεῖς, σαρκία λαγαρά: parum congruenter. Sylb.

8. Ὀλιγόβουλοι.) Rom. ed. exhibet ὀλυγόβουλοι, vitiose.

9. (Οἱ δὲ etc.) Inclusa haec versa addita sunt ex Adamantio. Sylb. Editio Rom. non habet. Vide Arist. supra p. 16. n. 16.

10. Κουφόνοες.) Edit. R. κουφόνες, falso.

11. Κερδαλέοι etc.) In exemplari est κερδαλαῖοι, ὀφίλοπες, mendose. Sylb.

12. Ἡσσον δὲ κ.) Perperam Romana editio habet: εἰσὶ δὲ καὶ μαλακώτεροι. Αὐτῶν ἐκάστον τ. ἑ. Sylb.

καὶ συμμιγῇ τὰ τε σημεῖα, καὶ τὰς γνώμας. ¹³Οἱ δὲ ἑῷοι, καὶ ἐσπέριοι καὶ μεσημβρινώτεροι εἰσιν, αὐτοὶ ἐν αὐτοῖς διαφέρουσιν. Ἐχουσι γὰρ διαφορὰν Λίβυες, ¹⁴οἱ τὰ ἀκρὰ τῆς Λιβύης τὰ ἐσπερία νεμο-

mam, et signa ex his permixta, et animi sententia. Orientales autem et occidentales magis ad meridionales vergunt, atque illi inter ipsos differunt. Nam Libyes etiam, qui fines Libyae incolunt, et plagas occidentales

M 4

¹³ Οἱ δὲ ἑῷοι) Orientales etc. Differentiam harum nationum Arist. Polit. L.VII. c. 7. indicat: τὰ μὲν γὰρ ἐν τοῖς ψυχροῖς τόποις ἔθνη, καὶ τὰ περὶ τὴν Εὐρώπην, ὁμοῦ μὲν ἐστὶ πλήρη, διανοίας δὲ ἐνδέτερα καὶ τέχνης. Διόπερ ἐλεύθερα μὲν διατελεῖ μάλλον· ἀπολίτευτα δὲ, καὶ τῷ πλητύνῃ ἄρχειν οὐ δύναμει. Τὰ δὲ περὶ τὴν Ἀσίαν, διανοητικὰ μὲν καὶ τεχνικὰ τὴν ψυχὴν ἄθυμα δὲ· διόπερ ἄρχομενα καὶ δουλεύοντα διατελεῖ. Τὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων γένος ὥς περ μεσεύει κατὰ τοὺς τόπους, οὕτως ἀμφοῖν μετέχει. Καὶ γὰρ ἐνδομον καὶ διανοητικὸν ἐστὶ διόπερ ἐλεύθερόν τι διατελεῖ, καὶ βέλτιστα πολιτευόμενων· καὶ δυνάμενον ἄρχειν πάντων, μιᾶς τυγχάνον πολιτείας. Nam quae frigidas regiones incolunt gentes, et quae per Europam animo quidem abundant, ingenii vero et artificii parum

habent: quapropter in libertate magis perseverant, disciplinam vero reipublicae difficulter recipiunt, ac finitimis dominari non possunt. Quae vero Asiam incolunt, ingenio et arte abundant, sed animositatem non habent, propter quod et parere dominantibus, et servire perseverant. At Graecorum genus, ut mediam regionem locorum sortitum est, sic enim amborum particeps, nam et animosum et ingeniosum est. Ex quo fit, ut libertate degat, et disciplinam reipublicae optime recipiat, et unius reipublicae constitutionem sortitum, omnibus imperare possit.

¹⁴ Οἱ δὲ ἄκρα) Rom. ed. καὶ τὰ ἄκρα τῆς Λιβύης τὰ Ἰσπανία νεμομένων, καὶ Ἰβήρων ὥς εἰς τὴν ἑξωθάλασσαν καθίσκοντες. Sylb.

νεμομένοι, καὶ Ἰβήρων οἱ εἰς τὴν ἔξω θάλασσαν
καθήμενοι, καὶ τοὶ ἀμφοτέρω 15 (ἐσπεριοί) εἰσιν·
ἀλλ' οἱ μὲν Λίβυες, Αἰθίοψιν 16 ὅμοιοι, 17 οἱ δ' εἰ-
σὶ Κρήτες, ὡς 18 (γὰρ) ἐν βραχεὶ δηλώσαι, ἡ
μὲν μεσημβρία, 19 ξηρότητι, καὶ θερμότητι, ὡς
ἐπὶ τὸ πλεῖστον κέκασται· ἡ δὲ ἄρκτος, ὑγρότητι
καὶ ψυχρότητι. Τὰ δὲ ἄλλα χωρία, καθόσον
τούτων ἐκάτερα πλησιάζει, καὶ τῆς κρᾶσεως με-
ταλαμβάνει, καὶ φύει τὰ τε ἄλλα, καὶ ἀνθρώ-
πους, κατὰ λόγον τῆς οἰκείας κρᾶσεως, 20 τὰ τε
εἶδη, καὶ τὰ ἥδη παρεχόμενα. Πλὴν ἡ αἰτία τοῦ
ποικί-

et Iberorum regiones, et qui maris extrema
accolunt, utrique occidentales sunt. Et Li-
byes quidem cum Aethiopibus conueniunt.
Hi vero sunt Cretenses, uti paucis manife-
stum faciam. Meriodionalis enim plaga,
quam maxime siccitate ac caliditate mixta est,
septentrionalis vero humiditate et frigidita-
te. Aliarum autem regionum, quatenus ha-
rum alterutra propior est, et de temperie
participat, alia quoque producit, et homi-
nes, secundum rationem habitationis propriae
formas suas et mores affuentes. Causa tamen

15. Ἐσπεριοί) Ἐσπεριοί ad-
ditum ex Adam. II. Κεφ. xvj.
Sylb.

16. Ὅμοιοι) Ed. R. ὅμοιοι,
εἰ δὲ κ. τ. λ.

17. Οἱ δ' εἰσὶ) Rectius ex
Adam. l. l. leges, οἱ δ' Ἰβή-
ρες Κελετοῖς. Sylb.

18. Γὰρ.) Coniunct. γὰρ
addita ex Adam. l. l.

19. Ξηρότητι etc.) V. Ari-
stot. Probl. XIV. 1. Vi-
truu. L. VI. 1. Auicenna L. I.
can. I.

20. Τὰ δὲ εἶδη) Formae et
mores mutantur propter
ambientis aeris qualitatem,
quae tamen non penitus τὸ
ἴδιον tollere potest.

ποικίλους εἶναι πολλοὺς λέλυθε, εἰ μὴ διὰ τὰ πολλοὺς ἀπὸ ἄλλων ἐθνῶν εἰς ἕτερα μετελθόντας κατοικῆσαι. Δῆλον ²¹ (δὲ) ἀπὸ τῶν προλεγομένων σημείων. ²² Ἡ μέλαινα χροιά, δειλίαν, καὶ πολυμηχανίαν. ²³ Ἡ δὲ ξανθὴ καὶ λευκὴ, δύναμιν καὶ θυμὸν λέγει. Τὸ δὲ πάνυ λευκὸν ἀκρατον, ἀνανδρίαν σημαίνει. ²⁴ Πυρρὸν δὲ σῶμα, ²⁵ πανωλεθρίαν, καὶ πολυτρόπου τοῦ ἀνδρός κατηγορεῖ. ²⁶ Χροιά δὲ ἀνατετραμμένη ὑπόχλωρος, δειλίας μεσὸν δείκνυσι, καὶ κακομηχανίας, εἰ μὴ ὑπὸ ²⁷ νόσου γένοιτο. Τὸ δὲ ²⁸ μεγαλόχλωρον καλούμενον

quod multi varii deprehendantur, multos latet, nisi in eo quaerenda sit, quod permulti ex aliis gentibus ad alias commorationis gratia migraverint. Quod quidem ex ante dictis apparet signis. Niger color, timorem et calliditatem, fulvus vero et albus fortitudinem et iram designat. Admodum albus contra, intemperantiam, et ignaviam manifestat. Corpus autem rubrum, perditum ac versipellem arguit virum. Color vero luteus, aliis interspersis, timoris plenum demonstrat, et fraudes, nisi sit a morbo productus. Color autem, qui vocatur intense

M 5

21. Δὲ) Coni. δὲ addita est ex Adam. l. l. Sylb. In Rom. deest.

22. Ἡ μέλαινα) Vide Arist. supra p. 138. n. 146.

23. Ἡ δὲ ξανθὴ καὶ λευκὴ) Vide supra p. 139. n. 147. 148.

24. Πυρρὸν) Vide supra p. 139. n. 149.

25. Πανωλεθρίαν) Concinnius, πανωλεθρίαν, καὶ πολυτρόπιαν. Sylb.

26. Χροιά) Vide supra p. 140. n. 150.

27. Νόσου) Morbo, quip-

μένον χρώμα, δειλόν, γαστρίμαργον, ὀργίλον, ²⁹ γλωσσαλγίαν ἄνδρα σημαίνει. Το δὲ φλογῶδες χρώμα, σημαίνει τὸν ἄνδρα ³⁰ κατήγορον εἶναι. ³¹ τὸ πρῶως ἐρυθρόν, εὐφυῆ, καὶ ὀξύκίνητον, καὶ εὐμαθῆ ἄνδρα κατηγορεῖ. Ταῦτα μὲν περὶ παντὸς τοῦ σώματος.

Δ. ΠΕΡΙ ΜΕΤΩΠΟΥ.

Μέτωπον ¹ στενόν, οὐκ ἐλάχιστον ὑπάρχει ση-
μείον

luteus, timidum, gulosum, iracundum et maledice loquacem virum significat. Flammeus color significat, virum esse criminofum. Levis rubor, ingenuum, facile mobilem, atque docilem arguit. Et haec quidem de toto dicta sunt corpore.

IV. De fronte.

Frons coarctata, non exiguum est signum stu-

pe qui peculiari nomine *lorem linguae*: Sed hoc loco, *petulantiam linguae, pruritus loquendi* innuit.

28. Μεγαλόχλωρον) Ex με-
γαλόχλωρον) *minor mutatio-
ne fieri posset μελανόχλωρον;*
sed Adam. II. Κεφ. κ. με-
λίχλωρον, itidemque supra
ap. Aristot. p. 140. Sylb.
cf. quae ibi n. 151. dicta
sunt.

29. Γλωσσαλγίαν) Nota
γλωσσαλγίαν masculino gene-
re usurpatum. Sylb. Mallem
ex Adam. γλωσσάλγον substi-
tuere. Γλωσσαλγία autem
proprie notat morbum, do-

30. Κατήγορον) *Crimino-
sum. Mallem, delatorem,
qui deferendis accusandisque
aliis operam suam impendit,
et prae desiderio suam exse-
quendi propensionem, incen-
ditur et flagrat: quales fue-
re apud veteres Romanos
quadruplatores.*

31. Τὸ πρῶως ἐρ.) Aristot.
p. 140. χρώμα ἐρυθρόν nude
posuit, vide ibi not. 152.

1. Στενόν) Apud Aristot.

μῆλον ² (μόνον) ἀμαθείας. Μέτωπον ³ μέγα, νω-
θρὸν ἄνδρα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σημαίνει. ⁴ Μέτω-
πον μακρὸν, εὐαισθησίαν καὶ εὐμαθείαν τοῦ ἀνδρὸς
μαρτυρεῖ. Μέτωπον ⁵ χθαμαλὸν, οὐκ ἐπαινετοῦ
ἀνδρὸς σημεῖον. ⁶ Μέτωπον κυρτὸν, ὑψηλὸν, καὶ
περιφερὲς, ἀναισθητὸν καὶ ἀναίσχυντον ἄνδρα δη-
λοῖ.

piditatis tantum. Frons magna, vt plurimum,
ignauum designat virum. Frons longa te-
statur de felici ingenio et solertia viri. Frons
depressa, viri non adeo laudabilis signum
est. Frons conuexa, alta et rotunda, vi-
rum sensu destitutum et impudentem manife-

supra, p. 131. est μικρὸν vi-
de ibi n. 130.

2. (Μό.ον) Μόνον abest ab
Adam. II. Κεφ. 19. Sylb. Ro-
mana editio agnoscit.

3. Μέγα) Vide Arist. su-
pra p. 131. not. 131.

4. Μέτωπον μακρὸν) Frons
longa, id est, eiusmodi frons,
cuius superior pars est de-
tecta, vbi non pili statim
sunt adnati. Confluens au-
tem sanguis libere in hanc
partem propter perfrige-
rium sincerior, atque ad in-
genii et cognitionis prae-
stantiam plurimum confert.

5. Χθαμαλὸν) In exempla-
ri est, χαμηλὸν: corrupte.
Sylb. Χθαμαλὸν est oppositum
praecedentis formae, no-
tatque, frontem in altum non
assurgentem, quam Aristot.
p. 135. κατηφὲς appellat.

Χθαμαλὸς autem de rebus di-
citur, quae non ad magnam
euehantur altitudinem; sic
Hom. Odyss. μ'. v. 101.
sq. Charybdim describens,
dicit: Τὸν δ' ἑτέρον σκόπελον
χθαμαλώτερον ὄψει Ὀδυσσεύς
Πλησίον ἀλλήλων, καὶ κεν διοϊ-
τεύσειας. Alterum vero sco-
pulum humiliorem videbis
Ulysses, prope ad inuicem, et
sane iaculo attingeres. Cui
opponitur Scylla v. 49. Ὁ
μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει Ὀξείη
κορυφῇ. Hic quidem altum
caelum attingit acuto ver-
tice. Depressa vero frons
signum est animi abiecti et
spurci.

6. Μέτωπον κυρτὸν) Ea de
fronte valent, quae ad vo-
cem φοῦδος diximus supra p.
137. n. 142.

λοῖ. 7 Μέτωπον τραχύ, οὐκ ἀγαθὸν ἄνδρα δη-
 λοῖ. 8 Μέτωπον ὡς περ 9 λόφου, καὶ ὀρύγματος
 ἔχον ἐν ἑαυτῷ, πανούργον, καὶ ἄπιστον ἄνδρα κα-
 τηγορεῖ. Ἐνίοτε δὲ καὶ μαρὸν, καὶ μανιώδη, ἦν
 καὶ τῶν ἄλλων 10 ἔχη σημεῖα. Μέτωπον 11 τετράγω-
 νον, καλὸν σημεῖον κατὰ λόγον τοῦ πρώτου εἶδους.
 Ἀριστον γὰρ καὶ συνετὸν, καὶ μεγαλόνουν, καὶ ἀν-
 δρεῖον σημαίνει. 12 Μέτωπον καταφερεές, αὐθάδη
 ἄνδρα

stat. Frons aspera, virum improbum prodit.
 Frons inaequalis, quae scilicet fossulas quas-
 dam et monticulos habet, hominis impostoris
 ac fraudulentum praebet argumentum. Qui-
 dam vero fatuum et maniacum notari asse-
 runt, si alia quoque habeat signa. Frons
 quadrata bonum signum est ex ratione pri-
 mae formae. Nam probum, ingenio et iu-
 dicio praestantem, magnanimum et fortem
 notat virum. Frons declivis superbum in-

7. Μέτωπον τραχ.) Frons
 aspera dicitur a duritie sub-
 iectae carnis et cutis, quae
 animi virtuti resistit, atque
 impudentiam producit, unde,
 os durum.

8. Μέτωπον ὡς περ.) Frons
 inaequalis. Illa frontis in-
 aequalitas non ex osse fron-
 tis, sed ex toris musculo-
 rum, qui robur musculorum
 designant, procedit. Frontis
 autem musculi eo potissi-
 mum munere funguntur,
 ut fronti pro arbitrio varias
 tribuant figuras, nunc eam
 contrahendo, nunc expli-

cando. Variare vero fron-
 tem pro arbitrio, versipellis
 est hominis. Arist. p. 135.
 ἄτενές habet.

9. Λόφου) Rectius Adam.
 1. 1. λόφους καὶ ὀρύγματα ἔχ.
 Syll.

10. Ἐχῃ) Edit. Rom.
 ἔχει.

11. Τετράγωνον) Cf. Ari-
 stot. supra p. 134. et not.
 134.

12. Μέτωπον καταφερεές)
 Frons declivis, in qua vide-
 licet spiritus multi coarcta-
 ti resident, superbiam pro-
 ducentes.

ἄνδρα δηλοῖ. ¹³ Μέτωπον πάνυ τετράρμενον, ἀμέριμνον ἄνδρα σημαίνει. ¹⁴ Μέτωπον ῥυσόν, Φροντιστὴν δηλοῖ.

Ε. ΠΕΡΙ ΤΡΙΧΩΝ.

¹ Οὐλόθριξ ἀνὴρ, πάνυ δειλός, καὶ βδελυγρός ἐστίν. Ὁ δὲ ² εὐθύθριξ, ἀχρειότερος, καὶ ἀνοητότερος. Ἄριστον δὲ σημεῖον, τὸ ³ μέσον τούτων ἔχον. ⁴ Σκληρὰ θρίξ, θηριώδη ἄνδρα δηλοῖ. Οὐ-
τως

dicat virum. Frons valde lata, virum alienum a curis, et frons rugosa cogitabundum produnt.

V. De pilis.

Qui crispis pilis est, valde timidus, et admodum impudens est. Erectos vero habens, ineptior atque stultior. Optimum autem signum efficiunt, qui medii inter hos sunt. Durus pilus feram notat hominem. Sic

¹³. Μέτωπον π. τ.) Frons valde lata, mallem exporreῖται, quae hilaritatis signum est, et huc referri iure potest. men sensu manente, unde transpositionem illam temere factam suspicor, vel sic interpungendum οὐλόθριξ ἀνὴρ πάνυ, δειλός.

¹⁴. Μέτωπον ῥυσόν) Arist. p. 134. συννεφές vocat cf. n. 136. 2. Εὐθύθριξ) Apud Arist. l. 1. φριζοὶ rigentes, erecti, v. p. 149. n. 182.

1. Οὐλόθριξ) Arist. supra p. 151. Οἱ τὰς τρίχας σφύδρα οὐλας ἔχοντες, vide ibi not. 183. Notandum tamen hic particulam intendendi ad δειλός, in Arist. ad οὐλας ἔχοντες referri, eodem ta- 3. Τὸ μέσον) Aristot. l. 1. habet αἱ ἀκρουαὶ ἂν εἶεν πρὸς εὐψυχίαν ἀγούσαι, vide ibi n. 185.

4. Σκληρὰ θ.) Vide Arist. p. 35. c. 3. et ibi not. 3.

τως γὰρ καὶ τῶν θηρίων καὶ ὁ Φίλων τις κακοήθη
 τοῦτον λέγει καὶ δολίον. Τὸ δὲ μέσον τῶν τε-
 χῶν, ἐπαινετοῦ σημεῖον. ⁶ Μαλακαῖς δὲ πάνυ
 θριξὶ τετριχῶσθαι, γυναικεῖον δηλοῖ τὸ ἦθος. Οὐ
 μὴν ἀλλὰ καὶ πάνυ σκληρὰ τρίχες, οὐκ ἀγαθόν.
 Ἀγριότητα γὰρ τοῦ ἀνδρός κατηγοροῦσι. Τὸ δὲ
 μέσον

enim se res apud animalia habet, nam Philo
 quidam huiusmodi hominem peruersis mori-
 bus et dolosum esse contendebat. Medius ca-
 pillus, laudabile signum perhibet. Admodum
 autem molles pili, muliebres mores designant.
 At tamen neque adeo duri debent esse
 pili, quippe qui saeuum arguunt virum.

5. Φίλων) Interpres quo-
 que Φίλων pro proprio no-
 mine accipit: nam Philo
 quidam huiusmodi hominem
 peruersis moribus et dolosum
 esse contendebat. Sed pro-
 cul dubio mancus est locus:
 ac talis quaequam requiri
 videtur lectio; οὕτω γὰρ καὶ
 τῶν θηρίων τὰ σκληρότετρα, ἀν-
 δρεῖα μὲν, θυμώδη δὲ ὡς περ κά-
 προς, καὶ ἄρκτος, καὶ γλάνος.
 Φίλων δὲ τις κακοήθη ταῦτον
 λέγει καὶ δολίον. Glanum au-
 tem siue hyaenam duripile
 ac vafrum esse animal, do-
 cet Aristot. hist. anim. L.
 VIII. c. 5. sed incerta haec
 coniectura est. Sylb. Forte
 ille est Philo Heracleota,
 qui librum de rebus mira-
 bilibus scripsit, atque inde

fortasse sunt ea miranda,
 quae Aelianus var. hist. L.
 XII. c. 37. de galli gallina-
 cei, graculi, et apum amo-
 re erga hominem prodit;
 vel Φίμων subst. tuendus, qui
 augur fuit, de quo August.
 Niphus, de auguriis, L. I.
 c. 19.; vel parua mutatio-
 ne legendum, Φιλωνίδα δὲ
 κακοήθη τοῦτον λέγω κ. δ. vide-
 licet tunc alluditur ad Phi-
 lomida illum Melitensem,
 qui, quia erat praegrandi
 corpore; ceterum insulsus
 et indoctus, abiit in pro-
 verbium: *indoctior Philo-
 nide.*

6. Μαλακαῖς) Vide Arist.
 supra p. 25. et p. 38. n. 16.
 in utroque loco illis *timidi-
 tatem* tribuit.

μέσον τούτων, ἀρίστου ἀνδρὸς σημεῖον. ⁷ Μέλαινα κόμη, δειλὸν, καὶ πολυκερδῆ δηλοῖ. ⁸ Ἡ δὲ ξανθὴ καὶ ὑπόλευκος, ὅποια Σκυθῶν, ⁹ σκαιότητα δηλοῖ, ἡγρουν κακότητα καὶ ἀγριότητα. Τὸ δὲ πράως ὑπόξανθον, εἰς εὐμάθειαν, καὶ ἡμερότητα, καὶ εὐτυχίαν ¹⁰ τείνει. ¹¹ Πυρρότης δὲ ἄκρατος κατὰ τὸ τῆς ροιᾶς ἄνθος, οὐκ ἀγαθοῦ ἀνδρὸς τὸ σημεῖον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γὰρ αὐτῶν τὰ ἥθη ἐστὶ θηριώδη. ¹² Σκέλη τετραχωμένα πάνυ θριξὶ πυκναῖς

Medii qui interfunt, optimi viri indicium sunt. Niger pilus timidum, et admodum quaeftuosum virum prodit. Fulvus autem et subalbus, qualis est Scytharum, stupiditatem manifestat, siue malitiam, et feritatem. Quod autem sub fuluo colore leniter tinctum est, ad docilitatem, mansuetudinem, et felicem statum tendit. Rubedo autem modum excedens, floribus balauftiorum similis, non boni viri signum est, quia vt plurimum mores eorum hominum sunt ferini. Crura pilis densis et

7. Μέλαινα) De nigro colore v. Aristot. supra p. 138. n. 146.

8. Ἡ δὲ ξανθὴ) Vide Aristot. p. 139. n. 148. posses etiam reddere mellei coloris, de quo Arist. supra p. 140.

9. Σκαιότητα) Varro de Lingua lat. L. VI. versus finem σκαίαν, scaeuam, scaeuam, sinistra explicat, vnde scaeuum omen, turpe dicitur.

10. Τείνει) Edit. Rom. τίνει, vitiose.

11. Πυρρότης) Vide Aristot. supra p. 141. not. 153.

12. Σκέλη) Vide Arist. supra p. 147. n. 170. Differentiam autem hic facit τὸ πάνυ, nam apud Aristot. δασεῖς κνήμαι Venereos indicant. Indociles autem et feroces esse possunt Venerei, quia nimius amor a contentione studiorum retinet, et

κναῖς, καὶ μεγάλαις, δυσμαθῇ, καὶ ἀγριώτερον
σημαίνουνσιν. ¹³ Ὅσοι δὲ ὀσφύας καὶ μηρούς τῶν
ἄλλων χωρὶς μελῶν πολύτεριχας ἔχουσι, λείγνοι
ἄνδρες εἰσὶ. ¹⁴ Γαστήρ καὶ σῆθος ἐπὶ πολὺ εἰάν
κομᾷ, κουφόνουν τὸν ἄνδρα, καὶ ¹⁵ ἀλλοπερόσαλ-
λον εἶναι, καὶ ἀσθενῆ δηλοῦσι. Στέρνα δὲ αὐτὰ
καθ' ἑαυτὰ τετριχωμένα θριξὶ δασείαις, θερμοβού-
λους, καὶ εὐψύχους ἄνδρας σημαίνει. ¹⁶ Εἰ δὲ
ὤμους καὶ μετάφρενα τετριχωμένα ἰδῆς, παρεί-
καζε τούτους τοῖς ὀρνέοις ἐν ταῖς ψυχαῖς. Ὡς
ὑψηλὰ

magnis obsita, indocilem et ferociorem indi-
cant hominem. Quicumque autem lumbos
et femora, membris tamen aliis exceptis,
multis pilis tecta habent, libidinosi sunt. Ven-
ter et pectus multis cinctum comis, signum
perhibent viri inconstantis, seque ab alio ad
aliud transferentis, et imbecillis. Pectora au-
tem in medio sterni hirsuta habentes calidos
sensibus et admodum animo bono praeditos
denotant viros. Si autem humeros et me-
taphrena conspicias villosa, tales cum auib;
ex animi dispositione comparare poteris. Nam

neruos debilitat; feroces aues, sed et quoad libidi-
vero sunt Venerei propter nem aequae ad aues refer-
libidinis nimium pruritum, rendi sunt tales.
facileque, si ipsis denegatur
extinctio libidinis, ad fu-
rorem adiguntur, unde et
morbus ἐρωτομανία oritur.

^{13.} Ὅσοι δὲ ὀσφ.) Alio
nomine ab Arist. ἡ δασύτης ἡ
περὶ τὴν κοίλιαν supra p. 26.
vocatur, cui loquacitas tri-
buitur, ob relationem ad

^{14.} Γαστήρ καὶ σῆθος) Vide
supra Aristot. p. 147.

^{15.} Καὶ ἀλλοπερόσαλλον)
Aristot. l. 1. habet: οὐδέ πε-
τε πρὸς ταῖς αὐτοῖς διατελοῦσιν,
numquam in iisdem perseue-
rant, quod eodem redit.

^{16.} Εἰ δὲ etc.) Vide su-
pra Aristot. p. 148.

ὑψηλὰ γὰρ τὰ νοήματα, καὶ ¹⁷(οὐ) σταθερὰ δεί-
κνυται αὐτῶν τὰ βουλευματα. Τὸ δὲ ¹⁸πᾶν
¹⁹σῶμα δασύτεριχες τριχὶ σερεᾶ, καὶ καταπύκνω,
βραδὺν ἄνδρα δηλοῖ. Καὶ τοῦ μετώπου δὲ, εἰ ἡ
εἰς τὸ μέσον ²⁰ἐπικαταβαίνουσα ρίς τετρεΐχυται,
τὰ δὲ ἐκατέρωθεν οὐ, μεγαλοψυχίας καὶ πλή-
ρους

eos alta mente esse, et eorum consilia non
esse perpetua indicant. Cuicumque autem
corpus totum hirsutum est, densis et rectis ca-
pillis, illi tarditas inest. Frons autem si pilis
vsque ad medium obsita est, vbi ad nasum
vergit, in alterutra autem parte nulli conspi-
cui sunt pili, indicium magni est animi

17. (Οὐ) Inclusum οὐ ad-
ditum ex Adamantio, II.
Κεφ. κς'. μεταρσία γὰρ νοήμα-
τα, καὶ οὐ σερεᾶ δ., atque ita
est etiam supra, p. 147.
οὐδὲ ποτε πρὸς τοῖς etc. Sylb.
οὐ in edit. Rom. quoque
deest.

18. Πᾶν σῶμα) Corpus to-
tum qui hirsutum habet, tar-
dus. Tarditas nimirum ex
duabus causis fit, 1) quia ab
internis partibus humores
ad externas trahuntur ma-
gis, ut nutriendis in ser-
viant pilis, vnde ob depau-
perationem humorum in in-
ternis lentus motus humo-
rum fit, qui corpori concil-
iat torporem et tarditatem.
2) quia hirsuti ut plurimum
sunt voraces, quod et Hip-
pocrates confirmat, de sa-

lubri vict. rat. S. IV. p. 5.

τὰ δὲ τῶν εἰδέων δασύτερα καὶ
τὴν ἀδιδιφαγίην δέχεται, καὶ τὰς
ταλαιπωρίας μᾶλλον ὑπομένει καὶ
χρονιώτεραι γίνονται αὐτέοισιν
αἱ εὐεξίαι. At hirsuti magis
corporis habitus, voracitatem
admittunt, laboresque magis
sustinent, diutiusque in bo-
na corporis habitudine perse-
verant. Si autem sunt vora-
ces valde, nimium replentur,
nimium autem repleti ad
actiones et contentiones
sunt inepti atque naui.

19. Σῶμα δασύτε.) Rectius
Adamantius II. Κεφ. κς'. σῶ-
μα δεδασύνθαι τριχί, vel sal-
tem legendum δασύτριξ. Sylb.

20. Ἐπικαταβαίνουσα) Non
minus aptum ὑποκαταβαίνου-
σα. Sylb.

ρους δυνάμεως ἐπὶ σημεῖον. ²¹ Τριχὲς ὀφθαλμοὶ ἐπα-
σαι, δειλίαν καὶ κακομηχανίαν τοῦ ἀνδρός σημαί-
νουσιν. ²² Ὅσοις τῶν ὀφρύων τὰ μὲν πρὸς τὴν ῥί-
να κατανεύει, τὰ δὲ ἐφ' ἐκάτερα, εἰς τοὺς κροτά-
φους χωρεῖ, τούτους εἰς τοὺς χοίρους εἵκαζε. Τοιού-
τοι γὰρ τῇ γνώμῃ, καὶ τῇ ψυχῇ ὑπάρχουσιν. Οἱ
δὲ σφόδρα ²³ συνόφρυες, ἀνιστοί. Πρέπει γὰρ αὐ-
τοῖς ἡ λύπη.

5. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ.

¹ Ὀφθαλμοὶ ὑγροὶ λάμποντες ὡς ὕδωρ, χρηστὰ
ἦθ' ἀνδρὸς σημαίνουσιν. Εἰ δὲ ² τὰς κόρας τῶν
ὀφθαλ-

et fortitudine repleti. Pili recti et sursum
stantes, signum praebent timidi et insidiosi
viri. Quibuscumque autem supercilia ab vna
parte super nasum sunt coniuncta, ab altera
vero ad tempora usque pertingunt, ii porcis
sunt comparandi. Tales enim et secundum
sensum, et secundum animi dispositionem sunt.
Qui vero valde coniunctis praediti sunt su-
perciliis, moesti sunt, iis enim convenit tri-
stitia.

VI. De Oculis.

Oculi paeti, lucentes ut aqua, probos viri
indicant mores. Si autem pupillae in ocu-

²¹. Τριχὲς ὀφθαλμοὶ) Pili re-
cti. Ab Aristot. p. 149. φρι-
ξοὶ τριχὲς appellantur.

²². Ὅσοις τῶν ὀφρ.) Arist.
p. 150. habet κατεσπασμένοι
πρὸς τῆς ῥινός, ἀνεσπασμένοι δὲ
πρὸς τὸν κροτάφον, ἐν ἡμέτεροις κ. τ. λ.

²³. Συνόφρυες,) v. Arist.
p. 149. et 150. not. 18c.
pro ἀνιστοί habet idem δυ-
άνιοι.

1. Ὀφθαλμοὶ ὑγροὶ) Vide
Arist. supra p. 43.

2) Τὰς κόρας.) Tales ni-

ὀφθαλμῶν ἔχουσι πλατείας, κακὴθεις ἄνδρας
σημαίνουσιν. Εἰ δὲ μακρὰς τὰς κόρας ἔχουσι, κα-
κομηχάνους ἄνδρας δηλοῦσιν. "Οφείς γάρ, καὶ
ἰχνεύμονες, πίθηκοί τε, καὶ ἀλώπεκες, καὶ ὅσα ἄλ-
λα λεπτὸν ἐμβλέπουσι, κακομήχανα. Τούτων
οὖν τῇ κακομηχανία, καὶ οἱ τοιοῦτους ὀφθαλμοὺς
ἔχοντες ἀναφέρονται. "Οσοὶ δὲ ἀνίσους τοὺς 3 τρο-
χοὺς τῆς κόρης ἔχουσιν, ἀνόητοι ἄνδρες. Εἰ δὲ
πρὸς τῷ σημείῳ τούτῳ καθέζεται αὐτῶν τῷ μετώ-
πῳ νέφη, ἢ κυανᾶ, ἢ χλωρὰ, ἢ 4 ἐτερόχρεια τοῦς
τοιοῦτους 5 δαίμων βλάβει παντοίαις βλάβαις· μὴ
σε

lis ample collocatae reperiuntur, male mora-
tos esse tales notat. Quibus autem pupillae
in longum sunt productae, pro astutis homi-
nibus habendi. Nam serpentes, ichneumo-
nes, simiae et vulpes, et quotquot argute ad-
spiciunt, astuti censentur. Itaque his quoad
astutiam adnumerantur, qui eiusmodi habent
oculos. Quicumque autem inaequales ha-
bent circulos pupillae, sunt imprudentes. Si
vero in ipsa fronte conspicua sit nubes cya-
nei, aut pallidi, aut alius coloris, illis mul-
tis noxis daemon detrimento erit, neque ef-
N 2

mirum pupillae, defectum re, hoc loco autem sunt
virtutis arguunt formati- circuli, circumferentiae pu-
cis, atque adeo debilita- pillam circumdantes, paulo
tem, quae multarum frau- post appellantur κύκλοι.
dum artifex iure dici me-
retur.

4. Ἐτερόχρεια) Romana
editio habet ἐτερόχρεια.

3. Τροχοὺς) Τροχοὶ orbes
5. Δαίμων) Varias signi-
ficaciones haec vox admit-

σε λάθῃ. Εἰ δὲ τὰ νέφη ταῖς ὀφρῦσιν ἐπικάθην,
 ταί, οἱ δὲ κύκλοι τὰς κόρας ὁ ἐπακολουθοῦσι κατὰ
 τὸ αὐτὸ αἰεὶ, ἄνομοι οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες, καὶ ἄνομα
 ἔργα τελέσουσιν, ἢ φόνους συγγενῶν, ἢ μίξεις, ἢ
 7. βρώ-

fugere poterit. Si autem nubes insident su-
 perciliis et circuli sequuntur pupillas semper
 secundum idem, illi sunt iniusti viri, et iniu-
 sta opera peragunt, aut consanguineos tru-
 cidant, aut illegitimos coitus exercent, aut cibos

tet, quas omnes recensere
 superuacuum, et a nostro
 consilio nimis alienum fo-
 rer. Duplicem tantum si-
 gnificatum adicere liceat,
 qui h. l. obtinere potest.
 Nam primum ex sententia
 Platoniorum Noster est ex-
 plicandus, qui trinas fece-
 runt Deorum species, ex
 quibus vnus est summus,
 primus et solus deus: alteri
 medi, quos caelicolas vo-
 cant, tertii, qui diis sunt mi-
 nores, caelicolis maiores.
 Daemones autem ministros
 Deorum, custodes autem ho-
 minum putarunt, v. Alex.
 ab Alex. L. V. c. 4. Hos
 daemones iterum distinxe-
 runt in Saturninos, Iouia-
 les, Martiales, Solares,
 Venereos, quibus regiones
 ac prouincias peculiare as-
 signarunt; ex qua assigna-
 tione demum differentias
 regionum nasci putarunt.
 Crediderunt enim maxime

regionis loca differe. in
 quibus inspiratio quaedam
 diuina, et quae daemones
 sortiti sunt, qui habitantes
 propitii vel contra suscipi-
 unt. Qualis autem dae-
 mon, talis etiam guberna-
 tio. Vide Platon. de Legg.
 L. VI. in fine. Sed altera
 sententia, de genio malo
 magis probatur, quum in
 aliis quoque rebus se super-
 stitiosum praeat autor. Qua-
 le autem commercium in-
 tercedat daemone cum de-
 scripta hac forma, ego cum
 ignarissimis ignoro, neque
 ad Iudaeorum Cabbalam
 confugere cupio

6. Ἐπακολουθοῦσι) Haec
 vox in obeundi seu ambien-
 di significatione reperitur
 etiam paulo post. infra le-
 gitur: Τὰ δὲ ὡς παρὰ θεοῦ βα-
 ρεῖα καὶ σενὴ περιεκολουθεῖ, vti-
 tatius περιθέουσι, Adam. I.
 Κεφ. β'. δεῖ ἐπισκέψασθαι εἰ κα-
 τὰ τὸ αὐτὸ καὶ περιθέουσιν. Sylla

7 βρώσεις ἀνόμους, καὶ 8 εἰδωλοθύτους, ὅποια
τὰ θύματα 9 Πέλοπος ἐν πόλει Μυκῆνῃ, 10 Οἰδί-
πο-

comedunt vetitos et de idolorum sacrificiis,
qualia sunt sacrificia Pelopis in vrbe Mycene,

N 3

7. Βρώσεις ἀνόμους) *Cibos*
vetitos, autorem qui Christiana-
num iudaizantem produnt.

8. Εἰδωλοθύτους) Haec vox
christianam magis, quam
ethnicam Philosophiam re-
spicit: unde non immerito
suspiceretur aliquis, hunc li-
brum aut Attici Polemonis
non esse, aut a recentiore
aliquo magna sui parte,
transformatum. *Syllb.* De
εἰδωλοθύτοις cf. 1 Cor. VIII.
I. X. 19. et Act. XV. 20.
interdictum ἀπὸ τῶν ἀλισγη-
μάτων τῶν εἰδώλων, καὶ τῆς πορ-
νείας, καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ
αἵματος cf. v. 29. quae apud
Nostrum, μίξεις, βρώσεις ἀνό-
μους, καὶ εἰδωλοθύτους egregie
illustrant.

9. Πέλοπος) Pelops fuit
Tantali, Phrygiae regis et
Taygetes, filius, cuius pa-
ter, quum Deos in terris
peregrinantes hospitio ex-
cepisset, vt certo aliquo ar-
gumento eorum experire-
tur diuinitatem, filium suum
epulandum apposuit; a cu-
ius esu, quum Dii ceteri
abstinuissent, sola Ceres
humerum eius absumsit.

Quem, quum Iupiter de-
inde ad vitam revocasset,
eburneum humerum ei re-
stituit; quo humero post
eiusdem Pelopis mortem
varia morborum persana-
bantur genera, et multipli-
cia edebantur miracula, v.
Plin. H. N. L. XIX. c. 3.
Ouid. Met. L. VI. Fab. 8. Vir-
gil. Georg. L. III v. 7. Ti-
bull. I. 4. v. 58.

10. Οἰδίποδος) Oedipus
Laii Thebanorum et Ioca-
stae filius. Pater illum, co-
gnito ex Apollinis oracu-
to, filium sibi vitae insi-
dias structurum fore, eum
pastori necandum tradidit;
qui vero misericordia mo-
tus, quum nollet manus
inferre regiae stirpi, neque
mandatum detrectare aude-
ret, perforatis gladio plan-
tis, vimineque traiecto ex
arbore suspendens, fore ar-
bitratus, vt inedia more-
retur. Quum vero Phor-
bas, Polybi Corinthiorum
regis pastor, illuc iter faceret,
audito vagitu, eo accur-
rens, puerum seruauit, et
reginae obtulit, quae in-

ποδός τε Λαίου ἐν Θήβαις, ¹¹ ὅς κατὰ ῥῆμα τοῦ
¹² Θρακὸς λέγεται γενέσθαι. Καὶ εἰάν οἱ κύκλοι
 τῶν ὀφθαλμῶν αἰεὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἐπακολουθοῦσιν,
 οἱ τοιοῦτοι πεπλανημένοι. Ὅσοι δὲ ἀναστρεφόμενους
 περὶ τὴν κόρην τοῦς κύκλους ἔχουσι, ¹³ συνδεδεμέ-
 νους τῆς κινήσεως, τούτοις δέδοται ἔργα ἄνομα,
 ἅπερ αὐτῶν ἡ ψυχὴ μαινομένη ποιήσει κακαῖς βου-
 λαῖς, ὥσπερ ἐλαυνομένη δαίμονι ¹⁴ οὐκ ἀγαθῷ.
 Ἀπεχθῆ-

Oedipodis Laii in Thebis, qui dicitur exman-
 dato Thracis hoc fecisse. Et si circuli oculi
 semper sese secundum id ipsum mouent, ta-
 les censentur fraudulentis. Quicumque au-
 tem contortos circa pupillam circulos habent
 connexosque cum motu, his tribuuntur impiae
 actiones, quae insana mens ipsorum ob praua
 consilia exsequitur, quasi a malo daemone insti-

scia, filii loco, educavit, et a pedibus ex vulneribus tumentibus Οἰδίπους dictus. Grandior deinde natus factus, quum se non Polybi filium esse audisset, patrem quaerere statuit, et consulto oraculo accepit, se in Phocide patrem inuenturum. Quo quum venisset orta inter Plocenses seditione Laium, tumultus reprimere conantem, interfecit. Postea Thebas intrauit, et quoniam Polybi filius credebatur, Iocostam matrem infcius in uxorem duxit, et ex ea quatuor filios genuit. Tandem, quum se matrem

sibi coniugio copulasse et patrem occidisse intellexisset, dolore percitus, sibi in poenam oculos eruit. Ensis haec fabula narratur a Sophocle et Seneca in Oedipo.

11. "Ος) Fortasse rectius ὡς, sicut. Sylb.

12. Θρακὸς) Thracis autem nomine Orpheusne significetur, an alius quispiam, mihi certe non constat. Sylb.

13. Συνδεδεμένους τῆς etc.) Forlan συνδεδεμένης τῆς κινήσεως. Sylb.

14. Οὐκ ἀγαθῷ. Απ.) Inedit. Rom. est haec inter-

Ἀπεχθήσονται τούτων ἕνεκεν, ἄλλα καὶ ἄλλα φρο-
νοῦντες, ¹⁵ οὐδὲν τελειοῦσιν, ἀλλὰ πάντα ἀναστρέ-
φουσι. Τούτων οἱ ὀφθαλμοὶ οἶδασιν εἶναι κατή-
γοροι τῶν κρυφίων. Τὰ γὰρ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς
σημεῖα, ¹⁶ εἰδωλά ἐστι τῶν ἐν τῇ καρδίᾳ παθημά-
των. Ὅσοι ¹⁷ πεπηγότας καὶ ἐξεσηκότας τοὺς
ὀφθαλμοὺς ἔχουσιν, ἀτόπους σημαίνουσιν ἄνδρας.
Οἱ μὲν ¹⁸ ὑγρότεροι τῶν τοιούτων ὀφθαλμῶν, δει-
λοὺς

gata: Quarum causa infensi sunt, alia atque
alia cogitantes nihil perficiunt, sed omnia
peruertunt. Oculi his accusatores recondita-
rum in animo rerum esse videntur. Signa
siquidem in oculis sunt imagines animi af-
fectuum. Quicumque autem fixos, intentosque
constantes habent oculos, insolentes viri esse
solent. Qui vero humidioribus sunt oculis,

N 4

punctio: οὐκ ἀγαθῶ, ἀπεχ-
θήσονται.

15. Οὐδὲν τελειοῦσιν) Aut
coniunctio aliqua deest, aut
diuise legendum, οὐ δὲ τε-
λειοῦσιν, et pro οἶδασιν in sqq.
aptius fortassis εἰδῶσιν εἶναι.
Sylb.

16. Εἰδωλά ἐστι) Cf. Clem.
Alex. Paedag. III. 11. qui ex
Matth. dicit: Λύχνος τοῦ σώ-
ματός ἐστιν ὀφθαλμός φησιν ἡ
γραφῇ, δι' οὗ καταφαίνεται τὸ
ἐνδόν, φωτὶ τῷ φαινομένῳ κατ-
αυγαζόμενα et Plin. H. N.
XI. 37. Neque ulla ex par-
te maiora animi indicia cun-

ctis animalibus, sed homini
maxime, id est, moderationis,
clementiae, etc. breui post:
Profecto in oculis animus in-
habitat. Ardent, intendun-
tur, humectant, conuiuent.
Hinc illae misericordiae la-
crimae. Hos quum oscula-
mur, animum ipsum vide-
mur attingere.

17. Πεπηγότες) Certe con-
venientius leges πεπηγότες
καὶ ἐξεσηκότες ὀφθαλμοὶ ἀτόπους
σημ. ἄνδρας, vt apud Adam. I.
Κεφ. γ'. πεπηγότες ὀφθαλμοὶ
πάντες ἀτοκοί. Sylb. Tales
oculi feroces sunt, et de iis

λους σημαίνουνσιν ἄνδρας· οἱ δὲ ξηρότεροι, πλήρεις
ταραχῶν· οἱ δὲ ¹⁹ ὠχρότεροι, ²⁰ μανικοὺς ἄνδρας.
Ὅσοι δὲ τὰς ²¹ ὀφρῦς ἐγείρουσι, καὶ τὸ πνεῦμα
ἀνασπῶσι, δύσβουλοι ἄνδρες, ὠμόφρονες, κα-
κονοήτοι, ²² παλίγκοτοι. Ὀφθαλμοὶ ἐστηκότες
²³ ὑπέρυθροι μεγάλοι, γαστρίμαργον, καὶ λάγνον
τὸν ἄνδρα μαρτυροῦσιν. Ἐὰν ²⁴ (δὲ) τῶν τοιού-
των

timidi censentur. Qui contra ficcioribus,
consternationum pleni sunt Pallidiores au-
tem oculi insanos designant. Quibuscum-
que supercilia sunt elata, et quae magna spi-
rant, et mala consilia suggerunt, crudeles,
maleuoli et iracundi sunt. Oculi fixi, sub-
rubri et magni, gulosum et lascivum vi-
rum denotant. Si autem eiusmodi ocu-

dicatur τῶν δὲ τῶν ὀμμάτων,
fixitas et immobilitas oculi.

18. Ὑγρότεροι) Humidio-
res, videlicet eam ob causam
timiditatem notant, quia
animum et affectus reddunt
molles, ac effeminatos.

19. Ὀχρότεροι) Vide Hip-
pocr. de prisca medic. S. I.
p. 13. qui ὀφθαλμοὺς ὠχρότε-
ρους iis tribuit, qui ex ine-
dia impotentes fiunt, tre-
more et animi defectione
corripiuntur ac tenebricosa
vertigine, et irascuntur ve-
hementer et moerent. Fit
hic color ex malignitate
atrae bilis et sanguinis copia.

20. Μανικός) Μανικὸν hoc

loco iidem sunt ac μελαγχολ-
ικοὶ, de quibus Hippocr.
Aphor. S. VI. aphor. 21.

21. Ὀφρὺς ἐγείρουσι) Al-
tum supercilium proprie
arrogantibus tribuitur ho-
minibus, quippe qui, ut sa-
tiffaciant propensionibus,
omnia tentant.

22. Παλίγκοτοι) Edit. Rom.
παλίσκοτοι, vitiose.

23. Ὑπέρυθροι) Hos ocu-
los supra Arist. p. 146. πυρρῶ-
δεις vocat, v. not. 167.

24. (δὲ) Inclusa δὲ, addi-
ta, ex Adamantio I. Κεφ. γ'.
Ἐὰν δὲ καὶ τῶν τοιούτων κ. τ. λ.
Sylb.

των ὀφθαλμῶν ²⁵ κάτω ὀρῶνται, σημεῖον ὅτι ἡ ἀναίδεια τὸν ἄνδρα ἔχει, ἀδίκόν τε ὄντα, καὶ πλεῖστον ἀμύχανον. ²⁶ Ὀφθαλμοὶ μικροὶ ἐσῶτες, φιλοχρήματον, καὶ πᾶν κέρδος ἐπινοοῦντα ἄνδρα σημαίνουσιν. Εἰ δὲ καὶ τὸ πᾶν σῶμα ἅμα τοῖς σημείοις τούτοις ²⁷ πρόσεσι, ὀργίλον ἄνδρα, καὶ βίαιον ἀηλοῖ. Εἰ δὲ καὶ τὸ μέτωπον ἅμα ταῖς ²⁸ ὀφρύσι σπᾶ εἰς τὸ μέσον, κερδαλεώτατον ἄνδρα σημαίνει. ²⁹ Γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς πεπηγότας ἀλαμπεῖς ἔχοντι, μηδὲ

li deorsum spectant, signum praebeant, eiusmodi virum esse inuerecundum, iniustum, et in malis prorsus singularem. Parui oculi et fixi, auarum et omne lucrum appetentem hominem indicant. Si vero totum simul corpus cum his conuenit signis, iracundum et violentum indicat virum. Si vero vna cum superciliis frons attollitur in medium, lucricupidissimum significat virum. Caesios vero oculos, defixos, et non splendentes qui habet,

N 5

25. Κάτω ὀρῶνται) Apud eundem Adamant. l. l. mox est, τὰ κάτω ἀποσχίζονται. Sylb.

26. Ὀφθαλμοὶ μικροὶ) Parvis oculis Aristot. p. 128. pusillanimum tribuit, qui et auaris proprius est.

27. Πρόσεσι) Pro πρόσεσι Adam. l. l. habet καθέλκεται. Sylb.

28. Ὀφρύσι) De superciliorum differentia et indi-

ciis confer, si placet, Arist. in hist. anim. L. I. c. 9.

29. Γλαυκοὺς) Caesios. Caesitatem recte definit Aristot. de gen. anim. L. V. c. 1. ἀσθένεια δ' ἐστὶν ἡ γλαυκότης. Infirmitas autem astutos infidiososque reddit homines. Accedit hoc loco defixio oculorum et splendoris absentia, quae malevolum notant hominem. Sed βλέμμα γλαυκὸν etiam

μηδέ ποτε 30 Φιλίαν συνάψης, 31 μηδὲ γείτονα ἔχης.
 Δολερός γάρ οὗτος, καὶ εἰς τὰ δεινὰ ἀγρυπνῶν,
 καὶ ἐπὶ συμφοραῖς ἐτέρων. Φεύγε ἐκ τοῦ τοιού-
 του, μηδὲ ἐν ὁδῷ πορευθῆς μετ' αὐτοῦ. 32 Ὀφθαλ-
 μοὶ κινούμενοι, ὡς ταραχώδεις ὑπάρχοντες, ὑπονοη-
 τὴν καὶ ἄπιστον ἄνδρα δηλοῦσιν. Οἱ δὲ μεγάλοι
 τῶν ὀφθαλμῶν, κινοῦντες τὰ βλέφαρα ἐπὶ πλεῖστον,
 33 ἀνί-

cum eo neque amicitiam pangas, neque in vi-
 cinia cum eo sis; fraudulentus enim est, et
 mala quaevis meditatur, et aliorum infortu-
 nium. Fuge illum, et ne cum eo quidem
 aliquod fac iter. Mobiles oculi, et turbulen-
 ti quasi existentes, suspiciosum et infidum
 manifestant virum. Magni autem oculi,
 quorum palpebrae mouentur admodum, infr-

pulcritudinis et iuuenilis
 aetatis nota est, et tribuitur
 Minervae saepissime apud
 Homerum, ubi γλαυκῶπις dici-
 tur, sic in Hymno in Min v. 1.
 Παλλάδ' Ἀθηναίην κυθρὴν θεὸν
 ἄρχομ' αἰεῖδεν Γλαυκῶπιν, πολύ-
 μητιν, *Palladem Atticam in-
 clytam incipio canere Cae-
 siam, multi consilii, et Il. ε'.
 v. 565. Ὡς φάτο, γήθησεν
 δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη. Sic
 dixit, laetata est vero dea
 caesia Minerva, et innume-
 ris aliis in locis, vide et
 Ciceronem de nat. deor.
 L. I. c. 30. Ergo in loco
 nostro differentia in reli-
 quis, quae cum caeseitate*

iunguntur, collocanda est.

30. Φιλίαν) Cautione enim
 opus est, et utendum quasi
 equis tentatis, amicitiiis aliqua
 parte periclitatis moribus ami-
 corum. V. Cicero in Laelio,
 c. 17.

31. Μηδὲ) Romana edi-
 tio legit μὴ δὲ diuissim et in
 sequentt. μὴ δὲ ἐν ὁδῷ. Ce-
 tera interpungit γείτονα ἔχης,
 δολερός κ. τ. λ.

32. Ὀφθαλμοὶ κινούμενοι)
 Tarde se mouentes oculi
 habent notam boni intelle-
 ctus ex Arist. p. 157. hoc
 loco autem mutationem in-
 fert significatus τὰ ταρα-
 χώδεις.

33 ἀνίσχυρον σημαίνουσιν ἄνδρα περὶ τὴν ψυχικὴν
 ἰσχύν. Οἱ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ταχὺ κινοῦντες, τὰ
 34 βλέφαρα δὲ οὐχ ὁμοίως, θάρραλοί, καὶ τολμη-
 ρία οἱ τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν ἄνδρες. Ἡ δὲ τόλμη
 αὐτῶν ἐν δεινοῖς. Οἱ δὲ 35 βραδυκίνητοι ὀφθαλ-
 μοί, νωθροὺς καὶ βραδεῖς δηλοῦσι τοὺς ἀνθρώπους,
 καὶ ἀργούς, καὶ δυσαισθήτους. Ὀφθαλμοὶ πάν-
 τα θεωροῦντες 36 ἀχλυώδη, ματαίου ἀνδρὸς καὶ
 ἀνο-

num virum quoad animi robur indicant. Qui-
 cumque autem oculos celeriter mobiles habent,
 at palpebras non similiter mobiles, eiusmodi
 homines sunt animosi et audaces: potissimum
 in rebus grauibz conspicua fit eorum auda-
 cia. Qui contra oculos tarde mobiles ha-
 bent, stupidi tardique sunt homines, item
 rudes, et sensu hebetes. Oculi omnia vi-
 dentes quasi nebulis obducta, vanum et li-

33. Ἀνίσχυρον) Mallem,
 qui corporis non valet viri-
 bus, vi oppositi, nam qui
 animo vigent, corporis ro-
 bore vt plurimum desti-
 tuuntur.

34. Τὰ βλέφαρα δὲ οὐχ) Mallem
 vertere, palpebras
 rigentes, hae enim sunt
 audaciae indices, calorem
 enim demonstrant.

35. Βραδυκίνητοι) Tarde
 mobiles, humorum tardum
 motum declarant aequae ac
 spissitudinem, quae stupi-
 ditatem ac ruditatem pro-
 ducunt.

36. Ἀχλυώδη) Ἀχλὺς pro-
 prie est oculi morbus, quem
 Autor Εἰσαγ. T. IV. p. 9. sic de-
 finit: ἀχλὺς ἐστὶ περὶ ὅλον τὸ μέ-
 λαν ἀπὸ ἐλκώσεως ἐπιπολαίου οὐλῇ
 λεπτοτάτῃ ἀέρι ἀχλυώδει παρα-
 πλησία, et Aetius L. VII. c. 25.
 ἀχλὺς ἐπιπόλαιος ἐστὶν ἐλκῶσις ἐπὶ
 τοῦ μέλανος γιγνομένη, παραπλη-
 σία ἀχλυώδει ἀερὶ τῷ χρώματι κυαν-
 νῷ, πολλὴν τόπον ἐπέχουσα τοῦ μέ-
 λανος, ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς κίρκης γέ-
 νηται, οὐ ῥαδίως ἐρῶσιν. Ἀχλὺς
 est superficialis ulceratio in
 oculi nigro orta, aeri caligi-
 noso affinis, colore coeruleo,
 magnam nigri partem occu-

ἀκολάστου κατηγοροῦσιν. Ὀφθαλμοὶ ³⁷ μεγάλοι, σημαίνουσιν ἀποπληξίαν τοῦ ἀνδρος, καὶ ματαιότητα, γαστριμαργίαν τε, καὶ οἶνοφλυγίαν, καὶ λαγνείαν· καὶ μάλιστα εἰ τρέμουσιν οἱ ὀφθαλμοί. Ὀφθαλμοὶ μικροὶ ³⁸ ὑπότρομοι γλαυκοί, ἀναιδέεις, ἀπίστους καὶ ἀδίκους ἀνδρας σημαίνουσιν, εἰς τὰ ἀλλότρια κακὰ φρονούντας, καὶ ἀπὸ συμφορᾶς ζῶντας. Ὀφθαλμοὶ μικροὶ, ³⁹ χαροποί, μέλανες, τὰ αὐτὰ σημαίνουσι παρ' ὅσον οἱ μὲν χαροποί, ἐμπληκτοί-

bidinosum denotant virum. Magni oculi significant apoplexiam viri, et vanitatem, helluationem et vinositatem, aequae ac salacitatem, et praecipue si oculi tremunt. Pusilli oculi, et tremori quasi succussi, glauci, indicant impudentes, infidos ac iniustos viros, qui meditantur quomodo malis alios afficiant, et qui de damnis aliorum vitam sustentant suam. Pusilli oculi, charopi, nigri, idem praebent signum; nisi quod charopi

rans. Quum vero in pupilla exstiterint, non facile vident. Hoc loco est eiusmodi oculi conditio morbosae analogae, ex nervi optici infirmitate proficiscens.

37. Μεγάλοι) Non ex natura magni, sed ex intumescencia oculorum, quae fit ex humoribus ad oculos defluentibus, v. Hippocr. de gland. S. III. p. 55. ἄλλος ἕως ἐπ' ὀφθαλμοὺς, καὶ οἰδέουσιν αἱ ὀφθαλμοί, Fluxio alia in

oculos, in qua oculi intumescunt: Vnde apoplexia, reliqua autem indicia ex nimia agitatione et motu humorum ad superiores partes sunt deducenda.

38. Ὑπότρομοι) Tremore ac terrore succussi oculi, non sunt signum naturale, sed aliunde assumptum.

39. Χαροποί) Aliter de charopis statuit Arist. supra p. 145.

ἐμπληκτότερον ἄνδρα· οἱ δὲ μέλανες δυσοργητό-
 τερον, καὶ ἀναίσχυντον ⁴⁰ (ἐκ τοῦ ἀθέου σημείου.)
 Ὀφθαλμοὶ κλυζόμενοι ⁴¹ κυμαίνοντες ἑαυτοὺς, ⁴² ἐπα-
 φροδίτον, καὶ ἐμπαθῆ ἄνδρα δηλοῦσιν, οὔτε δὲ
 ἄδικον, οὔτε κακούργον, οὔτε ἄμουσον, οὔτε
 Φημί Φαῦλον, τὸ τοιοῦτο σημεῖον. Ὀφθαλμοὶ
⁴³ μικροὶ μικρὰς τὰς κόρας ἔχοντες, ἀνελεύθερον,
 καὶ Φιλοχερήματον, καὶ πανούργον ἄνδρα σημαί-
 νουσιν. Ὀφθαλμοὶ γλαυκοὶ ξηρότεροι, ἄνομα ἦδη
 τοῦ ἄνδρος κατηγοροῦσι. Χολῇ γάρ ἐστιν ὁ τοιοῦτος
⁴⁴ βεβαμμένος. ⁴⁵ Κυάνεοι ὀφθαλμοί, ἐπειδὴν ὑγρό-
 τεροι

stupidiores hominem designant: nigri vero
 iracundiores et impudentem (videlicet ex
 impio signo.) Oculi humidi fluctuantes,
 venustum, et commotum virum indicant,
 neque tamen iniustum, neque maleficum,
 neque rude, neque prauum hoc appello si-
 gnum. Parui oculi pupillis praediti paruis,
 monstrant virum illiberalem, auarum et ma-
 leficum. Glauci oculi ficcioresque: impro-
 bos mores viri arguunt. Eiusmodi enim
 felle tinctus est. Oculi coerulei, quoniam hu-

^{40.} (Ἐκ τοῦ ἀθ.) Inclusa
 haec verba Adamantius non
 agnoscit: nec, etiamsi ση-
 μαίνουσι legas, τοῦ ἀθέου men-
 tio magnopere huc videtur
 congruere. Sylb. Haec ver-
 ba edit Rom. agnoscit.

^{41.} Κυμαίνοντες) Adam. I.
 Κεφ. γ'. κυμαίνοντες ἐν αὐτοῖς.
 Sylb.

^{42.} Ἐπαφροδίτον) Hic lo-
 cus procul dubio laborat,

ex Adam. forte corrigen-
 dus, qui habet l. l. εἰς ἀφρο-
 δίσια καὶ εὐπάθειαν ἐπτεννται.
 Itaque reponendum arbi-
 trot, ἀφροδισιατικὸν καὶ εὐπαθῆ
 ἄνδρα, leui mutatione.

^{43.} Μικροὶ) Parui oculi
 pusillanimo tribuuntur ab
 Aristot. p. 55. et ex illis il-
 liberalitas et auaritia et ma-
 leficientia rite deducitur.

^{44.} Βεβαμμένος) Rom. edit:

τεροι καὶ κρείττονές εἰσι τῶν ἄλλων κοινῶν ὀφθαλμῶν, ⁴⁶ δολερὸν ἄνδρα κατηγοροῦσιν. Ὅσοι δὲ ὀφθαλμοὶ κυάνεοι, ὑγροὶ ὄντες, ⁴⁷ εὐσταθεῖς εἰσὶ καὶ μεγάλοι, ἄριστα ἤθη τοῦ ἀνδρός δηλοῦσι, θυμώδεις δὲ καὶ οὗτοί εἰσιν. Ὅσοι δὲ ἀσθενῶς τὰ κύκλα ἔχοντες τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ εἰσὶν ⁴⁸ ὑπολευκότεροι, ἀδύνατοι οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες, καὶ δειλοὶ ὑπάρχουσιν.

midiores et meliores sunt, aliis oculis vulgaribus, fraudulentum arguunt virum. Quibus vero oculi coerulei, humidi sunt, simulque stabiles et magni, optimorum morum indicia praebent, tales enim viri animosi sunt. Quibus porro orbes oculorum sunt infirmi et subalbidiore, tales esse censentur impotentes

habet βεβλαμμένος, minus recte.

45. Κυάνεοι) Coerulei coloris, qualis saphiri gemmae, glaucus videlicet color sed admodum saturus, praestantiam et ipse naturae significat, et in mediocritate obscuritatis et claritatis consistit. Ipsi Porta probae indolis tribuit notam ex hoc ipso loco.

46. Δολερὸν) Δολεροῦ mentio nulla est apud Adam I. Κεφ. ε. et male profecto ea vox quadrat ad praeced. κρείττονες. Sylb. Mallem ἀδολεροῦ constantem, inconcussum virum, qui numquam dissimulat, qui neque simu-

latione, neque prauitate se a cultu probitatis virtutisque abduci patitur; vel etiam, ἐλεύθερον καὶ ἐλεημόνα. Nam humiditas oculorum de beneficiis liberalibusque etiam dicitur.

47. Εὐσταθεῖς) Ad duo respicitur hac voce, primum ad bonam constitutionem, quae et εὐεξία nuncupatur, et deinde ad rectam proportionem collocationemque, firmitatem ipsis conciliantem, huic in sequentibus opponitur τὸ ἀσθενές.

48. Ὑπολευκότεροι) Subalbidiore, Aristot. simpliciter λευκός vocat p. 145.

σιν. Ὀφθαλμοὶ 49 ἀσθενεῖς, γίνονται μὲν ἐν τοῖς
 χαροποῖς μᾶλλον, ἢ ἐν τοῖς γλαυκοῖς. Τέως δὲ
 περὶ τῶν γλαυκῶν ἀσθενῶν ὁ λόγος. 50 Ψηφίδες
 οὖν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, 51 κυάνεαι δὲ παρὰ ταῖς
 κόραις, (ὅμοιοι) κατὰ μέγεθος κέγχρου, ἕτεραι δὲ
 52 ξανθαί, ἴσαι ταῖς ἄλλαις. Τοῦτων ἐν 53 σίχῳ
 οὐσῶν

et timidi. Infirmitate autem laborant oculi
 magis penes charopos, aut etiam in glaucis.
 Sed hucusque de infirmitate et glaucedine
 oculorum. Orbes vero in oculis coerulei
 quidem circa pupillas, et similes quoad ma-
 gnitudinem milio, reliqui vero rufae, si-
 milesque aliis qui circum circa sunt, et

49. Ἀσθενεῖς etc.) Glau-
 cos oculos allerit aequae ac
 charopos laborare infirmi-
 tate, quia ille color fit a ca-
 rentia coctionis, et caloris
 imbecillitate, et a materiae
 humidae, quae inest, ratio-
 ne, unde et Hippocr. Epid.
 L. II. S. V. p. 122. tradit
 ὑδρωπιδέες χαροποι, φαλακροὶ
 ἔωσαν, Aqua inter cutem la-
 borantes, caesios habent ocu-
 los, et defluuium capillorum
 patiuntur: qui quidem mor-
 bi infirmitatem naturalem
 pro causa agnoscunt. Ce-
 terum An. Foësius χαροπὸν
 idem esse ac Latinis rauum,
 id est, colorem obtusum ni-
 grum et fuluo mixtum, me-
 diumque inter flauum et
 caesium, copiosius in nota
 ad hunc locum probat.

50. Ψηφίδες) Circuli, siue
 globuli, quibus Iris varia-
 tur. Sunt enim in aliqui-
 bus grana quaedam, velut
 grana milii diuersi coloris
 ab iride, κέγχροι etiam dicti.
 Talia grana h's sanguinea,
 aliis coerulea, aliis aliorum
 colorum sunt. Quibusdam
 grana non sunt, sed plures
 circuli ψηφίδες et κέγχροι et-
 iam appellati, interdum enim
 iris ab albo seiungitur circu-
 lo diuersi coloris, tum ab iri-
 de, tum ab albo et pu-
 pilla alio rursus circulo di-
 siungitur ab omnibus alte-
 rius coloris.

51. Κυάνεαι) Adam. κυά-
 νεαὶ εἰσι παρὰ ταῖς κ. Seq. ὅμοιοι
 non agnoscit Adam. Sylb.
 At in K. est ὅμοιοι.

52. Ξανθαί) In exemplari

οὐσῶν ἐν παραλλήλῳ, ὡς ὄρεμος περιεκολληθεῖ τὴν κόρην, Οἱ τοιοῦτοι ὀφθαλμοί, δολερὰ ἤθη καὶ ἐπὶ κλοπα τοῦ ἀνδρὸς κατηγοροῦσιν. Εἰ δὲ ἀσθενεῖς καὶ μικροί εἰσιν οἱ ὀφθαλμοί, κερδαλεώτερον, καὶ ⁵⁴ δουλοπρεπῆ, Φιλοχρημάτων τε, καὶ πλέον διανοούμενον, ἕτερα λέγοντα καὶ ἄλλα ποιοῦντα κρυφῇ. Καὶ ἐν τούτοις χαίρει καὶ μὴδέν ⁵⁵ εἴη αὐτῷ τὸ διάφορον. Καὶ ἀπλῶς ὅσα κακὰ, πάντα ⁵⁶ ἐπικερδῇ ποιεῖν ὀρέγεται, ἐν τε τῷ κρυπτῷ, ἐν τε τῷ φανερῷ· πλὴν πάλιν, ὅσον ὑπὸ δειλίας κωλύεται.

e regione collocati, et quasi cingulum pupillam circumambientes, eiusmodi oculi, inquam, mores fraudulentos et vafros denotant. Si autem oculi sunt debiles et parvi, quae stuosiorē, atque illiberaliter avarum, et valde astutum, alia dicentem, aliaque facientem latere sub his virum docent. In his laetatur potissimum, neque in vlla vspiciam re differentiam facit, sed in vniuersum omnia mala, quae lucrum afferunt, appetit, et in occulto aequae ac aperto, exceptis tantum iis, quae ex timore patrare non debet.

est ξανθαὶ οὐσαι, parum congruenter. Sylb.

53. Στίχοι) Στίχος est hoc loco, rotunda superficies.

54. Δουλοπρεπῆ, Φιλοχε) Edit. Rom. habet δουλοπρεπῆ, χρημάτων. Seq. πλέον διανοούμενον, mallem reddere, admodum astutias cogitans, malis studens artibus.

55. Εἴη) Pro εἴη rectius

subiunctiue legemus ἦ: et μοχ ἐπὶ κέρδει vt Adam. I. Κεφ. ε. καὶ τὰ πάντα ἐπὶ κέρδει ποιεῖν ὀρέγονται. Sylb.

56. Ἐπικερδῇ π) Haec illustrant bene, quae Sallust. in Catil. c. 10. dicit: Avaritia fidem, probitatem, ceterasque artes bonas subvertit; pro his superbiam, crudelitatem, Deos negligere, omnia venalia habere edocuit.

λύεται. Ἀσθενὴς γάρ ἐστι κατὰ τοὺς λαγούς ὁ
 τοιοῦτος ἀνὴρ· ἐπεὶ καὶ τὸ εἶδος τῶν ὀφθαλμῶν
 ὁμοίον ἐστίν. Ὁρῶν 57 στάσις ὀφθαλμῶν, ἄριστον
 ἀνδρα δηλοῖ. Ὀφθαλμοὶ 58 ἄνω ἐσταλμένοι ματαιο-
 σύνης καὶ ἀποπληξίας σημεῖον, ἢ 59 νόσου τῆς
 ἱερᾶς καλουμένης, γαστριμαργίας τε, καὶ λαγνείας,
 καὶ

Talis siquidem vir infirmitate sicut lepus la-
 borat, quia ratione oculorum huic similis est.
 Recte constituti oculi optimum notant virum.
 Oculi sursum stantes, fatuitatis, apoplexiae,
 et morbi sic dicti sacri signum praebent, si-
 mulac gulositatis et libidinis, ebrietatisque. Si

57. Στάσις) Non ex me-
 dicorum sententia h. l. haec
 vox accipienda est, qui fi-
 xitatem immobilitatemque de-
 signant cum alternis oculi
 contorsionibus, in epilepti-
 cis familiaribus.

58. ἄνω ἐσταλμένοι) Hip-
 pocr. de morbo sacro haec
 explicat S. III. p. 88. τὰ ὁμ-
 ματα διατρέφονται, oculi per-
 vertuntur.

59. Νόσου τῆς ἱερᾶς) Ed. t.
 Rom. habet, νόσου τῆς
 ἱερᾶς, vitiose: nominis ve-
 ro rationem reddit Hippocr.
 de morbo sacro, S. III. p.
 84. φύσιν δὲ αὐτῇ καὶ πρύφασιν
 οἱ ἄνθρωποι ἐνόμισαν θεῖον εἶναι,
 ὑπὸ ἀπειρίας καὶ θαυμασιότητος,
 ὅτι οὐδὲν ἔοικεν ἑτέροις νούσοις.
 Καὶ κατὰ μὲν τὴν ἀπορίην αὐτοῦ
 τοῦ μὴ γινώσκειν, τὸ θεῖον

αὐτῇ διασώζεται. Κατὰ δὲ τὴν
 εὐπορίην τοῦ τρόπου τῆς ἡσέως,
 ἰδῶνται. Ἀπολύονται γὰρ ἢ καθ-
 αρμοῖσιν, ἢ ἐπασιδῆσιν. Εἰ δὲ
 διὰ τὸ θαυμάσιον, θεῖον νομεῖ-
 ται, πολλὰ τὰ ἱερὰ νοσήματα
 ἔσσι, καὶ εὐχὴ ἔν. Homines
 vero ex imperitia et admira-
 tione ei naturam quamdam
 et causam divinam inesse cen-
 suerunt, quod nulla in re
 reliquorum morborum similis
 esset. Et per consilii inopiam
 quod morbum non cognos-
 cunt, illi divinitatem asse-
 runt, per facile parabilem
 vero curationis modum ei me-
 dentur, quum expiationibus
 ab eo liberentur. Quod si
 ideo divinus esse censetur,
 quod admirabilitatem quam-
 dam habeat, multi morbi fu-
 turi sacri sunt, et non unus.

καὶ οἶνοφλυγίας. Εἰ δὲ καὶ σὺν τούτοις τοῖς ση-
μείοις τρόμος ἐνῇ, οὐ μακρὰν ἐστὶν ἐπιληψίαν. Εἰ
δὲ ⁶⁰ ὤχροί εἰσιν, ὤμὸν καὶ ἀπάνθρωπον τὸ φρόνη-
μα σημαίνουσι, καὶ ⁶¹ δειλόφθονον, καὶ μισαιφό-
νον. Εἰ ⁶² ὑπέρυθροι δὲ πέλονται καὶ μεγάλοι,
ἄνδρα φιλοπότην, καὶ φιλόκωμον σημαίνουσι, φιλο-
γύναιον, φιλόκυνον, ἄσχημα φθεγγόμενον, ⁶³ κρα-
τὺν, καὶ μάταιον. Ὀφθαλμοὶ κάτω ἐστραμμένοι,
ἢ

autem cum his signis coniunctus est tremor,
non longe abest epilepsia. Si vero sunt pal-
lidi, saevi et inhumani animi indicium est, et
occulte invidi, seque caede contaminantis.
Si autem supra modum rubri et in subfuscum
vergunt, magnique sunt, notant bibaculum,
amicum commissionum, amatorem sexus
sequioris, canum amicum, turpiloquum ve-
hementer et vaniloquum. Oculi versus in-

60. Ὦχροί) Pallidi, co-
lor ille videlicet arguit inae-
qualem humorum tempe-
riem, et ideo affectuum
pessimorum praebet indi-
cium. Aristot. ὤχρόματοι δι-
cuntur p. 146.

61. Δειλόφθονον) Rectius
fortasse φιλόφθονον. Sylb.

62. Ὑπέρυθροι) Supra mo-
dum rubri. Aristot. dicit
ἐπιφοινίσσουσιν, et iracundiae
signum esse prodit p. 143.
sq. sed quae huc spectant,
πυρώδεις appellat p. 146. vi-
de ibi not. 167.

63. Κρατὺν) Verius κράκ-

την, seu κικράκτην. Sylb.
Haec emendatio optime huc
quadrat, et notat in loquen-
do vehementiam, quum dam-
nat Clem. Alex. Paedag. L.
II. c. 7. τὸ τε γὰρ φθέγμα
γεγυνὸς τῆς προφορᾶς, μανιωδέ-
στατον. — Τὸ δὲ αὐθαδέλας
τεκμήριον. Elatae enim cla-
mor elatae pronunciationis
res est insanissima, — et
arrogantiae indicium. Et
Quinct. XI. 3. vocem hanc
dicit nonnumquam ebriorum
aut comessantium licentiae
similem, quae iis propria
est.

ἢ ⁶⁴θεομένοι, τὰ αὐτὰ τοῖς ἄνω ἐτραμμένοις δη-
λοῦσι, περισσότερον δὲ, ὅτι θυμὸν ἀγριον σημαί-
νουσιν, καὶ ὀργὴν μὴ ⁶⁵μαλασσομένην· εἰ δὲ ὁ μὲν
εἰς ὀφθαλμὸς ἄνω χωρῇ, ὁ δὲ ἕτερος κάτω, καὶ
ἔτι ⁶⁶τρόμος ἐν αὐτοῖς ἐνῇ, καὶ αἱ ὀφρύες ⁶⁷συμ-
μύονται, καὶ τὸ μέσον πλέον τραχύ, καὶ πυκνὸν
ἀναφαῖνον αὐτούς, οὗτος ὁ ἀνὴρ εἰς τέλος ἤλασεν
ἐπι-

feriora conuersi, siue occidui, ea ipsa notant
quae sursum stantes, magis vero propterea,
quia animum inurbanum, et iram non miti-
gandam denotant. Si autem oculorum alter
sursum tollitur, alter vero deorsum spectat,
et in ipsis trepidatio est, et supercilia conui-
vent, et medium valde confragosum et den-
sum conspicitur in illis, eiusmodi vir tan-

O 2

64. Θεομένοι) Adam. I. Keφ. ε. θυόμενοι. Sylb.

65. Μαλασσομένην) Hoc vocabulum satis apte de mitigatione irae dictum, nam est vox medica, quae adhibetur de tumoribus emolliendis, si indurauerint, per remedia malactica. Irae autem a Sen. L. I. c. I. de ira, intumescencia, tribuitur: foeda, inquit, visu et horrenda facies deprauantium se et intumescantium. Et Virg. Aen. VI. v. 467. sqq. Talibus Aeneas ardentem, et toru- uentem Lenibat dictis.

66. Τρόμος) Trepidatio et

tremor oculorum fit, quia cerebrum et nerui afficiuntur in epilepsia, et sicuti de cerebro dicit Hippocr. de morbo sacro III. p. 93. τὸν ἐγκεφαλον εἶναι τὸν ἐρμηνεύοντα τὴν ἐξουσίαν, Cerebrum intelligentiae indicem et nuncium esse, sic quoque motus praeternaturales a neruis in oculis existentes praedicunt epilepsiam.

67. Συμμύονται) Congruentius συμμύονται: quamquam infra similis est diuersitas modi, pag. 223. l. 7. μαζμαρύνσασιν οἱ ὀφθαλμοί. Sylb.

ἐπιληψίας. Ὀφθαλμοὶ ⁶⁸ περιτετραμμένοι, εἰ μὲν
εἰς τὰ δεξιά χωροῦσι, μαρὸν σημαίνουσιν, εἰ δὲ εἰς
τὰ ἀριστερά, λάγνον. Εἰ δὲ ⁶⁹ περιβλεποὶ ὄντες
εἰς τὸ ἐντὸς ὡς ἐπὶ τὴν ῥίνα, ἐπιχαρῆ, καὶ ἀφρο-
δισιαστὴν, καὶ ⁷⁰ φιλητὸν ἄνδρα, καὶ ἐρωτικὸν ση-
μαίνουσιν. Εἰ δὲ ⁷¹ ξηρότεροί εἰσιν, καὶ ἀνεωγμέ-
νοι, μὴ ἐνυπάρχοντος τρόμου, νόσον σημαίνει, οὐχί
δὲ εἰς ἀφροδίτην κεχαρισμένον, οὐδὲ χάρισιν, ἢ ἐρω-
τι.

dem convulsiones epilepticas patitur. Ocu-
li huc et illuc volubiles, si versus dextram di-
recti sunt partem, fatuum, si vero versus si-
nistram libidinosum significant virum. Si
vero ad interiores partes, veluti ad nasum
directi sunt, laetum, venereum, basiatorem,
et amatorem denotant. Si vero sicciores sunt,
et aperti, neque trepidatio ipsis inest, morbum
designant, non autem in Venerem inclinantem,

68. Περιτετραμμένοι) Re-
ctius παρατετραμμένοι. Sylb.
Est is obliquus aspectus, qui
quoque limus dicitur, quia
limis fit oculis, ex cupidi-
tate nascitur, quum vel pu-
dore impeditur, vel pudore
praetendit. Hoc aspectu
femellae ut plurimum vtun-
tur, ut amatores irretiant.

69. Περιβλεποὶ) Rectius
παραβλέποντες, ut Adamant. I.
Κεφ. 5. Sylb. Quo nomine
Strabones, et ex naturae
vitio, et ex affectus deside-
rio appellantur. V. Alex.
ab Alex. L. I. c. 9. Stra-
bones, Paeri et Caeci, ex

oculorum vitio cognomena
inuenere, tametsi paeros ha-
bere oculos laudi plerumque
datum sit: sunt enim ad la-
sciniam proniores.

70. Φιλητὸν) Rectius φιλη-
τὴν, aut φιλητικόν. Sylb.

71. Ξηρότεροί) Sicciores
oculos et apertos morbo-
rum esse indicia Hipp. ait in
coac. praen. S. II. p. 109. ὑπο-
βλέποντες ἐν τοῖσιν ὑπνοῖσιν, su-
spicientes in somnis, seu se-
miapertis dormientes oculis,
et κακὸν δὲ καὶ ἐξαερόμενον
(ὄμμα) εἶον ἄχνη, malum est
oculus exsiccatum, veluti spu-
ma, aut flos aquae.

τι. Ἐντροπή γὰρ αὐτοὺς προείληθε καὶ δίκη. Εἰ δὲ τρόμος ἔνεσι σὺν ⁷² δάκρυσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, πάντολμον ἄνδρα σημαίνουσιν. Οἱ χαροποὶ ὀφθαλμοὶ ἀπὸ τῶν μελάνων χωρίζονται, πολλὰ γὰρ αὐτῶν τὰ εἶδη. Καὶ οἱ μὲν ⁷³ μέλανες ὀφθαλμοὶ, ἄνανδρα ἤθη, καὶ δειλίαν, καὶ ἀπιστίαν δηλοῦσιν· οἱ δὲ ⁷⁴ χαροποὶ, τοιοῦτοί εἰσι τῷ εἶδει. Ἡ μὲν γὰρ χρῶσα ἐπιπρεπὴς αὐτοῖς τῷ εἶδει μέλαινα. Καὶ εἰ ὥσι κέγχροι ἐν τοῖς μέλασι πυρῤῥαί, ἢ λευκαί, ἢ ἐπιλευκότεραι, ἅλλα καὶ δὲ χρυσοειδεῖς, καὶ ἅλλα τῶν ὀχρῶν μεμιγμένα τῷ πυρῤῥῳ, ἢ τοῦ μέλανος τούτοις. Εἰσὶ δὲ καὶ ⁷⁵ αἱματώδεις ⁷⁶ κέγχροι, καὶ

neque gratiosum, neque amantem. In conuersione enim ipsorum et iustum quid deprehenditur. Si autem trepidatio adesse inuenitur cum lacrymis, audax admodum vir denotatur. Oculi charopi distinguuntur a nigris, quorum multae sunt formae. Siquidem nigri oculi mollem virum, simulque timiditatem ac diffidentiam declarant, et tales sunt charopi quoad formam. Color enim illos decens niger quoad formam est. Et si sunt in nigris grana miliaria rubra, aut alba, aut subalbida, alia vero aurei coloris, et alia cum pallore commixta et rubro, aut in nigro his sunt. Sunt vero etiam grana sanguine refer-

O 3

72. Σὺν δάκρυσι) Cf. Virgil. Aen. L. VI. v. 468. *lacrymasque ciebat*. Proprie lacrymae signa sunt misericordiae, sed etiam vehementioris irae, et audaciae.

73. Μέλανες) Vide supra Arist. p. 144.

74. Χαροποὶ) Vide supra Arist. p. 145.

75. Αἱματώδεις κ.) Grana sanguine referta, duplicis

καὶ τοῖς μέλαισιν. 77 Ἄλλαι δὲ τῷ μὲν κέγχρω
 εὐφοροῦσιν εἰς τὰ εἶδη τῶν ὀφθαλμῶν· πάντες
 δὲ τοῦ τροχοῦ τὴν ἔξω μέλαιναν φοροῦντες τὴν ἐπὶ
 ταύτῃ πυρρᾷ. Ἐτερεὶ δὲ ὑπολευκότερα ἔχουσι τὰ
 πυρρὰ ἐν τοῖς μέλαισι, τὰ μὴ πάνυ πυρρὰ. 78 ὅτι
 ἀπὸ μακρόθεν καὶ τὸ μέλαν ἐπιτρέχει, γενναίων
 ἀνδρῶν τα ἥδη σημαίνει, καὶ συνετῶν, 79 ἀλάλων,
 καὶ

ta, et in nigris Alii contra non referunt for-
 mas miliarias oculorum. Omnes siquidem
 in externa orbis circumferentia nigrum colo-
 rem referunt, et in illa rubrum. Alii vero
 habent subalbida, et rubra in nigris, non au-
 tem valde rubra. Quibuscumque autem o-
 longinguo quasi nigrum decenter inest, ii in-
 genuorum, prudentum, taciturnorum et

illa sunt generis, vel perpe-
 tuo adsunt, vel tantum ad
 tempus, si prius ex vitio
 naturae formantis, si poste-
 rius per extraneationem
 quamdam, per resorptio-
 nem absumenda.

76. Κέγχροι, καὶ etc.) Mo-
 lius κέγχροι ἐν τοῖς ut paulo
 post, πυρρὰ ἐν τοῖς et apud
 Adamant. l. Κεφ. ζ' κέχρη ἐν
 τ. μ. Syll.

77. Ἄλλοι etc.) Haec ex
 eodem Adamantio sic lege-
 mus rectius: Ἄλλοι δὲ κέγ-
 χρωτὰ μὲν οὐ φοροῦσι τὰ εἶδη
 τῶν ὀφθαλμῶν· πάντες δὲ τοῦ
 τροχοῦ τὴν ἔξω ἵγην μέλαιναν
 φοροῦντες, τὴν ἐπὶ ταύτῃ πυρ-
 ρᾷ. Syll.

78. Ὅτι ἀπο μ.) Rectius
 sic legendum: ἔσοις ἀπὸ μα-
 κρόθεν τὸ μέλαν (μόνον) ἐπιτρέ-
 πει. Syll.

79. Ἀλάλων) Mallem red-
 dere, parum loquentium,
 Hoc enim a prudente et
 bono exigit Clem. Alex.
 Paedag. II. c. 7. οὔτε μακρο-
 λογητέον, οὔτε πολυλογητέον,
 οὔτε ἀδολεσχητέον, nec pra-
 lixio unquam sermone est
 utendum, nec multum loquen-
 dum, nec nugandum. Ex
 Solonis enim sententia δ λό-
 γος εἶδαιον τῶν ἔργων oratio
 est simulacrum operum; et
 paulo post laudatus Clem.
 addit, οὐκ ἐκ μόνων τῶν ἔργων,
 ἀλλὰ καὶ ἐκ λόγων ἀνδρεποε

καὶ μεγάλων ἐν ψυχαῖς. 80" Οσοις δὲ τὰ πυρρὰ
ταῦτα, καὶ μὴ 81 κέγχρωτὰ εἴη, ἀλλὰ τετράγωνα,
ὑπολάμπει ὥσπερ πῦρ, καὶ παρὰ τοῦτοις κέγχρωι
ὥχρᾱ 82 ταῖς πυρώδεσι μεμιγμένα ἐῖσι, καὶ ἑτέρας
γλαυκαί, 83 ὥς αἱματώδεις καὶ κυανεαί 84 περιθεοῦ-
σι τὰς κόρας, 85 (οὔτοι κακίσοι.) μεγάλοι δὲ
ὀφθαλμοὶ, καὶ 86 στίλβοντες κινούμενοι, δεδορκότες,
καθάπερ θυμούμενοι βλέπουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὰ
βλέφαρα αὐτῶν ἀνοίγονται, πάντες οὔτοι ἄχρηστοι
ἄνδρες.

magnanimorum prae se ferunt imaginem.
Quibuscumque autem tales rubores non sunt
miliaris, sed quadratae figurae, et splendentes
sicut ignis, insuperque grana milii pallida ru-
bris sunt intermixta, et alia caesia, ut sangui-
nea et coerulea, circumdant pupillas, hi sunt
pessimi. Oculi magni, splendentes, mobiles,
et aspectum habentes hominum iracundorum,
apertis simul palpebris, tales viri sunt inuti-

O 4

κρίνεται, non ex solis factis,
sed etiam ex operibus homo
indicatur. Alias ἀλαλία est
vel aetati infantili propria,
vel vitium naturae, vel ex
morbo orta. Suspicio tamen
in textu esse in hoc
vocabulo vitium, nempe pro
ἀλάλων reponendum εὐλάλων,
quod et magnanimis et pru-
dentibus competit.

80. "Οσοις) Mixtum hoc
loco commemoratur genus,
πυρώδες et ὥχρεμματον appel-
latum ab Aristot. p. 146.

81. Κέγχρωτὰ) Rom. ed.
dat κέγχρωστα.

82. Πυρώδεσι) In exem-
plari est πυρρώδεσιν, ut apud
Adamantium quoque, I. Κεφ.
ζ. Sylb.

83. Ὡς αἱματώδεις) Idem
Adamant. l. l. ἴτινες δὲ αἱμα-
τώδεις καὶ κ. Sylb.

84. Περιθεοῦσι) Rom. ed.
habet περιθεωρεῖσι.

85. (Οὔτοι κακίσοι) Inclu-
sa verba ex Adam. l. l. ad-
dita sunt. Sylb.

86. Στίλβοντες) Arist. p.
147. σιλπνοὺς nuncupat.

ἄνδρες. Τῶν γὰρ λύκων, καὶ συῶν ἀγρίων τὰ
 τοιαῦτα. 87 Εἰ καὶ ὑπολάμπει ἔσω ὡς πῦρ, καὶ
 πρὸς ταῦτοις κέγχροι ὡχραὶ ταῖς πυρρῶδεσι μεμιγ-
 μέναι εἰσὶ, καὶ ἕτερά γλαυκαί, καὶ ἀπλῶς καθῶς
 ἀνωτέρω εἴρηται, καθάπερ οἱ λύκοι, καὶ οἱ ἄγριοι
 σύες τὰ σημεῖα ἔχοντες, εἰσὶν ἄνδρες ὠμότεροι,
 ἀγριώτεροί τε, καὶ ἀεπαντικώτεροι. Ἐν δὲ τοῖς χα-
 ροποῖς ὀφθαλμοῖς, 88 ὅσον εἰσὶν αἱ κέγχροι, μεί-
 ζονες δὲ αἱ κέγχροι οὔσαι, ἢ ἐλάττονες, ἡμερωτέ-
 ρα ἦθι δηλοῦσιν. Ὡχροὶ ὀφθαλμοί, 89 δολερωτέ-
 ρους σημαίνουσιν ἄνδρας. Οἱ δὲ αἵματώδεις, ἀβου-
 λοτέρους καὶ 90 θερμῶς τελοῦντας ὅπερ νομίσουσιν.
 91 Ὅσοι δὲ ὀφθαλμοὶ οὐ κέγχροις χαροποῖς, ἀλλ'
 εἰσὶ

les. Lupi enim et apri tales oculos habent.
 Nam si externe lucent vt ignis, et cum his gra-
 na pallida immixta sunt rubris, et reliqua
 glauca, et in vniuersum, vt supra dictum est,
 habentes signa quemadmodum lupi et apri,
 eiusmodi inquam sunt viri crudeliores, fe-
 rociores atque rapaciores. In oculis charo-
 pis autem si sunt grana, et quidem minora,
 siue pauciora, modestos indicant mores. Ful-
 vi oculi, dolosos significant viros. Sanguine
 autem repletos habentes, inconsulto et ferui-
 de perficientes, quae arbitrantur. Quicum-
 que autem oculos habent non granis charo-

87. Εἰ καὶ) Malim, εἰ δὲ ὑπολάμπει. Sylb.

88. Ὅσον εἰσὶν αἱ κ.) Re-
 tius ex Adam. Ἰσαι ἂν ὦσιν
 αἱ κέγχροι. Sylb.

89. Δολερωτέρους) Adam.

I. Κεφ. ζ', habet δειλότερους,
 quod melius conuenit cum
 Aristotele, p. 146.

90. Θερμῶς τελοῦντας)
 Adamant. θερμότεροι. Sylb.

91. Ὅσοι δὲ ὀφθαλμοὶ) Mīr

εἰς⁹² πεποικιλμένοι τισὶ τοιούτοις τὸ μέγεθος καὶ
τὴν χροιάν. Τούς τε μέλαινας ὀφθαλμούς, ἢ καὶ
πυρρόους ἔχουσιν ἐν ὑγροῖς ὀφθαλμοῖς καὶ οὐ φαί-
νεται ἄλλο σημεῖον ἄτοπον, ἄνδρα δηλοῦσι μεγα-
λόνοον, δίκαιον, συνετὸν, εὐφυῆ,⁹³ πέρα δὲ τοῦ
μετρίου⁹⁴ παιδερατήν. Εἰ δὲ χλωρόν ἐστὶν ἐπὶ τῷ
μέλανι τῶν τοιούτων ὀφθαλμῶν, δολερὸν, ἄδικον,
κλέπτην ἀργύρου, γυναιξί τε⁹⁵ αἰσχρῶς καὶ ἀσώ-
τως

pis, sed vario colore tinctos, his talis magni-
tudo et talis color competit. Qui vero ocu-
lis nigris praediti sunt, aut humidos et ru-
bentes habent, et non aliud conspicitur si-
gnum minus aptum, viros produnt magnani-
mos, iustos, prudentes, et ingenuos; Su-
pra mediocritatem vero si sunt, amatorem
puerorum notant. Si autem flauum inest in
nigro talium oculorum, significat dolosum,
iniustum, pecuniarum furem, et qui turpiter

O 5

re corruptus est aphorismus, quapropter eum apud Ada-
mant. lege l. l. Sylb.

92. Πεποικιλμένοι) Variis
coloribus distincti et bene com-
positi.

93. Πέρα) Edit. Rom. περι-
dat, vitiose.

94. Παιδερατήν) Amore
puerorum correptum, flagran-
tem, qualis Anacreon fuit
Bathylli amore irretitus.

95. Αἰσχρῶς καὶ ἀσώτως ἡμι-
λοῦντα) Prima voce deno-
tatur homo lenissimus et

tam perfrietae frontis, qui
omnem decoxit pudorem,
seque prostituit, ac omnium
contemtui exponit, altera
vox notat perdere prodigum,
de cuius salute nulla spes,
vel parua spes est. Sic Lu-
cas in comm. c. XV. v. 13.

καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν
αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως, quae fu-
sus explicantur v. 30. δ κα-
ταφαγών σου τὸν βίον μετὰ παρ-
νῶν, quae idem indicant quod
h. l. αἰσχρῶς καὶ ἀσώτως ἡμι-
λοῦντα.

τως ὁμιλοῦντα. Εἰ δέ τιςιν ὅλοι εἰσὶν οἱ ὀφθαλμοὶ
ὅμοιοι τῇ χροῇ τῆς 96 ροιᾶς, καὶ ξηρότεροι, 97 μα-
ταιότητα τοῦ ἀνδρὸς κατηγοροῦσιν· ἐν δὲ ὑγροῖς,
μεγαλόνοιαν, καὶ ἀνδρείαν, καὶ 98 εὐθυλογίαν, καὶ
99 ὀρθο-

et prodige cum mulieribus viuit. His autem
si toti oculi colori malorum granatorum sunt
similes, simulque ficciores, tunc insipien-
tiam et vanitatem arguunt. Si vero humi-
diores, magnanimitatem, fortitudinem, re-

96. 'Ροιᾶς) Cf. Dioscor. L. I. c. 127. et quae de eo dicit Andr. Matthiolus in comment. p. 193. sq. Plin. H. N. L. XXIII. c. 6. et XIII. c. 19. asserit: *Flos balau-
stium vocatur, et medicinis idoneus, et ringendis vestibis, quorum color inde nomen ac-
cepit.* Et Marcell. Empir. c. 17. *Florem mali granati, quo coriarii utuntur.* De colore ergo, quum planta non est incognita, nulla est dubitatio.

97. Ματαιότητα) Duas res haec vox indicare videtur 1) ἀκαιρίαν, si quis neque loci neque temporis ratio-
nem habere solet, v. Cicero de offic. L. I. c. 40. 2) ἀταξίαν, si quis vita non est disposita, si altius adspirat quam decet, si euagatur latius, si neque ordinem, neque elegantiam, neque prudentiam in subsidium

vocat, si consilia peruersa captat, vti ex sequentibus patet.

98. Εὐθυλογίαν) *Rectum compositumque sermonem*, qui opponitur τῇ λαλίᾳ et γλωσσολογίᾳ. Morum enim character hominum sermo est, et ex Clem. Alex. Paedag. II. 7. οὐκ ἐκ μόνων τῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ ἐκ λόγων ἀνθρώπος κρίνεται, non ex solis factis, sed ex verbis iudicatur homo. Et Cicero de offic. L. I. c. 37. in oratione vocis indice duo commendat, quae εὐθυλογίαν constituent, *ut clara sit vox, et suavis.* Claritas ex Quinct. inst. orat. L. II. c. 8. in eo consistit, ut omnes audiantur litterae, et tanta cum lenitate, ut nullius aures offendant. Suauitas ex Cic. de orat. L. III. c. 9. sic describitur: *tuus sonus et tua suauitas illa delectat, hanc dico suauitatem, quae*

99 ὀρθοβουλία τοῦ ἀνδρός κατηγοροῦσι ταχύτε-
ρον δὲ εἰς ὀργήν, καὶ εἰς ἀφροδίσια ἔργα ἐπτοημέ-
νον ἄνδρα δηλοῦσιν. Ὀφθαλμοὶ κοῖλοι πάνυ, οὐκ
ἐπαινετοί. Ὅσαι δὲ κοῖλοι ὄντες ὥσπερ ὕδωρ ἐν
ἀγγείῳ, εἰ δὲ μὴ ὑποκινουῖνται, καὶ μεγάλοι εἰσίν,
οὐ πονηροὺς ἄνδρας σημαίνουσιν, εἰ μὴ τι ἄλλο παρ-
ακολουθήσει σημεῖον. Τὴν γὰρ κοιλότητα ἢ τε
100 ἱμᾶς καὶ τὸ μέγεθος παραμυθεῖται. Ὀφθαλ-
μοὶ κοῖλοι, καὶ μικροὶ, 101 ἥθη δόλου σημαίνουσιν,
ἐπίβουλον ἀνθρώποις, ζήλῳ καὶ φθόνῳ τετηκότα.
Ξηρό-

atum compositumque sermonem, atque con-
siliium aptum arguunt: praeterea vero vi-
rum, qui celerrime irascitur, atque vehemen-
ti amore in res venereas agitur, indicant.
Admodum caui oculi non sunt laudandi. Qui-
cumque ad modum aquae in vase caui sunt,
nisi submouentur, simulque magni sunt, non
prauos designant viros, nisi aliud accedat si-
gnum. Nam cavitatem humor et magni-
tudo compensat. Oculi caui et parui, mo-
res fraudulentos indicant, et qui insidias aliis
struunt, et prae odio ac inuidia marcescunt.

*exit ex ore, quae quidem ut
apud Graecos Asticorum, sic
in Latino sermone, huius est
urbis maxime propria.*

99. Ὀρθοβουλίαν) Consi-
lium aptum, quod versatur
circa honestum, et vtile,
quod ad vitae commodita-
tem, iucunditatemque, ad
facultates rerum et copias,
ad opes et potentiam, qui-

bus nos possumus iuuare
et alios, conducit; v. Cicero
de off. L. I. c. 4.

100. Ἡ τε ἱμᾶς) In exem-
plari est, ὅτε ἱμᾶς: perpe-
ram. Sylb.

101. Ἡθὴ δόλου) Congru-
entius ἥθὴ δόλια, et mox ἐπί-
βουλα ἀνδρ. ex Adam. I. Κεφ. γ.
Sylb.

Ξηρότεροι δὲ, καὶ πρὸς τοῖς εἰρημένοις κακοῖς ¹⁰² ἀπί-
 σιαν καὶ ἱεροσυλίαν τοῦ ἀνδρὸς κατηγοροῦσιν. Οἱ
 μὲν οὖν ¹⁰³ ἀτενεῖς ὀφθαλμοὶ, χρηστότερα ἐμφαί-
 νουσιν ἢ θῆ· οἱ δὲ ὑπορρέοντες, δολερώτερα. Εἰ δὲ
 τῇ ἀβρότῃ ὑπορρέοιεν, μωρότερα. Οἱ ὀφθαλ-
 μοὺς ¹⁰⁴ ἐξέχοντας ἔχοντες, οὐκ ἐπαινεταὶ ἄνδρες.
 Οἷς μὲν ¹⁰⁵ οἶδημα περικείται κύκλῳ, τὰ δὲ ὡς τὰ-
 Φρος βαδεῖα, καὶ τένη περιεκολουθεῖ, δολερόν ἄν-
 δρα σημαίνουσιν. Οἱ δὲ (¹⁰⁶ πάντες,) ἀνεσηκότες,
¹⁰⁷ λεοντεῖαν, καὶ ματαιότητα, καὶ μανίαν τῶν ἀν-
 δρῶν

Sicciores si praeter mala nominata etiam in-
 veniantur, perfidiam ac sacrilegium arguunt.
 Igitur in oculis intentis optimi mores fiunt
 conspicui. Qui vero sensim mouentur, mo-
 res perditos innuunt. Si vero luxuriose mo-
 ventur, virum fatuum notant. Quibus oculi
 eminent, non sunt laudandi. Quorum vero in-
 tumescencia circumferentiam circumdat, et
 profunditates sicut fossa, et angustiae circum-
 vallatae sunt, hi fraudulentum censentur. In
 quibus contra omnia erecta sunt, haec ar-
 guunt ferociam, insipientiam et furorem

¹⁰². Ἀπίσιαν) Rom. edi-
 tio dat ἀπίσις.

¹⁰³. Ἀτενεῖς) Cf. supra
 Arist. p. 46. not. 45.

¹⁰⁴. Ἐξέχοντας) Aristot.
 supra p. 130. ἐξοφθαλμοὺς ap-
 pellavit, v. ibi n. 125.

¹⁰⁵. Οἶδημα) Intumescen-
 tia. Non morbosum statum
 notat, sed naturalem, quo
 multi habent oculos exser-

tos, et ultra orbitam pro-
 minentes. Hippocr. in prae-
 not. S. II. p. 4 ἐξίσχοντας nun-
 cupat, oculos tumidiore fa-
 ctos, quibus ὀφθαλμοὶ ἐγκοι-
 λοὶ, alte intra orbitam de-
 merfi opponuntur.

¹⁰⁶. (Πάντες) Inclusum
 πάντες non agnoscit Adam.
 I. Κεφ. 2. Sylb.

¹⁰⁷. Λεοντεῖαν) Forfan

δρῶν κατηγοροῦσιν. ¹⁰⁸ Προπήδησις ὀφθαλμῶν
αἱματωδῶν, οἰνοφλύγων ἀνδρῶν, καὶ γαστριμάρ-
γων σημεῖον. Εἰ δὲ γλαυκοὶ εἰσιν οὗτοι, ἀδίκους
καὶ ἀσυνέτους εἶναι νόει τοὺς ἀνδρας. Εἰ δὲ καὶ
τὰ βλέφαρα αὐτῶν κρατοῦνται, πλείονα τὴν ἀνοίαν
αὐτοῦ σημαίνουσιν. Εἰ δὲ οἰδοῦντες εἰσὶ ξηρότεροι,
πατροφόνοι τε, καὶ μαιφόνοι, παιδοφθόροι τε,
καὶ ¹⁰⁹ Φαρμακοὶ, καὶ τὰ ὅμοια τούτων. Εἰ δὲ
ὕψηλοί

virorum. Profilientes oculi sanguine referti,
vinolentorum et gulosorum indicia sunt. Si
autem glauci sunt tales, subsumimus viros
iniustos ac insipientes. Insuper si palpebrae
sunt continuae, maiorem insipientiam in-
nuunt. Si vero tumidi oculi ficciores sunt,
parricidae, et homicidae, et paedicones, ma-
gi sunt, et qui cum his conueniunt. Si au-

λαγγεῖαν Adam. l. l. μαργασύ-
νην. Sylb. Vel legendum λεωρ-
γείαν, audaciam, temeritatem.

¹⁰⁸. Προπήδησις) Profi-
lientes, id est, mobiles assi-
duae et ex cauitate prominen-
tes, nam qui profiliunt, in
altum tolluntur, Hippocr. in
Progn. S. II. p. 4. ἀναιωρεῦ-
μενους καὶ ἐξίσχοντας appellat.

¹⁰⁹. Φαρμακοὶ) Magi, ve-
nifici. Hebr. מַגִּי nomi-
nare solent, et omne ge-
nus magicorum ludibrio-
rum sub hac comprehen-
dunt voce, venenarios, di-
uinatores, praestigiatōres, so-
mpniorum interpretes, et LXX.

reddidere φαρμακοὺς. Ex.
XXII. 18. Ex. VII. 12. Grae-
ci tamen distinguunt, ἐπαισιδὲς
est incantator, μαντὶς arriolus,
φαρμακὸς siue φαρμακεὺς vene-
narius, et γοῆς, quicumque im-
postor. Quam distinctionem
Polemo admittere quoque
videtur, quum addit, καὶ
τὰ ὅμοια κ. τ. λ. Hanc ob
artem apud vet. nobilitata
fuit Circe, vide Aristoph.
in Plut. v. 302. Ἐγὼ δὲ
τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φαρμακ'
ἀνακυκῶσκην. Ἡ τεὸς ἐταίρους
τοῦ Φιλωνίδου ποτ' ἐν Κορίνθῳ
ἔπεισεν. „At ego omnibus
modis Circem imitabor,

ὕψηλοί εἰσιν οἱ ὀφθαλμοί, μεγάλοι καὶ λαμπροί, καὶ ¹¹⁰ εὐλαβεῖς, καὶ ὑγρὸν βλέποντες, δικαίους, συνετοὺς, φιλομαθεῖς, ἔρωτος πλήρεις ἄνδρας δηλοῦσιν ὅποιος ἦν ¹¹¹ Σώκρατης ὁ φιλόσοφος. ὀφθαλμοὶ τοῦ προσώπου πολὺ ἐξέχοντες, μικροὶ πάνυ καὶ πυρροί, οὐ φρενέση ἄνδρα, ἀλλὰ παρειμένον καὶ τὴν γλῶτταν, καὶ τὸ σῶμα δηλοῦσιν. ὀφθαλμοὶ ¹¹² σκοτεινοί, οὐ πολὺ φρονας σημαίνουσιν ἄνδρας. ξηροὶ δὲ ὄντες, ¹¹³ ἀνωτέρους δηλοῦσιν ἄνδρας. Εἰ δὲ μικροὶ εἰσι θολεροί, ἐπιβούλους, κακοτέχνους τε, καὶ ¹¹⁴ προβούλους σημαίνουσιν ἄνδρας.

tem oculi sunt elati, magni, et lucentes, et circumspicientes, humidoque aspectu, hi iustos, intelligentes, litterarum amicos, et mulierosos viros manifestant, qualis fuit Socrates philosophus. Oculi eminentes in facie admodum, simulque valde parvi et rubri, insipientem indicant virum, qui et linguae et corporis causa contemnitur. Oculi tenebricosi, non valde prudentes produnt viros. Quum vero sicci sunt, superiores viros denotant. Si vero parvi sunt, subdolos, insidiosos, fraudulenter impios, et prauos consultores in-

quae venenis ex arte confectis facios Philonidae mutavit in foedos suos.,,

110. Εὐλαβεῖς.) Adam. l. l. εὐαγεῖς. Syllb.

111. Σώκρατης.) Aliam imaginem Socratis repraesentat Cicero de Fato c. 5. sed ex aliis signis. V. Fr. Menzii diss. de Socrate nec

officioso marito, nec bono patre familias.

112. Σκοτεινοί.) Tenebricosi, obscuri, notantes et animum obscurum hebetemque esse.

113. Ἀνωτέρους.) Adam. habet ἀπιστότερους. Syllb.

114. Προβούλους.) Adam. habet παλαμβούλους. Syllb.

δρας. Ὀφθαλμοὶ σκοτεινοὶ ὑγροὶ, αὐτάρκως μεγέθους ἔχοντες, εὐσταθεῖς, φροντιστὰς, ¹¹⁵ πολυθεάμονας, εὐμαθεῖς τε καὶ εὐλαβεῖς, καὶ δειλοὺς, καὶ φειδομένους ἄνδρας δηλοῦσιν. Οἱ δὲ ¹¹⁶ ἀυχμῶδεις, δολεροὺς, ἀπίστους τε, καὶ ἀκολάστους δηλοῦσιν. Οἱ ¹¹⁷ εὐφεγγεῖς ὀφθαλμοὶ, ἀριστοὶ εἰσιν, εἰ μὴ ἄλλό τι ἀντιλέγει σημεῖον. Ἐάν ¹¹⁸ μαρμαρύσσωσιν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ φῶς ἐν αὐτοῖς ἔσιν, ἐν γλαυ-

dicant. Oculi obscuri, humidi, idonea praediti magnitudine, constantes, prudentes, multarum rerum intelligentes, ingeniosos, et circumspectos, sed etiam timidos et parcos denotant viros. Aridi autem oculi, dolosos, perfidos et intemperantes indicant viros. Oculi egregium splendorem habentes, optimi sunt, nisi aliud quodpiam signum contraria doceat. Si oculi nitent ut marmor, et ipsis

Forte legi posset προσπιβουλοὺς *insidiatores*, vel κακοβουλοὺς *prauis consiliis alios perdentes*.

115. Πολυθεάμονας) *Multarum rerum intelligentes*, magna doctrinae copia variaque instructos.

116. Ἀυχμῶδεις) Rectius ex eodem Adamantio, I. Κεφ. ια ἀχλύωδεις. Sylb. Vide de hac voce supra p. 203. not. 36. vel ἀχνῶδεις. Ἀχνῆ autem est, si tenues sordes in oculis resiccatae et concretæ, veluti lanuginem aut aquarum spumam repræsentant, Hes. σκοπὴν ἐτ' ἁοράσιαν interpretatur.

117. Εὐφεγγεῖς) *Egregium splendorem habentes, pulchre splendentes*; sic quoque φέγγος ὀμμάτων passim occurrit. Anacr. od. κή. vocat τὸ βλέμμα νῦν ἀληθῶς ἀπὸ τοῦ πυρός ποιήσον, singularem pulchritudinem præ se ferens, aut plane ardens, ut reddidit Vir Cel. Fischerus, sic et λάμπειν de oculis usurpatur in Matt. com. c. XVII. 2. ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ἥλιος.

118. Μαρμαρύσσωσιν) *Oculi nitent ut marmor*, radios splendoris vibrant. v. Athen. L. XIII. c. 17. ἦν τὰς δε

γλαυκοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ αἱματώδεσι, θερμὸν ἐν ἐκάσῳ πράγματι, καὶ πάντολμον τὸν ἄνδρα δηλοῦσιν, ὡς ἐγγὺς μανίας εἶναι. Εἰ δὲ ἐν χαρποῖς εἴῃ ἡ μαρμαρυγὴ, δειλίαν σημαίνει. Πᾶν γὰρ χεῖμα οὗτοι φοβοῦνται, ¹¹⁹ καὶ πίπτουσι, καὶ πάντα ὑπονοοῦσιν. Ὀφθαλμοὶ δὲ μέλανες μαρμαρύσσοντες, κακίστους, καὶ δολίους, καὶ κακομηχάνους σφόδρα δηλοῦσιν ἄνδρας. ¹²⁰ Εἰ δὲ οἱ τοιοῦτους ὀφθαλμοὺς ἔχοντες ¹²¹ ὑπογελῶσιν, εἰς ἀκρό.

simul lux inest, glauci videlicet et sanguine repleti, calidum in vnaquaque re et omnia audentem notant virum, qui adeo maniae propinquus est. Si autem in charopis nitor apprehenditur, indicium timiditatis est. Tales quippe omne negotium auersantur, rediguntur in angustias, et in omnibus suspiciosi sunt. Nigri autem et nitentes oculi, pessimos, et dolosos admodumque insidiosos declarant viros. Si autem homines eiusmodi oculis prae-

Θεοξείνου ἀκτῖνας προσώπου μαρμαρίζουσας δράκῃς. Morbi quoque indicium est, si quidquam splendicans ante oculos obuersatur, nam Hipp. S. II. Praedict. L. II. p. 91. quibus καὶ μαρμαρυγῶδες τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαινόμενον, esse apprehenditur et sanguinem e naribus profluere, aut lienem tumidum esse, affirmat.

118. Πίπτουσι) Rectius πτήσσουσι, seu πτώσσουσι, ex Adam. I. Κεφ. ιγ'. Sylb. Sen-

fus est, terrore percutiuntur, vel horrore corripuntur.

120. Εἰ δὲ) Rom. edit. omittit εἰ, et sic verba collocat οἱ δὲ τοιοῦτους.

121. Ὑπογελῶσιν) Post hanc vocem Rom. edit. inserit coniunct. δὲ. Hilaris ac ridens aspectus cum splendore coniunctus improbitatis signum est, nam splendor ab igneo calore natus calidius cerebrum indicat, ex quo hic affectus, quem omnes improbant.

ἀκρότητα πάσης κακίας ἐλθεῖν ἀνάγκη αὐτοῦς.
 Ὀφθαλμοὶ ἔνυγροι ¹²² γοργὸν βλέποντες, θυμώ-
 δεις, ἰσχυροὺς, μανικοὺς, ¹²³ τραχυλόγους, τα-
 χυέργους, ἀπερροήτους, ἀτόλμους, καὶ πρὸς τὰ
 λέγειν. ¹²⁴ ὅμως κάκιστοί εἰσιν οἱ ἄνδρες οὗτοι. Οἱ
 δὲ ξηροὶ ὀφθαλμοὶ, κακίους καὶ ἀνόμους κατηγο-
 ροῦσιν ἄνδρας. Εἰ δὲ μικρότεροί εἰσι, καὶ ¹²⁵ κοῖ-
 λοι, χεῖρους εἰσὶν ὅμως καὶ φρόνημα ἔχοντες, ἐπί-
 βουλοι, ¹²⁶ κρυψίνοοι, τὸν σκοπὸν καὶ τὸν νοῦν αὐ-
 τῶν ὑποκρύπτοντες, πάντων δὲ ἐπιθυμοῦντες, ἢ
 ἐπι-

diti subridet, apud illos necessario malitia
 summum attingit gradum. Oculi madentes,
 et torui, animosos, fortes, furiosos, aspere
 loquentes, celeres in agendo, imprudentes,
 et formidolosos in loquendo denotant. Si-
 mili modo tales viri sunt pessimi. Sicci ocu-
 li pessimos et iniustos arguunt viros. Mino-
 res autem si sunt et caui, peiores sunt. Si-
 mul autem si ingenio pollent, sunt insidio-
 si, ac sui animi occultant sensa, consilia co-
 gitataque celant, et omnia cupiunt, aut vi-

^{122.} Γοργὸν) Toruns aspe-
 ctus, qui fit ex obliquo, qua-
 lis Didonis fuit apud Virg.
 Aen. L.VI.v.467. Talibus Aen.
 ardentem, et torua tuentem
 Lenibat dictis.

^{123.} Τραχυλόγους) Legen-
 dum videtur ταχυλόγους, sic-
 ut Adamant. I. Κεφ. 17.
 εὐθυπεῖς. Sylb. Vel etiam
 ταχύγλωσσους ex Hippocr. de
 morb. vulg. L. II. S. VI. ab

initio, ταχύγλωσσοι, μελαγχχο-
 λικοί; vel τραχύστοιους, barba-
 re atque confuse loquentes.

^{124.} Ὅμως κάκιστοί) Le-
 gendum ὅμως οὐ κάκιστοί, sic-
 ut idem Adam. habet l. I.
 ἄκακοι. Sylb.

^{125.} Κοῖλοι) Vide Arist.
 supra, p. 130. n. 124.

^{126.} Κρυψίνοοι) Edit. Rom.
 κρυψάνοοι, vitiose.

ἐπιθυμητὰ ἄνδρες ὄντες. Εἰ δὲ ἐπὶ τοιούτοις
ὀφθαλμοῖς ¹²⁷ σχοίνιον ἐστὶν ἐννεῦον, ¹²⁸ ὀφρύες τε
τραχεῖαι, βλέφαρα ὀρθὰ, θυμόν τε, καὶ δύναμιν,
ἀβουλίαν τε, καὶ κακίαν, καὶ εὐτολμίαν τοῖς ἀνδράσι
σημαίνουνσιν. Ὅσοι δὲ τὸ ἐπισχοίνιον οὕτως ἔχου-
σιν ὡς εἴρηται, τὰ τε βλέφαρα, καὶ τὰς ὀφρύς,
τὸ

ri sunt appetentes. Si vero in eiusmodi
oculis vesiculae quasi appensae, et nutantes,
et supercilia hirsuta, palpebrae rectae sunt,
tunc iram, et robur, temeritatem et mali-
tiam, atque audaciam designant. Quicum-
que autem vesiculas sic appensas habent,
ut dictum est, palpebrasque ac supercilia,

127. Σχοίνιον) Pro σχοίνιον
legitur infra ἐπισχοίνιον. Ve-
ra scriptura est, ἐπισκύνιον:
quo vocabulo etiam Home-
rus utitur Il. ε. de leone:
πάν δὲ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἔλκε-
ται, ὅσσε καλύπτου: ubi Eu-
stathius sic nominari scribit
τὸ ἐπιδέρμιον ὃ ἐπιχαλᾷται τοῖς
τῶν λέοντων ὀφθαλμοῖς, καὶ κα-
λύπτει αὐτούς: cuticulam, qua
laxata seu demissa, leones
oculos obducere solent: vide-
ri autem vocabulum deri-
vatum ἀπὸ τοῦ σκύνειν:
quoniam in ira potissimum
eam cuticulam oculis obdu-
cant, ne visis ictibus exti-
mescant. Theocr. Idyll.
XXXI. Herculi quoque ἐπι-
σκύνιον tribuit: Τοῖον ἐπισκύν-
ιον βλοσυρῷ ἐπέκειτο προσώπῳ,
ac Ruff. Ephes. De parti-

bus hum. corporis — αἱ δὲ
ἔσχαται τοῦ μετώπου ῥυτίδες,
ἐπισκύνιον· ὅπερ ἐπάγομεν τοῖς
ὀφθαλμοῖς, ἣν πρὸς ἑαυτοὺς
φροντίζωμεν τι ἢ αἰδῶμεθα.
Idem ibidem addit, alios
ἐπισκύνιον nominare τὸ ὑπὲρ
τὰς ὀφρύας σαρκῶδες. Sylb.
Interpr. vesiculae quasi ap-
pensae; sunt ex Arist. supra
p. 128.

128. Ὀφρύες τε τραχεῖαι)
Mallem, supercilia confra-
gosa, contracta, seuera. Duos
enim motus superciliorum
agnoscit Cic. de off. L. I.
c. 41. remissionem et contra-
ctionem, quibus tertium mo-
tum addit Quinct. L. XI.
c. 3. deductionem, nam di-
cit: Ira contractis, tristitia
deductis, hilaritas remissis
ostenditur.

τὸ δὲ βλέμμα αὐτῶν τραχὺ, ¹²⁹(καὶ) πικρὸν ἀφ' ἑαυτοῦ ὑπάρχει, χείρονα ταῦτα τῶν ῥηθέντων σημεία. Ὅσοις ὀφθαλμοῖς ¹³⁰ἡδονὴ καὶ γέλως ἐνοικεῖ, οὐ πολὺ εἰσιν ἐπαινετοί. Εἰσὶ γὰρ τὰ ἐν τούτοις δολεροὶ, κρύπτοντες τὸν νοῦν, καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῶν, κακομήχανοί τε καὶ κακοῦργοι. Ὅσοι δὲ ἅμα τῷ γέλῳτι ¹³¹ὑποβλέπουσιν, ¹³²καὶ ξηροὶ εἰσιν ἅμα, κακίστων ἀνδρῶν τὸ σημεῖον. Ὀφθαλμοὶ κοῖ-

oculi ipsorum autem confragosi, et feueri inde facti sunt, deteriora haec praebent signa, ut iam dicta. In quorum oculis voluptas et risus inhabitat, non sunt laudandi. Nam dolosi sunt praeterea, et celantes sensa animi, mala molientes et operantes. Quicumque autem simul cum risu limis aspiciunt oculis, qui ficci aequae sunt, pessimos adumbrant viros.

P 2

129. Καὶ) Inclusa καὶ ex Adamantio addita est. Sylb.

130. Ἡδονὴ καὶ γέλως) Hilaritas et risus. Non in univ-
ersum risus est improbandus, sed immodicus tantum, qui arrogantiae, proterviae ac contemptus aliorum signum est. Vnde Plato de Legib. L. III. c. 10. praecipit: Ἀλλὰ μὲν οὐδὲ φιλογέλωτας δεῖ εἶναι. Σχεδὸν γὰρ ὅταν τις ἐφίη ἰσχυρῶς γέλωτι, ἰσχυρὰ καὶ μεταβολὴν ζητεῖ τοιοῦτον. Sed neque in risum nimium profusos nos esse oportet. Nam effusum risum mutatio sequitur. Quid

quod risus ita debet esse temperatus, ut laetitia et tristitia nimia compressa honesto in habitu se contineant ex Platonis sententia de LL. L. V. c. 8. καὶ ὅλην, ait, περιχάρειαν πᾶσαν ἀποκρυπτόμενον καὶ περιδυνίαν, εὐσχημονεῖν πείρασθαι. Risus enim nimius, et animi, et iudicii levitatem prodit.

131. Ὑποβλέπουσιν) Limis oculis aspiciunt, quales sunt cupidorum, contemptorum et iratorum.

132. Καὶ ξηροὶ) Haec transponuntur sic in edit. Rom. εἰσιν καὶ ξηροὶ ἅμα.

κοῖλοι γέλωτα ἔχοντες, κακόν τι βουλεύεσθαι τὸν
 ἄνδρα μαρτυροῦσιν. Εἰ δὲ ἀνεωγμένους καὶ ¹³³ σε-
 σηρότας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντές εἰσὶ τινες, αἱ
 πράξεις αὐτῶν εἰς ἄνομα ἔργα συντελοῦνται. Τοὺς
 δὲ πάνυ ¹³⁴ ἀνεωγμένους καὶ γελῶντας ὀφθαλμοὺς
 ἔχοντας ἄνδρας, ἐπιβουλότερον μαρτυροῦσιν. Εἰ
 δὲ ξηροὶ εἰσιν, ἄκακα μὲν ἦθι, καὶ κακῶν ἀπά-
 θειαν δηλοῦσι, μάταιοι δὲ, καὶ ἄσοργοι, καὶ ἀκό-
 λατοὶ εἰσιν οἱ τοιοῦτοι. Ὀφθαλμοὶ ¹³⁵ μειδιῶντες ἅμα
 ὑγρό-

Oculi caui ridentes innuunt virum mali quid
 moliri. Apertos vero si quidam habent ocu-
 los ac hiantes, illorum actiones ad iniustitiam
 tendunt. Qui vero valde apertos et ridentes
 oculos nanciscuntur, insidiosos designant vi-
 ros. Si vero ficci sunt, produnt quidem mo-
 res non prauos, et malorum affectuum caren-
 tiam, sunt tamen tales vani, amoris naturalis
 expertes, et libidinosi. Oculi subridentes cum

^{133.} Σεσηρότας) *Hiantes*,
 Σαίρειν enim dicitur de ho-
 minibus, qui sunt ore hi-
 anti et dentibus renudatis,
 ita ut ridere videantur, v.
 Theocr. Idyl. VII. v. 12. καὶ
 μ' ἀτρέμας εἶπε σεσαρώς Ὀμμά-
 τι μειδιῶντι; apud Nostrum ad
 oculos quoque transfertur.

^{134.} Ἀνεωγμένους) *Apertos*,
 aperti autem oculi hoc loco
 sunt, non ex explicatione,
 quae fit in palpebra, sed
 in pupilla ipsa, eiusque ob-
 tutu.

^{135.} Μειδιῶντες) *Subri-*

dentes, modicum nam ac
 decentem lenemque notat
 risum, v. Hom. hymn. 8.
 in Vener. v. 2. sq. Ἐφ' ἡμερ-
 τῷ δὲ προσώπῳ Αἰεὶ μειδίᾳει, καὶ
 ἐφ' ἡμερτὸν φέρει ἄνθος, ama-
 bili autem facis Semper sub-
 ridet et amabilem fert florem.
 Et Il. Ψ'. v. 555. sq. μεῖδη-
 σεν δὲ ποδιάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
 χαίρων Ἀντίλοχῳ. Risit autem
 pedibus fortis diuus Achilles
 Gratulans Antilocho. Et
 probe tenenda Quid. de ar-
 te am. L. III. v. 283. sq. verba:
 Sint modici rictus, sint par-

ὕγρότητι, βλέφαρα ἀνειμένα, ¹³⁶ μέτωπον μακρὸν, τὰ ἀμφοτέρω λαγαρὰ ἢ θη δηλοῦσι δίκαιοι, ἡμέροι, εὐσεβεῖς, φιλόξενοι, συνετοὶ, εὐβουλοι, εὐμαθεῖς, ἔρωτος πλήρεις τοὺς ἄνδρας μαρτυροῦσιν. Ὀφθαλμοὶ ¹³⁷ σκυθρωπάζοντες ἅμα ὕγρότητι, πτερνιστὴν ἢ φιλοτέχνην ἄνδρα μαρτυροῦσιν. Ἐὰν δὲ

humiditate, palpebrae mobiles in longa fronte, haec ambo laxos mores notant: iusti, mansueti, benefici, hospitum amici, prudentes, bene consulentes, dociles, ac pleniamoris sunt viri. Oculi austeri ac humidi, virum supplantantem, aut artium amicum designant.

P 3

vae utrimque lacunae. Et summos dentes ima labella degat.

¹³⁶. Μέτωπον μακρὸν) Ambigua et soloeca est lectio. Rectius ex Adam. I. Κεφ. ιδ'. μέτωπον μαλακὸν, τὰ ἀμφὶ βλέφαρα λαγαρὰ, τὰ ἢ θη δικάους, ἡμέρους, et sic deinceps positus scilicet accusatiuis pro nominatiuis. Sylb.

¹³⁷. Σκυθρωπάζοντες) Duplicem obtutum notat haec vox, morosum et austum, et seuerum. Per humiditatem h. l. et austeritas, et seueritas temperatur. Et hi duo significatus h. l. admittendi ratione φιλοτέχνιας, seueritas quidem ob humiditatis coniunctionem, qualis in Attico fuit, de quo Corn. N. c. 15. in eius vita: Eius

comitas non sine seueritate erat, neque grauitas sine facilitate: ut difficile esset intellectu, utrum eum amici magis venerentur, an amarent. Alter significatus ad πτερνιστὴν supplantatorem pertinet, πτερνίζειν autem idem est ac ὑπόσκελίζειν supposito pede aliquem in terram deicere, quod de pugilibus usurpatur: hoc loco notat aliquem insidiosè circumuenire, et crudelitas humiditate, quae astutiam produxit, temperata est. Et in bono sensu supplantare de μετοδείαις occurrit. Cic. de offic. I. III. c. 10. Contendere debet quam maxime possit, ut vincat, supplantare eum, qui cum certet, ac nullo modo manu pellere debet.

δὲ συμβῶσι, καὶ αἱ ὀφρύες εἰσὶ ¹³⁸ κεχαλασμένας,
καὶ τὸ μέτωπον χαλαρὸν ἅμα τῇ σκυθρωπότητι,
πιστοῦ ἀνδρὸς τὰ σημεῖα, εὐσεβοῦς τε, καὶ εὐβού-
λου, καὶ σωφρονὸς. Ξηροὶ δὲ ὀφθαλμοὶ ¹³⁹ λυπη-
ρὸν βλέποντες, Φιλοφροσύνης εἰσὶ πλήρεις. Εἰ δὲ
τὸ μέτωπον εἴη τραχὺ, καὶ βλέμμα ἀτενὲς, βλέ-
φαρα ὀρθὰ, ¹⁴⁰ ἀγριοβούλον ἄνδρα σημαίνουσι,
πᾶν ἔργον ποιῆσαι σπεύδοντα, καὶ οὐδὲν τῶν κα-
κῶν Φειδόμενον, ἀλλ' ὥσπερ ὑπ' ἀνάγκης ἐλαυνό-
μενον,

Si vero conuiuent, et palpebrae sunt tuberculis
obsitae, et frons valde laxa cum austeritate,
haec signa sunt viri fidi, benefici, pruden-
tis et sapientis. Sicci vero oculi tristi aspe-
ctu, comitate pleni sunt. Si autem frons est
scabra, oculi fixi, et palpebrae rectae, tunc
indicat virum valde prudentem, qui omne
opus perficere studet, et nihil malis re-
mittit, nisi a necessitate cogatur, et sic vide-

138. Κεχαλασμένοι) Tu-
berculis obsitae, posses etiam
reddere laxae. Sed χαλασμέ-
νοι ὀφρύες sunt palpebrae
χάλαζα laborantes, quae ori-
tur ex humore lento ibi
concreto. Ergo ὀφρύες κεχα-
λασμένοι, sunt palpebrae, in
quibus tubercula parua mo-
bilia sunt, quae digito huc
vel illuc impelluntur, con-
dunturque aliquando sub
cute, nonnumquam sub car-
tilagine, κριταῖς similia, sed
non eiusdem figurae. Gran-
dini sunt quoad figuram ro-
tundam et pellucidam si-

milia et ex iis, si disse-
cantur, humor emanat simi-
lis oui candido, v. Gal. in
Isag. I. IV. p. 8.

139. Λυπηρὸν) Est etiam
sic apud Adamant. I. Κεφ. ιε.
alioqui maluerit fortasse ali-
quis λιπαρὸν. Syllb. Praefer-
rem tamen λιπαρὸν, quia pul-
crum obtutum cum siccitate
coniunctum indicat, qui co-
mitati conuenit.

140. Ἀγριοβούλον) Mallem
vel ἀγριόβουλον, vel ἀνδροβου-
λον propter sequentia, nam
ἀγριοβούλον mihi suspecta vox
videtur.

μενον, οὕτω πᾶν τὸ αὐτῷ δοκοῦν πληροῦν σπεύ-
δοντα. Ὀφθαλμοὶ ¹⁴¹ συγκλειόμενοι, καὶ πάλιν
ἐπανοιγόμενοι, ἐπίβουλον καὶ ἐπίτρεπτον ἄνδρα ση-
μαίνουσι. Καὶ εἰ μὲν ὑγροὶ εἰσι, Φροντιστὴν καὶ
Φιλοτέχνην. Εἰ δὲ ¹⁴² τρόμος αὐτοῖς ἐστὶ, καὶ ἅμα
ὠχρότης, μανίαν ἢ ἐπιληψίαν δηλοῦσι νοσεῖν τὸν
ἄνδρα. Ὅσοις δὲ ὀφθαλμοῖς ¹⁴³ ἡ τάσις ἐστὶν αἰεὶ,
εἰ μὲν πρὸς τὸ συγκλείεσθαι ὑπορρέοιεν, καὶ εἰς τὸ
ἄνω χωροῦσιν, ἀκολαστὸν, μάταιον τε, καὶ μαινό-
μενον ἄνδρα μαρτυροῦσιν. Εἰ δὲ καὶ ὑγροὶ ὄντες,
εἰσι καὶ ὀρθοὶ, καὶ συγκλείονται μετὰ μεγέθους,
καὶ τοῦ ¹⁴⁴ εὐλαμποῦς, καὶ μετώπου λείου, εὐλα-
βῇ

tur ipsi omne festinanter implendum esse.
Oculi vero se claudentes, et rursus aperien-
tes, insidiosum et perditum notant virum.
At si humidi sunt, prudentem ac artium ami-
cum. Si autem simul tremunt, ac pallidi sunt,
mania et epilepsia laborantem indicant virum.
Quibuscumque autem oculi ita semper sunt
extensi, ut ad claudendum se vergant, et ad
fursum tollendum, hi libidinosum, vanum
ac insanum ostendunt virum. Verum si sunt
humidi et erecti, et clauduntur, si una magni
sunt et splendentes, et frons laeuigata est,

P 4

141. Συγκλειόμενοι) Arist. p. 156. habet σκαρδαμύκται, et timiditatis facit notam.

142. Τρόμος) Hippocr. de hoc motu voce ὑποτρέφεσθαι utitur in Progn. S. II. p. 4.

143. Τάσις) Extensio illa

ex humiditate oculi est de-
ducenda, quae molles affe-
ctus indicat.

144. Εὐλαμποῦς) Mallem, Egregium splendorem emir-
tentem, qui neque irati, ne-
que libidinosi, sed bene va-

βῆ ἄνδρα σημαίνουσιν, εὐβουλόν τε, καὶ Φιλομα-
θῆν. ¹⁴⁵ γλυκύνουν τε, καὶ ἐρωτικὸν ἄνδρα σημαί-
νουσιν. Εἰ δὲ ξηροί εἰσι, ¹⁴⁶ θρασὺν, κακομήχα-
νόν τε, καὶ ἄδικον σημαίνουσιν. Ὁ δὲ τὸ μέτωπον
ἔχων τραχὺ, ὀφρῦς τε ¹⁴⁷ συντετραμμένας, ¹⁴⁸ βλέ-
φαρα σκληρά, πεπηγότα, ἀγριώτερος τὸν θυμὸν,
τολμᾶν ἐτοιμώτερος, ¹⁴⁹ χαυνούμενος τοῖς ἐπαίνοις, καὶ
ταῖς

tunc indicant circumspectum, prudentem et
litterarum amantem virum: sed etiam notant
animo hilarem et amatorem. Si autem sunt
ficci, proteruum, et malorum artificem, et
iniustum significant. Qui autem habet fron-
tem asperam, supercilia concurrentia, palpe-
bras rigidas atque fixas, talis vir est quoad ani-
mum ferocior, ad audendum paratior, propter

lentis et corporis robore
instructi prae se ferunt ima-
ginem.

^{145.} Γλυκύνουν) *Animo hi-
larem, mallem, qui oblecta-
tionibus deditus est, quae et
animum et corpus afficiunt,
v. c. ludis scenicis, iocis, libris
lascivae conscriptis, saltatio-
nibus, et quae hilaritati, vo-
luptatique inferniunt. For-
te γλυκύνουες non iniuria de-
licatulos nostra aetate, co-
mas vnguento bene olen-
te, pulvereque gratissimum
odorem spargente consper-
gentes, et totum corpus bal-
samo et aquis odoriferis illi-
nentes designant.*

^{146.} Θρασὺν) Haec vox

h. l. in primario suo signi-
ficatu accipitur, *temerarium
audacem*, et sic Ammon, de
diff. voc. etiam dicit. Θερά-
σος μὲν γὰρ ἐστὶν ἢ ἀλογος δεινότης.

^{147.} Συντετραμμένας) Re-
ctius συνεστραμμένας ex Adam.
I. Κεφ. ις'. *Sylb. Collecta*,
vel etiam *contracta*, quae
seueritatem indicant.

^{148.} Βλέφαρα σκλ.) *Pal-
pebras rigidas*, quae ex sic-
citate fiunt nimia, nam na-
tura sua palpebrae sunt
membranae ex pericranio
deductae, et musculis exi-
libus constantes, adeoque
siccae; quae siccitas modum
excedens rigiditatis causa fit.

^{149.} Χαυνούμενος) Eodem

ταῖς τιμαῖς. ¹⁵⁰ πειθόμενος δὲ ἐν δώροις ὁ τοιοῦτος
 ἀνὴρ. Ὅσοι δὲ τὰ βλέφαρα οὐκ ἔχουσιν ὀρθὰ,
 οὐδὲ τὰς ὀφρὺς ἀκλινεῖς, ἀλλὰ τρέμος αὐτοῖς ἔνεστι,
 καὶ ὄμμα ἅμα καὶ τὸ βλέμμα ὑποκινεῖται, οὔτοι,
 ἀνδρόγυνοι ὄντες, ἄνδρες εἶναι βιάζονται. Ὀφθαλ-
 μοὶ πυκνὰ ¹⁵¹ ἐπιμεγαλα ἀνοιγόμενοι, καὶ ἅμα
 ἰσάμενοι ὡς νοοῦντες, τὴν αἰτίαν αὐτῶν δηλοῦσι,
 καὶ τὴν ἔννοιαν. Δηλοῖ καὶ αὐτοὺς τὸ ξηρὸν, τὸ
 ὑγρὸν, τὸ λαμπρὸν, τὸ μαλακὸν, τὸ ἐκλαμπρον,
 τὸ

laudes et honores inflatus, et omnem spem in
 donis collocat. Quicumque autem neque pal-
 pebras rectas habent, neque supercilia deflexa,
 sed iis inest trepidatio, ita ut oculus simul et
 obtutus moueatur, eiusmodi sunt androgyni,
 qui se viros esse cogunt. Oculi creberrime et
 valde aperti, et simul stantes, sicut cogitabun-
 di, eandem causam produnt, et cogitatio-
 nes. Manifestat quoque illos, ficcum, humi-
 dum, splendidum, molle, lucidum, obscurum,

P 5

sensu utitur Plutarch. de li-
 beror. educ. c. 12. Χαυνοῦνται
 γὰρ ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν ἐπαίων
 καὶ θρύπτονται. Inflantur lau-
 dum encomiis nimis atque
 corrumpuntur.

150. Πειθόμενος) Omnem
 spem in donis collocat, scilicet
 a natura sibi concessis, ex
 Stoicorum placito: Sapien-
 tis felicitatem pendere ex se
 ipso, non a rebus externis et
 fortuitis, eumque in se omnia
 posita habere. V. Cic. Parad.

II. c. 1. Nemo potest non
 beatissimus esse, qui est to-
 tus aptus ex sese, quique in
 se uno pouit omnia; et ad Fam.
 L. V. ep. 13. Quam lau-
 dem sapientiae statuo esse ma-
 ximam, non aliunde pendere,
 nec extrinsecus, aut bene, aut
 male viuendi rationes suspen-
 sas habere.

151. Ἐπιμέγαλα) Rectius
 ἐπὶ μέγα, Adam. I. Κεφ. 12.
 Sylb.

τὸ σκοτεινόν, τὸ μέγα, τὸ μικρόν, τὸ κοῖλον, τὸ
 ὑψηλόν, τὸ ἀτενές, καὶ ¹⁵²τὰ ἄλλα ἅττα ἐπὶ τού-
 τοις πολλάκις εἴρηται. Ὅσοι οὖν αἰεὶ ὀφθαλμοὶ
 ἀνεωγμένοι εἰσὶ, ¹⁵³σκοτεινοὶ ὄντες, καὶ ὑγροὶ, φρον-
 τιστὰς δηλοῦσιν ἄνδρας. Εἰ δὲ πρὸς τούτοις ¹⁵⁴ἡμε-
 ρον βλέπουσι καὶ χρηστὸς σημαίνουσιν. Ὀφθαλ-
 μοὶ ἐκπεπετασμένοι ξηροὶ, μαρμαρύσσοντες κα-
 θαρὸν καὶ λάμποντες, ἀναισχύντους καὶ παντόλ-
 μους δηλοῦσιν ἄνδρας. Ὀφθαλμοὶ ¹⁵⁵σκαρδά-
 μυκτοί,

magnum, paruum, cauum, altum, et fixum,
 aliaque, de quibus iam dictum est saepius.
 Igitur quibuscumque oculi semper sunt aper-
 ti, et obscuri aequae ac humidi, prudentes ha-
 bentur viri: Si vero mansueto insuper sunt
 obtutu, simul frugales notant. Oculi expli-
 cati, ficci, splendentes pure, et lucentes, impu-
 dentes et omnia conantes indicant viros. Oculi

152. Τὰ ἄλλα) Ed. Rom.
 τ' ἄλλα habet.

153. Σκοτεινοὶ) *Obscuri*,
 id est, nubili cum tristitia,
 ex retractione, qua in pro-
 fundum recedit repraesenta-
 tio animi.

154. Ἡμερον) *Mansue-
 rum*, vel retractum aspe-
 ctum, qui oritur ex affectu-
 um cohibitione.

155. Σκαρδάμυκτοί) Le-
 gendum vel σκαρδαμύκτοι,
 vel σκαρδαμυκτικοί. Adam. I.
 Κεφ. ιγ. habet σκαρδαμύκτον-
 τες. Sylb. Plin. signum timi-

ditatis quoque nictationem
 statuit, H. N. L. XI. 37.
 (54) *Plerisque vero natura-
 le, ut nictari non cessent,
 quos pauidiores acceperimus* cf.
 Arist. hist. anim. L. I. c. 9.
 Nictationum autem officium
 in genis, quas ea de causa
 natura dedit, ceu vallum
 quoddam visus et prominens
 munimentum contra occur-
 rantia animalia, aut alia
 fortuito incidentia. Crebri-
 rum autem nictationum cau-
 sa est cutis mollities, quae
 genis obducta est, v. Arist. de
 part. anim. L. II. c. 13.

μυκτοί, δειλίας κατήγοροί εἰσιν. Ἐπίβουλοι δὲ καὶ οἱ τοιοῦτοι, καὶ δόλον κρύπτοντες· ἢ κακόν τι κρυπτόν ἀρτύουσιν οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες. Αὐτοὶ δὲ οὗτοι, ¹⁵⁶διάτρεφοι, ἢ ὑπαχροὶ ὄντες, μωρεῖαν δηλοῦσιν. Ὀφθαλμοὶ ¹⁵⁷ἀσκαρδαμυκτοί, δεινὸν βλέποντες, κακόν τι μηχανᾶσθαι τὸν ἄνδρα κατηγοροῦσι. Πρῶτος δὲ ἐστὼτες, καὶ νοτίδος ἐνούσης, Φρόντισήν ἄνδρα, Φιλομαθῆ, ἐρωτικόν, ἡμερὰ ἥδη κεκτημένον σημαίνουσι. Ὅσοι δὲ ἀσκαρδαμυκτοὶ ὄντες, ὠχροὶ, ἢ ¹⁵⁸Φοινικοὶ φαίνονται, ἅμα ξηρότητι,

conniuentes, arguunt timiditatem. Verum tales quoque sunt insidiosi, et fraudem celantes, vel malum aliquod latens ornantes. Verumtamen ii ipsi si sunt obliqui et subpallidi, fatuitatem produnt. Oculi non conniuentes, truci visu, arguunt aliquem malum aliquod parare. Si autem facile eriguntur et humiditas ipsis inest, virum prudentem, docilem, amabilem, et modestis moribus praeditum declarant. Quicumque autem non sunt conniuentes, pallidi, aut rubri apparentes,

^{156.} Διάτρεφοι) Obliqui nimirum nervos valde affici declarant.

^{157.} Ἀσκαρδαμυκτοί) Non conniuentes, ἀσκαρδαμύσσειν est, inconniuenter aspicere et oculis esse fixis et inconclufis, quod fit a duriore palpebra, quae calidioris et ficcioris naturae nota est. Sic Caius habuit rigentes v. Suet. in Calig. c. 50. et Plinius commemorat in Caii

principis ludo duo fuisse gladiatores, qui contra comminationem aliquam non conniuerent, et ob id inuicti. Tanta hoc difficultatis est homini. Sub finem pro σημαίνουσι ed. Rom. habet σημαίνει.

^{158.} Φοινικοὶ) In exemplari est φοινικοί: minus apte. Φοινικοὶ petitum ex Adam. I. Κεφ. κή. atque ita paulo post ἐπιφοινίσσουσι. Syllb.

τι, κακίαν, καὶ μάχην, καὶ ¹⁵⁹ ὀργήν, ἢ δαιμονικὴν κακότητα, ἢ μωρίαν τοῦ ἀνδρὸς κατηγοροῦσι. Εἰ δὲ τοιοῦτοι ὄντες, αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ¹⁶⁰ περιδινούνται, μανία καρτερεῖ συνέχοντα. ¹⁶¹ Ἡ κύστις ¹⁶² ὀφθαλμοῦ κατῶθεν προσκειμένη, οἰνόφλυγας, καὶ ὑπνηλοὺς ἄνδρας σημαίνει. Εἰ δὲ καὶ ἄνω οὐχὶ κάτω προσκειται μόνον, ὁμοίως σημαίνει. Ὅσοι ὀφθαλμοὶ ¹⁶³ ὑποφοινίσσουσιν, εἰ μὲν ἅμα ξηρότεροι,

simul cum humiditate, malitiam, et contentionem, et iram, aut malitiam daemoniacam, aut fatuitatem ostendunt. Si autem hi oculi in gyro inuicem circumaguntur, violenta corripuntur mania. Si vesicula oculi deorsum est directa, vinosos et somnolentos viros declarat. Si autem sursum tantum, non autem deorsum directa est, idem aequè significat. Quibuscumque oculi subrubri sunt, et quidem

159. Ὀργήν) Idem in vniuersum de ἀσκαρδαμύκτοις dicit Hippocr. Epid. L. II. S. VI. ἀσκαρδαμύκτοι, ὀξύθυμοι. *Qui inconniuentibus oculis intuentur, irae sunt admodum praecipites.*

160. Περιδινούνται) Parum rectè in eodem exemplari περιδένονται. Sylb. Praecipue in consensum trahuntur nerui optici, qui sic in mania inflectuntur ac contorquentur, vt spiritibus animalibus denegetur transitus.

161. Ἡ κύστις) Vide Arist. supra p. 127.

162. Ὀφθαλμοῦ κ.) Adam, habet l. l. ὀφθαλμοῖς κάτω προσκ. Sylb.

163. Ὑποφοινίσσουσιν) Supra apud Aristot. p. 143. est ἐπιφοινίσσουσι, supererubescunt, ad purpureum colorem vergunt, vehemens ira hac voce indicatur de qua Pers. Sat. III. v. 116. Nunc facie supposita, feruescit sanguis, et ira, Scintillant oculi: discisque facisque quod ipse Non sane esse hominis, non sanus iuret Orestes

ροι, πολλὴν ἀρετὴν ἔχειν τὸν ἄνδρα κατηγοροῦσιν· εἰ δὲ ὑγρότεροι, οἰνόφλυγα σημαίνουσι. ¹⁶⁴Γλαυκότης ὀφθαλμῶν, ἀγριώτερον ἄνδρα δηλοῖ. Γλαυκαὶ γὰρ τῶν ¹⁶⁵ἀλόγων ζώων τὰ πλείονα· τὰ δὲ ἡμέτερα μελανώτερα ποῦ εὐρήσεις. Τῶν δὲ γλαυκῶν τὸ μὲν λίαν λευκόν, δειλόν· τὸ δὲ χολῶδες, ἄγροικον ὄντα δηλοῖ. Τὸ δὲ ταῖς ἐλαίαις κατὰ τὴν χροιάν ὅμοιον, δυνατόν ἄνδρα δηλοῖ. Τοῦ γε μὴν μέλανος, τὸ μὲν ¹⁶⁶πάνυ μέλαν, δεινόν τε, καὶ δολερὸν· τὸ δὲ ¹⁶⁷ὑπόξανθον, ἰσχυρόν τε, καὶ μεγαλόψυχον. Τὰ μαρμαεύσσοντα ὅμματα ¹⁶⁸μεγαλο-

simul ficciores, indicant magnam viri iracundiam: si vero humidiores, vinositatem. Oculi glauci ferocem virum manifestant. Plurima enim animalia ratione carentia glaucos habent oculos: vbinam vero mitiora et nigriora inuenies. Inter glaucos vero, si valde albus est, timidum; si vero fulvus est, inurbanum esse declarat. Similis vero quoad colorem oleae, potentem virum prodit. At vero quoad nigrum, si valde niger est, nefarium et insidiosum; subflavus, fortem et magnanimum. Oculos conniuentes et alte

¹⁶⁴. Γλαυκότης) Vide supra Aristot. p. 145. not. 164.

¹⁶⁵ Ἀλόγων ζώων) Plin. H. N. L. XI. c. 37. (53.) speciem animalium ponit: Et equorum quibusdam glauci. Et (54.) Diuo Augusto equorum modo glauci iuere.

¹⁶⁶. Πάνυ μέλαν) Paulo aliter Arist. p. 145.

¹⁶⁷. Ὑπόξανθον) Aristot. p. 145. vocat ἄγαν μέλανες κλίνοντας πρὸς τὸ ξανθὸν χρῶμα.

¹⁶⁸. Μεγαλοχροίας) Rectius μελανοχροίας: et mox κλεπτοσύνας. Apud Adam. I. Κεφ. ιγ'. certe μέλανες est, κλεπτοσύνης autem vocabulum apud eundem legitur L. II. Κεφ. ιγ'. Sylb.

γαλοχροίας ἔχοντα χαίροντα ἄνδρα εἰς κλειψού-
 νας σημαίνει. ¹⁶⁹ Ὁξεῖς ὀφθαλμοί, ταραχάδεις,
 ἄρπαγας σημαίνουσιν. Οἱ δὲ λεπτοὶ ὄντες, τὰ βλε-
 Φαζα ἐπιβάλλοντες, ¹⁷⁰ ἀνδρόγυνον τὸν τοιοῦτον
 σημαίνουσιν. Οἱ δὲ τὸ ἕτερον τῶν βλεφάρων ¹⁷¹ ὑπο-
 βάλλοντες, καὶ ἀνατρεπόμενοι ἀμαυρότητα, πρᾶως
 τε, καὶ ¹⁷² μαλακῶς βλέποντες, ¹⁷³ Φαντασὴν, καλ-
 λωπι-

coloratos qui habet, esse censetur vir qui fu-
 racitatibus delectatur. Acuti oculi trementes,
 raptiores indicant. Exigui oculi immissi sub
 palpebris, androgynum indicant. Qui vero
 vnam palpebrarum attollunt, et conuer-
 tendo alteram obscurant, facile et molli-
 ter videntes, visiones concipientem, nimii

269. Ὁξεῖς) Arist. vocat
 ἀκινήτους ὀφθαλ. κ. τ. λ. p.
 155. vide not. 203.

170. Ἀνδρόγυνον) Quem et
 ἑρμαφρόδιτον vocant, de quo
 multae exstant fabulae quas
 non apponimus, ne cram-
 bem bis coctam recoquere
 videamur, h. l. notat mollem.

171. Ὑπὸ βάλλοντες) Apud
 Adam. l. κεφ. κ'. ἐπιβάλλον-
 τες καὶ ἀνατρεπόμενοι ἅμα ὑγρό-
 τητι. Sylb. Neque enim vi-
 deo, quid per ἀμαυρότητα de-
 signare voluerit, quae sta-
 tum morbosum, totiusque
 in oculo lucis impedimen-
 tum notat, et non cum se-
 quentibus convenit.

172. Μαλακῶς) Adam, ha-
 bet l. l. μαλακῶς.

173. Φαντασὴν) Reponen-
 dum censeo φαντασιασὴν, pro
 barbara et inusitata voce φ.
 Notat vero: *Visiones habentem*. Visiones autem fiunt
 vel ope nerui optici et ima-
 ginationis nimiae, vel per
 effusionem humiditatis, quae
 posterior causa huc referen-
 da est, firmans simul Sylb.
 lectionem supra ὑγρότητι.
 Haec effusio efficit ut v. c.
 videamus volitantes ante
 oculos quasi muscas, vel
 saltantes formicas, et inter-
 dum singula gemina conspi-
 ciuntur, qualis fuit mor-
 bus ⁵⁶ *ἵκτις*, cuius meminit
 Abenzoar Lib. I. cap. I.
 tr. 8.

λνπισην, καὶ μοιχὸν τὸν ἄνδρα σημαίνουσιν. Ἐτε-
ροι δὲ καὶ ¹⁷⁴τὰ μέσα τῶν βλεφάρων συμμύουσι
καὶ καθέλκουσι, τὰ δὲ ἀμφοτέρωθεν ἀνασπῶσι
καὶ ἅμα ὡς φοβούμενοι. Μοιχοὶ καὶ αὐτοὶ δη-
λονότι εἰσὶν οἱ ἄνδρες.

ζ. ΠΕΡΙ ΩΤΩΝ.

¹ Ὡτα μεγάλα, ἀναίσθητον ἄνδρα σημαίνει. ² Ὡτα
δὲ μικρά, κακοήθη καὶ πανούργον ἄνδρα δηλοῦ-
σιν. ³ Ὡτα μικρὰ ἐτήκοτα, καὶ ὥσπερ κυνῶν ὑπάρ-
χοντα, μωρὸν ἄνδρα κατηγοροῦσιν. ⁴ Ὡτα ⁵ τετρά-
γωνα,

cultus studiosum et adulterum notant. Alii
vero, qui mediis palpebrarum conniunt, et
diducunt, eaque ab vna ad alteram partem
attollunt sicut timidi, eiusmodi viri, vti con-
stat, adulteri sunt.

VII. De auribus.

Aures magnae, virum sensu destitutum no-
tant. Aures parvae, parvis moribus praedi-
tum et maleficum produnt. Exiguae aures ar-
rectae sicut canum, fatuum arguunt. Aures

174. Τὰ μέσα) Huic ob-
tutui et motui palpebrarum,
rectus obtutus, palpebra-
rum recta motio opponitur,
quam commendat Salomo
Prou. IV. 25.

1. Ὡτα μεγ.) Eiusmodi
Aristot. p. 138. tribuit asi-
nis, stupiditatisque facit in-
dices. Alex. ab Alex. L. II.

c. 19. idem innuit: *Magnas
auriculas stultum designare
voluerunt, et loquacem.*

2. Ὡτα δὲ μ.) Tales si-
miales vocat Arist. p. 137.

3. Τετράγωνα) Hanc vo-
cem non addit Arist. p. 138.
sed tantum ὦτα μέτρια, et in
hist. anim. L. I. c. II. μέτρα
appellat.

γωνα, μέγεθος αὐταρκές ἔχοντα, ἀνδρεῖον, καὶ
καλὸν μαρτυροῦσι τὸν ἄνδρα. ⁴ Ὡτα διαγεγλυμ-
μένα, συνετὸν ἄνδρα δηλοῦσιν. ⁵ Ὡτα διάγλυφα
καὶ ⁵ στρογγύλα, εἰ καὶ λίαν εἰσὶν, ἀμαθῆ δηλοῦσιν.
⁷ Ὡτα στενὰ καὶ μακρὰ, ⁶ βάσκανον καὶ κακοήδη
ἄνδρα κατηγοροῦσι.

η. ΠΕΡΙ ΠΙΝΩΝ.

Ῥινὸς τὸ ἄκρον λεπτὸν ὑπάρχον, ¹ ἐπιζέειν τοῦ ἀν-
δρός

quadratae magnitudinis sufficientis, fortem
et probum indicant virum. Aures caelatae,
prudentem virum notant. Caelatae et ro-
tundae, sunt signa valde indocilis viri. Coarctatae
et longae aures, fascinatorem et malefi-
cum arguunt.

VIII. De nasīs.

Tenuis si nasi extremitas est, ferventem viri

4. Ὡτα διαγ.) *Aures caelatae*, quae scilicet ratione
externi habitus sic conspi-
ciuntur conchae mytuli si-
miles. Prudentem autem
virum notare possunt, quia
ad sonos recipiendos sunt
aptissimae, et organum be-
ne constitutum sensorium
aeque ac internos sensus
rectos arguunt.

5. Στρογγύλα) Adam. II,
Κεφ. κα. Τὰ δὲ ἀδιάγλυφα
καὶ στρογγ. Sylb. Praeferenda
utique haec lectio et hanc

ob causam, quia experien-
tia teste per compressionem,
quae fit in infanti aetate
per fascia, caelatura inter-
dum perit, et torpor his par-
tibus inducitur.

(6. Βάσκανον) *Fascinatorem*,
posses etiam reddere *obtre-
ctatorem*, *invidum*. Magis
tamen probatur prior inter-
pretatio ob autoris in super-
stitutionem propensum ani-
mum, quem aliis ex locis
cognoscere licet.

I. Ἐπιζέειν etc.) *Ferventem*

δρὸς τὴν ὀργὴν σημαίνει. Παχὺ δὲ καὶ χθαρμα-
λόν, ² μισρὸν ἄνδρα δηλοῖ. ³ Ρινὸς τὸ ἄκρον ἄδρὸν,
καὶ ἀμβλὺ, καὶ τρογγύλον, καὶ καστερὸν, ἀνδρείου
καὶ μεγαλοψύχου ἀνδρὸς τὸ σημεῖον. Ὡσπερ
λεόντων γὰρ τὸ σημεῖον, καὶ κυνῶν τῶν γενναίων.
⁴ Ρίς μακρὰ καὶ λεπτή, ὀρνιθῶδες. Ταῦτα γὰρ
καὶ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ἦθη. Τῆς ρινὸς τὸ πρὸς τὸ μέ-
τωπον εἰ ⁵ διαρῥωται, καλὸν, καὶ ἀνδρείον, καὶ
συνετὸν ἄνδρα σημαίνει. Τὸ δὲ ἐναντίον τούτου,
θηλυδρίαν καὶ ἀμαθέτερον σημαίνει τὸν ἄνδρα.
Εὐθύ-

iram notat. Crassus et complanatus, flagi-
tiosum manifestat. Nasi extremitas crassa,
obtusa, rotunda et magna, viri fortis et
magnanimi signum est: sicuti et leonum et
canum generosorum est indicium. Nasus
longus et subtilis, auibusque similis, tales
quoque mores indicat. Si nasi extremitas
vsque ad frontem recta procedit, fortem et
prudentem indicat virum. Si autem contra-
ria est directio, effeminatum et indocilem.

tem etc. Alia de eiusmodi
naso profert Arist. supra, p.
120. vide not. 98, et acu-
to naso, et quidem recte, si-
gnum irae difficilioris in-
esse scribit.

2. Μισρὸν) Μισρὸν pro
μικρὸν reposui ex Adam. II.
Κεφ. ιβ': si quis μικρὸν ma-
lit, fruatur suo iudicio. Sylb.
Μισρὸν est in Rom. ed.

3. Ρινὸς τὸ ἄκρον) Nasi

extremitas, quae hic de ex-
tremitate dicuntur, de cir-
cumferentia accipit Aristot.
p. 120. vide ibi not. 97.

4. Ρίς μακρὰ) Mallem ex
Arist. ρίς ἀγὰ, V. p. 121.
not. 98.

5. Διαρῥωται) Recta pro-
cedit, utitur etiam hac vo-
ce Arist. p. 121. et vocem
γεννήν simul apponit.

Εὐθύτης ῥινός, γλώττης ἀκρᾶσίαν τινὰ λέγει. ῥίς ἢ μείζων, ⁶ καλλίονα δηλοῖ ἄνδρα. Εἰ δὲ πάνυ μικρὰν βλέπεις, παλιμβούλου κατηγόρημα ἀνδρός ἐστίν. ⁷ Οἱ δὲ γρυπὴν ῥίνα ἔχοντες, μεγαλόνοες ἄνδρες. ⁸ Οἱ δὲ σιμοί, λάγνοι, καὶ μοιχοὶ ἄνδρες. ⁹ Μυκτῆρας ἀνεωγμένους βριαροὺς οἱ ἔχοντες, θυμώδεις καὶ δυνατοὶ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ταύρων, καὶ τῶν λεόντων. Οἱ δὲ ¹⁰ πεφραγμένοι, μαροὺς δηλοῦσι. ¹¹ Σκολιὰ πάνυ ῥίνες, σκολιὰ καὶ τὰ νοήμα-

Rectitudo nasi linguae intemperantiam significat. Parvus nasus meliorem prodit virum. Si autem valde paruum conspicias nasum, ille inconstantiae argumentum est. Qui naso sunt adunco, magnanimi censentur. Quicumque sumi, libidinosi et adulteri. Nares apertas et elatas habentes, animosi et fortes sunt, quomodo id in tauris et leonibus fit. Qui autem obturatas habent, fatui sunt. Admodum tor-

6. Καλλίονα) Hoc vocabulum pro ἀμείνονα usurpatum, ut patet ex Adam. II. Κεφ. ιγ. Sylh. Verterem, apte et compositè loquentem, qui linguae suae temperat, ob relationem videlicet ad praecedentia.

7. Οἱ δὲ γρ.) Vide Arist. p. 121. et not. 101.

8. Οἱ δὲ σιμ.) Cf. Arist. p. 123. et ibi not. 105.

9. Μυκτῆρας) Vide Arist. p. 124. et p. 125. not. 107. loco ἀνεωγμένους habet Arist.

ἐναπεπταμένους, et vocem βριαροὺς omittit, quam minime verterem elatas, sed crassioris texturae.

10. Πεφραγμένοι) Obturatas; id est, ad latera dilatatas corrugatasque, quas etiam nasum aduncum nominare solemus, qui subfannatoribus proprius est.

11. Σκολιὰ) Tortuosae, id est, nares detortae ad dextram sinistramque partem, tales homines ad alios cum indignatione quadam detestandos prони sunt.

νοήματα, καὶ τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνδρῶν ὡς ἐπὶ
τὸ πολὺ δηλοῦσιν.

Θ. ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.

Πνεῦμα ¹ τὸ αἰεὶ ἀνατρέπον ὡς ἀπνούν, ² Φρον-
τιστοῦ ὑπάρχει ἀνδρός. Τὸ δὲ ³ ποταπὴ ἢ Φρον-
τις, παρὰ τῶν ὀφθαλμῶν μάθε τὸ ἀκριβές. ⁴ Εἰ
δὲ

tuosae nares, perplexe sentientes cogitan-
tesque viros vt plurimum indicant.

IX. De Respiratione.

Respiratio semper lenis, et quasi exanimis,
virum notat meditantem. Qualis autem sit
meditatio ex oculorum obtutu accurate collige-

Q²

1. Τὸ αἰεὶ ἀνατρ.) Pro τὰ αἰεὶ ἀνατρέπον Adam. II. Κεφ. κη. habet τὸ λίαν ἀτρεμοῦν, quomodo etiam mox sequitur, εἰ δὲ ἀτρεμὲς ἦ: sed hoc ipsam quoque membrum ex Adamantio sic legeris rectius: εἰ δὲ ἀτρεμὲς ὄν, ἐπὶ πολὺ ἀδρόως ἐπίτοι. Syll. Πνεῦμα vero hoc in capite idem est ac ἀνάπνοα, quam Galenus peculiaribus libellis descripsit, de usu inspirationis, de causis, et de difficultate Libris III. quae extant T. III. Opp. p. 35 — 106. Duplex est differentia inspirationis 1) lenis, ἀβιασθς apud Gal. de causis p. 88 b. quae in bene va-
- lentibus nullaue vehementi agitatione motis cornitur, ac solo peragitur diaphragmatis motu, et 2) βίαιος, coacta, quae accidit in exercitationibus paulo vehementioribus, in qua protinus omnes etiam scapularum partes simul attolli videntur, fit etiam in morbis nonnullis.
2. Φροστις,) *Meditantis.* Causa latet in eo, quia meditantis corpus non mouent.
3. Ποταπὴ) *Qualis sit*, v. c. an profunda, teria, iucunda etc.
4. Εἰ δὲ ατρε.) Vide supra obs. I.

δὲ ἀτρεμὲς ἦ, καὶ ἐπὶ πολὺ ἀθρόως λέγει, ὥσπερ
 5 ἐκ παλιρροίας καὶ πλημμυρίδος, λύπη τινὶ συνέ-
 χεται. Εἰ δὲ κεφαλῆς ἅμα ἐπικινουμένης ἐπισενά-
 ζει, μετανοεῖν ἔοικε 6 κακόν τι ποιῶν, ἢ ἰδών. Ἐάν
 7 (δὲ) δεδορκώς τοῖς ὀφθαλμοῖς ταῦτα (ποιῇ,) 8
 8 προβουλεύει κακὰ μᾶλλον ἢ μετανοεῖ. 9 Πνεῦμα
 ἰὸν σχολῇ, καὶ ἀκτυπὶ χωροῦν, τὴν δύναμιν κα-
 λῆν

re poteris. Si autem immota est, et multa
 interdum celerrime effert, quasi ex refluxu et
 inundatione humiditatis, tristitia aliquem
 teneri indicat. Si autem simul capite inclina-
 to ingemiscit aliquis, videtur de male factis,
 aut vilis moerore affici. Si autem intensis haec
 fiunt oculis, mala deliberantem magis, quam
 moerentem notant. Respiratio facilis quie-
 te et indefinenter procedens, boni roboris

5. Ἐκ παλιρροίας) Rom. editio exhibet καὶ πολυρροίας.

6. Κακόν τι) Male factis, qualem Iuven. Sat. VI. v. 266. sqq. sic describit: *Quum simulat gemitus occulti conscia facti; Aut odit pueros, aut ficta pellice plorat, Vberibus semper lacrimis.*

7. (Δὲ etc.) Inclusa ex Adamantio sunt addita, apud quem etiam danti casu legitur, δεδορκόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς. Sylb.

8. Προβουλεύει) Perperam in exemplari erat, προβουλεύει καὶ μᾶλλον εἰ μετ. Sylb. Talis animi status in Ulyssae depingitur ab Hom. qui

dolo occultabat animum, v. Odyss. T. v. 209. sqq. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς θυμῷ μὲν γοοῶσαν, ἐὼν ἐλλείπει γυναικᾶ. Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσεί κέρα ἔτασαν ἢ σίδηρος Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι, δόλω δ' ὅγε δάκρυα κεύθει. At Ulysses animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem. Oculi autem tamquam cornua stabant vel ferum Tacite in palpebris, dolo autem hic lacrimas occultabat.

9. Πνεῦμα ἰὸν) Adam. l. l. πνεῦμα λείον, σχολῇ καὶ ἀκτ. Sylb. Forte pro ἀκτυπὶ substituentium ἀκμητὶ, sine lassitudine.

λὴν ἔχειν δηλοῖ. Ὅταν δὲ ¹⁰ ὑποβρύχη καὶ μεγά-
λα ¹¹ ἀναπνῇ, ἀγριότητα καὶ οἶνοφλυγίαν δηλοῖ. Ὅπό-
σοις δὲ τὰ ¹² ἄσθματα αἰεὶ ¹³ καθάπερ εἰσδρομοῦν
τὸ πνεῦμα ἐλαύνεται, ἄβουλοι, κακόθυμοι, παν-
επίθυμοι, παντολόγοι οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες ὑπάρχου-
σιν. Ὅσοι δὲ ὑψηλὸν ἐμπνέουσιν, καὶ αὐτοῖς
¹⁴ πυκνὸν τε καὶ ἐλαφρὸν τὸ πνεῦμα ἐν ταῖς ῥίσιν
ἐμπνέει,

signum praebet. Si autem profunda magna-
que respiratio est, inurbanitatem et vinosita-
tem indicat. Quibuscumque autem anhelitus
semper in aeris inspiratione contingunt,
illi sunt consilii inopes, mali animi, omnia
concupiscentes, et multiloqui viri. Quicum-
que autem alte inspirant, illisque frequen-
ter et parum naribus spiritus ducitur, hi

Q 3

10. Ὑποβρύχη κ. μ.) *Pro-
funda magnaque*, quae ni-
mirum fit ex nimia celeri-
tate in loquendo et agen-
do, cuius effectus Cicero
de off. L. I. c. 36. tradit:
quae quum fiunt, ait, *an-
belitus movetur, vultus mu-
tantur, ora torquentur*, quae
belle inurbanitatem, ac vi-
nositatem describunt.

11. Ἀναπνῇ) Nota ἀναπνῇ
contra grammat. observa-
tiones contractum. Sylb.

12. Ἀσθματα) *Anbelitus*.
Non intelligitur hoc loco
morbus, sed affectus analo-
gus affectui eorum, qui ve-
lociter cucurrerunt, et re-

spirando pinnae narium mo-
vent, quas in spirando con-
trahunt, exspirando dilatant.
Homines tales I'haedr. L. II.
Fab. 5. v. 1. sqq. describit: *Est
ardelionum quaedam - natio
Trepide concursans, occupata
in otio. Gratis anhelans, multa
agendo nihil agens. Sibi mole-
sta et aliis odiosissima.*

13. Καθάπερ εἰσδ.) Adam.
l. l. habet καθάπερ ἐκ δρόμου,
rectius. Sylb.

14. Πυκνὸν τε) *Frequen-
ter* etc. Haec frequentia
et paucitas ex cordis palpi-
tatione, et pulsu paruo et
depresso oritur v. Gal. de
caus. sympt. L. II. c. 5. Ac

ἐμπνεῖ, δειλία καὶ ἀθυμία ἐν τούτοις ἐστὶ γίνονται
 δὲ ἀνδρόγυνοι, ὅταν τὰλλα σημεῖα τούτοις συμ-
 μαρτυρῇ.

Ι. ΠΕΡΙ ΠΑΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

¹ Παρεῖα ² σαρκώδεις, ῥαθυμίαν καὶ οἰνοφλυγίαν
 τοῦ ἀνδρὸς κατηγοροῦσι. Παρεῖα ³ λεπταὶ πάντοτε,
 κακοή-

sunt timidi et pusillanimes, sunt autem an-
 drogyni quoque, si cum illis alia conueniunt
 signa.

X. De malis atque facie.

Malae carnosae fœcordiam vinositatemque
 viri arguunt. Malae admodum graciles,

cedit tremor vocis et sup- et sententiae confirmandae
 pressio, ex alta quoque et causa prouocat ad LL. XII.
 molesta respiratione proue- Tabb. ubi Tab. X. lege 2. de
 niens. iure sepulcrorum c. 4. dici-

1. Παρεῖα) Pars faciei, tur: Mulieres genas ne ra-
 quae ab oculis ad mentum dunt: neue lessum fueris
 usque protenditur παρεῖα di- ergo habento.
 citur. Aristot. p. 143. γνα- 2. Σαρκώδεις) Carnosae.
 θοὺς appellat, quae proprie Distingui debent malae car-
 notat partem faciei τοῖς μύ- nosae ex naturae beneficio,
 λοῖς subiectam. Et μῆλον par- quae ob propinquitatem ex
 tem faciei inter nāsum et cerebri calore extolluntur
 aurem sub oculo leuiter ac turgent ad dignitatem
 eminentem constituit. At oris, et ad robur musculo-
 Pollux haec vocabula pro rum faciei, et notant na-
 synonymis habet. Sic et turam validam; carnosae
 Latini genas et malas pro- autem praeternaturales, ex
 miscue vsurpant v. Plin. H. calore naturali et intense
 N. L. XI. 37. (59) Infra tumidas, et carnosas efficiunt
 oculos malae homini tantum, malas.
 quas prisci genas vocabant; 3. Λεπτὰ) Graciles, ma-

κακοήθειαν καὶ πανουργίαν τοῦ ἀνδρὸς κατηγοροῦ-
σι. Παχεῖαι γνάθαι, εἰς 4 διεσηκότες τῶν
ὀφθαλμῶν, βάσκανον ἄνδρα δηλοῦσι. Παρεῖαι
5 στρογγύλαι, δόλιον ἦθος δηλοῦσι τὸν ἄνδρα
ἔχειν. Παρεῖαι μακραι, 6 Φλύαρον καὶ ματαιολό-
γον δηλοῦσι. 7 Πρόσωπον τὸ πᾶν σαρκῶδες ὑπάρ-
χον,

prauos mores et malitiam declarant. Cras-
sae malae si ante oculos prominent, fascina-
torem indicant. Rotundae malae virum de-
signant moribus praeditum fallacibus. Lon-
gae malae produnt nugatorem et vanilo-
quum virum. Facies vniuersa carnosae, prompti,

Q 4

silentiae; Rursus hic distin-
guendum inter naturales
macilentas, quae ex ficcita-
te excedente et frigidityte
exuberante proueniunt, et
maciem aliunde ortam, v. c.
a studiorum contentione,
cura rerum gerendarum,
quae accuratum hominem
designant. Naturalis maci-
lencia huius est loci.

4. Διεσηκότες) Congruen-
tius, εἰς 4 διεσηκότες, vel
ὅσοις διεσηκασιν, vt Adamant,
habet II. Κεφ. κ'. Sylb. Pro-
minentes, quae ex laxitate
videlicet et carnositate fiunt.

5. Στρογγύλαι) Rotundae,
hanc quidem formam ha-
bent naturalem, vnde μῆλα
dicuntur περιφερέστερα. Alia

autem est rotunditas praeter-
naturalis, et morbosa ex
tumore orta, quam κύκλον vo-
cat Hipp. Epid. I. V. p. 233.
et Foef. in notis affirmat
et proprie μῆλα vocari ab
Hippocrate τοὺς κύκλους πρᾶ-
σώπων. Praeternaturalis ergo
tumorem animi et prauita-
tem indicabit.

6. Φλύαρον) Nugatorem,
duo complectitur haec
vox 1) res agere liberali
homine indignas, quor-
sum spectat illiberale, pe-
tulans, flagitiosum, obscoe-
num genus iocandi, 2) ver-
borum obscenitas, turpitu-
dini rerum adiecta.

7. Πρόσωπον τὸ π.) Vide
Arist. p. 125. et not. 109.

χον, εὐπαθοῦς καὶ ἡβῶντος ἀνδρός. ⁸ Πρόσωπον
 ἄτακτον, Φροντιστὸν καὶ ἐπιβούλου ἀνδρός τὸ ση-
 μεῖν. ⁹ Πρόσωπον λίαν μέγαν, μαζίαν καὶ ἀμα-
 θεῖαν τοῦ ἀνδρός κατηγορεῖ. ¹⁰ Εἰς γὰρ τὸ πρό-
 σωπον μάλιστα ἐπιφάνεται μεγαλοπρέπεια τε, καὶ
 ἀνελευθερία, καὶ εὐθεία, καὶ κακοήθεια. Ἐστὶ
 γὰρ καὶ ἀνισχρόν πρόσωπον, καὶ σπουδῆς πλήρες,
 καὶ παιδείας, καὶ εὐβουλίας, καὶ ἀπονοίας, καὶ
 ἀμειδῆς, καὶ ὀδυρητικόν, καὶ ἐγρήγορον καὶ τὰ ἄλ-
 λα, ὥς ἕκαστα ἔχει φύσεως καλῆς, ἢ φαύλης, φαί-
 νεται πάνυ, καὶ ὅποιον πάθος προσέσκηκε τούτῳ
¹¹ πρὸς

et vegeti viri imaginem exhibet. Facies ma-
 cilentia prudentis et insidiosii viri signum est.
 Facies admodum magna, fatuitatem et stupi-
 ditatem viri arguit. In facie siquidem maxi-
 me conspicitur magnificentia et illiberalitas,
 morum probitas aequae ac improbitas. Nam
 facies et gravitatem, severitatemque, docili-
 tatem, consilii rectitudinem, et dementiam
 prae se fert: aequae ac tristitiam, querimonia-
 m, vigilantiam, aliasque, prouti uniuscu-
 iusque natura admodum bona vel prava esse
 conspicitur, qualisque potissimum affectus ta-

8. Πρόσωπ. ὡς.) V. Arist. p. 126. qui habet ἰσχνὸν, eique tribuit ἐπιμελείαν.

9. Πρόσω. λίαν μ.) V. Arist. p. 127.

10. Εἰς γὰρ τὸ πρό.) Vide Arist. in hist. anim. L. I. c. 9. Cicero de LL. L. I. p.

202. Et is, qui appellatur vultus, qui nullo in animan- ti esse, praeter hominem, potest, indicat mores: cuius vim Graeci norunt, nomen omnino non habent. Vide quae Turnebus ad hunc locum disserit.

¹¹ πρὸς Φυσιогνωμονεῖν. Καὶ περὶ παρῳίων εἴρηται ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ αὐθις εἰρήσεται. Παρῳίων ¹²σπασμοὶ καὶ προσώπων, εἰ μὲν ἐπὶ συγναῖς ὄψεσιν εἶεν, μωρίαν δηλοῦσιν· εἰ δὲ ἐπὶ Φαιδραῖς, μοιχείαν κατηγοροῦσι τοῦ ἀνδρός. Πρόσωπα αὐτὰ καὶ αὐτὰ ¹³ἐρυθρὰ, τραχεῖς ἀνδρας δηλοῦσιν· εἰ δὲ μόναι αἱ παρῳιαι ¹⁴τοιαῦται εἰσιν, οἰνόφλυγας δηλοῦσι.

ια. ΠΕΡΙ

li insit aptus ad physiognomoniam. De malis supra quoque dictum est, et statim dicitur. Spasmi malarum et facierum, si in tristitia affectis faciebus sunt, fatuitatem indicant, si vero in hilaribus, adulterii argumenta sunt. Facies ipsae si scorsim rubrae sunt, agrestes viros, si autem malae tantummodo ita se habent, vinosos viros notant.

Q 5

II. Πρὸς φυσιог.) Con-
venientius πρὸς τοῦτο φυσιог-
γνωμονεῖν, vel κατὰ τοῦτο, vt
Adam. II. Κεφ. κ'. Sylb.

12. Σπασμοὶ) Spasmi,
idem sunt ac παρασρέμματα
τὰ ἐν προσώποισι, ap. Hipp.
Praed. L. II. S. II. p. 92.
distorsiones ac perversio-
nes, quum faciei et ma-
larum partes in obliquum
distorquentur et contrahun-
tur.

13. Ἐρυθρὰ) Hic intelli-

gitur ἀνθηρὸν ἐρυθρῆμα, *floru-
lentus rubor, moderatus, ac
veluti efflorescens*, qui ex
sanguinis pellucens fit co-
pia.

14. Τοιαῦται) Hic rubor
ἐρυθρῆμα ἐπὶ γνάθων ap. Hip-
pocr. in Praen. S. II. p. 9.
dicitur, et febris signum
est propter sanguinis inten-
sum motum, qui quoque
in vinosis est hominibus.
Vide Aristot. p. 142. not.
158.

ια. ΠΕΡΙ ΣΤΟΜΑΤΟΣ.

Στόμα μήτε προπετές, μήτε πάνυ χθαμαλόν,
 (¹ ἐπαίνει· τὸ μὲν γὰρ προπετές, ἀνδρίας, καὶ μα-
 ταιολογίας, καὶ θρασύτητος· τὸ δὲ χθαμαλόν,) ²
 δειλίας καὶ παλιμβουλίας σημεῖον. Μικρὸν στό-
 μα, γυναικεῖον ἦθος τοῦ ἀνδρὸς κατηγορεῖ· μεῖζον
 δὲ στόμα, ἀνδρείου σημεῖον. Ἡ δὲ ἐπὶ πολὺ
 ³ ἀνατομή τοῦ στόματος, ⁴ παντόμωρον, ὠμόφρονα,
 καὶ ἀνόσιον ἄνδρα δηλοῖ. Τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν
 ⁵ κυνῶν

XI. De ore.

Os neque prominens, neque valde depres-
 sum, (laudandum; prominens enim insipien-
 tiaē, et vaniloquentiaē, et audaciaē; depres-
 sum vero) timiditatis et inconstantiaē est
 signum. Paruum os virum arguit morum
 muliebrium, maius vero os, fortis signum
 est. Si autem valde fissum est, stultissimum,
 crudelem et impium virum notat. Talia

1. (Ἐπαίνει etc.) Includa
 addita sunt ex Adamant. II.
 Κεφ. ιζ'. Sylb. Ex similitu-
 dine cum animalibus signa
 in hoc canone desumpta sunt,
 quae argumenta parum sunt
 efficacia.

2. Δειλίας) Rom. edit.
 habet σαλίας, vitiose.

3. Ἀνατομή) Hoc loco est
 incisio, quum os striis, scis-
 surisque notatum est, quod
 ex ariditate fieri solet, apud
 Latinos vocatur tale os sic-

cum, sic enim Catullus in
 Amicam Formiani, 43. v. 4.
*Nec longis digitis, nec ore
 sicco* esse scribit, et ab ore eius
 ficcitatem venustati inimi-
 cam abesse cupit.

4. Παντόμωρον) Pro παντό-
 μωρον Adam. II. Κεφ. ιζ'. ha-
 bet πάνυ βορὸν, alioqui con-
 venientius esset παντόμωμον.
 Sylb. Haec coniectura fir-
 matur ex Mart. L. XII. ep.
 44. *Crine ruber, niger ore,
 brevis pede, lumine laesus*

3 κυνῶν σόματα. Ὅσοις κατὰ τοὺς κυνόδοντας
 6 κορυφοῦνται τὰ χεῖλη, κακόθυμοι ἄνδρες, ὑβρι-
 σταί, κρύαται, ἐπίβουλοι. Τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν
 κυνῶν σόματα. Ὅσοις δὲ τὸ σόμα πρόκειται ἐπὶ
 πολὺ, 7 τὰ δὲ χεῖλη εἰς παχέα, καὶ στρογγύλα,
 καὶ ἀνασευσμένα εἰς τὸ ἔξω, ὡς χοίρων τούτων
 τὰ ἦθη, καὶ τὰ ἔργα, τῷ ἐπιβεβλήσθαι ἀφρο-
 νέτερον. Εἰ δὲ τὸ κάτω χεῖλος προέχει, ἀκακα-
 μὲν τὰ ἦθη, ματαιότερα δὲ ὡς ἐπὶ πολὺ καὶ 8 χυ-
 δαίο-

enim ora canes habent. Quibuscumque la-
 bia circa dentes caninos attolluntur, malo
 praediti animo, contumeliosi, clamosi et in-
 fidiosi viri sunt. Quibuscumque os valde
 prominet, et labia sunt crassa, rotunda, at-
 que ad extra protracta, eorum mores sunt
 aequae ac opera, sicuti porcorum, et ad exse-
 quendum inepti. Si autem labium inferius
 prominet, non malos quidem mores, at va-

Rem magnam praestas, Zoile, si bonus es. Nam nigredo fit ex siccitate, et Zoili omnia carpunt.

5. Κυνῶν) Pro vulg. κριῶν reposui ex eodem Adam. I. I. κυνῶν. Sylb. Κριῶν agnoscit Rom. Tale os iis tribuit Arist. in hist. anim. L. II. c. 7. τῶν μὲν γὰρ ἐστὶ τὰ σόματα ἀνερέωγота, ὥσπερ κυνῶν, Aliis enim os rescissum, ut canibus, ἀνερέωγота apud Nostrum ἀνατομή dicitur.

6. Κορυφοῦνται) Mala indicatur conformatio, quae

fit, si in dentitione super priorem, qui interdum non excidit, inerefcit alius. Aristotel. habet ἀπανετηκότας, p. II6. v. not. §2.

7. Τὰ δὲ χ.) Transpositis vocibus sic exhibet edit. Rom. πολὺ δὲ τὰ χεῖλη. Paulo aliter de his labiis sentit Aristot. supra p. 117.

8. Χυδαίότερα) Mallem profusos, confusos, non bene compositos, χυδαῖος enim de confusione, profusione, magna copia dicitur, v. LXX, Intpp. in Ex. I. 7.

δαίστερα. Στόμα μικρὸν προέχον ἔξω, κακοήθη
 ἄνδρα καὶ ἐπίβουλون σημαίνει. Στόμα ⁹ μυλλόν,
 καὶ ἔμβοθρον, φθονερόν, κακοήθη, καὶ ἀπόλαστον
 ἄνδρα σημαίνει.

Β. ΠΕΡΙ ΦΩΝΗΣ.

Φθέγγεσθαι ¹ βαρὺ πάνυ καὶ σαθρόν, ἀνοήτον
 καὶ ὑβρισην, καὶ γαστρίμαζγον ἄνδρα δηλοῖ. Ἦχη
² κακοηχεστέρα καὶ βληχωδετέρα, ἀναίσθητον ἄν-
 δρα

nos ut plurimum et viles indicat. Os par-
 ym ad extra prominens, virorum pravorum
 morum et insidiatorem prodit. Os curuum
 et depressum, invidum, male moratum, at-
 que proteruum notat virum.

XII. De voce.

Admodum grauiter et debiliter loqui, infi-
 pientem, iniuriosum, et gulosum manifestat
 virum. Soni male sonantes et balatorii, insen-

9. Μυλλόν) Pro μυλλόν apud
 eundem Adamantium l. l.
 legitur κοῖλον. Sylb.

I. Βαρὺ πάνυ etc.) Τὸ βαρὺ
 ad expressionem, τὸ σαθρόν
 ad oppressionem literarum
 referendum est: utrumque
 reprehendit Cicero de orat.
 L. III. c. 11. Nolo exprimi
 litteras putidius, nolo obscu-
 rari negligentius: nolo verba
 exiliter exanimata, nolo in-
 flata, et quasi anhelata gra-

vius. Putidum autem ex-
 plicat c. 12. aspere, vasse,
 rustice, biulce loqui, quibus
 opponit, presse, aequaliter,
 leniter. Hoc loco est tem-
 peries modulationis vocis,
 mox aspere, mox leniter.

2. Κακοηχεστέρα) Male so-
 nantes. Mihi videtur hic
 innui τάρραχος λέγων, qui
 in confusis, balbutientibus
 aliisque abruptis, et detor-
 sis vocibus inest, cuius

δρα δηλοῖ. 3^{ος} Ὅσοις δὲ ἀπὸ βαρέος ἀρξαμένοις
 φθόγγου 4^{ος} εἰς ὀξύτελευτον, καὶ τραχεῖς τε, καὶ
 δύσθυμοι ὑπάρχουσιν. 5^{ος} Ὁξύ δὲ καὶ αὐχμηρὸν
 φθέγμα, ποικιλίας σημεῖόν ἐστιν. Εἰ δὲ ὀξύ, καὶ
 μαλακὸν, καὶ 6^{ος} εὐκαμπὲς φθέγγεται, ἀνδρογύνου
 ἐστὶ σημεῖον. 7^{ος} Ὅσοι δὲ κοῖλον βοῶσι, καὶ ἀκαμ-
 πῆς ἤχουσι, γενναῖα τούτοις τὰ ἦθη, καὶ μεγαλό-
 νοια τούτους κοσμεῖ, καὶ δικαιοσύνης. 8^{ος} Ὅσοι δὲ
 μαλα-

fibilem notant virum. Quicumque autem
 a graui incipiunt atque in acutum finiunt, fe-
 roces et grauiiter affecti sunt animo. Loque-
 la acuta et depressa signum est suauis varietatis
 vocis. Si autem quis acute, molliter et flexi-
 biliter loquitur, androgynus est. Quicum-
 que cauo quasi ore vocant, flexibilibusque
 sonis, iis sunt mores ingenui, et magnanimi-
 tas et iustitia ipsis decori est. Quicumque au-

oppositum Cl. Alex. com-
 mendat. paedag. II. 7. λέγων
 ἐπεὶ τέλος ἡμῶν ἡ ἀταραξία. No-
 bis enim finis est sermonum,
 sine tumultuatione et pertur-
 batione agere.

3. Ὅσοις δὲ) Vide Arist.
 p. 159. not. 214.

4. Εἰς ὀξύτ.) Rectius ex
 Adam. II. Κεφ. κθ'. εἰς ὀξύ
 τελευτᾷ ἢ ἤχη τραχ.

5. Ὁξύ δὲ καὶ) Hoc ap-
 pellat Cic. de off. I. 37.

preste loqui, et leniter, ita
 clare, ut omnes audiantur
 literae, et tanta lenitate,
 ut aures non offendantur.

V. Quint. II. 8. Non sa-
 tis esse preste tantum dicere,
 aut subtiliter, aut aspere, non
 magis quam phonaſco acutis
 tantum, aut in diis aut gra-
 vibus sonis, aut horum etiam
 particulis excellere.

6. Εὐκαμπὲς) Apud Arist.
 est p. 159 κεκλιμένον.

7. Ὅσοι δὲ κοῖλον) Vide
 Aristot. p. 159. et ibi not.
 216.

8. Ὅσοι δὲ μ.) Iusta vocis
 modulatio musici habitus
 esse videtur, qualis hic prae-
 cipitur, et de qua Cic. off.
 I. c. 37. dicit: sine conten-

μαλακόν τι, καὶ βαρὺ φθέγγονται, ἀγαθὰ καὶ
τούτοις τὰ νοήματα εἰσιν. Οἱ δὲ 9 κλαγγηδὸν ἐκ-
βοῶντες ὅξυ τι, καὶ ὀρνίθειον, οὗτοι μάταιοι, καὶ
χαῦνα, καὶ ὑψηλὰ νοοῦσι. 10 Ἀσθενὴς δὲ φωνή,
καὶ ἅμα ὑποκλαίονσα, φιλοκερδῆ, καὶ λυπηρὸν,
καὶ πᾶσιν ὑπονοούμενον σημαίνει. Ὅσοι δὲ ἐν ῥινὶ
φθέγγονται, ψευθεῖς, κακοήθεις, 12 φθονεροὶ, δεινοὶ
εἰς

tem molliter ac grauiter loquuntur, ii egre-
gio ingenio sunt praediti. Qui vero cum
clangore efferunt verba, et acute, auiumque
more, tales sunt vani, superbe atque elate co-
gitantes. Imbecillis vox simulque flebilis,
lucris cupidum et tristem, omnibusque suspe-
ctum significat. Quicumque autem per na-
sum loquuntur, mendaces, male morati, in-

tione vox nec languens, nec
canora.

9. Κλαγγηδὸν) Cum clan-
gore. Eiusmodi intelligit
vocem, quae deflectit in de-
forme canticum et robusta
est clamore dilatato, quod
posterius per ἐκβοῶντες indi-
catur, prius autem effemi-
natam et scenicam pronun-
ciationem designat. De his
v. Quint. XI. 2. Quodcum-
que ex his vitiis magis tute-
rim quam quo nunc maxime
laboratur in causis omnibus-
que scholis cantandi: quod
inutilius sit, an foedius nescio.
Quid enim minus oratori
conuenit, quam modulatio

scenica, et nonnumquam ebrio-
rum, aut comessantium licen-
tiae similis.

10. Ἀσθενὴς) Imbecillis
vox, infirmitatem pulmo-
nis et expirationis, inspi-
rationisque prodit.

11. Ἐν ῥινὶ) Per nasum
eloquuntur multi, vel ex
mala consuetudine, vel ex
morbo, si videlicet partes
loquutioni dicatae laesae
sunt, prior huius loci est.

12. Φθονεροὶ) Sic legen-
dum esse pro vulgari φονεροὶ
declarat πατκαυοὶ apud Adam.
II. Κεφ. κθ'. Syll. Ed. Rom.
dat φάνεροὶ.

εἰς βλάβην ἄλλων. (¹³ Σφοδρὸν) καὶ ὑπόσαθρον
 φθεγγεσθαι, ὀργίλον, βίαιον, ἄνομον, καὶ μισαν-
 θρώπον δηλοῖ. Ὁξὺ δὲ καὶ ἀσθενὲς, δειλίας καὶ
 βασκανίας σημεῖον. ¹⁴ Ταχὺ δὲ, ἀβούλευτον, καὶ
¹⁵ ἀνόσιον δηλοῖ. Τὸ βραχὺ φθεγγεσθαι, ἀργίας
 καὶ δειλίας σημεῖον. Οἱ ¹⁶ χαλεπῶς φθεγγόμενοι,
 κακοὶ, ἀνοήτοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰσίν. ¹⁷ Εἰ δέ τι
 ἄλλο καὶ φωνήν, πρὸς τῶν ἄλλων ζώων ἐκάσῃ,
 ὅστις ὅμοια φθεγγοίτο, ἀναφέρειν χρὴ ἕκαστον, καὶ
 διαι-

vidi, et praecipites ad damna aliis inferenda.
 Vehementer et debiliter loqui, iracundum,
 violentum, iniquum et homines odentem
 indicat. Acuta et infirma vox, timiditatis et
 fascinationis signum est. Celer autem, incon-
 sultum ac sceleratum indicat. Breuiloquen-
 tia est socordiae timiditatisque signum. Qui
 difficulter loquuntur; mali et insipientes ut
 plurimum sunt. Si vero alio loquitur modo,
 et si quis similia voce aliorum animantium
 more prodit, talem referre debemus, atque

13. Σφοδρὸν) Inclusum
 hoc vocabulum additum ex
 eodem Adamant. l. l. Sylb.
 Edit. Rom. non habet.

14. Ταχὺ) Celer, eiusmodi
 lingua recte effrenis nun-
 cupatur, qualem habuit
 Therfites apud Hom. Il. β'.
 v. 212. sq. Θερσίτης δ' ἔτι
 μῶνος ἐμετροεπὴς ἐκωλώα. Ὁς
 ἔ' ἔπεια φρεσσὶν ἥσιν ἀκοσμά τε,
 πολλὰ τε ἤδη. Therfites vero
 adhuc solus immoderate ver-
 bosus crocitabat, qui quidem

verba mentibus suis inornata-
 que plurima norat.

15. Ἀνόσιον) Forſan re-
 ctius ἀνέητον, ſicut ſcilicet
 Adam. habet II. Κεφ. κθ'.
 ἀνοίας σημεῖον. Sylb.

16. Χαλεπῶς) Difficulter
 loqui ſolent homines ex or-
 ganorum vitio.

17. Εἰ δέ τι) Rectius εἰ δὲ
 τι καὶ ἄλλο φανεῖ, πρὸς ἕκαστον
 τῶν ἄλλων ζώων, ὃ ἂν τις ὁμ.
 φθ. Sylb.

διαίρειν ¹⁸ εἰς τὸ ὅμοιον ἦθος. Καὶ γὰρ χοίρων, καὶ πιθήκων, καὶ ὄνων, καὶ ἵππων τινές, καὶ ἀγέλαι προβάτων, καὶ ἄλλων ζώων, ὁμοίας φωνὰς ἀφιάσιν. Εἰδέναι ¹⁹ δὲ λοιπὸν καθόλου προσήκει, ὡς ἐν κινήσει, καὶ φωνῇ, καὶ χροιά, καὶ μεγέθους, καὶ μελῶν ἀρμονία, ²⁰ τὸ μέσον τούτων εὐχρηστον, ὡς τὸ πολὺ. Τὸ δὲ ἐναντίον, βαρὺ ὑπάρχει.

ιγ. ΠΕΡΙ ΓΕΝΕΙΩΝ.

Οἱ μακρὰ ¹ γένεια ἔχοντες, ² πολὺ κακοί, λαλοῦν-
τες

ei adscribere mores similes. Nam porcorum, simiarum, asinorum, equorum, et ouium gregalium, aliorumque animantium similes hi promunt voces. Videre autem debemus an reliquum in vniuersum conueniat, sicut in motu, voce, colore, magnitudine, et membrorum harmonia, medium enim horum optimum vt plurimum: si vero aliter, graue est.

XIII. De mentis.

Qui habent longum mentum, valde prauī, mul-

18. Εἰς τὸ ὅμοιον ἦθος) *Mores similes.* Vetustissimum sane fuit physiognomoniae principium ex similitudine cum aliis animantibus ad hominum mores colligere.

19. Δὲ λ. καθόλου) Pro δὲ et καθόλου in exemplari est δεῖ et καθότι, parum apte. *Sylb.*

20. Τὸ μέσον) In voce *medium* belle Clem. Alex. *Pædag.* II. c. 7. sic exprimit: "Ἀμφὶ οἱ διαλεγόμενοι τὸ φθέγμα τὸ σφῶν ἢ συμμετρίᾳ παραμετρούντων. *Vterque qui differit vocem suam metiatur iusta proportionem et moderationem.*

1. Γένεια) De mento v.

τες πολλά περὶ τὸ χρέος, καὶ ³ ὑπογλωσσότεροί
 εἰσιν. Οἱ δὲ μικρογένειοι, τὰ ⁴ πάντα μάλιστα
 κακοὶ ἄνδρες, ἐπίβουλοι. Καὶ γὰρ οἱ ⁵ ὄφεις
 τοιοῦτοι εἰσὶ. Γένυσιν ἐὰν τοῖς ⁶ σπανοῖς τρογγύ-
 λου σχῆμα ἀναφύῃ, ἄνανδρον καὶ γυναικῶδη τὸ
 σημεῖον λέγει. Γένος κατὰ τὸ ἄκρον ἐσχισμένη,
 ὡς ⁷ δικόρυφος γενέσθαι, εἰ μὲν ἐπὶ πολὺ τὸ
⁸ σχίσμα, δολερὸν ἄνδρα σημαίνει· εἰ δὲ αὐταρ-
 κες

ta loquentes de aere alieno, et loquaciores
 sunt Qui paruo mento sunt, quam maxi-
 me sunt pravi et infidiosi viri. Nam et ser-
 pentes sunt tales. Mento raro si rotunditatis
 adnata est forma, mollis et effeminati signum
 est. Mentum in extremitate scissum, quasi
 duas partes efficiens, et quidem si fissura
 est magna, infidiosum virum, si autem est

Arist. in hist. anim. L. I. c.
 11. et Galen. in Ifag. c. 10.

2. Πολὺ κακοὶ) Rectius, οὗ
 πάνυ κακεῖ, λαλοῦντες δὲ πολλὰ
 παρὰ τὸ χρέων. Sylb.

3. Ὑπογλωσσότεροι) Sunt hi,
 qui veteribus dicuntur, lin-
 guaces, lingulacae, linguosi,
 locutuleii. V. Casaub. ad
 Theophr. char. eth. c. περὶ
 λαλίας.

4. Πάντα μάλιστα) Rectius,
 τὰ πάντα, μάλιστα δὲ ὡμοὶ, καὶ
 ἐπίβουλοι, ex Adam. II. Κεφ.
 13. Sylb.

5. Ὀφεις) Serpentes, sic
 ratione morum sunt v. Arist.
 in hist. anim. L. I. c. 1. τὰ δὲ

ἀνελευθερὰ καὶ ἐπίβουλα, οἷον οἱ
 ὄφεις, aliae illiberales, infi-
 diosaeque ut serpentes.

6. Σπανοῖς τρογγύλου) Ada-
 mant. l. I. habet γένει τῇ κα-
 τὰ εἰ πάνυ τρογγ. Sylb. Ro-
 tundum mentum in inferiori
 parte, id est, mentum bene
 compositum, et specie pul-
 cra. Anacr. od. 28. v. 26.
 τρυφερὸν γένειον, mentum deli-
 catum appellat v. ibi Cel.
 Fischeri Animaduu.

7. Δικόρυφος) Aristoteles
 διγέειους, qui mento bipartito
 sunt, vocat, in hist. anim.
 L. III. c. 11.

8. Σχίσμα) Σχίσμα pro

καὶ τὸ σχῆμα τοῦ γενείου εἶναι, εἰς ἀφροδίτην,
καὶ ὁ χάριτας φέρει τὸ σημεῖον.

ιδ. ΠΕΡΙ ΧΕΙΛΩΝ.

¹ Χείλη χαλαρὰ ὡς ἐπιβεβλήσθαι ² τῷ κάτω τὰ
άνω, μεγαλόνοιαν, καὶ ἀνδρείαν δηλοῦσι. Τῶν γὰρ
λεόντων τοιαῦτα τὰ χείλη. Τὰ γὰρ ³ λεπτὰ χεί-
λη, ἐπὶ τὸ μείζον αὐτῶν σῶμα ἐπιτείνεται. Εἰ
δὲ ⁴ ἐπὶ μικροῖς σώμασι λεπτά εἰσι χείλη, δειλὸν,
ἀνανδρον, καὶ δολερὸν σημαίνουσι.

ιε. ΠΕΡΙ

modica, notat virum pronum in Venerem
et oblectationes.

XIV. De labiis.

Labia laxa, ita vt inferius superiori respon-
deat, magnanimitatem et fortitudinem indi-
cant, leones enim talia labia habent. Tenuia
enim labia, in magno ipsorum ore extendun-
tur. Si autem in ore paruo tenuia conspi-
ciuntur labia, indicant timidum, effemina-
tum, et insidiosum virum.

vulg. σχῆμα recte substitu-
tum esse, ostendit vox δια-
ρέσεως apud Adam. II. Κεφ.
ιζ'. Syllb. Rom. edit. habet
σχῆμα.

9. Χάριτας) Duplicem
admittit haec vox sensum,
nam significat 1) oblectatio-
nes, quibus aliquis deditus
est, 2) gratiam, qua quis
in consuetudine cum aliis
vititur; neuter sensus Pole-
moni verbis aduersatur.

1. Χείλη χαλαρὰ) Vide
Arist. p. 114. et 115. ibi-
que notas 77. 78. 79.

2. Τῷ κάτω) Congruen-
tius plural. τοῖς κάτω, ex
Adam. II. Κεφ. ιζ. vbi etiam
plenior est loci lectio. Syllb.

3. Λεπτὰ) Haec vox ab
initio cap. excidisse videtur,
vbi ex Aristotele restituenda:
χείλη λεπτὰ καὶ χαλαρὰ, κ. τ. λ.

4. Ἐπὶ) Romana editio
habet ἐπὶ.

15. ΠΕΡΙ ΤΡΑΧΗΛΟΥ.

Τράχηλος ¹ πάνυ λεπτός, δειλόν, καὶ κοκοήθη ἄνδρα σημαίνει, εἰ καὶ μακρὸς ὑπάρχει. Ὁ δὲ παχὺς ἅμα καὶ ² εὐμήκης, θυμικὸν ἄνδρα, καὶ μεγαλαυχόν, καὶ αὐθάδη σημαίνει. Ὁ δὲ ³ μήκους μετρίου, καὶ πάχους μετρίου ἔχων, ἔστι δὲ εὐπαγής, καὶ ἰσχυρὸς ὁ τράχηλος, σημαίνει ἰσχυρὸν, εὐμαθῆ, καὶ εὐφυῆ πρὸς ἀρετὴν ἄνδρα. Ὁ δὲ τοιοῦτος τράχηλος, ἐνίοτε καὶ ἀσθενῆ, καὶ πανούργον, καὶ κακομήχανον σημαίνει ἄνδρα. Ὅσοις δὲ ὁ τράχηλος ⁴ τοῖς νεύροις κατατείνεται, κακοὶ οἱ τοιοῦ-

XV. De collo.

Collum admodum tenue, timidum et male moratum virum denotat, praeprimis si longum est. Crassum vero et decore procerum, iracundum, ostentatorem, et superbum denotat virum. Si autem mediocriter longum et crassum est, et simul compactae et robustae constitutionis, notat fortem, docilem, et ad virtutis cultum virum aptum. Alias vero etiam eiusmodi collum et infirmum, ad malas actiones, et fraudes perniciosas aptum indicat virum. Quibuscumque autem collum nervis

R 2

1. Πάνυ λεπτός) Vide Aristot. p. 112. ἀσθενείαν eiusmodi collo tribuit, et convenit cum Nostro, nam ex infirmitate timiditas et pravi mores oriuntur.

2. Εὐμήκης) Arist. p. 112.

habet πλέως, quod idem notat.

3. Μήκους μετρίου) Concinnius, μήκους τε καὶ πάχους μετρίως ἔχων. Syll. Apud Arist. p. 113. est εὐμεγέθης.

4. Τοῖς νεύροις κατατείνεται)

τοιούτοι. Εἰ δὲ καὶ ὁ ἄλλα συμβαίνουσι, μωραίνουσι, καὶ μωρίας οἱ ἄνδρες ἐπιλαμβάνοντα. Καὶ οἱ μέγαλα δὲ ὁ ἀγγεῖα πεπλεγμένα περὶ τὸν τραχήλον ἔχοντες, ὁ ἄφωνοι. Ὀἱ δὲ τραχεῖαν, καὶ εὐφυῇ τὴν σάρκα τοῦ τραχήλου ἔχοντες, δειλοὶ ἄνδρες. Ὅσοις δὲ τῶν ἐπαυχενίων σπόνδυλοι τραχεῖς εἰσὶ, πολὺ τῶν ἄλλων εἰσὶ τραχύτεροι ἄνδρες.

continetur, tales sunt pravi. Si autem et alia conueniant, inepte agunt, et corripuntur tales fatuitate. Et qui magna habent vasa collo intexta, illi voce destituti sunt. Qui vero duram et bene constitutam carnem in collo habent, timidi sunt. Quibuscumque autem vertebrae constituentes ceruicem asperae, multo ferocio-

Nervis continetur. Sensus est; quodcumque collum constrictum, gracile atque imbecillum est, prauitatem indicat, quae ope motuum imbecillum oritur, et principium vertebrarum ac nervorum motuorum continet, quos sua nuditate nequaquam fovet. Κατατείνειν h. l. idem esse videtur ac παρασπᾶν apud Hipp. de morbo sacro S. III. p. 89. ἢ γὰρ τὸ εἶμα παρασπᾶται, ἢ ὀφθαλμοῖς, ἢ αὐχὴν, aut enim os contrahitur, aut oculus, aut ceruix.

5. Ἄλλα) Huc pertinent, si venae male afficiuntur, si graciles sunt, si pauca pituita affluit, etc. de quibus Hippocr. l. l.

6. Ἀγγεῖα) Vasa, quae videlicet sub gula et in gulae confinio sunt, et ad collum tendunt, quae, si sunt magna et rigida, vocem efficiunt impeditam.

7. Ἀφωνοὶ) Pro ἄφωνοι Adam. II. Κεφ. ις. habet σκαῖοι. Sylb. Melior haec lectio, nam magnitudo vasorum maius spatium occupat, atque stupiditatem infert.

8. Οἱ δὲ τρα.) Rectius legerimus, οἱ δὲ τραχεῖαν καὶ ὑπερφυῇ τὴν σ. Sylb.

9. Ὅσοις δὲ τῶν) Aphorismus de ceruicis vertebrae, plenior et planior apud Adamant. II. Κεφ. ις. est, Sylb.

10. Εἰσὶ) Editio Rom. dat ὧσι.

δρες. Οἱ δὲ ¹¹ σκληροὶ τράχηλοι, ἀμαθεῖς ἄνδρας σημαίνουν. Οἱ δὲ ¹² ὑγροὶ τράχηλοι, ἄνδρας εὐμαθεῖς σημαίνουν. ¹³ Παχὺς αὐχὴν ὑπερλοφίας, ἀμαθῆ συν ὕβρει τὸν ὄντα μαρτυρεῖ. Τράχηλος πεπηγὼς ¹⁴ ἀκλινὴς, κακὸν, αὐθάδη, καὶ ἀμαθῆ ἄνδρα μαρτυρεῖ. ¹⁵ Τράχηλοι δὲ ἀσθενεῖς γίνονται διὰ μωρίαν, οἷς καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα συμβαίνει.

res sunt aliis viris. Dura colla indicant indociles viros. Colla mollia, dociles viros designant. Obesum collum cum elatione, indocilem et petulantem notat. Collum compactum, et rigidum, malum, insolentem, et indocilem manifestat virum. Colla ob fatuitatem fiunt gracilia, conspirantibus aliis signis.

R 3

11. Σκληροὶ) *Dura*, quae nota insensibilis habitus est, ac proinde signum indocilitatis esse potest. Alia est σκληρότης τραχήλου, quae fit ex plethora et ceruicis musculorum phlegmone, de qua Hippocr. in coac. praenot. 261. et quae ex morbo fit.

12. Ὑγροὶ) *Mollia*, *laxa*, bonam humorum temperiem notant.

13. Παχὺς αὐχὴν) *Adam.* τραχὺς αὐχὴν ὥσπερ λοφία. Ibidem mox sensus postulat τὸν ἔχοντα. *Sylb.*

14. Ἀκλινὴς) *Rigiditas*, quae a nervorum musculorumque compressione, et in-

de orto torpore deducenda est.

15. Τράχηλοι δὲ ἀσθενεῖς) *Adamant.* l. l. τίσι δὲ τράχηλοι ἀκλινεῖς γίνονται. *Sylb.* Haec emendatio assensu omnium digna censenda, et prior lectio repudianda; nam 1) propter fatuitatem non fiunt colla gracilia, 2) neque aliorum signorum harmonia cum fatuitate producit gracilitatem colli necessario. At rigiditas fieri potest et in musculis et nervis, quum in fatuitate afficiantur nervi, et humores propter nimiam agitationem incalcescentes, per vasa trans-euntes illa ficiora reddant.

νει. Ἄλλοι δὲ, ἀκλινεῖς τραχήλους ἔχοντες, οἷον
 16 ἀκκίζουσιν αὐτοὺς, καὶ τείνουσι τέχναις, καὶ πό-
 νοις μέγαλοις, πᾶν κεκλασμένους ὄντας· οὗτοι δὲ,
 ἀνδρόγυνοι ὄντες, διορθοῦσιν αὐτούς· 17 Φαντάζον-
 τὰ τε τὴν ἀναίδειαν ἀποκρύπτειν, καὶ ἀκολασίαν.
 Κατηγοροῦσι δὲ αὐτῶν, 18 χειλῶν σπασμός, καὶ
 ὀφθαλμῶν 19 προτροπή, καὶ ποδῶν παράχωρα, καὶ
 ὀσφύων κινήσεις, καὶ 20 χειρῶν λύσεις, καὶ Φωνῆς
 κραυγή.

Alii autem rigida habentes colla, si con-
 vertendo et tendendo variis artificiis et labo-
 ribus difficilioribus mouere student, admo-
 dum sunt detorti; Si autem androgyni sunt,
 rursus ea in rectum deducunt statum: existi-
 mant enim hac ratione impudentiam et in-
 continentiam celare. Prodit autem eos labio-
 rum spasmus, oculorum deflexio, pedum ti-
 tubatio, lumborum motus, manuum dissolu-

16. Ἀκκίζουσιν) Adam. II. S. II. p. 143. n. 240. χειλὸς
 Κεφ. ιε'. ἀκκίζουσιν αὐτούς. συσπώμενον habet.

Sylb. Si ἀκκίζουσι retinetur,
 sensus est, recusant quae ta-
 men cupiunt, et variis arti-
 bus consequi student deside-
 ria, si autem ἀκκίζουσιν sub-
 stituatur, vertendum: eos
 mobiles reddere tentant.

17. Φαντάζονται) Adam.
 οἷονται pro φαντάζονται habet,
 et ἐπικρύπτειν pro ἀποκρύπτειν.
 Sylb. Loco τε post φαντάζον-
 ται ed. Rom. habet δὲ.

18. Χειλῶν σπασμός) Sic
 et Hippocr. in coac. praen.

19. Προτροπή) Rectius
 Adamant. l. I. παρατροπή et
 mox παραφορά. Sylb. Quam-
 quam et bonum sensum vul-
 garis habet, προτροπή enim
 est, inuitatio ad aliquid,
 quae oculis fit, et προχώρα,
 processio, motio e loco in lo-
 cum.

20. Χειρῶν λύσεις) Id est,
 manus expeditae, liberatae,
 atque ad agendum idoneae.
 Proprie de liberis dicitur,
 qui fasciis remotis liberrime
 artus mouere possunt.

κραυγή. Καὶ οἱ τράχηλοι αὐτῶν οὐ διαρκοῦσι πε-
πηγμένοι εἶναι, ἀλλ' ὑποτρέμουσιν, ἅτε τῆς τάσεως
αὐτῶν βιαζομένης. ²¹Κλάσις δὲ ²²τραχήλου, ἀν-
δρόγυνον δηλοῖ, εἰ καὶ τὰ ἄλλα συντρέχει σημεῖα.
Τὸ δὲ ²³αὐταρκες, ἀρίστου ἀνδρὸς σημεῖον. Ἄνω
ἐσταλμένος τράχηλος, ὕβριτος, ἀνοήτου, καὶ ὑπο-
χαύνου ἀνδρὸς σημεῖον· εἰ μὴ ἄρα διὰ μαλακίαν
αὐτὸ ποιεῖ. Ὁ δὲ ²⁴ἐπικεκυφὼς τράχηλος, μω-
ροῦ ἀνδρὸς κατηγόρημα. Οὗτος δέ ποτε καὶ φρον-
τισὴν δηλοῖ, καὶ φειδωλὸν, καὶ κακοήθη, καὶ μὴ
ἔχοντα

tio, et vox clamosa. Si autem ceruices eorum
non manent compactae, et tamen paululum
trementes sunt, si cum vi quadam tenduntur.
Collum enim detortum androgynum indi-
cat, aliis simul signis concurrentibus. Recte
constitutum collum, optimi viri signum est.
Versus superiora eleuatum collum, iniuriosi,
insipientis et inflati viri signum est, nisi ob
mollitiem tale ipsi contingat. Collum versus
anteriora pronum, fatui viri indicium est. Il-
lud simul quoque prudentem, et frugalem, et

R 4

21. Κλάσις) Idem ac ἀνα-
κλάσις, et κύφωσις, incuruatio,
inclinatio. Tales describit
Persl. Sat. 3. v. 80. sqq. Ob-
stipo capite et figentes lumina
terram Murmura cum secum
et rabiosa silentia rodunt.
Atque exporrecto trutinantur
verba labello.

22. Τραχήλου) Rom. edi-
tio habet, καὶ χειλῶν.

23. Αὐταρκες) Id est, quod
iustam habet proportionem
cum reliquis partibus, quod
bene est collocatum, et
in quo duplex motus, et ver-
sus anteriora, et versus la-
tera bene procedit.

24. Ἐπικεκυφὼς) Idem fe-
re exprimit quod supra κλά-
σις τραχήλου.

ἔχοντα ἀπλότητα, ²⁵ μηδὲ εὐθυμίαν, μηδὲ λαμπρότητα. Τράχηλος ²⁶ εἰς τὰ δεξιὰ ²⁷ βλέπων, κοσμίῳ, καὶ σώφρονος καὶ φροντιστοῦ ἀνδρός. Εἰ δὲ εἰς τὰ ἀριστερά, ἀνοήτου. Εἰ δὲ ἐν τῶν ἄλλων μερῶν ²⁸ οἷον δὴ ποτε ὁ τράχηλος βλέπει, οὐκ ἀγαθὸν τὸ σημεῖον. Βέβλαπται γάρ ²⁹ ὁ ἀνὴρ ³⁰ τὰς φρένας.

15. ΠΕΡΙ ΦΑΡΥΓΓΟΣ.

¹ Φάρυγξ τραχεῖα, κουφόναυ, ² πολύγονον, φλα-
ρόν,

male moratum, qui neque simplicitate, neque bono animo, neque candore praeditus est, notat. Collum in dextram inclinatam partem, modestum, temperantem et prudentem significat virum: Si autem in sinistram, insipientem. Si vero ex aliis partibus collum talem praebet aspectum, non bonum signum est; vir enim ratione intellectus noxam patitur.

XVI. De pharynge.

Aspera pharynx inconstantem, secundum, nu-

25. Μηδὲ) Rom. editio habet μη δὲ, diuissim.

26. Εἰς τὰ δεξιὰ) Procul dubio dextrae parti bona et fausta tribuuntur, quoniam veteres felicia, et dextra appellarunt, et bona omnia dextrae tribuerunt parti.

27. Βλέπων) Improperie usurpatum de collo, quo indicatur, directio quae per

motum cervicis oculis conceditur.

28. Οἷον δὴ ποτε) Congruentius, οἷον δὴ ποτε. Syllb.

29. Ὁ ἀνὴρ) Ed. Rom. habet, καὶ ἀνὴρ.

30. Τὰς φρένας) Alias νοῦς et διάνοια dicitur, notatur vero h. l. talem virum in morbum facile incidere, qui peculiari nomine phrenitis dicitur.

1. Φάρυγξ) Hoc loco pri-

ρὸν, καὶ πρόγλωσσον ἄνδρα σημαίνει. ³ Εἰ δὲ ἐκ-
 τὸς τοῦ βρόγχου σπονδύλον ἐξέχοι, σωφρόνουν ἄν-
 δρα λέγει, εἰς δὲ γλῶσσαν τούτον οὐκ εἶναι θρα-
 σύν. Οἱ ἔσωθεν σπόνδυλοι, ὄντες ἄδρῳ, καὶ ὑπό-
 τοποι τοῦ φαρυγγος, δυσοργήτους, ⁴ ἀνιερῶς,
 συμπότας δηλοῦσιν ἄνδρας. ⁵ Κλεῖδες ⁶ συμπε-
 φραγμέναι, οὐκ ἀγαθὴν αἴσθησιν τὸν ἄνδρα ση-
 μαίνου

gatorem, et garrulum indicat. Si autem extra
 gutturis spondylum eminet, temperantem in-
 dicat, talemque qui minime temerarius est in
 loquendo. Interni spondyli si magni sunt,
 et sub pharynge locati, iracundos, moro-
 sosque conuiuias indicant. Clauiculae confectae,
 indicant virum non probo esse sensu, neque

R 5

rum et praecipuum instru-
 mentum vocis intelligitur,
 cui larynx nomen, et com-
 prehendit summam asperae
 arteriae extremitatem. Fu-
 sius de ea agit Gorraeus in
 defin. med. in hac voce.

2. Πολύλογον) Verius, opi-
 nor, πολύλογον. Sylb. Quae
 lectio si recipiatur, πρόγλωσ-
 σον explicandum, praecipi-
 tis linguae, si retineatur
 vulgaris, ex asperitate vo-
 cis ratio est sumenda, quip-
 pe quae in pubertate fit, et
 testimonium perhibet de
 aetate nubili. Ex quo col-
 ligendum, si cuidam haec
 sit vox, illum multis libe-
 ris procreandis esse aptum.

3. Εἰ δὲ ἐκτός) Hic apho-

rismus apud Adam, rectius
 sic legitur: εἰ δὲ εἰς τῶν τοῦ
 βρόγχου σπονδύλων ἐξέχοι, κου-
 φόνουν μὲν ἄνδρα λ. Sylb. σπον-
 δύλοι vero sunt h. l. βρόγχια,
 asperae arteriae cartilagineae
 paene circulares, quae σπον-
 δύλοι a Nostro dicuntur ob
 similitudinem cum verte-
 bris.

4. Ἀνιερῶς) Morosos,
 posses etiam molestos verte-
 re propter antecedens δυσ-
 οργήτους, iracundi enim mo-
 lesti sane sunt conuiuae.

5. Κλεῖδες) Explicationem
 huius vocis vide supra apud
 Aristot. p. 82. n. 38. et p.
 III.

6. Συμπεφραγμέναι) Vide
 Arist. p. 82. n. 40.

μαίνουσιν ἔχειν, οὐδ' ἀγαθόεργον εἶναι τὸν τοιοῦτον ἄνδρα. Αἱ δὲ ἐσηκῦται, ἀνάνδρον σημαίνουνσι τὸν τοιοῦτον. Αἱ δὲ 7 σύμμετρον τῆς ἀνύσεως ἔχουσαι, συνετὸν καὶ 8 ἀνδρεῖον σημαίνουνσιν.

ιζ'. ΠΕΡΙ ΩΜΩΝ.

¹ ὤμοι παχεῖς, οὐκ ἐπαινοῦσι τὸν ἄνδρα. ὤμοι δὲ ² λαγαροί, ἀνανδρίαν καὶ δειλίαν σημαίνουνσιν. Οἱ δὲ λεπτοί, καὶ ὀξεῖς τὰς ³ κορυφὰς, κακοήθη ἄνδρα δηλοῦσιν.

ιη. ΠΕΡΙ

illum bonum aliquid esse acturum. Si autem prostantes deprehenduntur effeminatum produnt. Si autem omnibus numeris absolutam habent proportionem, prudentem et fortem virum declarant.

XVII. De humeris.

Humeri crassi viro non sunt laudi. Humeri autem tenues, mollitiem ac timiditatem denotant. Qui autem tenues cum acutis fastigiis habent, prae moratos indicant.

7. Σύμμετρον) Rectius ex Adam. II. Κεφ. ιθ'. συμμέτρως τῇ ἀνύξεως ἔχ. Sylb. Et has vocat Arist. p. III. εὐλύτα, περὶ τὰς κλ.

8. Ἀνδρεῖον) Rom. ed. dat ἀνάνδρον, vitiose.

1. ὤμοι) Vide Arist. p. IIIO. not. 72. παχεῖς autem l. l. Aristot. nuncupat ὀσφυτούς. Homerus autem in Hymn. in Bach. et Latron.

5. v. 5. τριβαροῦς — φάρος δὲ περὶ τριβαροῖς ἔχεν ὅμοις Πορφύρεον. Vestem autem circa ponderosos habebat humeros Purpuream.

2. Λαγαροί) Arist. p. IO9. habet ἀσθενεῖς.

3. Κορυφὰς) Κορυφή proprie quidem est vertex capitis, h. l. autem fastigium, extuberatio scapulae.

III. ΠΕΡΙ ΧΕΙΡΩΝ.

Ἐὰν ἐπιμήκεις ὑπάρχουσιν αἱ ¹ ὠλένας, ὡς κατα-
κρέμασθαι τὰς χεῖρας ἄχρι τῶν γονάτων, ὁξέος
καὶ ἰσχυροῦ ἀνδρὸς τὸ τοιοῦτον σημεῖον ὑπάρχει.
² Κολοβαὶ δ' ἂν ᾖσι, ὡς μὴ ἀφικνεῖσθαι εἰς γό-
νατα, καὶ ἐν τῷ ³ ἐσθίειν συναντᾶν ταῖς χερσὶ τὴν
κεφαλὴν ἀναγκάζεσθαι, κακοθελεῖς, κἀκίσοι, εἰς
τὸ κακὸν ὑποχαίροντες, καὶ τούτων ⁴ ἐπιχειροῦντες,
καὶ φθονεροί. ⁵ Καρτεραὶ ὠλένας καὶ πήχεις, ἀγ-
κῶνές τε ἀξθρώδεις, ἀρίστου ἀνδρὸς σημεῖον. τὰ
δὲ

XVIII. De manibus.

Si oblonga sunt brachia, et dependent ad ge-
nua usque, acuti et robusti viri indicia sunt.
Si autem sunt truncati, neque pertingunt ad
genua, et in comedendo simul cum ipsis ma-
nibus ad caput coguntur, mala cupientes,
pessimos, de malis gaudentes admodum,
ipsoque adeo adiuuantes et inuidos viros
notant. Brachia robusta et vlnae, et cubiti
articulati, optimi viri indicia sunt, qui au-

I. Ὤλένας) *Brachia*. Alias et roboris absentiam no-
ta quibusdam ὠλένη dicitur

cubitus, siue os inter duos 3. Ἐσθίειν) Rom. edit.
articulos ἀγκῶνα et καρπὸν, habet ἐλθεῖν.

medium, quod alii πήχυν 4. Ἐπιχειροῦντες) Aptius
nominant. Longitudinem au- τοῦτων ἐπιχαίροντες ex Adam.
tem, aequae ac musculorum II. Κεφ. ιε. Sylb.

robur, ad fortitudinem con- 5. Καρτεραὶ) *Robusta*, sci-
ducere veteres existimarunt. licet quoad musculos, ita
Tales habuisse Artaxerxem tamen, ut et articulatio in-
Longimanum historia docet. sit, ut ex sequentibus pa-
2. Κολοβαὶ) *Truncati*, im- tet, neque robur pugilum
becillitatem quippe naturae prae se ferant.

δὲ ⁶ ἐξίτηλα, ἀνάνδρου σημεῖον. Τὰ δὲ ⁷ πολὺ
σαρκώδη, ἀμαθοῦς τε καὶ ἀναισθήτου ἀνδρὸς ση-
μεῖον. Χεῖρες ἀπαλαὶ καὶ μαλακαί, εὐφυῆ ἄνδρα
σημαίνουσι. Χεῖρες πάνυ κολοβαί, ⁸ μανίας ὑπάρ-
χουσι σημεῖον. Εἰ δὲ εἰσι παχεῖαι, καὶ μὴ βα-
ρεῖαι. Στεναὶ καὶ λεπταὶ χεῖρες, ἀπιστότατον δη-
λοῦσιν ἄνδρα. Παχεῖαι χεῖρες ⁹ κοντοὺς ἔχουσαι
δακτύ-

tem sunt emoti, mollis signum perhibent.
Admodum carnosī, indocilis et insensati viri
indiciū praebeant. Manus tenerae et mol-
les, ingenuum notant virum. Manus admo-
dum mutilae, maniae signa sunt. Si vero
sunt crassae, et non robustae, angustae ae-
que ac tenues, maxime perfidum virum ma-
nifestant. Crassae manus curuos habentes

6. Ἐξίτηλα) Mallem red-
dere *imbecilles*, *infirmi*, op-
ponuntur enim ταῖς καρτε-
ραῖς.

7. Πολὺ σαρκώδη) *Admo-
dum carnosae*, Recte quidem
multum carnis indocilem
notat.

8. Μανίας) *Adamant. II.*
Κεφ. ιε. καὶ μωρίας f. σημεῖον
ὑπάρχουσι. *Sylb.* Vel etiam
μωρίας ex eodem *Adamantio.*
Forte *μανίας* posset re-
tineri, si *κολοβαὶ χεῖρες* per
ναρκῆν χειρῶν ex *Hipp. coac.*
praen. L. II. p. 128. n. 161.
explicentur, et quae de
epilepticis et apoplecticis

dicitur, qui quidem ma-
nuum sentiunt stuporem et
torporem, neruorum pro-
pagine ac spina dorsi humo-
ris affluxum ex posteriore
cerebri parte sentiente; vn-
de etiam propter imbecilli-
tatem neruorum tremor.

9. Κοντοὺς) Haec vox le-
gitur quoque apud *Adam.*
l. l. nescio an verius sit *κυσ-
τοὺς.* *Sylb.* Emendatio haec
conuenit bene cum *sqq.*
ἀπλ. etc. nam animalia cur-
vorum vnguium non sunt
tantum rapacia, sed et vt
plurimum voracia.

δακτύλους, ἀπληστον ἄνδρα δηλοῦσι. ¹⁰ Μικραὶ δὲ
πάνυ χεῖρες, πανούργον, καὶ κλέπτην δηλοῦσιν.

ΙΘ. ΠΕΡΙ ΣΤΗΘΟΥΣ.

¹ Οἷς τὸ ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ χωρίον ἄχρῃς ἄκρου
στήθους καταμετρούμενον, μείζον εὐρίσκειται τὸ ἐν-
τεῦθεν ἄχρῃ τῆς ἐκφύσεως τοῦ τραχήλου, τουτέστι
τῆς ζεύξεως, μωροῦς, καὶ γαστριμάργους ἄνδρας
λέγε. Στήθη μεγάλα ² ἀρθρώδη, ἐπαινεῖν χρή.
Ἀνδρείου γὰρ ἀνδρὸς τὸ σημεῖον. Τὰ δὲ ἀσθενῆ
στήθη,

digitos virum insatiabilem produnt. Admo-
dum paruae manus, maleficum ac furem de-
notant.

XIX. De pectore.

Quibus regio vmbilicalis vsque ad extrema-
tem pectoris maior esse inuenitur, quam pars
ad extremum colli, id est vbi collum adnexum
est, hos dicas insipidos et gulosos viros. Pe-
ctora magna et articulata sunt laudanda, for-
tis enim viri sunt indicium. Pectora vero

10. Μικραὶ) Paruae. Ni-
titur forte hoc assertum quo-
rumdam veterum anatomi-
corum obseruatione, qui
asseruere, in nonnullis fa-
mosis furibus quos secue-
rint, defuisse primum mu-
sculum internorum manus,
vnde paruitas.

1. Οἷς τὸ) In exemplari
mutila haec est lectio οἷς δὲ

ἀπο τοῦ μακροῦ 5. nostra scri-
ptura petita est ex Adam.
II. Κεφ. ιγ'. nec non ex Ari-
stot. p. 58. et 101. Sylb. In
loco Aristotelis et rationes
simul videbis additas.

2. Ἀρθρώδη) Hanc vocem
pro vulgari ἀνδρώδη reposui
ex Adam. l. l. Sylb. Aristot.
p. 105. habet διηρθρωμένα,
εὐρωτοὶ τὰς ψυχὰς.

τήθη, μικρόψυχον ἄνδρα καὶ ἀσθενῆ ³ σημαίνουσιν. Πολύσαρκα δὲ τήθη, ἀμαθῆ καὶ δειλὸν ἄνδρα σημαίνουσιν. Ὅσοις δὲ ἀδρανεῖς οἱ ⁴ μασθοὶ ἐκκρέμανται, καὶ ὅλον τὸ σῆθος μέγα καὶ ⁵ πλατυσάρεον λαγαρόν, μοιχοί τε καὶ οἰνόφλυγες οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες.

κ. ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΦΡΕΝΟΥ.

¹ Μετάφρενον ἰσχυρόν, ² ἀρίστου ἐνὶ ἀνδρός· ³ τὸ δὲ ἀσθενὲς καὶ μικρόν, δειλοῦ, καὶ μικρόψυχου
τὸ

imbecilla, pusillanimum et imbecillem virum denotant. Valde carnosia pectora, indocilem et timidum virum designant. Quibuscumque autem vbera flaccida dependent, et totum pectus magnum, ample carnosum, et laxum est, tales sunt moechi et vinosi.

XX. De metaphreno.

Metaphrenon robustum, optimum virum manifestat. Infirnum autem et paruum, timidi et

3. Σημαίνουσιν) Romana editio habet, σημαίνει.

4. Μασθοὶ) Vide Suidam Tom. II. p. 481. et Ammon. de different. vocab.

5. Πλατυσάρεον) Quia videlicet propugnaculum quoddam et tegumentum cordis est, v. Aristot. de part. anim. L. IV. c. 10. Gal. de usu

part. L. VII. c. 22. et Franc. Guil. Mencilii diss. de structura mammar. §: 18.

1. Μετάφρενον ἰσχυρόν) Aristot. p. 105. habet μέγα, καὶ εὐσάρεον, καὶ ἀρδρῶδες.

2. Ἀρίστου ἐνὶ) Fortasse rectius ἀρίστου ἐστὶ ἀνδρός. Sylb.

3. Τὸ δὲ &) Arist. p. 106. habet ἀσθενὲς, καὶ ἄσαρεον, καὶ ἀναρδρον.

τὸ σημεῖον. Σάρεξ δὲ 4 ἐπαυρήσασα τὸ μετὰΦρενον καὶ μεγαλύνασα, ἀνοήτον ἄνδρα σημαίνει. Εἰ δὲ σενοτάτη ἐπαυξήσῃ τοῖς μεταΦρένοις σάρεξ, μωρὸν ἄνδρα σημαίνει. ΜετὰΦρενον 5 πλατὺ, μεγαλόνουν ἄνδρα δηλοῖ. Τὸ δὲ πρῶως τρογγύλον, συνετὸν καὶ 6 χαριέντα, καὶ εὐχάριστον. ΜετὰΦρενον 7 κυρτὸν, καὶ ὦμοι εἰς τὸ σῆθος ἐπικεκλιμένοι, κακοήθη, καὶ βάσκανον ἄνδρα σημαίνουν. Εἰ δὲ καὶ τὸ σῶμα ἐπικεκλασμένον φαίνεται πρὸς τοῖς

pusillanimi indicium est. Caro vero inflata et metaphrenum amplum reddens, insipientem denotat virum. Si autem metaphrenorum caro arcte accreta est, fatuum significat virum. Metaphrenum latum, magnanimum notat virum. Leuiter rotundum autem, prudentem, venustum atque gratiosum prodit. Metaphrenum incurvatum, et humeri versus pectus inclinati, male moratum et fascinatorum notant. Si autem simul cum his corpus ap-

4. Ἐπαυρήσασα) Legendum videtur ἐπευρύνασα, vel ἐπαυξήσασα, vt paulo post Adamant. II. Κεφ. ιγ'. habet ἐπιπεφυκυῖα μεταφρένοις. Sylb.

5. Πλατὺ etc.) Aristot. p. 105. Ιγ. μέγα, καὶ εὐσαρκον, καὶ ἡδυσῶδες appellat, et εὐρωσίας signum esse tradit.

6. Χαριέντα) Belle describit χαριέντας Arist. mor. L. IV. c. 14. οἱ δὲ ἐμμελῶς παίζοντες εὐτράπελοι πρὸς αἰγροειδῆς, οἷον εὐτροπου γὰρ τοῦ ἡθους αἱ τοιαῦται δοκοῦσι κινήσεις εἶναι.

Ὡς περ δὲ τὰ σώματα ἐκ τῶν κινήσεων κρίνεται οὕτω καὶ τὰ ἦθη. At qui apte et moderate iocantur, faceti et versatiles dicuntur, quasi ad versionem apti: morum enim huiusmodi videntur esse motiones: atque vt corpora, ita etiam mores ex motionibus iudicantur.

7. Κυρτὸν) Arist. habet p. 107. κυρτὸν σφόδρα, οἱ τε ὦμοι πρὸς τὸ σῆθος συνηγμένοι, κακοήθεις. De hoc autem vitio cf. p. 106. not. 51.

τοῖς εἰρημένοις, ⁸ κακοέκτον ἄνδρα κατηγορεῖ, Φθονερόν τε, καὶ Φιλάργυρον, καὶ Φειδωλόν. Τα δὲ σέξνα ⁹ ὑπερυθριῶντες, ζέειν ἔνδον τὴν ὀσγὴν ἀναγγέλλει· ὥσπερ καὶ τὸ τὰς τῶν αὐχένων φλέβας καὶ τὰς περὶ τοὺς κροτάφους, οἰδούσας ἔχειν, ἐμφανεῖς εἶναι, ὡς αἱματώδη ἔχειν τὴν χροιάν.

κα. ΠΕΡΙ ΚΥΦΟΤΗΤΟΣ.

¹ Κυφὸς ἀνὴρ, οὐκ ἀγαθός, εἰ μὴ ὑγρομελία ἐστὶν ἐν αὐτῷ, ἢ καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα, ἃ προσήκει. Τὸν δὲ ² εὐξοον ἄνδρα, Φιλόθηρα νόει. Οὕτω γὰρ καὶ τὸ σημεῖον μαρτυρεῖ ³ τοιοῦτό δε.

κβ. ΠΕΡΙ

paret inclinatum virum inclinantem ad mala, inuidum, pecuniarum amicum et parcum indicant virum. Sterna vero subrubra annunciant iram intus feruere, sicut et venae colli ac temporales intumescences conspiciuntur, et sanguineum nanciscuntur colorem.

XXI. De gibbositate.

Gibbus vir, non bonus, nisi habeat membra tenera, aut alia signa, quae conueniant. Qui autem erecta figura est ornatus, amatorem venationis indicat. Sic enim et hoc signum illud quoque indicat.

8. Κακοέκτον) Mallem levi mutatione κακώτερον.

9. Ὑπερυθριῶντες) Romana edit. dat ὑπενθριῶντες, vitiose. Quae hic de sterno dicuntur, pectori Arist. tribuit p. 41. Ergo hic pars pro toto posita est.

1. Κυφός) Gibbus. Fusius de variis gibbositatibus ad Arist. p. 106. not. 51. egimus.

2. Εὐξοον) Adam. II. Κεφ. ια. habet εὐζωνον: vt Aristot. quoque p. 97. Sylb. Interpr. εὐξοον retinuit, quod proprie

κβ. ΠΕΡΙ ΠΛΕΥΡΩΝ, ΓΑΣΤΡΟΣ, ΟΣΦΥΟΣ,
ΓΟΝΑΤΩΝ, ΙΣΧΙΩΝ, ΚΝΗΜΩΝ.

¹ Πλευραὶ λεπταί, ἀσθενῆ, ἀνανδρον, καὶ δειλὸν
σημαίνουσι τὸν ἔχοντα. Αἱ δὲ πάνυ σκληραὶ καὶ
σαρκώδεις, ἀμαθῆ σημαίνουσιν ἄνδρα. Αἱ δὲ
² περιφανεῖς, καὶ πλήρεις ὥσπερ οἰδοῦσαι, κακοή-
θη, καὶ φλύαρον ἄνδρα μαρτυροῦσι. ³ Γαστέρες
λαγαραί, ⁴ εὐρωσίαν ψυχῆς ⁵ καὶ φιλοφροσύνην
σημαί-

XXII. De lateribus, ventre, genubus, lumbis
et cruribus.

Latera tenuia et infirma qui habet, effemi-
natus et timidus censetur. Dura et carnosae,
indocilem manifestant virum. Quae autem
in conspectum incurrunt et plena sunt, quasi-
que tumida, malorum morum et nugatorem
indicant. Ventres laxi animam bene sanam

idem est ac εὐχέτος, bene ra-
sus, eleganter scalpendo aut
dolando politus, quod trans-
ferendo ad corpus notare
potest talem, qui bona corpo-
ris statura praeditus est. Con-
torta tamen, si retineatur
vulgaris lectio, fit expli-
catio.

3. Τοιοῦτό δ'ε) Sensus po-
stulat τοιοῦτον εἶναι. Syllb.

1. Πλευραὶ λεπταί) Arist.
supra p. 100. ἀπλευροῦς nun-
cupat, et esse μαλακοῦς as-
ferit.

2. Περιφανεῖς) Adam. II.
β'. περιφερεῖς. Syllb. Interpr.

vulgarem lectionem sequu-
tus, qua sensus non facile
potest extricari. Aristote-
les, ni fallor, tales nominat
ἐκ τῶν πλευρῶν περιγοκούς, οἷον
πεφυσημένους p. 101.

3. Γαστέρες λαγαραί) Men-
dum in voce λαγαραί suspi-
cor ex Aristot. p. 98. ubi
est λαπαραι, et pro γαστῆρ
habet κοιλία.

4. Εὐρωσίαν) Rom. edit.
habet ἀρωσίαν, vitiose.

5. Καὶ φιλοφροσύνην) Ada-
mant. I. I. habet μεγαλοφρο-
σύνην Syllb.

σημαίνουσιν. Αἱ δὲ ⁶ ἰσχναὶ πάνυ καὶ κεναὶ, δει-
λίαν, κακοήθειαν, γαστριμαργίαν τοῦ ἀνδρὸς κατη-
γοροῦσι. Γαστέρες λαγαραὶ καὶ σαρκώδεις, εἰ μὲν
μάλθακαὶ εἰσι, καὶ ἔξω κρέμανται, ἀνόητον, οἰ-
νόφλυγα, καὶ ἀκόλαστον δηλοῦσιν ἄνδρα. Εἰ δὲ
σκληρὰ σὰρκι συμπεπηγυῖα ἡ γαστήρ ὑπάρχει,
κακοήθη, γαστριμαργον ἐμφαίνει τὸν ἄνδρα. ⁷ Ὁσφύς
ὀσώδεις ἰσχυρὰ, ἀνδρείας σημεῖον ὑπάρχει. ⁸ Σαρ-
κώδης δὲ καὶ μαλακὴ ὀσφύς, γυναικεῖα ἦθη τοῦ
ἀνδρὸς κατηγορεῖ. Ἡ δὲ εἰς ἑξὺ ἀπαγομένη ὀσφύς,
γυναικώδης, ἀκόλαστον, καὶ δειλὸν τὸν ἄνδρα κα-
τηγορεῖ.

et comitatem designant. Si vero admodum
graciles et vacui sunt, timiditatem, morum
prauitatem, et gulositatem indicant. Ventres
laxi et carnosī, si simul molles sunt, et simul
ad exteriora propendent, insipientem, vino-
sum et intemperantem notant virum. Qui-
cumque autem dura carne compactum habet
ventrem, prauorum morum ac gulosus esse
videtur. Lumbi carnosī et robusti fortitudi-
nis sunt signum. Carnosī ac molles lumbi,
muliebres mores viri designant. Si autem in
acutum sunt deducti lumbi, effeminatum,
intemperantem et timidum declarant. Dor-

6. Ἰσχναὶ πάνυ) *Graciles*,
fiunt autem vel ex imbecil-
litate naturae, vel ex ine-
dia, vel variis artificiis, et
exercitiis corporis, v. c. per
thoraces, saltationes, cur-
sus nimios etc.

7. Ὁσφύς ὀσώδης) *Aristot.*

p. 35. appellat in vniuer-
sum, ὅσα ἰσχυρὰ.

8. Σαρκώδης) *Molliores*
enim et carnosiores lum-
bos in feminis esse voluit
natura, quia pariendis libe-
ris sunt aptiores.

τηγορεῖ. ⁹ Νῶτος πλατύς, στερεόν, καὶ γενναῖον
 ἄνδρα σημαίνει· εἰ δὲ ἐναντίως, τὰ ἐναντία. Οἱ
¹⁰ τὰ γόνατα ἔσω νεύοντες, γυναικεῖοί τε καὶ ¹¹ θη-
 λυδρεῖαι. ¹² Ἰσχία παχέα γυναικεῖον ἄνδρα ση-
 μαίνει. Ἰσχία ὀσώδη, ἀνδρείαν μαρτυροῦσιν ἐκά-
 στῳ αὐτῶν. Λεπτὰ δὲ ὀλιγόσαρκα, ὥσπερ ¹³ εἰστε-
 τηκότα, πανούργου ἀνδρός τὸ σημεῖον. Τοιαῦτα
 γὰρ καὶ τὰ τῶν πιθήκων. ¹⁴ Κνήμα εὖ ἔχουσαι
 μεγέθους, θιγθρομένα, ¹⁵ στερεὰς γέννας ἄνδρα
 δηλοῦσι, καὶ εὐφυῆ. ¹⁶ Ἀπαλαὶ δὲ καὶ ἀναρτροί,
 δειλὸν

sum latum, firmum, ingenuum notat virum.
 Si vero aliter est, contrarium. Genua ver-
 gentia ad intra, sunt mollium et effeminato-
 rum signum. Lumbi crassi produnt virum
 mulierosum. Lumbi ossei fortitudinem indi-
 cant. Tenues et paucae carnis, et sicut in
 marcorem redacti, maleficum virum indi-
 cant: eiusmodi enim sunt simiarum. Cru-
 ra bene collocata et recta, virum mani-
 festant ingenue natum, et robustae sobo-
 lis. Crura vero tenera et inarticulata, timi-

S 2

⁹. Νῶτος) Vide Aristot.
 p. 99. et ibi not. 34.

¹⁰. Γόνατα ἔσω) Sunt ea-
 dem cum γονύχρῳ, de qui-
 bus ad Aristot. p. 94. not.
 19. egimus.

¹¹. Θηλύδριαι) In exem-
 plari est, θηλύδριοι, parum
 vilitate: θηλυδρεῖαι vero tum
 alibi legitur, tum apud
 Adam. II. Κεφ. ή. Sylb.

¹². Ἰσχία) Vide Aristot.
 p. 37. not. 10.

¹³. Εἰστετηκότα) Rectius
 ἐκτετηκότα. Sylb. Verterem:
 quasi tunc confecta, exsiccata.

¹⁴. Κνήμα εὖ ἔχουσαι) Pau-
 lo aliter Aristoteles, p. 93.

¹⁵. στερεὰς γέννας) Rectius
 ex Adamantio, l. 1. στερεαί,
 γενναῖον ἄνδρα δηλοῦσι. Sylb.

δειλὸν καὶ ἀνανδρότερον κατηγοροῦσι. Δεπταὶ δὲ πάνυ, δειλὸν καὶ κακοήθη σημαίνουσιν ἄνδρα. Αἱ δὲ νευρώδεις κνήμαι, ἀκολασίας πολλῆς μετέχουσιν. Ὅσαι δὲ τῶν κνημῶν ¹⁷ πλησίον εἰσὶ, κατὰ τὸ μέσον ¹⁸ παχεῖαι οὔσαι, βδεληροὺς, καὶ ἀναιδεῖς, καὶ ἀσώτους ὡς καὶ πολλὰ δηλοῦσι. Κνημῶν δὲ καὶ πτερνῶν παχύτης, δουλοπρεπῆ ἄνδρα καὶ ἀμαθῆ. Ὅμοια δὲ ταῖς κνήμαις, καὶ περὶ ¹⁹ μηρῶν λέγε. Σφυρὰ ²⁰ διηκριβωμένα σφραῖ, γενναῖον ἄνδρα δηλοῦσι. Τὰ ²¹ μαλακὰ δὲ καὶ λεία σφυρὰ,

dum et effeminatum indicant. Admodum gracilia crura, timidum ac prauis moribus praeditum significant. Crura neruosa omnem intemperantiam indicant. Quaecumque autem cruribus proxime adsunt, si in medio sunt crassa, proteruos, impudentes et prodigos quam maxime manifestant. Crassitudo autem crurum et calcaneorum, illiberalem et indocilem virum indicat. Quae de cruribus dicta sunt, similiter ad femora transferenda. Malleoli accurate structi et firmi, ingenuum produnt virum. Si autem ad teneritatem

16. Ἀπαλά) Arist. p. 94. habet, λεπτάς καὶ νευρώδεις.

17. Πλησίον εἰσι) Rectius πλήρεις εἰσι ex Adamant. II. Κεφ. ζ'. Sylb. Aristot. p. 94. περιπλέους σφάδρα nuncupat.

18. Παχεῖαι) Rom. editio exhibet παχεῖς.

19. Μηρῶν) Cf. Aristot. supra, p. 95. not. 20. 21.

20. Διηκριβωμένα) Aristot.

habet διακριβωμένα p. 92. et εὐρώτους indicare scribit. Sed διηκρ. iustam proportionem, summum et exactum studium in efformatione indicat, unde totus quoque homo a Seneca de benef. L. VI. 23, dicitur, non tumultuarium et incogitatum opus.

21. Μαλακὰ) Aristot. σαρκώδεια καὶ ἀναρθεῖα p. 93. appellat.

σφυρὰ, ἄνανδρον σημαίνουσι. ²² Λεπτὰ δὲ καὶ
 πάνυ σφόδρα, δολίου καὶ ἀκολάστου ἀνδρός τὸ ση-
 μεῖον. Παχέα δὲ σφυρὰ, καὶ ²³ κολοβάδεις δακτύ-
 λους, καὶ πτέρνας παχείας, καὶ πόδας σαρκώδεις,
 καὶ κνήμας παχείας ὅσοι φύουσι, μωραίνουσιν,
²⁴ ἐξηχοῦσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἢ δαιμονίζονται.
²⁵ Πόδες νευρώδεις, ἀρθρώδεις, γενναῖα ἦθη ἀνδρός,
 καὶ ἀνδρείαν σημαίνουσιν, ὅποῖος ἦν καὶ Ἡρακλῆς.
²⁶ Ἀπαλοὶ δὲ πόδες καὶ σαρκώδεις, τοιαῦτα καὶ
 τὰ ἦθη παρέχονται, τουτέστιν ἀπαλοὺς ἀνδρας, καὶ
 ἐν

admodum vergunt, effeminatum significant.
 Tenuēs autem sunt signum valde dolosi et in-
 temperantis viri. Crassi autem malleoli et im-
 perfecte elaborati, digitique, ac femora cras-
 sa, carnosique pedes, atque crura crassa a
 natura si quibusdam sunt, ii fatui fiunt, et
 ut plurimum clamosi, aut in furorem agun-
 tur. Pedes neruosi et articulati, liberalis viri
 mores ac fortitudinem designant, qualis vide-
 licet Hercules fuit. Molles vero et carnosique pe-
 des, tales quoque mores produnt, hoc est, viros

S 3

22. Λεπτὰ δὲ καὶ πάνυ σφό-
 δρα) Melius Adamant. l. l.
 λεπτὰ δὲ πάνυ δειλοῦ καὶ ἀκ. σ.
 Sylb. Vulgaris si retinetur
 lectio, quam Rom. tuetur,
 vox σφόδρα haud dubie men-
 dosa est, malleμ σφυρὰ.

23. Κολοβάδεις) Romana
 edit. dat κολοβάδη. Impri-
 mis κολοβάδη notat rem, quae
 in extremitate truncata et
 fracta est, tota tamen re ad-

huc manente, bene Intp.
imperfecte elaborata.

24. Ἐξηχοῦσιν) *Clamosi*
sunt, id est, ebriorum et
 commessantium more voci-
 ferantur, quia ob fatuita-
 tem nerui sunt affecti.

25. Πόδες νευρώδεις) Vide
 Arist. p. 89. et not. 2. 3.

26. Ἀπαλοὶ) Paulo vbe-
 rior descriptio huius cano-
 nis est ap. Arist. p. 90.

ἐν τούτοις συνερχομένους ²⁷ σημεῖον. Πόδες ²⁸ κολοβοὶ καὶ παχεῖς, θηριώδους ψυχῆς εἰσὶ σημεῖα. Οἱ δὲ πάνυ μακροὶ, πολυπράγμονος καὶ κακομηχανίου εἰσὶν ἄνδρος. Μικροὶ δὲ πόδες καὶ λεπτοί, πανοῦργον ἄνδρα σημαίνουν. Πόδες ²⁹ κυρτοί, ³⁰ οἱ κατώθεν κοῖλοι, κακὸν ἄνδρα σημαίνουν. Ὅμοίως δὲ καὶ οἱ μαλακὰ ἔχοντες, καὶ ἕως τῶν σφυρῶν βαίνοντες, πανοῦργοι οἱ τοιοῦτοί εἰσιν ἄνδρες.

κγ. ΠΕΡΙ

delicatos, in quos hoc cadit signum. Pedes imperfecte formati et crassi, ferocis animi sunt indicia. Si autem admodum sunt longi, ardelionis et fraudulentis hominis sunt indicia. Parui autem et graciles pedes, versipellem manifestant. Pedes curui, et versus superiora excavati, prauum hominem declarant. Similiter et qui languidos habent, et in malis incedunt, malefici sunt viri.

27. Σημεῖον) Etiam si σημείοις legas, tamen ne sic quidem satis constat sententia. Sylb.

28. Κολοβοὶ) Supra erat κολοβώδεις. Imperfectio autem h. l. vel ad curuitatem, vel ad breuitatem, vel in vniuersum ad proportionis absentiam spectat.

29. Κυρτοὶ) Curui sunt pedes vel ex mala formatione, vel ex prava consuetudine nutricum, mature

ad eundem infantes affluentium, vel ex morbis v. c. rachitide, vel ex impuritatibus.

30. Οἱ κατώθεν) Adam. II. Κεφ. ε. οἱ τὰ κάτω διμαλὰ ἔχοντες, καὶ ὡς τοῖς σφυροῖς βαίνοντες. Apud Arist. in hist. anim. l. XVIII. 13. sic legitur hic aphorismus: τοῦ δὲ ποδὸς ὅσοις μὲν τὸ ἐντὸς παχὺ, καὶ μὴ κοῖλον, ἀλλὰ βαίνουνσι ὅλοι, οὗτοι πανοῦργοι: sic fere infra quoque apud Nostr. L. II. c. vlt. Sylb.

κγ. ΠΕΡΙ ΔΑΚΤΥΛΩΝ.

Οἱ τοὺς δακτύλους ¹ συμφυεῖς ἔχοντες, ² μάχλοι εἰσι, συῶν δίκην. Εἰ δὲ ³ συνεσαλμένους ἔχουσι τοὺς δακτύλους, πανοῦργοι καὶ κακοήθεις ἄνδρες εἰσὶ. Δακτύλοι μακροὶ πάνυ ὄντες καὶ λεπτοί, ἀνοητοτέρους ἄνδρας σημαίνουσιν. Δάκτυλοι παχεῖς κολοβοί, τολμητὴν, ἀπρονοήτον, καὶ θηριώδη ἄνδρα δηλοῦσιν. Οἱ πολὺ δὲ μακροὶ καὶ λεπτοί, ἀνοητοτέρους καὶ ὑποχαυνοτέρους, καὶ φλυαρωτέρους ἄνδρας σημαίνουσιν. Οἱ δὲ εὐμεγέθεις καὶ εὐεῖδεις δακτύλους ἔχοντες, ἄριστοι ἄνδρες. ⁴ Οὐυχες πλα-

τῆς,

XXIII. De digitis.

Digitos qui habent coalitos, libidinosi sunt suum more. Qui autem coarctatis praediti sunt digitis, malefici homines pravorumque morum esse censentur. Longi admodum digiti et graciles, indociliores designant viros. Digiti crassi et mutili, audacem, imprudentem et ferocem virum denotant. Si autem sunt admodum longi et graciles, magis indociles, inflatiores, et nugatores viros denotant. Iusta autem magnitudine et formosas qui habent, optimi viri sunt. Vngues

S 4

1. Συμφυεῖς) Arist. p. 91. habet συμπεφυγμένους. De digitis autem v. Arist. de part. anim. L. II. c. 10.

2. Μάχλοι) Libidinosi. Ita Suid. μάχλον τινα βιώσασα βίον de eo dicit, qui totam suam vitam libidinibus, voluptatibusque consumit.

3. Συνεσαλμένους) Coarctatis, contractis, quales ex spasmis fiunt, vel ex podagra, chiragraue, aut etiam naturae consuetudinisque vitio.

4. Οὐυχες) Haec divinationis ex vnguibus posset οὐυχμαντία appellari. Phyllo-

τείς, ⁵ λευκοί, ὑπόξανθοι, εὐφυῆ δηλοῦσιν ἄνδρα·
οἱ δὲ στενοί, καὶ προμήκεις, καὶ κυρτοί, ἀναίσθητον
καὶ θηριώδη ἄνδρα σημαίνουσιν· οἱ δὲ σφόδρα
⁶ σκολιοί, ἄεπαγα δηλοῦσιν ἄνδρα. Μικροὶ πάλ-

νυ

lati, albi, subrubri, ingenuum virum decla-
rant. Coarctati vero, prominentes et curti,
insensibilem et ferocem virum denotant. Si
autem valde sunt tortuosi, rapacem manifestant.

gnomones enim ex latitu-
dine, magnitudine, parui-
tate, conuexitate, albis
punctulis in vnguibus, hinc
et illinc spatis, diuinare so-
lent. Haec autem ab ὀνυχο-
μαντίᾳ, apud veteres celebra-
ta, diuersa est, quippe quae
fiebat oleo et fuligine, in
vnguem pueri alicuius im-
polluti illitis, solique con-
uersis: confici enim ex
mixtione olei, fuliginis, et
radiorum solarium imagi-
nes rerum experitarum,
opinio erat, quaeque ita
versabatur ante oculos, vt,
ex hac mixtura in vngue
reddi ac refulgere videren-
tur. Vide Casp. Peucer de
praecip. diuination. gener.
c. de magia, p. 300. sq.
Physiognomones vero ex
vsu vnguium in ceteris ani-
malibus oracula sua desum-
ferunt: vsus autem vnguiv-
um belle describit Aristot.
de part. animal. L. IV. c. 10
Εὖ δὲ καὶ τὸ τῶν ὀνύχων μεμη-

χανήται. Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα
ζῶα ἔχει καὶ πρὸς χρῆσιν αὐτούς·
τοῖς δ' ἀνθρώποις, ἐπικαλυπτή-
ριον. Vngues etiam recte na-
tura molita est: quippe quae
ceteris animalibus eos vel ad
vsus alium dederit, homini
operimenti tantum gratia ex-
cogitarit.

5. Λευκοὶ etc.) Albi, vt
plurimum vngues cutis se-
quantur colorem v. Arist.
in hist. anim. L. III. c. 9.
καὶ τὰ χρώμματα — τῶν ὀνύ-
χων — — κατὰ τὴν τοῦ δέρ-
ματος καὶ τῶν τριχῶν ἀκολουθεῖ
χρῶαν, vnde et de Aethio-
pibus eodem capite asserit,
διόπερ τῶν μελάνων ἀνθρώπων,
ὥσπερ Αἰθίοπων — — οἱ ὀνύ-
χες, μέλανες, ὥσπερ καὶ τὸ πᾶν
δέρμα. Quamobrem hominum
nigrorum, vt Aethiopum —
vngues nigri modo suae cutis
apparent.

6 Σκολιοὶ) Tortuosi, qua-
les solent esse auium γαμ-
ψώνυχων, ad quarum simili-

νυ ὄνυχες ⁷ μέλανες, πανοῦργον ἄνδρα σημαίνουσιν. Οἱ δὲ τρογγύλοι ὄνυχες, ⁸ πάνυ μοιχοὺς ἄνδρας σημαίνουσιν. Προεῖρηται μὲν ὅτι τῶν ἄλλων τὰ πολλά ⁹ μοι ἀξίολογα, εἰ μόνον τις κατ' ἕκαστον ἐφ' ἑαυτοῦ σκοπήσει, μάλιστα δὲ ὄνυχες.

ΟΡΟΙ

Si sunt rotundi valde, adulteros indicant. Ante autem indicatum est, quod multa alia non commemoratione digna sint, si autem quis seorsim tantum illud considerabit, maxime hoc fiet ratione vnguium.

S 5

tudinem quoque huic formae rapacitas tribuitur

7. Μέλανες) Si videlicet cutis nigredo abest, v. not. 4. aliter enim se res habet in Aethiopibus.

8. Πάνυ) Haec vox apud Adam. II. Κεφ. γ'. in priori commate ponitur. Sylb.

9. Μοι) Pro μοι requiritur negativa μὴ seu οὐ, vt apud Adam. II. Κεφ. γ'. Sylb.

ΟΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΙΔΕΩΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΤΤΟΥ

ΠΟΛΕΜΩΝΟΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΙΚΩΝ

ΤΟ Β.

α. ΠΕΡΙ ΕΙΔΟΥΣ ΑΝΔΡΕΙΟΥ.

* Εἶδος ἀνδρεῖου· ὀρθιον τὸ πᾶν σχῆμα, πλευρὰ καὶ ² ἄρθρα τοῦ σώματος πάντα ἐρρωμένα, ὅσα μεγάλα, κόμη σκληρὰ, κοιλία πλατεῖα, ³ κοίλη, ὦμοι καρτεροί, ὠμοπλάται ⁴ εὐρεῖαι διεσηκυῖαι, ⁵ ἐρ-
να

DESCRIPTIONES FORMARVM

HVMANARVM

EX IPSIVS

POLEMONIS PHYSIOGNOMONICIS

LIB. II.

I. De fortis forma.

Forma fortis. Vniuersa figura corporis erecta, costae et artus omnes corporis robusti, ossa magna, pili duri, venter amplus et cauus, humeri robusti, armi lati et distantes, sterna robu-

1. Εἶδος) In quamplurimis imaginibus repraesentandis Polemo cum Aristotele convenit, differentias autem indicabimus.

2. Ἄρθρα) Arist. p. 36. ἀκρωτήρια ισχυρὰ.

3. Κοίλη) Adam. II. Κεφ. λά. κοῖλοι ὦμοι, καρτεροὶ ὠμοπλάται, πλευροὶ διεσηκυῖαι. Syllb. Arist. pro κοίλη habet προσεταλμένη. Apud eundem ὦμοι καρτεροὶ desunt.

4. Εὐρεῖαι) Arist. πλατεῖαι

να ῥωμαλέα, καὶ μετάφρενα, ⁵ ἰσχία σκληρὰ, σκέλη σαρκώδη, περὶ τὰ σφυρὰ καρτερία, πόδες ἀρθρώδεις, χρῶμα ⁶ ὀξύτερον, ⁷ βλέμμα ὑγρὸν, ὀφθαλμοὶ οὐ μεγάλοι, οὐδὲ ἀνεωγμένοι, οὐδὲ πάλιν ἡσφαλισμένοι. Ὀφρύες οὐ τεταμέναι, μέτωπον ⁸ τέλειον, ⁹ οὐ μὴν γε ὀλίγον. Φωνὴ ἀπηνεστέρα, ἰσχυρὰ, μεγάλη· πνεῦμα εὐσταθές. Τοιοῦτος μὲν ὁ ἔμφυχος, καὶ καρτερικός, καὶ ταῦτα αὐτοῦ τὰ σημεῖα.

β. ΠΕΡΙ

ita aequae ac metaphrena, coxae durae, crura carnosae et circa malleolos robusta, pedes articulati, color acutior, lumen lubricum, oculi neque magni, neque aperti, neque contrario muniti. Supercilia non tensa, frons perfecte magna, et tamen non parva, vox saeva, fortis, magna, respiratio constans. Tali est animo praeditus, et fortis, et haec eius signa.

καὶ διεσ. κ. τ. λ. Addita γέρνα ῥωμαλέα, καὶ μετάφρενα defunt apud eundem.

5. Ἰσχία) Aristot. p. 37. ἰσχίον προσεσπλημένον, et in fine ἰσχίον οὔτε λείον, οὔτε παντάπασι ῥυτιδῶδες. Defunt reliqua a v. σκέλη usque ἀρθρώδεις.

6. Ὀξύτερον) Arist. p. 37. αὐχμηρότερον

7. Βλέμμα etc.) Arist. p. 37. ὄμμα χαροπὸν, οὔτε λίαν ἐπτυγμένον, οὔτε παντάπασι συμμύον.

Nihil de ὀφρύσι legitur apud Aristot.

8. Τέλειον) Adamant. l. l. μέτωπον οὔτε λείον, οὔτε τραχύ. Sylb. Arist. p. 38. ὀξύ, εὐθύ, οὐ μέγα. Reliqua de voce et respiratione ad partes respirationi dicatas ibi transferuntur, p. 36.

9. Οὐ μὴν γε) In exemplari est, οὐ μὴν τε. Si quis μὴν γε nolit, reponat μὴν δέ Sylb.

Β. ΠΕΡΙ ΕΙΔΟΥΣ ΔΕΙΛΟΥ.

Εἶδος δειλοῦ ἔστιν οὕτως· τρίχες αὐτοῦ μαλακαί,
¹ τὸ πᾶν σχῆμα ἀνειμένον, τράχηλος μακρὸς, ² τὸ
 χρῶμα μέλαν ἢ ὠχρὸν, τὰ ὄμματα ³ ταραχώδη,
 βλέφαρα ταχυκίνητα· ⁴ τῷ δὲ τῆς ἀναπνοῆς φυ-
 σήματι ἀσθενές· ⁵ σκέλη λεπτά, ὄφρυς μακρά,
 στέρνα ἀσθενῆ, χεῖρες μακρά, φωνὴ ⁶ λιγυρὰ, μα-
 λακὴ. Ταῦτα ὑπάρχουσι σημεῖα δειλοῦ.

γ. ΠΕΡΙ

II. *De forma timidi.*

Forma timidi haec est, pili molles, tota figu-
 ra remissa, collum longum, niger color aut
 fuscus, oculi turbarum pleni, palpebrae ce-
 leriter mobiles, respectu autem inspirationis
 debilis inflatio, crura tenuia, supercilia lon-
 ga, infirma sterna, manus longae, vox cano-
 ra, mollis. Haec sunt signa timidi.

1. Τὸ πᾶν σχῆμα) Arist. p.
 38. τῷ σώματι συγκεκαθικὸς,
 οὐκ ἐπισπερχές.

2. Τὸ χρῶμα) Arist. p. 39.
 περὶ τὸ πρόσωπον ὑπωχρὸς.

3. Ταραχώδη) Arist. ἀσθενῆ,
 καὶ (εἰ) σκαρδαμύττει.

4. Τῷ δὲ τῆς ἀν. etc.) Haec
 apud Aristot. non leguntur.
 Hanc autem debilem inspi-
 rationem pauoris effectum
 comitemque esse docet Ci-
 cero de off. I. 36. praeci-
 piens, ne in perturbationes
 atque exanimationes incida-
 mus. Igitur per vocem φυ-
 σήματι, haud dubie notare

vult eam timidi conditio-
 nem, qua omnis inspiratus
 aer retinetur ad tempus in
 pulmonibus, et respiratio
 tarda est, voxque ipsa re-
 primitur.

5. Σκέλη λ.) Arist. p. 39.
 τὰ σκέλη μικρά, καὶ χεῖρες λεπ-
 τὰ καὶ μακρά. Reliqua ab
 ὄφρυς usque ἀσθενῆ defuncta
 apud Aristot.

6. Λιγυρὰ) Mallem red-
 dere stridula, quippe quae
 quam maxime huic compe-
 tit affectui, alias canora,
 iucunda, contextu sic iu-
 bente, reddi potest.

γ. ΠΕΡΙ ΕΙΔΟΥΣ ΕΥΦΥΟΥΣ.

Τὸν εὐφυῆ τοιοῦτον εἶναι νόει· εὖ μεγέθους ἔχοντα,
¹ λευκόν, ὑπέρυθρον, ² οὐ πάνυ οὖλον, οὐδὲ εὐ-
 θύτριχον, ³ τὸ πᾶν σῶμα ὀρθιον, τὰ ἄρθρα ⁴ ἀπο-
 λελυμένα ἀλλήλων, ⁵ σὰρξ μετρία ἀπαλή, σκέλη
 καὶ μηροὶ εὐτραφεῖς, σθυρὰ καρτερά, ποδῶν καὶ
 χειρῶν ἄρθρα γενναῖα, ⁶ δάκτυλοι ἀπλοὶ, εὐμήκεις,
 διεσῶτες ἀπ' ἀλλήλων· ἐπηρμένα πρόσωπα καὶ σαρ-
 κώδη,

III. *De forma ingeniosi.*

Ingeniosum talem esse scias. Iustam habet
 magnitudinem, albus et subruber est, non
 admodum mollis, neque crinis erectus, uni-
 verso corpore erectus, articuli inter se probe
 seiuncti, carne mediocriter molli, crura et
 femora bene nutrita, malleoli robusti, articu-
 li pedum ac manuum validi, digiti simplices,
 bonae longitudinis, a se inuicem distincti, pro-

1. Λευκόν) Arist. p. 42.
 τὸ σῶμα λευκέρυθρον, καὶ κα-
 θάρυν.

2. Οὐ πάνυ οὖλον) Aristot.
 p. 43. τριχωμάτιον μὴ λίαν
 σληρόν, μηδὲ λίαν μέλαν.

3. Τὸ πᾶν σῶμα ὀρθ.) Ex-
 ceptiones naturam facere
 docet Sen. ep. 66. natura
 voluit ostendere, posse inge-
 nium fortissimum et beatissi-
 mum sub qualibet cute latere.

4. Ἀπολελυμένα) Arist. p.
 42. εὐλυτὰ τὰ περὶ τὰς πλευράς.

5. Σὰρξ μετρία, ἀ.) Re-
 ctius μετρίως ἀπαλή, Adam. I.
 Κεφ. λγ'. Sylb. Arist. p. 40.
 σὰρξ ὑγροτέρα, καὶ ἀπαλωτέρα,
 οὐκ εὐεκτική, οὐ δὲ πιμελώδης
 σφόδρα. Contracte et con-
 cise Polemo loqui voluit.
 Quod reliquum est, Aristo-
 teles superiores, et Polemo
 inferiores partes fusius de-
 scribunt.

6. Δάκτυλοι ἀπλοὶ) Adam.
 1. 1. δάκτυλοι ἀπλοί. Sylb.

κώδη, οὐ μὴν λεπτά· ὁφθαλμοὶ ὑγροὶ, εὐλαμπεῖς, χαροποί. Τὸ ἐν αὐτοῖς ἦθος ³ γεγηθός.

Δ. ΑΝΑΙΣΘΗΤΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Ἀναισθήτου σημεῖα ταῦτα· ἢ λευκὸς πᾶν, ἢ πᾶν μέλας· σαρκώδης, ¹ προγάσῳ, ² παχυσκελῆς· τὰ δὲ ἄρθρα μικρὰ συνδεδεμένα, καὶ κλεῖδας συμπεφυκυίας ἔχων, τράχηλον ³ κολοβόν, παχύν, ⁴ ἄκρα τέλεια, ⁵ παρειὰς σαρκώδεις,

na facies et carnosā, non macra, oculi humidi, boni splendoris, charopi. Moribus ipsi sunt laetis.

IV. Insensati signa.

Haec sunt insensati signa. Neque admodum albus, neque admodum niger, carnosus, ventrosus, crassis cruribus est. Articulos paruos et coarctatos, claviculasque coalitas habet, collum decurtatum, crassum, extremitates perfectas,

7. Ὀφθαλμοὶ) Aristot. p. 43. ὄμμα χαροπὸν, ὑγρόν.

8. Γεγηθός) Eximiam in primis intelligit laetitiam, qualis apud Hom. Odyss. O. v. 159. — οἱ δὲ ἰδόντες Γῆν θῆσαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσσί θυμὸς ἰάνθη, hi autem videntem Laetati sunt, et in omnibus mentibus animus laetatus est.

1. Προγάσῳ) Cui venter prominere, vel ob pinguedinem, vel ob voracitatem.

Feminis quoque ob partus frequentiam interdum eiusmodi venter est.

2. Παχυσκελῆς) Arist. p. 44. τὰ σκέλη σαρκώδη καὶ συμπεπλεγμένα καὶ συνδεδεμένα, et p. 45. σκέλη μακρὰ.

3. Κολοβόν) Hanc vocem omittit Aristot. p. 46.

4. Ἄκρα τέλεια) Adam. II. Κεφ. 28. ἄκρα ἀτελῆ. Sylb.

5. Παρειὰς) Arist. p. 45. σιαγόνες μεγάλαι, σαρκώδεις.

δεις, ⁶ μέτωπον τρογγύλον, ⁷ βλέμμα συμφυές καὶ
⁸ χανές.

Δ. ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

¹ Ἀναισχύντου μὲν σημεῖα τάδε· ὀφθαλμοὶ ἀνε-
πτυγμένοι, λαμπροὶ, βλέφαρα ² εἰσπεπετασμένα,
παχέα· παχύπους, παχύριν, ἀντίον ὁρῶν, ἄνω
τείνων ἑαυτὸν, ³ πυρρὸς τὴν χροιάν, τὴν φωνὴν ὀξύς.

Ε. ΚΟΣΜΙΟΥ

malas carnosas, frontem longam, oculum infi-
tum et hiantem.

V. Impudentis signa.

Impudentis autem signa haec sunt: oculi
aperti, splendidi, palpebrae explicatae, cras-
sae, pedes tumidi, nasus crassus, e regione
videns, ipsumque sursum tendens, ruber co-
lore, voce acuta.

6. Μέτωπον) Arist. p. 44. potest, quum non facile ab
μέτωπον μέγα, περιφερές, σαρ- aduersis afficiantur.

7. Βλέμμα etc.) Aristot. p. 46. Ἀναιδοῦς. Αἰδῶς ta-
P. 45. ὄμμα χλωρόν, κωφόν. men et αἰσχύνῃ proprie dif-
ferunt; de qua cf. Ammon.

8. Χανές) Adam. l. l. ἀχα- de different voc. vide Lamb.
νές pro καὶ χανές. Sylb. Sui- Velthufii diatr. de pudore
das et Hesych. interpretan- et dignitate naturali homi-
tur ἀχανής, ὁ λίαν χάσκων, nis, p. 12.

2. Εἰσπεπετασμένα) Adam. Π. Κεφ. λέ. ἀναπεπετασμένα.
Sylb. Et sic Interpres, Ari-
stot. p. 47. habet ὑφαιμα.

3. Πυρρὸς) Arist. p. 47. Ἐπίπυρρὸς τὸ σῶμα· τὸ χροῖμα
ὑφαιμον.

ε. ΚΟΣΜΙΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Σημεῖα δὲ κοσμίῳ ταῦτα· ¹ βαρὺ φθέγγεται,
² βραχὺ δέ· καὶ ³ τὰ βλέφαρα κινεῖ μέσως, οὔτε
 συνεχῶς, οὔτε διὰ χρόνου· ⁴ χαροπός, ὑγρὸν δὲ
 ὄραν, οὐ λαμπρόν· ἐρυθρήματος ὑπόπλευς. Τοιοῦ-
 τον οὖν τὸν κόσμιον ⁵ στοχάζου.

ζ. ΕΥΘΥΜΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Τὸ μέτωπον αὐτοῦ ¹ χθαμαλὸν, λεῖον, σαρκῶδες,
 καὶ τὸ πᾶν πρόσωπον σαρκωδέερον· τὸ δὲ εἶδος
² ὑπνη-

VI. Moderati signa.

Moderati vero signa haec sunt: grauiter et breuiter loquitur, palpebras mediocriter mouet, neque frequenter, neque longo interiecto tempore: charopus est, visus est lenis, non splendens, plenus rubore. Igitur talem coniecta moderatum.

VII. Animosi signa.

Frons eius non in altum eleuata, laeuis, carnofa, vniuersumque corpus carnosius: forma

1. Βαρὺ φθ.) Arist. p. 48.
 φωνὴ βραδεία καὶ πνευματώδης.

2. Βραχὺ δέ.) Adam. II.
 Κεφ. λς'. βραχὺ βαίνει. Sylb.

3. Τὰ βλέφαρα) Distin-
 ctius hunc canonem profert
 Aristot. p. 49.

4. Χαροπός etc.) Aliter
 haec tradit Arist. p. 48.

5. Στοχάζου) Eleganter
 hoc loco στοχάζεσθαι de con-
 iectura e moribus facienda
 vsurpatur.

1. Χθαμαλὸν) Arist. p. 49.
 habet εὐμέγεθες.

² ὑπνηλόν· ὀφθαλμοὶ ὑγροὶ, εὐλαμπεῖς, ³ ὡς δεδορκότες· ⁴ κίνησις σχολαία, φωνὴ ἥπια.

η. ΑΝΙΑΡΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Πρόσωπον ἰσχυρόν, ¹ μέτωπον ῥυσόν, ² ὀφρύες ³ ἐκπεπετασμένα, βλέφαρα ἐντεταμένα· κινεῖται ὥσπερ ⁴ ὑπέρينوι.

θ. ΑΝ-

autem fomnolenta, humidi oculi, bene splendentes, quasi rigide aspicientes, motus tardus, vox lenis.

VIII. Inanimosi signa.

Facies robusta, frons rugosa, supercilia explicata, palpebrae incisae, quasi nimium euacuatae.

2. Ὑπνηλόν) Aristot. p. 50. μὴ ἐπισπερχῆς, πρόσωπον tamen ei tribuit ὑπνωδέστερον.

3. Ὡς δεδορκ.) Arist. p. 50. haec ad faciem, sed paulo alio sensu transfert: πρόσωπον μήτε δεδορκός, μήτε σύννου.

4. Κίνησις σχολαία) Arist. p. 50. ἐν ταῖς κινήσεσι βραχὺς ἔστω καὶ ἀνεκκλυστός. De voce nullam facit mentionem. Pro σχολαία editio Romana dat, σχολιά.

1. Μέτωπον) Arist. p. 50. haec ad faciem transfert, τὰ ῥυτίδια τῶν προσώπων.

2. Ὀφρύες) Aristot. 1. 1. ἰσχυρὰ ὄμματα κατακεκλασμένα.

3. Ἐκπεπετασμένοι) Adam. II. Κεφ. λή. ὀφρύες ἀπετραμμένοι. Sylb.

4. Ὑπέρينوι) Nimium euacuatae. Difficultate quadam implicitus hic locus est, nam quid sint palpebrae incisae atque nimium euacuatae, non statim primo obtutu cognoscitur; mihi videntur notari palpebrae, quae ob humiditatis carentiam collapsae, tenuitatemque nactae sunt. Aliam ὑπ. significatio- nem obtinet apud medicos, nam Erot. in Lex. Hipp. interpretatur eam per ὑπερκω- θαιρόμενος. V. infra, p. 301. n. 7.

9. ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Υγρὸν βλέπει καὶ ἰταμὸν ¹ ὁ ἀνδρόγυνος, καὶ
² δονεῖται τὰ ὄρματα, καὶ περιτρέχει μέτωπον
 σπᾶ, καὶ παρειαί· αἱ ὀφρύες οἰδαίνουσι κατὰ χώ-
 ραν, ³ τράχηλος κέκλιται, ὀσφύς οὐκ ἀτρεμεῖ·
 κινεῖται πάντα τὰ μέλη ἄλματι· ⁴ γονάτων κρέ-
 τος, καὶ ⁵ χειρῶν φαίνεται· ὡς ταῦρος ⁶ περιβλέπει
 εἰς ἑαυτὸν, καὶ καταβλέπει· φωνεῖ λεπτόν, κρᾶζει
 δὲ λιγυρὰ, σκολιὰ πάνυ, καὶ πάνυ ἐντρομα.

ι. III-

IX. *Signa androgyni.*

Androgynus petulanter et lasciue videt, ocu-
 losque agit et circummouet. Frontem et
 malas contrahit. Supercilia turgent e regio-
 ne, collum inclinatur, coxa non manet im-
 mota. Omnia membra mouentur saltu. Ge-
 nua et manus crepitare videntur. Circum-
 spicit vt taurus circa se, et deorsum aspicit.
 Tenuem sonum edit et iucunde clamat, ac
 tortuose et tremule.

1. Ὁ ἀνδρόγυνος) Aristot.
 p. 51. habet κιναιίδος.

2. Δονεῖται etc.) Arist. l. 1.
 ὄρμα κατακεκλασμένον.

3. Τράχηλος κέκλιται) Hoc
 ἐγκλίσεις τῆς κεφαλῆς εἰς τὰ δε-
 ξιά appellat Arist. p. 51.

4. Γονάτων κρέτος) Con-
 iuncte Aristot. γονύκροτος.

5. Χειρῶν) Vide Aristot.
 p. 52. qui vberius de his.

6. Περιβλέπει) Vnde Ari-
 stoteles iplis tribuit τῶν ὀμ-
 μάτων περιβλέψεις.

4. ΠΙΚΡΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Τὸ πρόσωπον σέσηρε· ¹ ὠχρὸς, ἰσχνὸς, ² παχὺ καὶ ξηρὸν βλέπων, ῥυτιδῶδες πρόσωπον ἔχων· φθέγγεται σφοδρὸν· εὐθύθριξ, μελάνθριξ· ³ ἐν τῷ ἀσθενεῖν χεῖρας συγκροτεῖ, ἢ ἀνατρίβει, καὶ πολλάκις πόδας ⁴ ἐπιρρήσσει.

ια. ΠΡΑΙΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Ἰσχυρὸς τὸ εἶδος, ¹ σὰρξ ὑγρὰ, καὶ πολλή· καὶ εὐμεγέθης, καὶ ² εὐσυμμετρὸς τῷ σχήματι, καὶ εὐσαρ-

X. *Signa amari.*

Faciem diducit. Pallidus ac macer est, hebeti et sicco est visu, faciem habet rugosam. Vehementer fermocinatur, rectos et nigros habet capillos. In infirmitate manus complodit et fricat, et pedibus comicorum more gesticulat.

XI. *Signa mansueti.*

Fortis specie, caro humida, multa, bonae magnitudinis, et ratione formae bonam sym-

T 2

1. Ὦχρὸς) Aristot. p. 52. μελανόχρως.

2. Παχὺ κ. ξ. β.) Haec defunt apud Aristotelem et v. φθέγγεται σφοδρὸν, et ἐν τῷ ἀσθ. vsque ad finem, aequae non leguntur apud eundem.

3. Ἐν τῷ ἀσθενεῖν) Adam. II. Κεφ. ε. ἐν τῷ ἀσθμαίνειν, nescio an conuenientius ἀσχολεῖν, vel δυσχεραίνειν. Syll.

4. Ἐπιρρήσσει) Mallem: pedibus terram calcat prae amaritudine, quem motum rusticum appellare solemus, qui ex inscitia in proferendis pedibus, secundum Quint. II. c. 13. proficiscitur.

1. Σὰρξ ὑ.) Aristot. iisdem fere verbis p. 54. sq.

2. Εὐσυμμετρὸς) Aristot. p. 55. simpliciter σύμμετρος,

εὐσαρκος· 3 σὰρξ μαλακὴ τοῖς μέλεσι· τὸ βλέμμα 4 εὐσταθὲς, βραχὺ κίνημα, καὶ 5 σκολιὸν, Φωνὴ βαρεῖα, μαλακὴ τῶν τριχῶν ὁ 6 περιδρόμος 7 ἀναδρώσκων.

β. Ο ΕΙΡΩΝ ΚΑΙ 1 ΕΝΑΝΤΙΟΒΟΥΛΟΣ.

2 Τοὺς ὀφθαλμοὺς ἅμα ἔχει οἷον λαγαροὺς, βλέμμα ὑπόκομψον, Φωνὴν ὑφειμένην· 3 βαίνει εὐσρόφως, καὶ κινεῖται τὰ πάντα 4 εὐρύθμως.

γ. ΣΗ-

metriam habet, ac bene carnosus est. Artuum caro mollis. Oculus bene collocatus, motus tardus et tortuosus, vox grauis et mollis, cursus capillorum sursum vultus.

XII. Reprehensor aliorum, et contraria cogitans.

Oculos habet aeque quasi laxos, obtutum elegantiam affectantem, vocem submissam, Aptē incedit, et decenter omnia mouet.

simul tamen addit, ὕψις τῷ σχήματι.

3. Σὰρξ μαλακὴ) Haec verba usque ad τῶν τριχῶν desunt apud Arist. l. l.

4. Εὐσταθὲς) Bene collocatus, haec vox refertur partim ad motum oculi decentem, amorisque veri plenum, partim ad constantiam oculi, qua ne vlla quidem affectuum vehementia ex re-cta statione se dimoueri patitur.

5. Σκολιὸν) Mallem σχολιδόν, qui motus de animi tranquillitate testatur.

6. Περιδρόμος) Alias τεφανὴ dicitur, qua voce extremus capillorum ambitus denotatur.

7. Ἀναδρώσκων) Aristoteles p. 55. ἀνεσπασμένος.

1. Ἐναντιβουλος.) Mallem ex Adam. II. Κεφ. μβ'. παλιμβολος, vel ἐναντιβλογος, vel etiam reddere v. ἐναντιββολος, qui omnia effata aliorum detorquet.

2. Τοὺς ὀφθ. etc.) Adam. l. l. τὰ ἀμφὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λαγαρὰ ἔχει. Sylb.

3. Βαίνει εὐσρόφως) Aptē incedit, ita vti liberali ho-

γ. ΣΗΜΕΙΑ ΦΙΛΟΧΡΗΜΑΤΟΥ ΑΝΔΡΟΣ.

Τὸν δὲ φιλοχρήματον ἄνδρα τοιοῦτον εἶναι νόει.
¹ μικρομελῇ, μικρόμματον, μικροπρόσωπον· ταχύ
 περιπατεῖν· ἐγκεκυφότα, ταχύφωνον, ὀξύφωνον,
 τὴν χροιάν ὑποφοινίσσοντα. ² Φιλόκαμος, καὶ
 οἰνόφλυξ, ἔσαι δασύς ἀνὴρ θριξίν, εὐθυγένειος,
 μέλας, δασεῖαν τὴν ὑπὲρ τὴν ἔχων, κροτάφους δα-
 σείας,

XIII. *Signa auari.*

Scias autem auarum talem esse hominem, ar-
 tubus videlicet paruis, aequae ac oculis et fa-
 cie parua. Celer in incessu, inclinatus, ce-
 leri et acuta voce, et colore subrubro est. La-
 boriosus est et vinosus, densoque capillo, re-
 ctus mento, niger, hirsutam habet barbam,

T 3

mini conuenit, quo de in-
 cessu Cl. Alex. III. 11. τὸ
 δὲ σεμνὸν καὶ τὸ σχολαῖον ἐκλεκ-
 τέον, οὐ τὸ βιάδισμα τὸ μὴ λι-
 τικόν. „Sed honestus et len-
 tus nobis est eligendus,
 non autem nimis tardus in-
 gressus. „

4. Εὐρύθμως) Ni fallor
 haec verba non tantum de
 decenti corporis motu sunt
 accipienda, sed et de motu
 ad numeros, de quo Seneca
 de tranquill. c. 15. Scipio
 triumphale illud et militare
 corpus mouit ad numeros,
 non molliter se infringens,
 ut nunc mos est; sed ut illi

antiqui viri solebant, inter
 lusum ac festa tempora, vi-
 rilem in modum tripudiare,
 non facturi detrimentum,
 etiamsi ab hostibus suis spe-
 ctarentur.

1. Μικρομελῇ etc.) Auaro
 haec signa cum pusillanimo
 sunt communia, vide Ari-
 stot. p. 55.

2. Φιλόκαμος) Apud Ada-
 mant. II. Κεφ. μδ'. φιλόκυβος:
 fortasse verior lectio est φι-
 λοκάμος; sed tunc paulo post
 legendum foret φιλόκυβος.
 Sylb. Autoritate Aristotelis
 firmatur Adamantii lectio.

σεῖς, ὅμμε λιπαρόν, καὶ εἴλβον, καὶ μαρμαρύσσον·
Φιλόκωμος, Φιλόοινος.

ιδ. ΠΕΡΙ ΜΩΡΟΠΟΝΗΡΩΝ.

Γίνονται δὲ καὶ μωροπόνηροι, (¹ ἔχοντες μικτὰ ση-
μεῖα μωρίας, καὶ πονηρίας. Κατὰ τοῦτ' οὖν εἰσὶ
μωροπόνηροι) ὥσπερ τῶν θηρίων, τὰ ² τοῦ αὐτοῦ
γένους ἔχοντα, τὰ μὲν, ἡμέρα, τὰ δὲ, ἀγρία ἐστὶ.
Τούτων γὰρ καθ' ἑκάστα ἐπισκοπεῖν δεῖ. Τὰ μὲν
τῶν ἡμέρων, ³ εὐηθικώτερα, καὶ ταραχωδέστερα, καὶ
δειλά.

tempora capillis obfita, oculum obesum, et
splendidum, atque micantem. Comissiones
vero et vinum amat.

XIV. De stulte malitiosis.

Dantur vero etiam stulte malitiosi (mixta
stultitiae et prauitatis signa habentes. Igitur
propter ea sunt stulte malitiosi,) more ani-
malium quae secundum genera et mansueta
et ferocia sunt. Sigillatim haec considerare
oportet. Inter mansueta quidem quaedam
sunt ineptiora, et turbulentiora ac timi-

1. (Ἐχοντες etc.) Inclusa
addita sunt ex Adamantio,
II. Κεφ. με. Sylb. Apud Ada-
mant. etiam inscriptio est,
περὶ ἡμέρου καὶ ἀγρίου, quae
et sequentibus magis ac-
commodata est.

2. Τοῦ αὐτοῦ etc.) Legen-
dum: τοῦ αὐτοῦ γένους ὄντα:
vel, τὰ αὐτὰ γένος ἔχοντα.
Sylb.

3. Εὐηθικώτερα) Romana
editio et Sylburgius sic dant,
forte melius εὐηθικώτερα, hoc
sensu, quaedam sunt mitio-
ris naturae, facile terren-
tur, timidaque sunt. Hanc
emendationem firmare vi-
detur Aristot. in hist. anim.
L. I. c. I. vbi dicit: εἰσὶ δὲ
διαφορὰ κατὰ τοὺς βίους, καὶ
τὰς πράξεις, καὶ τὰ ἡθ. Sunt

δειλά. Ὅπερ ἂν ἐπισπένσασθαι ἐνι μάλιστα ἐπὶ
 4 αἰγῶν ἀγρίων, καὶ προβάτων· ἔτι δὲ καὶ ἵππων,
 καὶ ὄνων, καὶ ὅσα τοιοῦτα εἶδη ἔχει. Ὅμως, τὰ
 μὲν ἡμέρα, πρᾶότερα καὶ λειότερα, καὶ ἡπιώτερα·
 τὰ δὲ ἄγρια, ξηρότερα, καὶ παχύτερα, καὶ σφο-
 δρότερα. 5 Καὶ τὸν νοῦν αὐτῶν τοῖς ἡθεσιν ἀκό-
 λουθον. Καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων τοίνυν οὕτω χρὴ διαι-
 ρεῖν. Τὸ γὰρ 6 διπλοῦν τοῦτο τῆς ιδέας ἐν ἀν-
 θρώποις

da. Quod conspiciere maxime licet in feris
 capris et ouibus, simulac et equis, et asinis, et
 quotquot tales habent formas. Similiter enim
 mansueta sunt mitiora, leniora et faciliora;
 ferocia autem, duriora, crassiora et vehemen-
 tiora. Animum vero eorum mores sequun-
 tur. Igitur necessario et haec in hominibus
 distinguuntur. In hominibus enim duplex

T 4

enim differentiae, quae in
 morum, victuum, atque actio-
 num ratione versantur qui-
 bus demum subiungit τὰ
 μὲν ἡμέρα, τὰ δὲ ἄγρια, quae
 denominatio petita est ex
 moribus.

4. Αἰγῶν ἀγρίων) In cata-
 logo mansuetorum anima-
 lium Aristoteles αἶγας in
 vniuersum habet, addit ta-
 men et ferarum genus in-
 veniri, quod tamen huc
 minime referendum est. Ita-
 que mendum in voce ἀγρίων
 latet, forte non incongruen-
 tius reposueris ἀγροβάτων.

5. Καὶ τὸν νοῦν) Adam. II.
 Κεφ. μέ. καὶ τὰ ἡθῆ οὖν αὐτῶν,
 τοῖς εἰδεσιν ἀκολουθεῖ. Sylb.
 Alias ἐπονται pro ἀκολουθεῖ v.
 Arist. p. 4.

6. Διπλοῦν) Lucem capi-
 unt haec ex Arist. l. I. πάν-
 τα γὰρ ὅσα ἡμέρα ἐστὶ γένη, καὶ
 ἄγρια ἐστὶν. Genera enim quae-
 cumque placida sunt, haec
 eadem fera quoque possunt
 reperiri, et non solum re-
 periri, sed ex man-
 suctis per vicus et loco-
 rum mutationem fera eua-
 dunt.

Θρώποις φαίνεται, καθ' ἕκαστα τῶν σημείων. Δίκαιοι (7 γὰρ ἀπὸ τῶν αὐτῶν σημείων) γίνονται. Ἄλλοι μὲν ἀγριώτερα τὰ ἥθη ἔχουσιν, ἄλλοι δὲ⁸ ἡμερώτεροι· καὶ σώφρονες, καὶ ἀνδρεῖοι ὁμοίως. Τὸ δὲ διάφορον τῶν σημείων τραχύτητι, καὶ σκληρότητι, καὶ μαλακία, καὶ⁹ ἀναιδεία, καὶ περσότητι·¹⁰ καὶ τὸ ὑγρὸν τε καὶ ξηρὸν διαιρετέον οὕτως, ¹¹(καὶ) ἐπὶ ἀδικίας, καὶ ἀκολασίας. ¹²Καὶ ἐν τούτοις γίνεται τοῖς σημείοις τὸ ἡμερὸν τε, καὶ ἄγριον ¹³προσπεφυκὸς ἔχει. Τὴν μὲν ἀγριωτέραν, ἀδικίαν, τὴν δὲ ἡπιωτέραν, δικαιοσύνην λέγε. Καὶ
ἐν

conspicitur haec forma secundum vnumquodque horum signorum. Iusti enim (ex signis quidem ipsorum) fiunt. Alii autem agrestiores mores habent, alii mansuetiores, et moderatiores, et simul fortes. Differentia vero horum signorum et in ferocia, duritie, mollitie, impudentia, et mansuetudine est, et humidum et siccum sic etiam differentiam constituit inter iniustitiam et intemperantiam. Et in his fit signis et mansuetum et ferum, quod quis adnatum habet. Ferociorem iniustitiam, et mansuetiorem iustitiam dicere poteris. In

7. (Γὰρ ἀπὸ) Includa ad: ὑγρῷ τε καὶ ξηρῷ διαιρετέον. Sylb.

8. Ἡμερώτεροι) Congruentius neutro genere ἡμερώτερον. Sylb.

9. Ἀναιδεία) Melius ni fallor vertenda haec vox, feritate. Sylb.

10. Καὶ τὸ ὑγρ.) Apud Adamant. dandi casu, καὶ τῷ Sylb.

11. (Καὶ) Includa coniunctio addita ex eodem Adamantio. Sylb.

12. Καὶ ἐν τούτοις) Adam. l. l. τούτοις γὰρ τοῖς σημείοις. Sylb.

13. Προσπεφυκός) Nescio an rectius προσπεφυκός ἐστι. Sylb.

ἐν τοῖς ἀνδρογύνοις, οἱ μὲν πολλοὶ, ἄγριοι, οἱ δὲ ἕτεροι, τιθασσοί εἰσι. Καὶ τούτων οὐκ ὄντων τῶν σημείων, ἕτερα διαιρεῖσθαι σημεῖα μόνα οἷς εἶπον· ὁ μωροπόνηρός ἐστι τετανόθριξ, κεφαλὴν ἔχων σερεάν, ¹⁴ λοξὴν, ὠτα ὑπερμεγέθη ¹⁵ ἐπικεκλασμένα, αὐχένα καὶ τράχηλον τρογγύλον, (¹⁶ ἄκρα σφυρῶν) μέτωπον τερρὸν, τραχύ· ὀφθαλμοὺς σκοτεινοὺς, μικροὺς, ξηροὺς, κοίλους, ¹⁷ ὑπορρέοντας ἀτενῶς.

androgynis quoque multi quidem sunt fero-
ces, alii autem mansueti. His signis sic se non
habentibus, alia signa solum distingui debent,
de quibus dictum est. Stulte malitiosus est
promissis crinibus, caput habens firmum, obli-
quum, permagnas aures reflexas, cervicem
et collum rotundum, (et extrema malleolo-
rum) frontem rigidam, hirsutam, oculos te-
nebricosos, paruos, siccos, cauos, fixeque

T 5

14. Λοξήν) Vide supra p. 179. not. 4. et apud Arist. p. 137. not. 142.

15. Ἐπικεκλασμένα) Posset etiam substitui vox ἐπι-κεκλιμένα, sensu non immutato. Ὡτα ἐπικεκλασμένα autem aures sunt reflexae, depressae ad latera.

16. Ἄκρα σφυρῶν) Inclusum istud commation abest ab Adamantii codice, nec video quomodo ferri possit, nisi versus finem huius canonis ante παχέα colloce-
tur. Sylb.

17. Ὑπορρέοντας) Quid hoc loco haec vox indicet non video, quum praeces-
serit ξηρός: haud dubie mendosam illam suspicor, et forte rectius ὑπερρεῶντας substituendum, hoc sensu: fixe oculos ad maiora conuersos, fixos in altumque sublato, qualis nimirum eorum est conditio, qui alto alios contemnunt supercilio, et ob praecedens κοίλους, talis oculi motus facillime fieri potest.

ἀτενῶς· παρειάς τεναῖς, ἐπιμήκεις· γένειον μακρόν· ¹⁸ στόμα ἄθυρον, ἄκλειστον, ὡς διεσχισμένον, περιμήκες· τὸ πρόσωπον ὡς διερρώγος φέρει· κυρτός, προγάσῳ, παχυσκελής· ποδῶν καὶ χειρῶν ἄρθρα περιμήκη, παχέα καὶ σκληρά· ὑπόχλωρος δὲ ὢν, ὥσπερ ὕπνου, ἢ κραιπάλης πλήρης· φωνὴ ¹⁹ βληχάδης, ἀχρεία, μικρά, θρασεῖα.

15. ΘΥΜΩΔΟΥΣ ¹ ΣΗΜΕΙΑ ΤΑ ΔΕ ΕΙΣΙ.

Ὁρθὸς τῷ σχήματι, ² εὐπλευρος, εὐρυθμος, ἐπίπυρρός·
ὠμο-

intentos, malas tenues, praelongas, mentum longum, os apertum, non clausum, et quasi bipartitum, ac praelongum. Faciem fert quasi fissam. Curvus est, prominente ventre, cruribus crassiss. Artus pedum ac manuum praelongos, crassos ac duros habet, subpallidus est, quasi somno et crapula oppressus. Vox est balatoria, inepta, parua, et audax.

XV. *Iracundi signa haec sunt.*

Rectus figura, bene latus, subrufus, scapu-

18. Στόμα ἄθυρον, ἄκλειστον) Haec verba, nisi subsu-
mamus Polemonem duabus
vocibus unam eandemque
expressisse rem, sic sunt ex-
plicanda, ut τὸ ἄθυρον refe-
ratur ad linguae volubilita-
tem, sic enim ἄθυροι εἴησαν
et ἀθύρωτον στόμα passim pro
ἀχάλινον στόμα et pro γλῶσσα
ἀκόλατος inuenitur, τὸ ἄκλει-
στον autem ad labia aperta.

19. Βληχάδης) Suidas hanc

vocem de ouibus balantibus
dici asserit, occurrit vero
etiam de vagitu infantum,
hoc loco vocem rusticam, ranti-
cam innuit.

1) Σημεῖα) Signa θυμώ-
δους, φιλολοιδορίου, et sequen-
tium non sunt apud Adami-
antium: sed apud Aristote-
lem supra iisdem prope
verbis leguntur, p. 53. Sylb.

2. Εὐπλευρος) Aristot. ad-
dit εὐθυμος.

αἰμοπλάται διεσκηυῖαι μεγάλαι, ³ καὶ ἐγκρατεῖς· λεῖος
τὰ περὶ σῆθος, καὶ βουβῶνα· ⁴ δασυπώγων, τὰ
νῶτα ⁵ εὐρύς. ὁ περὶ δρομος τῶν τριχῶν κάτω βλέ-
πων· ⁶ καὶ ὅσοις τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν δέρμα πε-
ριῖσται· καὶ οἱ στρογγυλοπρόσωποι· καὶ ὀφρύες οἷα
τῶν ⁷ στρεφνῶν· καὶ ῥινῶν καιλότης.

15. ΦΙΛΟΛΟΙΔΟΡΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Τὸ ἄνω χεῖλος μετέωρον, ¹ καὶ κάτω προπετές·
² ὑπέρυ-

lae distantes et magnae, et validae. Laevis
et circa pectus et bubones, hispida et hirsuta
barba praeditus, terga recta. Capillorum
ambitus deorsum tendens, et quibuscumque
cutis caput tegens mutatur et facies praelon-
ga fit, et supercilia quasi sunt austera, et ca-
vitas nasi maior fit.

XVI. Amatorum contumeliarum signa.

Superius labium eleuatum, inferius autem

3. Καὶ ἐγκρατεῖς) Paulo
aliter haec leguntur apud
Aristotelem.

4. Δασυπώγων) Aristotel.
εὐπώγων.

5. Εὐρύς· ὁ περὶ δρομος) Ari-
stot. εὐανθής· ὁ περὶ δρ. Rom.
editio habet περὶ τριχῶν τῶν
τριχῶν, vitiose.

6. Καὶ ὅσοις) Haec non
leguntur apud Aristot.

7. Στρεφνῶν) Rectius στρεφ-
νῶν Sylb. Similes fere mu-
tationes in Claudio conti-

gisse narrat Sueton. c. 30.
Remisse quid vel serio agen-
tem multa debonestabant. Ri-
sus indecens: ira turpior
spumante rictu, humentibus
naribus: praeterea linguae ti-
tubantia, caputque tum sem-
per, tum in quancum-
que actu vel maxime tremu-
lum.

1. Καὶ κάτω προπετές) Su-
pra apud Aristotelem legi-
tur, καὶ τὰ εἶδη προπετεῖς, p.
56. Sylb.

² ὑπέρυθροι, ἐπίπυρροι· ³ ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύ-
νας· ἴδη δ' αὖ τις καὶ ἐπὶ τῶν γεγηρακότων
ἵππων.

ΙΖ. ΛΑΓΝΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

¹ Λευκόχρως, δασύς ² τῇ ὑπῆνῃ, εὐθείας καὶ πα-
χείας τὰς τρίχας ἔχων· λιπαρὸν τὸ ὄμμα καὶ μά-
γον, σκέλη λεπτά, καὶ νευραῖδη, καὶ ³ ὅλος ὀρνι-
θώδης, δασύτης σκελῶν, γαστρός ⁴ καὶ ὀμμάτων
λιπαρότης· καὶ τὸ ἀνеспάσθαι τὸ γένειον πρὸς
τὴν ρίνα, καὶ περιφέρειαν κοίλην ἔχειν τὸν τόπον
τὸν

prominens; subrubri, rubicundi. Referun-
tur ad canes. Videbit vero hoc etiam quispiam
in equis ad senectutem prouectis.

XVII. *Signa luxuriosi.*

Albi coloris est, et barba pilosus, rectis cras-
sisque capillis, oculo pingui et lasciuo, cruri-
bus tenuibus, neruosis, toto habitu auicula-
ris, cruribus hirsutis, pinguedine ventris ac
oculorum instructus. Barba ad nasum exsur-
git, et regio circa nasum et barbam habet

2. Ὑπέρυθροι) Deest haec
vox ap. Aristot. et glosse-
matis loco esse videtur.

3. Ἀναφέρεται etc.) Haec
omnia non leguntur in Ari-
stotele.

1. Λευκόχρως) In exem-
plari est λευκόχρους: errore
ambiguo. Sylb. Lectio Syl-
burgii est ex Aristot. p. 59.

2. Τῇ ὑπῆνῃ) Deest apud
Arist. l. l. et explicationis

gratia haec vox addita esse
videtur.

3. Ὅλος ὀρν.) Congruen-
tius, opinor, ὁλῶς ὀρνιθώδης.
Sylb. Haec verba, ut et
σκελῇ λ. κ. ν. et reliqua non
leguntur in Aristotele.

4. Καὶ ὀμμάτων) Mendum
certe in hac voce latet,
quum supra iam λιπαρὸν τὸ
ὄμμα adfuit, forte καὶ ὀμφα-
λοῦ substituendum.

τὸν μεταξὺ τῆς ῥινός, καὶ τοῦ γενείου· οἷον εἶχε
 ὁ Σωκράτης ὁ καλός. Καὶ οἷς ὑγροὶ οἱ ὀφθαλμοί,
 οἱ τοιοῦτοι λάγνοι, καὶ οἷς ὁ ἢ φλέψ ἐν τῷ βρα-
 χίονι· καὶ οἱ ἥρινοὶ τὰς κνήμας.

ιη. ΛΑΛΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Οἱ τὰ ἄνω μείζω ἔχοντες, καὶ γλαφυροὶ τῷ εἶδει,
 καὶ ἰ δασεῖς τὰ περὶ τὴν κοιλίαν.

ιθ. ΦΙ-

circumferentiam caavam, qualem probus ha-
 buit Socrates. Quibuscumque oculi sunt hu-
 mido, hi luxuriosi sunt, quibusque vena in
 brachio, et candidis sunt tibiis.

XVIII. Loquacis signa

Qui superiora habent maiora, et formas ve-
 nustas, quique circa ventrem hirsuti sunt.

5. Σωκράτης) Totam So-
 cratis imaginem, qui ὁ καλὸς
 propter philosophiae et mo-
 rum praestantiam iure dici
 meretur, in tabula breui-
 ter sic delineare possumus:
 Deformis vultu, vertice
 caluus, fronte eminente,
 et supra oculos et genas
 pendula, oculis in profun-
 do caligantibus, nasoque
 simus fuit v. Synesius in
 caluitiei encomio p. 68. Si-
 don. Apoll. L. IX. ep. 9.
 ad Faustum, Aristoph. in
 Nubb. I 3. 2. Max. Tyrius
 diss. XXIII. Theodor. Θερα-
 πευτ. Serm. I p. 8 Carpent-
 rius in la vie de Socrate, alii.

6. Ἡ φλέψ) Vel subin-
 telligendum est ex superio-
 ribus, ὑγρὰ, sed minus apte,
 vel vox ὀγκώδης, aut alia
 eiusdem significatus.

7. Ἡρινοὶ) Pro ἥρινοὶ le-
 gendum fortasse νευρώδεις, vt
 supra p. 276. l. 3. αἱ νευρώ-
 δεις κνήμαι ἀκολασίας πολλῆς με-
 τέχουσιν, vel ὑπέρρινοι, supra
 modum fibrosi. Sylb.

ι. Δασεῖς) Hirsutos circa
 ventrem ad aues refert Ari-
 stot. p. 148. quibus com-
 petit loquacitas, sic v. c.
 Virg. Georg. IV. v. 207.
 Garrula quam tignis nidum
 suspendat hirundo, et alii.

θ. ΦΙΛΥΠΠΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Οἱ τὰ ἄνω ἔχοντες μείζω, καὶ ¹ ὑπνώδεις, καὶ
θερμοὶ, καὶ εὐεικτον σάρκα ἔχοντες.

κ. ΦΘΟΝΕΡΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Οἱ τὰ ἀριστερὰ μείζω ἔχοντες, καὶ οἷς ² αἱ ὀφρύες
ἐπὶ τὰ βλέφαρα καθήκουσιν.

κα. ΕΦΥΒΡΙΣΤΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

Ὅσοις ὁ σπόνδυλος ἐξέστηκε κατὰ τὴν συνάφην τοῦ
τραχή-

XIX. *Somnolenti signa.*

Qui habent superiora maiora, et somnolenti,
et calidi sunt, et facile cedentem habentes car-
nem.

XX. *Inuidi signa.*

Qui habent dextra maiora, et quibus super-
cilia descendunt ad palpebras.

XXI. *Petulantis signa.*

Quibus vertebra prostat in coniunctione col-

Ι. Ὑπνώδεις) Pro ὑπνώδεις
apud Aristotelem p. 60. le-
gitur γυπνώδεις: et mox εὐεκ-
τικὴν pro εὐεικτον. Sylb. Pos-
set et legi εὐεκτὸν, id est,
carnem solidis fibris con-
stantem, indicemque boni
corporis habitus ac sanitatis.
Aliter se res habet, si de
somnolentia apud medicos

quaeritur: quale ibi signum
praestat, docuit Ioh. Ehrenf.
Thebesius in diss. de somno
ut signo, Lips. 1740.

2. Αἱ ὀφρύες etc.) Con-
sentit cum hac sententia Ari-
stot. in hist. anim. L. I. c. 9.
αἱ δὲ κατεσπασμένοι, φθόνου.
In totum vero demissa no-
tam inuidiae habent.

τραχήλου, ¹ ὑβρισταί. Ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους.
Οἱ ² τῶν χειλῶν τὸ κάτω τοῦ ἄνω προβεβλημένον
ἔχοντες, βλάκες, μετέωροι, ἀσθενεῖς, μοχθηροί
ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους.

κβ. ΔΕΙΛΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

¹ Οἱ τὴν ῥίνα ἄγαν πλατεῖαν ἔχοντες, δειλοί ἀνα-
φέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους.

κγ. ΠΑΙΘΥΜΟΥ ΣΗΜΕΙΑ.

¹ Οἱ τὴν ῥίνα ἄγαν βραχεῖαν ἔχοντες, ῥάθυμοι.
Ἀνα-

li, contumeliosi: referuntur ad suos. Qui
superius labium inferiori productum habent,
sotordes, superbi, infirmi, et improbi: re-
feruntur ad asinos.

XXII. Timidi signa.

Valde latum qui habent nasum, timidi sunt:
referuntur ad suos.

XXIII. Signa rathymi.

Qui nasum habent valde exiguum, rathymi,

1. Ὑβρισταί) Contumeliosi, quae legitur p. 119. vbi pro
proterui, petulantes, lasciuie ἄγαν est ἀκροθεν.
viuentes.

2. Τῶν χειλῶν) Aphorismus de labiis, ad superio-
rem librum pertinet, p. 258. hoc loco leguntur ad ῥάθυ-
μου σημεῖα nihil faciunt, sed
supra ponenda essent p. 243.
Sylb. Respexit Polemo ad
locum Aristotelis p. 118.
vbi pro ἄγαν πλατεῖαν est,
ἄκραν πλατεῖαν.

1. Οἱ τὴν ῥί.) Hoc signum
non est in Aristotelis ima-
gine timidi, p. 38. Con-
venit tamen descriptio,

Ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς. ² Οἱ τῶν ὀρνίθων τοὺς πλατυρύγχους τὴν εὐθειᾶν ἔχοντες, πρόγλωσσοι. Ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ, καὶ τὰς ³ ῥώνας. Οἱ τὴν ῥίνα βραχεῖαν, καὶ ⁴ σιμὴν ἔχοντες, κλέπται, καὶ λάγνοι. Ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἐλάφους, καὶ τοὺς ἀγρίους ὕς. ⁵ Ὅσοις μυκτῆρες πεπταμένοι, καὶ σιμοί, θυμῶδεις. Ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος τὸ ἐν τῷ θυμῷ γινόμενον. Ἴδῃ δ' ἂν τις καὶ ἐπὶ τῶν ⁶ γεννάδων ἵππων. Οἱ ⁷ τὸ πρόσωπον σαρκώδεις

referuntur ad boues. Qui auium latorum rostrorum more rectum habent, garruli sunt; referuntur ad feminas et rostrata. Qui naso exiguo et simo praediti sunt, fures sunt et lasciuui, referuntur ad ceruos et apros. Quibuscumque nares sunt expansae, et simae, iracundi, referuntur ad affectum, qui fit in iracundia. Videbit hoc quoque aliquis in equis generosis. Quicumque faciem carno-

2. Οἱ τῶν ὀρν.) Structura constat melius, si legamus: οἱ κατὰ τοὺς πλατυρύγχους τῶν ὀρνίθων τὴν ῥίνα εὐθειᾶν ἔχοντες. Sed quam vera sit ea sententia doctiores viderint. Sylb.

3. ῥώνας) Quid Polemo ῥώνας vocet, mihi non constat. Confer cum p. 121. Sylb. Forte legendum ὀνίσκους, asellos pisces.

4. Σιμὴν) Cf. Aristot. p. 118. sq.

5. Ὅσοις) Totum hunc canonem iisdem fere verbis habet Aristot. p. 124.

6. Γεννάδων ἵππων) Opponuntur generosis equis feri. De equis autem fusius Ioach. Camerarius de tractandis equis, siue in ἵπποκομικῇ, qui prodiit Tubingae, 1539. octonis, et Petrus a Naaldwyck in Libris II. Philippicorum, siue de equorum natura, electione, educatione, disciplina, et curatione, Lugduni 1631. quaternis editis, egerunt.

7. Τὸ πρόσωπον) Aphorismi de facie fere ad verbum supra leguntur p. 125. Sylb.

κῶδες ἔχοντες, ῥάθυμοι. Ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ, καὶ τοὺς βοῦς. Οἱ τὸ πρόσωπον ἄγαν ὀσῶδες ἔχοντες, ἐπίπονοι, καὶ δειλοὶ, καὶ ψυχροί. Ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους, καὶ πιθήκους, καὶ ἐλάφους. Οἱ τὸ πρόσωπον ἄγαν μικρὸν ἔχοντες, κακοῦργοι. Ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους. Οἱ τὸ πρόσωπον μικροπρεπὲς ἔχοντες, μικροψυχοί, ἀνελεύθεροι. ⁸ Οἱ μεγάλα ἔχοντες χεῖλη, ἀσελγείς. Οἷς δὲ μεῖζον τὸ ἄνω τοῦ κάτω, ἄψυχοι. Οἷς δὲ ἔμπαλιν τοῦ ἄνω τὸ κάτω, ἐναντίον, βλάκες. ⁹ Κυνόδοντες δὲ εἰσιν, οἷς τὰ κάτω τῶν κυνόδοντων ἐπῆρται. ¹⁰ Ἰώδεις, εἰς δὲ τοὺς τομίας κύναιδοι.

κδ'. ΤΩΙ

ſam habent, rathymi ſunt, referuntur ad feminas, et boues. Qui valde carnoſa praediti ſunt facie, operoſi ſunt, et timidi, et frigidi; referuntur ad aſinos, et ſimias, et ceruos. Qui faciem admodum exiguam habent, malefici ſunt, referuntur ad aſinos. Illiberali (ſqualida) facie inſtructi, puſillanimi, illiberales. Quibus labia magna ſunt, luxurioſi. Quibus ſuperius maius eſt inferiori, inanimoſi ſunt. Qui autem contra inferior ſuperiori, et vice verſa, ſocordes. Canini vero dentes ſunt, quibus inferiora caninorum attolluntur. Violacei vero inciſores, ad cinaedos.

8. Οἱ μεγάλα) Paulo aliter de labijs eorumque indiciis diſſerit Ariſtoteles p. 116. ſqq.

9. Κυνόδοντες) Pro κυνόδοντες nescio an rectius legeri-

mus κυνάδεις. Apud Ariſto- telem p. 116. paulo aliter haec leguntur. Sequens etiam aphoriſmi clauſula non caret mendo. Syll.

10. Ἰώδεις) Violacei, vi-

κδ'. ΤΩΙ ΕΡΩΝΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΤΟΙΑΥΤΑ
ΣΗΜΕΙΑ.

Ὁφθαλμοὶ ¹ κοῖλοι οὐ δακρύοντες, Φαινόμενοι δὲ
ὡς ἂν ἡδονῆς ² πεπλασμένοι εἰσὶν· κινεῖται δὲ αὐ-
τοῖς, καὶ τὰ βλέφαρα πυκνά. Τῶν τοῦ σώματος
μερῶν συμπιπτόντων μόνοις τοῖς ἐρῶσιν ³ οὐ συμ-
πίπτουσι. Πορνεία ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, ἐν ⁴ με-
τεωρισμοῖς ὀφθαλμῶν, καὶ ἐν τοῖς βλεφάροις γι-
νώσκεται. Ταῦτα ὅσα εἴρηται ⁵ καθάπερ ἐν γρα-
φαῖς,

XXIV. *Amanti haec sunt signa.*

Oculi caui non lacrymantes, videntur autem
quasi a voluptate efficti. Ipsi quoque palpe-
brae mouentur frequentius. Concidentibus
partibus corporis aliis, amantibus non conci-
dunt. Fornicatio viri et mulieris, ex elatio-
nibus oculorum et palpebris cognoscitur.
Omnia haec dicuntur, quomodo reperiuntur

biginofi, nigri, flauī. Vel
retinenda haec lectio, vel
ιοειδεῖς, vel *ιοεῖς* substituen-
dum. Quum autem violae
duplicis sunt generis ex
Theophrasto in hist. plant.
L. VI. c. 7. vel *albae* vel *ni-
grae*, de candido potius
colore haec accipienda sunt
verba, quia elegantiae quo-
que hac in re studiosissimi
sint cinaedi. Sed non omnis
difficultas, qua locus labo-
rat, sublata est.

1. Κοῖλοι) Aristot. p. 130.
ad *πῖθηκους* refert: οὐ δακρύον-
τες autem sunt, ob siccita-

tem, per ignem, in pectore
gliscentem, productam.

2. Πεπλασμένοι) Fortasse
verius *πεπλησμένοι* εἶεν. Sylb.

3. Οὐ συμπίπτουσι) Causa
haud dubie in eo latet, quia
amantes corporibus fagi-
nandis operam dant, cu-
rasque et tristitias longissi-
me remouent.

4. Μετεωρισμοῖς) Hi sunt
ex magnitudine et turgidi-
tate oculorum, quoniam in
hoc affectu fit euaporatio
ad caput.

5. Καθάπερ ἐν γραφαῖς) Re-
ctius apud Adamantium in

Φαῖς, καὶ χροῖα, καὶ γραμμῇ, μόνον τύποι ἀνδρῶν εἰκασμένοι εἰσὶ. ⁶ Τὰ τε πολλὰ, καὶ πάνυ ὅσα εἶδη ἀνθρώπων, ἐκ τῶν πολλῶν τε καὶ καθ' ἑκάστον μέρος ὄντων σημείων ταῖς μίξεσιν αὐτῶν, καὶ ταῖς δυνάμεσιν, ⁷ ἄλλοτε πρὸς ἄλλον πειθόμενός τε, καὶ ἀπιστῶν, τεκμαίρου, ἀσφαλεσάτην εὐρίσκων τὴν ⁸ ἐπισήμην.

κε. ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΣΤΡΙΑΙ

¹ Γυναικάδεις, Φιλάνδριοι, ἀκάθαρτοι, αἷς αἰ
κνήμα

in scriptis, siquidem et ratione coloris et linearum, solum virorum imagines his assimulantur. Multas atque omnino quascumque hominum imagines ex multis signis, unamquamque partem eorum constituentibus, ratione mixtionum et virium, unum ad alterum referendo, omni qua par est fide, indicatas conspicias, et inuenies hanc scientiam esse firmissimam.

XXV. Meretrices.

Effeminatae, viros amantes, impurae, quibus

V 2

epilogo Libri II. ἐν γραφαῖς ἀχρόοις, γραμμῇ μόνῃ. Sylb. Sensus est: Haec omnia dicuntur, quomodo in picturis non coloratis, sed lineis tantummodo distinctis conspiciuntur.

6. Τὰ τε π.) Seq. v. apud eundem Adamantium l. l. est, τὰ δὲ πολλά. Sylb.

7. Ἄλλοτε) Apud Adam. l. l. est ἄλλοις τε πρὸς ἄλλοι. Sylb.

8. Ἐπισήμην) Sunt qui dicant physiognomoniam non debere scientiam dici, inter quos nuper aduersus Lauaterum V. Cl. multa disputat Excell. Christ. Bened. Funccius in prolusione de physiognomia, et opere physiognomico Lauateriano, Lipsi. 1776. 4.

1. Γυναικάδεις) Vel de molitie accipienda haec vox,

κνήμα πρὸς τὸ σφυρὸν παχέαι, καὶ οἱ δάκτυλοι
τῶν ποδῶν μικρὸν ἀπασχισμένοι, ὥσπερ τοῖς ² στε-
νόποσι τῶν ὀρνίθων· καὶ οἱ ³ σκαφοειδεῖς, ὥσπερ
περιδρομος τῆς κεφαλῆς.

κς. ΠΕΡΙ ΕΥΝΟΥΧΩΝ.

Ευνούχοις τῆς ἐκ φύσεως ¹ κακίας σημεῖά ἐσι κα-
κῆνοις ἅπερ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις· καὶ ὡς ἐπὶ
τὸ

crura usque ad femora crassa, et digiti pedum
parum fissi auulsi, sicuti avium pedum stri-
ctorum; et forma nauibus similis, sicuti et ca-
pitis circumclinatio.

XXVI. De eunuchis.

Eunuchis pravae procreationis, eadem sunt
signa, quae aliis competunt hominibus; et ut

vel de astu artificis, qui-
bus amantes irretire solent
mulieres.

2. Στενόποσι) De στενόποσι
supra dictum est ad Aristot.
p. 92. Sylb.

3. Σκαφοειδεῖς) Nescio an
rectius legendum: αἱς σκα-
φοειδῆς δ περιδρομος. Sylb. Si
de forma vel motu corporis
accipienda est vox σκαφοει-
δεῖς, referri debet ad incon-
stantiam incessus, qua huc
vel illuc oberrare solent
meretrices, et autor ad ef-
fatum Prou. V. 6. respexis-
se videtur.

1. Κακίας) Hoc loco κακία
est vitiosa naturae confor-
matio, quae in defectu pec-
cat. Distinguit autem eu-
nuchos, in tales ex naturae
vitio, et in egregios, id
est, qui honoris causa ca-
strati sunt, ut modulatione
vocis hominibus gaudio sint,
aut castitatis muliebris cu-
stodes. Contorta tamen est
explicatio, igitur magis pla-
cet Sylburgii emendatio in
sequente observatione. Sed
et fiunt eunuchi interdum
ex morbis, aut fulminis
tactu.

τὸ πολὺ εἰσιν ὁμόφρονες, δολεροὶ, κακοῦργοι· ἑτέ-
ροι δὲ ἐτέρων δόλων εἰσὶν ἐργάται. Τὸν δὲ ² τί-
μιον εὐνοῦχον, ἐν μεταβάλλει ἅμα τῇ τυλμήσει
βιάζεται, καὶ πλεόν τῆς συγγενοῦς φύσεως, ὥς
³ μὴ ἰσχύων εἰς τὸ αὐτὸ διαμένειν.

κζ. ΠΕΡΙ ¹ ΠΕΛΜΑΤΩΝ.

Οἱ σενόποδες, ² ἡλίθιοι, δειλοί· οἱ δὲ μὴ ἔχοντες
τὸ

plurimum sunt eiusdem mentis, insidiosi, ma-
lefici. Alii vero et aliorum dolorum sunt ope-
rarii. Qui vero in honore constitutus est
eunuchus in vno differt, simul enim conatu
audaci instigatur, et plus ingenuae naturae
habet, et tamquam non robustus in eodem
permanet.

XXVII. De palustribus.

Qui strictorum pedum sunt, insipientes, ti-
V 3

2. Τίμιον) Hanc vocem
etiam agnoscit Interpres:
qui vero in honore constitu-
tus est eunuchus. Sed ve-
rior lectio est τομίαν, sectio-
ne factum eunuchum. Apud
Adamant. II. Κεφ. β'. apho-
rismus hic de eunuchis le-
gitur paulo aliter. Sylb.

3. Μὴ ἰσχύων) Non robu-
stus. Roboris denegatio spe-
ctat ad impotentiam, quae
est in eunuchis, non autem
ipsis robur negatur, quum

saepenumero et robustissimi
esse soleant.

1. Πελμάτων) In exem-
plari est τελμάτων: quod se-
quutus Interpres vertit: de
palustribus. Sed πελμάτων
legendum esse, dicat ipsa
materia: est enim πέλμα, τὸ
κάτω τοῦ ποδός; teste Hesychio. Sylb. Ergo verten-
dum: de plantis pedum.

2. Ἠλίθιοι) Gloss. vet.
ἀνοήτοι, ἀκαίσθητοι.

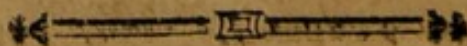
τὸ 3 ἀντίκοilon τοῦ ποδὸς, ἀλλ' ὅλα βαίνοντες, πανούργοι, ὥσπερ καὶ τὴν ἀλώπεκα λόγος ἔχει. Οἱ βραχυδάκτυλοι καὶ παχυδάκτυλοι χειρῶν τε, καὶ ποδῶν, ἡλίθιοι. Πάντως δὲ 4 οὐ τούτους ὑπολαμβάνειν τοῦτο, ἀλλ' εἰ σῶμα μήτε βραχεῖς, μήτε παχεῖς ὥσιν· ἀμέλει δὲ οὕτως ὑπολαμβάνων, 5 Οἱ συμπεφυκότας τοὺς δακτύλους ἔχοντες, δειλοὶ, ὥσπερ οἱ κύνες εἰσίν.

midi. Qui vero non habent cauitatem pedum, sed toto incedunt pede, callidi, qualis ratio est apud gallum. Breuioribus qui digitis, et manuum aequae ac pedum digitis crassioribus sunt, insipientes sunt. In vniuersum hoc iudicium non valet de illis, sed si ratione corporis neque sunt breues, neque crassi, vtrique vero sic coniiciendum. Qui concretos habent digitos, timidi, sicuti canes sunt.

3. Ἀντίκοilon) Est ea pars, quae τῇ κοίλῃ ποδὸς iuxta *pedis medio* aduersa est.

4. Οὐ τούτους ὑπολ.) Nescio an rectius οὐχ οὕτως ὑπολαμβάνειν. *Sylb.*

5. Συμπεφυκότας etc.) Aristot. p. 91. sic expressit: Οἷς τῶν ποδῶν τὰ δακτύλα συμπεφυγμένα ἐστὶ, δειμαλέοι ἀναφέρεται ἐπὶ τοῖς ὄρνυξας τοῦ ξενόποδος τῶν λιμναίων.

III

ADAMANTII SOPHISTAE
PHYSIOGNOMICON
GRAECE ET LATINE.

ἈΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΙΚΩΝ. Α.

α. **Τ**ὴν Φυσιογνωμονικὴν μέθοδον ἀπὸ τε Ἀριστοτέλους ἀναλεξάμενος, καὶ ταύτην ² ἐπὶ πλεόν ἢ ἐξ' ἄλλων ἐρανισάμενος, ³ αὐτοῖς τε τοῖς ἔργοις ἐπιτυγχάνων, τῶν ἀνθρώπων, ἐγγυμνασάμενος, ἔγνω χρῆναι καθάπερ ⁴ σηκοῖς ἱεροῖς, ὡς ⁵ ἄγαλμα σεμνόν

ADAMANTII SOPHISTAE

PHYSIOGNOMONICON LIB. I.

I. **M**ethodum physiognomonicam ex Aristotele collectam, illamque ipsam ut plurimum ex aliis congestam, usu et exercitatione cum hominum actionibus conuenire cognoui, atque oportere tamquam statuam affabre effictam cum tabula in consecratis templis collo-

V 5

1. Ἀδαμαντίου) Adamantii duo habui exemplaria impressa: Romanum scilicet et Parisiense, a Contr. Neobario editum. Habui etiam tertium calamo exaratum, quod Pompilius Amasaeus, vir doctissimus et humanissimus, ad me Bononia misit. Eorum librorum discrepantiam ut indicem, Amasaei liber in titulo, pro φυσιογνωμονικῶν τὸ α, habet φυσιογνωμικά: itidemque initio libri, τὴν φυσιογνωμικὴν, mi-

nus recte, ut prolixius exposui ad Aristot. p. 3. not. I. *Sylb.*

2. Ἐπὶ πλεόν) MS. ἐπιπλέον, coniuncte. *Sylb.*

3. Αὐτοῖς τε) Paris. αὐτὴν τε: Romana αὐτῆς τε: perperam. Vera lectio αὐτοῖς τε e MS. codice petita est. *Sylb.*

4. Σηκοῖς ἱεροῖς) Vox ἱεροῖς redundat, nam σηκοὶ sunt templa, fana, in quibus Deorum simulacra statuuntur; si tamen reddere velis

νὸν ἐνιδρῦσαι τοῖς γράμμασι, μέγα τοῖς μεθ' ἡμᾶς
 ἐσόμενον ὄφελος· ἐπεὶ σιγῶντων μὲν ἐστὶν ἀπόκρι-
 σις, λαλεῖ δὲ οἷον τοῖς σημείοις ἢ φύσις, τοὺς τρό-
 πους ἐκάστου κηρύττουσα. Διὸ παραφράσαι (ῥ' μὲν)
 τὰ Πολέμωνος εἰλόμην τῷ κοινῷ τῆς λέξεως· κέρδος
 κοινὸν τοῖς ἐντευζομένοις περιποιούμενος· προσθεῖ-
 ναι

cari, magno cum emolumento nostro. Quam-
 quam ne sonum quidem edit, respondendo
 tamen loquitur, quomodo natura mores
 vniuscuiusque per signa prodat. Igitur ser-
 mone populari Polemonis libellos circumscri-
 bere constitui, vt harum rerum cupidis com-
 munem compararem vtilitatem; nostraeque

ἱεροῖς, consecrata per me li-
 cet.

5. Ἀγαλλία etc.) Moris
 erat apud veteres in tem-
 plis ἀναθημάτα, imagines at-
 que statuas collocare, et in-
 primis grati animi testifican-
 di causa eiusmodi donaria
 inferebantur templis ab ho-
 minibus, quibus responsa
 in illis data, aut quibus sa-
 nitas restituta erat, sic apud
 Strabon. L. XIV. p. 971. le-
 gimus in fano Aesculapii sus-
 pensam imaginem Antigoni
 ab Apelle depictam fuisse,
 appendebantur vero etiam
 tabellae votivae, de quibus
 v. Gruter. in Thes. Inscript.
 p. 82. n. 6. Th. Reines. in
 Syntagm. inscript. Class. I.
 132. lac. Sponius Miscell.

erudit. antiq. Sect. IV. illu-
 strium virorum p. 123. et
 Inscriptions antiques, qui
 sont citées, ou qui appar-
 tiennent au Tom. I. du voia-
 ge de l'Italie, de Dalma-
 tie, de Grece, et du Le-
 vante, à Amsterd. 1679. p.
 365. alios. Eiusmodi tabu-
 lae vocabantur ἑῷλα v. Pau-
 san. in Corinthiac. c. 27.
 Mercurial. in arte gymn.
 L. I. c. I. alii. Ergo voce
 γράμμασι apud Nostrum vel
 ad tabulam appensam huic
 simulacro, vel ad inscriptio-
 nem in basi collocatam re-
 spicitur.

6. (Μὲν) Inclusa μὲν abest
 a MS. Syll. Romana edit.
 habet.

ναί τε καὶ τὰ πρὸς ἡμῶν γνώσθεντα τῇ διδασκα-
 λία. Τῷ χρόνῳ δὲ ταῦτα γράψας, ἐτήρουν τὴν
 7 ἐκδοσιν μετὰ τὸν ἡμέτερον βίον, τοῖς φιλολόγοις
 χρήματα καλὰ παιδείας θησαυριζόμενος. Οὔτε
 γὰρ τῶν ἄλλων τι τῶν ἐκποιηθέντων ἡμῖν, προηρού-
 μην ἀγαγεῖν εἰς τὸ μέσον, τὴν 8 κατὰ τῶν ζώντων
 ἐπιβουλήν ὑφορώμενος, ἀπὸ φθόγου μὲν Φυομένην,
 οὐχ ἥκιστα δὲ κατὰ τῶν σπουδαίων ἀκολουθεῖν εἰ-
 δισμένην. Ἐπεὶ δὲ, Φίλτατε Κωνσάντιε, πα-
 ρασχεῖν σοι τοῦθ' ἡμᾶς 9 προεκάλεσεν τὸ σύγγραμ-
 μα,

vero qualicumque cognitioni hac doctrina
 augmentum adderem. Tempori vero haec
 litteris mandans adaptaui, et seruaui eandem
 explicandi rationem, quae iam obtinet, vide-
 licet ut philologis largas doctrinae colligerem
 copias. Neque enim aliquid aliis a nobis se-
 positus in medium proferre praedicam, suspi-
 cientes viuentium insidias ab inuidia proгна-
 tas, quas tamen probi ne minime quidem
 solent sequi. Quia vero, optime Constantie,
 sum excitatus tibi desideranti hoc scriptum

7. Ἐκδοσιν μετὰ) Itaque
 his verbis excludit reliquos
 modos Physiognomoniam
 tractandi apud veteres vsi-
 tatos, de quibus fufius dis-
 ferit Aristot. c. I.

8. Κατὰ) Quoniam hic
 autor de se videtur loqui,
 pro κατὰ conuenientius le-
 gerimus παρὰ seu ἀπὸ. Sylb.
 ζώντων, viuentium vero no-
 mine forte potentiores intel-

ligi possunt ex Sophocle in
 Oedipo Tyranno v. 43. ubi
 scholia antiqua ζῶσας expo-
 nunt per ἐνεργετέρας, et v.
 489. ζῶντα per ἰσχύοντα.
 Itaque ob sequentia tales
 hoc loco sunt potentiores
 intelligendi, qui ob affectus
 sua abuti solent potentia.

9. Προεκάλεσεν) Nota προε-
 κάλεσεν et in sequenti mem-
 bro παρακαλεῖς. Sylb.

μα, τῷ πόθῳ σου παρακληθεῖς, δέδωκα τὴν συγγραφήν, μὴ ¹⁰ μελήσας, ἐκὼν αἶκον τί γε θυμῷ, κατὰ τὸν Ὅμηρον εἶπεῖν. Τοσαῦτον ἄρα ¹¹ Φιλικὴ χάρις οἶδε μεταθεῖναι κρίσιν βουλήσεως. ¹² Θεῶν δὲ ἀνδρῶν, εἶπερ ἄλλό τι, καὶ τὸ Φυσιογνωμονεῖν εὖρημα, πλεῖστα καὶ μέγιστα τοὺς μαθόντας δυνάμενον ὠφελεῖν. ¹³ Οὔτε γὰρ παρακαταθήκην δοίη τις ἄν, οὔτε τι κειμήλιον ἢ γαμετὴν, ἢ παῖδας πιτεύσειεν, ἢ καὶ Φιλίας ἀπλῶς ἥς τινοσούν κοινωνή-
σειε,

exhibere nostrum, hanc submisſe tibi tradidi commentationem, non curans an lubenti aut aduerſo animo sis accepturus, vt cum Homero loquar, eam vtique respicias velim lenitate amabili, quum iudicio tuo benigno subiiciatur. Excellentium enim virorum, si quid aliud, certe et inuentum physiognomoniam est, quae multa, et plurima discipulis adferre potest commoda. Neque enim aliquis vel cuidam committet depositum, neque uxorem liberosque eius fidei committet, neque vincu-

10. Μελήσας) Non dubito quin verior scriptura sit μὴ μελήσας, nil cunctatus. Sylb.

11. Φιλική) Hanc vocem pro vulg. φιλικῶ reposui ex MS. Sylb. Rom. coniungit φιλικῶ χάρις.

12. Θεῶν) Sic saepe ab Homero θεῖος Ὀδυσσεύς, et ab Virgilio diuinus Aeneas ob singularem virtutem et animi praestantiam appel-

lantur. Hoc autem loco plura innui videntur, videlicet ὑπὸ δαιμονίου ἐλαυνομένοι intelliguntur, qui instigantibus diis aliquid perficiunt. Physiognomones ideo componere videtur cum iis, qui respondebant de rebus futuris.

13. Οὔτε γὰρ) Haec ex Polemone sunt transscripta v. p. 169. sqq.

σειε, τοῖς ἀπιστίας, ἢ ἀσελγείας, ἢ τινὸς κακουρ-
γίας ἐπὶ τῆς μορφῆς σημεῖα ¹⁴ προλάμποντα φέ-
ρουσιν. Πάντων γὰρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀνθρώπων,
¹⁵ καθάπερ ἀπὸ τινος θεοπέμπτου ἀπλανοῦς μαν-
τείας, ¹⁶ ἦθος, καὶ πρόθεσιν βίων, ὁ Φυσιογνώμων
ἐπίσταται· ὡς τὰς μὲν τῶν χρητῶν Φιλίας μόνον αἰ-
ρεῖσθαι, τὰς δὲ τῶν πονηρῶν κακίας πρὸ πείρας
φυλάττεσθαι· διόπερ τοῖς ¹⁷ σώφροσι προσήκει,
πάσῃ σπουδῇ ταύτης τῆς τέχνης ¹⁸ ἐκπονεῖν τὴν ση-
μείωσιν· Φυσιογνωμονεῖν δὲ, μάλιστα σκοποῦντα τὸ
ἐξηλλαγμένον, ¹⁹ παρὰ τε τὴν ἡλικίαν καὶ ²⁰ τὸ χω-
ρίου

lo amicitiae arcto cum eiusmodi se iunget ho-
mine, si malae fidei aut intemperantiae, aut
alius prauitatis signa formae impressa ferat.
Omnium enim, ut breuiter dicam, homi-
num mores, vitaeque instituta tamquam prae-
fagio quodam diuino ac fallere nescio admo-
nitus physiognomon cognoscit: quomodo
scilicet proborum tantum amicitias eligere,
improborum vero prauitates caute remoue-
re debeamus. Quare harum rerum intelli-
gentibus conuenit, omni cura huius artis signa
explicare. Quam maxime autem in phy-
siognomoniam considerandae sunt mutatio-
nes, quae ab aetate, regionumque proue-

14. Προλάμποντα) Im-
pressa, id est, valde distin-
cte conspicua in toto ha-
bitu.

15. Καθάπερ) Paulo ali-
ter haec legantur apud Po-
lemonem l. 1.

16. ἦθος) Polemo ha-
bet ἦθος.

17. Σώφροσι) Polemo eos
appellat εἰδότες.

18. Ἐκπονεῖν) Polemo
εἰσμανθάνειν, vide quae ibi mo-
nuit Sylburgius p. 171. n. 7.

ρίου εἶδος. Πολλοῖς γὰρ ἀπάδοντα τῆς τε ἡλικίας
καὶ τοῦ ἔθνους σημεῖα πρόσθεν· ἅτινα προδήλον
ἔχει τὴν τοῦ εἶδους ²¹κατάληψιν· προδηλοτέραν δὲ,
²²(τὰ) κατὰ πόλιν καὶ ἔθνη προσόντα σημεῖα.
Ῥάδιον γὰρ, ὅλου γένους κατὰ ²³Φῦλα τῶν ἀνθρώ-
πων ἐπιγινῶναι τοὺς τρόπους. Αὐτῶν δὲ τῶν ἐθνῶν,
τὰ μὲν ἐπίκοινα σημεῖα, πάνυ ὀλίγα· κατ' ἀνδρα
δὲ, μάλα διαφέρει τὰ σημεῖα. ²⁴Αἰγυπτίοις μὲν
γὰρ τοῖς πᾶσιν ἔπεσι κοινὰ σημεῖα, ἐξ ὧν τὸ γένος
ἅπαν φυσιογνωμονεῖται· καὶ ²⁵Αἰθίοψιν, ἀλλὰ καὶ
²⁶Σκύ-

niunt natura. Multis enim signa et ratione
aetatis et gentium differre in promptu est, et
quae manifeste formam declarant, attamen
hoc multo euidentius fit in signis, si ciuita-
tes et nationes respicias. Facile enim est to-
tius gentis mores ex generibus hominum co-
gnoscere. Communia vero ipsarum gentium
admodum pauca sunt signa, propria autem
admodum differunt. Aegyptiis quidem omni-
bus communia insunt signa, ex quibus to-
tum genus per physiognomoniam cognosci

19. Παρά τε τ.) Fulius
haec a Polemone traduntur
p. 171. sq.

20. Τὸ χωρίου) MS. τὸ
χωρίον, rectius. Sylb.

21. Κατάληψιν) Idem haec
vox notat, quam κατάλημι,
itaque τοῦ εἶδους κατ. formam
quam quis nactus est, for-
mam a gentibus assumptam.
Nostrates: *der National-*
character.

22. (Τὰ) Inclusus arti-
culus τὰ additus ex MS.
Sylb.

23. Φῦλα τ. ἔ.) Genus ho-
minum. Loquendi formula
apud Homerum et Hesio-
dum frequenter obuia.

24. Αἰγυπτίοις) Vide Ari-
stotel. p. 10. n. 25.

25. Αἰθίοψιν) Vide Pole-
mo, p. 173. et 184.

26 Σκύθαις, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις κατὰ γένος, ὡς καὶ ἐν ὑτέρῳ λεχθήσεται. Ἰδίᾳ δὲ ἀνδρὶ ἐκάσῳ, μεγάλα τὰ διάφορα τῶν σημείων. Καὶ γὰρ δεῖ γινῶναι μᾶλλον κατ' ἄνδρα, ὡς ἰδίᾳ διαφέρουσιν, ἢ κατὰ ἔθνη. Οὕτω τὸ κατ' ἄνδρα Φυσιογνωμονεῖν, ἐντρεχέσατόν ἐστι. Τῶν δὲ σημείων αἰροῦν
 27 τὰ μέγιστα, καὶ δοκιμώτατα· καὶ ἄλλοις ἄλλων μᾶλλον 28 πειρῶ. 29 Ἄλλα γὰρ ἄλλων δυνάμει πρέρχει. Μέγιστον αἱ μίξεις τῶν σημείων τὸ διάφορον ἀπεργάζονται ἐν τῇ τέχνῃ. Τὰ γὰρ πολλὰ ἔθνη,

potest, sed etiam Aethiopibus, et Scythis et aliis hominibus secundum nationes, ut in sequentibus dicitur. Vnicuique tamen seorsim signorum differentia magna est; cognoscere enim necesse est, quae in unoquoque differentiam vel seorsim inferunt, vel propter nationem. Hac vero ratione physiognomoniam, quae in singulis fit, convenientissima est. Inter signa autem elige maxima, et quae probatissima sunt. Alia tamen signa prae aliis magis experire. Virtute enim alia aliis praestant. Maximum autem discrimen in arte signorum efficit mixtio. Multi siquidem

26. Σκύθαις) Vide Arist. p. 10.

27. Τὰ μέγιστα) Aristoteles iam docuit p. 31. ineptum esse uni tantum credere signo, plura enim esse simul considerata, et ex his iudicium ferendum, vide et Polem. p. 174. ex quo haec sunt sumpta.

28. Πειρῶ) Pro πειρῶ rectius legerimus πείθου, ut ap. Polem. p. 174. καὶ ἄλλοις ἄλλο μᾶλλον ἐπείθῃ ut p. 207. l. 5. ἄλλοτε πρὸς ἄλλον πειθόμενος τε καὶ ἀπιστῶν. Sylb.

29. Ἄλλα γὰρ) Vide Polem. p. 174. vide quae ibi not. 18. monuimus.

ἤθη, καὶ βουλευματα τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τῆς μίξεως
τῶν σημείων κατανοεῖται. Συμβαίνει δὲ 30 ἐνστάσεις
τινὰς γίνεσθαι τοῦ εἶδους, παρὰ τὸ καθεστηκὸς χα-
ρὰν ἐσχηκότων, ἢ 31 λυπηθέντων, ἢ θυμωθέντων,
ἢ θυμουμένων, ἢ ἐπὶ νητεία, ἢ ἐπὶ πλησμονῇ τινί,
ἢ ἐπιθυμία, ἢ σκεπτομένων, ἢ ὁρόντων, ἢ ἀκουόν-
των. Καὶ πᾶν μὲν ἐν ταῖς τοιαύταις 32 συντυχίαις
οὐ τρέπεται τὸ εἶδος, ἀλλ' ἐστὶν ἃ καὶ ἀκίνητα μέ-
νει τῶν σημείων. Ὅποσα δὲ καὶ μεθίσταται, οὐκ
ἴσον πᾶσι μεταστήσεται, ἀλλὰ τῆς οἰκείας φύσεως
ἐκάστῳ ἐγγύς. Χρὴ δὲ ἐννοεῖν, ὡς ὅποια ἐν πάθει ἐκά-
στῳ

mores et propensiones hominum ex mixtis
colliguntur signis. Conuenit autem fieri
quasdam constitutiones firmas apud eos, qui
gaudent, vel contristantur, vel irascuntur,
vel animosi sunt, vel in ieiunio, vel in qua-
dam abundantia, vel in affectu constituti sunt;
vel qui cogitant, aut vident, aut audiunt.
Et totum quidem, si talia eueniunt, non mu-
tat formam, sed permanet, et signa non mo-
ventur. Quaecumque vero submouentur,
non in omnibus aequae subeunt mutationem,
sed talem tantummodo, quae propriae vnus-
cuiusque naturae proxime accedit. Cogitare
tamen debemus, vt, qualia fiunt in vnoquo-

30. Ἐνστάσεις) Supra con-
venientius μεταστάσεις p. 175.
Sylb.

31. Λυπηθέντων) MS. λυ-
πουμένων: vnde suspicari pos-
set aliquis, geminum hic
fuisse commation, ἢ λυπη-
θέντων, ἢ λυπουμένων, sicut in

sequentibus. Sylb. Haec
emendatio conuenientior
cum sententia auctoris, et cu-
ratori eius orationis conue-
nire videtur structurae. Vide
de hoc canone Polem. p. 175.
32. Συντυχίαις) Vide Po-
lem. p. 175. n. 22.

σω σημεῖα ἐπιγίνεται, ³³ τοιαῦτα εἴ τις ἔχει, μά-
 λιστα τὸ πάθος ³⁴ αὐτῷ ἐνίδρυται, ὅπερ ὑπὸ τῶν
 σημείων δηλοῦται. Οἷον, εἰς σημεῖα ἔχη ὅποια
 τοῦ βουλευομένου ἐστὶ, Φροντιστικὸν καὶ εὐβουλον τοῦ-
 τον λέγε. Ἄλλος, εἰς ἔχη σημεῖα τινὰ τοῦ δόλου,
 ἢ ἀπάτην τινὰ τυχεύοντος, ³⁵ καὶ μὴ παρ' ὃν και-
 ρὸν αὐτὸν ὁρᾷς, ³⁶ δόλου τότε ἀρτύη τινός, τοῦτον
 ἀποφαίνου δολερόν. Τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ³⁷ θυ-
 μουμένου τις ἔχων σημεῖα, καὶ μηδεμίᾳ τότε ³⁸ συν-
 ἔχοιτο ὀργῇ, ὀργίλον αὐτὸν ἐρεῖς. Καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων

que affectu signa, si quis talia habeat. eum
 maxime in hunc propensum esse affectum,
 qui manifestatur per signa. Itaque si quis
 signa habeat, quae competunt cogitanti, re-
 cte illum meditabundum et consultatorem
 dices. Alii autem si quaedam insunt signa
 ab doli et fraudis artifice, et si eum eo tem-
 pore, quo dolum struit, non videas, hunc
 dolosum censebis. Similiter cui nota ira-
 cundi est impressa, etsi tunc temporis ab
 hoc affectu non teneatur, eum tamen ira-
 cundum nominabis. Idem quoque in omni-

33. Τοιαῦτα) Polemo p.
 176. habet τὰ αὐτά.

34. Αὐτῷ) Pro vulgari
 αὐτὸ repositum e Romana
 editione et libri MS. mar-
 gine. Sylb.

35. Καὶ μὴ etc.) Polem.
 p. 176. καὶ μὴ παρ' ὃν και-
 ρὸν αὐτὸν ὁρᾷς δόλου, ἔτι ἀρτύ-
 ηται τινί, κ. τ. λ.

36. Δόλου τότε) Rectius
 δόλου τότε ἀρτύη τινί, vt su-
 pra p. 176. Sylb.

37. Θυμουμένου) Polemo
 p. 177. ἀθυμουμένου, mani-
 festo errore.

38. Συνέχοιτο ὀργῇ) Po-
 lemo l. l. habet συνέλθῃ
 ὀργῇ.

ἄλλων παθῶν παραφυλάξεις ὁμοίως. Ὅπόσοις
 γὰρ μὲν γυναικεῖον εἶδος ³⁹ ἐπιτρέχει ἐν τε τοῖς
 ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις, τὰ μὲν εἰς ⁴⁰ ἡδύ-
 πάθειαν, καὶ ἀφροδίτην, εἰς γυναικεῖοι τολμη-
 ροὶ δὲ, καὶ ἀναιδεῖς καὶ πανουργαίς, καὶ ἀπά-
 ταις, καὶ ἀπισταῖς χαίροντες. Καὶ γὰρ ταῦτα γυ-
 ναικεῖα. ⁴¹ Ὅσοι δὲ, νέοι ὄντες, εἶδος ἔχουσι γη-
 ραῖον, οὗτοι δειλοὶ, καὶ δύσκολοι, καὶ ⁴² ὑποπτοί,
 καὶ φειδωλοὶ, καὶ εὐλαβεῖς, καὶ εὐβουλοὶ. ⁴³ καὶ
 ὅσα

bus aliis obseruabis affectibus. Quibuscum-
 que autem conspicitur forma muliebris in
 oculis aliisque partibus, ea videlicet, quae
 suauis affectus venereosque prodit, hi sunt
 mulierosi. Qui autem sunt temerarii, et im-
 pudentes, et qui maleficiis, fraudibus et in-
 fidelitatibus delectantur, ii quoque censendi
 sunt mulierosi. Qui vero, quum sunt iuuenes,
 formam senilem habent, hi sunt timidi, et mo-
 rosi, et suspiciosi, et parci, et circumspecti, at-

39. Ἐπιτρέχει) Polemo, p. 177. ἐπιτρέπει. Vtraque lectio ferri potest, et ἐπιτρέπει quidem, quia ad decen-
 tiam refertur, et apud phy-
 siognomonas saepe, ut vi-
 dimus, occurrit; ἐπιτρέχει
 vero de signis, quae in
 summis partibus corporis
 humani sunt conspicua,
 quae per corporis superfi-
 ciem currunt, vsurpatur, sic
 v. c. vtitur hac voce Plut-
 arch. in sympoſ. L. IV. probl.
 extr. ἃ δὲ (λεπρὰ καὶ ψωρικά)

καχεξίας ἐγγένομένης τῷ σώμα-
 τι καὶ φθορᾷ, ἐπιτρέχειν δο-
 κεῖ τοῖς σώμασι. Verterent,
 ap. Noſtr. ut verbi magis
 potestas exprimat, apud
 quoscumque autem occurrit
 forma muliebris in oculis.

40. Ἡδύπαθειαν) Vide quae
 diximus de hac voce supra
 p. 177. not. 30.

41. Ὅσοι δὲ νέοι) Vide
 Pol. p. 177. sq. vbi simul
 cf. not. 32.

42. Ὑποπτοί) Rectius ὑπο-
 πτοι, supra p. 178. Sylb.

ὅσα ἄλλα ἀγαθὰ, ἢ κακὰ ⁴⁴ τῷ γήρα προσέειν, ἔχουσιν. Ὅσοι δὲ αὖ εἰς γήρας εἶδη διαφυλάττουσι παιδικὰ, οὗτοί εἰσι ⁴⁵ φιλοπαῖκται, φιλογέλωτες, κακῶν ἀμαθεῖς, ⁴⁶ ἀπλοῖ. Καὶ συνελόντα εἰπεῖν, κατὰ τὸ εἶδος οὗ πέκνηνται. Γίνεται δ' ἐν ἀνθρώποις ⁴⁷ εἶδη ὀρνιθοειδῆ τε καὶ θηριοειδῆ, ⁴⁸ οὐ παντελῶς, ἀλλὰ τρόποις ἐξεικασμένα· τοῦ μὲν, πλέον,

que prudentes, omniaque habent vel mala, vel bona, quae senectuti competunt. Quicumque autem ad senectutem usque formas iuveniles retinent, tales sunt iocorum, ludorum ac risus amantes, mala ignorantes, simplices: et ut breui complectar, omnia insunt quae forma haec requirit. Obveniunt vero etiam in hominibus et formae ab avibus et animalibus depromptae, quae quidem non secundum totum habitum, sed secundum mores ipsis simi-

X 2

43. Καὶ ὅσα etc.) Haec et sequentia non leguntur apud Polemonem.

44. Τῷ γήρα) Sic pro vulgari γήρατι reposui ex MS. Sylb.

45. Φιλοπαῖκται) Iocorum et ludorum amantes, talium videlicet, quibus puerilis aetas delectatur, vel etiam in quibus iuvenes oblectationes quaerunt, quorum mores belle describit Horat. de arte poetica v. 158. 199.

46. Ἀπλοῖ) Hac voce innuit simplicitatem, quae ani-

citiis contrahendis firmandisque aptissima est. De his Cicero in Laelio, c. 18. *Simplicem praeterea, et communem, et consentientem, et qui rebus iisdem moveatur, eligi par est, quae omnia pertinent ad fidelitatem.*

47. Εἶδη ὀρν.) Forſan rectius, εἶδη ὀρνιθοειδῆ τε καὶ θηριοειδῆ. Sylb. Conf. Aristotelem p. 14.

48. Οὐ παντελῶς etc.) Aristot. p. 14. ὁμοιον θηρίῳ ἀνθρώπον οὐδεὶς ἀν' εὐροι, ἀλλὰ προσεικότα μὲν τῷ

πλέον, τοῦ δὲ, ἔλασσον τοῦ θηριοειδοῦς ἔχοντος. Εἰς 49^ο, τι οὖν τοῦ θηρίου ἢ μορφὴ τοῦ ἀνθρώπου φέρει, 50^ο (καὶ εἰς ὅσον,) κατὰ τοῦτο χεὶρ Φυσιογνωμονεῖν αὐτόν. 51^ο Καὶ εἰ πολλῶν δὲ θηρίων συντρέχοιεν εἰς τὸν αὐτὸν ἀνθρώπον τύποι, ἀπὸ πάντων τούτων χεὶρ Φυσιογνωμονεῖν αὐτόν· ὅσα γὰρ εἶδη οἱ ἄνθρωποι, τοσαῦτα καὶ ἦδη κέκτηνται. Σημεῖά τε ἔστι παντὶ τῷ 52^ο (τοῦ) ἀνθρώπου σώματι. 53^ο Καὶ φωνὴ δὲ, καὶ πνεῦμα, καὶ χροῶς, εἰς τὸ Φυσιογνωμονεῖν συντελεῖ. Τὰ δὲ πολλὰ τῶν σημείων, καὶ τὰ σύνολα, τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐνίδρυται· καὶ ὥσπερ διὰ πυλῶν τούτων ἡ ψυχὴ διαφαίνεται. Δεῖ δὲ ἀκρι-

les sunt, ita vt aliquis vel magis vel minus de forma animalium participet. Itaque quatenus in humana forma aliquid de animali deprehenditur, eatenus ex hoc signa physiognomonica sunt deducenda. Et si multorum animalium imagines in vno eodemque occurrunt homine, ex his simul sumtis iudicium physiognomonicum ferri debet. Quales enim hominum formae, tales etiam mores habent. Signa vero in toto corpore humano sunt, et vox, ac respiratio; ac color ad physiognomoniam aequae confert. Multa enim signa et omnia in oculis collecta sunt, ac animus tamquam per portas transspicit. Necessario

49. Ὅ, τι οὖν) MS. διοῦν, coniuncte. Sylb.

50. (Καὶ εἰς ὅσον) Inclusa haec verba addita sunt ex eodem MS. Sylb.

51. Καὶ εἰ πολλῶν) Vide Aristot. p. 17.

52. (Τοῦ) Inclusus artic. τοῦ additus ex eodem: alioqui legere posses, παντὶ τῷ ἀνθρώπου σώματι. Sylb.

53. Καὶ φωνὴ etc.) Vide Aristot. p. 21. sq.

ἀκριβῶς τε, καὶ λεπτῶς ὁρᾶν τε, καὶ καταμετρεῖν
τὰ ὄντα ἐν αὐτοῖς σημεῖα· ⁵⁴μικρὰ γὰρ ὄντα, με-
γάλας ἔχει τὰς διαφοράς. ⁵⁵Χρὴ δὲ μὴ προλέγειν
τοῦτον, ὃν μέλλεις Φυσιογνωμονεῖν, ἵνα μὴ κα-
τασκευάσῃ τοῦτον ⁵⁶μετασχηματίζων, καὶ ⁵⁷τα-
ράξῃ τὰ σημεῖα.

Β. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ¹ ΥΓΡΩΝ.

Ὀφθαλμοὶ ὕγροι, λάμποντες ὡς ² λιβάδες, ἥθη
χρηστὰ

tamen attente atque accurate videnda et di-
metienda sunt signa quae in ipsis conspiciun-
tur, quamquam enim sint parua, tamen ma-
gnum inferunt discrimen. Ei vero non de-
bes praedicere, si colligere vis signa physio-
gnomonica ab ipso, ne se ad hunc praeparet
actum, et formam transmutet, et signa tur-
bet.

II. De oculis humidis.

Oculi humidi splendentes vt liquores, pro-

X 3

⁵⁴. Μικρὰ γὰρ) Haud du-
bie Adamant. respexit ad
locum Ciceron. de offic. L.
I. 41. Sic nos si acres ac di-
ligentes esse volumus, anim-
aduersoresque vitiorum, ma-
gna saepe intelligemus ex
paruis. Ex oculorum obtu-
tu etc..

⁵⁵. Χρὴ δὲ μὴ) MS. Χρὴ
μέν τοι προλ. τ. Sylb.

⁵⁶. Μετασχηματίζων) For-
mae transmutatio et occul-
tationem affectuum, et inte-

riorum actionum, et simu-
lationem includit, quae
multas complectitur species,
de quibus Cic. ad Q. Fra-
trem L.VI. ep. 9. Nimis mul-
tis simulationum inuolucris
tegitur, et quasi velis qui-
busdam obtenditur frons;
oculi vultus per saepe mentiun-
tur: oratio vero saepissime.

⁵⁷. Καὶ ταραξῇ) MS. καὶ
καταράξῃ: minus apte. Sylb.

I. Ὑγρῶν) Haec vox ab-
est a Romana editione.

χρηστὰ φαίνουσι. 3 Παίδων ὀφθαλμοὶ, τοιοῦτοι.
 Εὐρύτης κορῶν, ἡλίθιον· 4 μικρότης δὲ, κακομηχανίαν
 κατηγορεῖ· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις,
 ὄφεις μὲν καὶ ἰχνεύμονες, πίθηκοι, καὶ ἀλώπεκες,
 καὶ ὅσα 5 (ἄλλα) κακομήχανα, 6 λεπτὸν ἐκδέ-
 δορκε· πρόβατα δὲ καὶ βόες, καὶ ὅσα εὐήθη, πλα-
 τὴ δέδορκεν. Ὅσα δὲ Φρενῶν εὖ ἔχει, τούτων αἱ
 κόραι κατὰ λόγον τῶν ὀφθαλμῶν εἰσὶν. Ὅσοι δὲ
 ἀνίσους τοὺς τροχοὺς τῶν κορῶν ἔχουσιν, 7 ἀθέμι-
 τοι. Οἱ δ' ἴσους ἔχοντες, φίλοι δίκης. Καὶ οἱ πε-
 ριδε-

bos mores indicant. Puerorum oculi tales
 sunt. Rectitudo pupillarum, stolidum, par-
 vitas vero astutiam arguit. Siquidem in aliis
 animalibus serpentes, ichneumones et vulpes,
 et quaecumque alia argute adspiciunt; oues
 vero et boues et quaecumque mansuetorum
 sunt morum, ample adspiciunt. Quicumque
 mentibus sunt probe sani, eorum pupillae
 etiam hanc in oculis feruant rationem. Qui-
 cumque autem inaequales habent pupillae cir-
 culos, iniusti sunt: qui autem aequales habent,
 iustitiam amant. Et qui circulos habent cir-

2. Λιβάνες) Polemo p. Polemonem quoque legi-
 194. habet ὕδωρ. Suidas tur.
 λιβάνος explicat per *fountem*,
 et ἐννυχρον τόπον.

3. Παίδων etc.) Haec non
 sunt apud Polem. l. l.

4. Μικρότης) Polemo p.
 195. μικρὰς τὰς κόρας, in al-
 terutro loco mendum est.

5. (Ἄλλα) Inclusum ἄλλα
 additum ex MS. Sylb. Apud

6. Λεπτὸν ἐκδ.) Polemo
 l. l. λεπτὸν ἐμβλέπουσι. Alte-
 rum hemistichium a πρόβατα
 vsque δέδορκεν, explicationis
 ergo additum, non legitur
 apud Polemonem.

7. Ἀθέμιτοι) Polemo ἀνέμη-
 τοι ἄνδρες. Οἱ δ' ἴσους etc. ve-
 ro absunt a Polemone.

ριδεδνημένους ταῖς κόραις τοὺς κύκλους ἔχοντες κα-
θάπερ ἐλαυνομένους, ἀθέμιτοι. ⁸ Εἰ δὲ τὸ σημεῖον
τοῦτο ἐφίξοιτο ⁹ αὐτῶν τῷ μετώπῳ, οἷον ¹⁰ νέφη
χλωρὰ, ἢ κυανὰ, ἢ ἑτεροχρῶν, ἢ ἀχλυώδη, ¹² ὑπὲρ
τῶν ὀφρύων φανταζόμενα, ¹³ (τούτων) ¹⁴ εἰς τὰ
οἰκεία δαίμων κατασκήψας, παντοίαις ἅταις αὐ-
τοὺς ἐλαύνει. ¹⁵ εἰ δὲ τὰ μὲν νέφη μὴ ἐφίξοιτο ταῖς
ὀφρύσιν, οἱ δὲ κύκλοι τὰς κόρας περιθέουσι, δεῖ
ἐπισκέψασθαι εἰ κατὰ τὸ αὐτὸ αἰεὶ περιθέουσιν.
ὅπερ ἐστὶ δεῖγμα τοῦ ¹⁶ ἀθεμίτου ¹⁷ αὐτοὺς ἐργά-
ζεσθαι,

cum agitant pupillas, et quasi circumvol-
ventes, iniusti. Si autem hoc signum infidet
ipsorum fronti, et tamquam nubes pallida, cya-
nea, aut alius coloris super supercilia ipso-
rum apparet, eorum domus inuadit daemon,
variis noxis eos agitans. Si autem nubes non
infidet ipsis superciliis, circuli vero pupillas
ambiunt, considerare oportet, an semper se-
cundum idem ambiant; quod indicio est, eos

X 4

8. Εἰ δὲ τὸ σ.) Polemo, εἰ δὲ πρὸς τῷ σημείῳ τούτῳ κα-
θέζεται αὐτῷ τ. μ. γ.

9. Αὐτῶν τῷ μ.) MS. αὐτοῦ
τῷ μετώπῳ. Sylb.

10. Νέφη) MS. habet νε-
φέλη. Sylb.

11. Ἀχλυώδη) Haec vox
non legitur apud Polemo-
nem. Explicationem autem
ipsius v. p. 203. n. 36.

12. Ὑπὲρ τῶν ὀφρ.) Haec
non leguntur apud Polem.

13. (Τούτων) Inclusum

τούτων abest a Rom. editio-
ne. Sylb.

14. Εἰς τὰ οἰκ.) Paulo ali-
ter haec se habent apud Po-
lem. sensu tamen non mu-
tato. Cf. Luc. XI. v. 24. 26.

15. Εἰ δὲ τὰ μ.) Hunc ca-
nonem etiam aliis Polemo
verbis expressit p. 196. sen-
su manente eodem.

16. Ἀθεμίτα) Polemo,
ἀνομιὰ ἔργα τελέσουσιν.

17. Αὐτοὺς) MS. singula-
riter αὐτόν. Sylb.

ζεσθαι, ἢ τινὰς Φόνους συγγενῶν, ἢ μίξεις, ἢ βρώ-
 σεις ¹⁸ ἀθεμίτους, καὶ ¹⁹ Θυσσεύους. ²⁰ Εἰ δὲ ἐν
 τῇ κινήσει οἱ κύκλοι ἀναστρέφονται, καὶ μεταξὺ
 εἰσιν τιὰ, ἢ κίνησιν λαμβάνουσι, τούτοις δρᾶται
 μὲν οὐδὲν, καταθύμια δὲ ἐστὶν αὐτοῖς ἔργα ἀθεμι-
 τα· καὶ ποτὲ μὲν ὀρέγονται τοῦ ποιῆσαι, ἄλλοτε δὲ
²¹ ἀπὸ φόβου, ἢ ²² ὀκνου καλύονται.

γ. ΠΕΡΙ

iniusta perficere, aut caedes propinquorum,
 aut coitus, aut vesci cibis vetitis, ac Thyesteis.
 Si autem in motu circuli farsum tolluntur, et
 interim stationem aliquam, aut motum assu-
 mant, iis quidem nihil obest, delectantur ve-
 ro operibus iniustis: et tunc maxime perfice-
 re appetunt, nisi arceantur per metum, aut
 pauorem.

18. 'Αθεμίτους) Polemo
 vti supra ἀνόμους καὶ εἰθιλω-
 ζήτους etc.

19. Θυσσεύους) R. edit.
 Θυσσεύους absque diphthongo.
 Sylb. Fabula, ad quam al-
 ludit, haec est: Thyesteus,
 filius Pelopis, Tantali ne-
 pos fuit, qui quum Atreo
 fratri, cui pessime cupiebat,
 aliter nocere non potuit,
 uxorem eius per adulterium
 polluit. Atreus vera ei fi-
 lium epulandum apposuit.
 Ob quae flagitia sol ne pol-
 lueretur, retro cursum con-
 vertisse fertur. V. Claud. in
 Paneg. Olybr. et Prob. v.

171. Ante Thyesteis iterum
 conterrita mensis Intercisa
 dies refugos vertetur in or-
 tus. Et Ouid. Metam. l. XV.
 Fab. 43. v. 32. Neue Thyesteis
 cumulemus viscera mensis.

20. Εἰ δὲ ἐν.) Etiam hic
 canon alio modo effertur a
 Polemone, p. 198.

21. 'Απὸ) Supra p. 178.
 l. 4. ὑπὸ φόβου. Sylb.

22. 'Οκνου) Intenfior me-
 tus hac voce innuitur v. So-
 phocl. in Aiac. v. 139. sq.
 Μέγαν ὀκνον ἔχω, καὶ πεφόβημαι
 Πτηνῆς ὡς ὄμμα πελείας. An-
 gor moerore, nimis stupeo
 Trepidantis more columbae.

γ. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ἢ ΠΕΠΗΓΟΤΩΝ.

² Πεπηγότες ὀφθαλμοί, πάντες ἄτοποι. Οἱ μὲν γὰρ ὑγρότεροι, δειλούς· οἱ δὲ ξηρότεροι, ³ μάργους· οἱ δὲ ὠχρότεροι, ⁴ ἐμβροντήτους σημαίνουσιν. Ὅσοι δὲ καὶ τὰς ὀφρῦς ἐγείρουσι, καὶ τὸ πνεῦμα ἀνασπῶσι, δύσβουλοι, ὠμόφρονες, ⁵ κακοφραδέες, ⁶ κενεόφρονες, παλίγκοτοι. ⁷ Οφθαλμοὶ ἐσηκότες, ὑπερυθροὶ μεγάλοι, γαστριμαργίας, καὶ λαγνείας μάρτυρες. Ἐὰν δὲ καὶ τῶν τοιούτων, καὶ τὰ κάτω τῶν ὀφθαλμῶν ⁸ ἀποσχίζοιντο, ταῦτα κατηγορεῖ, καὶ

III. *De oculis intentis.*

Oculi intenti ad vnum omnes sunt insolentes. Humidiores enim timidos, ficciores proteruos; pallidiores autem amentes significant. Quicumque autem attollunt supercilia, et alta spirant, mala consilia fouent, crudeles, mala machinantes, vana cogitantes et iracundi sunt. Oculi fixi, subrubri, magni testes sunt gulositatis et lasciuiae. Si autem talibus et oculi deorsum abscissi apparent, haec arguunt

X 5

1. Πεπηγότες) Hanc vocem pro vulgari ἐσηκότες reposui ex MS. et ipso capitis initio. Sylb.

2. Πεπηγότες ὀφθ.) Vide Polem. p. 199.

3. Μάργους) Pol. p. 200. πλήρεις παραχῶν.

4. Ἐμβροντήτους) Polemo l. l. μανικοὺς ἄνδρας. Ἐμβρον-

τήτοι autem sunt. qui attoluntur more stupore corripiuntur.

5. Κακοφραδέες) Haec vox non est apud Polemonem.

6. Κενεόφρονες) Pol. habet, κακονοήτοι.

7. Ὀφθαλμοί) Pol. p. 200. iisdem fere verbis haec habet.

8. Ἀποσχίζοιντο) Polemo

καὶ ἀναίδειαν, ἀδικίαν, ⁹ ἀπλησίαν, ἀμηχανίαν.
 Ὁφθαλμοὶ μικροὶ ἐσῶτες, φαίνουσι φιλόχρηματον,
 καὶ πάντοθεν κέρδη ¹⁰ περιποιούντα. Εἰ δὲ καὶ τὸ
 μέτωπον ἅμα ταῖς ὀφρύσι σπῶη εἰς τὸ μέσον,
¹¹ κερδαλεώτερός ἐστιν ὁ ἀνὴρ. Εἰ δὲ ¹² (καὶ) τὸ
 πᾶν σῶμα ἅμα τοῖς σημείοις τούτοις κατέλκοιτο,
 πρόσσετι καὶ τὸ ὀργίλον αὐτὸν εἶναι, καὶ ¹³ βοητῆν.
 Γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς πεπηγότας ἀλαμπεῖς ἔχοντι,
¹⁴ μήποτε Φιλίαν συνάψῃς, ¹⁵ μηδὲ γείτονα σχεῖν,

inuerecundiam, iniustitiam, auaritiam, et
 singularem malitiam. Oculi parui fixi, con-
 spicuum faciunt auarum, et omnis lucri cu-
 pidum. Si autem frons cum superciliis simul
 versus medium exsurgit, tunc lucri studio-
 sissimus talis est. Si autem simul his cum si-
 gnis totum conspirat corpus, indicat hoc, ta-
 lem esse iracundum et violentum. Oculos vero
 caesios, defixos et splendore destitutos qui
 habet, neque cum eo amicitiam contrahas,
 neque vicinum tibi facias, neque optes, vt te-

p. 201. κάτω ὀρῶντα. Ἀποσχ.
 forte commode *oculum fra-*
ctum notat.

9. Απλησίαν, ἀμηχανίαν)
 Polem. p. 201. καὶ πλείστον
 ἀμήχανον.

10. Περιποιούντα) Polemo
 l. l. ἐπινοοῦντα. Περιποιεῖν
ipsam comparationem lucri;
ἐπινοεῖν inhiationem tantum,
appetitum innuit.

11. Κερδαλεώτερος) Pole-
 mo habet superlatiuum,

12. (Καὶ) Inclusa καὶ ab-
 est a Rom. editione.

13. Βοητῆν) Romana edit.
 habet βητῆν, vitiose. Pole-
 mo βίαιον. Sed neque scri-
 ptura Sylburgii βοητῆν ferri
 potest, forte βοητὸν *clamo-*
sum, qui clamoribus aliis
 molestias creare studet.

14. Μήποτε) Polemo p.
 202. μηδέ ποτε habet, et pro
 σχεῖν ibi est ἔχης aptius stru-
 cturae verborum, vñ, ἢ πολί-

ἢ πολίτην εὖξῃ. Δολερὸς γὰρ ¹⁶ αὐτὸς, καὶ εἰς τὰ
 θεινὰ ἀγρυπνῶν ἐπὶ συμφοραῖς ἐτέρων. Ὀφθαλμοὶ
 ἐσῶτες (¹⁷ μικροὶ) ὑγροὶ, μέτωπον ἀναιμένον, βλέ-
 φαρα κινουμένα, δεικνύουσιν ἄνδρα φροντιστὴν, φι-
 λολόγον, φιλομαθῆ. Τοῦτο μόνον πεπηγότων
 ὀφθαλμῶν σχῆμα βέλτιστον.

δ. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ.

Ὀφθαλμοὶ ¹ κινούμενοι ταχέως, ταραχώδη, ὑπο-
 νοητὴν, ἄπιστον, ² μελητὴν μᾶλλον, ἢ δραστήριον
 δηλοῦ-

cum civis sit: fraudibus enim studet, et, ut
 calamitatem aliis adferat, maximopere inuigi-
 lat. Oculi fixi (parvi) humidi, frons re-
 missa, palpebrae mobiles, prudentem, litera-
 rum amantem et discendi cupidum indicant;
 quae quidem forma inter oculos intentos opti-
 ma tantum censetur.

IV. De oculis mobilibus.

Oculi celeriter mobiles, turbulenti, suspicio-
 sum, infidum, magis curiosum, vel nauum

την εὖξῃ non leguntur ibi-
 dem.

15. Μηδὲ) Romana editio
 diuissim dat μὴ δέ.

16. Αὐτὸς) Pol. l. 1. οὗτος,
 et post ἀγρυπνῶν inserit con-
 iunctionem καὶ.

17. (Μικροὶ) Inclusum
 μικροὶ forte ex Polemone ir-
 replit p. 201. l. 3.

1. Κινούμενοι ταχ.) Pole-
 mo p. 202. κινούμενοι ὡς τα-
 ραχώδεις ὑπάρχοντες.

2. Μελητὴν) Aptius μελητὴν
 cunctatorem: contra exem-
 plarium consensum. Sylb.
 Haec verba usque ad δηλοῦσι
 explicationis gratia addita
 sunt, nam desiderantur in
 Polemone.

δηλοῦσι. 3 Καὶ οἱ μὲν μετὰ τῶν ὀφθαλμῶν κινουῦντες τὰ βλέφαρα, 4 ἐπιπλεῖσον καὶ 5 ἀνάλκιδες εἰσι τὴν ψυχὴν· οἱ δὲ τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς ταχὺ κινουῦντες, τὰ δὲ βλέφαρα οὐχ ὁμοίως, 6 θαρσαλέοι οὗτοι· εἰσὶ δὲ τολμητῖαι ἐν τοῖς δεινοῖς. 7 Εἰ δὲ βραδυκίνητοι, 8 νωθεῖς, ἀργοὶ, δυσαίσθητοι, 9 χαλεπῶς ἀρχόμενοι, δυσκατάπαυστοι. Τὸ δὲ μέσον τῆς κινήσεως, μέσα πάντων ὧν εἶπον, σημαίνει. Ὀφθαλμοὶ 10 πάντα περιθέοντες ἀχλυώδεις,

indicant virum. Qui vero vna cum oculis mouent palpebras, admodum animo decidere solent. Oculos autem celerrime mobiles habentes, palpebras vero non aequae, audaces sunt, et difficilibus in rebus omnia tentant. Si autem sunt tarde mobiles, hebetes, rudes, sensibus labefacti, difficulter rem agredientes, et irrequieti sunt. Medium vero inter haec qui tenent, etiam medium de omnibus iam prolatis seruant. Oculi circumquaque omnia contemplantes et nebula quasi

3. Καὶ οἱ μὲν μετὰ) Pol. οἱ τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν ἄνδρες· p. 202. οἱ δὲ μεγάλοι τῶν ἢ δὲ τόλμη αὐτῶν ἐν δεινοῖς. ὀφθαλμ.

4. Ἐπιπλεῖσον) Rom. edit. sed ei δὲ habet etiam MS. diuifim ἐπὶ πλεῖσον, sicut apud Sylb.

5. Ἀνάλκιδες) Pol. p. 203. ἐνίσχυρον σημαίνουσιν ἄνδρα περὶ τὴν ψυχικὴν ἰσχύον.

6. Θαρσαλέοι.) Polemo, l. Polemone non exstant. 1. θαρρῶαλέοι. Reliqua vero 10. Πάντη περιθ.) Polemo sic ibi exstant: καὶ τολμητῖαι l. l. πάντα θεωροῦντες ἀχλυώδη.

δεις, ¹¹ μαργουσύνης κατηγόροι. Ὀφθαλμοὶ μεγά-
 λοι, ¹² εἰ τρέμουσιν, ἀποπληξίαν, καὶ ¹³ μαργο-
 σύνην, καὶ γαστριμαργίαν, καὶ οἶνοφλυγίαν, καὶ
¹⁴ ἀργίαν ¹⁵ τεκμαίρονται. Ὀφθαλμοὶ μικροὶ ὑπό-
 τρομοὶ γλαυκοὶ, ἀναιδεῖς, ¹⁶ ἄπιστοι, ἄδικοι, τὰ
 ἀλλότρια πράσσοντες κακὰ, ζῶντες ἀπὸ συμφο-
 ρῶν. Ὀφθαλμοὶ μικροὶ ¹⁷ ὑπότρομοι ¹⁸ χαροποί,
 ἢ μέλανες, τὰ αὐτὰ σημαίνουσι. ¹⁹ παρόσον, οἱ
 μὲν

obducti, lasciuia arguunt. Oculi magni,
 si trepidant, apoplexiam, et lasciuia et he-
 luationem, vinositatem et socordiam manife-
 stant. Oculi parui, tremore succussi, caesii,
 impudentes, infidi, iniusti, aliaque mala per-
 ficientes, et ab infortunis viuentes censentur.
 Oculi pusilli, tremore succussi, charopi, aut
 nigri, eadem significant: nisi quod charopi

11. Μαργουσύνης κ.) Pol. πράσσοντας κακὰ, ζῶντας ἀπὸ
 ματαίου ἀνδρὸς καὶ ἀκολάστου κα-
 τηγοροῦσιν.

12. Εἰ τρέμουσιν) MS. ὀφ-
 θαλμοῖς μεγάλοις τρέμουσιν, belle.
 Sylb. Polemo p. 204. in
 fine aphorismi haec collo-
 cat verba sic: καὶ μάλιστα εἰ
 τρέμουσιν οἱ ὀφθαλμοί.

13. Μαργουσύνην) Polemo
 substituit ματαιότητα.

14. Ἀργίαν) Polemo ha-
 bet λαγνείαν.

15. Τεκμαίρονται) MS. ex-
 hibet τεκμαίρου, belle. Sylb.

16. Ἀπίστοι etc.) Rom. ed.
 ἀπίστους, ἄδικους, τὰ ἀλλότρια

συμφ. subaudito verbo δηλοῦ-
 σιν, aut alio confirmili: Sed
 MS. cum Parisiensi et nostra
 editione consentit: eius-
 demque generis loquutio
 est etiam sequ. capite. Sylb.
 Forte vulgaris lectio ex Po-
 lemone translata fuit, qui
 habet accusativos.

17. Ὑπότρομοι) Abest
 haec vox a Polemone.

18. Χαροποι) Paris. h. l.
 et paulo post χαροποιοί: nec
 apte, nec v'sitate. Sylb. Se-
 quens particula ἢ abest a
 Polemonis exemplari.

19. Παρόσον) Rom. edit.

μὲν χαροποὶ, ἐμπληκτότεροι, καὶ ²⁰ ἀβουλότεροι·
εἰ δὲ μέλανες, δυσοργητότεροι, καὶ ἀναίσχυνοι.
Ὁφθαλμοὶ κλυζόμενοι κυμαίνοντες ²¹ ἐν αὐτοῖς, εἰς
ἀφροδίτια, καὶ εὐπαθείαν ἐπτόνεται· οὔτε δὲ ἀδι-
κοί, οὔτε κακοῦργοι, οὔτε ²² φύσεως φαύλης, οὔτε
ἄμουσοι.

ε. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΟΝ ΓΛΑΥΚΩΝ.

¹ Ὅποτε γλαυκοὶ ὄντες, μικροτάτας κόρας ἔχου-
σιν οἱ ὀφθαλμοί, ἀνελεύθεροι, καὶ πανοῦργοι καὶ
φιλοχρήματοι μᾶλλον ἢ ἄλλοι εὕρισκονταί. Γλαυ-
κοὶ ὀφθαλμοὶ ξηρότεροι, ² ἄγρια καὶ ³ ἀνώμαλα
ἢ θη

stupidiores atque consilii expertiores, nigri
autem iracundiores et impudentiores mani-
festant. Oculi humidi fluctuantes, in Vene-
rem et oblectationes inclinant; neque etiam
iniusti, neque malefici, neque pravae natu-
rae, neque rudes sunt.

V. De oculis caesis.

Si oculi caesi sunt, minimasque pupillas ha-
bent, illiberales magis, malefici et auari,
quam alii inveniuntur. Caesi oculi ficciores,
agrestes atque rudes manifestant mores; otio

diuifim παρ' ἑσόν, ex Polem.
p. 204.

20. Ἀβουλότεροι) Haec
vox non exstat apud Polem.
p. 205.

21. Ἐν αὐτοῖς) Polemo l.
l. εἰς αὐτοῦς ἐπαφροδίτιον καὶ ἐμπα-
θῆ ἀνδρα δηλοῦσιν.

22. Φύσεως φαύλης) Pole-
mo l. l. οὔτε φημι φαυλὴν.

1. Ὅποτε) Leuiter immu-
tatus legitur hic aphorismus
apud Pol. p. 205.

2. Ἀγρία) Hanc vocem
non agnoscit Polemo l. l.

3. Ἀνώμαλα ἢ θη) Rom.

ἦθη * κατηγοροῦσι· 5 σχολῇ μὲν βεβαμμένοι εἰσιν,
 ἀλλ' οὐ κυανῶ. Οἱ δὲ κυανοῖ, 6 ἐπίπαν ὑγρότε-
 ροί εἰσι. Καί εἰσιν οὗτοι πολὺ κρείττονες 7 τῶν
 ἑτέρων. Ὅσοι δὲ 8 ὑγροὶ ὄντες, ἐνσταθεῖς εἰσὶ, καὶ
 ἀλαμπεῖς, καὶ μεγάλοι, ἦθη ἄριστα ὀφθαλμῶν
 παρέχοντα. 9 Θυμοειδεῖς δὲ, καὶ οὗτοί εἰσιν· Ὅσοι
 δὲ ἀσθενῇ 10 τὰ γλαυκὰ ἔχοντες, ὑπολευκότεροί
 εἰσιν, 11 ἀνάλκιδες, καὶ δειλοὶ 12 πάντων μάλιστά
 εἰσιν ὧν εἶπον. Τὰ δὲ ἄλλα, ὡς τοῖς ἄλλοις ση-
 μείοις

enim sunt imbuti, neque coeruleo colore.
 Coerulei vero sicciore omnino sunt. Hi et-
 iam multo meliores sunt reliquis. Quicum-
 que vero humidi sunt, bene collocati, et
 absque splendore, ac magni, mores optimos
 ex oculis declarant: tales enim strenui sunt.
 Quicumque autem infirme caefios habent, et
 subalbidiores, infirmiores et timidiores inter
 omnes quam maxime sunt, de quibus dixi.
 Si autem aliter se habent, aliis quoque in iis

editio ἄνομα ἦθη. Sylb. Sic
 quoque Polemo l. l.

4. Κατηγοροῦσι) MS. et
 Paris. ed. pro κατηγοροῦσι ha-
 bent τίχτουςι. Sylb.

5. Σχολῇ μ.) MS. habet
 σχολῇ γὰρ βεβαμμένοι. Sylb.
 Quae vera est lectio propter
 seqq. βεβαμμένοι ἄλλ. etc. et
 Polemonis auctoritatem, sen-
 suque sic exigente.

6. Ἐπίπαν) Polemo sub-
 stituit ἐπειδάν.

7. Τῶν ἑτέρων) Polemo

p. 206. habet: τῶν ἄλλων κοι-
 νῶν ὀφθαλμῶν.

8. Ὑγροῖ) Polemo infe-
 rit vocem κυάνεοι.

8. Θυμοειδεῖς) Polemo dat
 θυμώδεις.

10. Τὰ γλαυκὰ) Rom. ed.
 pro τὰ γλαυκὰ habet κύκλα,
 ut supra apud Polem. p. 206.
 Sylb.

11. Ἀνάλκιδες) Polemo
 p. 206. ἀδύνατοι, sensu non
 mutato.

12. Πάντων μ.) Desunt
 haec verba apud Polem.

μείοις χρῶ καὶ ἐπὶ τούτων. Ὀφθαλμοὶ ¹³ αἰόλοι, μᾶλλον γίνονται ἐν τοῖς χαροποῖς, ἢ ἐν τοῖς γλαυκοῖς. Τέως δὲ περὶ τῶν γλαυκῶν αἰόλων λέγω. Ψηφίδες εἰσὶ ¹⁴ κυαναὶ περὶ τὰς κόρας κατὰ μέγεθος κέγχρου· ἕτεραι δὲ ξανθαί, ἴσαι ταῖς ἄλλαις τούτων ἐν ¹⁵ στοίχῳ οὐσῶν παραλλήλων, ὡς ὄρεος ¹⁶ παραθέει τὴν κόρην. Οἱ τοιοῦτοι ¹⁷ τοίνυν ὀφθαλμοὶ, δολερὰ ἦθη, καὶ ἐπὶ κλοπα μάλιστα ὀφθαλμῶν κέκτηνται· ¹⁸ ἀγχινοίας δὲ, καὶ συνέσεως ἱκανῶς

vtor signis. Oculi variegati magis existunt in charopis, quam in glaucis. Interea autem de glaucis variegatis loquor. Orbes sunt coerulei circa pupillas magnitudinis milii, ceteri vero rufi aliis similes, quo, quum e regione sunt constituti, cingulo quasi circumcurrunt pupillam. Igitur eiusmodi oculi fraudulentos et vafros mores in oculos conspicuos possident. Ipsi vero etiam ingenii acuminis et prudentiae apte participes sunt; formidolosi

13. Αἰόλοι) Polemo p. 207. habet ἀσθενεῖς, et in seq. quoque γλαυκῶν ἀσθενῶν.

14. Κυαναί) Polemo, κυανεαὶ παρὰ ταῖς κόραις ὅμοιοι κατὰ etc. Sylburgius in nota 51. ad Polemonis locum sic Adamantium legere asserit; quare miror ipsum hanc non admisisse in exemplari h. l. emendationem.

15. Στοίχῳ) Romana quoque tuetur Sylburgii lectionem στοίχῳ, mallet tamen ex Pol. τίχῳ, vide p. 208. not. 53.

16. Παραθέει) Rectius περιθέει, vt infra, κεφ. ζ'. περιθέουσι τὰς κόρας. Sylb. Polemo p. 208. habet περιακλουθεῖ.

17. Τοίνυν) Particula τοίνυν deest in Polemone, nec κέκτηνται satis apte hic positum.

18. Ἀγχινοίας) Hic canon non legitur in Polemone. Tali autem adspectu fuisse Vlyssē ex Homero discimus Odyss. N. v. 291. Κερδαλέος κ' εἶη καὶ ἐπὶ κλοπῆς ὅς τε

νῶς αὐτοῖς μέτεσιν. ἄτολμοι δέ εἰσιν. Οἱ δὲ αἰό-
λοι ὀφθαλμοί, καὶ μικροί, οὗτοι εἶεν κερδαλεώτεροι,
καὶ δουλοπρεπεῖς, ¹⁹ καὶ θῶπες τῶν ἐν δυνάμει, καὶ
²⁰ φιλοχρήματοι καὶ πράττοντές τι κρύφα, χαί-
ρουσι, καὶ εἰ μὴδὲν εἴη τὸ διάφορον, ²¹ κρύφα ἢ ἐκ
τοῦ φανεροῦ εἰπεῖν ἢ ποιῆσαι καὶ τὰ πάντα ²² ἐπὶ
κέρδει ποιεῖν ὀρέγονται, πλὴν ²³ ὅσα ὑπὸ δειλίας
κωλύονται. ²⁴ Ἀνάλκιδες γάρ εἰσι κατὰ τοὺς λα-
γῶους

quoque sunt. Variiegati autem oculi et parvi,
quaestuosiores, et illiberales, et assentatores
eorum, qui potentia pollent, et auari sunt.
Et si quid perfecerunt, gaudent in occulto,
ipsisque perinde est, utrum aperte, utrum clam,
aliquid aut loquantur, aut agant. Omniaque
lucri causa patrare incitantur, praeter ea, a
quibus retinentur timore. Tales siquidem

παρέλθοι ἐν πάντεσσι δόλοισι, do-
lus est et fallax, omnesque
alios superans astutia; quae
antecedentia in Adamantio
belle illustant. Sed eundem
porro laudat v. 297. sq. ἐπεὶ
σὺ μὲν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος
ἀπάντων Βουλῇ καὶ μύθοισιν,
quoniam tu quidem es homi-
num quam optimus omnium
consilio et verbis et v. 332.
sq. οὐνεκ' ἐπήτης τ' ἐσσι καὶ ἀγ-
χίνοος καὶ ἐχέφρων, quoniam
facundus es, et ingeniosus et
prudens.

19. Καὶ θῶπες) Pol. p.
208. καὶ πλέον διανοούμενον,
quem dicit Hom. l. I. v. 293.
σχέτλιον ποικιλομήτιν, θῶπες
enim sunt, ποικιλομόρφοι.

20. Φιλοχρήματοι) Roma-
na editio: φιλοχρήματοι, ἕτε-
ρα λέγοντες καὶ ἕτερα πράττον-
τες καὶ ἐν τούτοις κρυφῇ χαί-
ρουσι. Sylb.

21. Κρύφα ἢ ἐκ, etc.) Haec
apud Polemonem aliter le-
guntur, sensu manente.

22. Ἐπὶ κέρδει) Romana
ed. et MS. πάντα ἐπικερδῇ
ποιεῖν, ut supra quoque apud
Polem. p. 208. Sylb.

23. Ὅσα) Haec vox re-
posita ex MS. at Rom. ed.
habet ὅσον, ut supra ap. Po-
lem. p. 208. Sylb.

24. Ἀνάλκιδες) Pol. p. 200.
ἀσθενέες.

γῶσους ²⁵ (οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες.) ²⁶ Οἷς δὲ τὸ εἶδος
 ἐστὶ τῶν ὀφθαλμῶν ὅμοιον, (καὶ) ὀρθὴν εἰς ὀφθαλ-
 μῶν, ἄριστοι. Ὀφθαλμοὶ ἄνω ἐσταλμένοι ²⁷ μαρ-
 γοσύνης, καὶ ἀποπληξίας σημεῖον, ἢ νόσου τῆς
 ἱερᾶς καλουμένης, λαγνείας τε, καὶ γαστριμαργίας,
 καὶ οἰνοφλυγίας. Εἰ δὲ καὶ πρὸς τούτοις τρόμος
 εὐεΐη, ²⁸ οὐ πόρρω ἤκουσιν ἐπιληψίας. Εἰ δὲ ὠχροί
 εἰσιν, ²⁹ ὠμόφρονες, ἀπάνθρωποι, καὶ δειλόφθο-
 νοί, καὶ μισαιφόνοι. Ὑπέρευθοί δὲ μᾶλλον ὄντες,
 καὶ μεγάλοι, γίνονται ³⁰ (φιλοπόται,) φιλόκυβοι,
 φιλο-

viri ad modum leporum sunt timidi. In qui-
 bus vero similis in oculis apparet forma, et
 simul recta constitutio oculorum est, optimi
 sunt. Oculi sursum stantes vesaniae et apo-
 plexiae indicia habent, aut morbi sacri dicti,
 libidinisque, gulositatis ac ebrietatis. Si au-
 tem cum his signis coniunctus est tremor,
 epilepsia non longius remota est. Si autem
 sunt pallidi, crudeles, inhumani, occulte in-
 vidi, et caedibus se polluentes sunt. Subfusci
 autem magis existentes, si magni simul sunt, bi-
 baculos, ludorum amantes, femellarum ami-

²⁵. Οἱ τοιοῦτοι) Haec ver-
 ba et particula inclusa καὶ
 addita sunt ex Rom. edit.
 Sylb.

²⁶. Οἷς δὲ τὸ) MS. habet:
 οἷς τὸ εἶδος ἐστὶ τῶν ὀφθαλμῶν
 ὅμοιον· ὀρθὴν εἰς ὀφθαλμῶν
 ἀρίστη. Sylb.

²⁷. Μαργυσύνης) Romana
 editio ματαιοσύνης. Sylb. Sic-
 uti et apud Polem. p. 209.

²⁸. Οὐ πόρρω) Polemo p.
 209. οὐ μακρὰν ἐστὶν ἐπιληψίας.

²⁹. Ὠμόφρονες) MS. ὠμό-
 φρονες, φιλόφθοι, μισαιφθοί:
 recte. Sylb.

³⁰. (Φιλοπόται) et (φιλό-
 κυβοί) Haec verba inclusa
 addita sunt e Romana edi-
 tione. Sylb. Reliqua Syl-
 burgii non agnoscit Pol.

Φιλογύναιοι, (Φιλόκυνοι,) ³¹ ἄκοσμα φθεγγόμενοι,
³² κεκράκται, μάργοι δὲ μάλιτα. Ὀφθαλμοὶ κά-
 τω ἐτραμμένοι, ³³ (ἢ) δύομενοι, τὰ αὐτὰ τοῖς ἄνω
 ἐτραμμένοις δηλοῦσι· περιττότερον δὲ, ὅτι ³⁴ ἔγκο-
 τοί εἰσι, ³⁵ καὶ μῆνιν ἀγρίαν, καὶ ἀμείλικτον ἔχου-
 σιν· εἰ δὲ ὁ μὲν τῶν ὀφθαλμῶν ἄνω χωρῇ, ὁ δὲ,
 κάτω καθέλκηται, καὶ ³⁶ (ἔτι) τρόμος ³⁷ ἐν αὐτοῖς
 εἴη, αἳ τε ὀφρύες ³⁸ σπῶνται, καὶ ἄσθμα τραχύ,
 καὶ

cos, de canibus gaudentes, turpiliquos, ve-
 hementer blatterantes, et maxime libidino-
 fos indicant. Oculi conuersi inferiora ver-
 sus atque occidui, ea ipsa, quae sursum stan-
 tes, notant, magis autem propterea, quia
 pertinaciter sunt infesti, atque iram diutur-
 nam, faeuam et implacabilem tenent. Si
 autem alter oculus sursum eleuatur, alter ve-
 ro deprimitur deorsum, et in ipsis inest tre-
 mor, et supercilia diuelluntur, et respiratio

Y 2

31. Ἀκοσμα) Polemo l. l.
 ἄσχημα.

ἔγκροτοι: parum conuenien-
 ter. Sylb.

32. Κεκράκται) Romana
 et Paris. habent ἀκραται. MS.
 καὶ κράται: e quo ego fece-
 rim κεκράκται, tu si id no-
 lis, lege κράκται, vt infra II.
 Κεφ. ιζ'. ὑβρισταί, κράκται. Sylb.
 Polem. l. l. κρατύν.

35. Καὶ μῆνιν) Paulo ali-
 ter Pol. p. 211. sensu tamen
 non mutato.

36. ἔτι) Addita est haec
 particula ex Rom. edit. Sylb.

37. Ἐν αὐτοῖς εἴη) Structu-
 rae lex postulat ἐν αὐτοῖς ἐνῇ.
 Sylb.

33. Ἡ δύομενοι) Rom. ed.
 δύομενοι minus apte. A MS.
 abest comma istud ἢ δύομενοι.
 Sylb. Vide supra ad Pol. p.
 211. not. 64.

38. Σπῶνται) Rom. ed.
 συμμύονται. Sylb. Ex Pole-
 mone vulgaris est, p. 211.
 verba καὶ ἄσθμα τραχύ etc.
 aliter sunt apud eundem
 Polemonem expressa.

34. Ἐγκοτοί) Rom. et Par.

καὶ πυκνὸν ἀναΦέρεται, οὗτος 39 (εἰς τέλος) 40 ἐλήλακεν ἐπιληψίας.

5. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΠΑΡΑΤΕΤΡΑΜΜΕΝΩΝ.

Ὁφθαλμοὶ ¹ παρατετραμμένοι, εἰ μὲν εἰς τὰ δεξιά χωροῖεν, μαζίαν· εἰ δὲ εἰς τὰ ἀριστερά, ² μαχλοσύνην κατηγοροῦσιν· εἰ δὲ ³ παραβλῶπες ὄντες, εἰς τὸ ἐντὸς ὡς ἐπὶ τὴν ῥίνα νεύοιεν, χάρισι καὶ Ἀφροδίτῃ, καὶ ⁴ ἔρωτί εἰσι φίλοι. Ἐὰν δὲ ξηρότεροι ᾖσιν, καὶ

aspera compressaque existit, ii in fine corripiuntur epilepsia.

VI. De oculis volubilibus huc et illuc.

Oculi volubiles huc vel illuc, si versus dextram vergunt partem, fatuitatem notant, si vero versus sinistram, propensionem ad Venerem. Si autem strabones sunt, atque nutu ad internam nasi vergunt partem, laetitiarum Veneris, atque amorum solent esse amici. Si autem sunt ficciores, atque explicati, ne-

39. (Εἰς τέλος) Inclusa haec absunt a MS. Sylb. Forte ex Polemone tralata, p. 211.

40. Ἐλήλακεν) Romana pluraliter οὔτοι ἤλασαν. Sylb. Polemo singulo utitur numero.

1. Παρατετραμμένοι) Polemo p. 212. περιτετραμμένοι, vide ibi Sylb. n. 68.

2. Μαχλοσύνην.) Pol. ha-

bet λάγνον, p. 212. sed specialius exprimere vult Adamant. adulterium, quo sensu et vox μαχλοσύνη occurrit apud Hom. II. ω. v. 30. ἢ σὺ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν, quae ei praebeuit adulterium turpe.

3. Παραβλῶπες) Polemo

1. 1. περίβλεποι ὄντες

4. Ἐρωτί) MS. ἔρωσιν, ut in fine capitis. Sylb.

καὶ ⁵ ἀναπεπτάμενοι, μὴ ἐνόντος τρόμου, ⁶ κακοὶ
καὶ πονηροὶ, οὐ μὲν τοι κεχαρισμένοι χάρισιν, ἢ
ἔρωσιν, ⁷ αἰδῶς δὲ σφᾶς ⁸ περιλέλοιπε, καὶ δίκη.
Εἰ δὲ τρόμος ⁹ ἐνείη, κακοῦργοι καὶ πάντολμοι.

Ζ. ΠΕΡΙ ΑΙΟΛΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ.

Οἱ χαροποὶ ὀφθαλμοὶ ἀπὸ τῶν μελάνων χωρίζον-
ται ¹ τῷ αἰόλῳ. Πολλὰ γὰρ αὐτῶν τὰ εἶδη.
Καὶ οἱ μὲν μέλανες ὀφθαλμοὶ, ἀνάνδρα ἦθη, καὶ
² φιλοκερδῆ, καὶ ἄπιστα δηλοῦσιν· οἱ δὲ χαροποὶ,
³ τοιοῦ-

que tremor ipsis inest, mali sunt et pravi, ne-
que oblectationibus aut amoribus tenentur,
pudicitia enim et iustitia illos dereliquit. Si
autem ipsis inest tremor, malefici atque auda-
ces sunt.

VII. De oculis variegatis.

Oculi charopi variegatione potissimum di-
stinguuntur a nigris. Multae autem ipsorum
sunt formae. Oculi siquidem nigri, emolli-
tos mores, quaeustus cupidos et infidos mani-
festant. Tales autem sunt charopi. Niger

Υ 3

5. Ἀναπεπταμένοι) Pol. l. l.
ἀνεπώγμένοι.

6. Κακοὶ) Rom. edit. οὐ
κακοὶ καὶ π. Sylb.

7. Αἰδῶς) Polemo p. 213.
ἐντροπή. Obiter notamus er-
rorem ab Interprete com-
missum, qui vertit, in con-
versione, et legit ἐν τροπῇ diui-
sim, quum conianctim legi
debeat ἐντροπή verecundia.

8. Περιλέλοιπε) Rom. ed.
προείληφε. Sylb. Quae lectio
ex Polemone est, p. 213.

9. Ἐνείη) Polemo l. l.
ἐνεσι σὺν δάκρυσι, vocem κα-
κοῦργοι non agnoscit Pol.

1. Τῷ αἰόλῳ) Abest haec
vox a Polemone l. l.

2. Φιλοκερδῆ) Polemo ha-
bet δειλείαν.

3 τοιοῖδέ εἴσιν. 4 Εἰ μὲν χροιά ἐπιπρέποι αὐ-
τοῖς μέλαινα, ὡς ἀπλῶς 5 ἰδεῖν. 6 ἐσαθροῦντι δέ,
7 κέγχροι ἐνεῖσι πυρραῖ οὐ σφόδρα· αἱ δέ, λευκαί,
καὶ ἔτι λευκότεραι· ἅλλα δὲ 8 ὠχραί, καὶ ἅλλα
τοῦ ὠχροῦ τῷ πυρρῷ μεμιγμένα, ἢ τοῦ μέλανος τού-
τοις. Εἰσὶ δὲ καὶ αἱματώδεις κέγχροι 9 ἐν τοῖς μέ-
λασιν. Ἄλλοι δὲ κέγχρωτά μὲν 10 οὐ φέρουσι τὰ
εἶδη τῶν ὀφθαλμῶν, παντὸς δὲ τοῦ τροχοῦ τὴν ἔξω
11 ἴτυν μέλαιναν φοροῦντες, τὴν 12 ἐπὶ ταύτης πυρ-
ραῖν.

quidem color eos decet, si simpliciter aspici-
mus; probe autem speculanti milia rubra non
magna inesse videntur. Alba vero quaedam
sunt et rursus albidiora, et alia pallida, alia quo-
que pallida quibus, rubrum intertextum est, vel
in quibus nigrum apparet. Verum etiam sunt
milia sanguinea in nigris. Alii vero miliares
oculorum non exhibent formas, totius enim
orbis externi circumferentia nigra conspici-

3. Τοιοῖδέ) Rom. ed. τοιοῦ-
τοι εἰσὶ τῷ εἶδει. Sylb. Et sic
habet Polemo.

4. Εἰ μὲν) Polemo dat ἡ
μὲν γὰρ χροῖα ἐπιπρεπὴς αὐτοῖς
τῷ εἶδει μ.

5. Ἰδεῖν) Rom. et Paris.
ed. εἰδεῖν, rectius εἰπεῖν Sylb.
Sensui satis accommodata.

6. Ἐσαθροῦντι) Rom. et
Paris ed. εὖ ἀθροῦντι, probe
speculanti. Sylb. Hoc ver-
bum abest a Polemone.

7. Κέγχροι) Haec paulo
aliter leguntur apud Pole-
monem.

8. Ὦχραί) Polemo ha-
bet χρυσοειδεῖς.

9. Ἐν τοῖς μ.) Polemo, p.
214. καὶ τ. μ.

10. Οὐ φέρουσι) Polemo
εὖ φέρουσι, quem tamen
emendavit ibidem Sylbur-
gius in nota 77.

11. Ἴτυν) Rom. editio
ἴτυν ex errore typothetarum.
Hanc vocem non agnoscit
Polemo.

12. Ἐπὶ ταύτης) Rom. ἐπὶ
ταύτῃ, rectius, ut supra
quoque p. 114. l. 3. Sylb.

ῥάν. Ἐτεροι δὲ ὑπολευκότερα ἔχουσι τὰ πυρῥά,
 ἐν τοῖς μέλασι τὰ μὴ πάνυ πυρῥά. Ὅποσοις πόρ-
 ῥωθεν τὸ μέλαν μόνον ¹³ ἐπιπρέπει, γενναῖα τὰ
 ἦθη, συνετὰ, δίκαια, ¹⁴ εὐφυῆ, μεγάλα σημαίνει.
 Ὅσοις δὲ τὰ πυρῥά ταῦτα, πάνυ πυρῥά τετράγωνα,
 καὶ μὴ κεγχρωτὰ ἐνι, καὶ ὑπολάμπει ἔσω ὥσπερ
 πῦρ, καὶ ¹⁵ πρὸς τούτοις κέγχροι ὡχρὰ τοῖς ¹⁶ πυρ-
 ῥώδεσι μεμιγμέναι εἰσὶ, καὶ ἕτεροι γλαυκαὶ, ¹⁷ ἴτυες
 δὲ αἱματώδεις, ἢ κυαναὶ περιθέουσι τὰς κόρας, οὗ-
 τοι κακίστοι. Μεγάλοι δὲ ὀφθαλμοὶ, καὶ σίλβον-
 τες,

tur, et in illa rubedo. Alii vero habent sub-
 albida rubra, in nigris contra non admodum
 rubra. Quibuscumque vero e longinquo so-
 lum nigrum decenter inest, indicio est; eos
 ingenuis, probis, iustis, generosis, ac ad-
 mirandis esse praeditos moribus. Quibus-
 cumque autem illae rubedines admodum ru-
 brae sunt et quadratae figurae, et nihil inest
 pallidi, sed externe sicut ignis splendent; et
 praeterea milia pallida igneis sunt intermixta,
 aliae autem caesiae, et circumferentiae san-
 guineae, aut coeruleae sunt, circumdantes
 pupillas, tales sunt pessimi. Oculi magni,

Y 4

13. Ἐπιπρέπει) Polemo p.
 214. ἐπιτρέχει.

14. Εὐφυῆ) Haec vox non
 legitur apud Polem. qui
 substituit ἀλλάλων, et voci με-
 γάλα addidit ἐν ψυχαῖς.

15. Πρὸς τούτοις) Polemo
 p. 215. habet παρὰ τούτοις.

16. Πυρῥώδεσι) Gemino
 ῥῥ. scriptum etiam in MS.
 tamquam a πυρῥῶδε, non a πῦρ.
 Sylb. Et sic apud Polem.
 l. 1.

17. Ἰτυες δὲ αἱμ.) Polemo
 ὡς αἱμ. vide ibi Sylburgium
 n. 83.

τες, κινούμενοι δεδορκότες, οἷον θυμούμενοι ¹⁸ δε-
 δόρκασιν ἄνθρωποι, καὶ τὰ βλέφαρα σφῶν ¹⁹ ἀνα-
 πέπταται, πάντων οὗτοι χείριςτοι. ²⁰ λύκων γὰρ
 καὶ ὕων ἀγρίων τοιαῦτα εἶδη· οἱ δὲ καὶ τούτων
 ὠμότεροι, ἀγριώτεροι, ἀρπακτικώτεροι. Ἐν δὲ τοῖς
 χαροποῖς ὀφθαλμοῖς, ²¹ ἴσαί ἂν αἱ κέγχροι ᾧσιν,
 ἀγριώτερα τὰ ἦθη, ²² δυσοργητότερα, καὶ ὑβρισι-
 κώτερα, καὶ μοιχιδιώτερα ἀποτελοῦσι· μείζους δὲ
 οὔσαι, ἢ ἐλάσσους, ἠπιώτερα σημαίνουσιν. ²³ Αἱ
 δὲ αἱματώδεις τῶν κέγχρων ἐν τοῖς μέλασι, ²⁴ Φαρ-
 μακώ-

splendentes, mobiles, fixi, et aspectu homi-
 num iracundia correptorum, simul palpebris
 eleuatis, hi omnium sunt pessimi; nam lupi
 et apri eiusmodi formas habent. Hi more
 horum sunt crudeliores, ferociiores, atque
 rapaciores. Si autem in oculis charopis
 milia deprehenduntur similia, haec mo-
 res agrestiores, iracundiam, petulantiam
 et adulterium designant; minora autem et
 pauciora si sunt, modestos indicant mores.
 Si autem in nigro sunt sanguinea milia, ve-

18. Δεδόρκασιν) Polemo
 βλέπουσιν.

19. Ἀναπέπταται) Polemo
 ἀνοίγονται, πάντες οὗτοι ἄχρη-
 στοὶ ἄνδρες.

20. Λύκων γὰρ) MS. ha-
 bet, λύκων δὲ κ. Sylb.

21. Ἰσαί) Pro ἴσαι MS.
 habet ὅσον, itidemque su-
 pra p 216. l. 8. Sylb. Vide
 ibi n. 88.

22. Δυσοργητότερα etc.)

Haec apud Polemonem non
 leguntur.

23. Αἱ δὲ αἱμ.) MS. οἱ δ'
 αἱματώδεις. Sylb. Hic canon
 deest in Polemone.

24. Φαρμακώδεις) Sub hac
 voce in vniuersum omnes,
 qui magicis student artibus
 intelliguntur, etiam ii, qui
 potiones mortiferas praepa-
 rabant, de quibus fufius

Ioh. Iac. Bosius in duabus

μακώδεις ἀνθρώπους μὲνουσιν· ὥσπερ αἱ ὠχραὶ,
μαγγανείας, καὶ Φαρμάκων ἐπισήμονας. Οἱ μὲν
οὖν ὠχροὶ, ²⁵ δειλότεροι· οἱ δὲ αἱματώδεις, ἀβυ-
λότεροι, (καὶ) ²⁶ θερμότεροι. ²⁷ Ὅσοις δὲ οὐ κίγ-
χροι εἰσὶ χαροποι, ἀλλ' ἴтус ἐνεσι πεποικιλμένη,
δολερώτεροι. Εἰ δ' αἱματώδεις, τῆς ἴτους τὸ μέ-
γεθος, καὶ τὴν χροιάν ἐπισκέπτου. Ἴтус μέλαινα
σενή, ἑτέρα δὲ ²⁸ ἐπὶ ταύτης πυρρὰ ἐν ὑγροῖς ὀφ-
θαλμοῖς, εἴ γε μηδὲν ἄλλο ἄτοπον φαίνοιτο, ἀν-
δρα δηλοῦσι μεγαλόνουν, συνετὸν, δίκαιον, εὐφυῆ,
παιδεραστὴν ²⁶ πέρα τοῦ μετρίου. Ἡ δὲ χλωρὰ
ἴтус

neficum notant virum, sicuti pallidiores,
praestigiarum et venenorum gnarum. Ita-
que pallidiores quidem sunt timidiores, san-
guinei autem dementiores, et calidiores.
Quibuscumque vero milia non sunt charopa,
sed circumferentia est variegata, dolosiores
sunt. Si autem sanguinea totam circumfe-
rentiam occupant, ex colore rationem redde.
Circumferentia nigra et arcta, et alia in illa
rubra, in oculis humidis, si nullum appareat
signum incongruum, significat virum magna-
nimum, prudentem, iustum, generosum,
puerorum amatorem, ultra mediocritatem.

Y 5

differtationibus peculiaribus
egit Lips. 1736. editis: pau-
lo post eos appellat ipse Po-
lemo φαρμάκων ἐπισήμονας.

25. Δειλότεροι) Polemo
δολερώτεροι v. p. 216. n. 89.

26. Θερμότεροι) Polemo
θερμῶς τελούντας.

27. Ὅσοις) Paulo aliter
hic canon legitur apud Po-
lem. l. 1.

28. Ἐπὶ ταύτης) De hoc
dictum supra not. 12.
Sylb.

29. Πέρα) Rom. edit. πα-
ρὰ τὸ μέτρον.

ἴτης ἐπὶ τῇ μελαίνῃ, δολερὸν, ἄδικον, κλῶπα ἀργυ-
 ρίου, γυναιξὶν ³⁰ αἰσχεῶς ὁμιλοῦντα. Ἴτυες ³¹ αἰό-
 λι, τὴν χροιάν ταῖς ἴρισιν ἐμφερεῖς, ἐν μὲν ξηρο-
 τέροις ὀφθαλμοῖς ³² μαργοσύνην δηλοῦσιν· ἐν δὲ
 ὕγραῖς, μεγαλόνοιαν, καὶ ³³ εὐέπειαν, καὶ ἀνδρείαν,
 καὶ ὀρθοβουλίαν· ³⁴ ταχύτεροι δὲ εἰς ὀργὴν, καὶ
 εἰς τὰ ἀφροδίσια ἔργα ³⁵ (πάντα) ἐπτοημένοι.

η. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΚΟΙΛΩΝ.

Κοῖλοι πάνυ ὀφθαλμοί, οὐκ ἐπαινετοί· ὅποσοι δὲ
 κοῖλοι

Palida circumferentia in nigra, dolosum, in-
 iustum, furem nummorum, et cum mulieri-
 bus turpiter viventem. Circumferentiae va-
 riegatae colori iridis similes, in siccioribus
 quidem oculis, petulantiam, in humidioribus
 autem magnanimitatem, et facundiam, et
 fortitudinem, et rectum consilium innuunt.
 Celerrime vero ad iram propensi sunt, atque
 ad quascumque actiones feruntur venereas.

VIII. De oculis cauis.

Oculi valde caui non laudandi. Quicumque

30. Αἰσχεῶς) Polemo ad-
 dit ἀσώτως.

31. Αἰόλοι) Rom. editio
 αἰόλοι. Hic canon quoque
 variat apud Pol. p. 218.

32. Μαργοσύνην) Polemo
 habet ματαιότητα.

33. Εὐέπειαν) MS. εὐθε-
 πειαν: et mox ἀνδρείαν sine

diphthongo. Sylb. Polemo
 p. 218. εὐθυλογίαν, vide, si
 placet, quae ibi diximus
 n. 98.

34. Ταχύτεροι) Rom. edi-
 tio τραχύτεροι.

35 (Πάντα) Inclusam πάν-
 τα additum ex MS. Sylb.

κοῖλοι ὄντες, ὥσπερ ὕδωρ ἐν ἀγγείῳ ¹ ὑποκινουῦνται,
² (εἰ) καὶ μεγάλοι εἶεν, οὐ πονηροί, εἰ μὴ τι ἄλλα
 σημεῖον ³ κατηγοροίη. Τὴν γὰρ κοιλότητα, ἥ τε
 ἐκμᾶς καὶ τὸ μέγεθος παραμυθουῦνται· κοίλων γὰρ,
 καὶ σμικρῶν, ἥδη δόλια, ἐπίβουλα ἀνθρώποις,
 ζήλῳ καὶ φθόνῳ τετηκότα· ξηρότεροι δὲ ὄντες,
 πρὸς τοῖς εἰρημένοις κακοῖς, ἀπιστίαν, καὶ ⁴ προδο-
 σίαν σημαίνουσιν. Οἱ δὲ ὑπορρέοντες, δολερωτέρας·
 εἰ μὲν τοῖ ἅμα ⁵ ὑγρότητι ὑπορρέοιεν, μωρότερας.

9. ΠΕΡΙ ¹ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΕΞΕΧΟΝΤΩΝ.

Τῶν ἐξεχόντων ὀφθαλμῶν, οἳ οὐκ εἰσὶν ἐπαινετοί,
 τοῖς

autem caui sunt ad aquae modum in vase, si
 magni simul sunt, non mali censendi, nisi
 signum aliud accedat. Humor enim et ma-
 gnitudo compensant cavitatem. Cauti enim
 paruique fraudulentos mores, insidiosos, et
 qui marcescant prae odio et invidia, indicant.
 Sicciores vero quum sunt, praeter mala iam
 dicta, perfidiam et proditorem declarant.
 Sensim mouentes, perditos mores: si autem
 simul lasciuie mobiles deprehenduntur, fa-
 tuos significant.

IX. De oculis eminentibus.

Oculis eminentibus praediti, laudandi non

1. Ὑποκινουῦνται) Polemo
 p. 219. εἰ δὲ μὴ ὑποκινουῦνται.

2. (Εἰ) Inclusa particula
 ei addita ex MS. Sylb.

3. Κατηγοροίη) Polemo l. l.
 παρακολουθήσει.

4. Προδοσίαν) Polemo p.
 220. ἱεροσυλίαν, intensiori
 significatu, quippe quam
 proditio aliaque scelera se-
 quuntur sponte.

5. Ὑγρότητι) Polemo l. l.
 ἀβρότητι.

τοῖς μὲν ² οἶδημα περίκειται κύκλω, ³ τοῖς δὲ ὡς
 τάφρος βαθεῖα, καὶ τετὴν ⁴ περιθέει, δολεροὶ τὸ
 ἦθος· οἱ δὲ ἀνεσηκότες, ⁵ μαργοσύνην κατηγοροῦ-
 σιν. ⁶ Προπετεῖς ὀφθαλμοὶ αἱματώδεις, οἰνοφλύ-
 γων καὶ γαστριμάργων. Εἰ δὲ γλαυκοὶ οὔτοι εἶεν,
 ἀδίκους μὲν, ἀσυνέτους δὲ ⁷ ἴσθι. Εἰ δὲ ⁸ (καὶ)
 τὰ βλέφαρα ⁹ αὐτοὺς βαρύνει, πλείων ἢ ἀνοία.
 Εἰ δὲ οἰδοῦντες ¹⁰ εἶεν μικροὶ, ¹¹ πατροκτόνοι, καὶ
 μη-

sunt. Siquidem circumferentiam cingit in-
 tumescentia, profunda et angustata quasi
 fossa circumducti sunt, et fraudulentos mo-
 res declarant. Sursum vero eleuati, vesa-
 niam indicant. Prominentes oculi referti
 sanguine, vinolentiam et gulositatem. Si au-
 tem tales glauci sunt, iniustitia et insipientia
 ex illis cognoscitur. Si autem palpebrae ipsos
 grauant, maior est insipientia. Tumidi au-
 tem oculi ficciores existentes, parricidae, ma-

1. Ὀφθαλμῶν) Romana
 editio habet transpositis vo-
 cibus, ἐξεχόντων ὀφθ.

2. Οἶδημα) Vide quae ad
 Polem. p. 220. not. 105. di-
 ximus.

3. Τοῖς δὲ ὡς) Etiam si re-
 latius legas οἷς δὲ, tamen
 ne sic quidem constabit stru-
 ctura. Supra quoque apud
 Polemonem p. 220. similis
 est structurae perplexitas.
 Sylb.

4. Περιθέει) Polemo l. l.
 περιακολουθεῖ.

5. Μαργοσύνην) Polemo
 paulo vltcrius λεοντείαν, καὶ
 ματαιότητα, καὶ μανίαν.

6. Προπετεῖς) Polemo p.
 221. προπήδησις τῶν ὀφθαλμῶν.

7. ἴσθι) Polemo l. l. εἶναι
 νόει τοὺς ἄνδρας.

8. (Καὶ) Inclusa haec par-
 ticula addita est ex MS. Sylb.

9. Αὐτοὺς βαρύνει) Polemo
 l. l. αὐτῶν κρατοῦνται.

10. Εἶεν μικροὶ) Polemo
 εἰσι ξηροτέροι.

11. Πατροκτόνοι) Rom.
 editio, πατροφόντοι καὶ μητρο-

μητροκτόνοι, ¹² παιδοκτόνοί τε, καὶ ¹³ Φαρμακεῖς. Εἰ δὲ ὑψηλοὶ ὄντες ὀφθαλμοὶ, μεγάλοι τὲ, καὶ λαμπροὶ καὶ ¹⁴ εὐαγεῖς εἶεν, καὶ ὑγρὸν βλέποντες, δίκαιοι, συνετοὶ, φιλομαθεῖς, ἔρωτος πλήρεις· ¹⁵ οἷος ἦν ὁ φιλόσοφος Σωκράτης. Ὀφθαλμοὶ τοῦ προσώπου πόλυ ἐξέχοντες, μικροὶ πάνυ, καὶ πυρροὶ, οὐ φρενῆρη, ἀλλὰ ¹⁶ παρειμένον καὶ τὸ σῶμα, καὶ τὴν γλώτταν ¹⁷ εἶναί φασιν.

4. ΠΕΡΙ

tricidae, liberorum interfectores, et venefici sunt. Si autem oculi elati sunt, magni et lucentes, et agiles existentes, humidoque aspectu, iustos, prudentes, literarum amicos ac mulierosos in vniuersum declarant, qualis videlicet fuit Socrates philosophus. Oculi eminentes admodum in facie, valde parui et rubri, ostendunt insipientem virum, qui et corporis, et linguae causa contemnendus est.

φόνται. *Sylb.* Mendum inest in hac varietate lectionis a Sylburgio commissum, nam Romana editio πατρικτόνοι καὶ μ. quoque tuerur, forte sic legendum: *Parif. editio.*

12. Παιδοκτόνοι) Polemo παιδοφθόροι.

13. Φαρμακεῖς) Vide quae

de hac voce notauimus ad Pol. p. 221. not. 9.

14. Εὐαγεῖς) Polemo p. 222. εὐλαβεῖς v. ibi n. 110.

15. Οἷος) Polemo leui mutatione ὅποιος.

16. Παρειμένον) Rom. editio dat παρημένον.

17. Εἶναί φασιν) Polemo δηλοῦσιν.

ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΠΑΛΛΟΜΕΝΩΝ.

Οφθαλμοὶ μικροὶ ¹ παλλόμενοι, κακομηχάνους, καὶ δολίους· μεγάλοι δὲ, ἀνοήτους, καὶ μάργους ἐλέγχουσιν. Ὅσοι δὲ ὥσπερ ² ἐκθρώσκοντες πάλ- λονται, κακοὶ οὗτοι, εἰ μὴ μεγέθους εὖ ἔχωσι, καὶ ὑγρὸν καὶ λαμπρὸν βλέπωσιν. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ὀφθαλμοὶ, ³ (νοήματα) ἀδρά, ὑψηλά, ⁴ (καὶ) δραστήρια ἔργων μεγάλων παρέχονται, τόλμης καὶ μεγαλονοίας εἰς ἄκρον ἦκοντες, ὀργῆς δὲ ἀκρατεῖς, καὶ μέθης, μεγαλαυχοὶ, ⁵ κουφόνοι, οὐ πόρρω ἐπι- ληψίας, κλέος δὲ ἔχειν ὀρέγονται μείζον, ἢ κατ' ἀνθρώ-

X. *De oculis palpitantibus.*

Oculi parvi palpitantes, malorum machina- tores et dolosos, magni vero, insipientes et insanos notant. Quicumque vero quasi pro- filiando palpitant, hi sunt mali, nisi iustam habeant magnitudinem, et simul humido sint ac splendido aspectu. Tales enim oculi con- silia matura, sublimia et efficacia ad opera magna peragenda suppeditant, et audaciae et magni animi ad summum euecti sunt indi- cia: in ira vero incontinentiae et ebrietatis, ostentatores. inconstantes, ab epilepsia non longe remoti, magnamque inter homines

1. Παλλόμενοι) Peculiare fuit genus vaticinandi τὸ εἰδένισμα τῶν παλμῶν, de quo plura dicemus suo loco ad Melampodem.

2. Ἐκθρώσκοντες) Alias δετ- σχοντες appellantur, de qui- bus vide Pol. p. 220. not. 105.

3. Νοήματα) Haec vox addita est ex MS. Sylb.

4. (Καὶ) Inclusa coniun- ctio καὶ abest ab MS. Sylb.

5. Κουφόνοι) MS. κουφέ- νους: facta contractione ex κουφόνοες. Sylb.

ἀνθρώπους, ὥσπερ ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος. ⁶ Πε-
ριοιδοῦντες ὀφθαλμοὶ, ἀσεργεῖς, ὠμόφρονες, γα-
ξήμαργοι, λάγνοι, ⁷ κιθάρας καὶ αὐλοῦ καὶ μου-
σικῆς ἤττους. Τὰ δ' ἄλλα ἐκ τῶν ἄλλων σημείων
⁸ τεκμαίρου. Ὀφθαλμοὶ ⁹ πελιδνοὶ, εἰ καὶ τὰ ἐντὸς
σημεῖα ὁμολογοίη, ἄπιστοι, ἄδικοι, παντολμία.

ια. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΣΚΟΤΙΩΝ.

Ὀφθαλμοῖς ¹ σκοτίοις ² ἄτη ἐνοικεῖ. *ξηρότεροι*
δὲ

vel appetunt gloriam, vti Alexander Macedo.
Tumidi oculi, implacidos, crudeles, gulosos,
libidinosos, citharae, et tibiae et musices
deditos declarant. Reliqua autem ex aliis collige
signis. Liuidi autem oculi, si interna simul
concordant signa, perfidos, iniustos, et au-
dacious proieciam notant.

XI. De oculis tenebricosis.

Ardor nocendi oculis infidet tenebricosis, si

6. Περιοιδοῦντες) Tumidi, *σκευάζειν, quod musica potest*
mallem, vt potestas verbi *animi morem aliquem facere.*
magis intelligatur, redde- *Mores autem vel probi vel*
re, *tumidi circumquaque.* *pravi sunt: propter probos*

7. Κιθάρας etc.) Mores *mores ex Arist. addiscenda,*
remissos ac desides contra- *propter prauos repudianda.*

hi, et homines imbelles ac *8. Τεκμήριον) Romana*
ignauos ex musices usu ef- *editio τεκμήριον, vitiose.*

fici; praesertim si figurae *9. Πελιδνοὶ) Hanc vocem*
harmoniarum et rhythmo- *pro vulgari πελιδνοὶ reposui*
rum molles fuerint et re- *ex MS. Sylb.*

missae, innumeris locis ve- *1. Σκοτίοις) Polemo, p.*
terum comprobatur, et Ari- *222. σκοτεινοὶ εὐ πολύφρονες*
stot. Polit. L. VIII. c. 5. as- *σημαίνουσιν ἄνδρας.*

serit, ὅτι δυνατόν ποιοῦν τι τὸ *2. Ἄτη) Proprie est dea*
τῆς ψυχῆς ἡδονῆς ἢ μουσικῆς παρὰ *hominibus infortunia im-*

δὲ ὄντες, 3 ἀπιστότεροι· εἰ δὲ καὶ μικροὶ εἶεν, δολεργοί, ἐπίβουλοι, κακότεχνοι, 4 παλίμβουλοι. Ὀφθαλμοὶ σκότιοι, ὑγροί, 5 (καὶ) αὐτάρκως μεγέθους ἔχοντες, εὐσταθῆ, φροντιστῆν, πολυθεάμονα, εὐμαθῆ, εὐλαβῆ, δειλὸν, καὶ 6 ἐγγύς φειδωλίας δηλοῦσιν. Οἱ δὲ 7 ἀχλυώδεις αὐτῶν, δολεργοί, ἀπιστοί, ἀκόλαστοι.

β. ΠΕΡΙ

sunt ficciores, perfidiores; si autem simul sunt parui, subdolos, insidiosos, fraudulenter impios, ac inconstantes in consiliis indicant. Oculi obscuri humidi, et idonea praediti magnitudine, indicant constantem, prudentem, valde peritum, ingeniosum et circumspexitum, proinde et timidum, qui parsimoniae proximus est. Nebula autem obducti, dolosos, perfidos, intemperantes designant.

mittens, v. Hom. Il. ε. v. 501. sqq. Ἡ δ' Ἀτῆ, σθεναρή τε, καὶ ἄρτιπος, οὐνεκα πάσας Πολλὰν ὑπεκπροθέει, φθάνει δὲ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν Βλάπτουσ' ἀνθρώπους. Ipsa vero Ate robustaque et pedibus integra, ideoque omnes multo praecurrit, praeuenitque omnem per terram, Laedit homines. Deinde quoduis damnum, nocendi studium, haec vox notat.

3. Ἀπιστότεροι) Polemo l. 1. ἀνωτέρως.

3. Παλίμβουλοι) Polemo l. 1. προβούλους v. not. 114.

5. (Καὶ) Inclusa coniunctio abest a MS. Sylb. Neque eam Polemo p. 223. agnoscit.

6. Ἐγγύς φ.) Polemo habet φειδομένους.

7. Ἀχλυώδεις) Polemo ἀσχυμώδεις. Tribuitur haec forma his moribus, quia pericula cum vitiis coniuncta non vident; de quibus Hom. Il. ε. v. 123. Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλουν, ἣ πρὶν ἔπηνεν, Ὅφρ' εὖ γινώσκαι. Nubem praeterea rursus ab oculis semoui, quae prius inerat, ut bene discernas.

β. ΠΕΡΙ ΕΥΦΕΓΓΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ.

Οἱ δ' ἐναντίοι τούτοις εὐφεγγεῖς, ἄριστοι ὀφθαλμῶν, ¹ εἰ μὴ τι ἄλλο ἀντιλέγει σημεῖον. ² Πάντα γὰρ ἀκριβῶς ἐπισκέπτεσθαι δεῖ.

γ. ΠΕΡΙ ΜΑΡΜΑΡΥΣΣΟΝΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ.

Ἐὰν μαρμαρύσσωσιν ¹ (οἱ) ὀφθαλμοί, ² καὶ φῶς ἐν αὐτοῖς ᾗ, οὐκ ἀγαθοί· μαρμαρυγὴ γὰρ, εἰ ἐν γλαυκοῖς, καὶ αἱματώδεσιν ὀφθαλμοῖς εἴη, ³ θερμου-

XII. *De oculis egregie splendidis.*

Opponuntur his egregie splendentes, quippe qui inter oculos sunt optimi, nisi aliud signum aduersetur: omnia siquidem accuratius sunt considerata.

XIII. *De oculis nitentibus.*

Si oculi ad modum marmoris nitent, et lux in illis inest, non sunt boni. Nitor si in glaucis sanguineque repletis inueniatur oculis, in operibus caliditatem et audaciam proiectam

1. Εἰ μὴ τι ἄ.) Transpositis verbis habet Polemo, εἰ μὴ ἄλλο τι.

2. Πάντα) Haec verba abfunt a Polemone.

1. Οἱ) Articulus οἱ additus ex MS. Sylb. Polemo quoque hanc tueretur lectionem.

2. Καὶ φ.) Polemo p. 223. καὶ φ. ε. ἄ. εἰσιν ἐν γλαυκοῖς ὀφ.

3. Θερμουργίαν) Polemo θερμὸν ἐν ἐκάστῳ πράγματι. Θερμουργία autem innuit facinus cum audacia temeritateque patratum, absque omni praeuia deliberatione, solum per affectuum vehementiam commissum.

μουργίαν, καὶ παντολμίαν δηλοῖ, ὡς ἐγγυὲς μανίας
 4 ἤκειν· εἰ δὲ ἐν χαροποῖς εἴη, δειλίαν· πᾶν γὰρ
 χρεῖμα οὗτοι φοβοῦνται, καὶ 5 πτώσσουσι, καὶ
 πάντα ὑπονοοῦσι. Μέλανες δὲ ὀφθαλμοὶ μαρμα-
 ρύσσοντες, κάκιςτοι, καὶ 6 δειλοὶ, καὶ κακομήχανοι
 σφόδρα. Εἰ δὲ οἱ τοιούτους ὀφθαλμοὺς ἔχοντες,
 καὶ 7 γελῶεν, 8 εἰς ἀκρότατα κακίας ἤκουσιν. Ὀφ-
 θαλμοὶ γοργὸν βλέποντες, δεινοί· οἱ μὲν 9 ὑγρὸν
 βλέποντες, θυμοειδεῖς, 10 ἄλκιμοι, 11 ἀριμανέες,
 εὐθυε-

notat, et quod quis maniae sit propinquus.
 Si autem in charopis est, timiditatem signifi-
 cat, tales enim omnem auersantur laborem,
 terrore perculsi, et in omnibus suspiciosi sunt.
 Nigri autem oculi nitentes pessimos, timidos
 et malorum machinatores magnos declarant.
 Si autem tales oculos habentes simul subri-
 dent, ad summum malitiae euecti sunt fasti-
 gium. Oculi torui, terribiles; siquidem
 sunt humidi, strenuos, robustos, bellicosos,

4. Ἦκειν) Polemo loco
 cit. εἴναμ.

5. Πτώσσουσι) Polemo πι-
 πτουσι, vide quae p. 224. not.
 118. Sylburgius monuit.
 Sic quoque verbo καταπτώ-
 σειν utitur Hom. Il. ε. v. 254.
 et fugam laboris per igna-
 viam voce σικνεῖω indicat.

6. Δειλοὶ) Pro hac voce
 supra p. 224. lin. 7. est δέ-
 λιοι. Sylb.

7. Γελῶεν) Polemo ὑπυγε-
 λῶσιν.

8. Εἰς ἀκρότατα) Posses
 etiam legere εἰς ἀκρότητα.
 Sylb. Quam lectionem Po-
 lemo quoque firmat.

9. Ὑγρὸν) Polemo, p. 225.
 ἔνυγροι, et pro θυμοειδεῖς dat
 θυμώδεεις.

10. Ἀλκιμοι etc.) Polemo
 ἰσχυροὺς, μανικοὺς, τεραχυλό-
 γους, ταχυέργους.

11. Ἀριμανέες) MS. ἀρει-
 μανέες, diphthongds. Sylb.
 Quae lectio vltatior est.
 Explicat autem Adamantius

εὐθυπεῖς, ταχύεργοι, ἀπρονοήτοι, ¹² ἄκομφοι,
¹³ ἄκακοι εἰ δὲ ¹⁴ ξηρόν, κάκιστοι, ἀθέμιτοι εἰ δὲ
καὶ μικρότεροι εἶεν, καὶ κοῖλοι, χεῖρους, ὠμόφρονες,
ἐπιβουλοι, ¹⁵ κρυψίνοι, ¹⁶ παντορέκται. Εἰ δὲ ἐπὶ
τοιούτοις ὀφθαλμοῖς ¹⁷ ἐπισκύνιον ¹⁸ βαρὺ θέει, καὶ
ὀφρύες εἰς τρυχυνόμενα, ¹⁹ βλέφαρά τε ὀρθὰ,
σημαίνει ²⁰ καὶ ἀλήνην ²¹ μετὰ εὐβουλίας. Ὅσοι
δὲ

graues in sermonibus, celeres in agendo, im-
prudentes, simplices, infatigabiles: si autem
sunt sicci, pessimos iniustissimosque declarant.
Si autem minores sunt et caui, peiores sunt, cru-
deles, insidiosi, sensus celantes animi, omnia-
que efficientes. Si autem eiusmodi oculi cu-
ticula crassa obducti sunt, et supercilia ex-
asperata, palpebrae rectae, haec omnia indi-
cant robur cum prudentia coniunctum. Qui-

Z 2

quae in vniuersum Polemo
de furore dixerat, peculia-
riter, per ἀρ. qui insania,
furore bellandi agitantur.

12. ἄκομφοι) Suidas ex-
plicat per εὐτελής Pol. ἀπρο-
νοήτους.

13. Ἄκακοι) Ex MS. hanc
vocem reposui pro vulgari
ἄκαμοι. Ἄκακοι videtur in-
solentius. Sylb.

14. Ξηρόν) MS. habet ξη-
ροί, sicci. Sylb. Sic et Pole-
mo, qui in sequentibus pro
ἀθέμιτοι quoque habet ἀνόμους.

15. Κρυψίνοι) MS. κρυψίνους,
ut supra κρυφίνους p. 350. l. 9.
Sylb.

16. Παντορέκται) Polemo
p. 225. πάντων δὲ ἐπιθυμοῦν-
τες.

17. Ἐπισκύνιον) Vera haec
scriptura est, non ἐπισκύνιον,
v. supra p. 226. not. 127.

18. Βαρὺ θέει) Polemo p.
226. ἐννεῦον.

19. Βλ. τε ὀρθὰ) Trans-
ponit Romana editio haec
verba, ὀρθὰ τε βλέφαρα.

20. Καὶ ἀλήνην) Haec vsque
ad finem capitis paulo ali-
ter leguntur apud Pole-
monem p. 226. quem con-
sule.

21. Μετὰ εὐβουλίας) MS.
μετὰ ἐβουλίας. Sylb.

δὲ τὸ μὲν ἐπισκύνιον, καὶ τὰς ὀφρεῖς, τὰ δὲ βλέφαρα μὴ οὕτως ἔχουσι, τὸ δὲ βλέμμα τραχὺ, καὶ πικρὸν, χεῖρις οἱ εἰσὶν οὗτοι πάντων.

ιδ. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΓΕΛΩΝΤΩΝ.

Ὁφθαλμοὶ οἷς ἡδονή, καὶ γέλως ἐνοικεῖ, ¹ οὐ πάντῃ ἀναίτιοι. Εἰσὶ γὰρ καὶ ἐν τούτοις δολεροί, ² κρυψίνοι, κακομήχανοι, κακοῦργοι. Ὅποσοι δὲ ἅμα τῷ γέλωτι ὑποβλέπουσιν, καὶ ξηροὶ εἰσι, κακίσοι ὀφθαλμῶν. Καὶ οἱ κοῖλοι δὲ ὀφθαλμοὶ, γέλωτα ἔχοντες, ὥσπερ ³ λοχῶντες, κακὸν τι ⁴ τυρεεύουσι.

cumque autem et tali cuticula, et superciliis palpebrisque destituti sunt, et oculum confragofum ac feuerum habent, hi omnium sunt deterrimi.

XIV. De oculis ridentibus.

Oculi in quibus voluptas et risus infidet, non prorsus inculpati. Sunt enim in illis dolosi, animum occultantes, mala machinantes perficientesque. Qui simul cum risu limis suspiciunt oculis, et sicci sunt, pessimi oculorum habendi. Caui autem oculi ridentes, quasi gratiam captantes, malum aliquod struunt.

1. Οὐ πάντῃ ἀν.) Pol. p. 227. οὐ πολὺ εἰσὶν ἐπαινετοί. habet etiam MS. Syll. Polemo non agnoscit.

2. Κρυψίνοι) MS. κρυψίνοσι, incontracte. Syll. Pol. κρύπτοντες τὸν νοῦν, καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῶν.

3. Λοχῶντες) Par. et Rom. editt. λοχοῦντες, sed λοχῶντες

4. Τυρεεύουσι) MS. habet τυρσεεύουσι: minus conuenienter. Syll. Polemo p. 228. κακὸν τι βουλευέσθαι τὸν ἄνδρα μαρτυροῦσιν.

ρεύουσι. Καὶ εἰ ⁵ τὰ ἐκτὸς τῶν ὀφθαλμῶν κινῶντο, οἷον μέτωπον, καὶ παρειὰ, καὶ ὀφρύες, καὶ χεῖλη, κακὸς γέλως οὗτος. Βουλὴν γὰρ ἐπιτείνει πονηράν, ἢ πρᾶξιν ἄδικον σημαίνει. Καὶ μὲν πρὸς τῷ σεσηρό-
τι, μύωσί γε, καὶ ὀρώσιν ἀτενὲς, βουλευόνται ἔργα ἄδικα. Εἰ δὲ ⁶ ἀναπεπταμένους καὶ σεσηρότας ἔχοιεν, πέπρακται αὐτοῖς ἀθέμιτα ἔργα. Τοὺς δὲ καὶ ⁷ μεγάλα γελῶντας, ⁸ ἐπιβουλοτέρους καὶ κακουργοτέρους μαντεύουσιν, εἰ ξηροὶ εἴησαν· ⁹ εἰ δὲ ὑγροὶ

Et si partes externae circa oculos mouentur, quales sunt frons, malae, supercilia et labia, tunc eiusmodi risus prauus est. Malum enim consilium indicat, aut iniustam actionem significat. Si autem simul hiant, et conniuent, et fixe aspiciunt, iniusta opera intendunt. Si vero oculos habent apertos ac hiantes, hi iniustas patrant actiones. Qui autem admodum ridentibus sunt oculis, praesagiunt infidiosiores, et malitiosiores viros, si scilicet

Z 3

5. Τὰ ἐκτὸς) MS. habet τὰ ἐντὸς, *interiora*. Sylb. Hic canon non exstat apud Pol. et praecedentis vberior explicatio esse videtur.

6. Ἀναπεπταμένους) Polemo p. 228. habet ἀνεωγμένους, et in seqq. pro ἀθέμιτα legit ἄνομα.

7. Μεγάλα) MS. habet μέλα. Sylb. Polemo l. l. πάνυ ἀνεωγμένους καὶ γελῶντας. Talis risus ab Homero dici videtur ἄσβετος in *Odyss.*

9. v. 326. sq. "Ἀσβετος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακαρέεσσι θεοῖσι Δολοὺς εἰσορόωσι πολύφρονος Ἥφαιστοιο. Immensus autem risus excitatus est diis beatis Dolos inspicientibus prudentis Vulcani.

8. Ἐπιβουλοτέρους) Vocem κακουργοτέρους omisit Polemo, et pro μαντεύουσιν substituit μαρτυροῦσιν.

9. Εἰ δὲ) Ei cum subiunctiui modi verbo ὥσιν habet etiam MS. Sylb.

ὕγροὶ ὥσιν, ἄκακα μὲν ἦθῃ, ¹⁰ μάταια δὲ πα-
 ρέχονται, κακῶν ἀπαθῇ, ἀνόητα, ἄσorgen, ἀκό-
 λατα. Ὀφθαλμοὶ μειδιᾶντες ἅμα ὑγρότητι, βλέ-
 φαζα ¹¹ ἀνειμένα, μέτωπον μαλακόν, ¹² τὰ ἀμ-
 φι τὰ ¹³ (βλέφαζα) λαγαρά, ἦθῃ δηλοῦσι μεγα-
 λοπρεπῇ, δίκαια, ἡμερα, εὐσεβῇ, φιλόξενα,
 συνετὰ, εὐβουλα, ¹⁴ ἔρωτος πλέα.

15. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΣΚΥΘΡΩΠΩΝ.

Ὀφθαλμοὶ σκυθρωπάζοντες ἅμα ὑγρότητι, ¹ φρον-
 τίζουσι, (καὶ) φλοτεχνούσιν. Ἐὰν δὲ ² συμμύωσιν αἱ
³ ὀφρύες

ficci sunt. Contra vero si humidi, non pra-
 vos quidem produnt mores, at vanos tamen,
 nullis malis obnoxios affectibus, insipientes,
 naturalis expertes amoris, libidinosos. Oculi
 subridentes cum humiditate, palpebrae mo-
 biles, frons remissa et ambae palpebrae laxae,
 magnificos, iustos, mansuetos, bene consulen-
 tes, et amoris plenos mores declarant.

XV. *De oculis austeris.*

Oculi austeri et humidi, de prudentia et ar-
 tium amore perhibent testimonium. Si au-
 tem conniuent supercilia tamquam laxa, et

10. Μάταια) Haec vox
 aequae ac ἀνόητα absunt a
 Polemone.

11. Ἀνειμένα) MS. ἐνει-
 μένα. Sylb.

12. Τὰ ἀμφὶ) Polemo p.
 229. τὰ ἀμφότερα λ.

13. (βλέφαζα) Haec vox
 addita ex eodem MS. Sylb.

14. Ἐρωτος πλέα) Polemo
 ἔρωτος πλήρεις.

1. Φροντίζουσι καὶ φ.) Po-
 lemo πτερυγιστὴν καὶ φιλοτέχνην
 ἄνδρα μαρτυροῦσιν.

2. Συμμύωσιν) MS. συνε-
 ὡσι. Sylb. Polemo p. 230.
 συμβῶσι.

3 ὀφρύες ὡς χαλαραί, καὶ τὸ μέτωπον χαλαρὸν ἅμα τῇ σκυθρωπότητι, πιστὰ τούτων ἦθῃ, βέβαια, χρηστὰ, εὐβουλα, 4 πιτυτά. Ξηροὶ δὲ ὀφθαλμοὶ λυπηρὸν βλέποντες, 5 ἄτης εἰσὶ πλήρεις· εἰ δὲ καὶ μέτωπον εἴη τραχὺ, καὶ βλέμμα ἀτενές, 6 (καὶ) βλέφαρα ὀρθὰ, 7 ἀγρία βουλεύματα τούτοις. Πᾶν 8 (τε) ἔργον οὗτοι 9 ποιήσονται ἂν, καὶ οὐδὲν κακὸν ἀτέλεστον αὐτοῖς.

ΠΕΡΙ

frons simul laxa est in austeritate obtutus, talium mores sunt probi, firmi, vtilis, prudentes et sapientes. Sicci vero oculi tristi aspectu, pleni damnorum sunt. Si autem frons est scabra, oculi fixi, et palpebrae rectae, agrestia consilia haec innuunt. Tales siquidem omnem peragunt rem, et nihil mali ab iis omittitur.

Z 4

3. Ὀφρύες ὡς χ.) Polemo, l. 1. ὀφρύες εἰσὶ κεχαλασμέναι. Obiter notandum in Polemonis loco emendandam esse interpretationem, ubi vox ὀφρύες per palpebras reddita est, pro supercilia. Idem error irrepfit ibi in not. 138.

4. Πιτυτά) Polemo l. 1. substituit σῶφρονος.

5. ἄτης εἰσὶ πλ.) Polemo φιλοφροσύνης εἰσὶ πλ. Alteruter locus mendo laborare videtur, forte apud Pole-

monem φιλοχρημοσύνη est legendum, quippe quae iniustitiam et quaeuis mala producit.

6. (Καὶ) Inclusa καὶ abest a MS. Syll. Neque eam agnoscit Polemo.

7. ἄγρια β. etc.) Paulo aliter haec a Polemone prolata sunt.

8. (Τε) Inclusa τε abest a MS. Syll.

9. Ποιήσονται) MS. ποιήσεσθαι. Syll.

15. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΣΥΓΚΛΕΙΟΝ-
ΤΩΝ ¹ (ΚΑΙ ΜΥΟΝΤΩΝ).

Ὅποσοι δὲ ὀφθαλμοὶ ² πυκνὰ συγκλείονται, ³ καὶ αὐθις ὑπανοίγονται, ἐπίβουλοι οὗτοι, καὶ ⁴ ἐπικλοποι εἰ μέντοι ὕγροί εἶεν, Φροντιστὰς, καὶ Φιλότεχνοι. Εἰ δὲ τρόμος αὐτοῖς ἐνείη, καὶ ἅμα ὠχρότης, ⁵ μαργοσύνην, ἢ ἐπιληψίαν ⁶ δηλοῦσιν. Ὅποσοις δὲ ἢ αὐτὴ ⁷ στάσις αἰεὶ ἐστίν, εἰ μὲν πρὸς τὸ συγκλείεσθαι ⁸ ἀπορρέοιεν, καὶ ἐς τὸ ἄνω ⁹ χωροῖεν, μαχλοσύνην ¹⁰ (καὶ μαργοσύνην) κατηγοροῦσιν. Εἰ δ' ὀρεθοὶ
όντες

XVI. *De oculis claudentibus et conuiuentibus.*

Quicumque oculi sese claudunt frequenter, et rursus aperiunt se, tales sunt infidiosi et subdoli: et quidem, si humidi sunt, prudentes et artium amantes, si autem ipsis tremor inest, simulque pallor, insaniam et epilepsiam indicant. Quibuscumque autem semper eadem est oculorum statio, qua vel ad claudendum sunt prони, vel ad sursum tollendum, in ea indicium est lasciuiae et petulantiae. Si

1. (Καὶ μύοντων) Inclusa haec addita sunt ex MS. Sylb. Haec verba quoque absunt ab editione Romana.

2. Πυκνὰ συγκλείονται) Vocem πυκνὰ non agnoscit Polemo p. 231.

3. Καὶ αὐθις ὑπ.) Polemo, 1. 1. καὶ πάλιν ὑπανοίγονται.

4. Ἐπικλοποι) Polemo ἐπι-τριπτον.

5. Μαργοσύνην) Polemo, μανίαν.

6. Δηλοῦσιν) MS. δηλοῖ. Sylb. Polemo δηλοῦσαι νοσεῖν τὸν ἄνδρα.

7. Στάσις) Polemo τάσις.

8. Ἀπορρέοιεν) Polemo, ὑπορρέοιεν.

9. Χωροῖεν etc.) Polemo, χωροῦσιν, ἀκολαστὸν, μάταλον τε, καὶ μαινόμενον ἄνδρα μαρτυροῦσιν.

10. (Καὶ μαργοσύνην) Inclusa haec verba absunt a MS. Sylb.

ὄντες ¹¹ συγκλείονται, εἰ μὲν ὑγροὶ εἶεν μετὰ μεγέθους, καὶ τοῦ εὐλαμποῦς, καὶ μετώπου λείου, εὐλαβεῖς, εὐβουλοὶ, φιλομαθεῖς, καὶ ¹² γλυκύθυμοι, καὶ ἐρωτικοί. Εἰ δὲ ξηροὶ εἶεν, θρασεῖς, κακομήχανοι, ἄδικοι. Ὁ δὲ ¹³ πρὸς τούτῳ μέτωπον ἔχων τραχὺ, ὀφρῦς ¹⁴ συνεστραμμένας, βλέφαρα σκληρὰ πεπηγότα, ἀγριώτερος τὸν θυμὸν, τολμᾶν ἐτοιμώτερος, χαυνούμενος ¹⁵ μὲν τοι τοῖς ἐπαίνοις, καὶ τιμαῖς, ¹⁶ πειθόμενος μὲν τοι καὶ δώροις. Ὅσοι δὲ οὐχ οἷοί τε εἰσὶ τὰ βλέφαρα ἔχειν ὀρθὰ, οὐδὲ
τὰς

vero recti sunt et clauduntur, simulque humidi cum magnitudine ac splendore, et fronte laeuigata, tales circumspectos, prudentes, literarum amicos, animo miti ac placido praeditos et amatores denotant. Si autem sunt humidi, proteruos, mala machinantes, et iniustos. Qui autem simul fronte aspera, superciliis collectis, palpebrisque rigidis et fixis est praeditus, animo ferociorem, in rebus agendis audaciorem, propter laudes honoresque admodum inflatum, et donorum appetentem notat. Quicumque autem sic se non habent, neque palpebrae rectae, neque

Z 5

11. Συγκλείονται) MS. συγκλείονται, errore ambiguo. Sylb. Paulo aliter hic canon se habet apud Polemonem.

12. Γλυκύθυμοι) Polemo. p. 232. γλυκύνουν, eodem fere sensu; nam hilaritas placidum ac mitem comitatur animum.

13. Πρὸς τούτῳ) Haec verba non agnoscit Polemo.

14. Συνεστραμμένας) Cf. Polem. p. 232. not. 147.

15. Μὲν τοι) Hae voces absunt a Polemone.

16. Πειθόμενος μὲν τοι κ. δ.) Polemo p. 233. πειθόμενος δὲ ἐν δώροις.

τὰς ὀφρεῦς ἀκλινεῖς, ἀλλὰ τρόμος αὐτοῖς ἐνέστι,
 17 καὶ ἅμα τὸ βλέμμα ὑποκινεῖται, οὔτοι ἀνδρό-
 γυνοι ὄντες, ἄνδρες εἶναι βιάζονται.

17. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΑΝΑΠΕΠΤΑ-
 ΜΕΝΩΝ.

1 Ὀφθαλμοὶ πυκνὰ ἀνοιγόμενοι ἐπὶ μέγα, καὶ
 ἅμα ἰσάμενοι, 2 ἢ τι νοοῦντες, ἢ μετανθοῦντες, (τὴν
 γὰρ ἐννοίαν αὐτῶν ὁποῖα ἐστὶ σημαίνει,) 3 ἀπαγο-
 ρευτέοι. Τὸ ξηρὸν, τὸ ὑγρὸν, τὸ σκότιον, τὸ λαμ-
 πρὸν, τὸ μικρὸν, τὸ μέγα, 4 (τὸ) κοῖλον, ὑψηλόν,
 5 μαλ-

supercilia deflexa sunt, sed tremor ipsis inest,
 et simul oculus si moueatur, tales sunt andro-
 gyni, qui se cogunt viri esse

XVII. De oculis explicatis.

Oculi valde et crebro se aperientes, simul-
 que stantes neque cogitantium aliquid, ne-
 que alicuius rei poenitentium sunt indices;
 sed qualis ipsis insit cogitatio significant. Sic-
 cum, humidum, tenebricosum, splendidum,
 paruum, magnum, cauum, altum, remis-

17. Καὶ ἅμα) Polemo, καὶ
 ὄμμα ἅμα καὶ τὸ βλέμμα ὁ. κ. τ. λ.

1. Ὀφθαλμοὶ π. ἱ.) Pole-
 mo p. 233. ὀφθαλμοὶ πυκνὰ
 ἐπιμέγεαλα ἀν. v. ibi not. 151.

2. Ἡ τι νοοῦντες) Pol. ὡς
 νοοῦντες, seqq. ἢ μετανθοῦντες
 Polemo non agnoscit.

3. Ἀπαγορευτέοι) Hac vo-

ce absentia profundae medi-
 tationis innuitur, cogitabun-
 di enim oculi defixi sunt v.
 Meursf. in Spicil. ad Theocr.
 p. 14. ad verba ἐπὶ χθονὸς
 ὄμματα πήξας.

4. (Τὸ) et (καὶ) Inclusa
 haec absunt a MS. Syllb.
 Paulo aliter effertur a Po-
 lemone hic canon.

⁵ μαλακὸν, ἀτενὲς, (καὶ) τᾶλλα ἐπὶ τούτοις ἀ
πολλάκις εἴρηται, ⁶ ταῦτα μνημονεύων, δυνήσῃ καὶ
περὶ ὧν μὴ εἴρηται, ⁷ ἐξ αὐτοῦ νοῶν Φυσιогνω-
μονεῖν. Ὅσοι οὖν ὀφθαλμοὶ αἰεὶ ἀνεωγμένοι εἰσὶ,
⁸ σκότιοι μένοντες καὶ ὑγροὶ, Φροντισαί. Εἰ δὲ
⁹ πρὸς τῷ δε ἥπιον βλέποιν, προσέσται καὶ χρηστοῖς
εἶναι. Ὅφθαλμοὶ ἐκπεπετασμένοι ξηροὶ μαρμα-
ρύσσοντες, ¹⁰ ἱλαρὸν, καὶ λαμπρὸν δεδορκότες,
ἀναισχύντους, καὶ παντόλμους δηλοῦσιν.

ΠΕΡΙ

sum, fixum, et alia his similia, de quibus
saepius dictum est, haec, quae commemoravi,
produnt, et ex ipsorum animis ea per phy-
siognomoniam sunt colligenda, de quibus
non dictum est. Itaque quibuscumque oculi
semper sunt aperti, et obscuri si manent ac
humidi, prudentis sunt viri indicium. Si
placido insuper sunt obtutu, probitatem si-
mul adesse docent. Oculi explicati, ficci,
nitentes, hilari ac lucido aspectu, impudentes
et valde audaces designant viros.

5. Μαλακὸν) Polemo ha-
bet μαλακόν.

6. Ταῦτα μν. etc.) Expli-
cationis gratia haec addita
sunt ab Adamantio, nam
in Polemone non exstant.

7. Ἐξ αὐτοῦ) MS. ἐξ αὐ-
τοῦ κρίνων φυσιогν. Sylb.

8. Σκότιοι μ.) Polemo, p.
234. σκοτεινοὶ ὄντες.

9. Πρὸς τῷ δε etc.) Pole-
mo p. 234. Εἰ δὲ πρὸς τού-
τοις ἡμέρον βλέπουσι, καὶ χρη-
στοὺς σημαίνουσιν.

10. Ἰλαρὸν καὶ λ. δ.) Pol.
καθαρὸν καὶ λάμποντες.

ιη. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΣΚΑΡΔΑΜΥΤΤΟΝ-
ΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΚΑΡΔΑΜΥΚΤΩΝ.

Ὁφθαλμοὶ ¹ σκαρδαμύττοντες, δειλίας ² κατή-
γοροι. ³ Εἰ δὲ καὶ ξηροὶ εἶεν, ἐπιβουλεύουσιν τινι,
ἢ δόλον κρύπτουσιν, ἢ κακόν τι λαθραῖον ἀρτύουσιν.
Οἱ δὲ αὐτοὶ οὗτοι, διάστροφοι, ἢ ὑπώχριοι ὄντες,
μαρτίαν μαρτυροῦσιν. Ὁφθαλμοὶ ἀσκαρδάμυκτοι,
δεινὸν ⁴ δεδορκότες, κακόν τι εἰκόσιν μηχανᾶσθαι.
Πρᾶοι δὲ ἐσῶτες, ἢ καὶ νοτίδος ἐνούσης, φροντισᾶς,
φιλομαθεῖς, ἡμερᾶ ἦθη κεκτημένους, ἐρωτικούς δη-
λοῦσιν. Εἰ δὲ ἀσκαρδάμυκτοι ὄντες, ὥχροι, ἢ
Φοινι-

XVIII. *De oculis conniuentibus et non
conniuentibus.*

Oculi conniuentes timiditatis sunt indices. Si simul ficci sunt, insidias struunt alicui, aut dolum celant, aut malum aliquod clandestinum parant. Ii ipsi vero, si sunt obliqui, aut subpallidi, fatuitatem declarant. Oculi non conniuentes, terribili obtutu aliquid mali machinari videntur. Si autem statio eorum est lenis, ipsisque inest humiditas, prudentes, dociles, modestis praeditos moribus, et amatores declarant. Si autem oculi non conni-

1. Σκαρδαμύττοντες) Polemo, σκαρδάμυκτοι

2. Κατήγοροι) Vox haec proparoxytonōs legitur etiam in MS. at Rom. et Paris. paroxytonōs habent κατηγόροι. Sylb.

3. Εἰ δὲ ξ.) Haec distinctio omittitur a Polemone p. 235. et sqq. verba referuntur ad praecedentem canonem.

4. Δεδορκότες) Polemo βλέποντες, qui et pro εἰκόσιν habet κατηγοροῦσι.

Φοινικοὶ φαίνονται ἅμα ξηρότητι, ⁵ ἄτην καὶ ⁶ μνή-
μην σκαιάν, καὶ μῆνιν, καὶ φθόρου ⁷ προβολήν,
ἢ ἄλλην δὴ τινα δαιμονίαν κακότητα ἐμφαίνουσιν.
Εἰ δὲ τοιοῦτοι ὄντες, αὐτοὶ ἐν αὐτοῖς περιδινοῦντο,
μανία ⁸ κρατερᾷ συνέχονται.

ΙΘ. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΟΦΘΑΛΜΟΙΣ ΚΥΣΤΕΩΝ.

¹ Κύστις ὀφθαλμοῖς κατώθεν προσκειμένη, οἰνόφλυ-
γας· ἄνω δὲ, ὑπνηλούς· ἄμφω δὲ οὔσαι, ἀμφοτέρω
σημαίνουσι.

κ. ΠΕΡΙ

vent, et pallidi et rubri coniuncta simul siccitate apparent, damnum et memoriam rudem iramque, et invidiae praesentiam, aut aliam quamcumque daemoniacam declarant prauitatem. Si autem tales oculi in gyro circumaguntur inuicem, vehementem indicant maniam.

XIX. *De vesiculis oculorum.*

Vesiculae oculi deorsum collocatae, vinosos, sursum vero positae, somnolentos, si autem binae hae stationes insunt in eodem, et vinositatem et somnolentiam produnt.

5. "Ατην etc.) Polemo, p. 236. κακίαν, καὶ μάχην, καὶ ὀργήν, ἢ δαιμονικὴν κακότητα, ἢ μωρίαν τοῦ ἀνδρὸς σημαίνουσιν.

6. Μνήμην σκαιάν) Paris. et MS. μνήμην σκαιῶν, mihi σκαιάν cum Romana visum est conuenientius. Vise Polemonem supra, p. 238.

Sylb. Mallem tamen μνησι-
κακίαν, iniuriarum memoriam,
propter sequentia.

7. Προβολήν) MS. προσβολήν. Sylb.

8. Κρατερᾷ) Polemo l. l. κρατερᾷ.

1. Κύστις) Paulo aliter haec apud Pol. proferuntur, manente tamen sensu.

κ. ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΟΞΕΩΝ.

Οἱ ὀξεῖς ὀφθαλμοί, ταραχώδεις, ἄρπαγες. Οἱ
¹ ἰλλώπτοντες, ἀνδρόγυνοι, Οἱ δὲ τὸ ἕτερον τῶν
 βλεφάρων ² ἐπιβάλλοντες, καὶ ἀνατρεπόμενοι ³ ἅμα
 ὑγρότητι, πρᾶως τε καὶ ⁴ μαλθακῶς βλέποντες,
⁵ ἀβρυνταί, καλλωπισαί, μοιχικοί. ⁶ Ἐνιοὶ δὲ,
 τὰ μέσα τῶν βλεφάρων καθέλκουσι, τὰ δὲ ἐκα-
 τέρωθεν ἀνασπῶσι, καὶ ἅμα ⁷ ἰλλώπτουσιν· οὐς
 καὶ

XX. *De oculis acutis.*

Acuti oculi tremantes, indices raptorum sunt. Strabi autem, androgyni sunt. Qui vero alteram palpebrarum immittunt, et cum humiditate simul conuertunt, miti mollique sunt aspectu, deliciis indulgentes, nimii cultus studiosos, et adulteros significant. Quidam vero media palpebrarum diducentes, et ab vna ad alteram partem attollentes simul conniunt,

1. Ἰλλώπτοντες) MS. ἰλώτ-
 τοντες. Sylb.

2. Ἐπιβάλλοντες) Polemo
 p. 238. habet ὑποβάλλοντες.

3. Ἄμα ὑγρότητι) Polemo
 l. l. ἀμανρότητα, vide ibi not.
 171.

4. Μαλθακῶς) Polemo ibi-
 dem μαλακῶς.

5. Ἀβρυνταί, καλ.) Polemo
 habet φαντασὴν, et procul
 dubio ibi restituendum est
 ex nostro ἀβρυντῆν, nam hoc
 verbum cum sequenti pas-

sim coniunctum reperies v.
 c. apud Platonem in apolo-
 gia Socrat. ἔγωγ' οὖν καὶ αὐτὸς
 ἐκαλλυνόμεν τε καὶ ἡβρυνόμεν v.
 Dial. IV. ex ed. Cel. Fische-
 ri p. 47. supra autem p. 39.
 dixerat κεκαλλιεπημένους λό-
 γους — οὐδὲ κεκοσμημένους.

6. Ἐνιοὶ etc.) Polemo p.
 239. ἕτεροι δ. κ. τ. μ. τ. β. συμ-
 μύουσι καὶ καθέλκουσι, τὰ δὲ
 ἀμφοτέρωθεν ἀνασπ.

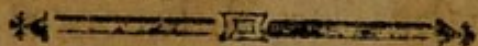
7. Ἰλλώπτουσιν) MS. ἰλλώτ-
 τουσιν, gemino λλ. Sylb.

καὶ αὐτοὺς μοιχικοὺς λέγων, ⁸ οὐκ ἂν ἀμάρτης.
⁹ Ὁμοίως ¹⁰ (δὲ) καὶ τοὺς τὰ μέσα (μὲν) τῶν βλε-
 Φάρων ἀνασπῶντας, τὰ δὲ ἐκατέρωθεν συγκλείον-
 τας.

hos, neque iniuria, adulteros quoque nomina-
 bis. Similiter quoque et eos, qui palpebra-
 rum media sursum tollunt, et vtrunque clau-
 dunt.

8. Οὐκ ἂν ἀ.) Malim οὐκ ⁹. Ὁμοίως) Hic canon ab
 ἂν ἀμάρτοις, optatio verbi est a Polemone.
 modo. Sylb.

10. (Δὲ) et (μὲν) Inclusa
 haec absunt a MS. Sylb.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

I ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΙΚΩΝ.

ΤΟ Β.

α. Φυσιογνωμονεῖν δεῖ ² καὶ κατὰ μέρη, καὶ μέλη ἕκαστα, καὶ χροιάν ἕκαστην, καὶ κινήσεις, καὶ ³ πνεύματα, καὶ φωνάς, καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶ μετὰ τούτων. Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὡς ἀφ' ἑνὸς σημείου καὶ αὐτὸ, καὶ ἀπὸ δύο, οὐ χρὴ βεβαίως δοκεῖν ἀποφαίνεσθαι, ἀλλὰ ⁴ ἀπὸ πλείονων, καὶ μειζόνων, τῶν ἀλλήλοις ὁμολογούν-

ADAMANTII SOPHISTAE

PHYSIOGNOMONICON LIB. II.

I. Oportet autem physignomoniam institui et in partibus quibusque, et in singulis membris, et in colore singulo, et motu, inspiratione et expiratione, vocibus, et in quibuscumque aliis cum his coniunctis. Videndum autem est, quod seorsim ex vno signo, aut duobus non videatur quid firmiter decerni posse, sed ex pluribus et maioribus cum aliis omnibus

I. Φυσιογνωμονικὸν) Titulus in MS. est φυσιογνωμονία δευτέρα. Sylb.

2. Καὶ κατὰ μ. etc.) Vide Aristotel. c. 2. p. 21. et Adam. p. 324.

3. Πνεύματα) Sub hac voce intelliguntur *respirationis differentiae*, sic enim Gal.

in Lib. I. Epidem. Hippocr. hypomnem. 3. Tom. V. p. 178. b. πνεύματα δ' ὅταν εἴη, τὰς περὶ τῆς ἀναπνοῆς διαφορὰς ἀκουσέον.

4. Ἀπὸ πλείονων) Vide Arist. p. 31. Polemon. p. 174. et Adamant. ipsum p. 319.

λογούντων πάντων· 5 τὰ δὲ ἄλλα σημεῖα, πρὸς τὰ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀνακρίνεσθαι. Ταῦτα γὰρ ἐπικρατεῖ· εἰ γὰρ τὰ ἐκτὸς τούτοις ὁμολογοίη, 6 ἀψευδὴς ἔσται ἡ φυσιогνωμονία. Τῶν δὲ ἄλλων σημείων, δυνατώτερα μὲν, τὰ πλησίον τῶν ὀφθαλμῶν. οἷον μέτωπον, ῥίς, σόμα, 7 παρειά, κεφαλή· δεύτερα δὲ, τὰ ἀμφὶ τράχηλον, καὶ σέρνα· τρίτα 8 (δὲ,) τὰ ἀμφὶ ὤμους, καὶ χεῖρας, καὶ σκέλη, καὶ πόδας· ὕστατα δὲ, τὰ περὶ γαστέρα· 9 μέγιστη δὲ εἰς ἐπίκρισιν, ἡ παντὸς τοῦ ἀνθρώπου 10 ἐπιπρέπεια, ἐπὶ πᾶσι

conspirantibus. Alia autem signa ex iis in oculis examinantur. Haec enim sunt praecipua, quibus si respondeant externe conspicua, utique physiognomoniam non erit fallax. Inter reliqua autem signa potentiora sunt, quae oculis propinqua, qualia sunt ex fronte, naso, ore, genis, et capite: secundo loco collocantur, quae in collo et sterno reperiuntur: tertio vero quae in humeris, manibus, cruribus ac pedibus, et ultimo loco, quae in ventre deprehenduntur. Maximum autem signum decens apparentia totius homi-

5. Τὰ δὲ ἄλλα σ.) Vide Adamant supra p. 324.

6. Ἀψευδής) Sub hac conditione physiognomoniam est minime fallax, si observentur, quae monuit idem Adamantius supra p. 125. l. 3. sqq.

7. Παρειά) MS. habet παρειά singulariter. Sylb.

8. (Δὲ) Inclusa δὲ abest ab eodem MS. Sylb.

9. Μέγιστη) Ex eodem MS. hanc vocem pro vulgari μέγιστα reposui. Sylb.

10. Ἐπιπρέπεια) Apparens convenientia, tamquam optimus et citissimus physiognomoniae modus laudatur ab Aristotele supra p. 69.

πᾶσι τούτοις Φανταζομένη· ἢ ἐπὶ πᾶσι ¹¹ (σφρα-
γίδα πάντων χρη̃ ἐφορᾶν. Τοῦτο δὲ λόγον μὲν
οὐκ ἔχει ἐφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ) τὰ καθ' ἕκαστα ση-
μεῖα, τὰ τε ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τὰ ἄλλα
ὁμοῦ, συντίθῃσι τὸ πᾶν εἶδος τοῦ ἀνθρώπου. Πάν-
των γὰρ ἀθροισθέντων, ἤδη τὸ πιστὸν φαίνεται.
Τὰ δὲ μέγιστα τῆς διακρίσεως, τῆς ἐπιπρεπείας καὶ
Φανερώτατα, τὸ ¹² τῷ ἄρρενι εἰκὸς, ¹³ (ἢ) τῷ θή-
λει, καὶ τῶν ζώων τῶν ἄλλων. Ἐκαστα γὰρ ἡθι τῶν
θηρίων ἑκάστου καταφανῆ ἐστὶ τοῖς εἶδεσιν, ἡθῆσι
¹⁴ τοῖς ἐκείνοις ἕκαστα εἰκότα· οἷον ¹⁵ λέοντος ἡθός,
¹⁶ θυμι-

nis, quae in omnibus his conspicitur, ad iu-
dicium rite ferendum praebet, quae in omni-
bus tamquam sigillum est considerari debet.
Quod quidem non relationem habet ex seipso,
sed ex singulis signis quae in oculis sunt, et
reliquis totam formam constituentibus simul
sumtis. Omnibus enim collectis veritas de-
mum apparet. Maxima autem respectu dif-
ferentiae, decentis apparentiae, et quae conspi-
ciuntur, sunt similitudo quae in mari, aut fe-
mina, aut aliis animalibus deprehenditur. Sin-
guli siquidem animalium uniuscuiusque mo-
res in formis apparent, quae sigillatim ipsis
moribus sunt similes; qualis verbi causa leo-

11. Σφραγίδα πάντων etc.) ditum ex MS. Idem ibi-
Inclusa haec absunt a MS. dem habet ἄρρενι. Sylb.
Sylb.

12. Τῷ ἄρρενι etc.) De hac
distinctione supra Aristot. postulat τοῖς ἐκείνων, vel τοῖς
P. 71. οἰκείοις, vt infra τὸ οἰκεῖον κέρ-

13. (ἢ) Inclusum ἢ ad-
δος. Sylb.

16 θυμικὸν καὶ ἄλκιμον, καὶ τὸ εἶδος τοιοῦτον·
 17 παρδάλεως δὲ, ἀβρὸν καὶ ὀργίλον, καὶ 18 λοχη-
 τικὸν καὶ ἐπιβουλον, δειλὸν ἅμα, καὶ θρασὺ, καὶ ἡ
 μορφὴ τούτοις ἔοικεν· 19 ἄρκτος δὲ, ὠμόφρων, δολία,
 σκαιά. Καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ ζώοις κατὰ τὰ αὐ-
 τὰ ἐπιφαίνεται τὸ οἰκεῖον 20 κέρδος· συὶ ἀγρίῳ
 21 ὀργὴ ἀπρονόητος· βοῖ, σεμνότης, ἀκακία· ἵπ-
 πῳ,

nis est mos generosus et fortis, et forma talis quoque est. Pardalis autem molle, iracundum, insidiosum, astutum, et simul timidum et temerarium animal, hisque omnibus forma quoque respondet. Vrsa vero crudelis, dolosa, scaeva est. In aliis vero animalibus ex iis ipsis conspicitur proprius dolus, apro quidem ira imprudens, boui grauitas et simplicitas,

A a 2

15. Λέοντος) Fusius de forma leonis Aristoteles p. 79. vide ibi annotationes.

16. Θυμικόν) Hoc pro vulgari θυμία reposui e manuscripto codice. Sylb.

17. Παρδάλεως) Vide Aristotelem, p. 84. sqq.

18 Λοχητικόν) Praeprimis de insidiis in bello structis, de μεθοδεύαις vsurpatur, et hoc loco cum ἐπιβουλος iunctum, insidias admodum tectas notat, vnde quoque Hom. Odyss. Λ. v. 524. πυκινούς vocat ἢ μὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἢ δ' ἐπιθεῖναι, siue aperire occultas insidias, siue concludere.

19. Ἄρκτος) MS. ἄρκος. Sylb. De vrsa vero v. Arist. in hist. anim. L. VIII. c. 5. ubi eius saevitiam sic describit: διὰ γὰρ τὴν ἰσχὺν, ἐπιτίθεται, οὐ μόνον ταῖς ἐλάφοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγρίοις ὕπνῳ, ἐὰν δύνηται λαθεῖν ἐπιπεσοῦσα, καὶ τοῖς ταύροις. Viribus enim suis confidens, inuadit, non solum cervos, sed etiam sues feros, si clam, repenteque potuerit agere et taurum.

20. Κέρδος) Pro κέρδος aptius opinor legerimus εἶδος. Sylb.

21. Ὀργὴ ἀπρ.) Propterea ab Arist. in hist. anim. L. I. c. I. τὸ θυμώδες καὶ ἐκστατικόν

πῶ μεγαλαυχία, Φιλοτιμία· ἀλώπεκι, τὸ δολερὸν
καὶ ἐπίβουλον· πιθήκῃ, τὸ βωμολοχικὸν καὶ εἰ-
ρωνικόν· προβάτῳ, τὸ εὐήθες· τράγῳ, τὸ μάργον·
ὕϊ, τὸ μίαντον καὶ γαστρίμαργον· καὶ τῶν ἄλλων
ὁμοίως ἐρπετῶν τε καὶ πετεινῶν τὰ εἶδη τοῖς ἡθυσιν
ἔοικεν· ²² εἰ τοίνυν ἄνθρωπος, μέρος τι ἢ μέλος
θηρίῳ, ἢ ὄρνιθι ἔοικὸς ἔχει, ἀπὸ τούτων χρὴ αὐτὸν
Φυσιογνωμονεῖσθαι. Χαροπούς καὶ ²³ κοῖλους με-
τερίως ὀφθαλμούς· εἶπερ ἰδοῖς, λεόντος μέμνησο. εἰ
πάνυ κοῖλοι, κακοήθεις εἰσὶ, καὶ πίθηκον ἐννόει·
εἰ ²⁴ ἐπίπεδοί εἰσι, βοῶν ὀφθαλμούς· τοιούτους λέγε·

εἰ

equo superbia et honoris cupido, lupo dolus
et infidiae, simiae scurrilitas et ironia, oui
simplicitas, hirco libido, porco impuritas et
voracitas, et reliquis aequè reptilibus et vo-
latilibus formae cum moribus concordant.
Itaque si homo partem aliquam, aut membrum
aliquod habet cum animali aut volucris simile,
ex eo ipso debet institui physiognomoniam.
Charopos mediocriterque concauos si conspi-
cis oculos, eos leonis esse cogites. Admo-
dum si caui sunt, prauorum sunt morum in-
dices, et simiales. Si plani sunt, tales dicas

et de part. anim. L. II. c. 4. apud Aristot. p. 130. dicun-
tur, οἱ κοῖλους ἔχοντες.
διὰ τὸν θυμὸν dicitur.

22. Εἰ τοίνυν) De hoc phy-
siognomoniae genere v. Ari-
stot. supra, p. 108. sqq.

23. Κοῖλους μ.) Aristot.
ἐγκοῖλους appellat p. 80. In
sqq. πάνυ κοῖλοι simpliciter

24. Ἐπίπεδοι) Non male.
plani, quod ex opposito li-
quet. Ceterum de oculis
boum Aristot. de gener.
anim. Lib. V. c. 1. comme-
morat, quod ipsis ὄμματα
μονόχρωμα tribuantur, ideo-

εἰ ²⁵ προπαλεῖς εἶεν ὀφθαλμοὶ, ἀνοήτου καὶ ὑβρι-
στοῦ, ὥσπερ ὄνου. Βελτίω δὲ τὰ ἄρρενα τῶν ²⁶ θη-
λείων. ²⁷ (Ὡς γὰρ) ἐπὶ πλεῖστον τὸ μὲν ²⁸ ἄρρεν, γεν-
ναῖον, ἀδειλον, δίκαιον, θυμοειδὲς, φιλότιμον,
ἄκακον· τὸ δὲ θῆλυ, ²⁹ ἀγεννὲς, πικρὸν, δολερὸν,
κουφόνουν, ἀδίκον, ³⁰ φιλόνεικον, θρασύδειλον· τὸ
θῆλυ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἔχει τοῦ ἄρρενος ³¹ κεφαλὴν
μικρο-

oculos bouinos. Si prominentes sunt, infipientem et petulantem, sicut asinum. Melius tamen est apud virum, quam apud mulierculas; ut plurimum enim in viro, ingenuum, strenuum, iustum, animosum, honoris cupidum, prauitatis expertem, in muliere vero ignobile, amarum, infidiosum, inconstans, iniustum, aemulationis studiosum et timide audax indicium est. Mulier siquidem ut plurimum caput minus habet quam vir, cor-

A a 3

que propter colorem *μελα-
νόφθαλμους* appellat boues.
Iis tribuit etiam Arist. supra
p. 129. *μεγαλόφθαλμοῦς*, *νω-
θρεῦς* et p. 131. *πραεῖς*.

25. *Προπαλεῖς*) Hanc vo-
cem habet et MS. Supra p.
348 legitur *προπετεῖς* et mox
p. 350. agitur *περὶ ὀφθαλμῶν
παλλομένων*. Aristoteles p. 130.
ἐξοφθαλμοῦς hac significatio-
ne dicit. *Sylb.*

26. *Θηλείων*) Pro *θηλείων*
legendum vel *θηλέων*, vel
θηλειῶν. *Sylb.*

27. (*Ὡς γὰρ*) Inclusa

haec addita sunt ex MS.
Sylb. Absunt a Romana.

28. *Ἄρρεν*) De differen-
tia inter marem et feminam
supra fusius egit Aristot. p.
71. sqq. Haec autem apud
Adamantium, breuissime ex-
pressit p. 78.

29. *Ἀγεννὲς*) Rom. et Par.
ἀγεννὲς, vno v. ego MS. se-
qui malui. *Sylb.*

30. *Φιλόνεικον*) Sic malui
cum eodem MS. pro vulg.
φιλόνικον *Sylb.*

31. *Κεφαλὴν μ.*) Aristot.
p. 76. *μικροκεφαλώτερον*.

μικροτέραν, σῶμα ἔλαττον, τρίχας μαλακωτέρας,
 32 (μελαντέρας,) 33 πρόσωπον σενώτερον, ὀφθαλ-
 μούς σίλβοντας 34 (καὶ) μαρμαρύσσοντας, τράχη-
 λον λεπτότερον, στήθη ἀσθενέστερα, 35 ἄπλευρα
 ἰσχία καὶ μηρούς 36 περισσεύοντα, λεπτοκνημό-
 τερα 37 γόνυ ἄκρον, 38 χειρῶν καὶ ποδῶν ἄκρα κομ-
 ψότερα τὴν πᾶσαν ὅψιν τοῦ σώματος μαλακωτέ-
 ραν, 39 ἀμελεστέραν, ἀβροτέραν, σαρκὶ ὑγρᾷ κεχρη-
 μένην,

pus infirmius, crines molliores nigrioresque,
 frontem angustiores, oculos fulgidos et ni-
 tidos, collum tenue, pectora infirmiora, la-
 tera non stipata, coxas et femora carnosiora,
 crura exilia, genu praestans, extrema ma-
 nuum ac pedum eleganter constructa. Totam
 corporis constitutionem habet molliorem, ne-
 gligentiores, delicatiores, humida carne

32. Μελαντέρας) Haec vox
 addita ex Romana ed. et
 MS. Sylb.

33. Πρόσωπον σ.) Arist. l. l.
 σενωπροσωπότερον καὶ λεπτοτρα-
 χηλότερον.

34. Καὶ) Inclusa καὶ ab-
 est a MS. Sylb.

35. Ἀπλευρα) MS. Ἀπλευ-
 ρον. Sylb. Conuenientius at-
 que concinnius ob antece-
 dens Aristot. ἀπλευρότερα.

36. Περισσεύοντα) Hanc
 vocem pro vulg. σαρκότερα
 reposui ex Aristot. p. 77.
 Sylb. Et pro λεπτοκνημότερα
 Arist. dicit τὰς κινήμας λεπτὰς
 ἔχοντα.

37. Γόνυ ἄκρον) Pro γόνυ
 ἄκρον etiam rectius apud Ari-
 stot. legitur γονόκροτον p. 77.
 tum ex Polem. p. 275. tum
 ipsius Adamantii hoc ipso
 libro Κεφ. η'. Οἱ τὰ γόνατα
 ἔσω νεύοντες. Sylb.

38. Χειρῶν καὶ ποδῶν) Ari-
 stot. simpliciter πόδας κομψο-
 τέρους appellat, omissa vo-
 ce χειρῶν p. 78.

39. Ἀμελεστέραν) Nescio
 an rectius εὐμελεστέραν, id est
 κομψότεροις καὶ γλαφυρωτέροις
 μέλεσι praeditam, ut supra
 p. 78. Sylb.

μένην, ἀναρροτέραν ⁴⁰ (τε,) καὶ λεπτὸν εὐρυτέραν·
 Φωνὴν ἰσχυρότεραν, τὸ βάδισμα μικρότερον καὶ πυκ-
 νότερον, τὰ μέλη καμπτόμενα μᾶλλον· ⁴¹ ἡ κίνησις
 ὑγροτέρα. Τὸ δὲ ⁴² ἄρρεν, τὰ ἐναντία τούτων φέ-
 ρεται. Τοίνυν τῶν θηρίων πάντων, ⁴³ ὁ λέων ⁴⁴ ἐπι-
 πλεῖστον τοῦ ἄρρενός εἶδους ἐστὶ μετέχων· ἡ δὲ ⁴⁵ πάρ-
 δαλις, ⁴⁶ θηλυμορφωτάτη. Τῶν ⁴⁷ (δὲ) ὀρνίθων,
 αἰετοί, ⁴⁸ ἀρρενωποὶ· πέριξ δὲ, θηλύμορφος. Τῶν
⁴⁹ γε

instruētam, inarticulatiorem, et subtilius am-
 plam. Ad vocem quod attinet, gracilior te-
 nuiorque illa est, gressus minores et frequen-
 tiores, membra flexiliora, et motus mollis.
 In viro contraria reperiuntur; unde inter
 omnia animalia leo viri imaginem optime re-
 praesentat, pardalis autem ad formam femi-
 ninam magis accedit. In avibus aquilae
 masculam faciem referunt, perdices autem

A a 4

40. (Τε) Inclusa τε addi-
 ta est ex MS. λεπτὸν εὐρυτέ-
 ραν quod sequitur habet et-
 iam MS. sed procul dubio
 verior scriptura est λεπτο-
 νευροτέρα. Aristot. p. 78. ha-
 bet ἀνευροτέρα. Vise et ini-
 tium L. IX. de hist. anim.
 ubi itidem sexus differentia
 et proprietates explicantur.
 Sylb.

41. Ἡ κίνησις ὑγροτέρα) Id
 est, motus lenis, blandus, ad
 alliciendum aptus.

42. Ἀρρεν) MS. ἄρρεν.
 Sylb. Cf. Aristot. p. 78.

43. Ὁ λέων) Vide Arist.
 p. 79.

44. Ἐπιπλεῖστον) Romana
 editio diuissim, ἐπὶ πλεῖστον.

45. Πάρδαλις) Vide Arist.
 p. 84. sq.

46. Θηλυμορφωτάτη) MS.
 θηλυμορφώτατον sc. ζῶον. Sylb.
 Aristot. p. 85. comparatio
 θηλυμορφότερον utitur.

47. (Δὲ) Inclusa δὲ addi-
 ta e MS. Sylb.

48. Ἀρρενωποὶ) MS. ἀρρε-
 νωπὸν, et mox θηλυμορφώτα-
 τον. Sylb.

49 γε μὴν ἐρπετῶν, ὁ μὲν δράκων, 50 ἀρσενικώτατος·
ἡ δὲ ἑχιδνα, θηλύμορφος.

Β. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΚ ΓΕΝΕΤΗΣ
ΕΥΝΟΥΧΩΝ.

Ευνούχοις τοῖς ἐκ φύσεως, ¹ κακίῳ σημείᾳ ἔσιν, ἢ
τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις· καὶ ὡς τὸ πολὺ εἰσὶν ὠμό-
φρονες, δολεροὶ, κακοῦργοι· ² ἕτεροι δὲ, ἐτέρων
μᾶλλον. Τῶν δὲ ³ τομιῶν ευνούχων ⁴ ἓνια μετα-
βάλλει ἅμα τῇ τομῇ. Σημεῖα δὲ τῷ πλείονι τῆς
συγγενοῦς φύσεως ἐμμένει.

γ. ΠΕΡΙ

femineam. In reptilibus denique, draco vi-
rilem, et serpens femininam formam designat.

II. De eunuchis ex natiuitate.

Qui ex naturae vitio sunt eunuchi, mala signa
habent ceu prae aliis hominibus, ut plurimum
enim sunt crudeles, insidiosus, malefici, tamen
alii magis prae aliis. Quicumque autem eu-
nuchi facti sunt, aliquam mutationem subie-
runt sectione, plurima nihilo fecius signa ex
congenita natura remanent.

49. Γεμὴν) Romana editio
habet μὲν.

50. Ἀρσενικώτατος) MS.
ἀρσενικώτερος: et mox θηλύ-
μορφον, sc. ζῶον. Sylb.

1. Κακίῳ) Polemo p. 308.
κακίας.

2. Ἑτέροι) Paulo aliter,

et, ni fallor, clarius haec di-
cta sunt a Pol. p. 309.

3. Τομιῶν) Vide Polem. p.
309. not. 2.

4. Ἐνιὰ μ.) Polemo l. l.
ἐν μεταβάλλει ἅμα τῇ τομῇ
βιάζεται.

γ. ΠΕΡΙ ΟΝΥΧΩΝ.

1^η Ονυχες πλατέες λευκοί, ὑπόξανθοι, εὐφουῶς
 ἄνδρες· οἱ δὲ στενοί, καὶ προμήκεις, καὶ κυρτοί,
 ἀναισθήτου καὶ θηριώδους. Οἱ δὲ σκολιοὶ 2 σφό-
 δρα, 3 ἀναιδεῖς, ἄρπαγες· οἱ δὲ προσφυεῖς τῇ σαρ-
 κί, 4 ἐπιπλεῖον ἀναισθήτου, καὶ θηριώδους. Μι-
 κροὶ πάνυ ὄνυχες, πανουργίας σημεῖον. 5 Ὅμοίως
 δὲ καὶ ὠχροί, καὶ μέλανες, καὶ τραχεῖς. Εἰ δὲ
 6 τρογγύλοι πάνυ εἶεν, λάγνων τὸ σημεῖον. Ὡς
 7 προεῖρηται μὲν τοι, οὐδὲ τῶν ἄλλων σημείων τὰ
 πολλά

III. De unguibus.

Vngues lati, albi, subrubri, lingenuum pro-
 dunt virum. Coarctati vero et prominentes
 ac curui, insensatum et ferinum: admodum
 tortuosi, impudentes et rapaces; adnati vero
 carni, quam maxime insensatum et ferinum.
 Admodum parui vngues, maleficii sunt signa,
 aequae ac pallidi, et nigri, et asperi, si autem
 sunt admodum rotundi, libidinosorum sunt
 signa. Sicuti vero iam antea dictum est, ne-
 que si permulta ex aliis signis sint egregia, et

A a 5

1. Ὀνυχες) Vide Polem.
 p. 279. et quae ibi not. 4.
 5. diximus.

2. Σφόδρα) MS. ante σφ6-
 δρα distinguit, non post.
 Sylb.

3. Ἀναιδεῖς) Hanc vocem
 non agnoscit Polemo p. 280.
 verba autem οἱ δὲ προσφυεῖς
 etc. non exstant apud Po-
 lemonem.

4. Ἐπιπλεῖον) Romana edi-
 tio diuissim ἐπὶ πλεῖον.

5. Ὅμοίως etc.) Haec ex-
 plicationis ergo, quum apud
 Polemonem non legantur,
 addita esse videntur.

6. Τρογγύλοι) Apud Po-
 lemonem loco λάγνων in se-
 quentibus est πάνυ μοιχοῦς
 ἄνδρας σημαίνουσιν p. 281.

7. Προεῖρηται) Haec aliter

πολλὰ ἀξιόλογα, ⁸ εἰ μόνον τις καθ' ἑαυτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ σκοποῖτο· ἤκιστα δὲ, ὄνυχες.

δ. ΠΕΡΙ ΔΑΚΤΥΛΩΝ.

Ὅποσοι δακτύλους ἔχουσι συμφυεῖς, ὑώδεις, καὶ ¹ μίαιοι εἰσιν· εἰ δὲ ² συνεστραμμένους ἔχοιεν, πανοῦργοι, κακοήθεις, φιλοχρήματοι. ³ Μικροὶ δὲ πάνυ ὄντες καὶ λεπτοὶ, ἀνοητοτέρους δηλοῦσι. Δάκτυλοι ⁴ κολοβοὶ, καὶ παχεῖς, τολμητὴν, ⁵ ἀπροιδή, δῆ,

si quis solum ea separatim in se ipso considerat, minime vero seorsim vngues.

IV. De digitis.

Quicumque digitos habent coalitos, porcorum similes, spurci quoque sunt. Si autem concurrentes, malefici, prauorum morum et pecuniae amantes sunt. Si admodum parui sunt et tenues, stultiores produnt. Digiti mutili et crassi, audacem, imprudentem, ac

se habent apud Polemonem, et vnus ex altero est emendandus, vt probe vidit Sylburgius nota 9. ad Polem. p. 281.

8. Εἰ μόνον κ. τ. λ.) Retius fortasse, εἰ μόνον τι καθ' ἑαυτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ σκοποῖτο, vt supra p. 370. vel ceteris manentibus legendum καθ' ἑκάστων, et σκοποῖτο accipiendum actiue: sicut apud Polemonem supra p. 281. Sylb.

1. Μίαιοι) Polemo p. 279. μάχαιοι.

2. Συνεστραμμένους) Pol. l. l. συνεστραμμένους. Aristoteles supra p. 155. de pedibus idem verbum adhibuit, ἐξεστραμμένους πόδας appellans. Mallem tamen conuergentes vertere, quam cum Interpr. concurrentes.

3. Μικροὶ) Polemo, l. l. μακροὶ.

4. Κολοβοὶ) Mutili, non ex casu quodam fortuito, sed ex naturae vitio.

5. Ἀπροιδή) MS. ἀπρόϊτον, parum recte. Sylb. Nam

δῆ, θηριώδη καὶ οἱ πάνυ μακροὶ, καὶ λεπτοί, ἀνοητότερον. Οἱ δὲ ⁶ εὖ μεγέθους καὶ συμμετρίας ἔχοντες, ἀρίστοι.

Ε. ΠΕΡΙ ΠΟΔΩΝ.

¹ Πόδες νευρώδεις, ἀρθρώδεις, γενναῖα ἦθη, ἀνδρεῖα· ἀπαλοὶ δὲ, καὶ ² σαρκωδέστεροι, μαλακώτερα καὶ τὰ ἦθη παρέχοντα. Πόδες κολοβοὶ καὶ παχεῖς, θηριώδους ³ φύσεως σημεῖον· οἱ δὲ μακροὶ πάνυ, πολυπράγμονος, κακομηχάνου· οἱ δὲ ⁴ μικροί,

ferinum notant. Si autem sunt admodum longi et tenues, stultiores. Qui contra iustam habent magnitudinem, et proportionem, optimi sunt.

V. De pedibus.

Pedes neruosi, articulati, ingenuos mores et viriles indicant; teneri vero et carnosiores, molliores mores producant. Pedes mutili et crassi, signa sunt ferinae naturae, admodum vero longi ardelionum et mala perficientium,

quum ἀπρόβιτος, dicatur is, qui se domi continet, non video quomodo cum vocibus τολμητὴν et θηριώδη conveniat. Polemo ἀπρονήτων l. l. vocat.

6. Εὖ μεγέθους) MS. parum recte habet εὐμεγέθεις. Sylb. Haec lectio ex Polemone l. l. est, qui addit καὶ

εὐειδεῖς pro καὶ συμμετρίας, quod eodem redit.

1. Πόδες νευρ.) Sic quoque Polemo, p. 277.

2. Σαρκωδέστεροι) Polemo simpliciter σαρκώδες et pro μαλακώτερα, τοιαῦτα τούτέστιν ἀπαλοὺς ἄνδρας.

3. Φύσεως) Polemo p. 278. ψυχῆς.

⁴ μικροί, πανούργου. Πόδες κυρτοί, κάτωθεν κοί-
λοι, κακοί· ὁμοίως καὶ οἱ τὰ ⁵ κάτω ὀμαλὰ
ἔχοντες, καὶ ὡς τοῖς σφυροῖς βαίνοντες, πανούργοι.

5. ΠΕΡΙ ΣΦΥΡΩΝ.

Σφυρὰ ¹ διηκριβωμένα, γενναίου ἀνδρός· τὰ δὲ
μαλακὰ καὶ λεῖα, ἀνανδροτέρου. λεπτὰ δὲ πάνυ,
⁵ δειλοῦ, καὶ ἀκολάστου, Παχέα δὲ σφυρὰ καὶ
³ πτέρνας τραχείας, καὶ πόδας σαρκώδεις, καὶ
⁴ κολοβοὺς δακτύλους, καὶ ⁵ κνήμας παχείας ὅσοι
φοροῦ-

parui contra, versipellis. Pedes curui et in
inferiori parte caui, mali, similiter quoque qui
planos deorsum habent, et quasi in malleolis
ingredientes, malefici censendi.

VI. De malleolis.

Malleoli curatius structi, generosi sunt viri,
molles autem ac laeuigati, effeminati; admo-
dum tenues, timidi et libidinosi. Crassos au-
tem malleolos, calcaneos scabros, ac pedes car-
nosos et mutilos digitos, crassaque crura qui-

4. Μικροί) Polemo addit πτέρνας παχείας vt cap. se-
καὶ λεπτοί. quenti πτερνῶν παχύτης; et

5. Κάτω ὀμαλὰ) Polemo, supra p. 277. lin. 4. Syllb.
1. 1. οἱ ὀμαλὰ ἔχοντες.

1. Διηκριβωμένα) Huius 4. Κολοβοὺς) Polemo κολο-
vocis explicationem supra βώδεις.

suppeditauimus ad Polem. 5. Κνήμας παχείας) In MS.
p. 276. not. 20. est κνήμας πλατ : vt videa-

2. Δειλοῦ) Polemo p. 277. tur scribere voluisse πλατείας.
σφύρα δολίου. Syllb. Polemo, κνήμας παχείας

3. Πτέρνας τρα.) Aptius ὅσοι φύουσι.

Φοροῦσιν, ὡς ἐπὶ (τὸ) πλεῖστον ⁶ μεμήνασιν, ἢ μω-
ραίνουσι.

ζ. ΠΕΡΙ ΚΝΗΜΩΝ (ἢ ΚΑΙ ΜΗΡΩΝ)

Κνημαί ² εὖ μεγέθους ἔχουσιν, ἡρθερωμένα, ³ στερεαί,
γενναίου ἀνδρός, καὶ εὐφυοῦς· ἀπαλαὶ δὲ καὶ ἀναρ-
θροί, ⁴ δειλοτέρου καὶ ἀνανδρωτέρου· αἱ δὲ λεπταὶ
πάνυ, δειλοῦ καὶ κακῆθους· αἱ δὲ ⁵ πρὸς τούτοις
νευρώδεις, καὶ ἀκολασίας πολλῆς μετέχοντες.
Ὅσαι δὲ τῶν κνημῶν κατὰ τὸ μέσον ⁶ πλήρεις εἴ-
σιν,

habent, hi vt plurimum in iracundiam ver-
gunt, vel stulte agunt.

VII. De cruribus et femoribus.

Crura iustam habentia magnitudinem, arti-
culata, firma, generosi et ingenui sunt viri;
tenera vero et inarticulata, timidioris et effe-
minatoris; admodum tenuia, timidi et pra-
uorum morum: quae autem praeter ea sunt
neruosa, multum de incontinentia quauis
participant. Quaecumque autem crurum cir-

6. Μεμήνασιν) MS. trans-
pos. comm. μωραίνουσιν ἢ με-
μήνασιν. Sylb. Polemo p. 272.
μωραίνουσιν, ἐξηχοῦσιν, ὡς ἐπὶ
τὸ πλεῖστον, ἢ δαιμονίζονται.

1. (Καὶ μηρ.) Haec inclu-
sa absunt a MS. Sylb. In
Rom. ed. leguntur.

2. Εὖ μεγ.) Polem. p. 275.
εὖ ἔχουσιν μεγέθους.

3. Στερεαί) Pol. στερεῆς
γενναῖος ἀνδρα, vide p. 275.
not. 15.

4. Δειλοτέρου) Pol. p. 267.
habet δειλόν.

5. Πρὸς τούτοις) MS. πρὸς
τοῦτω. Sylb. Polemo l. l. haec
verba omittit.

6. Πλήρεις) Pol. πλησίον,
κατὰ τὸ μέσον παχύνει οὖσαι.

σιν ὡς κύουσιν, βδελυρούς, καὶ 7 ἀκολάτους, καὶ ἀναιδέεις δηλοῦσιν. 8 Ὡς τὸ πολὺ δὲ κνημῶν καὶ πτερυῶν παχύτης, δουλοπρεπές, ἀμαθές. Ὁμοια δὲ ταῖς κνήμαις, καὶ περὶ 9 (τῶν) μηρῶν λέγε.

η. ΠΕΡΙ ΓΟΝΑΤΩΝ (1 ΚΑΙ ΙΣΧΙΩΝ.)

Οἱ τὰ γόνατα ἔσω νεύοντες, 2 ὥσπερ συγκρούειν, γυναικεῖοι, καὶ θηλυδρεῖαι. Ἰσχία παχέα, 3 γυναικεῖα· ὁσῶδῃ δὲ, 4 ἀνδρεῖα· λεπτά δὲ, ὀλιγό-
σαρκα,

ca medium plena sunt, quasi grauida, proteruos, incontinentes ac impudentes manifestant. Quam plurimum autem crassities crurum et calcaneorum illiberale quid ac stupidum designat. Idem et de cruribus et femoribus pronunciandum.

VIII. De genubus et lumbis.

Quicumque genua habent ad intra vergentia, atque collidentia, effeminati mollesque sunt. Lumbi crassi, molles; ossei vero, fortes, tennes vero, parumque carnosī, rugosique

7. Ἀκολάτους.) Polemo ἀσώτους ὡς τὰ πολλά.

8. Ὡς τὸ π.) Haec verba ad praecedentem canonem a Polemone referuntur.

9. (Τῶν) Inclusum, abest a MS. Sylb. Neque Polemo agnoscit.

1. Καὶ ισχίων) Inclusa abest a MS. Sylb.

2. Ὡσπερ συγκρ.) Rectius ὥστε συγκρ. Sylb. Absunt a Polemone p. 275.

3. Γυναικεῖα) Polemo, γυναικεῖον ἄνδρα σημαίνουσι.

4. Ἀνδρεῖα) Polemo, ἀνδρεῖαν μαρτυροῦσιν ἐκάστη αὐτῶν.

σάρκα, ⁵ ῥικνά, ὥσπερ ἐκτετηκότα, πανούργου
πρὸς ἄνδρος. Τοιαῦτα γὰρ καὶ ⁶ τὰ πιθήκων.

Θ. ΠΕΡΙ ΟΣΦΥΟΣ.

Ὅσφυς ὀσώδης, ¹ καρτερά, ἀνδρεῖα, σαρκώδης
δὲ καὶ μαλακή, γυναικεία· ἡ δὲ εἰς ὄξυ ² ἀφι-
γμένη, ἀκολασίαν καὶ δειλίαν κατηγορεῖ.

Ι. ΠΕΡΙ ΝΩΤΟΥ.

Νώτον πλατὺ σερρεόν, ἄνδρα γενναῖον, ¹ θυμοειδῆ
ποιεῖ. τὸ δὲ ἐναντίον, τὰ ἐναντία λέγει.

ΙΑ. ΠΕΡΙ

quasi macie consumti, malefico viro tribuun-
tur. Hi enim simiarum sunt.

ΙΧ. De coxa.

Coxa ossea, robusta, fortis, carnosae vero et
mollis, effeminati, quae autem in acumen est
euexa, incontinentiam et timiditatem notat.

Χ. De dorso.

Dorsum latum et firmum, generosum et ani-
mosum efficit virum, oppositum vero con-
trarium significat.

5. ῥικνά) Haec vox abest
a Polemone.

6. Τὰ πιθ.) Polemo, τὰ
τῶν πιθήκων.

1. Καρτερά) Polemo p.
274. ἰσχυρά.

2. Ἀφιγμένη) Polemo ἀπα-
γομένη, γυναικώδης, ἀκ. κ. τ. λ.

1. Θυμοειδεῖ ποιεῖ) Haec
non agnoscit Polemo, p.

275.

ια. ΠΕΡΙ ΚΥΦΟΤΗΤΟΣ.

Κυφὸς ἀνὴρ, οὐκ ἀγαθός· εἰ μὴ ὑγρομέλεια αὐτῷ,
καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα ¹ ἀσεία προσείη. Τὸν δὲ
² εὐζῶνον, Φιλοθῆρα ἐννόει.

ιβ. ΠΕΡΙ ΠΛΕΥΡΩΝ ΚΑΙ ΓΑΣΤΡΟΣ.

Πλευραὶ λεπταὶ ¹ καὶ ἀσθενεῖς, ἀνανδρίαν, δειλίαν·
αἱ δὲ πᾶν σκληραὶ καὶ σαρκώδεις, ἀμαθίαν· αἱ δὲ
² περιφερεῖς, καὶ πλήρεις ὥς οἶδῃσαι, Φλυαρίαν
³ (καὶ) κακοηθείαν σημαίνουσιν. ⁴ (αἱ δὲ ἰσχναὶ
πάνυ,

XI. *De gibbositate.*

Gibbosus vir non bonus est; flexibilitate enim membrorum destitutus, et alia signa egregia non adfunt. Qui autem bene cinctus est, illum cenfeas venationis amicum.

XII. *De lateribus et ventre.*

Latera tenuia et infirma, mollitiem et timiditatem notant. Admodum dura vero et carnosaf, indocilitatem. Latera teretia et plena quasi tumida, garrulitatem et morum prauitatem innuunt. Admodum gracilia et vacua,

1. Ἀσεία πρ.) Polemo p. 272. ἢ προσήκει.

2. Εὐζῶνον) Pol. εὐζῶνον vide ibi p. 272. not. 2. et pro ἐννόει, habet νοεῖ.

1. Καὶ) Coniunctionem καὶ non agnoscit Polemo p. 273. et ἀσθενεῖς non ad πλευρὰς refert.

2. Περιφερεῖς) Polemo περιφανεῖς, vide quae nota 2. ibi monuimus.

3. (Καὶ) Inclusa καὶ abest a MS. Idem ibidem habet κακοηθείαν: minus vñtate. Syllb.

4. Αἱ δὲ etc.) Inclusa quae sequuntur in eodem MS.

πάνυ, καὶ κεναὶ, δειλίαν καὶ κακοήθειαν, καὶ
 γαστριμαργίαν σημαίνουσι.) Γαστέρες λαγαραί, εὐ-
 ρωσίαν ψυχῆς καὶ ὁ μεγαλοφροσύνην σημαίνουσι.
 Γαστέρες ὁ μεγάλα σαρκώδεις, εἰ μὲν μαλθακαὶ
 εἶεν, καὶ ἐκκρεμεῖς, ἀναισθησίαν, οἰνοφλυγίαν,
 ἀκολασίαν· εἰ δὲ σκληραί, σαρκί συμπεπηγυῖαι
 γαστριμαργίαν, καὶ πανουργίαν ἐμφαίνουσι.

ιγ. ΠΕΡΙ ΣΤΗΘΩΝ ΚΑΙ ΜΑΣΤΩΝ ΚΑΙ
 ὁ ΜΕΤΑΦΡΕΝΟΥ.

Ὅποσοις τὸ ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ χωρίον ἄχρις ἄκρου
 στήθους

timiditatem, morum prauitatem et gulositatem significant. Ventres laxi bonum animi statum, et magnam prudentiam declarant. Ventres magni carnosī, siquidem sunt molles et ad exteriora propendentes, stuporem, vinositatem, et intemperantiam; si autem duri et compacti carnibus; gulositatem et operum prauitatem ostendunt.

XIII. De pectore, mammis et praecordiis.

Quibus regio vmbilicalis vsque ad pectoris

faciunt secundum aphorismum περὶ γαστέρων: rectius, vt supra apud Polem. p. 273. Sylb.

5. Μεγαλοφροσύνην) Polemo φιλοφροσύνην.

6. Μεγάλα) Polemo, p.

274. λαγαραί, et pro ἐκκρεμεῖς, habet καὶ ἔξω κρέμανται, ἀνοήτον, κ. τ. λ.

1. Μεταφρένου) Sic pro vulgari φρενῶν reposui ex MS. Sylb. Rom. edit. habet φρενῶν.

στήθους ² καταμετρούμενον, μείζον εύρίσκεται, ³ ἢ
τὸ ἐντεῦθεν ἄχρῃς ἐκφύσεως τοῦ τραχήλου, ⁴ βοροὶ
καὶ γαστρίμαργοι γίνονται. Στήθη μεγάλα ⁵ ἀρ-
θρώδη, ἐπαίνει ⁶ λεπτὰ δὲ καὶ ἀσθενῆ, μικροψυ-
χίαν καὶ ἀνανδρίαν δηλοῖ· πολύσαρκα δὲ, ⁷ ἀσυμ-
πάθειαν καὶ σκαιότητα. Ὅσοις δὲ ⁸ οἱ μαστοὶ
ἐκκρεμεῖς εἰσὶ, καὶ τὸ πᾶν σῆρνον ἀμφιλαφεῖς,
σαρκὶ λαγαρᾷ, λάγνοι καὶ οἰνόφλυγες. Μετά-
φρενον ⁹ κρατερόν, ἀρίστον· τὸ δὲ ἀσθενές, καὶ ¹⁰ λεπ-
τόν, δειλία, καὶ μικροψυχία πρέπει· σάρεξ δὲ
¹¹ ἐπιπεφυκυία μεταφρένοις ἀμφιλαφῆς, ἀναισθη-
σίαν

extremum dimensa, siue ibi pars ad extremum
vsque colli, maior inuenitur, illi sunt vora-
ces et gulosi. Pectora magna, articulata, lau-
danda: tenuia autem et infirma, pusillanimi-
tatem et mollitiem produnt. Valde carnosā,
inclementiam et saeuitiam. Quibus mammae
propendentes et totum sternum amplum, et
caro laxa est, libidinosi et vinosi. Metaphrenon
robustum, optimum, infirmum autem et te-
nue, timiditatem et pusillanimitatem prodit.
Caro autem copiosa metaphrenis adnata, stu-

2. Καταμετρούμενον) Polemo p. 296. καταμερούμενον.

3. Ἡ) Particulam ἢ omit-
tit Polemo.

4. Βοροὶ) Polemo, μωρούς.

5. Ἀρθρώδη) Hanc vocem
pro vulg. ἀνδρώδη reposui ex
eodem MS. eademque vox
vsurpatur etiam apud No-
strum c. 15. ἀγκῶνας τε ἀρ-
θρώδεις. Syllb. Vide et ap.
Polem. p. 269. not. 2.

6. Λεπτὰ) Hanc vocem
non agnoscit Polemo.

7. Ἀσυμπάθειαν etc.) Pol.
p. 270. ἀμαθῆ καὶ δειλὸν ἄνδρα.

8. Οἱ μαστοὶ) Pol. paulo ali-
ter hunc canonem effert.

9. Κρατερόν) Polemo ισχυρόν.

10. Λεπτόν) Polemo μι-
κρόν.

11. Ἐπιπεφυκυία) Polemo
p. 271. ἐπαυρήσασα καὶ μεγα-
λύσασα.

σίαν κατηγορεῖ. ¹² καὶ σενή, μωρίαν. Μετάφρε-
νον ¹³ εὐρύ, μεγαλονοίας· τὸ δὲ πρῶτος στρογγύλον,
¹⁴ ἀγχινοίας καὶ χαρίτων σημεῖον. Κυρτόν ὁ Φέρων
μετάφρενον, καὶ ὤμους εἰς τὸ σῆθος ¹⁵ ἐπικεκλα-
σμένους, κακοήθης ἐστὶ καὶ βάσκανος· εἰ δὲ ¹⁶ (καὶ)
τὸ σῶμα ἐπικεκλασμένον, Φειδωλὸς καὶ Φιλάρ-
γυρος.

ιδ. ΠΕΡΙ ΚΛΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΩΜΩΝ.

¹ Κλεῖδες συμπεφραγμέναι, ὅκ ² εὐαίσθητον, οὐδὲ
³ ἐνεργὸν σημαίνουσιν· αἱ δὲ διεσκηῦται, ἀνανδρον·
τὸ

porem indicat, arcta vero, stultitiam. Me-
taphrenum latum animi magnitudinis signum.
Leuiter rotundum autem, ingenii acuminis,
et gratiarum signum. Incuruatum ferens me-
taphrenum, humerosque pectus versus incli-
natos, malorum est morum et fascinator. To-
tum vero corpus simul inclinatum, pecuniae
amicum et parcum prodit.

XIV. De clauibus et humeris.

Claues septo coniunctae, non bene sensatum,
neque actium significant, disiunctae contra

B b 2

12. Καὶ σενή) MS. καὶ ἡ
σενότης μωρίαν. Sylb.

13. Εὐρύ) Polemo p. 271.
habet πλατύ.

14. Ἀγχινοίας etc.) Pole-
mo l. l. συνέτδν καὶ χαριέντα,
καὶ εὐχάριστον.

15. Ἐπικεκλασμένους) Po-
lemo, ἐπικεκλιμένοι.

16. (Καὶ) Inclusa καὶ ad-

data est ex MS. idem ibidem
masculino genere habet ἐπι-
κεκλασμένος Sylb.

1. Κλεῖδες) Rom. et Paris.
κλεῖς δὲ συμπ. minus belle.
Sylb.

2. Εὐαίσθητον) Polemo p.
267. ἀγαθὴν αἰσθήσιν.

3. Ἐνεργον) Polemo ἀγα-
θέργον.

τὸ δὲ σύμμετρον τῆς ⁴ ἀνοίξεως αὐτῶν, συνετὸν καὶ ἀνδρεῖον. Ὡμοὶ παχεῖς, οὐκ ἐπαινετοί· ⁵ οἱ δὲ καρτεροὶ, ἀνδρείων ἡθῶν εἰσὶ. Λαγανοὶ δὲ, ἀνάνδρων ⁶ (τε) καὶ δειλῶν· οἱ δὲ λεπτοὶ καὶ ὀξεῖς τὰς κορυφαῖς, κακοήθων· ⁷ εἰ δὲ παντελῶς ἀναρτοροὶ εἶεν, μωρῶν.

ΙΕ. ΠΕΡΙ ΩΛΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΗΧΕΩΝ
ΚΑΙ ¹ ΧΕΙΡΑΚΡΩΝ.

Ἐὰν ἐπιμήκεις ὥσιν αἱ ὠλένας, ὥς κατακρεμασθεύσας τὰς χεῖρας ἄχρι τῶν γονάτων ² ἐξικνεῖσθαι,

effeminatum. Bona autem proportio in ipsarum articulatione, prudentem et fortem notat. Crassi humeri non laudandi sunt. Robusti autem, morum viros decentium sunt. Tenues vero mollium et timidorum sunt. Qui autem tenues acute fastigiatos habent, pravorum morum indicia perhibent, et si omnino inarticulati deprehenduntur, stultos produnt.

XV. *De brachiis et cubitis et extremitatibus manuum.*

Si brachia sunt oblonga, et manus dependentes usque ad genua, bene factorum et robo-

4. Ἀνοίξεως) Polemo p. 266. ἀνύσεως, vide ibi not. 7.

5. Οἱ δὲ καρτεροὶ) Hic canon non exstat apud Polemonem.

6. (Τε) Inclusa τε abest a MS. Sylb.

7. Εἰ δὲ παντελῶς) Hic canon abest a Polemone.

1. Χειρακρῶν) MS. χειρῶν καὶ ἀκρῶν Sylb.

2. Ἐξικνεῖσθαι) Non agnoscit Polemo, p. 267.

κνεῖσθαι ³ εὐπραξίας, καὶ ἰσχύος τὸ σημεῖον·
κολοβαί ⁴ δὲ οὔσαι, ὡς μὴ ἀφικνεῖσθαι ⁵ εἰς γό-
νατα, καὶ ἐν τῷ ἐθίειν συναντᾶν ταῖς χερσὶ τὴν κε-
φαλὴν ἀναγκάζεσθαι, κακοθελεῖς, καὶ ⁶ ἐπιχαι-
ρεκάκους, καὶ φθονερούς δηλοῦσι. Καρτεράς εἶναι
ὠλένας, καὶ πήχεις, ἀγκῶνάς τε ἀρθρώδεις, ἀρι-
στον· τὰ ⁷ γὰρ ἐξίτηλα, ἀνανδρα· τὰ τε πάνυ
σαρκώδη, ἀμαθῆ, ⁸ (καὶ) ἀναίσθητα. Χεῖρες
ἀπαλαί, καὶ μαλθακαί ⁹ εὐφυοῦς πρὸς ἀνδρός· αἱ
δὲ σκληραὶ ἅμα μεγέθει, ἀνδρεῖον μὲν, δυσμαθῆ
δὲ

ris sunt signa. Si autem sunt truncata, neque
pertingunt ad genua, et in edendo simul cum
manibus ad caput leuare se coguntur, mala
cupientes, laetantes de aliorum calamitate, et
inuidos declarant. Brachia robusta, et vlnae,
et cubiti articulati, optimi, emoti autem,
molles sunt. Admodum carnosae, indocilem
et insensatum denotant. Manus tenerae et
molles, ingenuum virum, durae vero ac ma-
gnae simul, strenuum quidem, at indocilem

B b 3

3. Εὐπραξίας) Pro vulga-
rī ἀπραξίας reposui ex eodem
MS. supra est p. 261. ὁξύτη-
τος. Sylb.

4. Δὲ οὔσαι) Polemo δ' ἂν
ᾧσι.

5. Εἰς γόνατα) Malim
cum articulo εἰς τὰ γόνατα,
vt in praecedenti membro,
attamen supra quoque arti-

culi est ellipsis apud Pol. p.
267. Sylb.

6. Ἐπιχαιρεκάκους) Pol.
εἰς τὸ κακὸν ὑποχαίροντες, καὶ
τούτων ἐπιχειροῦντες, καὶ φθα-
νέροι.

7. Γὰρ) Pol. p. 268. δὲ.

8. (Καὶ) Inclusa καὶ abest
a MS. Sylb. Polemo, τε καί.

9. Εὐφυοῦς πρὸς ἄνδρα.) Pole-
mo εὐφυνή.

δὲ εἶναι δηλοῦσι. Χεῖρες πάνυ κολοβαί, ¹⁰ μωρίας
σημεῖον· εἰ δὲ εἶεν παχεῖαι ¹¹ καὶ μιαρίας· στενὰ
δὲ ¹² (καὶ) λεπταί, ἀρπακτικώταται. Παχεῖαι χεῖ-
ρες, ¹³ κοντούς ἔχουσαι τοὺς δακτύλους, κλεπτίσταται.
Μικραὶ δὲ πάνυ χεῖρες, πανουργίας καὶ κλεπτοσύνης
σημεῖον. ¹⁴ Λεπταῖς δὲ, καὶ σκολιαῖς χερσὶ, Φλυα-
ρίαν καὶ γαστριμαργίαν τεκμαίρου.

15. ΠΕΡΙ

designant. Manus admodum mutilae, signum
stultitiae; si autem sunt crassae, etiam proie-
ctae audaciae. Angustae atque tenues rapa-
cissimae. Crassae manus incuruatis digitis,
furacissimae sunt. Paruae admodum manus
significant calliditatem et furacitatem. Per
tenues autem et tortuosas manus garrulitas et
helluatio indicatur.

10. Μωρίας) Polemo, p.
268. μανίας ὑπάρχουσαι ση-
μεῖον.

11. Καὶ μιαρίας) Polemo
admodum obscure, et paene
sine ullo sensu βαρεῖται.

12. (Καὶ) MS. omittit
coniunctionem καί. Sylb. Et
pro sequenti ἀρπακτικώταται
habet Pol. l. l. ἀπιστότατον.

13. Κοντούς) De hac voce
supra dictum ad Polem. p.
286. not. 9. Sylb. Meursius
in Gloss. p. 261. laudans
hunc locum sic ait: κονδός siue

κοντὸς *curtus*. Glossae Grae-
col. κονδός *curtus*. Et alibi
κολοβός, ὁ κονδός *curtus*. Co-
rona pretiosa, *Corto*. Κον-
δός μικρός. Anatol. Geop. L.
X. οἱ δὲ καὶ τὰ κονδὰ πασσάλια
τῶν κριτοφύτων, τὰ μὴ δυνά-
μενα καμψθῆναι, κατὰ κεφαλῆς
φυτεύουσι. Adam. L. II. Ach-
mes c. 232. εἰ δὲ κοντὰ καὶ
ὑψηλὰ δίκην σφιγκουσίων, χαρὰν
ἐλπίζει μεγάλην καὶ ἐλάττωνα εὐ-
ρήσει ἀναλόγων.

14. Λεπταῖς) Canon hic
non exstat apud Polem.

15. ΠΕΡΙ ΤΡΑΧΗΛΟΥ.

Τράχηλος, ὁ μὲν πάνυ μακρὸς καὶ λεπτὸς, δειλῶν καὶ κακοήθων· ὁ δὲ παχὺς ἅμα ¹ μήκει, θυμικῶν καὶ μεγαλάρχων, αὐθαδῶν τε· ὁ δὲ ² μετρίως μήκους ἔχων, καὶ πάχους, εὐπαγῆς τε καὶ ³ ῥωμαλέος, ἀλκίμων, εὐμαθῶν, εὐφυῶν πρὸς ἀρετὴν· ⁴ λαγαρὸς δὲ καὶ ἀσθενής, πανούργων, κακομηχάνων. Ὅποσοις ὁ τράχηλος νεύροις κατατείνεται, ⁵ σκαιοὶ οὗτοι. Εἰ δὲ καὶ ἄλλα σημεῖα συμβαίνει, καὶ μωραίνουσι, καὶ ⁶ μανίας ἐπιλαμβάνονται.

XVII. De collo.

Collum admodum longum et tenue, timidorum et morum prauorum est. Si autem crassum est vna cum proceritate, ostentatorem et superbum notat. Si autem mediocriter longum ac tenue est, simulque bene compactum et robustum, fortem, docilem, ingenuaeque virtutis virum prodit. Tenue vero et infirmum maleficorum et insidiosorum est. Quibuscumque collum nervis est circumdatum, hi sunt scaevi. Quod si cum his concordant signa alia, stulte agunt, et a mania corripiuntur.

B b 4

1. Μήκει) Polemo p. 259. εὐμήκης.

2. Μετρίως μ.) Pol. μήκους μετρίου, vide ibi not. 3.

3. Ῥωμαλέος) Pol. ἰσχυρὸς, et vox ἀλκίμων deest in Polemone.

4. Λαγαρὸς δὲ) Pol. ὁ δὲ τοιοῦτος τράχηλος, ἐνίοτε καὶ ἀσθενής etc.

5. Σκαιοὶ) Polemo κακοί,

maior tamen gradus malitiae per vocem σκαίος indicatur, videlicet *malitia cum insidiis coniuncta*, quam aliquis multis celat artibus, secundum Hesychium, qui interpretatur ἐστιάσθαι et κατακρύπτεισθαι.

6. Μανίας) Forte legendum μανίας ἐπιλαμβάνονται. Sylb. Pol. p. 260. μωρίας.

ται. Καὶ οἱ μέγαρα ἀγγεῖα ⁷ ἐπὶ τῷ τραχήλῳ
 πεπλεγμένα ἔχοντες ⁸ ἐμφανῆ, σκαιοί. ⁹ οἱ δὲ
 ὑπερφύως παχυτράχηλοι, δυσόργητοι, σκαιοί, ἀμα-
 θεῖς, ὑώδεις· οἱ δὲ κολοβοτράχηλοι, θρασύδειλοι,
 (¹⁰ σκαιοί). Ὅσοις δὲ τῶν ¹¹ ὑπαυχενίων σπονδυ-
 λων ¹² τραχέων ὄντων ἐξέχει πολὺ τῶν ἄλλων, ὁ
 κατὰ τὴν συμβολὴν τῶν ὠμοπλατῶν, ὅθεν ἐκφύε-
 ται ὁ τράχηλος, οὗτοι ὑβρισταί· οἱ δὲ σκληρο-
 τράχηλοι, ἀμαθεῖς. Τραχὺς αὐχὴν, ¹³ ὥσπερ λο-
 φιά,

tur. Quibuscumque magna vasa collum cir-
 cumambientia conspiciuntur, hi scaevi sunt.
 Qui intense crassa colla habent, iracundi sunt,
 scaevi, indociles, impuri. Detruncata colla
 habentes, audaciae timidi ostentatores, scaevi
 sunt. Quibuscumque autem vertebrae con-
 stituentes ceruicem asperae sunt, multum
 prae reliquis praestant. Collum in commis-
 sura scapularum, vnde eleuatur, constitu-
 tum, proteruis adscribitur. Qui dura sunt
 ceruice, indociles. Durum collum, sicut iu-

Sed *μανίας* vera est lectio, et
 Polemonis *μωρία* ex littera-
 rum confusione per libra-
 rios orta.

7. Ἐπὶ τῷ τραχ.) MS. ha-
 bet *περὶ τῷ τραχήλῳ*. Sylb.
 Pol. *περὶ τὸν τρ.*

8. Ἐμφανῆ) Polemo ἄφαι-
 νοὶ vide ibi not. 7. vocem
σκαιοί Polemo ignorat.

9. Οἱ δὲ ὑπερφ.) Paulo ali-
 ter hic canon apud Pole-
 monem legitur.

10. Σκαιοί) Haec vox ad-
 dita est ex MS. Sylb. Ro-
 mana ed. non agnoscit.

11. Ὑπαυχενίων) Polemo
ἐπαυχενίων, reliqua apud Po-
 lemonem aliter collocata
 reperiuntur.

12. Τραχέων) Haec vox
 etiam legitur supra apud
 Pol. p. 260. Sylb.

13. Ὡσπερ λοφία) Λοφία
 pro λοφία scripsi cum MS.
 Sylb. Polemo p. 261. ὑπερ-
 λοφίας.

Φιά, ἀμαθούς σὺν ὕβρει. Τράχηλον πεπηγότα, ἀκλινῆ, ¹⁴ σκαιὸν καὶ αὐθάδη καὶ ἀμαθίαν δὲ ἀνατίθει. Τισὶ δὲ διὰ μαρίαν γίνονται ἀκλινεῖς τράχηλοι, οἷς καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα συμβαίνει. Ἄλλοι δὲ ἀκλινεῖς τραχήλους ἔχοντες, ¹⁵ οἰακίζουσιν ἑαυτοὺς καὶ τείνουσι, τέχναις, καὶ πόνοις μεγάλοις, μάλα κεκλασμένους ὄντας. Οὗτοι δὲ, ἀνδρόγυνοι ὄντες, εἶτα ¹⁶ ὀρθοῦντες αὐτοὺς, οἷοντα τὴν μαχλοσύνην ἐπικρύπτειν· κατηγοροῦσι δὲ αὐτῶν, χειλᾶν σπασμός, καὶ

ba, indociles cum petulantia notat. Collum compactum et rigidum, scaeuum et insolentem designat, simulque inuoluit stupiditatem. Quibus vero propter stultitiam colla rigida sunt, iis et reliqua signa utique competunt. Alii autem rigidis cernicibus praediti, eas mobiles reddere student, variis artibus magnisque doloribus hoc tentant, si simul valde sunt detorti. Tales si sunt androgyni, et simul ea erigere studentes, de iis existimamus, quod impudicitiam velare velint. Quorum quidem indicia perhibent, spasmus labiorum, oculo-

B b 5

14. Σκαιόν) Rectius fortasse, σκαιῶ καὶ αὐθάδει, καὶ ἀμαθεῖ δὲ ἀνατίθει. Sylb. Polemo κακὸν et pro ἀνατίθει, habet μαρτυρεῖ.

15. Οἰακίζουσιν ἑαυτοὺς) Reciprocum ἑαυτοὺς ferri potest, ut in sequentibus ὀρθοῦντες αὐτοὺς, alioqui legi posset etiam αὐτοὺς scil. τοὺς τραχήλους. Sylb. Pol. ἀκκίζου-

σιν, sed οἰακίζουσιν innuit facere ut inclinamus in aliquid, sic Arist. Ethic. L. X. c. I. τοὺς νέους οἰακίζοντες ἡδονῇ καὶ λύπῃ.

16. Ὀρθοῦντες) Polemo composito utitur, διορθοῦσιν αὐτοὺς· φαντάζονται τε τὴν ἀναίδειαν ἀποκρύπτειν, καὶ ἐκκολαίαν.

καὶ ὀφθαλμῶν ¹⁷ τροπή, καὶ ποδῶν παραφορὰ, καὶ
 ὁσφύος κίνησις, καὶ ¹⁸ χειρῶν ἄλυσ, καὶ φωνῆς κραυ-
 γή. Καὶ γὰρ οἱ τραχήλοι αὐτῶν ¹⁹ οὐ διαρκῶς πε-
 πηγέναι δύνανται, ἀλλ' ὑποτρέμουσιν, ἃ τε τῆς
²⁰ στάσεως βιαζομένης· ἡ δὲ τραχήλου κλάσις, ὡς
 ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνδρογύνου, εἰ καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα
 συντρέχει· τὸ δὲ αὐτάρκες ²¹ τῆς στάσεως καὶ τῆς εὐ-
 πηξίας, ἄριστον. Ἄνω ²² ἐστραμμένος τραχήλος, ὑβρι-
 στοῦ, καὶ ἀνοήτου, καὶ ὑποχαύνου, εἰ μὴ ἄρα διὰ μα-
 λακίαν αὐτὸ ποιεῖ· ὁ δὲ ἐπικεκυφὼς τραχήλος, δύ-
 ναται

rum conuersio, pedum titubatio, et lumbo-
 rum motus, manuum vagatio, et vocis clamo-
 ritas. Nam ceruices eorum non sufficienter
 compactae esse possunt, sed paulisper tremen-
 tes, si vim aliquam in sua experiuntur statio-
 ne. Vt plurimum enim detortum collum an-
 drogynorum est, reliquis sic iubentibus. Re-
 cta autem constitutio stationis aequae ac bonae
 firmitatis, optima censetur. Versus superio-
 ra conuersa ceruix, iniuriosi, imprudentis,
 et inflati hominis est, nisi simul hoc propter
 mollitiem patrat. Ceruix inclinata versus an-

17. Τροπή etc.) Polemo
 p. 262. προτροπή, καὶ ποδῶν
 παράχωρα, vide quae ibi no-
 ta 19. monuimus.

18. Χειρῶν ἄλυσ) Romana
 χειρῶν λύσεις vt supra ap. Po-
 lem. p. 262. Sylb.

19. Οὐ διαρκῶς) Polemo
 p. 263. εἰ διαρκούσι πεπηγμέ-
 νοι εἶναι.

20. Στάσεως) Suprap. 263.
 legitur τάσεως. Sylb.

21. Τῆς στάσεως κ.) Haec
 non leguntur apud Polemo-
 nem, et pro εὐπηξίας mal-
 lem εὐπηγίας, bonae compa-
 ctionis.

22. Ἐστραμμένος) Polemo,
 ἐστραμμένος.

ναται μὲν μαρίαν, δύναται δὲ εἶσθ' ὅτε καὶ Φρον-
τιστὴν, καὶ Φειδωλὸν, καὶ κακοήθη, καὶ ἔξω ²³ ἀπλό-
τητος, καὶ εὐθυμίας, ²⁴ καὶ ἀβρότητος σημαίνειν.
Τράχηλος ²⁵ (δὲ) εἰς ²⁶ (μὲν) τὰ δεξιά βλέπων,
κοσμίου, καὶ Φροντιστοῦ, καὶ σώφρονος· ²⁷ εἰς δὲ τὰ
λαία, μάχλου καὶ ἀνοήτου· ²⁸ εἰς ὁπότερον δ' ἂν ἢ
μέρος ἄλλο ²⁹ κεκλιμένος, οὐκ ἀγαθός· βεβλάφθαι
γάρ τὰς φρένας δηλοῖ. Φάρυγξ τραχεῖα, κου-
φόνου ἄνδρος, φλυαροῦ, ³⁰ λαβραγόρου· εἰ δὲ
³¹ (εἰς)

teriora notat quidem stultitiam, sed etiam in-
fimum prudentem, et frugalem, et malorum
morum, et praeter ea simplicitatem, bonum
animum, ac facile cedentem. Collum incli-
natum in dextram partem, modestum, et pru-
dentem, ac temperantem significat; Si autem
in laeuam partem, libidinosum et impruden-
tem. In alterutram vero si alia pars est incli-
nata, hoc mali ominis est, indicat enim men-
tis facultates detrimentum cepisse. Aspera
pharynx inconstantem, nugatorem et effuse
loquacem notat. Si autem vnus gutturis spondy-

23. Ἀπλοτήτος) Paris. ἀπό-
τητος, Rom. πότητος, nostrum
ἀπλότητος ex MS. desumptum
est, legitur etiam supra p.
264. Sylb.

24. Καὶ ἀβρότητος) Polemo,
μηδὲ λαμπρότητα.

25. (Δὲ) Inclusa δὲ addi-
ta e MS. Sylb.

26. (Μὲν) Inclusa μὲν ab-
est a MS. Sylb.

27. Εἰς δὲ τὰ λ.) Pol. εἰς
τὰ ἀριστερὰ ἀνοήτου.

28. Εἰς ὁπότερον) Paulu-
lum immutata haec legun-
tūr apud Polem. p. 264.

29. Κεκλιμένος) Sic pro
vulgari κεκλισμένος reposui ex
MS. Sylb.

30. Λαβραγόρου) Polemo
p. 264. sq. πολύγονον — πρᾶ-
γλωσσον.

31 (εἷς) τῶν τοῦ 32 βρόγχου σπονδύλων ἐξέχει,
 33 κουφόνου μὲν, οὐ μὲν θρασέος εἰς γλῶσσαν με-
 τέωρα δὲ 34 φρονοῦσι νοήματα· οἰνωθέντες μέντοι,
 ὀδυρταί, καχύποπτοι, δυσόργητοι, ἀνίαροί, συμπό-
 ται ἐγνώσθησαν.

17. ΠΕΡΙ ΓΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΛΩΝ.

Μακρογένυες, 1 οὐ πάνυ κακοί, λαλίστεροι δὲ πέ-
 ρα τοῦ δέοντος, καὶ ὑποχαυνότεροι. Οἱ δὲ μικρο-
 γένυες 2 κακοὶ τὰ πάντα, μάλιστα δὲ ὦμοι, καὶ
 ἐπί-

lorum prominet, inconstantem quidem, nequa-
 quam autem qui lingua temerarie utitur. De
 sublimibus insuper rebus meditantur, vinosi
 quidem, lamentantes, suspiciosi, iracundi, moe-
 sti, atque compotatores esse cognoscuntur.

XVII. De mentis et labiis.

Qui habent longum mentum non admodum
 pravi, loquaciores tamen magis, quam decet.
 Parvis mentis qui sunt, ad omne malum pro-
 ni, maxime vero immites et insidiosus, tales

31. (Εἷς) Inclusum addi-
 tum ex MS. Sylb. Pol. p.
 265. εἰ δὲ ἐκτὸς τοῦ βρόγχου
 σπονδύλου ἐξέχει, σωφρόνουν ἄν-
 δρα λέγει, εἰς δὲ κ. τ. λ.

32. Βρόγχου) MS. habet
 βρόχου sine γ. vti apud Pol.
 p. 265. Sylb. Nos ibi sub-
 stituimus βρόγχου, quamquam
 Rom. βρόχου dabat.

33. Κουφόνου) MS. κουφο-
 νόου. Sylb.

34. Φρονοῦσι) Rectius for-
 tasse φορεῖσι. Sylb. Aliter
 hic canon est ap. Pol. ex-
 aratus.

1. Οὐ πάνυ κ.) Pol. p. 256.
 πολὺ κακοί, v. p. 257. not. 2.
 et pro ὑποχαυνότεροι ibi est
 ὑπογλωσσότεροι.

2. Κακοὶ τὰ πάντα) Pole-
 mo paulo aliter collocat ver-
 ba, τὰ πάντα μάλιστα κακοὶ ἄνδρες,
 ἐπίβουλοι, omissa voce ὦμοι.

ἐπίβουλοι· καὶ γὰρ οἱ ὄφεις τοιοῦτοι. Γένυϊ τῇ
κάτω εἰ πάνυ στρογγύλον σχῆμα ³ περιγράφει,
ἀνανδρόν ἐστι, καὶ γυναικεῖον· ⁴ τὸ δὲ ὑποτετράγωνον,
ἀνδρεῖον. Γένυος τῆς κάτω τὸ ἄκρον ἐσχισμέ-
νον, ὥς τε δικόρυφον γίνεσθαι, εἰ μὲν ἐπιπολὺ τὸ
⁵ σχίσμα εἴη, δολερούς σημαίνει· εἰ δὲ αὐτάρκως
ἢ διαίρεσις ἔχοι, εἰς ἀφροδίτην, καὶ χάριτας ⁶ ἔχει
τὸ σημεῖον. Χεῖλη δὲ λεπτά, ἐπὶ σόματι μείζονι,
ἐπὶ τῇ ⁷ συγχειλίᾳ χαλαρά, ὥς ἐπιβεβλησθαι τοῖς
κάτω (⁸ τὰ) ἄνω, μεγαλονοίαν, καὶ ἀνδρείαν δη-
λοῖ.

enim sunt serpentes. Mentum si deorsum ad-
modum rotundam describit formam, effemi-
natum prodit, et mollem; quadratam fere
formam habens, fortem. Extremitas menti si
est fissa, et quasi in duas diuisa partes, si non
adeo magna fissura, dolosos significat; si au-
tem est modica diuisio, signum inclinationis in
Venerem et oblectationes est. Tenuia labia
in ore maiori, et quidem ea regione, vbi fit la-
biorum coniunctio, ita, vt inferiora superiori-
bus promineant, magnanimum et fortitudi-

3. Περιγράφει) Fortasse con-
venientius περιτρέχει. Sylb.
Rom. περιγράφῃ. Polemo mu-
tatis verbis legit p. 257. hunc
canonem.

4. Τὸ τε ὑποτ.) Hoc addi-
tamentum abest a Polemone.

5. Σχίσμα) MS. pro τὸ
σχίσμα habet particip. ἐσχι-
σμένα, non male. Sylb.

6. Ἐχει) Polemo p. 258.
φέρει.

7. Συγχειλίᾳ χαλαρά) Sic
pro vulgari ἀχειλίᾳ χώρα re-
posui ex MS. apud Aristot.
supra p. 114. sq. paulo con-
venientius, καὶ ἐπ' ἄκραις ταῖς
συχχειλαῖς χαλαρά: de qua
lectione etiam monuit Ge-
fnerus in Leone, 224, 55.
Sylb. Polemo aliter habet
hunc canonem.

8. (Τὰ) Inclus. add. ex
MSS. Sylb.

λοῖ· λέοντων γὰρ ⁹ τὰ τοιαῦτα. Χεῖλη δὲ ἐπὶ μικροῖς σώμασι ¹⁰ λεπτότερα δεινῶς, ἀνάνδρον καὶ δολερόν. Στόμα ¹¹ μήτε ἐπίπεδον πάνυ, μήτε προπετὲς, (¹² ἐπαίνει· τὸ μὲν γὰρ προπετὲς,) ἀνοίας καὶ ματαιολογίας καὶ θρασυτήτος· τὸ δὲ χθαμαλόν, δειλίας καὶ παλιμβουλίας σημεῖον. Μικρὸν σῶμα, γυναικείοις ἤθεσι καὶ εἶδесιν ἔοικε· τὸ δὲ μείζον, ἀνδρεῖον. Ἡ δ' ἐπὶ πολὺ ἀνατομὴ σώματος, ¹³ πάνυ βορὸν, ὠμόφρονα, ἀνόητον, ἀνόσιον· τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν κυνῶν σώματα. Ὅσοις κατὰ τοὺς κυνόδοντας κορυφοῦται τὰ χεῖλη, κακόθυμοι, ὑβρισταί.

nem notant, leones enim talia habent. Labia autem in ore paruo valde tenuia, mollem et infidiosum. Os neque admodum latum, neque prominens, laudandum. Nam prominens insipientiae, vaniloquentiae et audaciae signum est: depressum vero, timiditatis et inconstantiae. Paruum os muliebribus moribus formisque simile est, maius vero forte censetur. Si autem incisum valde os est, valde edacem, crudelem, imprudentem et impium notat virum, talia enim canum sunt. Quibuscumque labia circa dentes caninos attolluntur, male animati, contumeliosi, cla-

9. Τὰ τοιαῦτα) Pro τὰ τοιαῦτα MS. habet ταῦτα. Sylb.

10. Λεπτότερα δεινῶς) MS. habet λεπτόχειλα. Sed in ea lectione tautologia est. Sylb. Polemo simpliciter λεπτά.

11. Μήτε ἐπίπεδον) A Polemone haec absunt p. 250.

12. (Ἐπαίνει etc.) Inclusa absunt a MS. Sylb.

13. Πάνυ βορὸν) Polemo παντόμαρον et sq. ἀνόητον non agnoscit.

ὕβρις αἰ, κρέαται, ¹⁴ ἐπεσβόλοι· τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν
 κυνῶν σόματα. Ὅσοις δὲ τὸ ¹⁵ πᾶν σόμα πρόκειται
 ἐπὶ πολὺ, τὰ τε χεῖλη ἐστὶ παχέα, καὶ σρογγύλα,
 καὶ ¹⁶ ἀνεστραμμένα εἰς τὸ ἔξω, ὑῶδεις οὗτοι τὰ ἦθη
 καὶ τὰ ἔργα. Τὸ ἄνω χεῖλος τῷ κάτω ἐπιβε-
 βλησθαι, ¹⁷ ἐμφρονέστερον. Εἰ δὲ τὸ κάτω χεῖλος
 προέχοι, ἄκακα μὲν τὰ ἦθη, ¹⁸ ματαιόφρονα δὲ
 ὡς ¹⁹ ἐπιτοπολὺ, καὶ ²⁰ ἡλιθιώτερα. Στόμα μικρὸν
 προέχον ἔξω, κακοήθους καὶ ἐπιβούλου. Στόμα
²¹ κοῖλον

mosi, et conuitiatores sunt, talibus quoque ca-
 nes instructi sunt. Quibuscumque totum os
 quam maxime prominet, labia autem sunt te-
 nuia, et rotunda, et versa ad extra, impuros
 hi habent mores, operaque impura patrant.
 Superius labium inferiori insidens, prudentis
 est: Si autem inferius prostat, mores qui-
 dem haud prauos, animum tamen ad vanita-
 tem pronum ut plurimum, et stultiozem no-

14. Ἐπεσβόλοι) Polemo p.
 251. ἐπιβούλοι. Explicatio-
 nem autem huius vocis dat
 Eust. ad Hom. Il. β. v. 291.
 ὡς τὸν λαβητήρα ἐπεσβόλον ἔσχ'
 ἀγοράων, dicit enim, ἐπεσβό-
 λος ἐστίν, ἐπέσιν, ὡς βέλεσι, βάλ-
 λων.

15. Πᾶν) Haec vox abest
 a Polemone.

16. Ἀνεστραμμένα) Apud Po-
 lem. est ἀνασεσυρμένα.

17. Ἐμφρονέστερον) Polemo,
 qui hoc in loco haud leuī
 laborat mendo, ἀφρονέστερον.

18. Ματαιόφρονα) Polemo,
 ματαιότερα.

19. Ἐπιτοπολὺ) MS. ἐπὶ πο-
 λὺ ut supra. Sylb.

20. Ἡλιθιώτερα) Polemo
 χυδαίότερα, quod eodem re-
 dit, nam ἡλιθίος dicitur, qui
 sensu communi destituitur,
 qui omnia confuse profert et
 agit.

²¹ κοῖλον ὡς ἐμβοθρευόμενον, φθονερῶν, καὶ κακοθη-
τῶν· μάλιστα δὲ, ἀκολάστων.

ιη. ΠΕΡΙ ΡΙΝΟΣ.

Ῥινὸς τὸ ἄκρον λεπτόν, ¹ ἐπαύξειν τὴν ὀργὴν μη-
νύει· παχὺ δὲ πᾶν καὶ χθαμαλὸν, μιαιφάν ἦθους
κατηγορεῖ. Ῥινὸς τὸ ἄκρον, ἄδρον, καὶ ἀμβλὺ, καὶ
τρογγύλον, καὶ ² κρατερόν εἰ θεάσαιο, τοῖς ἔχου-
σιν ἀνδρείαν, καὶ ³ μεγαλαυχίαν μαρτύρει, εἰς
λέοντα ὀρῶν, καὶ κυνῶν τοὺς γενναίους. Ῥὶς μα-
κρὰ καὶ λεπτὴ ⁴ πᾶν, ὀρνιθῶδες. Τοιαῦτα οὖν,
καὶ

rat. Os cauum et quasi depressum, inuido-
rum et male moratorum est, et praeprimis
proteruorum.

XVIII. De naso.

Nasi extremitas si tenuis est, indicat aliquem
iram continere posse. Admodum crassa et
complanata, mores sceleratos indicat. Extre-
mitas nasi crassa, obtusa, rotunda et magna
si conspiciatur, iis, qui habent fortitudinem
et elatum animum inesse testatur, in leonibus
siquidem hoc et generosis canibus conspici-
tur. Nasus longus et tenuis admodum, au-
cularis: et mores iidem quoque esse solent.

21. Κοῖλον) Polemo p.
252. μυλλόν, et vox μάλιστα
ibi non legitur.

1. Ἐπαύξειν) Conuenien-
tius ἐπιζειν, vel ὑποζειν vt in-
fra Κεφ. κέ. ζέειν et supra
apud Polem. p. 240. Syllb.

2. Κρατερόν) Polemo, p.
241. κρατερόν.

3. Μεγαλαυχίαν) Polemo,
μεγαλεψύχου.

4. Πᾶν) MS. πάλιν pro
πᾶν, parum apte. Syllb. Ab-
est a Polemone p. 241.

καὶ τὰ ἥθη ⁵ προσδόκα. Τῆς ῥινὸς τὸ πρὸς τὸ πρό-
σωπον διηρθρῶσθαι, καλὸν, ἀνδρεῖον, καὶ συνετόν·
τὸ δὲ ἐναντίον τούτου, ⁶ θῆλυ, καὶ ἀμαθετέρον.
⁷ Ἰθύτης ῥινὸς, γλώσσης ἀκράτειαν κατηγορεῖ. Ῥίς
ἢ μείζων, ⁸ ἀμείνων· ἢ δὲ πάνυ μικρά, ⁹ κλεπτο-
σύνης, καὶ παλιμβουλίας κατήγορος. Γρυπῶις, με-
γαλόνοια πρέπει· σιμοῖς δὲ, ¹⁰ λαγνεῖα. Μυκτῆ-
ρας ¹¹ ἀναπεπταμένους, θυμοῦ καὶ ἀλκῆς μάστι-
γας τίθεσο· ¹² στενοῦς δὲ ὄντας καὶ τρογγύλους καὶ
πεφραγ-

Si nāsus recta ad frontem procedit, bonum,
fortem, et prudentem notat; contraria vero
huic directio, effeminatum et indociliorem.
Rectitudo nasi linguae intemperantiam pro-
dit. Paruus nāsus, meliorem: si autem ad-
modum paruus est, furacitatem, inconstan-
tiamque arguit. Aduncis nasis animi magni-
tudo tribuitur; simis autem libido. Nares
explicatas habentes, testes censeas animi prae-
sentiae ac roboris. Coarctatae vero, rotun-

5. Προσδόκα) Non est apud
Polemonem. Forte melior
est lectio προσδοκῆτα, mores,
quos in iis prouenire praeui-
demus, praeuisti propter na-
turae videlicet indolem.

6. Θῆλυ) Polemo, θηλυ-
δρείων.

7. Ἰθύτης) Polemo p. 142.
εὐθύτης, et pro ἀκράτειαν ha-
bet ἀκρασίαν.

8. Ἀμείνων) Polemo, καλ-
λίονα δ. κ. τ. λ.

9. Κλεπτοσύνης) Haec vox
abest a Polemone.

10. Λαγνεῖα) Polemo ad-
dit, καὶ μοιχοί.

11. Ἀναπεπταμένους) Po-
lemo, ἀνεωγμένους, βριαροὺς οἱ
ἔχοντες, θυμώδεις καὶ δύνατοι,
ὥσπερ ἐπὶ τῶν ταύρων, καὶ τῶν
λέοντων.

12. Στένοῦς) Hunc cano-
nem non agnoscit Polemo.

πεφραγμένους, μωρίας. Σκολιαῖς δὲ πάνυ ῥισί,
 13 (πάνυ) σκολιαὶ καὶ τὰ 14 νοήματα, ὡς ἐπιτο-
 πολὺ ἔπετα.

19. ΠΕΡΙ ΜΕΤΩΠΟΥ.

Μέτωπον στενὸν, οὐκ ἐλάχιστον σημεῖον ἀμαθίας.
 1 καὶ τὸ λεῖον δὲ, μετὰ νωθείας 2 ὡς τὸ πολὺ.
 Μέτωπον μακρὸν, εὐαισθησίαν, καὶ εὐμαθίαν δεί-
 κνυσι. 3 Μῆτε πάνυ χαμαλὸν ἐπαίνει μέτωπον.
 4 ἀνανδρον γάρ· 5 μῆτε κυρτὸν, καὶ ὑψηλὸν, καὶ
 περι-

dae ac septo quasi obductae, stultitiam de-
 signant. Admodum tortuosos nasos, et per-
 plexa animi sensa, ut plurimum, sequuntur.

XIX. De fronte.

Frons coarctata non minimum stupiditatis in-
 dicium, laeuigata vero, ut plurimum, tardi-
 tatis. Longa frons bonos animi sensus et do-
 cilitatem designat. Neque admodum depres-
 sa est laudanda, effeminatum enim prodit,
 neque gibbosa, alta et rotunda, sensu enim

13. (Πάνυ) Inclusum πάλυ
 abest a MS. Sylb.

14. Νοήματα) Polemo p.
 243. addit, καὶ τὰ ἐνδυμή-
 ματα.

1. Καὶ τὸ λεῖον) Polemo,
 p. 178. μέγα, νωθρὸν ἄνδρα.

2. Ὡς τὸ πολὺ) MS. con-
 iuncte ὁστοπολύ.

3. Μῆτε πάνυ χαλ.) Pole-
 mo μετώπον χαμαλὸν, ex quo

facile μή τε πάνυ fieri potuit,
 quod eos non fugit, qui
 nocturna diurnaue manu
 manuscriptos codices te-
 runt.

4. Ἀνανδρὸν γάρ) Deest
 apud Polemonem, et a No-
 stro explicationis gratia ad-
 ditum

5. Μῆτε) Hic quoque Po-
 lemo legit μέτωπον.

περιφερέες· αναισθησίαν γὰρ καὶ αναισχυντίαν ση-
μαίνει. ⁶ Μηδαμῇ τραχεῖ μετώπῳ χαῖρε, μηδὲ
ὥσπερ ⁷ λόφους καὶ ὀρύγματα ἔχοντι ⁸ ἐν αὐτῷ.
Πανουργίας γὰρ καὶ ἀπιστίας κατήγορα πάντα τὰ
τοιαῦτα· ⁹ ἐστ' ὅτε δὲ, καὶ μωρίας καὶ μανίας, συν-
τρέχόντων καὶ τῶν ἄλλων σημείων. Μέτωπον τε-
τράγωνον, ¹⁰ μεγέθους εὖ ἔχον, καὶ κατὰ λόγον
¹¹ τοῦ ἄλλου εἶδους, ἄριστον εἰς τε ¹² ἀνδρείαν καὶ
σύνεσιν καὶ μεγαλόνοϊαν κέκεριται. Οἱ ¹³ κατηρεφῆ
μέτωπα

destitutum et impudentem declarat. Neque
laetare de fronte aspera, neque de inaequali-
tate et fossulis monticulisque in ipsa; quae
quidem omnia indicia sunt maleficiorum et
improbitalis, adeoque etiam stultitiae et ma-
niae, convenientibus scilicet reliquis signis.
Frons quadrata iustam habens magnitudi-
nem, et proportionem cum reliquis formis,
optima iudicatur respectu fortitudinis, iudicii
et animi magnitudinis. Coopertas frontes

C c 2

6. Μηδαμῇ) MS. μηδὲ μὴν
τραχύ. Sylb. Polemo p. 188.
simpliciter μέτωπον τραχύ.

7. Λόφους) Polemo λόφ·υ,
falso.

8. Ἐν αὐτῷ. Παν.) Rom.
editio ἐν αὐτῷ γὰρ πανουργίας
καὶ ἀπ. etc.

9. Ἐστ' ὅτε δὲ) Polemo,
ἐνίοτε.

10. Μεγέθους εὖ ἔχον) Haec
verba absunt a Polemone.

11. Τοῦ ἄλλου) Polemo,
τοῦ πρώτου.

12. Ἀνδρείαν) MS. ἀνδρείαν
absque diphtongo. Sylb.

13. Κατηρεφῆ) Pro κατη-
ρεφῆ, quod agnoscit etiam
MS. Aristot. habet σύννεφῆ
p. 134. Pro τετραμμένα ve-
ro rectius cum eodem MS.
legemus τεταμμένα, explana-
ta, exprorecta: quod Inter-
pres quoque animadvertit,
et Gesner in Cane, 185, 45:
Sylb. Polemo κατωφερές et
τετραμμένα.

μέτωπα ἔχοντες αὐθάδεις· οἱ δὲ πάνυ τετραμμένα,
ἀμέριμνοι; οἱ δὲ ῥυσσά, Φροντισά.

κ. ΠΕΡΙ ΠΑΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Παρειαῖς σαρκώδεσι, ῥαθυμίαν καὶ οἰνοφλυγίαν πα-
ρεῖναι λέγε· ταῖς δὲ ἄγαν λεπταῖς, κακοήθειαν
καὶ πανουργίαν· βάσκανοι δὲ, καὶ ὅσοις παχεῖα
οὔσαι αἱ γνάθοι διεσῆκασιν τῶν ὀφθαλμῶν. Στρογ-
γύλαι παρειαί, δολίων· αἱ δὲ ¹ λίαν μακραί, Φλυά-
ρων καὶ ματαιολόγων. Πρόσωπον τὸ πᾶν ἀνθρώ-
που, σαρκώδες μὲν ὄν, εὐπαθοῦς, καὶ ἡβῶντος ἀν-
δρός· ἄσαρκον δὲ, Φροντισοῦ καὶ ἐπιβούλου· ² μι-
κρά δὲ πρόσωπα, μικρά καὶ ἦθη λέγει, τὰ δὲ λίαν
μεγάλα

qui habent, superbos; qui autem valde ex-
planatas, minime sollicitos, et qui rugosas,
cogitabundos existimare poteris.

XX. De malis atque facie.

Malae carnosae socordiam ac vinositatem de-
clarare dicas. Admodum graciles, prauos
mores et maleficum animum declarant: fasci-
natores vero sunt, quibus ante oculos crassae
prominent malae. Rotundae malae, dolorum,
et qui valde longae, nugatorum et vaniloquo-
rum sunt indices. Facies vniuersa hominis
carnosa, prompti et vegeti viri signum. Ma-
cilentae facies, prudentis et insidiosi. Paruae
facies, de humilibus testantur moribus, ma-
gnae autem admodum, stultitiam et stupidi-

1. Λίαν μ.) Polemo p.
247. omittit vocem λίαν.

2. Μικρά δὲ πρ.) Hunc ca-
nonem non agnoscit Polemo.

μεγάλα, μωρίαν καὶ ἀμαθίαν κατηγορεῖ. Προσώπῳ
δὲ μάλιστα ἐπιφαίνεται μεγαλοπρέπεια, καὶ ³ ἀνε-
λευθερία, καὶ κακοήθεια. Ἐπὶ γὰρ καὶ ἀνιερὸν
πρόσωπον, καὶ σπουδῆς πλήρες καὶ ⁴ παιδείας,
καὶ ⁵ ἀμειδῆς τε καὶ εὐμειδῆς, καὶ ὀδυρτικὸν καὶ ὑπνη-
λόν, καὶ ἐγρήγορον· καὶ τὰ ἄλλα ὡς ἔχει ⁶ φύσεως,
εὖ μάλα φαίνεται· ὁποῖω οὖν πάθει εἴη, κατὰ
τοῦτο χρηΐ φυσιογνωμονεῖν. Σπασμοὶ προσώπου,
καὶ παρειαῶν, εἰ μὲν ἐπὶ συγναῖς ⁷ προσόψεσιν εἶεν,
⁸ μα-

tatem declarant. In facie enim maxime con-
spicitur et decentia magna et illiberalitas,
morumque prauitas. Frons est etiam grauis
et seuera, et docilitatis, et tristitiae, et gaudii,
et querimoniae et somnolentiae, et vigilan-
tiae prae se fert imaginem. Omniaque alia,
quae sunt naturalia, et probe apparent;
quali scilicet affectui similia sunt, ex tali quo-
que physiognomoniam est instituenda. Spasmi
faciei et malarum si in tristitia affecto obtutu

C c 3

3. Ἀνελευθερία) Post ἀνε-
λευθερίαν Polemo p. 248. in-
ferit voces: καὶ εὐηθείαν.

4. Παιδείας) Nescio an
conuenientius παιδίας, joci.
Sylb. Polemo tuetur lect,
παιδείας.

5. Καὶ ἀμειδῆς etc.) Rom.
et Paris. edit. εὐμειδῆς τε καὶ
ἀμειδῆς: ego MS. sequi ma-

lui. Sylb. εὐμειδῆς non agno-
scit Polemo, et post παιδείας
inferit: καὶ εὐβουλίας, καὶ
ἀπονοίας.

6. Φύσεως) Polemo addit.
φύσεως καλῆς, ἢ φαύλης φαίνε-
ται πάνυ.

7. Προσόψεσιν) Polemo p.
249. ὁψεσιν simpliciter.

⁸ μανίαν, ἢ μωρίαν· εἰ δὲ ἐπὶ Φαιδραῖς, ⁹ μαχλοσύνην δηλοῦσιν.

κα. ΠΕΡΙ ΩΤΩΝ.

⁸ ὦτα μεγάλα φοροῦσιν ¹ (οἱ) ἀναίσθητοι· μικρὰ δὲ, κακοήθεις, καὶ πανοῦργοι· ἐπὶ δὲ λίαν μικρά, ² καὶ ὥσπερ περιτετμημένα, μωροί. Τετράγωνα δὲ ὦτα μεγέθους αὐτάρεκως ἔχοντα, ³ εὐαίσθητοι καὶ ἀνδρεῖοι. ⁴ Καὶ τὰ διαγεγλυμμένα μὲν οἱ ἔχον-

fiunt, maniam aut stultitiam, si vero in hilari, lasciviam declarant.

XXI. De auribus.

Magnas aures sensu destituti habent, parvas vero male morati et malefici. Arrectae aures admodum parvae et quasi circumcisae, stultorum sunt. Quadratae aures magnitudine idonea praeditae, bene sensatos et fortes de-

8. Μανίαν) Haec vox deest apud Polemonem.

9. Μαχλοσύνην) Polemo substituit μοιχείαν.

1. (Οἱ) Articulus οἱ additus ex MS. Sylb.

2. Καὶ ὥσπερ περιτ.) Polemo 239. καὶ ὥσπερ κυνῶν ὑπάρχοντα. Facile conciliari possunt Polemo et Adamantius, canes enim quidam a natu-

ra arrectas habent aures, aliis autem longioribus pendulisque auribus praeditis sectione arrectae fiunt.

3. Εὐαίσθητοι) Polemo p. 240. καλοί.

4. Καὶ τὰ διαγ.) MS. καὶ τὰ διαγεγλυμμένα καὶ οἱ ἔχ. Sylb. i. ol. p. 240. pro εὐμαθῆς καὶ ἀνδρεῖοι habet συνετὸν ἄνδρα.

οἱ δὲ πάνυ ὑψηλοὶ, αὐθάδεις. Οἱ τὰ ὀπισθεν τῶν
 5 κεφαλῶν χθαραλὰ ἔχοντες, 6 εὐψυχοί. Ὅσοι
 δὲ τὰ παρ' ἐκάτερα τῆς κεφαλῆς κοῖλα ἔχουσι, δο-
 λεροὶ, καὶ παλίγκοτοι. Κεφαλὴ μέση χθαμαλὴ
 ἡρέμα, εὖ μεγέθους 7 τε, καὶ ὀρθότητος ἔχουσα,
 ἀρίστη πασῶν εἰς τε εὐαισθησίαν, καὶ μεγαλόνοιαν.

κγ. ΠΕΡΙ ΧΡΟΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΧΩΝ.

Οὐκ ἔστι αὐτοτελὴ εἰς τὸ Φυσιγνωμονῆσαι τὰ ἀπὸ
 τῶν τριχῶν καὶ χροίων σημεῖα· ὁθεν οὐδὲ κατὰ ἔθνη
 ῥαδίον.

Capitibus valde altis, impudentes. Capiti-
 cauitates posteriores depresso qui habent, bo-
 no animo sunt. Caua autem in vtraque capi-
 tis parte habentes, dolosi et iracundi censendi.
 Mediocre caput paulatim complanatum, iusta
 magnitudine et rectitudine praeditum, opti-
 mum inter omnia capita censendum, quia ad
 bonum sensum et mentis praestantiam con-
 ducit.

XXIII. De coloribus et capillis.

Signa ad physiognomoniam ex coloribus et
 capillis desumere non est incongruum. At ne-

supra p. 179. at Aristoteles
 p. 137. φοῖοι: quae lectio
 magis quadrat ad Homeri-
 cam descriptionem Therfi-
 tis. Sylb.

5. Κεφαλῶν) Polemo τῶν
 κοίλων ταπεινὰ, vid. p. 179.
 not. 5.

6. Εὐψυχοί) MS. hanc
 vocem contrario sensu ha-
 bet ἄψυχοι, vt supra p. 179.

7. Τε) Hanc vocem non
 agnoscit Polemo p. 180. et
 pro ἄρστη dat καλλίων.

I. Αὐτοτελὴ ἢς) Polemo
 p. 180. αὐτοτελεῖς ἔστι.

ῥάδιον ² ἀποφύνασθαι, ³ ὅς τις ἀπὸ τοῦ δὲ τοῦ ἐθνους, ⁴ ἄλλως τε καὶ διὰ τὸ ἐπιμεμίχθαι ἀλλήλοις τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, καὶ Σύρους μὲν ἐν (τῇ) Ἰταλία, Λίβυας δὲ ἐν Θράκη, καὶ ἄλλους ἀλλαχοῦ διεσπάρθαι. Ὡς δὲ πολὺ οἱ μὲν ⁵ ὑπὸ τῇ ἄρκτῳ οἰκοῦντες, ⁶ εὐμήκεις εἰσὶ, ξανθοὶ, λευκοὶ ⁷ τὰς κόμας, ἀπαλότριχες, γλαυκοὶ, σιμοὶ, παχυσκελεῖς, περιπληθεῖς ⁸ σαρκὶ λαγαρεῖ, προγάστορες, ⁹ ἀπλοῖ, θυμοειδεῖς, ὀλιγόβουλοι, θερμοβουλοι, δυσμαθεῖς. Οἱ

que facile discernendum, e quanam gente quis sit, sed propter commixtionem gentium inter se aliter iudicandum; si quidem Syri in Italia, Libyes in Thracia, et alii aliis in regionibus dispersi degunt. Ut plurimum autem regionum septentrionalium incolae decore proceri, flavi, albi, molles comas habentes, glauci, simi, cruribus crassis, redundantes laxis carnibus, ventre prominente, sinceri, iracundi, non admodum prudentes, praecipites in consiliis calidis, indociles. Qui vero

C c 5

2. Ἀποφύνασθαι) Polemo, ἀποφαίνεσθαι, haud dubie Adamantii lectio spuria est.

3. Ὅς τις) Polemo οἷός τις et coniunctionem δὲ in seqq. omittit.

4. Ἀλλως τε καὶ) Hae voces in Polemone desiderantur.

5. Ὑπὸ) Hanc praepositionem pro vulgari ἐπὶ reposui ex MS, et Polemone, p. 181. Sylb. Vide ibi not. 6.

6. Εὐμήκεις) Polemo, εὐήλικες. Vox ξανθοὶ abest ab eodem Pol.

7. Τὰς κόμας) Has voces ignorat Polemo, ut et γλαυκοὶ.

8. Σαρκὶ λαγαρεῖ) MS. σάρκες λαγαραί: minus belle. Sylb.

9. Ἀπλοῖ) Polemo p. 182. ἀπλοῖκοι, et pro θερμοβουλοὶ in seqq. θερμοὶ.

Οἱ δὲ ὑπὸ τῇ μεσημβρίᾳ, μελανότριχες, οὐλότρι-
 χες, μελανόφθαλμοι, λεπτοσκελεῖς, ¹⁰ εὐμαθεῖς,
 πολυγνώμονες, ¹¹ κουφόνοι, ψεύται, κερδαλέοι,
 ἐπὶ κλοπα νοήματα ἔχοντες. Ἦσσον δὲ, καὶ μάλ-
 λον ἐκάτεροι αὐτῶν ἕκαστα τούτων ἔχουσιν, ¹² ὅσῳ
 προσεχῆς ἀλλήλων εἰσὶν, ἢ πάλιν διαστήματι πλείονι
 κεχωρισμένοι τῆς μεσημβρίας, ἢ ¹³ τοῦ ἄρκτου. Τὰ
 δὲ μέσα τῆς οἰκήσεως, μέσῃν ἔχει τὴν ιδέαν καὶ
¹⁴ συμμιγῇ σημεῖα καὶ τὰς γνώμας. Οἱ δὲ ἐῷσι
 καὶ ἐσπέραιοι, καθὼς μεσημβρινώτεροι ¹⁵ καὶ ἀρκτικώ-
 τεροί

versus meridiem sunt capillis nigris, crispis,
 oculis nigris, tenuibus cruribus, dociles, ani-
 mo inconstantes, leues, mendaces, astuti, va-
 fra ingenia habentes. Vtrique autem magis
 vel minus singulare quid de his habent, qua-
 tenus sibi inuicem vel proxime accedunt, vel
 interuallo maiori a septentrione, aut meridie,
 sunt disiuncti. Media autem regio, mediam
 formam et inter se mixta signa producit
 aequae ac internos affectus. Orientales autem
 et occidentales, sicuti ad meridiem et septem-
 trionem magis vergunt, etiam inter se ex hac

10. Εὐμαθεῖς) Sic reposui
 ex MS. pro vulgari ἑμαθεῖς,
 eamque lectionem postulat
 in praecedenti antithesi op-
 positum δυσμαθεῖς. Sylb.

11. Κουφόνοι) Polemo, κου-
 φόνους.

12. Ὅσῳ προσεχῆς) Nota
 enallagen: sensus enim re-
 quirat comparativum, ὅσῳ

προσεχέτερον Sylb. ὅσον προσε-
 χῆς Polemo.

13. Τοῦ ἄρκτου) Polemo
 τῆς ἄρκτου Supra apud No-
 strum etiam τῇ ἄρκτῳ. Cf.
 Vitruv. L. VI. c. 1.

14. Συμμιγῇ) Post συμμιγῇ
 leguntur apud Polem. p.

183. v. τὰ τε.

15. Καὶ ἀρκτικώτεροι) Haec
 verba absunt a Polemone.

τεροί εἰσιν αὐτοὶ ἐαυτῶν διαφέρουσιν. Ἐχουσι γὰρ
 16 διαφορὰν τινῶν, οἱ τὰ ἄκρα τῆς Λιβύης τὰ
 ἐσπέρια νεμέμενοι, καὶ Ἰβήρων οἱ εἰς τὴν ἔξω θάλασ-
 σαν καθήκοντες· καὶ τοὶ ἀμφοτέρω ἐσπέριοι εἰσιν·
 ἀλλὰ οἱ μὲν Λίβυες, Αἰθιοῦσιν ὅμοιοι· οἱ δὲ 17 Ἰβη-
 ρες, Κελτοῖς. Ὡς γὰρ ἐν βραχεὶ δηλώσαι, ἡ μὲν
 μεσημβρία, ξηρότητι, καὶ θερμότητι, 18 ὥς ἐπὶ τὸ
 πλεῖστον κέκεραται· ἡ δὲ ἀρκτος, ὑγρότητι, καὶ ψυ-
 χρότητι· 19 τὰ δὲ ἄλλα χωρία, καθόσον τούτων ἐκά-
 τερα πλησιάζει, καὶ τῆς κρᾶσεως τάτε εἶδη, καὶ
 τὰ ἥδη 20 παρεχομένης. Πλὴν αἷτιον πολλοῖς γε-
 γένηται,

differunt causa. Qui enim fines Libyae occi-
 dentales incolunt, differentiam horum habent,
 et Iberorum, qui maris litora habitant, ac
 utriusque occidentales sunt. Nam Libyes
 Aethiopibus, et Iberi Celtibus similes sunt,
 quod quidem brevissime planum fiet; meri-
 dionalis enim plaga siccitate ac caliditate
 quam maxime permixta est, septentrionalis
 vero humiditate et frigiditate. Reliquae au-
 tem regiones, quae sibi propinquiores sunt,
 de harum quoque temperatura et formae et
 mores aliquid assumunt, nisi in eo causa latere
 quaedam videatur, quod multi ab aliis genti-

16. Διαφορὰν τινῶν) Possis
 etiam legere διαφορὰν τινα.
 Sylb.

17. Οἱ δὲ Ἰβ.) Polemo p.

148. οἱ δὲ ἐστὶ Κρητες, vide
 ibi not. 17.

18. Ὡς ἐπὶ τὸ πλ.) MS.
 coniuncte ἐπιτεπλεῖστον. Sylb.

19. Τὰ δὲ ἄλλα) Plenius
 et integrius haec apud Po-
 lemonem leguntur p. 184.
 Sylb.

20. Παρεχομένης) Paris, ed.
 et MS. παρεχομενούς. Sylb.

γένηται, τὸ πολλοὺς ἀπ' ἄλλων ἔθνων εἰς ἕτερα
μετελθόντας κατωκηκέναι.

κδ. ΠΕΡΙ ΕΙΔΟΥΣ ἙΛΛΗΝΙΚΟΥ.

Εἰ δέ τισι τὸ ¹ Ἑλληνικὸν καὶ Ἰωνικὸν γένος ἐφυλάχ-
θη καθαρώς, οὗτοί εἰσιν αὐτάρκως ² μεγάλοι ἄνδρες,
εὐρύτεροι, ὀρθιοί, εὐπαγεῖς, λευκότεροι τὴν χροάν,
ξανθοί σαρκὸς κρᾶσιν ἔχοντες ³ μετρίαν, εὐπαγετέ-
ραν,

bus ad alias transmigrantes fixam sedem inter
illas collocarunt.

XXIV. De forma Graeca.

Qui autem inter has nationes genus Helleni-
sticum et Ionicum servant integerrime, sunt
viri satis magni, lati, recti, bene compacti,
quoad colorem albidiores, rubri, temperatu-

1. Ἑλληνικόν) Aliam dif-
ferentiam Graecorum ex in-
ternis sensibus depromptam
suppeditat Aristot. Polit. L.
VII. c. 7. Ἕλληνες autem ex
sententia Aristot. Meteorol.
L. I. c. 14. sunt, qui circa
Dodonem et Acheloum ha-
bitarunt, ubi Selli commo-
rati sunt.

2. Μεγάλοι etc.) His con-
uenire videtur quae Hip-
pocr. de aere, aquis et lo-
cis, Sect. III. p. 71. tradit:
Ἀσίην πλεῖστον διαφέρειν τῆς Εὐ-
ρώπης, ἐς τὰς φυσίας τῶν συμ-
πάντων τῶν τε ἐκ τῆς γῆς φυσ-
μένων, καὶ τῶν ἀνθρώπων. Πολὺ

γὰρ καλλίονα καὶ μέζονα πάντα
γίνεται ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἢ τε χώρα
τῆς χώρας ἡμερωτέρῃ, καὶ τὰ
ἔθνη τῶν ἀνθρώπων ἡπιώτερα,
καὶ ἐνεργότερα. Asia pluri-
mum Europae praestat, tum
eorum omnium natura quae
e terra producuntur, tum ho-
minum. Longe enim pulciora
et maiora omnia in Asia gi-
gnantur, regioque ipsa hac
nostra mitior, et hominum
mores humaniores et benignio-
res. Quare vox αὐτάρκως
hanc differentiam indicare
videtur.

3. Μετρίαν) Forte melius
μετρίως εὐπ.

ραν, σκέλη ὀρθὰ, 4 ἄκρα εὐφυῆ· κεφαλὴν μέσσην
τὸ μέγεθος, περιαγῆ· τράχηλον εὐρωτον· τρίχωμα
ὑπόξανθον, ἀπαλώτερον, οὐλον πράως· πρόσωπον τε-
τράγωνον, χεῖλη λεπτά, ῥίνα ὀρθή· ὀφθαλμοὺς
ὕγρους, χαροποὺς, γοργοὺς, φῶς πολὺ ἔχοντας
5 ἐν αὐτοῖς· εὐοφθαλμότατον γὰρ πάντων ἐθνῶν τὸ
Ἑλληνικόν.

κε. ΠΕΡΙ ΧΡΟΙΑΣ.

Δῆλον δὲ ἀπὸ τῶν 1 προλελεγομένων, 2 ὅτι μέλαινα
χροιά, δειλίαν καὶ πολυμηχανίαν μηνύει· ἡ δὲ λευκὴ
καὶ

ram carnis habentes mediocriter compactio-
rem, et crura recta extensa, et extremitates
bene formatas. Caput mediocris magnitu-
dinis, et mobile, collum validum, capillos
flavescentes tenerosque, facileque se crispan-
tes, frontem quadratam, labia tenuia, nasum
rectum, oculos humidos, charopos, toruos,
multum lucis continentes: inter omnes enim
nationes Graeci optimos habent oculos.

XXV. De colore.

Ex ante dictis constat colorem nigrum timi-
ditatem et astutiam innuere, album autem et
flavescentem, robur ac fortitudinem, valde

4. Ἄκρα) Haec vox notat
extremitates corporis, prae-
cipue manus ac pedes.

5. Ἐν αὐτοῖς) MS. incon-
tracte ἐν αὐτοῖς. Sylb.

1. Προλελεγομένων) Pol. p.
185. addit σημείων.

2. Ὅτι) MS. ὅσοις μὲν pro
ἐτι. Sylb. Polemo, ἡ μέλαινα
χροία.

καὶ ὑπόξανθος, ἀλκὴν καὶ θυμὸν ³ λέγει· τὸ δὲ πᾶν
 λευκὸν ἀκρατον, ⁴ εἰς ἀνδρείαν φέρει· πυρρὸν δὲ ⁵ τὸ
 σῶμα πᾶν, ⁶ δολεροῦ καὶ πολυτρόπου ἀνδρός ἐστι
 δῆγμα. Χροιά δὲ ἀνατετραμμένη ὑπόχλωρος,
⁷ δειλίας ἅμα, καὶ κακομηχανίας σημεῖον, εἰ μὴ
 ὑπὸ νόσου γεγέννηται. Τὸ δὲ ⁸ μελίχλωρον καλού-
 μενον χρῶμα, δειλὸν, γαστρίμαργον, ⁹ λάλον, ὀρ-
 γίλον, γλωσσάλογον. Τὸ δὲ ¹⁰ φλογοειδὲς χρῶμα,
 ἐμμανές· τὸ δὲ πρᾶως ἐρυθρόν, εὐφυές, εὐμαθές,
 ὀξυκίνητον. Ταῦτα μὲν περὶ πάντος ¹¹ σώματος
 κατὰ

albus, intemperantem, et ad virilitatem per-
 ducit. Color vero luteus aliis interspersis, ti-
 miditatis simul ac fraudum est signum, nisi
 ex morbo prouenerit. Color autem fuscus
 qui dicitur, timidum, gulosum, loquacem,
 iracundum, et maledice loquacem prodit.
 Color flammeae formae, constantem; leuiter
 ruber, ingenuum, docilem, et celerrime mo-
 bilem. Et haec quidem de corpore in uni-
 uersum dicta sunt. Sigillatim vero qui sterna
 habent subrubra, iram intus feruentem an-

3. Λέγει) Pro vulg. μηνύει
 repositum ex MS. Syll.

4. Εἰς ἀνδρείαν) Polemo,
 ἐνανδρείαν σημαίνει.

5. Τὸ) Articulum non
 agnoscit Polemo.

6. Δολεροῦ) Polemo, πα-
 νωλεθρίαν.

7. Δειλίας ἅμα) Polemo
 δειλίας μετὸν, καὶ, κ. τ. λ.

8. Μελίχλωρον) Polemo

μεγαλόχλωρον, vide p. 186.
 not. 28.

9. Λάλον) Haec vox ab-
 est a Polemone.

10. Φλογοειδές) Polemo,
 φλογῶδες, et pro ἐμμανές in-
 seqq. habet σημαίνει τὸν ἀνδρᾶ
 κατήγορον εἶναι.

11. Σώματος) Polemo in-
 ferendo articulum τοῦ σώμα-
 τος legit.

κατὰ μέρος δὲ, ¹² τὰ σέρνα ὑπέρυθρα ὄντα, ζέειν
 ἔνδον τὴν ὀργὴν ἀπαγγέλλει· ὥσπερ εἰ τις τὰς καὶ
 περὶ τὸν αὐχένα φλέβας, καὶ τὰς ἐν τοῖς κροτάφοις,
 οἰδούσας ἔχει, ¹³ ὡς ἐμφανεῖς εἶναι, καὶ αἱματώδη
 ἔχει ¹⁴ τὴν χροιάν. Πρόσωπα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ
 ἐρυθρά, ¹⁵ αἰσχυνηλοὺς δηλοῖ. Εἰ δὲ μόνα αἰ
 παρειαὶ τοιαῦται εἶεν, οἰνόφλυγας σφᾶς λέγει. ¹⁶ Περὶ
 δὲ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς χροιάων, εἴρηται μὲν ἤδη· καὶ
 ἐνταῦθα δὲ, ὅσα ἡ χρεῖα ἀπαιτεῖ, λεχθήσεται.
 Ὅσοι ὀφθαλμοὶ ὑποφοινίσσουσιν, εἰ μὲν ἅμα ¹⁷ ξη-
 ρότητι διακαεῖς εἶεν, ὀργίλους εἶναι λέγων, οὐκ ἂν
 ἀμάργοις· εἰ δὲ ἅμα ὑγρότητι, οἰνόφλυγες. Γλαυ-
 κότης

nunciant, sic quoque se res cum eo habet, cui
 circa ceruicem et in temporibus venae intum-
 mescentes conspiciuntur, et quae colorem
 sanguineum referunt. Quibus facies super-
 erubescens est, verecundi sunt: si vero genae
 tantummodo sic sunt, eos dicas vini amicos.
 De coloribus oculorum iam dictum est, hoc
 vero loco, quantum necessitas rei exigit, di-
 cetur. Quicumque oculorum sunt subrubri,
 et si prae siccitate quasi ardent, non peccabis,
 si eiusmodi homines iracundos dicas, si autem
 aequae humiditas adest, vinosi sunt. Oculi

12. Τὰ σέρνα ὑ.) Pol. p. Polemo, p. 249. τραχῆς ἄν-
 272. τὰ σέρνα ὑπερυθρίωντες. δρας δηλοῦσιν.

13. Ὡς) Particula ὡς ab-
 est a Polemone.

14. Τὴν χροίαν) MS. τὴν
 χροάν. Sylb.

15. Αἰσχυνηλοὺς) MS. αἰ-
 σχυνηλοὺς, minus v'sitate. Sylb.

16. Περὶ δὲ τῶν etc.) Apho-
 rismus iste in MS. rubrica
 et titulari forma exaratus
 est. Sylb.

17. Ξηρότητι) Polemo p.
 236. ξηρότεροι, πολλὰν ὀργὴν
 ἔχον τὸν ἄνδρα κ. τ. λ.

κότης ἐν ὀφθαλμοῖς, ἀγριώτερον¹⁸ μελανότης, ἡμε-
ρώτερον· γλαυκά γάρ, τῶν¹⁹ ἀγρίων ζώων τὰ πλείω·
τὰ δὲ ἡμέρα, μελανόματά πως εὐρήσεις. Τῶν δὲ
γλαυκῶν τὸ μὲν λίαν²⁰ γλαυκόν, δειλόν· τὸ δὲ χα-
λῶδες,²¹ ἀγριον· τὸ δὲ ταῖς ἐλαίαις κατὰ τὴν
χροιὰν ὅμοιον,²² ἄλκιμον. Τοῦ γεμὴν μέλανος, τὸ
μὲν πάνυ μέλαν,²³ δειλόν τε, καὶ δολερόν· τὸ δὲ
ὑπόξανθον,²⁴ καρτερόν τε, καὶ μεγαλόψυχον·
²⁵ τὰ γὰρ μαρμαρῦσσοντα ὄμματα, μαρμαρῶσιν κα-
τηγορεῖ· τοιοῦτον γάρ, καὶ ἡ αἶξ βλέπει. Τὰ δὲ
²⁶ πυρρῶδη, ἀναισχυντίαν· κυνὸς γάρ τοῦτο τοῖς ὀφ-
θαλ-

glaucedo, ferociorem, nigredo, mitiorem no-
tat. Ferarum enim ut plurimum oculi sunt
glauci, vbinam vero reperies mites nigro-
que oculos? Inter glaucos vero nimia glau-
cedo timidum, fuluum vero in his, ferocem,
et color oleae similis potentem virum notat.
Ad nigrum vero quod attinet, nimia nigrities,
timidum insidiosumque prodit, subflauum
vero, fortem et magnanimum. Nitentes
oculi proteruiam produnt, caprae enim sic

18. Μελανότης) Polemo
p. 237. non agnoscit.

19. Ἀγρίων) Pro hac vo-
ce substituit Polemo ἀλόγων.

20. Γλαυκόν.) Polemo λευ-
κόν, haud dubie ex librario-
rum errore.

21. Ἀγριον) Polemo, ἀγρι-
κόν.

22. Ἀλκιμον) Polemo, δυ-
νατὸν ἀ. δ. α. δηλοῖ.

23. Δειλόν τε) Polemo δει-
λόν τε, quae literarum per-
mutatio a librariis facile
fieri potuit.

24. Καρτερόν) Polemo,
ισχυρόν.

25. Τὰ γὰρ μάρμαρ.) Pau-
lo aliter hic canon apud Po-
lemionem exaratus est.

26. Πυρρῶδη) Supra quo-
que legitur aliquoties, sed

θαλμοῖς τεκμαίρου. ²⁷ Ὡχρὰ δὲ ὄμματα καὶ ἀλ-
λοχροίας ἔχοντα, ²⁸ πτώκα ἄνδρα, καὶ ὑποπτευτὴν
σημαίνει. ²⁹ Στίλβοντες ὀφθαλμοί, ἀφροδίσι-
οῖους ἔχουσιν οἱ ὄρνιθες.

κς. ΠΕΡΙ ΤΡΙΧΩΝ.

Ἄνδρα ¹ οὐλότριχα, δειλὸν καὶ κερδαλέον λέγε·
τὸν δὲ ἰθύτριχα, ἀγριώτερον, καὶ ἀνοητότερον· ἀρίστη
δὲ

conspiciuntur. Rubri vero impudentiam in-
dicant, canum enim oculis hoc signum inest.
Pallidi autem oculi, quibus alii sunt intertexti
colores, pauidum suspiciosumque virum in-
dicant. Lucentes oculi sunt venerei, tales
enim aues habent.

XXVI. De pilis.

Virum pilis crispis praeditum, timidum ac
quaestuosum appella, qui vero simplicibus
gaudet, ferociorem, et imprudentiorem. Co-

malim hic cum MS. πυρώδη: Il. χ'. v. 312. ἀρπάζων δ' ἄρν'
quomodo etiam apud Ari- ἀμαλῆν, ἢ πτώκα λαγῶν. Ra-
stotelem est, p. 146. l. 3. ptura vel agnum tenerum, vel
Sylb. Vide quae ibi nota timidum leporem.
167. diximus.

27. Ὡχρὰ) Aristot. p.
146. ὠχρομμάτοι, qui tamen
non agnoscit ὑποπτευτὴν.

28. Πτώκα) Est proprie
haec vox epitheton leporis,
qui et πτώξ dicitur, v. Hom.

29. Στίλβοντες) Aristot.
p. 147. οἱ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς
σιλπνοὺς ἔχοντες, λάγνοι.

1. Οὐλότριχα) Vide Ari-
stot. supra p. 151. et Pol. p.
189.

δὲ κόμη, ἢ τὸ ² μέσον τούτων ἔχουσα· ἐπεὶ ³ (καὶ)
 πυκνότης τριχῶν ἄκρα, θηριώδης· καὶ ψεδνότης δὲ,
 κακοηθείας, καὶ δόλου σημεῖον· τὸ δὲ τούτων μέ-
 σον, ἐπαινετόν. Μαλακαῖς δὲ πάνυ θριξὶ τετρι-
 χῶσθαι, γυναικεῖον. Οὐ μὲν αἱ πάνυ σκληραὶ τρί-
 χες, ἀγαθαί· ἀγριότητος ⁴ (τὸ) γὰρ σημεῖον· τὸ δὲ
 μέσον καὶ ἐν τούτοις ἄριστον. Μέλαινα κόμη, δειλίαν,
 καὶ ⁵ πολυκερδίαν ἀπαγγέλλει. Ἡ δὲ ἄγαν ⁶ ξανθὴ,
 καὶ ὑπόλευκος, ὅποια Σκυθῶν, καὶ Κελτῶν, ἀμα-
 θίαν καὶ σκαιότητα, καὶ ἀγριότητα· τὸ δὲ πρᾶως
 ὑπόξανθον, εἰς εὐμαθίαν καὶ ἡμερότητα, καὶ εὐ-
 τεχνίαν

ma media in his optima est. Extrema pilo-
 rum densitas, ferinum, raritas vero, prauo-
 rum morum ac fraudulentum notat. Inter
 haec autem media qualitas optima est. Ad-
 modum mollibus pilis tectus, femineus cen-
 setur. Neque admodum duri pili boni sunt,
 ferociae enim signum illis inest. Et media
 qualitas in his optima. Pilus niger timidita-
 tem, multamque quaeftuositatem indicat.
 Valde fulvus et subalbus, qualis est Scytharum
 Celtarumque, indocilitatem, stuporem et fe-
 ritatem prodit: Leuiter autem subfulvus ad
 docilitatem, mansuetudinem et solertiam ten-

2. Μέσον) Has Aristote-
 les supra p. 151. ἄκρουλας
 appellat.

3. (Καί) Indufa καὶ ab-
 est a MS. Sylb.

4. Τὸ) Inclusum τὸ abest
 a MS. Sylb.

5. Πολυκερδίαν) MS. πηλυ-
 κέρδειαν ἀγγέλλει Sylb. Vul-

gatum ἀπαγγέλλει ex praeece-
 dente syllaba αν, temere a
 librario repetita et in απ
 mutata, procul dubio origi-
 nem traxit. Vide Pol. p.
 190.

6. Ξανθή) Polem. p. 185.
 habet ξανθὴ καὶ λευκὴ, δύναμιν
 καὶ θυμὸν λέγει.

τεχνίαν ⁷ συντείνει. Πυρρότης δὲ ἀκρατος, ⁸ καὶ
τὸ τῆς ροιᾶς ἄνθος, οὐκ ἀγαθόν· ὡς ἐπὶ πλεῖστον γάρ
ἐστὶν αὐτῶν τὰ ἥθη θηριώδη, καὶ ἀναίσχυντα καὶ φιλο-
κερδῆ. Σκέλη τετρίχωμένα πάνυ θριξὶ πυκναῖς καὶ
μεγάλαις, ⁹ δυσμαθίαν καὶ ἀγριότητα σημαίνει.
Ὅσοις δὲ ὀσφύες καὶ μηροὶ χωρὶς τῶν ἄλλων ¹⁰ με-
ρῶν πολύτεριχες εἰσι, ¹¹ λαγνείας εὐτυχοῦσι. Γα-
στέρα καὶ στήθη ἐπὶ πολὺ κομῶντας, κουφόνους καὶ
ἀλλοπροσάλλους καὶ ¹² ἀσελγεῖς λέγε. Ὡμούς
δὲ,

dit. Excedens rubedo, floribus balauftiorum
similis, non bona, talium siquidem mores
plerumque sunt feriores, impudentiores, et
lucro quaerendo aptiores. Crura pilis densis
et magnis obsita, indocilitatem et ferociam
significant. Quibuscumque autem lumbi et
femora, reliquis partibus exceptis, multis pi-
lis sunt tecta, libidini sunt dediti. Venter et
pectus multis obsitum crinibus, signum perhi-
bet inconstantis, se ab vno ad alterum confe-
rentis et lasciuvi viri. Humeros vero et meta-

D d 2

7. Συντείνει) MS. τένη si-
ne praepositione σύν. Et
mox πυρότης vnico ρ. minus
recte. Syllb. Aristoteles quo-
que πυρότης habet.

8. Καὶ τὸ τῆς) Conuenien-
tius legendum κατὰ τὸ τῆς
ροιᾶς ἄνθος, vt supra p. 191.
Syllb.

9. Δυσμαθίαν) Polemo, p.
192. θησιμαθῆ καὶ ἀγριώτερον.

10. Μερῶν) Μελῶν exhi-
bet Polemo.

11. Λαγνείας εὐτυχοῦσι)
Rom. et Paris. λαγνεία ἐντυ-
χοῦσι. Ego MS. sequi ma-
lui. Polemo p. 192. sim-
pliciter habet λαγνοὶ ἄνδρες
εἰσι. Syllb.

12. Ἀσελγεῖς) Polemo ἀσε-
θενῆ.

δὲ, καὶ μετάφρενα ¹³ τετριχῶσθαι, ὀρνίθιον ἄντι-
 κρυς· ¹⁴ μετάρσια γὰρ νοήματα καὶ οὐ σερεὰ δει-
 κνυται. Στέρνα δὲ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ τετριχωμένους
 θριξίν ¹⁵ ἀμφιλαφῆσι, θερμοβούλους καὶ διψύχους
 λέγε. Τὸ δὲ πᾶν σῶμα ¹⁶ δεδασύνθαι τριχὶ σερεᾶ
 καὶ ἀμφιλαφῆ, βοῶδες. Τοῦ δὲ αὐχένος τὸ πρὸς
 τῇ κεφαλῇ δασύνεσθαι, πρὸς ἀλκῆς τε, καὶ εὐρυ-
 χίας νόμιζε. Καὶ τοῦ μετώπου δὲ εἰ εἰς τὸ μέσον
¹⁷ ἐπικαταβαίνοι ἡ χαίτη, εἰς δὲ τὰ ἐκατέρωθεν
 ὑποχωροίη, μεγαλοψυχίας καὶ ἀλκῆς πλήρης ὁ
 τοιοῦτος.

phrena villosa, similitudinem cum auibus in-
 nuunt: superba siquidem consilia, quae non
 firmo insistant fulcro, notant. Sterna autem
 circumquaque dense hirsuta calidos, praecipi-
 tibus consiliis vtentes et titubantes notant. Uni-
 versum autem corpus, firmis densisque pilis
 tectum, bouinum est. Cernicis pars versus
 caput pilosa fortitudinis et boni animi signum
 censendum. Si autem capillus ad medium
 frontis sese extendit, ita, vt ab vtraque sensim
 recedat parte, talis magno animo multaque for-
 titudine praeditus est. Pili erecti, timiditatis
 et fraudulentiae testes sunt. Quibuscumque

^{13.} Τετριχῶσθαι) Vulg. ed.
 τετριχωμένα: quod ferri pot-
 est, si pro λέγε, reponas
 λέγει. Sylb. Polemo quo-
 que dat τετριχωμένα, reliqua
 paululum immutata exhi-
 bet.

^{14.} Μετάρσια) Polemo l. l.
 ὑψηλὰ --- καὶ οὐ σερεᾶ.
 Erotian. autem μετάρσια ex-
 plicat ὑψηλά.

^{15.} Ἀμφιλαφῆσι) Polemo
 δασύαις et pro διψύχους, εὐψύ-
 χους.

^{16.} Δεδασύνθαι) Pol. p.
 193. δασύτριχες τριχὶ σερεᾶ,
 vide quae Sylburgius ibi n.
 19. monuit.

^{17.} Ἐπικαταβαίνοι κ. τ. λ.)
 Pol. p. 193. ἐπικαταβαίνουσα
 εἰς τετριχῶται, τὰ δὲ ἐκατέρω-
 θεν οὐ, etc.

τοιούτος. Τρίχες δὲ ὀρθαὶ ἐστῶσαι, δειλίας καὶ κακομηχανίας μάρτυρες. Ὅσοις τῶν ὀφρύων τὰ πρὸς τῇ ῥινὶ ¹⁸ κάτω νεύει, τὰ δὲ ἐφ' ἐκάτερα εἰς τοὺς προτάφους χωρεῖ, τούτους ὑπὸν εἰκαζε· οἱ δὲ σφόδρα ¹⁹ δασόφρυες, ἀνιαροί· πρέπει γὰρ αὐτοῖς ἀνία.

κζ. ΠΕΡΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ.

Περὶ δὲ κινήσεως, τάδε ἴσθι· ὡς τὸ μὲν αὐτοφύες αὐτῆς καὶ ἀπρονόητον, χρηὴ διαγινώσκειν κατὰ ¹ τὸ πρέπον. Ὅσοι δὲ σχηματίζουσιν ἑαυτούς, καὶ κινουῦνται, ² ἐπιτετευγμένους φυσιογνωμόναι καὶ τούτους.

autem supercilia ab vna parte nasi sunt coniuncta, ab altera vero ad tempora vsque per-
tingunt, ii porcis similes sunt. Qui admo-
dum densis pilis supercilia habent repleta, tri-
stes sunt, conuenit enim ipsis moestitia.

XXVII. De motu.

De motu vero probe haec teneas; quomodo
scilicet innatum et proprium ex decentia de-
beas dignoscere. Quicumque enim sibimet
ipsis formam quamdam et motum fingunt,
hos ex signis iudica physiognomonicis, tan-

D d 3

18. Κάτω νεύει) Polemo,
p. 194. κατανεύει.

19. Δασόφρυες) Pro δασό-
φρυες supra est συνέφρυες ap.
Aristot. p. 149. et apud Po-
lem. p. 194. Sylb. Vide
quae supra p. 149. not. 180.
monita sunt.

1. Τὸ πρέπον) Sub hac vo-
ce h. l. intelligit *venustatem*
et *dignitatem*, quam requi-
rit Cicero offic. L. I. c. 36.
vbi de motu et gressu egre-
gia praecepta exstant.

2. Ἐπιτετευγμένους) MS.
ἐπιτεταγμένους. Sylb.

τους. Τριπλοῦν δὲ τὸ γένος τούτων. Οἱ μὲν γὰρ,
 3 σεμνότητα περινοοῦσιν, ἀρχὰς, καὶ δυνάμεις ἐν
 πόλει μνάμενοι, καὶ γάμους ἐνδόξους· ἐνιότε δὲ, εἰς
 εὐτέλειαν καὶ Φειδωλίαν 4 καὶ περιχαρίαν, καὶ εἰς
 συγγνότητα ἑαυτοὺς μετατυποῦσι, δι' οὐπὲρ ἂν ἀρέ-
 σαιεν τρόπου τούτοις νομίσωσιν, οὓς 5 Θεραπέυουσιν·
 ἕτεροι δὲ 6 ἀβρύνονται αὐτῶν· οἱ μὲν γὰρ, παιδι-
 κοῖς

quam tales, qui habitum sibi acquisivere. Tria
 autem horum sunt genera. Quidam enim
 grauitatem prae se feruat, principatus et po-
 testatem in vrbe ambientes, et nuptias glorio-
 sas: Alii vero ad frugalitatem, et parsimo-
 niam, et immoderatam laetitiam, et moesti-
 tiam se transferunt, qua videlicet ratione ipsis,
 quibus ministrant, se existimant amicos red-
 dere. Alii autem cultum sibi comparant, si-

3. Σεμνότητα) Hanc vir-
 tutem in incessu potissimum
 commendat Clem. Alex.
 Paedag. III. II. his verbis:
 Ἀποσκορακισέον ἡμῖν καὶ τοῦ πε-
 ριπάτου τὸ μανιῶδες· τὸ δὲ σεμ-
 νὸν καὶ τὸ σχολαῖον ἐκλεκτέον,
 οὗ τὸ βᾶδισμα τὸ μηλλιτικόν.
 Οὐδὲ ἐν τοῖς ὁδοῖς σαλεύειν, καὶ
 ἐξυπτιάζοντα παραβλέπειν εἰς
 τοὺς ἀπαντῶντας, εἰ ἀποβλέ-
 πουσιν εἰς αὐτὸν, καθάπερ ἐπὶ
 σκηνῆς ἐμπομπεύοντα, καὶ δακτυ-
 λοδεικτούμενον. Ab incessu no-
 bis procul est amoliendus
 gressus furiosus, sed hone-
 stus et lentus nobis est eligen-
 dus, non autem nimis tardus.

*Sed neque in via fluctuare de-
 cet, nec supina ceruice obuios
 respicere, an se adspiciant,
 tamquam traducentem pom-
 pam in scena, et qui digitis
 monstratur.*

4. Καὶ περιχαρίαν, κ. τ. λ.)
 Malim transposita praeposi-
 tione καὶ εἰς περιχαρίαν καὶ
 συγγ. Sylb. Quae lectio uti-
 que melior.

5. Θεραπέυουσιν) Huc re-
 fert quoque Cic. l. I. nimias
 celeritates in festinationibus.

6. Ἀβρύνονται) Respicitur
 ad gressum delicatum et
 mollem, et vestimenta, de
 quibus Phaedrus in Menan-

κοῖς ἀρέσαι βουλόμενοι· οἱ δὲ, ἄνδρας ἐφ' ἑαυτοὺς, ὥσπερ γυναῖκες, προκαλούμενοι. Τὸ δὲ τρίτον εἶδος ἐστὶ τῶν ἀνδρογύνων μὲν ὄντων φύσει, πλαττόντων δὲ αὐτοὺς εἰς τὸ ἀνδρεῖον· διὸ ὑφορῶνται ῥαδίως. Καὶ γὰρ βάδισμα, καὶ φθέγμα, καὶ βλέμμα μιμῆσθαι σπουδάζαντες ἀνδρὸς, εἴπερ ἐξαίφνης φοβηθεῖεν, ἢ καὶ ἀνίαθεῖεν, ταχὺ παλινδρομοῦσιν εἰς τὴν ἑαυτῶν φύσιν· καὶ χωρὶς δὲ τούτου, τὸ ἐπιτηδευόμενον αὐτῷ, οὐκ ἀπλᾶς ἂν τις καταμάθοι· οἱ μακρὰ βαίνοντες, 7 τελεστικοὶ παντὸς πράγματος, μεγάλοι·

quidem amasiis student placere, et quae ad se viros sicuti mulieres allicere curant. Tertium vero genus est androgynorum, et quidem a natura, qui tamen sese ad virile agendum formant, quare facile suspicantur. Incessum enim, et loquelam, et obtutum virorum imitari tentant, siquidem subito timore aut moerore si percutiantur, iterum celeriter ad sui reuertuntur naturam. Hoc vero excepto non facile quis intelliget, quidnam sit usu et exercitio ab ipsis acquisitum. Qui longi gres-

D d 4

dro, L. IV. Unguento delibutus, vestitu adfluens Veniebat, gressu delicato et languido. Vide Cl. Alex. Paed. III. II. αἱ γυναῖκες οἱ κινήσεις καὶ θρύψεις καὶ χλιδὰ κολουτέαι παντελῶς.

Τὸ γὰρ ἀβροδίαιτον τῆς περὶ τὸν περίπατον κινήσεως, καὶ τὸ σαυλὰ βαίνειν, ὡς φησιν Ἀνακρέων, κομιδῇ ἑταιρικά. Muliebres motus, luxus et deliciae omnes

sunt vitandae. Mollis enim in incedendo motus, effeminatique ac enervati incessus, ut ait Anacreon, sunt valde meretricia.

7. Τελεστικοὶ) MS. τελικοί, et mox incontracte μεγάλοι, minus belle. Sylb. Vide supra Arist. p. 157. qui τελεστικὸς habet.

νοί οἱ μικρά βαίνοντες, ἄπρακτοι, πικροί ἔνιοι δὲ καὶ
 Φειδωλοί, καὶ ἐπίκλοποι τὰ ἥθη, καὶ λαθραῖα
 8 βουλόμενοι. Ταχυτῆς δὲ ἐν κινήσει, ἅμα μὲν ὀρ-
 θότητι, καὶ λαμπρότητι, εἶδος θερμόβουλον, ἐγχειρι-
 στήν, 9 δραστήν ἔφηνεν. Εἰ δὲ 10 ταχὺ βαίνων ὑφορῶτο
 καὶ πτώσσοι, καὶ τὸ πᾶν εἶδος καθέλκοι, καὶ συνάγοι
 ἑαυτὸν, Φειδωλίας 11 (καὶ δειλίας) καὶ κακομηχα-
 νίας, καὶ ἀνελευθερίας πῖσά παρέχει τεκμήρια.
 12 Ἀμα δὲ κινήσει ταχεῖα, τάραχος ἐν ὀφθαλμοῖς,
 καὶ

fus sunt, omne opus perficiunt, ac sunt ma-
 gnanimi, qui brevis sunt gressus, inepti et
 amarulenti, quidam vero etiam parci, et mo-
 ribus fraudulentis, clandestina amantes. Ce-
 leritas in motu coniuncta rectitudine et ele-
 gantia, formam apparere facit calidi in con-
 siliis suggerendis, solertis in aggrediendo et
 ministri. Quicumque celeri gressu esse con-
 spicitur, et perterritus est, et omnem formam
 contrahit, et ad se conuertit, ille prae se fert
 signa certa parsimoniae, timoris, fraudulen-
 tiae et illiberalitatis. Si autem simul cum
 motu celeritas, consternatio in oculis, capitis

8. Βουλόμενοι) In MS. du-
 plex est scriptura, βουλόμε-
 νοί, et βουλευόμενοι. Sylb.

9. Δραστήν) Malim δράστην,
 ut πλάτην et similia. Sylb.

10. Ταχὺ βαίν.) Vide su-
 pra Aristot. p. 153.

11. (Καὶ δειλίας) Inclusa
 haec absunt a MS. Sylb.

12. Ἀμα δὲ κ) Commén-
 tarii loco esse possunt, quae
 Cic. de off. L. I. c. 36. dicit:
*Cauendum --- ne in festina-
 tionibus suscipiamus nimias
 celeritates, quae, quum fiunt,
 anhelitus mouetur, vultus mu-
 tantur, ora torquentur: ex
 quibus magna significatio fit,
 non adesse constantiam.*

καὶ κεφαλῆς ἀσασία, καὶ ἄσθματα, ¹³ ταῦτα εἶδη
κακορέκτου καὶ μεγαλορέκτου, καὶ Φευκτέου ἀνδρός.
Ὁ δὲ ¹⁴ ταχὺ μὲν, μικρὰ δὲ βαίνων, Φιλοκερδῆς,
κακοῦργος, ¹⁵ δειλίας τε εἰς ἄκρον ἦκων. ¹⁶ Σχολαία
βάδισις, αὐτοφυῆς μὲν, νωθετέρα, βαδυνγνῶμων
δὲ, καὶ πραΐα, εἰ μὴ ¹⁷ ἀντιλέγοι τὰ μείζω ση-
μεῖα. Εἰ δὲ ἐκὰν βραδύνοι, καὶ ἐφιστάμενός γε ἐν
ταῖς ὁδοῖς περιβλέποι ὑψαυχενῶν, ἴσθι ¹⁸ (καὶ)
ὑβρισην ὄντα καὶ ὑπερήφανον καὶ μοιχικόν. Χεῖρας
δὲ, καὶ πόδας ¹⁹ καλὸν ἐπιφωρᾶσθαι ἔχει κατὰ
ταῦτόν

non firma statio, et anhelationes coniunctae
sunt, tales formae improbi, valde cupidi et
detestabilis sunt viri. Qui vero celeri, at
breui tamen ingreditur gressu, lucri cupidus,
maleficus est, et apud eum timiditas ad sum-
mum peruenit. Tardus gressus, isque natu-
ralis, et quidem lentior, taciturnum et faci-
lem notat, nisi reliqua contradicant signa.
Qui vero sponte tarde ingreditur et instat,
et in viis erecta ceruice circumspēctat, eum
et iniuriosum, et superbum, ac adulterum cen-
semus. Bonum autem est, si manus et pedes
eodem modo se cum motu habere deprehen-

D d 5

13. Ταῦτα εἶδη) MS. cum
apostropho ταῦτ' εἶδη. Sylb.

14. Ταχὺ) Paulo aliter
haec pronuntiat Aristot. p.
153.

15. Δειλίας τε) MS. dan-
di casu δειλία τε: structura
minus bella. Sylb.

16. Σχολαία) βραδυβάμων

Arist. sed alia expositio ibi
est.

17. Ἀντιλέγοι) MS. ἀντι-
λέγει indicatiui verbi modo;
at non item in seq. Sylb.

18. (Καὶ) Inclusa καὶ ab-
est ab eodem MS. Sylb.

19. Καλὸν etc.) MS. κα-
λὸν ἐστὶ φωρᾶσθαι ἔχειν. Sylb.

ταύτὸν τῷ παντὶ ἐπὶ κινήσεως. Ὁ δὲ ἐν τοῖς ὤμοις ὑποκινούμενος, καὶ ἅμα πρῶως κεκυφώς, μεγαλο-
νοίας, καὶ ἀνδρείας εὖ ἔχει· οὕτω γὰρ καὶ λέων βαί-
νει. Ὁ δὲ ἐν τοῖς ὤμοις ὑποκινούμενος, ὀρθὸς δὲ ὢν
καὶ ὑψαυχενῶν, αὐθάδης τε, καὶ ὑβριστής· οὕτω
γὰρ βαίνει ²⁰ (ὁ) ἵππος. Καὶ τὰ λοιπὰ δὲ ἀπὸ
τούτων συμβαλεῖν ἂν δύναιο. Οἱ δὲ παντὶ τῷ σώ-
ματι κινούμενοι, ὤμοις τε, καὶ καθ' ἕκαστον τῶν με-
λῶν, ἀνδρόγυνοί εἰσι, τοῦτο γὰρ ἀντικρὺς ²¹ γυναι-
κεῖον. Ἀνδρόγυνοι δὲ, καὶ οἱ ²² κλίνοντες αὐτοὺς
εἰς τὰ δεξιὰ τῇ κινήσει· οἱ δὲ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἀποκλί-
νοντες, ἀνοητότεροι. Ὅσοι δὲ ²³ κατακλῶσι σφᾶς
αὐτοὺς

duntur. Quicumque autem in humeris leui-
ter mouetur, simulque facile pronus spectans,
illi bene magnus conuenit animus et fortitu-
do, sic enim leo ingreditur. Qui vero leui-
ter in humeris se mouet, erectusque ac elata
ceruice, superbus est, et petulans; sic enim
ingreditur equus. Et sic ex his de reliquis
licet coniicere. Vniuerso autem corpore mo-
uentes se, humeris, singulisque membris, sunt
androgyni, hoc enim e regione femininum
est. Androgyni vero etiam sunt, qui in motu
se ad dextram inclinant partem, qui vero in
sinistram, stupidiores. Quicumque autem se-

20. (Ὁ) Inklusus articu-
lus abest a MS. Sylb. Paulo
aliter priorem et hunc cha-
racterem tradit Arist. p. 154.

21. Γυναικεῖον) MS. γυναι-
κεῖον. Sylb. Vide Aristot. p.
155.

22. Κλίνοντες) Aristoteles

p. 155. hunc canonem sic
effert: οἱ δὲ τοῖς ποσὶν ἐξεστραμ-
μένοις πορευόμενοι, καὶ ταῖς κινή-
μασι θηλείαις, ἀναφέρονται ἐπὶ
τὰς γυναῖκας.

23. Κατακλῶσι.) Aristot-
teles loco laudato habet πε-
ρικλῶμενοι καὶ ἐντρίβόμενοι.

αὐτοὺς καὶ ἐγκλίνουσι, κόλακές εἰσι· τοῦτο γὰρ ποιεῖ ὁ κύων, ὅταν σαίνει καὶ θωπεύῃ.

κη. ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.

Πνεῦμα τὸ ¹ λίαν ἀτρεμοῦν, ὡς ἀπνόῳ ἐοικέναι, Φροντιστοῦ ἀνδρὸς· (ὅποια δὲ ἡ ² Φροντις, παρὰ τῶν ὀφθαλμῶν μάνθανε) ³ εἰ δὲ ἀτρεμεὶς ἂν ἐπὶ πολὺ ἀθρόως ἐπίοι, ὥσπερ ἐκ παλιρροίας, καὶ πλυμμυρίδος, λύπη τινὲ συνέχεται. Εἰ δὲ ⁴ (καὶ) κεφαλὴν ἐπικινῶν ἅμα ἐπισένη, μετανοεῖν ἔοικεν ⁵ κακόν τι δράσας, ἢ εἰπών

metipfos diducunt, et inclinant, adulatores sunt; hoc siquidem canis facit, si adulatur et blanditur.

XXVII. De respiratione.

Valde lenis respiratio et quasi exanimis, viri meditantis (qualis autem meditatio ex oculis apparet.) Si autem tranquilla, multaque interdum cellerrime effudit, quasi ex humiditatis refluxu et inundatione, tristitia affectum significat. Si autem inclinato simul capite quis ingemiscit, videtur is de male factis di-

1. Λίαν ἀτρεμοῦν) Rom. et Par. λείον ἀπονεμοῦν: perperam; nec multo rectius apud Polemon. supra p. 242. αἰὲ ἀνατρέπον, ego MS. sequi malui. Sylb.

2. Φροντις) Vide quae de signis ex oculis monuit Meurs. in Spicil. ad Theocr. p. 2. Pro ὅποια Polemo p. 243. habet ποταπή.

3. Εἰ δὲ ἀτρεμεὶς) Fortasse rectius ἀτρεμῆσαν ἐπὶ π. vel saltem ἀτρεμεὶς ὄν. Sylb. Pro ἐπίοι Pol. p. 144. habet λέγει.

4. (Καὶ) Inclusa haec particula addita e MS. Sylb.

5. Κακόν τι δράσας, ἢ εἰπών) Pol. p. 144. κακόν τι ποιῶν, ἢ ἰδών.

εἰπών. Ἐὰν δὲ δεδουκόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς ταῦτα ποιῇ, προβουλεύει κακὰ μᾶλλον, ἢ μετανοεῖ. Πνεῦμα ⁶ λείον, σχολῇ καὶ ἀψοφητὶ χωροῦν, τὴν γνώμην εὖ ἔχειν δηλοῖ. ⁷ Ὅταν δὲ ὑποβρυχᾶται, καὶ μεγάλα ἀναπνέη, ἀγριότητα, καὶ οἶνοφλυγίαν κατηγορεῖ. Οἱ δὲ ἀσθματῖαι, ὅποσοις καθάπερ ⁸ ἐκ δρόμου τὸ πνεῦμα ἐλαύνεται, ἄβουλοι, κακόθυμοι, ⁹ παντορέκται, παντοεπεῖς. Ὅσοι δὲ ¹⁰ μετάρσιον ἐμπνέουσι, καὶ αὐτοῖς πυκνόν τε, καὶ ἐλαφρόν τὸ πνεῦμα ἐν ταῖς ῥίσιν ἐμπνεῖ, δειλία, καὶ ἀθυμία
ἐν

et sine dolore affici. Intensis haec autem si fiunt oculis, mala potius consilia, quam moerorem indicant. Levis respiratio, quieta et sine strepitu procedens, indicat animi tranquillitatem, si autem profunda ac magna est respiratio, rusticitatis est et vinositatis indicium. Si autem anhelationes, quibus spiritus quasi per cursum emittitur, illi sunt consilii inopes, malo animo praediti, malefici, et multiloqui. Quicumque autem alte inspirant, et spiritum trahunt frequentem et paucum, hi timidi et pusillanimes sunt. Verum

6. Λεῖον) Polemo habet *μον*: minus belle. Sylb. εἰσ-
ιδν, et pro ἀψοφητὶ in sq. ἐκ-
τυπὶ. δρομοῦν Pol. p. 245.

7. Ὅταν) Hanc particu-
lam pro vulgata ὅτε reposui
ex MS. Sylb. 9. Παντορέκται, παντοεπεῖς)
Polemo l. l. παντεπίθυμοι, παν-
τολόγοι.

10. Μετάρσιον) Polemo
ὑψηλόν, sensu non mutato.

ἐν τούτοις ἐστὶ. Γίνονται δὲ καὶ ἀνδρόγυνοι, ὅταν
τὰ ἄλλα σημεῖα ¹ συμμαρτυρῇ.

κθ. ΠΕΡΙ ΦΘΟΓΓΟΥ Η ΦΩΝΗΣ.

Φθέγγεσθαι ¹ βαρὺ πάνυ καὶ σαθρόν, ἀνοήτως,
καὶ ὑβριστῇ, καὶ γαστριμάργῳ πρέπει. Ἦχὴ δὲ
² κακοηχεστέρα, βληχωδεστέρα, ἀναισθητου. Ὅσοι
δὲ ἀπὸ βαρέος ἀρξάμενοι Φθόγγου, εἰς ὅξυ τελευ-
τῶσι, ³ ὀργηταί, δύσθυμοι. Ὅξυ δὲ καὶ αὐχμη-
ρὸν Φθέγγεσθαι, ποικίλου ἀνδρός ἐστιν. Ὁ δὲ ὅξυ
καὶ

etiam fiunt androgyni, reliquis scilicet con-
spirantibus signis.

XXVIII. De loquela et voce.

Valde grauter et debiliter loqui, insipien-
tem, iniuriosum, et gulosum denotat. Soni
autem male articulati et balatorii insensibilem
produnt. Quicumque a graui incipientes, de-
finunt in acutum, iracundi et grauter affecti
sunt. Acute et presse loqui, variabilis est viri.
Acute autem, delicate et articulate qui loqui-
tur, androgyni signa habet. Quicumque

11. Συμμαρτυρῇ) Hoc ver-
bum pro simplici μαρτυρῇ re-
posui ex MS. Sylb. Et sic
quoque dat Polemo p. 246.

1. Βαρὺ πάνυ καὶ σαθρόν)
MS. βαρὺ καὶ πάνυ σαθρόν
Sylb. Totus canon sic est
apud Polem. p. 252. nisi
quod pro πρέπει ibi legatur
δηλοῖ.

2. κακοηχεστέρα) Pro κακοη-

χεστέρα contra exemplarium
consensum hanc vocem re-
posui ex Polem. p. 252.
Sylb. Interpres vulgatam
sequutus probum sensum
elicere studuit, vertendo:
male articulati.

3. Ὀργηταί) Pro hac voce
apud Polemonem p. 253. le-
gitur τραχεῖς. Sylb.

καὶ μαλακόν, καὶ ⁴ εὐκαμπὲς φθέγγομενος, ἀνδρό-
 γυνον ἐπισημαίναι. Ὅσοι δὲ ⁵ κοῖλον, καὶ βαρὺ
 καὶ ἀκαμπὲς ἤχοῦσι, γενναῖα τούτοις τὰ ἥθη, καὶ
 μεγαλόνοια αὐτοὺς κοσμεῖ, καὶ δικαιοσύνης. Ὅσοι
 δὲ μαλακόν τι καὶ βαρὺ φθέγγονται, ⁶ ἥπια, καὶ
 τούτοις τὰ νοήματα. Οἱ δὲ κλαγγηδόν ⁷ φθεγγό-
 μιναι, ὅξυ τε καὶ ὀρνίθιον φθέγμα ἰέντες, ⁸ μάργοι
 καὶ χαῦνοι, καὶ μετάρσια νοοῦντες. Ἀσθενὴς δὲ φωνὴ
 καὶ ἄμα ⁹ γοερά, φιλοκερδῆ, καὶ ἀνιαρόν, καὶ
 ὑποπτον ἐν πᾶσιν ἀνδράσι σημαίνει. Ὅπόσοι δὲ ἐν
 ῥινὶ

cauum grauemque sonum absque omni mo-
 dulatione emittunt, ii moribus ingenuis, ma-
 gno animo, et iustitia sunt condecorati. Qui
 autem delicate et grauius loquuntur, illis
 mansuetudo animi inest. Cum clangore au-
 tem qui efferunt verba, et acutam vocem ad-
 auum instar habent, improbe libidinosi, su-
 perbi atque elati sunt. Imbecillis vox ac fle-
 bilis lucro inhiantem, tristem ac suspiciosum
 inter omnes significat. Per nasum autem qui
 loquuntur, mendaces, prauorum morum,
 fascinatores, et de damnis aliorum gaudentes
 sunt. Vehementer et debiliter loqui, iram et

4. Εὐκαμπὲς) Sic emen-
 dauit, quamquam omnes edi-
 tiones tuentur εὐλαμπές. Et
 pro ἐπισημαίναι in sq. Polemo
 habet l. l. ἐπὶ σημείον.

5. Κοῖλον) Polemo addit
 βοῶσι.

6. ἥπια) Polemo p. 254.
 ἡγαθὰ.

7. Φθεγγόμενοι) Polemo

l. l. ἐκβοῶντες, at vox ἰέντες
 omittitur.

8. Μάργοι) Polemo ha-
 bet μάταιοι, et pro μετάρσια
 apud eundem est ὑψηλά, ut
 in superiori capite not. 10.

9. Γοερά) Polemo ὑπο-
 κλαίονσα, et pro ἀνιαρόν, λυ-
 πηρόν, ac pro ὑποπτον, ὑπονοῶ-
 μενον.

ρὶνὶ φθέγγονται, ψευδεῖς, κακοήθεις, ¹⁰ βάσκανοι, πῆμασιν ἄλλων χαίροντες. ¹¹ (Σφοδρὸν φθέγγεσθαι, καὶ ὑπόσαθρον, ὀργὴν καὶ βίαν,) καὶ ἀνομίαν, καὶ μισανθρωπίαν σημαίνει. Ὅξυ δὲ καὶ ἀσθενὲς φθεγγέσθαι, ¹² ἀργίας καὶ δειλίας ταχὺ δὲ, ¹³ ἀβουλίας καὶ ἀνοίας σημεῖον. Οἱ χαλεπῶς φθεγγόμενοι, κακοὶ καὶ ἀνοητοί, ὡς ¹⁴ ἐπιτοπολὺ. Εἰ δέ τι, καὶ ἄλλο φωνεῖ τῶν ζώων, πρὸς ἕκαστον, ¹⁵ ὅταν τις ὅμοια φθέγγηται, ¹⁶ ἀναφέρειν τε, καὶ διαίρειν χρῆ εἰς τὸ ὅμοιον ἦθος. Οἱ μὲν γὰρ, ¹⁷ κυσὶν· οἱ δὲ, πιθήκοις· οἱ δὲ, ὄνῳ· οἱ δὲ, ἵπποις· οἱ δὲ,

vehementiam innuit, simulac iniustitiam et hominum odium. Acuta et imbecillis loquela, foci cordiae et timiditatis signum est. Celer vero consilii inopiam et amentiam significat. Qui difficultate loquela laborant, pravi et insipientes ut plurimum sunt. Si vero etiam aliud quid voci animalium propius accedit, id ad similitudinem vocis vel referri debet, vel differentiam infert pro simili more. Quidam enim canibus, quidam simiis, quidam asino, nonnulli equis, alii vrsis, alii ouibus, et

10. Βάσκανοι, πημ. etc.) et MS. διuise ἐπὶ τὸ πελδ. Pol. φθονεροὶ, δεινοὶ εἰς βλάβην ἄλλων. Sylb.

11. (Σφοδρὸν etc.) Inclusa absunt a MS. Sylb.

12. Ἀργίας καὶ δ.) Polemo p. 255. δειλίας καὶ βασκανίας. Sylb. 15. Ὅταν τις) Malim ὦ ἄν, seu ὕψι ἄν. Sylb.

16. Ἀναφέρειν) MS. habet ἀναφέρειν χρῆ καὶ διαίρειν εἰς τ. Sylb. Totum canonem aliter profert Pol. p. 255.

17. Κυσὶν) Loco huius vocis Polemo p. 156. habet χοίρων.

13. Ἀβουλίας καὶ ἄ.) Pol. ἀβούλευτον καὶ ἀνύσιον δηλοῖ.

14. Ἐπιτοπολὺ) Rom. ed.

δὲ, ¹⁸ ἄρκτω· ἄλλοι δὲ, προβάτω, καὶ ἄλλοις
ζώοις ὁμοίαν ¹⁹ φθογγὴν ἀφιάσιν. Εἰδέναι γεμὴν
καθόλου προσήκει, ὡς ἐν κινήσει, καὶ φωνῇ, καὶ
χρoιᾷ, καὶ μεγέθει, καὶ μελῶν ἀρμονίᾳ, ²⁰ τὸ μέσον τῆς
κράσεως χρηστὸν ὡς τὸ πολὺ· τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

λ. ¹ ΠΕΡΙ ΕΙΔΩΝ ΑΝΘΡΩΠΕΙΩΝ.

² Ὅρους δὲ εἰδῶν ἀνθρώπων ὑποδείξαι ἀναγκαῖον
οὐ πάντας, ἀλλ' ὅσοι ἀξιόλογοι αὐτῶν. Ἀπὸ γὰρ
τούτων οὐ χαλεπὸν καὶ τὰ λοιπὰ γινώσκειν.

λα. EI-

aliis animantibus similem emittunt vocem.
In vniuersum autem eo respicere conuenit,
quomodo quis in motu, et voce, et colore, et
magnitudine, et harmonia membrorum sit,
medium temperaturae vt plurimum vtile est;
oppositum autem malum.

XXIX. *De formis hominum.*

Necesse autem est definitiones formarum hu-
manarum suppeditare, non quidem omnium,
sed tantummodo quae commemoratione di-
gnae sunt, et ex quibus facili negotio reliquae
possunt colligi.

¹⁸ Ἄρκτω) MS. ἄρκω.
Maior ibidem esset numero-
rum similitudo, si singulari-
ter legeremus, ἑπτῶ Sylb.
ἄρκτω non agnoscit Polemo.

¹⁹ Φθογγήν) Polemo l. l.
φωνήν, et pro γεμὴν, δὴ λοιπόν.

²⁰ Τὸ μέσον) Polemo τὸ
μέσον τούτων εὐχρηστον, et in
seq. pro κακὸν habet βραχύ.

1. Περὶ etc.) Fortasse ter-
tius hic liber statui deberet:
sicut apud Polemonem haec
specierum descriptio secun-
dum librum efficit, p. 282.
sq. Sylb.

2. Ὅρους) Prooemii loco
haec praemissa absunt a Po-
lemone.

λα. ΕΙΔΟΣ ΑΝΔΡΕΙΟΥ.

Εἶδος οὖν ¹ ἀνδρείον· ὀρθιον τὸ πᾶν σχῆμα, πλευ-
 ραὶ ² καὶ ἄρθρα, καὶ τὰ πάντα ἄκρα τοῦ σώματος
 ἐρρωμένα· ³ ὀστέα μεγάλα, ⁴ καὶ μὴ σκληρά· κοιλία
 πλατεῖα· καὶ ⁵ κοῖλοι ὥμοι, καρτεραὶ ὠμοπλάται,
 πλευραὶ διεσηκυῖαι, ⁶ στέρνα ῥωμαλέα, καὶ μετάφρενα,
 ισχίον

XXX. *Forma fortis.*

Igitur forma fortis haec est. Tota statura
 corporis erecta, costae, artus, omnesque cor-
 poris extremitates robustae; Ossa magna, sed
 non dura, venter amplius, humeri concaui,
 armi robusti, pectora robusta aequae ac meta-

1. 'Ανδρείον) Sic habet et-
 iam MS., sed si quis cum
 Romana malit ἀνδρείου, vt
 supra apud Polem. p. 282.
 haud equidem refragabor.
 Sylb.

2. Καὶ ἄρθρα etc.) MS.
 habet, ἄρθρα πάντα, καὶ τὰ
 ἄκρα τ. σ. Sylb. τὰ ἄκρα ab-
 sunt a Polemone.

3. 'Οστέα) Hic locus val-
 de laborare videtur, eum-
 que Meursius feliciter resti-
 tuit in Spicil. ad Theocr. p.
 170. sic: ὀστέα μεγάλα, κόμη
 σκληρὰ, κοιλία πλατεῖα, καὶ
 κοίλη, ὥμοι καρτεροί, ὠμοπλάται
 ἐρρεῖται, διεσηκυῖαι, τ. ρ. κ. μ.
 ισ. σ. π. τὰ σφύρα καρτερεῖα.
 Hunc quoque locum laudat
 idem p. 122.

4. Καὶ μὴ) Pro his vocibus
 apud Polem. est κόμη.
 Sylb. Et sic emendavit Meur-
 sius, vide obs. anteced.

5. Κοῖλοι) Rectius κοίλη,
 vt referatur, ad κοιλία, quod
 vidit Meursius quoque, et
 sic etiam Polemo.

6. Στέρνα ῥωμαλέα) Ad vnum
 omnes physiognomones pe-
 ctoris latitudini roboris in-
 diciū inesse censent, quod
 comprobat Val. Flacc. L. I.
 Ostenditque humeros fortes,
 spatiumque superbi Pectoris,
 Herculeis aequum Meleagre
 lacertis. Et L. IV. — nec
 plura moratus Ingentes hume-
 ros spatiosaque pectoris ossa
 Protulit.

ἰσχύον σκληρόν· σκέλη σαρκώδη, περὶ 7 τοῖς σφυ-
ροῖς καρτερά· πόδες ἀρθρώδεις· χρῶμα ὀξύτερον·
βλέμμα ὑγρόν, 8 γοργόν· οὐ μεγάλοι ὀφθαλμοί,
οὐ δὲ πάνυ 9 ἀναπεπετασμένοι, οὐ μὴν οὐδὲ μύον-
τες· ὀφρύες οὐ τεταμέναι· μέτωπον 10 οὔτε λεῖον,
οὔτε τραχύ· φωνὴ ἀπηετέρα, ἰσχυρά, μεγάλη·
πνεῦμα εὐσταθές. Τοιοῦτος μὲν ὁ 11 εὐψυχος καὶ
ἰσχυρός.

λβ. ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΛΟΥ.

Ὁ δὲ δειλός, τοιοῦτος· τρίχες μαλακαί, τὸ πᾶν
σχῆμα ἀνειμένον· τράχηλος μακρός, τὸ χρῶμα 1 με-
λανό-

phrena, coxa dura, carnosae crura et circa mal-
leolos robusta; pedes articulati, color acu-
tior, obtutus lubricus et toruus, oculi non
magni, neque admodum explicati, neque
adeo conniuentes. Supercilia non tensa,
frons neque laeuigata, neque confragosa,
vox saeva, fortis, magna, respiratio aequa-
bilis. Talis bono animo et forti est praeditus.

XXXI. *Forma timidi.*

Timidus vero sic comparatus est, molles pili,
tota figura remissa, collum longum, color ex

7. Τοῖς σφυροῖς) Sic repo-
sui ex MS. pro τὰς σφυράς,
in vulgg. Apud Polemo-
nem est τὰ σφυρά. Sylb.

8. Γοργόν) Hanc vocem
non agnoscit Polemo.

9. Ἀναπεπετασμένοι etc.)
Polemo p. 283. ἀνεωγμένοι,
οὐδὲ πάλιν ἡσφαλισμένοι.

10. Οὔτε λεῖον) Polemo
l. l. μέτωπον τέλειον, οὐ μὴν γὰρ
ὀλίγον.

11. Εὐψυχος etc.) Pol. εὐ-
ψυχος, καὶ καρτερικός.

1. Μελανόχρουν) Polemo
p. 284. μέλαν ἢ ὀκρύν.

λανόχρουν, τὸ ὄμμα ταραχῶδες, βλέφαρα ταχυκίνητα, ² ἄσθμα θορυβῶδες, σκέλη λεπτά, ὄσφύς μακρὴ, σέξνα ἀσθενή· ³ μακρόχειρ· φωνὴ λιγυρὰ, μαλακὴ.

λγ. ΕΙΔΟΣ ΕΥΦΥΤΟΥΣ.

Τὸν δὲ εὐφυῆ, ¹ τοίον δε εἶναι χρεὶ· μεγέθους ² εὐ ἥκοντα, λευκὸν, ὑπερυθρόν, ³ ξανθόν, οὐ πάνυ οὐλόν, οὐδὲ ⁴ εὐθύτριχα· τὸ πᾶν σῶμα ὀρθιον ὄντα, ⁵ μέλη μεγάλα, τὰ ἄρθρα ἀπολελυμένα ἀλλήλων·
σάξ

nigro in fuscum vergens, oculus turbulentus, palpebrae celeriter mobiles, anhelatio confternationis plena, crura tenuia, lumbi longi, pectora infirma, manus longa, vox canora, mollis.

XXXII. *Forma ingeniosi.*

Ingeniosum autem talem oportet esse; iusta magnitudine, album, subrubrum, flauum, non adeo mollem, neque rectis capillis. Tota corporis statura sit erecta, membra magna, articuli rite seiuncti a se, caro mediocriter

E e 2

2. Ἄσθμα etc.) Polemo
1. 1. τῷ δὲ τῆς ἀναπνοῆς φύσηματι ἀσθενής.

3. Μακρόχειρ) Polemo, χεῖρες μακραι.

1. Τοίον δε εἶναι) MS. τοιοῦτον εἶναι. Sylb. Et sic Polemo quoque p. 285. qui pro χρεὶ etiam νόσι dat.

2. Εὐ ἥκοντα) Polemo ibidem εὐ μεγέθους ἔχοντα. Sylb.

3. Ξανθόν) Hanc vocem Polemo non admittit.

4. Εὐθύτριχα) Polemo εὐθύτριχον.

5. Μέλη μεγάλα) Haec verba non sunt in Polemone.

σάρεξ ⁶ μετρίως ἀπαλὴ, σκέλη καὶ μηροὶ εὐτραφεῖς·
σφυρὰ καρτερά· ποδῶν ⁷ καὶ χειρῶν ἄεθρα γει-
ναῖα· δάκτυλοι ⁸ ἀπαλοὶ, εὐμήκεις, διεσῶτες ἀλ-
λήλων· ⁹ πρόσωπα οὐ πάνυ σαρκώδη, οὐδὲ μὴν
λεπτά· ὀφθαλμοὶ ὑγροὶ, εὐλαμπεῖς, χαροποί· τὸ
ἐν αὐτοῖς ἦθος γεγηθός.

λδ. ΕΙΔΟΣ ΑΝΑΙΣΘΗΤΟΥ.

Τὸν δὲ ἀναίσθητον, τοιοῦτον εἶναι πρέπει· ¹ λευκὸν
πάνυ, σαρκώδη, προγάστορα, παχυσκελῆ· τὰ δὲ
ἄεθρα

mollis, crura et femora bene compacta, mal-
leoli robusti, pedum manuumque articuli ro-
busti, digiti teneri et bonae longitudinis, di-
stincti a se inuicem. Facies neque admodum
carnosae, neque macilentae, oculi humidi,
bene splendentes, charopi. Mores ipsorum
hilares.

XXXIII. *Forma insensati.*

Insensatum autem esse decet talem, videlicet
admodum album, carnosum, ventre promi-

6. Μετρίως) Polemo με-
τρία, sensu eodem manente.

7. (Καὶ) Inclusa conian-
tio addita e MS. Sylb. Po-
lemo eandem quoque in-
seruit, ex quo forte in MS.
translata est.

8. Ἀπαλοὶ) Polemo habet
ἀπλοὶ p. 285. et in sequen-
tibus praepositionem ἀπ' in-

serit legendo : διεσῶτες ἀπ'
ἀλλήλων.

9. Πρόσωπα οὐ π. σ.) Po-
lemo loco laud. ἐπηρεμένα πρό-
σωπα καὶ σαρκώδη.

1. Λευκὸν π.) Polemo p.
286. ἢ λευκὸς πάνυ, ἢ πάνυ
μέλας, in reliquis convenit
cum Nostro.

ἄρθρα μικρά, συνδεδεμένα· κλεῖδας συμπεφυκυῖας·
 τράχηλον κολοβόν, παχύν· ² ἄκρα ἀτελῆ, παρειάς
 σαρκώδεις, μέτωπον εὐογγύλον, ³ βλέμμα κωφόν,
 ἀχανές.

ΛΕ. ΕΙΔΟΣ ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΟΥ.

Ἀναίσχυντον δὲ ἄνδρα οὕτω χρὴ πεφυκέναι· ὀφθαλμοὶ ¹ ἀνιστάμενοι, λαμπροί· βλέφαρα ² ἀναπεπετασμένα, παχέα· ³ ταχύπους, παχύρριν, ἀντίον
 τίου

nente, cruribus crassis, articulis parvis ac coarctatis, claviculis coalitis, collo decurtato, extremitatibus mancis, malis carnofis, longa fronte, obtutu stupido atque defixo.

XXXIV. *Forma impudentis.*

Impudens autem vir hoc modo esse debet comparatus. Oculi exporrecti, splendidi, palpebrae sursum eleuatae, crassae, celer pedibus, nasus crassus, e regione videns, sese

E e 3

2. Ἄκρα ἀτελῆ) Polemo l. l. contrario sensu ἄκρα τέλεια, quae lectio utique huc transferenda esse videtur, quia rei magis conuenit quam sententia Adamantii.

3. Βλέμμα κωφ.) Polemo p. 287. βλέμμα συμφύες καὶ χανές, vox κωφὸν apud Nostrium mutuata ab Aristotele p. 45.

1. Ἀνιστάμενοι) MS. ἀνιπτά-

μενοι: aptius ἀναπεπταμένοι: vel vt Romana ed. ex Polemone legit ἀνεπτυγμένοι. Syllb. Vide supra p. 287.

2. Ἀναπεπετασμένα) Polemo εἰσπεπετασμένα.

3. Ταχύπους) Conuenientius esse videtur παχύπους, crassipes. Syllb. Et sic Polemo l. l. et loco πάχυρριν habet πάχυριν per simplex ρ.

τίον ὀρώων, ἄνω τείνων ἑαυτὸν, πυρρὸς τὴν χροιάν, τὴν
Φωνὴν ὀξύς.

λγ. ΕΙΔΟΣ ΚΟΣΜΙΟΥ.

Ὁ δὲ κόσμιος ¹ βραχὺ φθέγγεται, βραχὺ ² βαί-
νει, τὰ βλέφαρα κινεῖ μέσως, οὔτε συνεχῶς, οὔτε
διὰ χρόνου· χαροπὸν, οὐ λαμπρὸν, ³ οὐ δὲ ὑγρὸν
ὀρώων· ἐρυθήματος ὑπόπλεώς ἐστίν.

λδ. ΕΙΔΟΣ ΕΥΘΥΜΟΥ.

¹ Σημεῖα εὐθύμου· μέτωπον σαρκῶδες, λεῖον, χθα-
μαλὸν,

ipsum sursum tendens, quoad colorem ruber,
voceque acuta.

XXXV. *Signa moderati.*

Moderatus vero dicit breuiter, breuiter in-
greditur, palpebrarum mediocris ipsi est mo-
tus, neque frequens neque temporarius; cha-
ropus est, neque adspectu splendente, neque
petulante, plenusque rubore.

XXXVI. *Forma animosi.*

Signa animosi: Frons carnosā, laevis, in al-

1. Βραχὺ φθ.) Polemo p.
288. βραχὺ φθ. quae lectio
praeferenda, ob Aristotelis
consensum, qui p. 48. habet
φωνὴ βραδεία, et vox βραχὺ e
sequentibus transposita est.

2. Βαίνει) Hanc vocem
non agnoscit Polemo.

3. Οὐ δὲ ὑγρὸν δ) Polemo,
ὑγρὸν δὲ δρώων.

1. Σημεῖα εὐθ.) MS. σημεῖον
εὐθ. singulariter. Sylb.

μαλὸν, καὶ τὸ πᾶν ² πρὸς ὄψιν σαρκωδέστερον· τὸ
εἶδος ὑψηλόν· ὀφθαλμοὶ ὑγροὶ, εὐλαμπεῖς, ³ οὐ
δεδορκότες· κίνησις σχολαία, φωνὴ ἡπία.

λη. ΕΙΔΟΣ ΑΝΙΑΡΟΥ.

Πρόσωπον ἀνιαροῦ ¹ ἰσχνόν, ² μέτωπον ῥυσσόν,
ὀφρύες ³ ἀπετραμμέναι, βλέφαρα ἐντεταμένα. Κι-
νῆται δὲ, ὥσπερ ⁴ οἱ ⁵ ὑπέρβιοι.

λθ. ΕΙ-

tum sublata, vniuersaque facies carnofa, for-
ma fomnolenta, oculi humidi, bene splen-
dentes, non toruo aspectu, motus tardus, de-
missa vox.

XXXVII. *Forma inanimosi.*

Facies inanimosi attenuata, frons rugosa, su-
percilia auersa, palpebrae incisae. Mouetur
verò quasi nimium euacuatus.

E e 4

2. Πρόσωπον) Polemo con-
uenit cum Adam. at ibi In-
terpres σῶμα legisse videtur,
nam reddit: vniuersumque
corpus.

3. Οὐ δεδορκότες) Polemo
p. 289. ὡς δεδορκότες.

1. Ἰσχνόν) Polemo, ἰσχυ-
ρὸν, sed procul dubio Ada-
mantii lectio vera, reique
melius accommodata.

2. Μέτωπον ῥυσσόν) MS.
pluraliter μέτωπα ῥυσσά Sylb.

Polemo, ῥυσσόν, per sim-
plex σ.

3. Ἀπετραμμέναι) Polemo
ἐκπεπετασμέναι.

4. Οἱ) Haec vox abest a
Polemone.

5. Ὑπέρβιοι) MS. habet
ὑπέρβια, sed ὑπέρβιοι legitur
etiam apud Polemonem p.
290. vt sint: purgationibus
supra modum exinaniti seu
extenuati: nisi forte malis:
supra modum fibrosi. Sylb.

λθ. ΕΙΔΟΣ ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΥ.

Ὁ δὲ ἀνδρόγυνος, ὕγρον βλέπει, καὶ ἰταμόν, καὶ
 δονεῖται τὰ ὄμματα, καὶ περιτρέχει μέτωπον σπᾶ,
 καὶ παρειάς· αἱ ὀφρύες ¹ μένουσι κατὰ χώραν, τρά-
 χηλος κέκλιται, ὀσφύς οὐκ ἀτρεμεῖ· κινεῖται πάντα
 τὰ ² μέλη καὶ ἐπιθρώσκει· ἀλματίας ἐστὶ, ³ γονύ-
 κροτος· ⁴ χειρῶν φορὰ ὕπτια· ⁵ περιβλέπει ἑαυτὸν·
 φωνὴ λεπτή, ἐπικλάζουσα, ⁶ λιγυρὰ, σχολαία
 πάνυ,

μ. EI.

XXXVIII. *Forma androgyni.*

Androgynus autem petulanter et lascive vi-
 det, oculosque agit, et mouet circumqua-
 que. Frontem et malas contrahit. Superci-
 lia manent in eodem statu, collum non incli-
 natur, coxa non absque motu manet. Omnia
 mouet membra et progreditur subsultim.
 Saltatorius est, genubus crepitans, manuum
 gestus supini, circumspicit circa se, vox est
 tenuis, iucunde clamitans, et admodum tarda.

1. Μένουσι) Polemo οἰδαί-
 νουσι.

2. Μέλη) Polemo inferit
 vocem ἄλματι, quam in se-
 quentibus mutata forma No-
 ster exhibet.

3. Γονύκροτος) Polemo,
 γονάτων κρότος.

4. Χειρῶν φορὰ) Polemo
 χειρῶν φαίνεται.

5. Περιβλέπει) Polemo ad-
 dit, καὶ καταβλέπει.

6. Λιγυρὰ) Par. et MS.
 λιγυρὰ, more Ionico et Do-
 rico, ego cum Romana λιγυ-
 ρὰ malui. Sylb. Et sic Po-
 lemo, p. 290.

μ. ΕΙΔΟΣ ΠΙΚΡΟΥ.

Πικρὸν δὲ ἄνδρα χερὶ σέσηρένα, ¹ ὑπωχρον εἶναι, ² τραχύ, καὶ ξηρὸν βλέπειν, μέτωπον ³ ῥυσσὸν, φθέγγεσθαι σφοδρὸν, ⁴ ἀσθμαίνειν, χεῖρας συγκροτεῖν, ἢ ἀνατρίβειν πολλάκις, πόδας ⁵ ἐπιρρήσειν.

μα. ΕΙΔΟΣ ΠΡΑΙΟΥ.

Ὁ δὲ πρᾶος ὧδε πέφυκε· ¹ καρτερός τὸ πᾶν εἶδος, ² εὐσαρκος σαρκὶ ὑγρᾷ, ³ μαλθακῇ· τοῖς μέλεσι ⁴ σύμμετρος·

XXXIX. *Forma amari.*

Virum amarum oportet esse diductum, subpallidum, confragoso siccoque adspectu, fronte rugosa, vehementi fermocinatione, anhelationeque, manus complodit, saepiusque fricat, et gesticulat pedibus.

XL. *Forma mansueti.*

Sic autem mansuetus esse constitutus solet, quoad totum habitum robustus, bene carnosus ex humida potissimum mollique compositus.

E e

1. Ὑπωχρον) Polemo p. 291. simplex habet ὠχρός.

2. Τραχύ) Polemo, παχύ.

3. Ῥυσσόν) Polemo, ῥυτιδῶδες.

4. Ἀσθμαίνειν) Polemo, ἐν τῷ ἀσθνεῖν χ. κ. τ. λ.

5. Ἐπιρρήσειν.) Pro vulgari ἐπιρρύσσειν sic reposui ex Polemone p. 291. Si quis ἐπιρρήσσειν malit, facile patiar. Syllb.

1. Καρτερός) Polemo p. 291. ισχυρός τὸ εἶδος.

2. Εὐσαρκος) Polemo transposuit paululum haec.

3. Μαλθακῇ) Aristoteles et Polemo substituunt πολλῇ, et Polemo dein repetit, μαλθακῇ τοῖς μέλεσι.

4. Σύμμετρος) Polemo, εὐσυμμετρός τῷ σχήματι.

μετρος· τὸ βλέμμα εὐσταθές, ⁵ βραδυκίνητον· ⁶ σχολαία φωνή, μαλακή· τῶν τριχῶν ὁ περιδρομος ⁷ ἄνω θρώσκων.

μβ. ΕΙΔΟΣ ΕΙΡΩΝΟΣ.

Ὁ δὲ εἶρων ¹ (καὶ) ² παλίμβολος, ³ τὰ ἀμφὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λαγαρὰ ἔχεται, τὸ βλέμμα ὑποκομψον, φωνὴν ὑφειμένην, βαινέτω εὐτροφον· καὶ κινείσθω ⁴ πάντα εὐρύθμως.

μγ. ΕΙ-

tus carne, ratione membrorum bonam habens proportionem. Oculus bene collocatus est et motu tardo praeditus; Vox tranquilla, mollis, capillorum circumductio sursum vulsa.

XLI. *Forma reprehensoris.*

Reprehensor autem et inconstans quae sunt circa oculos laxa habet, obtutum elegantiam affectantem, vocem submissam, incessus est conueniens, et omnis motus fit decenter.

5. Βραδυκίνητον) MS. βραδυκίνητος Sylb. Polemo p. 292. βραχὺ κίνημα.

6. Σχολαία) Polemo, καὶ σκολιδόν, φωνὴ βαρεῖα, μαλακή.

7. Ἄνω θρώσκων) Polemo ἄνωθρώσκων. Aristoteles p. 55. ἀνεσπασμένος.

1. (Καὶ) Inclusa coniunctio addita e MS. Sylb.

2. Παλίμβολος) MS. habet sic: at Rom. παλίμβουλος ut supra p. 292. est ἐναντιόβολος Sylb.

3. Τὰ ἀμφὶ etc.) Polemo paulo aliter haec expressit.

4. Πάντη) Polemo πάντα.

μγ. ΕΙΔΟΣ ΦΙΛΑΓΓΥΡΟΥ.

Τὸν δὲ Φιλάγγυρον ἄνδρα τοῖόνδε εἶναι ¹ λέγε· μικρομελῆ, μικρόματον, μικροπρόσωπον, ² ταχυβάδιον, ἐγκεκυφότα, ταχύφωνον, ³ ὀξύβοήν, τὴν χροιάν ὑποφωνίσσοντα.

μδ. ΕΙΔΟΣ ΦΙΛΟΚΥΒΟΥ.

Δασύς ἀνὴρ θριξὶν ἰδυτενέσι μελαίναις· δασεῖαν τὴν ὑπὲρ τὴν ἔχων, προτάφους δασεῖς, ὄμμα λιπαρὸν καὶ σίλβον, καὶ ἀμαρύσσον· ὁ τοιοῦτος Φιλόκυβος, ¹ Φιλορρηχτής, ² Φιλόκωμος.

με. ΠΕΡΙ

XLII. *Forma auari.*

Dicere autem eum esse auarum virum potes, qui artubus paruis aequae ac oculis, et facie est praeditus. Celeriter ingreditur, inclinato capite, vox aequae celer et acuta est, colorque subruber.

XLIII. *Forma aleae studiosi.*

Hirsutus vir capillis rectis, nigris, barbam comis obsitam habens, tempora hirsuta, oculum pulcrum, splendentem fulgentemque. Talis scilicet est aleae studiosus, qui gaudet victoria, et commissiones amat.

1. Λέγε) Polemo p. 293.
ἔδει.

2. Ταχυβάδιον) Polemo,
ταχὺ περιπατεῖν.

3. Ὀξύβοήν) Polemo ὀξύ-
φωνον.

1. Φιλορρηχτής) Aristoteles
p. 56. simpliciter ῥρηχταί.

2. Φιλόκωμος) Hanc vo-
cem pro vulg. reposui ex
Polemone p. 294. Syll.

με. ¹ ΠΕΡΙ ΗΜΕΡΟΥ ΚΑΙ ΑΓΡΙΟΥ.

Γίνονται δὲ καὶ μωροπόνηροι, ἔχοντες μικτὰ σημεῖα
μωρίας καὶ πανηρίας· κατὰ τοῦτ' οὖν εἰσὶ μωροπόνη-
ροι· ὥσπερ τῶν θηρίων, ² ὅσα τοῦ αὐτοῦ γένους
ὄντα, τὰ μὲν, ἡμέρα, τὰ δὲ, ἀγρία εἰσι· τούτων γὰρ
τὰ καθ' ἑκάστον ἐπισκοπῶν εἴση, ὡς εἴκοι μὲν ἀλλή-
λοις τὰ εἶδη ἐκατέρων· ὅμως δὲ, τὰ μὲν τῶν ἡμέρων
εἰσὶν εὐηθικώτερα· τὰ δὲ τῶν ἀγρίων, τραχύτερα
καὶ σκαιότερα, καὶ ταραχωδέστερα ὡς τὸ πολὺ.
³ Ὅθεν ἂν ἐπισκέψαιο μάλιστα ἐπὶ αἰγῶν ἀγρίων,
καὶ προβάτων, καὶ ἵππων, καὶ ὄνων, καὶ ⁴ ὅσα τοι-
αῦτα·

XLIV. De urbano et agresti.

Dantur vero etiam stulte malitiosi qui habent mixta signa stultitiae et improbitatis, et propterea sunt stulte malitiosi, animalium more, quippe quae secundum genera sua, vel mansueta, vel ferina sunt. Igitur haec sigillatim considerata erunt, ut appareat, quatenus formae unicuique inuicem conueniant. Quaedam enim inter mansueta sunt simpliciora; inter fera autem quaedam ferociora, scaeuiora, et turbulentiora quam maxime. Siquidem tale maxime conspiciere licet in capris feris ouibusque, equis, asinis et quae sunt genere

1. Περὶ ἡμεροῦ) Sequens mo p. 294. τὰ τοῦ αὐτοῦ γένους ἔχοντα.
titulus apud eundem Pole-
lem. p. 294. est περὶ μωροπο-
νηρίων; contractis scilicet duo-
bus capitibus in unum. Sylb.

2. Ὅθεν ἂν) Rectius apud Polemonem p. 295. ὅπερ ἂν.
Sylb.

4. Ὅσα τοιαῦτα εἰκότα)

2. Ὅσα τοῦ αὐτοῦ) Pole- Pol. ὅσα τοιαῦτα εἶδη ἔχει.

αὐτὰ· εἰκότα γὰρ τοῖς εἶδεσιν. Ὅμως τὰ μὲν
 ἡμέρα, ⁵ (πραότερα καὶ λειότερα) καὶ ἡπιώτερα· τὰ
 δὲ ἄγρια, καὶ ⁶ τραχύτερα, καὶ σκαιότερα, καὶ
 σφοδρότερα, καὶ ξηρότερα· καὶ ⁷ τὰ ἥθη οὖν αὐτῶν,
 τοῖς εἶδεσιν ἀκολουθεῖ. Καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων τοίνυν
 οὕτω χρὴ διαίρεῖν. Τὸ γὰρ διπλοῦν τοῦτο τῆς ἰδέας,
 καὶ ἐν ἀνθρώποις ⁸ φύεται ⁹ κατ' ἕκαστον τῶν ση-
 μείων. ¹⁰ Δίκαιοι γὰρ ἀπὸ τῶν αὐτῶν σημείων ¹¹ γί-
 νονται· ἀλλ' οἱ μὲν, ἀγριώτερον ταῦτα ἔχουσιν, οἱ δὲ,
 ἡμερώτερον. Καὶ σώφρονες ὁμοίως, καὶ ἀνδρεῖοι. Τὸ
 δὲ

iisdem similes. Similiter enim mansueta sunt
 (mitiora, leniora) tractabiliora. Fera autem
 ferociora, scaeviora, vehementiora, et ari-
 diora. Mores igitur formas illorum sequun-
 tur. Et sic haec distinctio apud homines quo-
 que admittenda est. Duplex enim illa imagi-
 nis adumbratio et in hominibus ex vnoquo-
 que signorum inest. Iusta enim et ex ipsis
 signis censentur, at nonnulli habent aliquid
 ferius, nonnulli aliquid mitius. Et pariter
 moderati, ac feri. Differentia vero signorum

5. (Πραότερα) Haec in-
 clusa addita sunt ex Polemo-
 ne. Sylb.

6. Τραχύτερα) Apud Po-
 lemonem est παχύτερα, a quo
 etiam voces καὶ σκαιότερα ab-
 sunt.

7. Τὰ ἥθη) Polemo ha-
 bet, τὸν νοῦν.

8. Φύεται) Idem Polemo
 p. 296. φαίνεται. Sylb.

9. Κατ' ἕκαστον) MS. plu-
 raliter κατ' ἕκαστα. Sylb.
 Quam lectionem quoque
 Polemo tuetur.

10. Δίκαια) Polemo re-
 ctius δίκαιοι.

11. Γίνονται) Sic etiam le-
 gitur apud Polemonem, sed
 aptius fortasse γινώσκονται.
 Sylb. Et pro seqq. ἀλλ' οἱ
 μὲν ibi est ἄλλοι μὲν.

δὲ διάφορον τῶν σημείων, ¹² ταχύτητι, καὶ λειότητι, καὶ τῷ ἀγρίῳ τε, καὶ ξηρῷ διαιρετέον. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ ἀδικίας, καὶ ἀκολασίας ἔχει. Καὶ ἐν τούτοις γὰρ τοῖς σημείοις τοῖς αὐτοῖς οὖσι, τὸ ἡμερόν τε καὶ ἄγριον προσπέφυκός, τὴν μὲν, ἀγριωτέραν ἀδικίαν, τὴν δὲ, ἡπιωτέραν ¹³ δείκνυσι καὶ ἐν τοῖς ἀνδρογύνοις, ¹⁴ οἱ μὲν, ἄγριοι, ἕτεροι δὲ τιθασσοῖ εἰσι· καὶ τούτων αὐτῶν οὐκ ¹⁵ ἄλλω τινὶ τὰ σημεῖα ἀλλ' ἢ μόνοις, οἷς εἰρήκα, διαίρεται.

μς. ΕΙΔΟΣ ΜΩΡΟΠΟΝΗΡΟΥ.

Ὡς περ καὶ τοῦ μωροπονήρου, τετανόθριξ ἢ πέ-
Φαλή,

ex velocitate, et facilitate, et ferocia, et ariditate est dignoscenda. Sic quoque se res habet cum iniustitia et intemperantia. Itaque in his signis qui sunt, et mansuetum et ferinum adnatum habent, ideoque vel iniustitiam severiorem, aut mitiorem demonstrant. Et in androgynis sunt quidam inurbani, alii vero urbani. Et haec quidem non aliis, quam his, prouti dixi, dignoscuntur signis.

XLV. *Forma stulte malitiosi.*

Sic quoque stulte malitiosi caput est promissis

12. Ταχύτητι) Conuenientius Polemo, τραχύτητι, καὶ λειότητι, καὶ τῷ ὑγρῷ τε καὶ ξηρῷ. Sylb.

δὲ ἡπιωτέραν, δικαιοσύνην λέγει Sylb.

14. Οἱ μὲν, ἄγ.) Polemo p. 297. οἱ μὲν πολλοὶ, ἄγριοι.

15. Ἄλλω τινὶ) MS. ἄλλω

13. Δείκνυσι) Polemo, τὴν τῷ Sylb.

Φαλή, ¹ στενή, λοξή· ὦτα ² ἅμα μεγέθει ἐπικε-
κλασμένα· αὐχὴν καὶ τράχηλος τρογγύλος· ὀφθαλ-
μοὶ ξηροὶ, ³ σκοτεινοὶ, μικροὶ, κοῖλοι, ὑπορρέοντες,
ἀτενεῖς· παρειαὶ στεναί, ἐπιμήκεις· γένειον μακρόν·
τόμα ἄθυρον, περίμηκες, ἀκλείπον, ⁴ ὡς διεσχισμέ-
να τὰ πρόσωπα φαίνεσθαι· κυρτὸς, προγάστωρ, πα-
χυσκελής, ποδῶν καὶ χειρῶν ⁵ ἄκρα παχέα καὶ
σκληρά· ὑπόχλωρος· ⁶ κυλοιδιῶν ὥσπερ ἐξ ὕπνου,
καὶ

crinibus, coarctatum et obliquum, aures re-
flexae aequae ac magnae. ceruix ac collum ro-
tundum, oculi ficci, tenebricosi, parui, caui,
fixi et intenti: malae tenues, praelongae;
mentum longum, os apertum, praelongum,
non clausum, et frons in binas quasi videtur
partita partes. Curvus est, ventre promi-
nente, cruribus crassis. Extremitates pedum
manuumque, crassae ac durae; ceterum sub-
pallidus est, et partes oculorum subtumidae,

1. Στενή) Polemo habet
στερεάν.

2. ἅμα μεγέθει) MS. et
Polemo, ὦτα ὑπερμεγέθει. Sylb.

3. Σκοτεινοὶ) MS. σκότιοι.
Sylb.

4. Ὡς διεσχισμένα) Pole-
mo p. 189. ὡς διεσχισμένον
habet, referendo hanc vo-
cem ad v. τόμα, et reliqua
sic: τὸ πρόσωπον ὡς διεγρόντος
φέρει.

5. Ἄκρα) Polemo habet
ἄρδρα, cum additamento
περιμήκη.

6. Κυλοιδιῶν) Quae pote-
stas huic fit verbo ex Hesy-
chio apparet, qui vocem
κύλα interpretatur, τὰ ὑπο-
κάτω τῶν βλεφάρων κοιλώματα,
τὰ ὑπὸ τοῦς ὀφθαλμοῦς κῆλα,
τὰ ὑπόπια. Inde κυλοιδιῶν est
quasi τὰ κύλα οἰδεῖν v. Foels-
oecon. Hipp. in voce κοῖλα
Meurs. in Spicil. ad Theocr.
p. 5. et commentatores ad
Polluc. L. II. f. 66. apud
Hippoer de morb. mul p.
642. 49. explicatur, καὶ τὰ
κοῖλα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπανοιδεῖ.

καὶ κραιπάλης· Φωνὴ 7 βληχώδης, μικρὰ, θρα
σεια.

μζ. ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ταῦτα ὅσα εἶρηται, καθάπερ ἐν γραφαῖς 1 ἀχρόοις,
γραμμῇ μόνῃ τύποι ἀνδρῶν εἰκασμένοι εἰσὶ· τὰ δὲ
πολλὰ, καὶ παντοδαπὰ εἶδη ἀνθρώπων, ἐκ τῶν
πολλῶν τῶν κατ' ἕκαστον μέρος ὄντων σημείων, ταῖς
μίξεσιν αὐτῶν, καὶ ταῖς δυνάμεσιν, 2 ἄλλοις τε
πρὸς ἄλλο πειθόμενός τε, καὶ ἀπιστῶν 3 τεκμαίρου.

quasi e somno aut crapula; vox balatoria,
parua et audax.

XLVI. Conclusio.

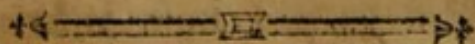
Quaecumque igitur hucusque dicta sunt, ima-
gines virorum describunt, quales secundum
literam tantum in scriptis non fucatis exstant.
Reliquas autem multifariasque hominum for-
mas, ex multis signis, quae ex vnaquaque
earum colliguntur parte, earumque mixtione
ac viribus colligere licet, si inuicem compa-
rantur; differentia sic et intelligetur.

7. Βληχώδης) Polemo vo-
cem addit, ἀχρεία.

1. Ἀχρόοις) Non fucatis,
id est, quae ita rem tra-
ctant, uti est, neque orna-
mentis nimis ipsi aliam con-
ciliant formam. Pol. p. 307.
habet καὶ χροιά, καὶ γρ.

2. Ἄλλοις) Sic pro vulg.
ἀλλήλοις reposui e MS. Pole-
mo habet ἄλλοτε πρὸς ἄλλον
Sylb.

3. Τεκμαίρου) Clausula
tractatus in MS. est haec:
Ἀδαμαντίου Σοφιστοῦ Φυσιογνω-
μονικῶν δευτέρου τέλος Sylb.

IV

MELAMPODIS

EX

PALPITATIONIBVS DIVINATIO

ET

DE NAEVIS OLEACEIS

LIBELLVS.

Ff

¹ ΜΕΛΑΜΠΟΔΟΣ ² ΙΕΡΟΓΡΑΜΜΑ-
ΤΕΩΣ, ΠΕΡΙ ³ ΠΑΛΜΩΝ ΜΑΝΤΙΚΗ
ΠΡΟΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ.

⁴ Ὅσα μὲν ταῖς ἔμπροσθεν βίβλοις, κράτιστε βα-
σιλεῦ

MELAMPODIS HIEROGRAM-
MATICI EX PALPITATIONE DIVINATIO
AD
REGEM PTOLEMAEVM.

Quaecumque in prioribus ad te, optime Re-
F f 2

1. Μελαμποδός) Huius li-
belli vnum tantummodo ex-
emplar habuimus, Roma-
num; idque mediocriter
emendatum, quod paucis
perstringam *Sylb.*

2. Τερογραμματοέως) Ab aliis
vocatur Augur et vates, plura
de ipso Melampode diximus
in praefatione.

3. Παλμών) Glossae vet-
interpretantur salissatio, pal-
pitatio, cuius veteres memi-
nere passim cf. Theocr. Idyll.
III. v. 37. Virgil. in Catal. ---
Caelius L. VII. c. 29. Iusti-
nus Qu. ad orthodoxos qu.
19. Isidor. Origg. L. VIII. 9.
Augustin. de doct. Christ.
L. II. 20. Magius Misc. L.
IV. c. 21. Coteler. ad Patres
Apostol. T. I. p. 13. Gaul-
minus ad Eustath. de Isme-
nii et Ismenes amoribus, p.

39. Bulenger. de ominibus
L. IV. c. 3. P. Possinus ad
S. Nili narrationes, p. 175
sq. Tob. Guthberletus L.
posthumo de Salis p. 11.
Delrio disquisit. magic. L.
III qu. 4. f. 4. p. 473. De-
finitionem παλμοῦ hanc sup-
peditat Iustinus l. l. δ δὲ παλ-
μὸς πάθος ἐστὶ σωματικὸν ἐκ τῆς
διαδρομῆς τοῦ φυσικοῦ πνεύμα-
τος, ἐν τῷ σώματι ὑφισταμένου
πάντων τῶν ζώων. Διὸ ἀνάξιον
ἐκρίνον οἱ ἅγιοι εἶναι κριτήριον
τῶν μέλλοντων τὸ τοιοῦτον σω-
ματικὸν κίνημα: Palpitatio af-
fectio est corporis ex discursu
spiritus naturalis, qui sub-
sistit in ore omnium animan-
tium. Ideo sancti omnes hunc
motum corporeum indignum
iudicarunt, qui res futuras
indicaret.

4. Ὅσα μὲν) Initium li-

σιλεῦ Πτολεμαῖε, συνέγραψά σοι, ἐκ τῶν ἀδύ-
των σηλῶν τὰ τέρατα σημειωσάμενος, καὶ τὰ σύμ-
βολα συνέγραψα. Ἐπεὶ δὲ καὶ νῦν ⁵ ἀπέστειλάς
μοι συγγράψασθαί σοι περὶ τῶν γινομένων παλμῶν
ἐν τοῖς μέλεσι τῶν ἀνθρώπων, μεγάλην καὶ ἡδίστην
ἡγοῦμαι τὴν ἐπιταγὴν ταύτην. Καὶ ἐτέρων οὖν τετυ-
χηκῶς δωρεῶν, συνέλεξά σοι καὶ τάδε.

⁶ Κορυφὴ ἐὰν ἄλληται, λύπας καὶ ἀηδίας ση-
μαίνει, ἢ ὁδὸν πορευθῆναι μακρὰν· δούλω, ὕβριν·
παρ-

gum Ptolemaee, antea in libris conscripsi, vide-
licet ex columnis ea, ad quas non patet accessus,
congeffi, atque inde signa collegi. Posteaquam
vero mihi iam nunc imperaueris, ut ea con-
signarem, quae ex palpitatione membrorum
humanorum accidunt, hoc mihi praeceptum
eximium ac iucundum esse existimo. Itaque
inter reliqua, quae tibi offeruntur munuscula,
et haec congeffa collocare liceat

Si apex capitis tremuerit, tristitias ac mo-
lestias praesagit, aut longum iter, seruo ta-

belli laudat Fabric. Bibl. graeca T. I. L. I. c. 15. p. 99,
qui etiam commemorat ex
Artemidori Oneirocrit. III.
28. Melampodem περὶ τεράτων
καὶ σημείων καὶ περὶ μυῶν scrip-
sisse.

5. Ἀπέστειλας) Conuenien-
tius fortasse ἐπέστειλάς μοι.
Syll.

6. Κορυφὴ) Apex capitis,
sive vertex, est pars capitis
summa, media inter occipi-

tii et brechmatis ossa, ubi
capillus in dextram aut si-
nistram vertitur. Pollux in-
terpretatur μεσόκρανιον et τὸ
τοῦ κρανίου ἐγκοilon, nimirum
medium cranium, et ea ca-
pitis pars quae in gibbam
curuari incipit, futuraque
lambdoide et eius addita-
mentis distinguitur. Ruf.
Ephesius in definit. med. L.
I. c. 3. τὸ ἐν μέσῳ καὶ ὃ μάλιστα
ἐιλοῦνται αἱ τρίχες.

παρθένω, ἄνδρα· χήρα, λύπην· ἐν ἄλλοις, ἔκ-
 Φευξιν κακῶν, δῆθεν κακῶς πράσσοντι· παρθένω,
 γάμον, ὅτι ὁ Ζεὺς τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ τῆς κορυφῆς ⁷ ἔκτι-
 σε· χήρα, ὁμοίως γάμον· πλουσίῳ, ζημίαν, καὶ
 ἐπιβουλήν, στρατιώτῃ, ⁸ προκοπὴν· ναύτῃ, χειμῶνα·
 ἐπὶ δὲ κορυφῆς αὐτοῦ οἱ χειμαζόμενοι ⁹ σωθήσονται.
 Κεφαλὴ

men iniurias, virgini virum, viduae tristitias;
 secundum alios auctores malorum occursum
 decernit, videlicet illi, qui mala patrauit; vir-
 gini nuptias, quoniam vt dicunt, Iupiter ex
 suo apice Mineruam genuit, viduae quoque
 similiter nuptias, diuiti damnum ac insidias,
 militi felicitatem, nautae tempestatem, in
 apice vero suo qui tempestatem patiuntur,
 superstites erunt.

F f 3

7. Ἐκτίσε) Sensem qui-
 dem hoc ipsum satis com-
 modum habet, vt quivis fa-
 cile intelligit: Accuratus
 tamen, putem, scripsisset
 Auctor: ἔτεκεν, vel propius
 adhuc, ἐτόκησε, peperit: Ex
 Iouis enim vertice capitis
 siue cerebro, per partum,
 prodūisse Mineruam, omni-
 bus satis notum est ex My-
 thographis. Inde forsan ipse
 Auctor, vt dixi, ἔτεκεν, re-
 ctius scripserit, aut ἐτόκησε.
 Sed haec obiter: et satis
 pro coniectura. †

8. Προκοπὴν) Felicitatem,
 progressum. Procul dubio
 intelligitur; euectio ad ma-

iores honores ob res prae-
 clare gestas.

9. Σωθήσονται) Οἱ γὰρ ἐκ
 ναυαγίου διασωθέντες ἐπὶ τῆς κο-
 ρυφῆς ξυρῶνται, ex naufragio
 enim seruati raduntur in
 vertice. Vid. Artemidor.
 Lib. I. Oneir. cap. 23. Inde
 Iuuenalis, Sat. XII. Gau-
 dent ubi vertice raso, Gar-
 rula securi narrare pericula
 Nautae. Vbi vid. Variorum
 Not. apud Heinsum. Quo
 et inprimis pertinet acutum
 illud Epigramma Lucillia-
 num, Lib. VI. Antholog.
 Σωθεὶς ἐκ πτελέγους Λουκίλλιος,
 ᾧδε κέκαρμη, Τὰς τρίχας ἐκ
 κεφαλῆς· ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

Κεφαλή εἰν ἄλληται, ἢ αἱ τρίχες ὀρθαὶ ἴσαν-
ται, ἢ ἐν ¹⁰ μακρῷ φρίσσουσιν ἐπιμόνως πλείονα
χρόνον, ἐπιβουλήν σημαίνει ἢ ἀπὸ Φίλου τινὸς καὶ
συγγενοῦς ¹¹ ζημίαν· δούλω, νόσον· παρθένω,
ψο-

Caput vero si concutietur, aut si capilli
erecti fuerint, aut si in aliquo tempore hor-
reant multo tempore, constanter insidias in-
dicant, aut ab amico aliquo, aut consanguini-

Vbi conf. Brodae Not. item
Rigalt. ad Artemidori loc.
cit. pag. 9. item Interpretes
ad Petron. praefertim Doug-
taei Analect. Sacr. in Nou.
Test. Excurs. LXVI. pag. 97.
Potter. Archaeolog. Tom. II.
pag. 125. et Vrsin. Quaest.
Bibl. 8. Lib. VI. pag. 453.
vt alios complures iam ta-
ceam, qui huius notissimi
nafragorum seruatorum ri-
tus passim mentionem fece-
runt: ad quem etiam hic
respexisse videtur Auctor
noster, verbis licet ambi-
guis et paullo obscuriori-
bus, vt nempe frequentius
solet. †

10. Ἐν μακρῷ) Quum
hoc ἐν μακρῷ, sensu idem
fere sit, ac mox sequens
ἐπιμόνως, π. χ. atque inde
tautologum videatur: Ma-
lim inde melius forsan, hic
legere ἐν ἄκρῳ, h. e. in sum-
mo capitis vertice, sensu, ni
fallor, satis commodo, et

huic quidem loco perquam
congruo. Ceterum vero
subito et immani terrore
perculsis, aut in summo vi-
tae periturae periculo con-
stitutis ipsos capillos cum
tremulo horrore, sursum at-
tollere et veluti erectos stare;
notum satis est vel ex isto
Virgilii versu omnibus co-
gnito: *Obstupui, steterunt-
que comae*, quod idem sane
est, ac quod Auctor noster
dixit hoc loco: αἱ τρίχες ὀρ-
θαὶ ἴσανται, ἢ ἐν ἄκρῳ φρίσσου-
σιν: Ad quem Maronis lo-
cum conf. si placet, aut opus
videatur, Comment. de la
Cerde et aliorum Interpre-
tum observationes. Sed
haec obiter, occasione spon-
te hic oblata, †

11. Ζημίαν) Eiusmodi
damnum videlicet, cui est
κέρδος oppositum. Nam hae
voces sic vsurpantur v. Ari-
stot. Ethic. L. III, c. 4.

ψόγον· χήρα, ὕβριν· πενομένοις, καὶ ἐν ἐνδείᾳ τυγ-
 χάνουσιν, ἀγαθὰ δηλοῖ· πλουσίοις, ἀσθένειαν, καὶ
¹² ἐπανάστασιν τοῦ βίου· νοσοῦντι δὲ, ¹³ ζωήν. Ἄλ-
 λως κεφαλὴ εἰάν ἄλληται ¹⁴ ἐπὶ πλείονα χρόνον, κα-
 κόν τι σημαίνει· δούλω, ¹⁵ δεσπότου θάνατον· χή-
 ρα, βλάβην. Ἐν ἄλλοις, ὑποταγὴν, καὶ αὐθις
 ἐλευθερίαν δηλοῖ. Κεφαλὴ ὅλη εἰάν ἄλληται, θά-
 νατον δηλοῖ· ἐν ἄλλοις ἀγαθὰ πολλὰ σημαίνει.
 Κεφα

neo damnum portendunt, seruo autem aegri-
 tudinem, virgini vituperationem, viduae in-
 iuriam, pauperibus, et iis, qui indigent, bo-
 num ominantur. Diuitibus imbecillitatem,
 ac vitae insolentiam; aegroto vero vitam:
 aliter tradunt alii, dicunt enim, caput si tre-
 muerit, malum multo tempore duraturum
 enunciat; seruo mortem heri, ac viduae
 damnum, aliis personis subiugationem, et
 rursus libertatem indicat. Si totum caput sa-
 lierit, mortem praefagit, aliis multa bona

F f 4

12. Ἐπανάστασιν) Bene in-
 terpres, *vitalis insolentiam*, qua
 videlicet vita non perfrui-
 mur, Nostrates, *da man des
 Lebens nicht froh wird*, pos-
 sent vero etiam intelligi in-
 fidiae diuitum vitae structae.
 Si quis ita interpretari velit,
 per me licet.

13. Ζωήν) Id est, *vitalis*
humanae sustentationem, con-

seruationem, restitutionem
sanitatis pristinae.

14. Ἐπὶ πλείονα) Aliter
 distinxit Interpres, videri-
 cet sic ἄλλεται, ἐπὶ πλείονος
 χρόνον κακόν τι σ.

15. Δεσπότου) Interpres
 legisse videtur δεσπότη, gi-
 gnendi casu. Nam reddi-
 dit: *seruo malum, hero mor-
 tem.*

Κεφαλῆς τὸ ὀπισθεν μέρος μέχρι τοῦ ¹⁶ κύκλου εἰάν
 ἄλληται, κατὰ πάντα ¹⁷ ἐχθρὰν, καὶ ἐπιβουλήν
 δηλοῖ, καὶ ¹⁸ οἰκείων θάνατον· τοῖς δὲ λοιποῖς, συμ-
 φορὰν· δούλω, ἀγαθόν· παρθένω, ἐπιτυχίαν κα-
 τοῦ ἀνδρός· χήρα, νόσον· ἐν ἄλλοις, πλουσίῳ κίν-
 δυνον· ¹⁹ γεωργῶ, κόπον. Κεφαλῆς τὸ δεξιὸν μέ-
 ρος

enunciat. At si pars capitis posterior usque
 ad concavum, plerumque inimicum; et infi-
 dias, et peculiarem mortem, reliquis vero
 aduersitatem, seruo bonum, virgini bonum
 virum; viduae aegritudinem, diuiti pericu-
 lum, agricolae laborem significat. Si vero
 dextra capitis pars, bonum ominatur, seruo

16. Κύκλου) Interpres le-
 gisse videtur κοῖλου, vertit
 enim, concavum.

17. Ἐχθρὰν) In exem-
 plari est ἐχθρον, parum con-
 grueniter. Sylb.

18. Οἰκείων) In exemplari
 est οἰκεῖον, parum congruen-
 ter. Sylb. Et sic Interpres
 quoque legit, vertendo, pe-
 culiare.

19. Γεωργῶ, κόπον.) Quum
 omnium agricolarum nego-
 tium et officium consistat
 proprie ἐν τῷ κόπῳ, seu in
 arduo et molesto labore
 agrum colendi, arandi, oc-
 candi, runcandi ac purgan-
 di etc. ceu vbiuis notum:
 inde hic κόπον, ceu calami-
 tatem, periculum, aut in-

fortunium, haud satis appo-
 site et significanter posuisse
 videtur Auctor. Quare for-
 tasse, ni fallor, scripserit
 potius κοπήν, aut ἐγκοπήν, im-
 pedimentum, retardationem,
 excidium; vel etiam pari
 sensu satis commodo κοπε-
 τὸν, hoc est, planctum, lu-
 ctum, ob contumacis nempe
 agri sterilitatem, spesque
 foecundae messis opimas, in-
 terceptas plane atque ere-
 ptas, quando nempe tor-
 rentia agros sidera biemesque
 fundum ipsum, in luctum et
 gemitum infelicis agricolae,
 mendacem reddunt, vt fere
 Horatius loquitur. Sed sa-
 tis nunc de his coniecturis,
 subito subnatis. †

ρος εὖν ἄλληται, ²⁰ ἀγαθὸν δηλοῖ· δούλω, χαρὰν καὶ ἐλευθερίαν, παρθένω, ²¹ ψόγον· χήρα, ²² κακὸν καὶ ἐπιμονὴν τῆς χηρείας. Κεφαλῆς τὸ ἀριστερὸν μέρος εὖν ἄλληται, βλάβην δηλοῖ· πλουσίῳ, ²³ εὐωχίαν· δούλω, μετάβασιν οἰκίας· παρθένω, ψόγον· χήρα, ὕβριν.

Ἐγκέφαλος εὖν ἄλληται, νόσον δηλοῖ τῷ ὑγιαίνοντι· τῷ νοσοῦντι δὲ, ὑγείαν, καὶ αὐξήσιν τοῦ σώματος ²⁴ καὶ βίου· ἀτέκνοις, τέκνον καὶ χαρὰν· ἐν δῆμοις

gaudium, et libertatem, virgini vituperationem, viduae bonum, viduitatis suae perseverentiam. Sin autem sinistra, damnum, diviti, copias gulae indulgendi, seruo domus mutationem, virgini vituperationem, viduae contumeliam.

Cerebrum saliens bene valenti morbum, aegrotanti sanitatem, augmentum corporis, et victum denotat, sterilibus vero filium et

F f 5

20. Ἀγαθὸν) Vulgg. ἀγαθός, sed leg. ἀγαθόν, vel ἀγαθοσύνην, vt ex seqq. patet. †

21. Ψόγον) Malim γάμον omnia enim bona significare hic creditur, εκ δεξιου μερους τῆς κεφαλῆς ἄλμ. †

22. Κακὸν) Romana editio pro κακὸν habet perperam καλὸν, vt satis declarant sequentia Sylb. Hanc lectionem quoque sequutus est Interpres.

23. Εὐωχίαν) Legendum πτωχείαν, paupertatem, vt ex antecedentibus et consequentibus patet, βλάβην γὰρ δηλοῖ. †

24. Καὶ βίου) Interpres victum et procul dubio in eius exemplari fuit βίον, mallet tamen reddere vitae, hoc sensu, vt vitae indicetur prolongatio, qui sensus, vt mihi videtur, menti auctoris est consentaneus.

δήμοις ἀποδημίαν, καὶ ἄφιξιν εἰς τὴν ἰδίαν πατρί-
δα· στρατιώτῃ, καὶ ναύτῃ, κεφαλῆς κίνδυνον δηλοῖ.

Μέτωπον εἰάν ἄλληται, ἱταμοῖς καὶ ἀναιδέσι
πράγμασιν ἐμπεσεῖσθαι δηλοῖ· δούλῳ, δεσπότου
θάνατον· παρθένῳ, ἐπιβουλήν· χήρᾳ, βλάβην. Με-
τώπου τὸ δεξιὸν μέρος εἰάν ἄλληται, ²⁵ μέγας καὶ
ἐγκρατὴς ἐστὶν ὁ τοιοῦτος· δούλῳ, ὕβριν· παρθένῳ,
συμβουλήν· μετώπου ἀριστερὸν μέρος εἰάν ἄλληται,
κατὰ πάντα κακὸν δηλοῖ, καὶ ²⁶ κλαυθμὸν· δούλῳ,
ὠφέλειαν· παρθένῳ, γάμον· χήρᾳ, ψόγον. Με-
τώπου

gaudium, exuli peregrinationem, et reditum
in patriam, militi vero et nautae capitis peri-
culum.

Si enim frons tremuerit, in res pudendas
et vituperabiles incidere significat, seruo do-
mini mortem, virgini insidias, viduae da-
mnum. At si dextra frontis pars, magnitu-
dinem potentiae praefagit, seruo iniuriam,
virgini consilium. Sin autem sinistra, plerum-
que malum et luctum significat, seruo utilita-
tem, virgini nuptias, viduae vituperationem:

25. Μεγὰς etc.) Ἔστι πο-
fitum pro futuro ἔσσι. Sylb.
Forſan rectius legendum:
μέγας καὶ ἐγκρατὴς ἐστὶ τὸ τοιοῦ-
τος. Alias enim haud facile
apparet, quo referendum
fit illud μέγας καὶ ἐγκ. vel le-
gendum: εἰάν τινί ἄλληται·
tumque seruari commode
poterit vulgatum istud: μέ-
γας καὶ ἐγκρατὴς ἐστὶν ὁ τοιοῦ-
τος: adeo, ut tum nihil sit
mutandum. †

26. Κλαυθμὸν) Bene In-
terpres luctum, et talem qui-
dem, qui fit cum eiulatione,
qui magnus censendus; vn-
de is potissimum hic com-
memoratur; nam vox κακὸν
hunc et sub se comprehen-
disset.

τώπου τὸ μέσον εἰάν ἄλληται, πένθος δηλοῖ· δούλω, κακόν· παρθένω, ὠφέλειαν· χήρᾳ, ὕβριν· ἐν ἄλλῳ ἀγαθόν δηλοῖ ἐν παντί.

Κρόταφος δεξιὸς εἰάν ἄλληται, κατὰ πάντα ἀγαθόν· δούλω, ἀνωμαλίαν· παρθένω, ²⁷ εὐωχίαν πρόσκαιρον· χήρᾳ, ἀποδηρίαν, καὶ ὠφέλειαν. Κρόταφος εὐώνυμος εἰάν ἄλληται, κατὰ πάντα ἀγαθόν, ὠφέλειαν ἀπροσδόκητον δηλοῖ· δούλω, ἀνωμαλίαν· παρθένω, ²⁸ ἐκκοπὴν γάμων· χήρᾳ, ἀγαθόν.

Ὅφρυς

at si frontis medium luctum, seruo malum, viduae iniuriam, virgini vtilitatem, aliis personis omnibus bonum enunciat.

Si temporum tremitauerit dextrum, semper bonum enunciat, seruo autem inaequalitatem, virgini conuiuium opportunum, viduae peregrinationem, et vtilitatem: si sinistrum, semper bonum, et inopinam vtilitatem praesagit, seruo inaequalitatem, virgini nuptiarum impedimentum, viduae bonum.

27. Εὐωχίαν πρόσκαιρον) Conuiuium opportunum, tale ferri potest, et ἐγκοπὴν reponi. Syll. Forte legendum πρόσκοπὴν nuptiarum progressum felicem. Sed in his spissis Auctoris tenebris, vix liquida lux affulget: omnia

28. Ἐκκοπὴν). Et ἐκκοπὴν enim incerta et perturbata. †

29 Ὀφρὺς δεξιὰ εἰάν ἄλληται, νόσον δηλοῖ
 30 ὀλίγον χρόνον, καὶ μετ' ὀλίγον εὐπορίαν· πένητι,
 πλοῦτον· δούλω, ἀγαθόν· παρθένω, ψόγον· χήρα,
 ὕβριν. Ὀφρὺς ἀριστερὰ εἰάν ἄλληται, ἀγαθόν πολὺ
 σημαίνει ἀπροσδόκητον· ἀλλὰ καὶ εὐτυχίσει, καὶ
 πίσιν ἔξει. Ὀφρύων τὸ μέσον εἰάν ἄλληται, κατὰ
 31 Φημονόην, κακὸν ἅπασιν· δούλω, ἀγαθόν· παρ-
 θένω, 32 συμβουλήν· χήρα, ὠφέλειαν.

Ὀφθαλ-

Si dextrum supercilium salierit, aegritu-
 dinem breuem, et non multo post illam, opu-
 lentiam enunciat: pauperi vero diuitias, seruo
 bonum, virgini vituperationem, viduae in-
 iuriam: si sinistrum multa inopina bona si-
 gnificat, sed etiam felicitatem, ex qua fidem
 habebit. Si medium quod est inter supercilia,
 vt Phoemon asseruit, omnibus malum prae-
 sagit, seruo tamen bonum, virgini consilium,
 viduae vtilitatem.

29. Ὀφρὺς) Antiquissima exempla a ciliis desumpta vi-
 de in Suida in voce ὀφρὺς, illius salivationis quoque Plautus in Milite. --- me-
 minit: *Praecantatrici, collectrici ariolae aruspicae flagitium est, si nihil mittetur, quae supercilio spicit.* Et in Pseud. *Nisi quia futurum est, ita supercilium salit.* Vi-
 de Coelium L. VII. c. 29.

30. Ὀλίγον χρόνον) Lege-

re possis etiam ὀλιγοχρόνιον. Sylb.

31. Φημονόην) De Phemo-
 noe legi merentur, quae dis-
 seruit docte et eleganter Fa-
 bric. in Bibl. gr. T. I. L. I. c. 25.
 n. 4. cf. et ibi auctores lau-
 dados 153. Intp. dat *Phoemon.*

32. Συμβουλήν) Hoc vo-
 cabulum in hoc loquendi
 genere reperitur etiam in
 sequentibus aliquoties, no-
 minatim infra de aure. Sylb.

33 Ὀφθαλμὸς δεξιὸς εἰάν ἄλληται, κατὰ Φη-
μονόην, καὶ Αἰγυπτίους καὶ 34 Ἀντιφῶντα, ἐχθρούς
ὑποχειρίους ἔξει. 35 Ἄγει δὲ καὶ ἀποδήμους.
Ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ τὸ ἄνω βλέφαρον εἰάν ἄλληται,
ἐπίκτησιν πάντως δηλοῖ· κατὰ δὲ Ἀντιφῶντα, πρᾶ-
ξιν καὶ ὑγείαν· δούλω, ἐπιβουλήν· χήρα, ἀπο-
δημίαν. Δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ κάτω βλέφαρον εἰάν
ἄλληται, δάκρυα δηλοῖ· δούλω, ἀγαθόν· παρθέ-
νω,

Si dexter oculus salierit, vt Phoemon, et
Antiphon, et Aegyptii tradiderunt, porten-
dit, subditos inimicos fore et peregrinatione-
nes. Si dextri oculi superior palpebra, acqui-
sitionem omnino, secundum verò Antiphonta
negotiationem, et sanitatem significat, seruo
insidias, viduae peregrinationem: sin autem
palpebra inferior, lacrymas enunciat, seruo

33. Ὀφθαλμὸς δεξιὸς) Hic interpres, qui de sua arte
aphorismus de oculi dextri librum conscripsit. Suidas:
saltitatione legitur etiam Ἀντιφῶν Ἀθηναῖος ὀνειροκρίτης,
apud Theocrit. Idyll. III. v. περὶ κρίσεως ὀνείρων ἔγραψεν
37. vbi caprarius commissans Meminit eiusdem Cicero L.
ait: ἄλλεται ὀφθαλμός μεν δὲ I. et II. de diuin. passim. De
δεξιός. Ἄραγ' ἰδὼς αὐτάς, e eod. Seneca controu. 9. Or-
dextri scilicet oculi palpita- to Iunius edidit quidem qua-
tione coniectans se voti sui tuor libros colorum, quos bene
fore compotem Sylb. Cf. Gallio noster Antiphontis li-
Casauboni lection. ad haec bros vocabat, tantum in illis
verba et Meurs. in Spicil. somniorum est.
Bulenger. de ominibus L. 35. Ἄγει δὲ καὶ ἀπὸ δήμους)
III. c. 2. Fabric. Bibl. gr. Haec fere sine sensu: Inde
T. I. L. I. c. 15. p. 99. forsan rectius legendum:
ἀνάγει δὲ καὶ ἀποδήμους, h. e.

34. Ἀντιφῶντα) Plures reducit quoque eos, qui
hoc nomine apud veteres peregre profecti erant, sensu
fuere. Procul dubio ille claro et meliore. †
Atheniensis est somniorum

νω, ὕβριν· χήρα, ὑποταγήν. Ὁφθαλμοῦ δεξιῶ
 36 κανθὸς εἰάν ἄλληται, ἢ 37 ὀμῆλης, πένητι
 ἀηδῖαν δηλοῖ· δούλω, διαβολήν· παρθένω, κίνδυ-
 νον· χήρα, ψόγον· ἐχθροῦ ἀποδημοῦντος ἐπέλευσιν
 δηλοῖ. Ὁφθαλμὸς ἀριστερὸς εἰάν ἄλληται, ἥξει τις
 αὐτῷ ἀπὸ ξένης, ὃν μάλιστ' ἀγαπᾷ· ἢ αὐτὸς ὁδὸν
 πορεύσεται· καὶ εἰ προσέφυγέ τις ἐξ αὐτοῦ μακρὰν
 ὁδὸν, εὕρήσει τοῦτον. Καὶ διὰ θηλυκῶν 38 προσώ-
 πων ἐλπίδα δηλοῖ· πένητι δὲ ὁδὸν πορευθῆναι ἐπ'
 ἀγαθῷ. Ἐν ἄλλοις δὲ πολλὰ κοπιᾷσαι, καὶ ὀλίγα
 κτήσασθαι δηλοῖ. Ὁφθαλμοῦ ἀριστεροῦ τὸ ἄνω
 βλέ-

bonum, virgini iniuriam, viduae subiugatio-
 nem: si angulus dextri oculi tremuerit, pau-
 peri iniucunditatem, seruo bonum, virgini
 periculum, viduae inhonorationem, atque
 inimici peregrinantis reditum. Si sinister ocu-
 lus quatitur, aduentum hospitis maxime di-
 lecti, aut futurum iter denunciat, et si aliquis
 ab ipso fugiet, eum per longum iter inueniet,
 et spem mulieribus etiam significat, pauperi
 vero iter in bonum, aliis multum laborem,
 et parum possidere praefagit. Si sinistri oculi

36. Κανθός) Angulus
 oculi h. e. extremum vtrius-
 que palpebrae, vel oculi
 pars communis superioris et
 inferioris palpebrae: habet
 autem vterque oculus angu-
 lum duplicem, vnum maio-
 rem iuxta nares, alterum
 minorem iuxta tempora.

37. Ὀμῆλης) Recentioris
 dialecti videtur esse vocabu-
 lum, ut alia non pauca.
 Sylb. Forſan legendum ὀ-
 βλος, ut mox infra.†

38. Προσώπων) Haec vox
 h. l. personas notat, ut ali-
 bi saepius.

βλέφαρον εὖν ἄλληται, πένητι 39 ἐπίκτησιν δηλοῖ, καὶ εὐπορίαν· δούλω, ἐπιβουλήν· παρθένω, ψόγον· χήρα, ἀγαθόν· πλουσίῳ, εὐωχίαν· γεωργῷ, καὶ κυνηγῷ, ὠφέλειαν· στρατιώτῃ, 40 προκοπὴν. Ὁφθαλμοῦ ἀριστεροῦ ὁ δεξιὸς κανθὸς εὖν ἄλληται, ἡγουν ὁ πρὸς τὴν ῥίνα, ὑγίαν καὶ σωτηρίαν δηλοῖ. Ὁ δὲ ἀριστερός εὖν ἄλληται, ἐπὶ πάντων ἀγαθόν δηλοῖ. Ὁφθαλμοῦ ἀριστεροῦ τὸ κάτω βλέφαρον εὖν ἄλληται, 41 ἀηδίαν σημαίνει· δούλω, διαβολήν· παρθένω, 42 ἀφθαρσίαν· χήρα, ὕβριν. Ὁφθαλμοῦ ἀριστε-

superior palpebra salierit, pauperi acquisitionem et opulentiam significat, seruo insidias, virgini vituperationem, viduae bonum, diuiti conuiuium, agricolae et venatori auxilium et vtilitatem, militi, felicitatem: si finistri oculi dexter angulus salierit, qui est ad nasum, sanitatem et salutem ominatur: si vero sinister omnia bona significat. Si inferior finistri oculi palpebra, iniucunditatem; seruo calumniam, virgini incorruptibilitatem, viduae iniuriam. Oculi finistri angulus versus

39. Ἐπίκτησιν) Recte interpretres *acquisitionem*, quae tamen simul coniuncta cum accessione bonorum, quae per sequens εὐπορίαν indicatur.

40. Προκοπήν) *Felicitatem*, recte intellige eam quae fit vel ex spoliis, vel ex praemiis et honoribus ob fortitudinem eximiam consequendis.

41. Αἰδία) *Iniucundita-*

tem, malle vertere, quodcumque nobis taedium ac molestiam parit, quod animo ingratum est, et corpori dolores affert.

42. Ἀφθαρσίαν) *Incorruptibilitatem*, quae potissimum virginis integritatem respicit, nullo modo violandam; raram hanc esse huius vocis significationem, quilibet, nobis etiam non moneantibus, intelligit.

ἀριστεροῦ ὁ 43 κανθὸς ἰοβόλος ἀλλόμενος, ἀηδίας καὶ
λύπας δηλοῖ παντί· δούλω, ὠφέλειαν· παρθένω,
νόσον. Ὁφθαλμοῦ ἀριστεροῦ ἡ 44 οὐρὰ εἰάν ἄλληται,
ἀγαθὰ πολλὰ δηλοῖ· δούλοις, πίσεως ἐπιτυχεῖν,
ὅθεν ἂν ὠφελήσεται, παρθένω, ψόγον· χήρα,
45 λύπην.

Ρινὸς δεξιὸν μέρος εἰάν ἄλληται, ἀηδίας Φυγὴν
δηλοῖ· δούλω, ὠφέλειαν· παρθένω, συμβουλήν·
χήρα,

tempora si salierit vnicuique iniucunditatem
et tristitias praesagit, seruo vtilitatem, virgini
aegritudinem. Oculi sinistri extremum si sa-
lierit, multa denunciat bona, seruis prae-
stationem fidei, vnicuique ipsis vtile est, vir-
gini vituperium, viduae tristitiam.

Si dextra nasi pars salierit, iniucunditates
fugere significat, seruo vtilitatem, virgini

43. Ὁ κανθὸς ἰοβόλος etc.) Multis difficultatibus hic lo-
cus premitur, nam quid
ιοβόλος sit vix sine melioris
exemplaris ope potest au-
gurari, forte ὁ κανθὸς μέσος
substituī debet, ad modum
sequentis canonis τὸ μέσον
τῆς ρινὸς; deinde vox ὠφέ-
λειαν parum congruenter di-
citur, quum in antecedenti-
bus sit λύπας δηλοῖ παντί, itaque
mendum hic quoque cuba-

re cenſeo, et vel ἄνωφέλειαν,
vel ἄνωμαλίαν legendum.

44. Οὐρά) Haec vox pas-
ſim pro extremitate ossium
inprimis apud Hippocratem
accipitur, vnde hoc loco et
per oculi extremum bene ver-
titur.

45. Λύπην) Cf. huc Artemid.
Lib. I. Cap. 28. vbi plura de
oculis, quae huc, aliquam
quidem partem, ſpectant: vt
et Achmet. Capp. 52. et 53. †

χήρα, 46 ὑποταγήν. ῥινὸς ἀριστερὸν μέρος ἀλλόμε-
νον, ἀγαθὰ δηλοῖ ἀπροσδόκητα· δούλω, ὠφέλειαν·
παρθένω, συμβουλήν· χήρα, ὑποταγήν. Τὸ μέ-
σον τῆς ῥινὸς ἀλλόμενον, λύπην δηλοῖ· δούλω, ἀη-
δίαν· παρθένω, 47 γάμον· χήρα, ψόγον. Πῶς ὅλη
εἰάν ἄλληται, κατὰ πάντα ἀγαθὰ δηλοῖ ἀπροσδό-
κητα. 48 Τὸ ἄκρον τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς ῥινὸς εἰάν
ἄλληται, ζημίαν δηλοῖ· δούλω, κακοπάθειαν·
παρθένω, ψόγον· χήρα, διαβολήν.

Μυκτῆρ

consilium, viduae subiugationem: sin autem
sinistra, inopina bona enunciat, seruo auxi-
lium, virgini consilium, viduae subiugatio-
nem: at si nasi medium, tristitiam, seruo iu-
cunditatem, virgini luctum, viduae vitupe-
rationem: et si totus nasus, semper inopina
bona praesagit. Si extrema pars sinistrae par-
tis nasi quatitur, damnum, seruo malum, vir-
gini vituperationem, viduae calumniam.

46. Ὑποταγήν) A scopo ab-
errare non videar, si hanc
vocem de votis secundis ac-
ceperim, quum coniugium
cum ζύγω comparatur, quo-
cum ὑποταγή conuenit.

47. Γάμον) Forſan rectius
legendum γόνον, luctum, prae-
ceſſit enim λύπην δηλοῖ, nem-

pe in omnibus, vti mox ſe-
quitur, vel ſimplicius legen-
dum τὸ ἄγαμον, vel et ἀγα-
μίαν. †

48. Τὸ ἄκρον) Sub hoc in-
telligitur pars, quum medi-
ci ἀκρορῖνιον nuncupant, id
eſt, tota naſi ſummitas, a
poetis ſφαιρίον appellata.

49 Μυκτῆς δεξιὸς εἰάν ἄλληται, ὠφέλειαν δηλοῖ· δούλω, καὶ παρθένω, καὶ χήρᾳ, ἀηδίαν. Μυκτῆς ἀριστερὸς εἰάν ἄλληται, ὠφέλειαν δηλοῖ· δούλω, οἰκίας μετάσασιν· παρθένω, ἄνδρα· χήρᾳ, ὠφέλειαν. Τὸ μέσον τοῦ μυκτῆρος ἀλλόμενον, ζημίαν καὶ ὕβριν δηλοῖ· δούλω, 50 εὐφρασίαν· χήρᾳ, ὠφέλειαν.

Μῆλον δεξιὸν ἀλλόμενον, ὕβριν ἀπροσδόκητον δηλοῖ· δούλω, ἀγαθόν· παρθένω, ὕβριν. Μῆλον ἀριστερόν ἀλλόμενον, κατὰ πάντα ἀγαθὸν δηλοῖ· δούλω, μακρὰν ἀποδημίαν· παρθένω, 51 ψόγον· χήρᾳ, ὠφέλειαν.

Χεῖλος

Si extrema dextrae partis vtilitatem significat, seruo vero, virgini et viduae iniucunditatem, si sinistrae partis, vtilitatem innuit, seruo domus mutationem, virgini virum, viduae vtilitatem. Si medium ambarum partium extremarum naris tremuerit, damnum ac iniuriam, seruo bonam considerationem, viduae auxilium.

Si dextrum ex malis quatitur, inopinam iniuriam praesagit, seruo bonum, virgini iniuriam, sinistrum vero semper bonum, seruo longam peregrinationem, virgini vituperationem, viduae vtilitatem.

49. Μυκτῆς) Proprie μυκτῆρες nasi partes concavae vtriusque posita dicuntur, quae meatum praebent spiritui et odoribus, et sic h. l. considerationem, Interpres; mallet, gaudium ob res bene gestas, vel laetitiam de libertate per manumissionem consequenda.

50. Εὐφρασίαν) Bonam

51. Ψόγον) forte legen-

Χεῖλος τὸ ἄνωθεν εἰάν ἄλληται, 52* διάκρισιν
πρὸς τινα καὶ νίκην σημαίνει· δούλω, ἀγαθόν· παρ-
θένω, κέρδος. Χεῖλος τὸ κάτω ἀλλόμενον, ὠφέ-
λειαν, 52 ἢ ἔργου ζημίαν δηλοῖ.

Σιαγὼν δεξιὰ εἰάν ἄλληται, ὠφέλειαν δηλοῖ·
δούλω, 53 οἰκονομίαν πισευθῆναι· παρθένω, νόσον·
χήρα, ψόγον. Σιαγὼν ἀριστερὰ ἀλλομένη, λύπην
δηλοῖ ἐπὶ πράγματι ὀλίγω· δούλω, ὠφέλειαν· παρ-
θένω, ψόγον· χήρα, εὐφρασίαν.

Γνά-

Si superius labrum salierit, discrimen et
victoriam significat, seruo bonum, virgini
lucrum. Sin autem inferius, vtilitatem, se-
cundum vero Aegyptios operis damnum.

Maxilla si dextra salierit, vtilitatem signi-
ficat, seruo fidem oeconomiae adhiberi, vir-
gini aegritudinem, viduae vituperationem.
Sin autem sinistra, tristitiam in re parua enun-
ciat, seruo vtilitatem, virgini vituperationem,
viduae bonam considerationem.

G g 2

dum πῶθον, amorem, deside-
rium, ψόγος enim sane haud
referri commodè potest ad
τὰ κατὰ πάντα ἀγαθὰ, vt in
antecedentibus dictum est. †

52.* Interpres *discrimen*,
non male, attamen malle-
certamen reddere propter
sequens νίκην.

52. Ἡ ἔργου) Interpres
addidit *secundum Aegyptios*,
quae verba neque in Roma-

na, neque in Sylburgii ex-
stant editionibus. Igitur
vel in suo habuit exempla-
ri, vel pro mero glossemate
sunt accipienda.

53. Οἰκονομίαν (πισευθῆναι)
Τὰς γὰρ σιάγονας, πρὸς ἀποθῆ-
κας ληπτέον, apposite huc, in-
quit Artemidorus, Lib. I.
Oneirocrit. Cap. 31. pag. 29.
Conf. et Casauboni Com-
ment. ad Theophrasti Eres.
Charact. eth. pag. 120. †

Γνάθος δεξιά ἀλλομένη, 54 εὐφρασίαν δηλοῖ·
 δούλω, πόρον· παρθένω, συμβουλίαν· χήρα, ὠφέ-
 λειαν. Γνάθος ἀριστερά ἀλλομένη, κακοπάθειαν
 δηλοῖ· δούλω, νόσον· παρθένω, ὕβριν· χήρα, ἀηδιάν.

Ὡτίον δεξιὸν 55 ἀλλόμενον, ἢ 56 ἤχοῦν, χαρὰν
 ἐπὶ

Gena si dextra quatitur, bonam loquelam
 significat, seruo vadum, virgini consilium,
 viduae vtilitatem. Sin autem sinistra, malum
 pati significat, seruo morbum, virgini iniu-
 riam, viduae iucunditatem.

Si dextra auris salierit, aut resonuerit in

54. Εὐφρασίαν) Interpres, *bonam loquelam*, minus re-
 cte; sed legisse videtur, εὐ-
 φραδίαν, et εὐφρασία forte ex
 antecedentibus a librario in
 nostra exemplaria tralata
 est.

55. Ἀλλόμενον) Digna
 sunt quae Meurs. in Spicil.
 ad Theocrit. p. 20. monuit
 ut hic adscribantur: A ve-
 teribus scientia ominandi
 κληδωνιστικὴ magnopere culta
 fuit. Eius tres species, pal-
 pitatio, sternutatio, et tin-
 nitus auris. De tinnita sunt
 ista verba Aristaei L. II.
 Οὐκ ἐβόμβει μοι (lege σοί) τὰ
 ὦτα ὅτε σου μετὰ δακρύων ἐμε-
 μνήμην. De sternutatione

ad Idyll. VII. dicendum erit.
 De palpitatione hoc loco,
 contra quam elegans locus
 Iustini Mart. in Resp. ad
 Quin. XIX. Ὁ δὲ παλμὸς, πά-

θ., ἐστὶ σωματικὸν ἐκ τῆς διαδρο-
 μῆς τοῦ φυσικοῦ πνεύματος ἐν τῷ
 σώματι ὑφισταμένου πάντων τῶν
 ζώων. Διὸ ἀνάξιον ἔκρινον οἱ
 ἄγιοι εἶναι κριτήριον τῶν μελλόν-
 των τὸ τοιοῦτον σωματικὸν κί-
 νημα, et quae sequuntur.
 Qui vero ex palpitatione
 diuinabant, ii *Saliffatores* a
 veteribus Latinis diceban-
 tur. Isidor. L. VIII. *Salif-
 fatores vocati sunt, qui dum
 eis membrorum quaeque par-
 tes salierint, aliquid sibi ex
 inde prosperum seu triste si-
 gnificari praedicunt.* Me-
 lampodis locum adduxissem,
 si non antevertisset Casau-
 bonus, vir, de quo hoc ve-
 rissime vsurpauerim, quod
 de Porphyrio Eunapius, Βε-
 βλιοθήκη τις ἐμφυχος, καὶ περι-
 πατοῦν μουσεῖον.

56. Ἤχοῦν) Sic quoque
 Georgius Monachus ἢ πρὸς

ἐπὶ τινι σημαίνει· δούλω, εὐφρασίαν· παρθένω,
ἐπίκτησιν· χήρα, ἀγαθόν. Ὡτίον ἀριστερόν ἀλλό-
μενον, ὑψηλόν τι γενέσθαι δηλοῖ· δούλω, ἐγχείρη-
σιν μεγάλων πραγμάτων· παρθένω, ψόγον· χήρα,
ἀφαίρεσιν. Ὡτίου δεξιῶ τὸ ἔσωθεν ἀλλόμενον.
κακόν τι σημεῖον· ὠτίου λαιῶ τὸ ἔσωθεν ἀλλόμενον,
κακὸν

aliqua re gaudium significat, seruo autem bo-
nam loquutionem, virgini acquisitionem, vi-
duae bonum: sin autem sinistra, sublime ali-
quid fieri significat, seruo vero rerum magna-
rum aggressum, virgini vituperationem, vi-
duae diminutionem: at si interior pars dex-
trae auris salierit, malum signum esse affir-
mant: sinistrae autem exterior superficies
malum significat, audiet aliquid, non tamen

G g 3

τὸ οὗς ἤχος γένετο, et Cedre-
nus p. 29. ὡτὸς ἤχος. Hom. Il.
κ. V. 410. ψεύδομαι ἢ ἔτυμον ἔρέω,
κέλεται δὲ μοι θυμὸς Ἴππων μ'
ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπου οὐχ ἄτα-
βέλλει. Huc pertinere vide-
tur illud Lesbiae vatis a Ve-
ronensi conuersum, *Sonitu
suapte tintinant aures*, et
Virg. in Catal. *Garrula quid
totis resonas mihi noctibus au-
ris Nescio quem dicis nunc
meminisse mei*. Et Catull.
ep. 52. — *Lingua sed torpet
tenuis sub artus Flamma di-
manat, sonitu suapte tinti-
nant aures*. Sappho quoque

ὑμμάτεσσι δ' οὐδὲν ὄρημι βομβέ-
σιν δ' ἀκοαὶ μοι, *Nihil oculis
video, mihi aures tinniunt*.
Plinius vero L. XXVIII. c. I.
*aurium tinnitu absentium ser-
mones praesentiri* ait. Pe-
culiari voce hoc κερυβαν-
τισμὸς appellabatur, quippe
qui somnum eripit oculis,
auribus indit vitium, quo
sibi homines audire sonitus
et tinnitus videntur. Var-
ro inde dicit in Prometheo:
*Leuisomna mens sonorinas
imagines affatur, non um-
brantur somno papulae*.

κακόν τι σημῆιον· ἀκούσεται τι, καὶ οὐ χαρήσεται·
δούλω δὲ καλόν.

57 Γενείου τὸ δεξιὸν μέρος ἀλλόμενον, ἀγαθῶν
ἐπίκτησιν δηλοῖ τοῖς πᾶσι· γενείου τὸ ἀριστερὸν ἀλλό-
μενον, ἐλπίδας ἀγαθὰς πᾶσι δηλοῖ, καὶ πᾶσιν ἀγα-
θόν. Γένειον ἀλλόμενον, πολυγηρίαν δηλοῖ.

58 Οὐρανίσκος ἀλλόμενος, εὐφρασίαν δηλοῖ καὶ
ζημίαν· τὸ δὲ εὐώνυμον, ἀγαθόν. 59 Βρηχὸς εἰάν
ἄλληται, δούλω καὶ ἐλευθέρῳ ἀγαθόν δηλοῖ.
60 Οδόν-

ex illo laetabitur, verum seruo bonum enun-
ciat.

Si menti pars dextra falierit, bonorum
acquisitionem omnibus significat, sinistra vero
et bonam spem, et omnibus bonum enunciat:
at si totum, nimiam senectutem praesagit.

Si palatum falierit, bonam loquutionem
et damnum, et si sinistra pars, etiam bonum.
Si guttur falierit seruo aequae ac ingenuo bo-

57. Γενείου) Natura ipsa
mentum in duas partes di-
stinxit, per duorum ossium
genae inferioris futuram,
quae in pueris est conspicua
aetatis autem progressu ita
coalescit, ut nulla vi sepa-
rari possit; unde dextra et
sinistra pars recte de mento
dici potest.

58. Οὐρανίσκος) A qui-
busdam et οὐρανός vocatur,

fic enim Polydeucus in
Onom. L. II. affixo Diction.
med. H. Steph. p. 591. τοῦ
δὲ σώματος τὸ ἄνω, Οὐρανός.
Apud alios dicitur ὑπερώα.

59. Βρηχός) Pro βρηχός
videtur legendum βρόχος, ut
supra apud Polem. p. 265.
βρόχος pro eodem. Sylb. Sic
videlicet erat in Rom. et
Sylb. editione, quod men-
dum ibi sustulimus.

60 Οδόντες εὖν ἀλλόμενοι συγκρούωσιν, ἀγαθὸν δη-
λοῦσι.

Στόμα εὖν ἄλληται, ὅψεται τινὰ διὰ πολλοῦ
τοῦ χρόνου, ἐφ' ᾧ καὶ χαρήσεται.

Καρδιά εὖν ἄλληται, ἀγαθὸν δηλοῖ πᾶσιν· ἄλ-
λοις, ἰλαρότητα· δούλῳ, ἐλευθερίαν· παρθένῳ, νω-
θρείαν· χήρᾳ καὶ στρατιώτῃ, εὐφροσύνην· ἐμπόρῳ,
πρᾶξιν. Ἄλλοις 61 ἐπίβουλος φίλος δηλοῦται.

Τρα-

num annunciat. Si dentes tremuerint, dis-
cordiam, et quandoque etiam bonum enun-
ciare.

Si os tremuerit, videri aliquem post mul-
tum tempus, quo vtetur, praesagire.

Cor palpitans bonum omnibus porten-
dere, secundum alios hilaritatem, vel amici
insidias, seruo tamen libertatem, virgini pi-
gritiam, viduae ac militi bonam loquutionem,
mercatori negotiationem. Aliis insidias amici.

G g 4

60. 'Οδόντες) Cf. huc Ar-
temid. L. I. c. 32. vbi de
dentium harmonia. † Ce-
terum in dentibus augurium
vitae inesse creditum fuit
ab antiquis, vnde Hippo-
crates Epid. L. II. S. 6. sta-
tim ab initio, οἱ μακροβίοι
πλείους ὀδόντας ἔχουσι, vide
quae ad hunc locum anno-
tauit Foef. S. VII. p. 133.

61. 'Επίβουλος φ. etc.) Bu-
leng. de omin. L. III. c. 2.
hunc laudans locum ἐπιβου-
λὴν φίλου δηλοῖ legit, et tra-
dit in pauore hoc maxime
obseruari. Digna sunt eius
verba vt hic adscribantur:
Apud Athen. L. XV. Sopho-
cles θυμῷ δ' οὔτι, Φαίδρα, χο-
ρεύει θάρβους θυγάτηρ, ο Φαι-
δρα, non amplius in animo

Τραχήλου τὸ δεξιὸν μέρος εἰάν ἄλληται, ἐλευ-
 θέρω, φόβον· δούλω δὲ, νόσον σημαίνει· τοῖς δὲ
 λοιποῖς πᾶσι, καλόν. Τραχήλου ἀριστερὸν μέρος
 εἰάν ἄλληται, ἀγαθόν. Φάρυγγος τὸ δεξιὸν μέρος
 εἰάν ἄλληται, εὐφρασίαν δηλοῖ· δούλω καὶ ἐλευθέ-
 ρω, κέρδος. Φάρυγγος τὸ λαϊὸν μέρος ἀλλόμενον,
 Φεῦξιν ἀηδίας πᾶσι δηλοῖ· ἄλλοις ἐλευθέραν δό-
 ξαν σημαίνει· δούλω, κακὸν ἀκοῦσαι· στρατιώτῃ, χρη-
 μάτων

Dextra pars colli si salierit, libero homini
 timorem, seruo aegritudinem; ceteris omni-
 bus bonum, si sinistra tremuerit. Si dextra
 pars gutturis quatitur, bonam loquutionem
 significare affirmant, seruo vero ac libertino
 lucrum: at si sinistra pars, fugam iniucundi-
 tatis omnibus significat, aliis liberam gloriam,
 seruus mala audiet, militi nummorum acqui-
 sitionem, pauperi quaestum, femineo sexui,

salta palpitatio timoris filia. Plato ideo timorem vocat
πῆδησιν καρδίας, saltationem
cordis. Alia mente dixit Per-
 sius: *cor tibi rite salit* Lae-
naeque in parte mamillae Nil
salit Arcadico iuueni. Ex
 quo Isidor. L. VIII. *Saliffa-*
tores dicuntur ii, quibus mem-
brorum quaelibet partes quum
salierint, futura coniiiciunt.
 Et Theocr. Idyll. 19. *παλλο-*
μένη καρδίην, quum cor ei sub-
filiret. In Hercule Oetaeo
 Senecae Act. III. *Cor atto-*
nitum salit, Pavidumque tre-
pidis palpitat venis iecur.
 Plautus ideo belle dicit:

Cor lienosum est, artem fa-
cit histrionicam et in Captiu.
Quin quiescis dierectum cor
meum, I, ac suspende te. Tu
sussultas. Ego miser vix ad-
sto prae formidine. Ab Ana-
xandride mutuatus est ὁ πο-
νηρὲ καρδίᾳ ἐπιχαιρέκακον ὥς εἰ
μόνον τοῦ σώματος ἐρχῇ γὰρ εὐ-
δὲς, ἢν ἰδὲς δεδοικότα: o cor
improbum, ut vnum ex toto
corpore gaudes malis, satis
enim simul ac timentem vide-
ris. Vbi Athenaeus: κατὰ
 γὰρ ἐν τοῖς φέβοις γενομένας
 ἀγωνίας πάλλεσθαι τὴν καρδίαν
 ἐπιδηλότατα συμβαίνει.

μάτων ⁶² ἐπίκτησιν· ἀπόρων, πόρον· ἐκ ⁶³ θηλυκῶν
 προσώπων, παρθένω, ἀηδῖαν· κυβερνήτη, ἔπαινον.
 Αὐχένος δεξιὸν μέρος εἰάν ἄλληται, ἀγαθὸν δηλοῖ·
 δούλω μὲν, ⁶⁴ μερίμνας· παρθένω δὲ, μνήσιν· χήρα,
 κόπον· στρατιώτη, ⁶⁵ ἀμεριμνίαν. Τὸ δὲ εὐωνυμὸν,
 πονηρὸν τι δηλοῖ· ⁶⁶ δούλω, κόσμον· παρθένω, ἄν-
 δρα· χήρα, εὐφρασίαν· δούλω, ἀγαθόν· τοῖς δὲ
 λοιποῖς, οὐ καλόν· ἄλλοις, ἐπιβουλήν δηλοῖ· ἐν δὲ
 σενο-

et quidem virgini iniucunditatem, gubernatori navis laudem. Si dextra iuguli pars tremuerit, bonum significat, seruo tamen cogitationes, virgini procacitatem, viduae laborem, militi cognationis priuationem: sin autem sinistra, maligni quidquam, seruo ornamentum, virgini virum, viduae bonam loquutionem, seruo bonum, ceteris autem non bonum: secundum alios significat insidias: iis

G g 5

62. Ἐπικτήσιν) *Acquisitio-*
nem, vel praemia ob labores perpeffos, quae decernuntur strenuis inuictisque militibus, vel spolia opima, quae consequuntur, hoc loco sunt intelligenda.

63. Θηλυκῶν προσ.) Vide quae supra de hac voce notauimus.

64. Μερίμνας) *Interpres*, *cogitationes* male. Mallem sollicitudinem, quae animum nunc huc, nunc diuidit illuc, et rapit in partes varias.

65. Ἀμεριμνίαν) *Male* *Interpres* *cognitionis priuationem*, procul dubio ex hypothetarum errore, rectius: *animi tranquillitatem*, *gaudium*, *voluptatem*, ex mente Epicuri et Gassendi.

66. Δούλω, κ.) Mendum suspicor, quum in sequentibus sit δούλω ἀγαθόν, nec mihi persuaderi patiar rem a Melampode bis diuersimode expressam esse, substituenda ergo alia vox, cui κοσμος conuenit, v. c. δεσποίνα.

τενοχωρίαις ὄντι, ⁶⁷ εὐταθῇ κακοῖς δούλοις νόσον, παρθένω, εὐωχίαν ἐμψυχον· στρατιώτη, δάκρυα· ἐμπόρῳ, ἀπόδοσιν· κυβερνήτη, εὐπλοΐαν. Ἡ δὲ εὐώνυμος, ἐλευθέρῳ ἀηδίαν σημαίνει· δούλῳ δὲ, νόσον· ⁶⁸ χήρᾳ πρὸς εὐπροσδόκητον· στρατιώτη, ⁶⁹ καθαίρεσιν· ἐμπόρῳ, βλάβην· κυβερνήτη, λύπην· γυναικί, ἀηδίαν· ἄλλοις, ⁷⁰ ὁδοιπόρων ζημίαν, δούλων λύπας· τοῖς δὲ λοιποῖς πᾶσι καλὸν, ἄλλοις εὐωχίαν πᾶσι δηλοῖ.

71⁷ Ωμος

vero, qui in angustia sunt, malorum constantiam, seruis aegritudinem, virgini conuiuium, militi lacrymas, mercatori restitutionem, gubernatori nauis bonum nauigium: sin autem sinistra, liberto iniucunditatem, seruo aegritudinem, militi submersionem, mercatori damnum, gubernatori tristitiam, mulieri iniucunditatem: sed secundum alios viatorum damnum, seruis tristitias, ceteris omnibus bonum, et conuiuium.

67. Εὐταθῇ) Nescio an rectius εὐτάθειαν ἐν κακοῖς, vt infra de κοιλή, πλευρὰ εὐώνυμος ἀλλομένη, μοχθήσαντι εὐτάθειαν δηλοῖ. Sylb.

68. Χήρᾳ πρὸς εὐ.) Fortasse legendum χήρᾳ κέρδος εὐπροσδόκητον, vt in sq. de musculo, Sylb. Leg. χρέος, aut κέρδος εὐπροσδόκητον, vt

infra, et supra παρθένω κέρδος. †

69. Καθαίρεσιν) Submersionem, melius depressionem, qua eorum virtus non praemiis sat dignis ornatur.

70. Ὀδοιπόρων ζ.) Rectius fortasse ὁδοιπόρῳ ζημίαν, δούλων λύπας: vt in praecedenti ἄλλοις sit prolepsis quaedam generis. Sylb.

71 ὤμος δεξιὸς ἀλλόμενος, ὠφέλειαν τινα δη-
λοῖ· χειροτέχνη μὲν, πρᾶξιν· δούλοις δὲ ὠφέλειαν,
72 καὶ θάνατον δεσπότη· παρθένω, γάμον· χήρᾳ,
κέρδος· ἐμπόροις, 73 ὠφέλειαν· 74 κυβερνήτῃ, εὐ-
πορίαν· γυναικὶ, χαρὰν. ὤμος λαιὸς ἀλλόμενος,
ἐπιβουλήν ὑπὸ γυναικὸς σημαίνει, 75 ἀλλὰ ὠφέλι-
μον. ὤμου τὸ μέσον ἀλλόμενον, πολλῶν ἀγαθῶν
κυρίευσιν, καὶ δούλων δηλοῖ, καὶ ἐλευθέρων. ὤμο-
πλάτης εὐάνυμος ἀλλόμενος, 76 εἰάν ἐπὶ ξένοισι
77 ἀφρο-

Si dexter humerus falierit, vtilitatem si-
gnificat, artificii manuali in opere suo, seruo
vtilitatem, et mortem sui domini, virgini
nuptias, viduae lucrum, mercatoribus vtili-
tatem, gubernatori bonum iter, mulieri gau-
dium significat: sin autem sinister insidias a
muliere illatas, sed salutare portendit. Me-
dium armi si falierit, in multa bona aequae
ac seruos et libertos dominium signifi-
cat. Scapula dextra faliens, hospitibus qui-

71. ὤμος) Huc illa Ar-
temidori Cap. 42. Lib. I.
ὤμοι παχεῖς καὶ εὐσαρκοὶ πᾶσιν
ἀγαθοὶ, εὐανδρείαν γὰρ καὶ εὐ-
πραξίαν σημαίνοντες. †

72. Καὶ θανάτῳ δεσπ.) For-
san rectius ad sensum iuuan-
dum ὠφελ. ἐκ θανάτου δεσπό-
του, quale saepius apud
Oneirocriticos Artemido-
rum, Achmetem et alios, in
hunc quidem sensum occur-
rit. Imo ita et supra, pro
δούλῳ δεσπότη θάνατον δηλοῖ,

et sic passim. Vt infra de
vnguibus. †

73. ὠφέλειαν) In sequen-
tibus specialius ἀπόδασιν.

74. Κυβερνήτῃ, εὐπ.) Haud
scio an conuenientius, κυβερ-
νήτῃ εὐπλοίαν, vt in sequen-
tibus. Sylb.

75. Ἀλλὰ) Leg. ἄλλα, hoc
est κατ' ἄλλα, vt notum. †

76. Ἐάν) Hoc vocabulum
tollendum videtur, vel eius
loco reponendum μεγάλην,
aut simile quid. Sylb.

77 ἀφροσύνην σημαίνει καὶ τοῖς 78 ἐνδανειοῦσιν, ἀπόδοσιν χρεῶν· δούλοις καὶ κλέπταις, 79 μετάβασιν· παρθένω, νωθρείαν· χήρα, κίνδυνον· στρατιώτη, εὐφροσύνην μετὰ κέρδους· τοῖς δὲ λοιποῖς, κόπον. Τὸ δὲ τῆς εὐωνύμου ὠμοπλάτης δέξιον ἀλλόμενον, ἀγαθὸν σημαίνει· δούλῳ, διαβολήν· παρθένω, ψόγον· χήρα, ἀπὸ νόσου σωτηρίαν. Ἐν ἄλλοις ἔκφυξιν ἀηδίας δηλοῖ· 80 ὑπὸ δὲ γυναικῶν ἀκατασασίαν· δούλῳ, 81 ἀνάπαυσιν ἐκ τῆς δουλείας· παρθένω, ἀηδίαν·

dem, amentiam; iis vero, qui pecunias mutuo dant, vsurarum solutionem, seruis et furibus, migrationem, virgini retardationem, viduae periculum, militi hilaritatem cum fructu, reliquis vero molestiam. Dextra autem scapulae sinistrae pars si salierit, indicat bonum, seruo calumniam, virgini vituperationem, viduae e morbo salutem. In aliis fugam molestiae indicat, sub mulieribus vero perturbationes, seruo requiem a seruitute, virgini mo-

77. Ἀφροσύνην) Pro ἀφροσύνην quoque legendum εὐφροσύνην, vt mox στρατιώτη, εὐφροσύνην, et infra de digito minimo, δούλῳ, εὐφροσύνην. Sylb.

78. Ἐνδανειοῦσιν) Fortasse legendum ἐνδανείζουσιν, vt in sequentibus ἐν δάνει οὔσιν, minus huc quadrat. Sylb.

79. Μετάβασιν) Rectius fortasse, soli mutationem, fugam, aut proscriptionem.

80. Ὑπὸ δὲ γ.) Foran

aptius, ἐπὶ δὲ γυναικῶν. Sylb. Et ἀκατασασίαν mallem reddere, malam rei familiaris administrationem, qua omnia subuertuntur, qua res familiaris non potest persistere.

81. Ἀναπαύσιν) Recreationem potius, qualis scilicet seruis Saturnaliorum tempore concedebatur.) Et in sqq. pro στρατιώτη δάνευα malim τὰ κρυεῖα, hoc est, horrenda, tristia, dira; haud decent enim militem lacry-

ἀηδῖαν· χήρα, ψόγον· στρατιώτη, δάκρυα· ἐμπό-
ροις, ἀπόδοσιν· κυβερνήτη, εὐπλοΐαν. Τὸ μέσον
τῶν ὠμοπλατῶν ἀλλόμενον, εὐπορίαν δηλοῖ· δούλω,
κακοπάθειαν καὶ ⁸² εὐχαριστίαν· παρθένω, ὕβριν·
χήρα, διαβολήν. Ἀκρωμίον δεξιὸν ἀλλόμενον, ἐλευ-
θέρω, ⁸³ εὐκрасίαν δηλοῖ· δούλω, κακῶν ἀνάπαυ-
σιν· παρθένω, μνησεΐαν· χήρα, ἱλαρίαν· στρατιώτη,
κίνδυνον.

Βραχίων δεξιὸς ἀλλόμενος, τέκνων καὶ χρημά-
των ἐπίκτησιν δηλοῖ· τοῖς δὲ δανείζουσιν, ἐξ ἐτέρων
βλάβην· ἄλλω τέκνα αὐτῷ ἔσται ⁸⁴ ἐπὶ χεῖρας· δοῦ-
λω,

leftiam, viduae vituperium, militi lacrymas,
mercatoribus retributionem, nautae bonam
nauigationem. Medium scapularum saliens,
opes significat, seruo malorum perpeffionem
et gratiam, virgini iniuriam, viduae, calu-
mnam. Humeri summitas dextra, liberto
bonam temperiem, seruo malorum requiem,
virgini desponsationem, viduae hilaritatem,
militi rerum discrimen indicat.

Si brachium dextrum tremuerit, filiorum,
ac nummorum acquisitionem praedicit, mu-
tuantibus vero damnum, alii filii eius erunt

mae. Sed iam supra legi-
tur στρατιώτη δακρύα, ideo et
hic tolerandus videtur im-
bellis ille miles, fletus po-
tius effundens, quam san-
guinem. †

82. Εὐχαριστίαν) Verius
esse videtur ἀχαριστίαν. Sylb.

Antecedens nimirum hanc
requirit emendationem.

83. Εὐκрасίαν) Vel εὐφρα-
σίαν, vel εὐπραγίαν legendum.
Sylb.

84. Ἐπὶ χεῖρας) Forte, ἐπὶ
χερσίν. Sylb.

λω πίειν πραγμάτων μεγάλων· παρθένω, ὑποτα-
γὴν· χήρα, ὠφέλειαν· βραχίων εὐώνυμος ἀλλόμενος,
ἀπὸ τῶν οἰκείων προσώπων ἐπικουρίαν σημαίνει·
δούλω δὲ, ἐλευθερίαν· ἄλλω, λύπην ⁸⁵ δηλοῖ.

⁸⁶ Μῦς δεξιὸς ἀλλόμενος, ζημίαν σημαίνει πα-
σιν· ὁ δὲ εὐώνυμος, κέρδος ἀπροσδόκητον δηλοῖ.

Ἀγκῶν δεξιὸς ἀλλόμενος, ὠφέλειαν δηλοῖ, δου-
λω, ⁸⁷ κακῶν ἀπαλλαγῆναι· παρθένω, ψόγον·
χήρα, ὕβριν· Ὁ δὲ εὐώνυμος, ὑπὲρ τινος προσώ-
που

ipsi auxilio, seruo fidem rerum magnarum,
virgini subiugationem, viduae vtilitatem: si
vero sinistrum, auxilium a propriis personis
enunciat, seruo libertatem, ceteris aliis per-
sonis tristitiam.

Musculus dexter si salierit, damnum omni-
bus annunciat, sinister quaestum inopinatum.

Dexter cubitus, si salierit, vtilitatem enun-
ciat, seruo difficilem libertatem, virgini vi-
tuperationem, viduae iniuriam: sin autem si-
nister, damnum ab aliqua persona significat,

85. Δηλοῖ) Conf. huc Ach-
metis Oneirocrit. Cap. LXXI.
pag. 52. de brachiis, et eo-
rum diuersa significatione. †

86. Μῦς) Musculorum
motus varii sunt, vt ex ana-
tomicis et physiologicis con-
stat, et in morbis spasmō-
dicis eorum motus et salif-

fationes multum negotii fa-
cessunt. Niphus in interpre-
tatione hunc canonem, vt et
multos alios, praetermisit,
quos indicare superuaca-
neum est.

87. Κακῶν ἀπαλλαγῆναι)
Posses etiam legere κακῶν
ἀπαλλαγῆναι. Sylb.

που ζημίαν δηλοῖ· ἄλλοις, εὐφρασίαν δηλοῖ· δού-
λῳ, προκοπὴν· παρθένῳ, ψόγον· χήρᾳ, ὕβριν.

Πῆχυς δεξιὸς ἀλλόμενος, βλάβην δηλοῖ· δού-
λῳ, εὐφρασίαν· παρθένῳ, ἀπορίαν· χήρᾳ, ἀηδίαν·
ὁ δὲ εὐάνυμος, ἀηδίαν δηλοῖ· δούλῳ, εὐπορίαν·
παρθένῳ, εὐφρασίαν· χήρᾳ, ὁμοίως.

Χεὶρ δεξιὰ ἀλλομένη, ὠφέλειαν σημαίνει· ἡ δὲ
εὐάνυμος, ⁸⁸ πίστεως φυλακὴν δηλοῖ. ⁸⁹ Καρπὸς
δεξιὸς

aliis bonam loquutionem, seruo felicitatem,
virgini ignominiam, viduae iniuriam, cete-
ris aliis bonum.

Si dextra vlna salierit damnum significat,
seruo bonam loquutionem, virgini, indigen-
tiam, viduae iucunditatis priuationem: sin-
vero sinistra, iniucunditatis priuationem, ser-
uo abundantiam, virgini ac viduae bonam
loquutionem.

Si dextra manus salierit, vtilitatem, fini-
stra, fidei obseruantiam praefagit: et si dex-

88. Πίστεως φυλακὴν δηλοῖ)
Huc illa Achmetis, Onei-
rocrit. Cap. LXXII. pag. 52.
Edit. Rigalt. αἱ χεῖρες, καὶ οἱ
δάκτυλοι, εἰς τὰ ἔργα τῆς πίστεως
τῶν ἀνθρώπων διακρίνονται, vbi
vid. seqq. item Artemidor.
Oneirocrit. Lib. I. Cap. LXIV.
Sed res nota est: nec igno-
tum, puto, inde natum pro-
uerbium. †

89. Καρπὸς) Brachiale la-
tinis dicitur. Est pars ma-
nus qua cubito per articu-
lum coniungitur. Aristote-
les in hist. animal. L. I. c. 15.
definit per nodum, quo cum
brachio manus iungitur et
coarctatur, quo in loco Gaza
primum voce *brachiale*, vti
quidem nobis innotuit, vsus
est.

δεξιὸς ἀλλόμενος, ἃ ὀφείλει χρήματα ἀποδώσιν
σημαίνει· ἔσεσθαι δὲ καὶ ἐν πενίᾳ, καὶ 90 ὀλιγοχρο-
νία. Τοῦτο ἐπὶ πᾶσι δηλοῖ· ἐν ἄλλοις δὲ 91 κακὸν
δηλοῖ· δούλω, χαλεπὸν· παρθένω, γάμον· χήρα,
ἀποδημίαν· ὁ δὲ εὐώνυμος, ἐπιβουλήν σημαίνει ἕνεκα
πραγμάτων, ὕπερον δὲ ὠφέλειαν. Ἐν ἄλλοις, ἀρρώ-
σίαν δηλοῖ· δούλω, ἀγαθὸν· παρθένω, συμβου-
λήν· χήρα, ὠφέλειαν. 92 Ἀντίχειρ ὁ δεξιὸς ἀλλό-
μενος, ἀγαθὸν δηλοῖ· δούλω, εὐφρασίαν· παρθέ-
νω, γάμον· χήρα, 93 ἀρπαγὴν· ὁ δὲ εὐώνυμος, ἀπο-
βολήν

tra manus iunctura, nummos quos alicui de-
bet, reddere significat, amplius et in pauper-
tate esse, et breui tempore viuere, et hoc in
omnibus significatur verum, vt referunt au-
gures Aegyptii, seruo rem perdifficilem, vir-
gini nuptias, viduae peregrinationem, fini-
strae autem insidias propter aliquam rem, po-
stremo tamen iuuabit; secundum alios aegri-
tudinem, seruo bonum, virgini consilium,
viduae vtilitatem. Si dexter pollex palpi-
tauerit, bonum significat, seruo bonam loquu-

90. Ὀλιγοχρονία) Forte
ὀλιγοχρηματία, et sic legen-
dum, vel ἐξ ὀλιγοχρονίας, pau-
pertas ad breue tantum tem-
pus. †

91. Κακὸν) Interpres ali-
ter legit, reddit enim ve-
rum, forte in eius exem-
plari fuit καλόν, vt supra.

92. Ἀντίχειρ) Dicitur posset
vtique hic digitus *promanius*,
quia omnes actiones per
eum fiunt firmiores. Galen.

de vsu part. L. I. c. 16,
sic dici eum ait, quod
solus ipse tantum valeat pol-
leatque quantum reliqui
quatuor. Itaque a pollendo
Latini etiam *pollicem* voca-
uerunt. Vide Alex. ab Alex.
Genial. dier. L. IV. c. 26.

93. Ἀρπαγὴν) Minus con-
uenienter, ἀγαθὸν enim si-
gnificat, itaque mallet vel
ἀρμαλὴν, alimentum, sustenta-
tionem, vel ἀρμεσῆρα, sponsum.

βολὴν βίου δηλοῖ· δούλω, ἐλευθερίαν· παρθένω,
 ὕβριν· χήρα, ὠφέλειαν. Τὸ πλάγιον τῆς χειρὸς
 ἀλλόμενον, ἐμπεσεῖσθαι εἰς τινα πράγματα 94 μόχ-
 θον δηλοῖ· δούλω, εὐπορίαν· παρθένω, ἀγαθόν·
 χήρα, κακόν. Ἐν ἄλλοις 95 ἐξοδιασμούς ἐκουσίους
 δηλοῖ. Τὸ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, καταδούλωσιν ἐξ
 ἀνθρώπων δηλοῖ· δούλω, μεταβολὴν βίου· παρθέ-
 νω, ἀγαθόν· χήρα, εὐφρασίαν. Ἄλλοις κέρδος
 τί σημαίνει. Χειρὸς δεξιᾶς τὸ μέσον, ἦτοι τὸ κοί-
 λον ἀλλόμενον, 96 ὠφέλειαν σημαίνει, καὶ ἀλλοτρίου
 πράγ-

tionem, virgini nuptias, viduae raptum: fi-
 nister, remissionem vitae, seruo libertatem,
 virgini iniuriam, viduae vtilitatem. Si obli-
 qua pars manus dextrae salierit, in flagitiosas
 res incidere ominatur, seruo facultatem, vir-
 gini bonum, viduae malum, aliis expulsio-
 nes voluntarias enunciat: si autem sinistrae
 obliqua pars tremuerit, seruitutem pati apud
 homines, seruo transmutationem vitae, vir-
 gini bonum, viduae bonam loquutionem,
 aliis lucrum portendit: si medium dextrae
 manus, hoc est, concavum, vtilitatem, se-

94. Μόχθον) Legendum
 ἢ μόχθον, vel μετὰ μοχθῶν, vel
 τὸ μόχθον refer ad ἐμπεσεῖσθαι,
 tum vero nihil mutandum. †

95. Ἐξοδιασμούς) Proprie
 hac voce indicatur exactio
 pecuniae, tributū, et quum,
 qui tributa non pendent,

vel cogi vel exterminari so-
 lent, inde expulsionis no-
 tio originem traxisse vide-
 tur.

96. Ὀφέλειαν σημαίνει) For-
 san legendum ὠφέλειαν σημαί-
 νει ἐξ ἄλλ. περ. Sylb.

H h

πράγματος· ἐν ἄλλοις κέρδος δηλοῖ· δούλω, ἀηδίαν·
παρθένω, συμβουλήν· χήρα, κέρδος. Τῆς δὲ εὐω-
νύμου, εὐτυχίαν μεγάλην δηλοῖ, καὶ ἐχθρῶν κη-
τησιν. Ἐν ἄλλοις ἐχθρῶν κυρίευσιν δηλοῖ· δούλω,
ἀμεριμνίαν· παρθένω, ⁹⁷ (ὑβριν,) γάμον· χήρα, ὑβριν.
Τὸ ἐπάνω τῆς δεξιᾶς χειρὸς εἶναι ἄλληται, ⁹⁸ πονηρὸν
σημαίνει· δούλω, ἀναβολήν· παρθένω, ἀηδίαν·
χήρα, ὠφέλειαν. Ἄλλοις ἀπροσδόκητον ⁹⁹ ἀγαθὸν
σημαίνει.

¹⁰⁰ Δάκτυλος μικρὸς τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἀλλόμε-
νος

cundum alios lucrum rei alienae, seruo iu-
cunditatis priuationem, virgini consilium, vi-
duae luctum: si autem sinistrae, felicitatem
magnam, et supra inimicos dominium, se-
cundum alios inimicos exsuperare praesagit,
seruo requiem, virgini iniuriam, viduae nu-
ptias: at si superior pars dextrae manus falie-
rit, laborem enunciat, seruo moram, virgini
molestiam, viduae vtilitatem, aliis vero ino-
pinum damnum.

Si digitus paruus dextrae manus falierit,

⁹⁷. (ὑβριν) Inclusum vi-
detur tollendum Sylb. aut
delendum illud ὑβριν, tan-
quam ex seqq. male repeti-
tum, aut lege potius ἀβρην
γάμον, nuptias delicatas. †

⁹⁸. Πονηρὸν) Interpres le-
gisse videtur πόνον, reddidit
enim, laborem.

⁹⁹. Ἀγαθὸν) Interpres

habet, *damnum*, vnde aliter
fuit in eius exemplari, forte
leui mutatione ἀγῶνα substi-
tuendum.

¹⁰⁰. Δάκτυλος μ.) Vide
quae de eo refert Alex ab
Alex. Genial. diar. L. IV.
c. 26. Qui Polluci μικρὸς
dicitur, apud alios ὠσιτῆς ap-
pellatur.

νος ¹⁰¹ πίσεως μείζονος ἀξιοθήσεσθαι δηλοῖ· ἐπειδὴ
 Ἑρμοῦ ἐστὶν ὁ δάκτυλος. Ἐν ἄλλοις σείρωσιν δηλοῖ,
 δούλω διαβολήν· παρθένω, ψόγον· χήρα, ὕβριν.
 Ὁ μετὰ τὸν μικρὸν δεύτερος δάκτυλος τῆς δεξιᾶς χει-
 ρός, ὁ καλούμενος ¹⁰² παραμέσος, ἀλλόμενος, πολ-
 λῶν χρημάτων κυρίευσιν σημαίνει· ἔστι γὰρ ¹⁰³ ἡλίου
 ὁ δάκτυλος· ἄλλοις πολλῶν αγαθῶν ἐπίκτησιν δηλοῖ·
 δούλω, κακόν· παρθένω, συμβουλήν· χήρα, εὐφρο-
 σύνην.

maioris fidei dignitatem enunciat, quoniam
 Mercurii, vt dicunt, digitus est, aliis sterili-
 tatem, seruo calumniam, virgini ignominiam,
 viduae iniuriam. Si secundus digitus post
 paruum dextrae manus, qui Graece dicitur
 παραμέσος, dominium multorum nummorum
 significat; est enim, vt dicunt, Solis digitus, aliis
 multorum bonorum acquisitionem, seruo
 malum, virgini consilium, viduae gaudium.

H h 2

¹⁰¹. Πίσεως μείζονος) Huc
 illa Achmetis, cap 72. iam
 supra laudata et hic iterum
 repetenda: οἱ δάκτυλοι εἰς τὰ
 ἔργα τῆς πίσεως τῶν ἀνθρώπων
 διακρίνονται, qualia etiam
 apud Artemidorum, †

¹⁰². Παραμέσος) Hunc
 annularem seu medicum Ro-
 mani, δακτυλιώτητα Graeci
 appellarunt. Rationem red-
 dit Alex. ab Alex. l. l. hanc:
 Illo enim, quum veniam po-
 scimus a diis, locum Neme-
 seos, (quae Dea ultrix malo-
 rum fuit, faultrix vero bono-
 rum) post aurem dextram ob-

signamus. Ipsa enim Ramnu-
 sia dicta, ibi locum veneratio-
 nis habet. Eundemque mini-
 mo proximum in sponsalibus
 annulo exornamus, quia te-
 nuissimam venam inde ad cor-
 dis ima penetrare arbitran-
 tur. Hunc Aegyptii tamquam
 sacrum, multis odoribus deli-
 butum habere asseuerant, ha-
 buisseque hoc proprium fe-
 runt, vt complicatus, sena-
 rium, qui perfectissimus est,
 numerum designaret.

¹⁰³. Ἡλίου) Solis, id est,
 auri apud Chymicos, quod
 neminem fugit.

σύνην. Δάκτυλος ὁ ¹⁰⁴ τρίτος τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἦτοι ὁ μέσος, βασκανίας δηλοῖ καὶ λοιδορίας. Κρόνου γὰρ ὁ δάκτυλος. Ἐν ἄλλοις δόξαν γενέσθαι δηλοῖ· δούλω, ὑποταγὴν· παρθένω, νόσον· χήρα, ὠφέλειαν.

Δάκτυλος ¹⁰⁵ τέταρτος ἀλλόμενος, ζημίαν μεθ' ὕβρεως δηλοῖ. Ἄρρεος γὰρ ἐστὶν ὁ δάκτυλος. Ἐν ἄλλοις δὲ βλάβην δηλοῖ· ἐλευθέρω, ἐκκοπήν· παρθένω, κέρδος· χήρα, ὠφέλειαν.

Δάκτυλος ὁ μέγας, ὁ καὶ ¹⁰⁶ ἀντίχειρ καλούμενος, ἀλλόμενος, ἐπίκτησιν πολλῶν ἀγαθῶν δηλοῖ,

Si tertius digitus dextrae manus, hoc est, medius, inuidias et nugas ominatur, Saturni enim digitus est, aliis autem gloriam aduenire praefagit, seruo subiugationem, virgini morbum, viduae utilitatem.

Si quartus dextrae digitus salierit, damnum cum contumelia enunciat, Martis enim, ut nonnulli tradunt, est digitus, aliis nocumentum, liberto incisionem, virgini lucrum, viduae utilitatem.

Si ultimus digitus, qui ἀντίχειρ dicitur, salierit, multorum bonorum acquisitionem si-

^{104.} Τρίτος) Ille famosus et libidinofus habetur, dicitur quoque *infamis et verpus*, cuius denominationis rationem reddit Alex. ab Alex. l. 1.

dex et salutaris dictus, quo scilicet ori admoto silentium indicimus, et quia aestimaverunt veteres nihil sanctius ad silentium oris silentio.

^{106.} Ἀντίχειρ) De hoc iam in superioribus p. 480. n. 92.

^{105.} Τέταρτος,) Qui In-

λοῖ, καὶ ἐπὶ τέκνοις, καὶ ἐπὶ γυναικὶ χαρήσεται· ἔστι γὰρ Ἀφροδίτης ὁ δάκτυλος. Ἄλλοις ἀπαλλάξαι δηλοῖ· δούλω, ἀγαθόν· παρθένω, ἄνδρα· χήρα, ὠφέλειαν.

107 Ὀνυχες τῆς δεξιᾶς χειρὸς εἰάν ἄλλωνται, κέρδος δηλοῦσιν ἀπροσδόκητον· δούλω, εὐφρασίαν· παρθένω, μνησείαν. Ὀνυξ τοῦ μικροῦ δακτύλου τῆς δεξιᾶς χειρὸς 108 εἰάν ἄλληται, ἢ 109 μυρμηκίᾳ, κακοπάθειαν δηλοῖ· δούλω, τέκνον· παρθένω, ἄνδρα·

gnificat, et in filiis et vxori gaudium, est enim, vt aiunt Veneris, digitus. Secundum alios, seruo bonum, virgini virum, viduae vtilitatem.

Si vngues dextrae manus salierint, inopinum lucrum praefagiunt, seruo bonam loquutionem, virgini procacitatem. Si vnguis parui digiti dextrae manus salierit, aut formiculauerit, malum pati enunciat, seruo filium,

H h 3

107. Ὀνυχες) Hunc diuinandi ex vnguibus artem improprie ἀνυχομαντείαν nominare possemus, proprie autem aliud innuit. Vide Peucēr. de diuinatt. p. 300.

108. Ἐάν ἄλληται) Bulenger de omin. L. III. c. 2. sic legit εἰάν πάλλεται ἢ μυρμηκίᾳ κἄκον πείσῃ, si salit aut verminat, malum patieris.

109. Μυρμηκίᾳ) Rom. edit. habet μυρμηκίᾳ, falso. Innuit autem, formicarum more repit, aut salit: ita πάλμα μυρμηκίζον, et σφυγμὸς μυρμηκίζων, hoc sensu saepius occurrit apud Galenum Libb. de pulsibus, et alibi, ceu notum esse arbitror. Conf. et infra, vbi illud μυρμηκίᾳ, aliquoties recurrit. †

δρα· χήρα, κόπον. Ὁ τοῦ δευτέρου εἰς ἄλλαται, ἐξουσίαν δηλοῖ· δούλω, δεσπότης θάνατον· παρθένω, ψόγον· χήρα, καλόν. Ὁ τοῦ τρίτου, καὶ τοῦ τετάρτου, λύπας δηλοῦσιν· δούλω δὲ, ἀγαθόν. Ὁ τοῦ μεγάλου, αὐξήσιν δηλοῖ βίου.

Δάκτυλος μικρὸς εὐωνύμου χειρὸς ἀλλόμενος, πολλὰ ἀγαθὰ δηλοῖ πᾶσιν. Ὁ δεύτερος αὐτοῦ, ^{II} ἐγκληματικός, δηλοῖ λύπην, καὶ ἀπόλογον ἐπὶ μεγάλων προσώπων· δούλω ἐν πίσει ὄντι, κατηγορίαν. Ὁ μέσος, λύπην δηλοῖ διὰ πρᾶγμα ἴδιον, καὶ αὐξήσιν βίου, καὶ τέκνων, καὶ χρημάτων σημαίνει. Ὁ μέγας τῆς εὐωνύμου χειρὸς, παλαιαν ἀπώλειαν σημαίνει ^{III} κομίσασθαι. "Ονυ-

virgini virum, viduae laborem. Sin autem secundi digiti vnguis falierit, potestatem ominatur, seruo domini mortem, virgini ignominiam, viduae bonum, Si vero tertii et quarti, tristitiam narrat, seruo bonum: si vero magni digiti, augmentum vitae enunciat.

Si parvus digitus sinistrae manus falierit, multa bona omnibus praefagit: si secundus, tristitiam et responfionem a magnis personis, seruo qui est in fide, incusationem: si medius, tristitiam per propriam rem, et augmentum victus, et filiorum et nummorum: si autem magnus, antiquam destructionem euenire ominatur.

^{II} 10. Ἐγκληματικός) Hanc dita explicatione clarius vocem Interpres non exprefit, est autem, *litigiosus*, accusatorius, quod et ex ad- ^{III} 1. Κομίσασθαι) Forfan rectius fut. κομίσασθαι Syll.

ὄνυχες εὐώνυμου χειρὸς ἀλλόμενοι, ὠφέλειαν
 δηλοῦσι μετὰ ¹¹² δυσκολίας τινός.

Μάλη δεξιὰ ἀλλομένη, μάχας δηλοῖ, καὶ λύ-
 πας ἐκ τῶν οἰκείων πρὸς ὀλίγον παντί· καὶ ἡ εὐώνυ-
 μος ὁμοίως.

Μασθὸς δεξιὸς ἀλλόμενος, πρᾶξιν δηλοῖ με-
 γάλην. Ἐν ἄλλοις, εὐφρασίαν δηλοῖ· μασθὸς
 εὐώνυμος ἀλλόμενος, πλοῦτον σημαίνει· μασθοῦ τὸ
 μέσον ἀλλόμενον, ἀγαθῶν φροντίδων ἐστὶ ¹¹³ σημεῖον.

Στῆ-

Si vngues finiftrae manus, vtilitatem cum
 aliqua difficultate praefagiunt.

Axilla dextra si falierit, pugnas indicat et
 tristitias propter domesticos ad breue tempus
 omnibus, sic quoque se res habet cum finiftra.

Si dextrum vber tremuerit, opus magnum
 praefagit, aliis bonum nouum: si medium
 inter vbera, signum est bonarum cogitatio-
 num, finifter vero diuitias indicat.

H h 4

Malim ἀνακομισσασθαι, hoc est,
 veterem iacturam aliquando
 restitutum iri. † Hunc lo-
 cum laudat Buleng. l. I. vbi
 legit κομιζέσθαι.

¹¹². Δυσκολίας τινός) Conf.
 huc Achmetis Oneirocrit.
 Cap. LXXIV. pag. 53. et

Frankenau in Onychologia
 curiosa, pag. 51. †

¹¹³. Σημεῖον) Conf. huc
 Artemidor. Lib. I. Oneir.
 cap. 43. pag. 57. et Ach-
 metis Oneirocr. cap. 77.
 pag. 55. †

Στῆθος ἀλλόμενον, εὐωχίαν δηλοῖ παντί. Ἐν
ἄλλοις πληρωθήσεται ἡ διάνοια φόβου. ¹¹⁴ Καρδία
ἀλλομένη, ἐπιβουλήν φίλου δηλοῖ.

Γαστήρ ἀλλομένη, πλουσίῳ, ἀναλώματα ποιῆ-
σαι δηλοῖ. πένητι δέ, ¹¹⁵ τρυφήν. ἄλλοις, εὐφρα-
σίαν δηλοῖ.

Κοιλία ἀλλομένη, ἀγαθὰ σημαίνει. ἄλλοις
τέκνα ὀνησιφόρα δηλοῖ. Κοιλίας δεξιὸν μέρος ἀλλό-
μενον, νόσον ¹¹⁶ ὀλιγοχρονίαν ¹¹⁷ δηλοῖ. Λαγῶν
δεξιὸς

Si pectus salierit, conviuuium omnibus de-
nunciat, aliis vero ad implementum discur-
sus, sed cum timore. Cor palpitans insidias
ab amico portendit.

Si venter saltauerit, diuiti expensas facere
ominatur, pauperi cibum, aliis bonum no-
vum.

Si aluus salierit, bona enunciat, aliis fi-
lios vtilis: si dextra pars alui; morbum breui
tempore narrat. Si ilium dextrum salierit,

^{114.} Καρδία) De cordis pal-
pitatione supra quoque
p. 471. Sylb. Vide ibi no-
tam p. 61. Multa praeterea
passim hac de re apud ve-
teres occurrunt.

^{115.} Τρυφήν) Legisse vi-
detur Interpres τροφήν ci-
bum, sed Romana et Syl-
burgii editt. constantissime
retinent τρυφήν *delicias*, vi-

tam mollem ac delicatam.
Quae lectio praeferenda, pe-
nes lectores esto.

^{116.} Ὀλιγοχρονίαν) Le-
gendum ὀλιγοχρόνιον vel νό-
σων ὀλιγοχρονίαν. †

^{117.} Δηλοῖ) Conf. huc
Achmetis Oneirocrit. cap.
LXXVIII. pag. 56. Edit. Ri-
galt. †

δεξιὸς ἀλλόμενος, ἀποδημίαν δηλοῖ· ἄλλως ἀγαθὰ
πολλὰ σημαίνει. Λαγὼν εὐώνυμος ἀλλόμενος, εὐ-
φρασίαν δηλοῖ πᾶσιν· ¹¹⁸ ἄλλως ἐργασίαν δηλοῖ.
Πλευρὰ δεξιὰ ἀλλομένη, πλουσίῳ χρόνιον πενίαν
δηλοῖ· δούλῳ δὲ, εὐπορίαν καὶ χαρὰν· ἐν ἄλλοις
ὠφέλειαν δηλοῖ. Πλευρὰ δὲ εὐώνυμος ἀλλομένη,
μοχθήσαντι ¹¹⁹ εὐτάθειαν δηλοῖ ἐν παντὶ βίῳ.
Σπλὴν ἀλλόμενος, ἀρρώστιαν δηλοῖ. Ἡπαρ ἀλλό-
μενον, δυσθυμίαν σημαίνει. Ἰσχίου δὲ τὸ δεξιὸν
μέρος ἀλλόμενον, οἰκείων καὶ ¹²⁰ φίλων· ἐν ἄλλῳ,
ἀγα-

peregrinationem portendit, aliis si sinistrum,
bonum nouum, aliis negotiationem praesa-
git. Si dextrum latus palpitauerit, diuiti diu-
turnam paupertatem, seruo vero facultatem,
et gaudium praesagit, aliis vtilitatem: si sini-
strum laboranti bonum statum in tota vita
portendit. Si splen salierit, infirmitatem nun-
ciat. Si epar tremuerit, iracundiam mouet.
Si dextra pars ischii quatitur, domesticorum,
aut amicorum rixam, aliis autem bonum: fin

H h 5

¹¹⁸. "Ἀλλως) Forſan re-
ctius ἄλλοις, aliis. Sylb. Et
ſic Interpres.

¹¹⁹. Εὐτάθειαν) Bonum
ſtatum Interpres non ſatis
conuenienter, mallem tran-
quillitatem animi, quae con-
ſcientiam bene factorum ha-
bet comitem, nobiſque vi-
tam etiam moleſtiſſimam la-
borioſiſſimamque reddere
tantum ſolet iucundiſſimam.

¹²⁰. Φίλων) Poſt hanc vo-
cem deeſt ἐλέθρον ſeu ſimile
quid. Sylb. Deeſt hic aliquid
ad ſenſum ſupplendum, for-
ſan addend. ἀπορίαν, φυγὴν,
κίνδυνον, μεταβολὴν, ἀπιſτίαν,
δόλον (aut ſimile quid) ſημαί-
νει, aut δηλοῖ. Qui tamen
defectus ſine plenioris co-
dicis adiumento, ex mero
ingenio, expleri haud ſatis
tuto poteſt. †

ἀγαθὸν δηλοῖ· ἰσχύου τὸ εὐώνυμον μέρος ἀλλόμενον,
λύπας δηλοῖ. Ἐν ἄλλῳ, ἀκατασασίαν δηλοῖ.

Ῥάχης τὰ δεξιά ἀλλόμενα, ἐχθρῶν περικρατῆ-
σαι δηλοῖ πᾶσιν.

Νῶτος δεξιὸς ἀλλόμενος, ὕβριν δηλοῖ· ὁ δ' εὐώ-
νυμος, πλουσίῳ, εὐωχίαν δηλοῖ· πένητι δὲ, κά-
ματον.

Βάλανος ἀλλόμενος, δούλῳ εἰς Ἀφροδίτην ἐλ-
θεῖν δηλοῖ.

¹²¹ Ἀκρῶμος ἀλλόμενος, ἡδονὴν τινα πιτεύεται
σημαίνειν.

Ἡ Ορχίς

autem sinistra pars, tristitiam narrat, aliis in-
stabilitatem.

Lumbus si salierit dexter, omnes inimi-
cos superari significat.

Si dextra spinae pars palpitauerit, contu-
meliam: si vero sinistra, diuiti conuiuium,
pauperi laborem enunciat.

Si mentula salierit, seruum ad Venerem
iturum portendit.

Si summitas humeri salierit, aliquam nobis
voluptatem obuenire indicat.

¹²¹. Ἀκρῶμος) Ἀκρῶμιον potius enim requiritur ἀκρο-
reponere ex antecedentibus πισθία vel tale quidpiam.
non videtur consentaneum, Syll.

Ὁρχις δεξιὸς ἀλλόμενος, βίου καὶ τέκνων ἐπι-
κτησιν δηλοῖ. Ὁρχις εὐώνυμος ἀλλόμενος, εὐωχίαν
καὶ γυναικὸς ὠφέλειαν δηλοῖ.

Πυγὴ δεξιὰ ἀλλομένη, ¹²² ἐπιδιαφορὰν τῷ
ἔχοντι πραγματείαν, καὶ ἐργασίαν δηλοῖ. Πυγὴ
εὐώνυμος ἀλλομένη, πλουσίῳ ἀναλώματα ποιῆσαι
δηλοῖ. ¹²³ τοῖς δὲ λοιποῖς, ἀγαθὴν ἐν ἄλλοις μελ-
λόντων κυρίευσιν.

¹²⁴ Δάκτυλος ¹²⁵ ἀλλόμενος, κέρδος ἀπροσδό-
κητον δηλοῖ.

Κοτύ-

Si dexter testiculus quatitur, filiorum et
victus acquisitionem significat, sin autem fini-
ster, convivium et vtilitatem portendit.

Si dextra nates salierit, incorruptionem
habenti negotiationem et lucrum nunciat: si
sinistra, diuiti expensas facere, ceteris bo-
num.

Digitus faliens, lucrum inopinatum notat.

^{122.} Ἐπιδιαφορὰν) Rom. in antecedentibus et conse-
editio diuifim ἐπὶ διαφορὰν; quentibus feminina in ma-
forfan melius coniunctim le- sculinum genus translata v.
gendam: ἐπιδιαφορὰν, vel c. λαγών, βάλανος, item iso-
ἀποδιαφορὰν. † syllabōs ῥάχης, pro perito-
syllabo ῥάχεως. Syllb.

^{123.} Τοῖς δὲ λοιποῖς) Forte et titubare dicunt, quorsum
legendum τοῖς δὲ λοιποῖς, ἀγα- spectat illud Plauti in Epi-
θόν· ἐν ἄλλοις, μέλλοντων κυ- dico, *Quid est, quod digi-*
ρίευσιν. Syllb. *tus titubat tuus?*

^{124.} Δάκτυλος) Rectius
δακτύλιος. Nota praeterea et

Κοτύλη δεξιά ἀλλομένη, κίνησιν ἐπὶ προκοπὴν
 δηλοῖ παντί· ἐν ἄλλοις, ἀγαθὸν σημαίνει. Κοτύλη
 εὐώνυμος ἀλλομένη, λύπης τινὸς ἀπαλλαγὴν δη-
 λοῖ· ἐν ἄλλοις ἀηδίαν σημαίνει.

¹²⁶ Γλουτὸς δεξιὸς ἀλλόμενος, εὐπορίαν δηλοῖ·
 καὶ ὁ εὐώνυμος τὸ αὐτό.

¹²⁷ Βουβῶν δεξιὸς ἀλλόμενος, βίας καὶ ταρα-
 χὰς δηλοῖ. Βουβῶν εὐώνυμος ἀλλόμενος, οὐκ ἀγα-
 θὸν σημαίνει.

¹²⁸ Μηρὸς δεξιὸς ἀλλόμενος, ὠφέλειαν δηλοῖ·
 ἐν

Sin autem dextra iunctura coxae cum na-
 tibus salierit, motum cum felicitate praefagit,
 et bonum: si sinistra, remotionem tristitiae,
 ceteris vero iucunditatis carentiam.

Clunium dextra pars saliens, facultates,
 et sinistra tales quoque notat.

Glandula inguinalis dextra saliens violen-
 tias et tremores, sinistra vero non adeo bo-
 num significat.

Si dextrum inguen salierit, vtilitatem: ce-

^{126.} Γλουτὸς) Pro cluni- vel glandulas vtroque fi-
 bus hoc loco accipitur prae- tas, vel tumores glandula-
 cipue ea regio, vbi maiora rum; de quibus omnibus vid.
 ossa femoris sunt inserta. Gorraeus in definit. med.

^{127.} Βουβῶν) Haec vox p. 77.
 apud medicos vel notat iun- ^{128.} Μηρὸς) De hoc quo-
 cturam femoris cum ischio, que consule Gorraeum, p.
 vel locum ad latera pubis, 296.

ἐν ἄλλοις δὲ, ἐχθρῶν κράτησιν δηλοῖ. Μηρὸς εὐώ-
 νυμος ἀλλόμενος, ἐπιβουλήν καὶ δόλον δηλοῖ· ἐν ἄλ-
 λοις, ὁδὸν ¹²⁹ ἐπωφελεῖ δηλοῖ πορευθῆναι. Ὀπι-
 σθομήριον δεξιὸν ἀλλόμενον, ψόγον προσημαίνει· ἐν
 ἄλλοις ¹³⁰ καλοκαιρίαν δηλοῖ. Ὀπισθομήριον εὐώ-
 νυμον ἀλλόμενον, ἐπιβουλήν δηλοῖ· ἄλλοις, εὐπο-
 ρίαν δηλοῖ.

¹³¹ Γονὺ δεξιὸν ἀλλόμενον, εὐωχίαν δηλοῖ παντί,
 ἄλλοις δὲ, εὐπορίαν· γονὺ εὐάνυμον ἀλλόμενον, ἀη-
 δίαν μεγάλην δηλοῖ.

¹³² Ἀγ-

teris autem inimicos exsuperare portendit:
 sin autem sinistrum, insidias: ceteris autem iter
 difficile enunciat. Si ea coxae pars salierit,
 quae retro est, ignominiam praefagit: ceteris
 vero temporis temperiem, sin autem sinistra
 pars, insidias, ceteris vero facultates prae-
 dicit.

Si dextrum genu palpitaerit, omnibus
 conuiuium, secundum alios facultatem prae-
 narrat: si sinistrum, iniucunditatem maximam
 denunciat.

¹²⁹ Ἐπωφελεῖ) Male In-
 terpres *difficile*, quum po-
 tius sit, *utile*.

¹³⁰. Καλοκαιρίαν) Forte
 καλλοκαίριον, quae vox apud
 Scriptores mediae graecita-
 tis notat *aestatem* v. Meurs.
 Gloss. p. 206, ex notione au-

tem verbi καλλοκαίριζεῖν *aesta-
 tem bene transigere*, redde-
 rem: *oblectationes aestatis*
tempore.

¹³¹. Γονὺ δ) Conf. huc
 Artemidori Lib. I. cap. 49.
 pag. 42. item Achmet. cap.
 101. pag. 69. †

¹³² Ἀγκύλη δεξιά ἀλλομένη, ἀηδίαν δηλοῖ· ἡ δὲ εὐώνυμος, εὐφρασίαν δηλοῖ.

Κνήμη δεξιά ἀλλομένη, ἐπίσημον δηλοῖ, ἢ ὁδὸν μακρὰν πορευθῆναι· ἡ δὲ εὐώνυμος, ἀνδράσι λύπην, γυναιξὶν δὲ ψόγον, ἄλλοις ἀρρώστιαν δηλοῖ.

¹³³ Ἀντικνήμιον δεξιὸν ἀλλόμενον, εὐπορίαν δηλοῖ· τὸ δὲ εὐώνυμον, ἀποβολὴν ὑπάρξεσθαι ἢ πονηρόν τι δηλοῖ.

¹³⁴ Γα-

Si dextra ancha quatietur, iniucunditatem: fin autem sinistra, bonum nouum.

Si dextra tibia falierit, rem celeberrimam, aut longum iter denunciat: fin autem sinistra, viris tristitiam, mulieribus ignominiam; ceteris autem infirmitatem portendit.

Si pars interior dextrae tibiae quatietur, facultatem: fin autem sinistrae, amissionem, aut laboriosi quidquam narrat.

^{132.} Ἀγκύλη) Ancha. Sed dicitur quoque morbi genus ἀγκύλη, de quo Aetius, propediem a nobis e MS. Lips. edendus, L. XII. c. 42. vbi τὰς τῶν ἄρθρων κατοχὰς exponit ἀγκύλας, hoc est, articulos stupore occupatos contractosque.

^{133.} Ἀντικνήμιον) Galen. com. 2. εἰς τὸ περὶ ἀγμῶν, scribit ἀντικνήμιον esse tibiae mediam et anteriorem partem, quae minime carnosae est, et per vniuersam tibiam a summo ad imum in longitudinem fertur, atque in his, qui graciles, conspicitur.

¹³⁴ Γαστροκνήμιον δεξιὸν ἀλλόμενον, ἀπροσδόκητα ἀγαθὰ πᾶσι δηλοῖ· τὸ δὲ εὐώνυμον, ἐμπόδιον τῆς προκειμένης ὁδοῦ.

¹³⁵ Κερκίς δεξιά ἀλλομένη, λύπην δηλοῖ. ἡ δὲ εὐώνυμος, ὁδὸν ¹³⁶ ἐπικερδῆ δηλοῖ.

¹³⁷ Σφυρὸν δεξιὸν ἀλλόμενον, ὠφέλειαν δηλοῖ· τὸ δὲ εὐώνυμον νικῆσαι ἐν κριτηρίῳ δηλοῖ.

¹³⁸ Ἀσρά-

Si dexter tibiae vter falierit, inopina bona omnibus enunciat: sin autem finister, mercatoribus incepti itineris bonum finem significat.

Si dexter radius falierit, tristitiam: sin autem finister, iter cum lucro pronunciat.

Si dextra planta falierit, vtilitatem, et bonum: sin vero finistra, victoriam in iudicio, et bonum nouum nunciat.

^{134.} Γαστροκνήμιον) Est ea pars, quam Latini suram vocant.

^{136.} Ἐπικερδῆ) Si ἐπὶ κέρδει malis, per me licet. Sylb.

^{135.} Κερκίς) Radius, id est, os alterum cubiti superioris, sed minus et breuius, sic dictum a figura rotarum paruarum radios imitante.

^{137.} Σφυρὸν) Notat haec vox malleolum, sed plerique pro planta acceperunt, qui error et ad nos transplantatus est, monente Gorraeo in definit. med. p. 451.

¹³⁸ Ἀσράγαλος δεξιῷ ποδὸς ἀλλόμενος, μέ-
ριμναν δηλοῖ ἢ ἀηδίαν. Καὶ ὁ τοῦ εὐωνύμου τὸ αὐτό.

¹³⁹ Πτέρην δεξιὰ ἀλλομένη, ¹⁴⁰ εὖ πορευθῆναι
δηλοῖ. ¹⁴¹ καὶ τὸ τοῦ εὐωνύμου τὸ αὐτό. Ὁμοίως καὶ
τὸ κοῖλον τῶν δύο ποδῶν. Τὸ δὲ ¹⁴² τῆς εὐωνύμου,
καὶ καλὸν δηλοῖ. Ἄλλοις τὸ κοῖλον τοῦ δεξιῷ πο-
δὸς ἀλλόμενον, ὁδὸν πορευθῆναι ἐπαφελῇ τῇ ψυχῇ,
καὶ ἔμπαλι πατήσαι ἐνθα οὐκ εἰσῆλθεν ἄλλος,
δηλοῖ.

¹⁴³ Ταρ-

Si dexter talus, curam et iniucunditatem:
si sinister salierit, idem praedicit.

Si dextrum calcaneum palpitauerit, iter
bonum, si sinistrum, idem: simili ratione se-
cundum Aegyptios concavum utriusque pe-
dis iter bonum nunciat, sed sinistri tamen
malum, secundum tamen alios concavum
dextri pedis, iter utile, quo animus delecta-
tur, et quo nullus iuit, enunciat.

¹³⁸. Ἀσράγαλος) Hesy-
chius interpretatur, ὁ σφόνδυ-
λος, καὶ τὸ ὑποκάτω τοῦ σκέ-
λους, hoc est, vertebra, et
partem cruri subiectam.

¹³⁹. Πτέρην) Ex dialecto
Ionica, alias πτέρνα.

¹⁴⁰. Εὖ πορ.) In exem-
plari coniuncte est εὐπορευθῆ-
ναι, contra morem. *Sylb.*

¹⁴¹. Καὶ τὸ τοῦ.) Structu-
rae lex postulat, καὶ ἡ τοῦ
εὐωνύμου ποδὸς τὸ αὐτό. *Sylb.*

¹⁴². Τῆς εὐωνύμου) Hoc
referendum est, ad remo-
tius substantivum πτέρην:
vel potius masculino gene-
re legendum τοῦ εὐωνύμου,
scilicet ποδός. *Sylb.*

143 Ταρσὸς δεξιὸς ἀλλόμενος, καλὸν δηλοῖ· ὁ δὲ εὐώνυμος, εὐφρασίαν.

144 Τέλμα δεξιὸν εἰὰν ἄλληται, ὁδὸν πορευθῆ-
ναι δηλοῖ· τὸ δὲ εὐώνυμον, χρόνιον ἀποδημίαν ση-
μαίνει.

Τὸ 145 πλάγιον τοῦ βήματος τοῦ δεξιοῦ ποδὸς
τὸ ἔξω, ἀσθενεῖαν δηλοῖ· τὸ δὲ τῆς εὐωνύμου, εὐφρα-
σίαν δηλοῖ.

Δάκτυλος μικρὸς τοῦ δεξιοῦ ποδὸς ἀλλόμενος,
ὠφέλειαν δηλοῖ· ὁ δεύτερος, ἐργασίαν δηλοῖ· ὁ τρί-
τος

Dexter talus saliens, bonum; sinister ma-
lum indicat.

Si dextra margo, quae Graece *Telma* dicitur,
id est, planta pedis, salierit, iter: sin autem sini-
stra, diuturnam peregrinationem praedicit.

Si obliquum gressus dextri pedis, quod est
in externa parte, palpitaerit, debilitatem: si
vero sinistrum, bonum novum nunciat.

Si parvus digitus dextri pedis palpitaerit,
utilitatem: si secundus, negotium: si tertius,

143. Ταρσος) Varias hu-
ius vocis significationes vi-
de apud Gorraeum l. 1. p.
453.

144. Τέλμα) Pro τέλμα le-
gendum esse πέλμα supra do-
cui ad Pol. p. 306. n. 1. Sylb.
Alexander Aphrodisaeus di-

gitis quoque tribuit πέλματα.

145. Πλάγιον) Interpres
obliquum gressus, melius for-
te, latus ad plantam tendens,
siue est motus plantae pe-
dis, quam μαρμαρυγὴν ποδὸς
appellat Homer. Odyss. 9.
v. 275.

τος ¹⁴⁶ καὶ μέσος, ἀγαθὸν σημαίνει· δούλω, ἀπο-
δημίαν· παρθένω, ὕβριν· χήρα, εὐωχίαν. Καὶ
¹⁴⁷ ὁ μετ' αὐτὸν, ἀποδημίαν δηλοῖ· δούλω, καὶ
παρθένω, βλάβην· χήρα, νόσον. Ἐν ἄλλοις, ὠφέ-
λειαν. Ὁ μέγας, ἀποδημίαν δηλοῖ· δούλω, κατὰ-
σασιν· παρθένω, γάμον· χήρα, ἰλαρίαν.

Ὀνυχες δεξιῶν ποδῶς εἰάν ἄλλωνται, ἢ μυρμη-
κῶσι, μαλακισθῆναι ¹⁴⁸ πρὸς ὀλίγον δηλοῖ· δούλω,
εὐρωσίαν· παρθένω, καὶ χήρα, ψόγον. Ὁ τοῦ
μικροῦ δακτύλου ὄνυξ, ἀγαθόν· ὁ τοῦ δευτέρου,
¹⁴⁹ ἀπο-

siue medius, bonum; seruo peregrinationem,
virgini iniuriam, viduae conuiuium: si quar-
tus, peregrinationem, seruo vero et virgini
damnum, viduae morbum, aliis vtilitatem:
si autem magnus, peregrinationem enunciat:
seruo autem conditionem, virgini nuptias,
viduae hilaritatem.

Si ungues dextri pedis salierint, aut for-
miculauerint, mollitiem, ad breue tempus,
seruo valetudinem, virgini et viduae nuptias
praedicit. Si unguis parui digiti, bonum: si
secundi, peregrinationem bonam: si tertii,

¹⁴⁶. Καὶ μέσος) Particula
καὶ minus apposite, malleim
ἢ, sicut et Interpres legisse
videtur.

⁴⁷. Ὁ μετ' αὐτὸν) Pro τέ-

ταρτος, sicut in sequentibus,
p. 499. l. 9.

¹⁴⁸. Πρὸς ὀλίγον δηλοῖ)
Quum δηλοῖ extrinsecus sub-
audiendum τὸ παθόν. Sylb.

149 ἀποδημίαν ἀγαθήν· ὁ τοῦ τρίτου ἀηδίαν· ὁ τοῦ τετάρτου, ὠφέλειαν· ὁ τοῦ πέμπτου, ἀγαθόν.

Δάκτυλος μικρὸς εὐωνύμου ποδὸς ἀλλόμενος, ἀγαθὸν σημαίνει· δούλω, ἀλλαγὴν δεσπότης· παρθένω, ὕβριν· χήρα, εὐωχίαν. Ὁ δεύτερος, ἀποδημίαν ἀγαθήν δηλοῖ· δούλω, εὐφροσύνην· παρθένω, συμβουλήν· χήρα, 150 ὑποταγήν. Ὁ μέσος, ἀηδίαν δηλοῖ· δούλω, ὠφέλειαν· παρθένω, νωθρείαν· χήρα, 151 ἀηδίαν. Ὁ τέταρτος, ὠφέλειαν ἀπὸ φίλων δηλοῖ· δούλω, νόσον· παρθένω, γάμον· χήρα, διαβολήν. Ὁ μέγας, ἀγαθὰ σημαίνει

iniucunditatem: si quarti, vtilitatem: si quinti, bonum enarrat.

Si parvus digitus sinistri pedis quatitur, bonum, seruo mutuationem heri, virgini iniuriam, viduae conuiuium: si secundus digitus, bonam peregrinationem, seruo laetitiam, virgini consilium, viduae subiugationem: si medius iniucunditatem, seruo vtilitatem, virgini retardationem, viduae iniucunditatem: si quartus, vtilitatem ab amicis comparatam, seruo morbum, virgini nuptias, viduae ca-

I i 2

149. Ἀποδημίαν ἀγάθην) Id est, eiusmodi peregrinationem, quae multas vtilitates affert.

150. Ὑποταγήν) Vide quae supra hac de voce monuimus. p. 465. not 46.

151. Ἀηδίαν) Vix credo sic scripsisse Melanpodem, quum in vniuersum ἀηδία de hoc canone vsurpata sit, ergo alia vox substituenda v. c. ἀπορία, αἰτία, αἰτίαμα etc.

μαίνει μέγιστα· δούλω, εὐπορίαν· παρθένω, γάμον·
χήρα, ὠφέλειαν.

Ὅνυχες ἀριστεροῦ ποδὸς ἀλλόμενοι, ἢ μυρμηκιῶν-
τες, πλουσίῳ μὲν, ἀηδίαν σημαίνουσι· πένητι δὲ,
πλοῦτον· δούλω, βλάβην· παρθένω, συμβουλήν·
χήρα, ψόγον.

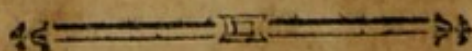
Ὅλον τὸ σῶμα ἀλλόμενον, ἡμέρας τινὰς φυλά-
ξασθαι δηλοῖ· δούλω μὴ ἐπιβουλευθῆναι· παρθένω,
μὴ ¹⁵²κινδυνεύσαι· χήρα, μὴ νοσήσαι.

lumniam: si magnus, magna bona, seruo fa-
cultatem, virgini nuptias, viduae vtilitatem.

Si ungues finistri pedis salierint, aut for-
miculauerint, diuiti iniucunditatem, pauperi
diuitias, seruo damnum, virgini consilium,
viduae ignominiam praenunciat.

Si totum corpus quatitur, nonnullas dies
custodiri portendit, seruo insidias non fieri,
virgini periculum non fieri, viduam non mor-
bo corripì significat.

152. Κινδυνεύσαι) Subau- v. c. τὴν ἀρετὴν αὐτῆς, τὴν τι-
diendum est forte aliquid μὴν, aut simile quid.

ΜΕΛΑΜΠΟΔΟΣ ΙΕΡΟΓΡΑΜΜΑ-
ΤΕΩΣ ἡ ΠΕΡΙ ΕΛΑΙΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
ΜΑΝΤΙΚΗ ΠΡΟΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΝ
ΒΑΣΙΛΕΑ.

Ἐὰν ἔσιν ² (ἐλαία) ³ εἰς τὸ μέτωπον τοῦ ἀνδρός,
πολλῶν ἀγαθῶν ἔσται κύριος. Εἰ δὲ εἰς τὸ μέτωπον
τῆς γυναικός, ἡ γυνὴ βασιλεύσει, ἢ μεγίστη ἔσται.

Ἐὰν ἔξω τῶν ὀφρυῶν τοῦ ἀνδρός, λαμβάνει γυ-
ναῖκα ἀγαθὴν, καὶ εὐμορφον· εἰ δὲ γυναικός, καὶ
^{ἔστιν}

MELAMPODIS SCRIPTORIS SA-
CRI DIVINATIO EX NAEVIS CORPORIS
AD REGEM PTOLEMAEVM.

Si sit (naevus) in fronte viri, is multorum
bonorum erit dominus: At si in mulieris
fronte, illa regnabit, aut erit maxima.

Si extra supercilia viri, vxorem bonam et
formosam adipiscetur: Sed si (extra superci-

I i 3

1. Περὶ ἐλαίων) Tractatum
hunc Nicolaus Petreius ei-
dem auctori adscribit, cui su-
perior tribuitur, Melampo-
di scilicet. Stilus tamen hu-
ius quam superioris videtur
esse multo recentior, phra-
sisque magis barbara. Sylb.
Verba περὶ ἐλ. vsque ad βασι-
λέα defunt in Romana edi-
tione, et verba πρὸς Πτ. β.
etiam non agnoscit Sylbur-

gius, qui tamen priorem
epigraphen habet.

2. Ἐλαία) Naeus olea-
ceus, id est, corporis insigne,
genitiua macula, hanc vo-
cem Sylburgius et edit,
Rom. non agnoscunt.

3. Εἰς τὸ μ.) Statim inso-
lens est hoc loquendi genus
pro ἔξω ἐν τῇ μετώπῳ τοῦ ἀν-
δρός ἐλαία ἢ. Sylb.

ἔστιν ἡ χροῖα αὐτῆς πυρρὰ, λαμβάνει ἄνδρα πλούσιον, καὶ εὐμορφον. Εἰ δὲ ἐπὶ τῶν ὀφρύων τοῦ ἀνδρός, οὐ δεῖ ⁴ συζυγῆναι αὐτόν, ὅτι πέντε γυναικῶν ἀνὴρ γενήσεται. Τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς γυναικός.

Ἐὰν ἡ εἰς τὴν ῥίνα τοῦ ἀνδρός, καὶ ἡ χροῖα αὐτοῦ ἔσται πυρρὰ, ἀκόρεστος ἔσται τῆς συνουσίας, ὅτι καὶ εἰς τὸ ⁵ κρυπτόν ἔχει ἐλαίαν. Ἐὰν ἡ εἰς τὴν ῥίνα ἢ εἰς τὸν ὀφθαλμόν τῆς γυναικός, ὁμοίως ἀποβήσεται τῷ ἀνδρὶ, ὅτι καὶ αὐτὴ εἰς τὸ κρυπτόν ἐλαίαν ἔχει. Ἐὰν εἰς τὸ πλάγιον τῆς ῥινός τοῦ ἀνδρός, ξε-
νιτεύσει

lium) mulieris, et eius color sit flauus, reperi-
 et maritum diuitem et formosum. Si au-
 tem in viri superciliis, non debet matrimo-
 nium contrahere, quia quinque vxorum ma-
 ritus fieret. Idem etiam in muliere (continget).

Si sit in naso viri, et eius color flauus sit, infatiabilis erit in coitu, quin etiam naeuum habet in occulto. Si sit in naso, aut in oculo mulieris, idem ei continget ac viro, quin etiam ipsa in occulto naeuum habet. Si ad latus nasi maris, peregrinabitur de regione in

4. Συζυγῆναι) Hoc verbum non solum de matrimonio usurpatur ab Atticis scriptoribus, sed etiam ab aliis v. c. Basil. de virgin. T. II. p. 278. sic scribit; τοῖς δεσμοῖς τοῦ γάμου συνεζευγμένος.
 5. Κρυπτόν) Interdum notat haec vox locum occultum ac abditum, h. l. pudenda, quia sunt curatius velanda ac occultanda.

νιτεύσει ἀπὸ χάρας εἰς χάραν. Ἐπὶ δὲ γυναικὸς,
 6 κακοποδίνα γενήσεται, ὅτι καὶ εἰς κρυπτὸν ἐλαίαν
 ἔχει.

Ἐὰν εἰς τὸ 7 μάγουλον τοῦ ἀνδρὸς, πλούσιος
 γενήσεται. Ἐπὶ δὲ γυναικὸς, ἐὰν εἰς τὸ κάτω μέ-
 ρος τοῦ σιαγόνος, ἐμπαθῆς ἔσται, ὅτι καὶ εἰς τὸ ὑπο-
 γάστριον ἔχει.

Ἐὰν εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ ἀνδρὸς, λήψεται γυ-
 ναῖκα πλουσίαν, καὶ καλήν.

Ἐὰν

regionem. In femina vero, pedibus debilis
 fiet, quin etiam in abdito naeuum habet.

Si in gena viri, diues euadet: In femina
 vero, si in parte inferiori maxillae, perturbata
 erit, immo etiam in hypogastrio habet (nae-
 vum.)

Si in lingua viri, nanciscetur vxorem opu-
 lentam et pulcram.

I i 4

6. Κακοποδίνα) Petreius
 vertit: *diuersa patietur a pe-
 dibus. Sylb. Ego malle, in-
 felix erit, et puto legendum*
κακοπόδαρη quod explicant
Glossae Graecobarb., ἀθλίους,
τοὺς κακοριζικούς, καὶ κακοποδά-
ρους, καὶ δυσυχῆς. Vide Meurs.
in Gloss. p. 201. Ergo is nota-
tur, qui infelicitatem affert,
cuicumque loco pedem in-
fert.

7. Μάγουλον) Petreius in-
 terpretatur, gena. Et sic
 Meursius, l. l. p. 319. qui

hunc locum laudat, dicit
 esse gena, bacca. Moscho-
 pulus παρειά, ἢ καὶ κόρρη, λέ-
 γεται διὰ δύο ἢ ἡγουν τὸ κοινῶς
 μάγουλον, Nicetas in Murzu-
 fla ἦν ὅψιν ὠμαρίαν καὶ τερπνὴν
 ἤχες πρότερον, ἀρτίως χαλαρὰ,
 καὶ κακὴ γράια, καὶ ἐξηρώμενη
 τὰ μάγουλα. Interpres Iuven.
 Sat. II. *Peribomius Nomen*
Archigalli cinaedi, quem ma-
gulam conspurcatum dicimus,
qui publice impudicitiam per-
peffus est.

Ἐὰν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ ἀνδρὸς ἐλαία ᾗ, πολύφα-
γος ἔσται. Ὅμοίως καὶ ἐπὶ γυναικῶν.

Ἐὰν εἰς τὸν ⁸ πώγωνα ἔχει ὁ ἀνὴρ ἐλαίαν, πλού-
σιος ἔσται χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ. Τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ
γυναικὸς, ὅτι καὶ εἰς τὸν σπλῆνα ἔχει.

Ἐὰν εἰς τὰ ὦτα ἔχει ὁ ἀνὴρ, πλούσιος καὶ εὐλο-
γημένος ἔσται. Τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ γυναικὸς, ὅτι καὶ
εἰς τὸν μηρὸν ἐλαίαν ἔχει.

Ἐὰν εἰς τὸν τράχηλον ἔχει ὁ ἀνὴρ, πλούσιος ἔσται
σφόδρα. Ὅμοίως καὶ ἐπὶ γυναικὸς.

Ἐὰν εἰς τὸν αὐχένα ἔχει ὀπίσω ὁ ἀνὴρ, ⁹ ἀπο-
κεφαλίζεται.

Ἐὰν

Si in labiis viri naevus sit, maximus erit
heluo. Perinde et in mulieribus.

Si in mento vir habet naevum, diues erit
auri atque argenti. Idem etiam in muliere,
quin etiam (naevum) versus lienem habet.

Si in auribus vir (naevum) habet, opulen-
tus erit et bonae famae. Idem et in muliere,
quin etiam naevum in femine habet.

Si in collo (naevum) vir habet, erit admo-
dum diues. Similiter et femina.

Si pone ceruicem vir (naevum) habet, de-
collabitur.

8. Πώγωνα) Barbam hoc *privabitur*, vox haec Arte-
loco pro mento, cui infidet midoro maxime solennis in
barba, Auctor capit. Oneirocrit,

9. Ἀποκεφαλίζεται) Capite

Ἐὰν εἰς τὰς ¹⁰ ψύας, πτωχὸς ἔσται καὶ ¹¹ ἀτυ-
χῆς βασιάζων γένους. Ἐπὶ γυναικὸς ὁμοίως.

Ἐὰν εἰς τοὺς ὤμους, δέσμιος ἔσται, καὶ θλιβό-
μενος.

Ἐὰν

Si in lumbis, mendicus erit et infortuna-
tus baiulus suae progeniei. Mulier similiter.

Si in humeris, captivus erit et afflictus.

I i 5

10. Ψύας) Lumbos sic
dici ex Hippocr. de morbo
S. p. 124. 8. liquet: dicit
enim, τὸ μὲν τοι τῆς φλεβὸς κά-
τω τείνει, διὰ τῶν ἐπὶ δεξιᾷ πα-
ρὰ αὐτὸν τὸν νεῦρον καὶ τὴν ψύην,
ἐς τὸ ἐντὸς τοῦ μηροῦ. *Venae*
quidem pars dextra deorsum
tendit iuxta ipsam venam ac
lumbum ad interioris femoris
partem. Et de ossium na-
tura p. 62. 44. πρὸς τὴν ἄκαν-
θαν καὶ τὴν ψύαν ἐκτὸς ἔχουσαι
ad spinam et lumbum extra
teydens. Athenaeus vero L.
IX. peculiariter ψύας vocari
scribit carnes illas lumbo-
rum, quae ossibus super-
eminent; aut musculosas il-
las carnes, quae renibus
vtrimque adiacent.

II. Ἀτυχῆς β. γ.) Paulo
congruentius, ἀτυχῆς βασι-
αζῆς γένους: vel ἀτυχῆς βασιάζει
γένος. Petreius vertit *gene-
ris infelicitate premetur.* Sylb.
Βασιάζων γένους, hoc quidem
nec Graecum satis est; nec

sensum satis commodum ha-
bet: putem ergo scripsisse
potius hic ipsum Auctorem
unica voce βασιανίζόμενος, tor-
tus, cruciatus, crudeliter ve-
xatus, quae sane vox aptis-
sime convenire videtur
praecedentibus synonymis
ἀτυχῆς καὶ πτωχῆς: adeo, ut
inde haec ipsa coniectura
forsan paullo propius ab
ipsa veritate abesse videatur:
Sed Lector ipse absque affe-
ctu, hic arbitretur. Sed et
minore licentia legi hic
commode posset: βασιάζων
γόμενος, onera molesta portans,
quod scil. apposite respicit
ad antecedens τὰς ψύας, seu
Lumbos. Eligat ergo ex his
binis coniecturis ipsius Le-
ctoris solertia, quaenam po-
tissimum alteri sit praeferen-
da, ego ipse hic nihil certi
definio: vtrique enim pro-
babilis est, et neutra inde
displicet. †

Ἐὰν εἰς τὴν μάλην, λήψεται γυναῖκα πλουσίαν καὶ καλήν. Καὶ ἡ γυνὴ ὁμοίως.

Ἐὰν εἰς τὰς χεῖρας, πολύτεκνος ἔσται. Καὶ ἡ γυνὴ ὁμοίως.

Ἐὰν εἰς τὸ στήθος, πένης ἔσται. Καὶ ἡ γυνὴ ὁμοίως.

Ἐὰν ἐπάνω τῆς καρδίας, πολυπόνηρος ἔσται. Τῇ δὲ γυναικὶ τοῦτο συμβαίνει, ὅταν εἰς τὸν μαστὸν τὴν ἐλαίαν ἔχει.

Ἐὰν εἰς τὴν κοιλίαν, ¹² Φάγοι ἀμφοτέρω ἔσονται.

Ἐὰν εἰς τὸν σπλῆνα, ἐμπαθεῖς καὶ ἐπίνοσοι.

Ἐὰν

Si in axilla reperiet diuitem atque formosam coniugem. Ita et mulier.

Si in manibus, multorum liberorum parens erit. Sic etiam mulier.

Si in pectore, pauper erit. Etiam et mulier.

Si supra cor, nequissimus erit: Mulieri autem idem contingit, quum in mammilla naevum habet.

Si in ventre, ambo erunt voraces.

Si in liene, infirmi et valitudinari.

12. Φάγοι) Pro πολυφάγοι tuenda vox φαγέκυρις, hel-
Sylb. Forte etiam substi- luo.

Ἐὰν εἰς τὸ ὑπογάστριον, ἐμπαθεῖς ἔσονται.

Ἐὰν εἰς τὸ κρυπτόν, ¹³ ἄπληστοι ἔσονται ὑπὸ τῆς συνουσίας.

Ἐὰν εἰς ¹⁴ τὸ Φυσικόν, ὁ μὲν ἀνὴρ ¹⁵ ἀρρενόγυνος ἔσται· ἡ δὲ γυνὴ τούναντίον.

Ἐὰν εἰς τὸν μηρὸν, πλούσιοι ἔσονται.

Ἐὰν εἰς τὰ γόνατα, λήψεται γυναῖκα πλουσίαν.
Ἡ δὲ γυνὴ, εἰ μὲν εἰς τὸ δεξιὸν γόνυ, ἀγαθὴ ἔσται· εἰ δὲ εἰς τὸ ἀριστερόν, πολύτεκνος ἔσται.

Ἐὰν

Si in hypogastrio, morbi di erunt.

Si in occulto, intemperantes erunt in re venerea.

Si in genitali, vir quidem erit marium procreator: Mulier autem contra.

Si in femore, diuites erunt.

Si in genibus, (vir) acquirat uxorem divitem: Mulier autem, si in dextro genu, proba erit; sed si in sinistro, multae prolis genitrix erit.

13. Ἄπληστοι) Supra p. 502. ἀκρόρετος ἔσται τῆς συνουσίας.

14. Τὸ φυσικόν) Scil. τὰ φυσικὰ μέρη, per elegantem ἐφημισμὸν et castam σεμνολογίαν, partes genitales, praefertim sequioris sexus, venuste appellantur, inprimis a poetis, ut vel maxime ex

Euripide, Oppiano, Anthologia et aliis patet; unde et *Venus physica*, in Inscriptione veteri, apud magnam Reinesium, qui ibi plura scitu digna de hac pudica σεμνολογίᾳ, adnotavit. †

15. Ἀρρενόγυνος) Alii ἀρρενόγονος, alterum melius. †

Ἐὰν εἰς τὸν ἀσράγαλον, ὁ ἀνὴρ ¹⁶ (τὴν γυναῖκα)
¹⁷ ἀπρόσωπον ¹⁸ ποιῇ ἀπὸ τῆς χιτωνίας· ἡ δὲ γυνή,
 τὸν ἄνδρα ἀπὸ τῆς ἐξουσίας.

Εἰ δὲ εἰς τοὺς πόδας ἔχουσιν ἐλαίαν, πολύτεκνοι
 ἔσονται.

Σημείωσα οὖν τὸ ἐπὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· ἐὰν
 ἡ ἢ ἐλαία εἰς τὰ δεξιά ¹⁹ μέρη, πλούσιοι καὶ ἀγα-
 θοὶ πάντων γενήσονται· εἰ δὲ εἰς τὰ εὐώνυμα, ἐμπα-
 θεῖς καὶ πτωχοὶ ἔσονται.

Si in calcaneo, vir (uxorem) tunica spolia-
 tam faciet, vt et mulier maritum auctoritate.

Sed si in pedibus naeuum habeant, mul-
 torum liberorum parentes erunt.

Obserua itaque in viris et mulieribus. Si
 naeuus sit in partibus dextris, diuites et probi
 omnino fient: Si vero in sinistris, morbofi et
 inopes erunt.

16. (Τὴν γυναῖκα) Inclusa
 defunt in exemplari. Sylb.

18. Ποιῇ) Rom. editio
 habet ποιῇ.

17. Ἀπρόσωπον) Hoc pro-
 bat etiam Petreii versio: qui
*ngueum mas in pedis talo ge-
 stitat, uxori vestium usum,
 femina vero viri potestatem
 intercipient.* Sed conuenien-
 tius fortasse contrarium εὐ-
 πρόσωπον: hoc sensu; *vir mu-
 lieri decentiorem e vestitu con-
 ciliabit speciem.* Sylb. Porro
 τῆς χιτωνίας, nullibi me le-
 gere memini, pro χιτῶνιου
 vsurpatum.

19. Μέρη) Partes potissi-
 mum auctores respexere, in
 quibus naevi deprehensi, et
 ex iis diuinati sunt, multa
 etiam de harmonia docue-
 runt, qua maculae in faciei
 partibus occurrentes in aliis
 cum iis conspirantibus mem-
 bris rursus conspicerentur,
 de quibus fusius Ellsholzius
 in Anthropometria egit.

INDEX I

SCRIPTORVM QVI IN NOTIS LAVDANTVR

A.		Autor Hierosolymae liberatae,	
			144
A benzoar	238		
Achmes,	390. 475. 478. 479.		
	487. 488. 493		
Aetuaris,	37. 64. 65		
Aetius,	64. 494		
Alexander ab Alexandro,	123.		
	124. 125. 134. 142. 146. 150.		
	151. 196. 212. 480. 482. 483.		
	484		
Alexander Aphrodisaeus,	497		
Alexander Trallianus,	58. 64		
Ammonius,	33. 233		
Anacreon,	145. 146. 149. 157		
Anatolius,	390		
Anthologia,	453. 507		
Arctaeus,	64. 140		
Aristaenetus,	463		
Aristophanes,	221. 301		
Aristoteles,	5. 6. 7. 8. 19. 24.		
	28. 30. 43. 44. 46. 47. 48. 49.		
	53. 55. 56. 59. 61. 63. 66. 72.		
	73. 74. 75. 76. 79. 83. 84.		
	85. 87. 88. 89. 91. 92. 93. 94.		
	96. 97. 101. 102. 103. 108.		
	109. 120. 121. 122. 123. 124.		
	128. 131. 133. 136. 138. 143.		
	144. 145. 150. 158. 171. 172.		
	173. 177. 178. 183. 184. 190.		
	201. 235. 239. 248. 251. 257.		
	270. 271. 278. 280. 294. 295.		
	351. 371. 372. 375. 393. 412.		
	479		
Arrianus,	7		
Artemidorus,	452. 453. 464. 467.		
	471. 475. 479. 483. 487. 493		
Atheneus,	58. 223. 471. 505		
Augustinus,	451		
Auerroes,	4. 11. 14. 16. 22. 23.		
	27. 30. 31. 32. 44. 46. 47. 48.		
	49. 50. 55. 56. 57. 60. 62. 65.		
	66. 68. 71. 74. 76. 79. 81. 84.		
	85. 86. 87. 88. 89. 91. 93. 99.		
	101. 103. 105. 107. 108. 109.		
	112. 114. 116. 119. 123. 126.		
	127. 128. 129. 133. 134. 135.		
	138. 141. 152. 153		
		B.	
		Basilus M.	502
		Blaesius, Gerh.	103
		Bochartus,	84
		Boehmerus, Ge. Rud.	59
		Bosius, I. Iac.	344
		Bulenger,	451. 461. 471. 485.
			487
		C.	
		Camerarius,	304
		Carpenterius,	301
		Casaubonus,	257. 461. 467
		Catullus,	250. 469
		Cedrenus,	469
		Celsus,	82. 131. 178.
		Cerda, de la,	454
		Cicero,	21. 28. 63. 71. 75. 112.
			142. 143. 149. 202. 218. 219.
			222. 226. 229. 234. 245. 248.
			252. 253. 284. 323. 325. 421.
			424. 461
		Claudianus,	329
		Clemens Alexandrinus,	199. 210.
			214. 218. 253. 256. 422. 423
		Coelius,	451. 460
		Cornelius Nepos,	229
		D.	
		Delrio,	451
		Diogenes Laertius,	3
		Diemerbroeck,	103
		Dioscorides,	218
		Douglaeus,	454
		E.	
		Elsholtzius,	508
		Erotianus,	39. 106. 289
		Erymologium,	95. 97
		Euagrius,	126
		Euripades,	507
		Eustathius,	399
		F.	
		Fabricius,	452. 460. 461
		Festus,	43
		Fische-	

INDEX I

Fischerus, Ioh. Fr.	145. 146. 157.	Iustinus Martyr.	451. 468
	223. 257 366	Iuuenalis,	453. 503
Foefius,	471		K.
Follinus, Herm.	8. 9. 21. 25.	Kraufius, Carl Christi,	131
	26. 28. 30. 35. 37. 38. 39. 45.		L.
	46. 48. 49. 51. 53. 54. 79. 80.	Lacuna,	147
	82. 83. 84. 85. 86. 87. 91. 95.	Lauaterus.	4. 307
	97. 98. 99. 100. 102. 104. 108.	Lucas, Euangelista,	217. 327
	110. 111. 113. 114. 117. 118.	Acta	197
	119. 120. 122. 123. 124. 128.	Lucretius,	13. 62
	130. 131. 132. 137. 139. 141.		M.
	147. 148. 149. 155. 156. 157.	Magius,	451
	158. 159. 160. 161. 162	Marcellus Empiricus,	218
Funccius, Christ. Beni.	307	Martialis,	250
	G.	Matthaeus, Euang.	34. 223
Galenus, 5. 6. 45. 59. 77. 82.		Matthiolus,	218
	89. 90. 102. 106. 115. 118.	Maximus Tyrius,	301
	141. 145. 154. 178. 179. 203.	Mencelius, Fr. Guil.	270
	230. 243. 245. 270. 368. 485	Menz, Fr.	222
Gaulminus,	451	Mercurialis, Hier.	314
Georgius Monachus,	468	Meursius, 362. 390. 433. 447.	
Gesnerus, Contr. 84. 92. 120.			461. 468. 493. 503
	134. 146. 159. 397. 403	Moschopulus,	503
Glossae veteres,	170. 309. 451	Mythographi,	452
Glossae graecolatinae,	390. 503		N.
Gorraeus, 27. 39. 44. 492. 495			
	497	Naaldwyck,	304
Grunerus, Christi. Godof.	65	Nicetas,	503
Gruterus,	314		O.
Guthberlethus	451	Oribasius,	64
	H.	Oppianus,	507
Hesychius, 59. 102. 120. 170.		Ouidius, 35. 47. 51. 52. 63. 197.	
	287. 309. 391. 447		228. 329
Hippocrates, 9. 10. 13. 23. 24.			P.
	26. 27. 29. 60. 61. 64. 71. 72.	Patres Apostolici,	415
	104. 123. 136. 139. 172. 193.	Paulus Aegineta,	64. 117
	200. 204. 207. 209. 211. 220.	Paulus, Apostolus,	197
	224. 225. 231. 236. 247. 249.	Pausanias,	314
	260. 261. 268. 412. 447. 471.	Perottus,	51. 80
	505	Perfius,	236. 263. 472
Hoffmannus, Casp. 6. 102. 179		Petronius,	454
Homerus, 36. 37. 44. 77. 137.		Peucerus,	20. 21. 280. 485
	180. 181. 187. 202. 226. 244.	Platner, Ern.	61
	255. 286. 336. 340. 352. 354.	Plato,	5. 12. 196. 227. 366
	357. 371. 417. 469	Plautus,	58. 84. 460. 472
Horatius, 11. 58. 170. 171. 323.		Plinius, 28. 77. 78. 84. 87. 197.	
	456		199. 218. 235. 237. 246. 496
	I.	Plu-	
Inscriptions antiquae etc.	314		
Isidorus,	451. 468. 472		

INDEX I

Plutarchus,	234. 323	Stephanus, Henr.	470
Pollux, 46. 77. 124. 447. 452.	482	Stobaens,	4. 5. 6. 7. 8
Polydeucus,	470	Strabo,	172. 316
Porta, Fref. a,	92. 147. 149	Suetonius,	235. 299
Possinus,	451	Suidas,	5. 59. 270. 287. 460
Porterus,	454	Syneſius,	301
Ptolemaeus,	28. 181		
	Q.	T.	
Quintilianus, 210. 218. 226.	254	Terentius,	28. 42
	R.	Thebeſius,	302
Reineſius,	314. 507	Theophrastus, 26. 55. 94. 113.	306
Rufus [Ephesus, 37. 42. 45. 82.		Theocritus, 225. 228. 451. 461.	472
89. 96. 99. 101. 105. 109.		Theodoretus,	301
118. 125. 130. 452		Tibullus,	13. 63. 197
	S.	Trillerus,	131
Salluſtius,	28. 208		
Salomo, in prou.	239. 308	V.	
Sanchez, Fr. 4. 5. 6. 8. 9. 11.	15. 16. 17	Valerius Flaccus,	433
Schurigius,	103	Varro,	191. 469
Seneca, Philoſophus, 35. 53.		Velleius Patereculus,	28
54. 57. 64. 73. 74. 106. 113.		Virgilius, 125. 135. 150. 197.	
125. 141. 142. 143. 176. 211.		211. 213. 225. 301. 451. 469	
276. 285. 293. 461		Vitruvius,	102. 172. 410
Seneca, Tragicus, 63. 198. 472		Voiage de d ^r Italie,	314
Septuaginta Interpp. 67. 221. 251		Voffius,	4. 126
Sidonius Apollinaris,	301	Virſinus,	454
Sophocles,	198. 315. 329		
Sponius,	314	W.	
		Winslow,	115
		X.	
		Xenophon,	7. 177

==

INDEX II

VERBORVM ET FORMVLARVM MEMORABILIVM.

A.

Ἀβρυνταί, καλλωπ.	366	Ἀναπαύσεις	476
Ἀγαθοεργὸς ἀνὴρ	266	Ἀνάσιλλον, pro ἀνέστυλον	82
Ἀγκ. λη	494	Ἀνατέλλων pro ἀνάσιλλον	152
Ἀγριόβουλος ἀνὴρ	230	Ἀνδρογυνοὶ φύσει	423
Ἀγρυπνεῖν εἰς τὰ δεινὰ	331	Ἀνδρογόνου σημεῖα	440
Ἀδιαγλύφα ὦτα	240	Ἀνδρογόνων γένη δύο	446
Ἀδρᾶ νοήματα	350	Ἀντικνήμιον ἀλλόμενον	494
Ἀδρανεῖς ματοὶ	270	Ἀντίκοilon τοῦ πεδός	310
Ἀειμνήμονες	57	Ἀνυσικὸς 153 idem τελεσικὸς	153
Ἀθέμιτοι	355	Ἀπαγορευκὸς ταῖς κινήσεσι	51
Ἀθέμιτα ἔργα	328	Ἀπαγορευτέοι	362
Ἀθέμιτα ἐργαζέσθαι	327	Ἀπᾶδοντα τῆς ἡλικίας σημεῖα	318
Ἀθέμιτοι μίξεις	328	Ἀπᾶνθρωπον φρόνημα	210
Ἀθυρον σῶμα	447	Ἀπηνῆς φωνή	434
Ἀιλοῦρων πρόσωπον	126	Ἀπλανῆς μαντεία	317
Ἀκακα ἦδη	228	Ἀπλευροὶ	100
Ἀκαμπὲς ἤχεϊν	430	Ἀπλευρον εἴθεος	86
Ἀκλινεῖς τράχηλοι	262	Ἀπλευρότερα	76
Ἀκρασία γλώττης	242	Ἀπλοικοί	182
Ἀκρογένειοι, εὐψυχοί	149	Ἀπεψυγμένοι	140
Ἀκροστήθιον	102	Ἀποκεφαλίζεται	504
Ἀκρουλοὶ τρίχες	151	Ἀπροΐδης	378
Ἀκρώμιον ἀλλόμενον	477	Ἀπρόσωπος ἀπὸ χιτῶνίας	508
Ἀκρῶμος	490	Ἀρῆρα χειρῶν καὶ ποδῶν	285. 298
Ἀκρωτήρια σώματος	27. 36	Ἀρῆρῶδες καὶ νευρῶδες	83
Ἄλαλοι	214	Ἀρῆρῶδεις ἀγκῶνες	389
Ἀλαμπὲς ὄμμα	48	Ἀριμανίες ἰεὺ ἀρειμανίες	354
Ἄλλ' ἢ nisi 69 ἥς οὐκ ἄλλω τινι	446	Ἀρκτικοί	410
ἄλλ' ἢ μόνοις οἷς εἶρ.	446	Ἀρπαστικοί	156
Ἄλλο πρόσταλλον ἄνδρα	192. 419	Ἀρβιενόγυνος ἀνὴρ	507
Ἄλματι κινεῖσθαι	290	Ἀρρενωπὸς et θηλύμορφος sibi inui-	
Ἀλματίας ἐστὶ	440	cem opponuntur	375
Ἄλυσ χειρῶν	394	Ἀρτύουσι κακὸν τι	235
Ἀμαρύσσον ὄμμα	443	Ἀρτύειν τινὶ δόλον	364
Ἀμειδὲς πρόσωπον	405	Ἀρτύειν τινὶ δόλον	321
Ἀμείλικτον μῆνιν	339	Ἀσθματία	428
Ἀμέριμνος ἀνὴρ	189	Ἀσκαρδᾶμυκτοὶ ὀφθαλμοὶ	235. 364
Ἀμφιλαφεῖς τρίχες	420	Ἀσασία κεφαλῆς	425
Ἀμφιλαφῆς σὰρξ	386	Ἀσύμμετροι, πανοῦργοι	165
Ἀμφιλαφὲς λαγυρᾶ σαρκὶ σέρνον	386	Ἀσυμπάθεια	386
Ἀναθρῶσκειν :	292	Ἀταις ἱλαύνειν παντοίαις	327
Ἀναισθητοῦ σημεῖα	43. 286. 436	Ἀτενὲς μέτωπον	135
Ἀνάλκιδες τὴν ψυχὴν	332 κατὰ	Ἀτρεκὲς pro ἐντρεχὲς	174
τοὺς λαγῶνους	337	Ἀφροδίσιοι ὀφθαλμοὶ	417
		Ἀφροσύνη pro εὐφροσύνη	476
		Ἀχρεοὶ γραφαί	448

INDEX II

B.		Δείγμα, indicium	327
Βαδίσεις δίδται 52.	νωθετέρω 425	Δειλίφθονοι pro φιλόφθονοι 210.	338
Βαδίσμας gressus	423	Δειμαλίοι	91
Βαθυγνώμων	425	Δέδορκε πλατὺ, 326	sic ἐκδέδορκε
Βάλανος, mascul. gen.	490	λεπτὸν	326
Βαρίτονον φωνεῖν	158-159	Δεδορκότες δεινὸν	364
Βλίμμα, vultus	423	Δεδορκόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς	428
Βληχῶδης ἡχὴ	252. 429	Δεδορκὼς τοῖς ὀφθαλμοῖς	244
Βληχῶδης φωνή	198	Διὰ χρένου, et συνεχῶς sibi op-	
Βοητὴς, clamator	330	ponuntur	288
Βοροὶ καὶ γαστρίμαργοι	386	Διαβαῖνον μέγαλα	83
Βορὴς, vorax	102. 103. 398	Διακαεῖς ὀφθαλμοὶ	415
Βραδυβάμων	153	Διαξυσμένος τὸ πρόσωπον	53
Βραδυκίνητος	203. 332. 442	Διατροφοὶ ὀφθαλμοὶ	364
Βραχυβάμων	152	Διαφαίνεσθαι, perspicui	324
Βρηχὼς pro βρύχως	470	Διάφορον, τὸ, id quod interest	
Βριαροὶ μυκτῆρες	242	seu referi	337
Βρύχου σπίνδυλοι	396	Δικαίτης	253. 430
Γ.		Δικέρυφος γένος	257
Γαλαγκλῦνες	56. 154	Δονεῖται τὰ ὄμματα	290
Γαληνὴς pro Γαληνὸν seu ἀπενὴς	135	Δοτικὸν καὶ ἐλεύθερον,	84
Γαγγὰς προσώπου ἡθὺς, vultus lae-	436	δρατῆς seu δράτης	424
tus seu hilaris	436	Δυσάνιοι	149
Γένειον, mentum	256	Δυσάνιον ἡθὺς	31
Γένος, mentum	257	Δύσβουλοι	329
Γεννάδων ἵππων	304	Δυσθυμικοὶ	159
Γηραιὸν εἶδος	322	Δυσκατάπαυστοι	332
Γλαφυροὶ τὰ εἶδη	60	Δυσπαραιρετότεροι	74
Γλυκίσυμοι	361	E.	
Γλυκύνους	232	Ἐγκληματικὸς	486
Γλώσσα γλῆαν ἰνδρᾶ	186	Ἐγκλίσεις τῆς κεφαλῆς	51
Γλώσσα γλῶς ἀνδρῆ	414	Ἐγκοιλοὶ ὀφθαλμοὶ	80
Γοερὰ φωνή	430	Ἐγκοιλον δινα ἔχοντες	122
Γονάτα ἔσω γέροντες, idem ac γο-	275. 382	Ἐγκοτοὶ εἰσι	339
νύκροτοι	275. 382	Ἐγκεκραγὼς φωνεῖν	160
Γονύκροτοι κίναϊδοι	94	Ἐγκρατεῖς ἀμοπλάτχι	299
Γονύκροτος	51. 77. 440	Ἐγκρατὴ ἀκρωτήρια, 27. 54	idem
Γοργὸν βλέπων ὀφθαλμὸς	354	ἰσχυρὰ	30. 36
Γυπῶδες	60	Ἐγκυρτος μικρὸν	47
Δ.		Ἐγρήγορος, vigilans	405
Δαιμονίζεσθαι	277	Ἐγχειριστὴς	424
Δαιμονιὰ κακότης	236	Ei cum subiuncti modi verbo,	
Δακτυλὰ, τὰ, et οἱ δακτύλοι	91	192 εἰ μὴ ἄρα, nisi forte	263
Δάκτυλος, pro δακτύλιος, unus,	491	Εἶδη γλαφυροὶ, τὰ	60
podez	491	Εἶδη προπετεῖς, τὰ	56
Δασόφρυνες	421	Εἰδωλόθυτοι μίξεις	197
Δασυπύγων	299	Εἰρωνος σημεῖα f. εἶδος	59. 442
Δασὺς τῇ ὑπῆχῃ	300	Εἰσμανθάνειν pro ἐκμανθάνειν	171
		Ἐκθρόσκειν	350
		Ἐκκλινεῖς τρίχας	81
		Ἐκκοπή γάμων	459
		K k	Ἐκκρεμεῖς

INDEX II

Ἐκκρεμαῖς γατέρες	385	Ἐπίκλοπα νοήματα	182. 410
Ἐκκρεμαῖς ματοῖ	386	Ἐπίκλοποι τὰ ἤδη	424
Ἐκποιηθέντα, edita	315	Ἐπικεκυφὸς τρέχων	263. 394
Ἐκστασις ἢ περὶ τὰ ἀφραδίαια	67	Ἐπίλευκοί κέγχροι	213
Ἐκφευγῆς κακῶν	453	Ἐπίνοτοι	506
Ἐκφοβοὶ γιγνόμενοι	151	Ἐπίπεδοι ὀφθαλμοὶ	372
Ἐκφοίνισσονται τοὺς ὀφθαλμοὺς sic Rom. et Sylb. editt. ἐπιφοινίσ- σονται nostra	144	Ἐπιπρέπεια, optima et expeditis- sima physiognomoniae signa dat	69. 369
Ἐκὼν ἀέκοντι γε θυμῷ	316	Ἐπιπυρρὸς τὸ σῶμα	47
Ἐλαῖαι, oliuae	416	Ἐπιρρύσσειν τοὺς πόδας	441
Ἐλαῖαι, naevi oleacei	501	Ἐπισαλεύοντες ὤμοις	154
Ἐμβοθρευόμενον εἶμα	400	Ἐπισκύνιον oculis incumbens, quid significet	226. 355. 356
Ἐμβοθρον εἶμα	252	Ἐπισπερχὲς τρίχωμα	138
Ἐμβρόντητοι	329	Ἐπισπερχὲς προσώπου ἡδὸς et ἀγα- θὸν opposit.	141
Ἐμψυχὸς ἐνωχία	474	Ἐπιστένειν	427
Ἐν δώροις πείθεσθαι	233	Ἐπιτελετικοί, 165 iidem ἀνυσι- κοί	153
Ἐναντιόβουλος	292	Ἐπιτριπτὸς ἀνὴρ	231
Ἐναυγέστερα σημεῖα τίνα	166	Ἐπιτυχία, assequutio	456
Ἐνδύμοις ἀποδημία	458	Ἐπιφλεγὲς χρῶμα	141
Ἐνδιελλάττειν τὰ σημεῖα	18	Ἐπιφοινίσσεται τὸ πρόσωπον	143
Ἐνθερμοί	57	Ἐπιφοινίσσον πρόσωπον	142
Ἐνθερμός, διάνοια	28	Ἐπιφοινίσσουσαι γυναῖκες	143
Ἐνιδρῖσαι τοῖς γράμμασι	314	Ἐπιφωρᾶσθαι	425
Ἐνιδρυται αὐτῷ	176	Ἐπιχαιρεκάκοι	389
Ἐννοητικοί cogitabundi	158	Ἐπωμίδες	109
Ἐντεταραγμένοι ὀφθαλμοὶ	146	Ἐρανίσσασθαι ἐξ ἄλλων	313
Ἐντραχίσκτον	174	Ἐργάται δόλων	306
Ἐντρομα κρίζειν	290	Ἐρῶδημα, rubor	288
Ἐνωχροί	140. 147	Ἐταιρίστριαι γυναῖκες	307
Ἐξεικασμένα τρόποις	323	Ἐτεροχροία	195
Ἐξηχεῖν, infinire	277	Ἐτερύχρσα νέφη	327
Ἐξεσηκότες ὑπ' ἐργῆς	144	Εὐ φίντες, οἱ	129
Ἐξίτηλος, exilis	268. 389	Εὐαγεῖς ὀφθαλμοὶ	349
Ἐξοδιατμοὶ	481	Εὐαγ-γία σώματος	165
Ἐξοφθαλμοὶ	131	Εὐαισθησία	180. 187
Ἐπανασαλεύοντες τοῖς ὤμοις	154	Εὐαρμότως ἔχειν	135
Ἐπανασκίσεις βίου	455	Εὐζωνὸς ἀνὴρ	384
Ἐπαυξήσει τοῖς μεταφρένοις	271	Εὐήλικες, bella statura seu proce- ritate praediti	181
Ἐπαύξειν, pro ὑποζειν	400	Εὐθυγύνειος	293
Ἐπαυχένιοι σπύνδυλοι, 260 rectius Ἐπαυχένιοι	392	Εὐθυεπεῖς	355
Ἐπίλευσις ἰχθυοῦ	462	Εὐθυλογία	218
Ἐπεσβόλοι	399	Εὐλαμπὲς φθίγγομενος	430
Ἐπίγρυπον	120	Εὐλογημένος ἔσται	504
Ἐπιδιαφθορά	491	Εὐμείδες πρόσωπον	405
Ἐπιζέουσα ἰσγῇ	240	Εὐνωτὸν μετάφρενον	83
Ἐπιθρήσκοντα μέλη	440	Εὐξέος ἀνὴρ 272 pro eadem εὐξω- νec	384
Ἐπικαίροτατος τόπος	266		
Ἐπικαταβαίνει εἰς	420		
Ἐπικλάζοντα φωνή	440		
Ἐπίκλοπα ἤδη	208. 336		
			Εὐεφθαλ-

INDEX II

Εὐφθαλμοὶ οἱ Ἕλληνες	413	Ἰλλώπτοντες	366
Εὐπαγὴς τράχηλος	391	Ἰοβόλος κανθός	464
Εὐπηξία	394	Ἰσχίμ σαρκώδη	86
Εὐπλευρος	54. 100	Ἰσχίον pro ἐπισκυνίον	38
Εὐπλοία, pro εὐπλοία	477	Ἰταμὸν βλέπειν	290. 440
Εὐπραξία, agilitas, 389	pro eo-	Ἰτυς μέλκινα	342
dem δεύτης	267	Ἰτυες αἰόλοι	346
Εὐρωτοὶ τὰς ψυχὰς	93	Ἰωδεῖς	305
Εὐσαρκος σαρκεὶ ὑγρῇ	441		
Εὐσημος et ἀσαφὴς opposit.	22	Κ.	
Εὐσταθεῖς, constantes	223	Κακέκτος ἀνὴρ	272
Εὐσταθὲς βλέμμα	442	Κακοηχέστερα ἤχη	252. 429
Εὐστροφον βαίνειν	442	Κακοθελεῖς	267. 389
Εὐσόμετρος τῷ σχήματι	291	Κακίσθυμοι ἄνδρες	251
Εὐτελεσικὸν	153	Κακομηχανία	185
Εὐτραφεῖς μύθοι	285. 436	Κακοποδία γενήσεται	503
Εὐφειγγεῖς ὀφθαλμοὶ	223	Κακορέκτης	425
Εὐφύιας σημεῖον	24	Κακοφραδεῖς	329
Εὐφροῦς σημεῖα	40. 285. 435	Καλοκαιρία	492
Ἐφρυβριτοῦ σημεῖα	302	Καρπου ἁλσις	479. 480
Ἐχῶσι μεγέθους εὐ	350	Κατακτῆμιά ἐστιν αὐτοῖς, in animo	
		habent, animo agitant,	328
		Κατακεκλασμένα ὄμματα	50
Z.		Κατακλῶσι σφᾶς αὐτοῦς	426
Ζωνοὶ pro εὐζωνοὶ seu εὐξοοὶ	97	Κατατεταμέναι φλέβες	142
		Κατηρεφὲς μέτωπον	403
H.		Κατιλλαίνειν seu κατιλλώπτειν	156
Ἦγουν seu, scilicet: declarat. si		Κατωφερὲς μέτωπον	188
gnif.	463	Καχῆ ποπτοὶ	396
Ἠδέους ἰδεῖν, iucunda visu	90	Κεύχροι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς	207. 213
Ἠθὴ τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἑμφαινο-		Κευχρωτὰ ὄμματα	215
μνα, vultus consuetus, seu		Κευχρωτὰ ὀφθαλμῶν εἶδη	342
consuetus faciei habitus,	21.	Κενεόφρονες	329
12. 13 idem σχήματα,	29	Κερδαῖοι, quæstui dediti	182
eadem copulata	50	Κερδαλέωτες ἀνὴρ	201
Ἠχὴ βληχώδης	252	Κερδαλέωτεροι	330. 337
Ἠχὴ κακοηχὴς	429	Κίνημα βραχὺ	292
		Κλαγγηδὸν ἐκβοῶντες	254
Θ.		Κλαγγηδὸν φέγγεσθαι	430
Θεόπεμπτος μαντεία	317	Κεκλητμένα ὄμματα	50. 51
Θερμὸν βούλοι	192. 420. 424	Κλεπτίσται χειρὲς	390
Θερμαυρία καὶ παντολμία	354	Κλεπτοσύνη	390
Θηλ γονοὶ	57	Κλεψοσύνη	238
Θηλυδρία	382	Κλῆπα, furem	346
Θηλ μορφὸν ζῶον	85. 376	Κοιλίφθαλμοὶ	131
Θραυὸς εἰς γλῶσσαν	369	Κολοβοὶ πόδες	278. 379
Θρησκῶν ἄνω	442	Κολοβοτράχηλοι	392
Θυμώδους σημεῖα	53. 298	Κολοβώδεις δάκτυλοι	277
Θῶπες τῶν ἐν δυνάμει	337	Κομῶντες γαστέρα	419
I.		Κοντοὶ δάκτυλοι, procul dubio	κυρ-
Ἰερογρῆμματα	452. 501	τοὶ	168. 169. 390
Ἰδυτενεῖς τρίχες	443	Κοτύλη coxendix seu femur	492
		Κουφόνους	182
		K k 2	Κου-

INDEX II

Κουφίναι	350. 396. 410	Μεγαλόνοες	242
Κράκτης vociferator, hic	210.	Μεγαλόνοι	423
κράτται	251. 399	Μεγαλουσία καὶ ἀνδρεία	218. 253
Κροτάφοι οἰδοῦσαι	272		346. 397
Κρότος γονάτων καὶ χειρῶν	290	Μεγαλόνοος	188
Κρυφίνοι 355. 356. et incontra-		Μεγαλορέκτης	425
ctε κρυφίνοσι	225	Μεγαλίχλωρον, seu μελίχλωρον χρῶ-	
Κύουσai κνήμαι	382	μα	185
Κυλοιδιῶν ἐξ ὕπνου	447	Μειδιῶντες ὀφθαλμοὶ	228. 358
Κύτιδες, velicac	127	Μελαινή χροῖα	145
Κυφὸς ἀνὴρ	272	Μελάνθριξ	53
		Μελανόμματα ζῷα	416
		Μελανόχρους	52
Λαβραγόρας	395	Μελίχλωροι	140
Λαγνεία	209	Μελίχλωρον χρῶμα	414
Λαγοὶ pro λαγωῖ	209	Μεταρσία νοεῖν	430
Λαγῶν inasc. gen.	489	Μεταρσία νοήματα	420
Λαλία, loquacitas	26. 27	Μετάρσιον ἱμπνεῖν	428
Λαλίστεροι	396	Μετατυποῦν εἰς	422
Λεοντεία pro λαγνεία	220	Μετάφρενον, quale ingenium no-	
Λεπτονεφέτερος	375	tet 105. 106. 107. 270. 386.	
Λεπτοκνημότερος	374		387
Λευκέρυθροι χροῖαι	24	Μήλα, malae	466
Λευκοχρως	300	Μήλης τοῦ ὀφθαλμοῦ	462
Λευκώματος βᾶμμα	158	Μήνιν ἀγρίαν ἔχειν	339
Λιγυρὰ κράζειν	290	Μηχανᾶσθαι κακόν τι	364
Λιπαρόμματοι	57	Μικρογένειοι	257
Λοξὸς τὴν κεφαλὴν	407	Μικρογένυες	396
Λοξέτης κεφαλῆς	179	Μικρογλυνφύρος	55
Λοφούρων πάθος	67	Μικρολόγου et κλέπτου affinitas	70
Λοχῶντες	356	Μικρομελὶς	55. 443
Λοχητικὸν καὶ ἐπίβουλον	371	Μικρόμματος	55. 443
		Μικροπρόσωπος	55. 443
		Μικρὸν pro πικρὸν	32. 87
Μαγγανεία καὶ φάρμακων	345	Μικροψυχος	55
Μάγουλον	503	Μνηστὴς, procus	473
Μακρὰ βαίνειν	153. 424	Μνωμένοι γάμους ἢ ἀρχὰς	422
Μακροβέμων	152. 153	Μοιχίδεια ἦδη	344
Μακρογένυες	396	Μυκτῆρες ἀναπεπταμένοι	124
Μαλὴ pro μασχάλη	487. 506	Μυλλὸν καὶ ἔμβροτον εἶμα	252
Μαλθακῶς βλέπειν	366	Μυρμηκίον	485
Μαντεύουσι pro σημάνουσι	317	Μυρμηκίζοντες ὄνυχες	500
Μαντεία pro μαντεῖα	170	Μαροπίνηροι qui et quae illorum	
Μαργοί, vt caprae	160	notae	294. 444
Μαρμαρυγὴ ὀφθαλμῶν	224. 353		
Μαρμακρύσσοντα ὄμματα	416	N.	
Ματαιολογία	398	Νέφος μετώπου	80. 81
Ματαιολόγησεν ἄνδρα	247	Νωθεῖς, ἀργοί	332
Ματαιόφρων	399	Νωθεῖρα βᾶδις	425
Μαχλοσύνη	393	Νωθεῖα	402
Μεγαλαυχία	400	Νωθεῖα	471. 499
Μεγάλυχος ἀνὴρ	259	Νωθερεπιθέτης	152. 153
		Νῶτον, τὸ	42

INDEX II

Ε.		Περιεχόμενα pro περιδεί	220
Ξενιτεύειν ἀπὸ χώρας ἐπὶ χώραν		Περιβλέψεις ὀφθαλμῶν	52
502. 503		Περιδινεῖσθαι ἐν ἑαυτῷ	365
Ο.		Περιδρομος τῆς κεφαλῆς	308
		Περίδρομος τῶν τριχῶν	54. 292.
Ὀδύρεται 135. 159 minus recte			442
ὀδυρεται		Περινεύειν	52
Οἰακίζουσιν κώτοδες		Περίγχοι	101
Οἰνωτοὶ ὀφθαλμοὶ μάργοι		Περίπλους κνήμης	94
Ὀλιγύβουλοι		Περίπληθεῖς σαρκὶ λαγαροῦ	181.
Ὀμιλεῖν πρὸς τινα			182. 409
Ὀνησιφόρος τέκνα		Περιποιεῖσθαι τινὶ κέρδος	314
Ὀρεῖται χροιαὶ		Περίπλοχος pro ἐπιπλόχος	86
Ὀρυβής		Περισσευομένη	77. 374
Ὀπισθομήριον		Περίχρημα	422
Ὀργητὴ, iracundi		Πικροῦ σημεῖα	52. 291. 441
Ὀρθοβουλία		Πιτυτὰ ἡδη	359
Οὔλος, cilius		Πλάττειν αὐτὸν εἰς	423
Οὐρὰ ὀφθαλμοῦ		Πλατύσαρκον σῆμα	270
Οὕτως, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν οὕτως		Πλέως καὶ παχὺς τρέχων	112
Π.		Πλημύρις	244. 427
Παιδερῆς		Πολυγυρία signum	470
Παιδικοὶς ἀρίσται		Πολυγνώμονες	182
Παιδοφθόροι		Πολυθεάμων	352
Παλίγχοι		Πολυμηχανία	185
180. 329. 408		Πολυπύκνος	506
Παλιμβουλία		Πολύτροπος ἀνὴρ	185. 414
250. 398		Πολύφαγος	504
Παλίμβουλος seu παλίμβουλος		Πολύφρονες ἄνδρες	222
pro eodem ἐναντιόβουλος		Ποταπή, qualis	243
292		Προβουλεύειν κακὰ	426
Παλινδρομεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν		Προγαστρος	182
423		Πρόγλωστος ἀνὴρ	265. 304
Παλιρῆδία et πλημμυρία		Πρόθεσις βίου, instituta vitae	170. 171. 317
244. 427		Προκαλεῖσθαι ἐφ' ἑαυτὸν, ad se pel-	
Παλμῶν significationes		licere	423
Πανεπίθυμοι		Προλάμπει, relucet	317
Παντοεπεῖς		Προπαλεῖς ὀφθαλμοὶ	373
Παντολμία		Προπήδησις ὀφθαλμῶν	221
Πάντολμος ἀνὴρ		Πρὸς ἀνδρὸς πανόργου, vafri ho-	
Παντολύγοι		minis iunt 383 sic 389 πρὸς	
Παντόμωρος 250 rectius πάνυ βορρὸς		ἀλκῆς νομίζει, fortis animi si-	
398		gnum esse statue	420
Παντορένται		Προσκοικῶς τι	14
355. 428		Προσεχέας ἀλλήλοις	182
Παραβλάπτει ὄντες		Προσεχέας ἀλλήλων	410
Παράμετρος δάκτυλος		Πρόσφασις συγνῆ	405
Παράχωρα pro παραφορὰ		Προσφεύγει τῇ σαρκὶ	377
Πάτη σπουδῇ ἐκπανεῖν		Προσώπων ἡδη v. ἡδη.	
Παχύπους		Πτερύχ	498
Παχύνειν seu παχύνειν		Πτερυγίς et φιλοτέχνης	229
Παχυσκελὴς			
436. 417			
Παχυτρέχων			
392			
Πέλονται, sunt			
210			
Πέλμα, vide τέλμα.			
Περίγης κεφαλῇ			
413			

INDEX II

Πτώκα ἄνδρα	417	Συμπεφραγμένα δάκτυλα 91. mi-	
Πτώστειν	354. 424	nus recte συμπεριπεφραγμένα	
Πυγή δεξιὰ	491		111
Πῦγα βρώδη ἔχειν	96	Συναλλοῖειν μορφήν	62
Πυρῶδη ὄμματα	416	Συνανύειν οὐδὲν	162
Πυρῶδεις ὀφθαλμοὶ	146	Συνδιατελοῦντα ἀλλήλοις	64. 65
		Συνελόντα εἰπεῖν	323
P.		Συνέχασθαι ὀργῇ	321
Ῥ' ἤχης pro Ῥάχως	490	Συννεφὲς μέτωπον	134
Ῥικνὰ ἰσχυρία	383	Συννέφης ἔξις	135
Ῥυσὸν μέτωπον	189. 289	Συνόφρυες	149. 194
Ῥυσὸν μέτωπον	439	Συντρέχει τὰ σημεῖα	394
Ῥυτιδῶδες	38	Συντυχίαι, casus	320
Ῥυτιδῶδη τῶν προσώπων	50	Σφᾶ pro αὐτοῦς	195
Ῥωμα' εὐόμενα	73	Σφυρὰ νευράδη	92
Ῥῶναι	304	Σχῆμα κινήσεως σύντονον	39
		Σχῆμα σώματος ὀρθιον	433
S.		Σχῆμα τι (τῷ) ὀρθῶς	47
Σαθρὸν φθίγγεσθαι	429	Σχηματίζειν ἑαυτὸν	421
Σαίνειν καὶ θωπεύειν	427	Σχολαία βαδίσαις	425
Σασηρότες ὀφθαλμοὶ	228. 357	Σχολαία κίνησις	289. 439
Σασηρὸς τὸ πρόσωπον	52	Σχολαία φωνή	442
Σηκοῖς ἱεροῖς ἐνιδρῶσαι	313	Σωτηρία ἀπὸ νόσου	476
Σκαίστης καὶ ἀσυμπαθεία	386		
Σκαρδαμύκται	156	T.	
Σκαρδαμυκτικὸν ὄμμα	49	Τάραχος ἐν ὀφθαλμοῖς	424
Σκληρότριχες	26	Ταρσὸς ἀλλόμενος	497
Σκυθρωπάζειν	229	Ταχυβάδιος	443
Σκυθρωπότης	230	Ταχυβάμων	153
Σταθερὰ νοήματα	193	Ταχ' ἐργοί	225. 355
Στάσις pro τάσις	394	Ταχ' ὤμων	443
Στενόποδες 306. at pro στενόποδες		Τέλμα ποδὸς ἀλλόμενον perperam	
ὄρνιθες 92 et 308. alibi legitur		pro πέλμα	493
σευανόποδες		Τετανύθριξ	297. 446
Στενοπροσωπότερον	76	Τεῦχος μέγα ἔχειν 103. pro eo-	
Στηθία pro τήθη	105	dem alibi κύτος.	
Στίλβοντες ὀφθαλμοὶ	417	Τοῖνον, in principio periodi	375
Στιλπνοὶ ὀφθαλμοὶ	147	Τολμηταί	203. 332
Στρεφνοὶ pro στρυφνοὶ	299	Τομίαι εὐνοῦχοι	376
Στρογγυλοπρόσωπος	48. 299	Τόνον (τὸν) ἀνίησι	33
Συγγενὲς φύσις	306	Τετριχῶσθαι θριξὶ μαλακῶς	190
Συγκεκασθαι τῷ σώματι	38	Τραχυλίγος	225
Συγκροτεῖν τὰς χεῖρας	291	Τριχῶματιον μαλακὸν	38
Συγχειλία	116. 397	Τροχοὶ τῶν κορῶν	195. 326
Συμβολή τῶν ὁμοπλατῶν	391	iidem κύκλοι 196. 198.	327
Συμπαθῆ ἀλλήλοις	64	Τύποι μόνῃ γραμμῇ εἰκασμένοι, de-	
Συμπαθεῖν ἀλλήλοις	62	lineationes	448
Συμπεριπεφραγμένα vife συμπε-		Τύπος ὕλου τοῦ σώματος	22
φραγμένα		Τυρεῖν ἀπατῆν	176
Συμφανὲς et καταφανὲς pro eodem		Τυρεῖν δόλον	321
63. 65. 82		Τυρεῖν κακὸν τι	356. 357

INDEX II

Τ.		Φθογγὴν ἀφίεναι	432
'γγρὸν βλέπειν	290	Φιλάνδριοι pro φίλανδροι	307
'γγρομίλεια	272. 384	Φιλική χεῖρις	316
"γγν, (τὰ περὶ τὴν)	75	Φίλοι, δίκης, amantes iuris	326
'τπανοίγεσθαι, seu ἐπανοίγεσθαι	361	Φιλογέλωντες	323
'τπαυχένιοι σπόνδυλοι	392	Φιλογύναιοι	57. 210. 338
'τπίρινοι	289. 439	Φιλοῦθρες	272. 384
'τπερλοφίας αὐχὴν	261	Φιλοκίβοι	56. 221. 338. 443
'τπίρυθρα τέρνα	415	Φιλοκύνος	210. 338
'τπνηλοὶ ἄνδρες	236	Φιλοκῶμος	210. 294. 443
'τπνῶδες πρόσωπον	55	Φιλαλοιδώρου σημεῖα	56. 299
'τποβρυχᾶσθαι	428	Φιλόοινος, al. φίλοινος	294
'τποβρύχειν	245	Φιλοπαῖται	323
'τπογλωσσότεροι	257	Φιλοπόται	210. 338
'τποκοιλότερος	80	Φιλορχησῆς	443
'τπόκομψον βλέμμα	452	Φιλοτέχνην ἄνδρα	229
'τποκρύπτειν τὸν νοῦν	225	Φιλοτεχνεῖν	358
'τπόμακρον ἱκανῶς	46	Φλογοειδὲς χρῶμα	141. 414
'τπονοητής, suspiciosus	331	Φριξὰί τρίχες	82. 150. 151
'τπονοούμενος πᾶσι omnia habens		Φυσικὸν (τὸ) sc. ἄρθρον	507
fuspecta	254	Φυσιогνωμονεῖν	8. 12. 13. 21
'τπόπλεως ἐρυθμήματος	288. 438	Φυσιогνώμονες	8. 18. 19
'τποπτευτής	417	Φυσιогνωμονία	20
"τποπτος	322. 430	Φωνή	258
'τπόσαθρον φθέγγεσθαι	255. 431	Χ.	
'τποτετράγωνον	397	Χαλαρὰ χεῖλη	258
'τποτρέμειν	394	Χαροποι ὀφθαλμοὶ, in leone et aquila animosū	145. 146
'τπότρομοι ὀφθαλμοὶ	204. 333	Χείρακρα	388
'τποφοινίσσοντες ὀφθαλμοὶ	236. 415	Χειροῦθειαν προσδέχεσθαι	73
'τποφοινίσσαν τὴν χροίαν	293. 443	Χηρία, viduitas	457
'τποχαίρειν ἐς τὸ κακὸν	267	Χθμαλὸν μέτωπον	187
'τποχαυνὸς	394	Χιτωνία, vestitus	508
'τπόχλωρος χροία	184. 414	Χολῶδες γλαυκὸν	237
"τπτιος τῷ σχήματι	55	Χρῶα et χροία color	23. 237
'τπωχρον πρόσωπον	39	Χρόνου (δία) per temporum interualla, opposit. συνεχῶς	438
"τφαιμόν χρῶμα	48	Χρωτὸς λεῖου	24.
"τφαιμός καὶ θερμὸς	24	Χυδαῖότερα ἤδη	251. 252
'τφauχενεῖν	426	Ψ.	
'τῶδεις καὶ μιαινοὶ	378	Ψεδνότης	418
Φ.		Ψηφίδες ὀφθαλμῶν	207. 336
Φάγοι, voratores	506	Ψῆαι, lumbi	505
Φανταστῆς	238	Ω.	
Φαρμακεῖς, venefici	349	Ὡμοπλάται πλατεῖται	36
Φαρμακοὶ	221	Ὡς τὸ πολὺ, plerumque	382
Φαρμακῶδεις ἄνθρωποι	344. 345	"Ὡσπερ pro ὥστε, ita ut	382
Φειδόμενος τῶν κακῶν οὐδὲν	230	Ὡχρόματοι	146
Φευκτός ἀνὴρ	425		
Φεῦξις ἀηδίας	476		
Φέγμα ἰόντες ἐνέστιθιν	430		

I N D E X I I I

R E R V M M E M O R A B I L I V M.

A.

Acerbi et asperi animi signa 52
291. 441
Adamantius, physiognomonica
sua unde collegerit 313
Aduncus, natus quid significet
121
Aegyptii de dextri oculi saltita-
tione quid senserint 461
Aegyptiorum color 139. 318
Aethiopes timidi 151
Aethiopum color 139. 173. si-
militudo Aethiopum cum Li-
byis 184. 318
Affectionum animi signa 35. 282
432
Affectus animalium, alii proprii
et peculiare, alii communes,
quique illi sint 66
Agrestium animalium notae pro-
priae 295
Agrestium animalium mores 444
Albedo corporis quale signum
139. 145. 414
Albedo intensior timiditatis in-
dex 139
Aleatoris signa 56. 293. 443
Alexander Macedo gloriae supra
hominem apperens 351
Alui saltitatio quid significet 488
Amatoris signa 306
Amari descriptio 52
Animus animali cuique suus est,
suum item corpus 7 animi et
mentes sequuntur corpora 3.
62. animus speciei corporis
respondet in animalibus 295
animi habitus mutatus, corpo-
ris quoque figuram secum mu-
tat 5. 62. animi affectibus cor-
pus quoque afficitur 5. et vi-
cissim corporis affectibus affici-
tur animus 62. animi vitia,
seu morbi ut insania et similia,
curantur purgatione et diæta
corporis 64. 65. animi boni

seu laeti signa physiognomoni-
ca 49. 288. 438
Animalium genera duo ratione
sexus: quaeque sint utriusque
sexus proprietates 71. anima-
lia signa propria habent ad-
modum pauca 14. animalia ti-
midissima quae 24. quaeque
fortissima 25. animantes ferae,
plerumque glaucos habent
oculos, cieures, nigros 237
Antipho de dextri oculi saltita-
tione quid senserit 461
Ani seu podicis saltitatio quid
significet 491
Apri ingenium et mores 371
Aquila macula avis 375
Aquilinus nasus 121
Atini et suos libidinosi 67
Asperi signa, vide acerbi
Auari animi signa 193
Auium ingenia 192. auium phy-
siognomonica a pennis 25. 26.
in auium genere aquila ma-
sculae, perdix femineae spe-
ciei habet plurimum 375.
auium species in humano cor-
pore 323
Aures, quales, quale ingenium
et mores indicent 137. 239.
406
Auricularum saltitatio quid signi-
ficet 468
Axillarum saltitatio quid signifi-
cet 487

P.

Balanus, vide mentula.
Balatoria vox, apud quosnam
448
Balaustrorum floribus rubor simi-
lis 419
Bestiae, physiognomonica ex iis
quam sit firma 17
Bona proportio in articulatione
clauum quid 388

Bonu

INDEX III

- Boni seu laeti animi signa 194.
288. 438
- Bouis ingenium et mores 371
bouis oculi 372
- Brachii latitudo quales prodant ani-
mos 154. brachii saltitatio
quid significet 477
- Breuitas gressuum quid 153
- Bubonum saltitatio quid porten-
dat 492
- C.
- Calcanei palpitatio quid porten-
dat 498
- Calculi miliares in oculis circa
pupillam, quid significant 207.
213. 216. 336. 342
- Canes, maledici 67. canum adu-
lantium facies, 135. canum
oculi 416. 417. canes venati-
ci quales 98
- Capilli, quale ingenium et qua-
les mores indicent, 150. 151.
189. 417. capillorum erectio
seu horror quid portendat 149.
454
- Caprae oculi 416
- Caput quale ingenium et quales
mores indicet 136. 178. 407.
capitis palpitatio quid signifi-
cet 454. capitis commotio
cum gemitu, poenitentiae indi-
cium, 427. caput femineo se-
xui minus 76
- Carnis durities et mollicies quas
physiognomoni significationes
praebet 27
- Castrati vide Exsecti.
- Catum, quibus ad illum relatio
126
- Celeritas gressuum, quid 153
- Celtarum pili 413
- Cerebri palpitatio seu saltitatio
quid portendat 457
- Cervix pilosa quale signum 149.
420. cervicis saltitatio quid
significet 473
- Cicorum animalium ingenium et
mores 294. 444
- Cinaedi signa 51
- Circuli in oculis quid significant
206
- Claucula humeri qualis, et quale
ingenium notet 265. 387
- Clunes quales et quale ingenium
prodant 96. clunium saltitatio
quid portendat 471
- Cogitatione (in) altiore immoti
constant oculi 158
- Collum quale ingenium et qua-
les mores indicet 112. 259.
391. colli saltitatio quid si-
gnificet 472. colli venae in-
tensae iracundiae signum 142
- Color qui quas significationes
physiognomoni praebet 23.
138. 139. 180. 185. 408. 413.
color coniecturas in physiogno-
monica iudicatione lubricas
suppeditat, 180. 408. 409. co-
loris mutatio pro diuersitate
regionum 409
- Concauus nasus quid significet
122
- Constantius, Adamantii amicus
315
- Conuicatoris signa physiogno-
monica 56. 299
- Cordis saltitatio quid significet
471
- Corinthii physiognomones 55
- Corporis motus animum quoque
et mentem tangunt 3. 4. cor-
poris habitus mutatus, animi
quoque habitum secum mutat
62. corporis purgatione et
curatione purgatur et curatur
animus 64. 65. corporis in
gressu motus et flexio, qualis
et qualem notet animum 27.
28. 155. 160. 421
- Coruos, quinam ad illos referan-
tur 121
- Costae quales arguant animos
273. 384. costarum seu lateris
saltitatio quid significet 489
- Coxendicis et femoris cauitas
saltans quid portendat 492
- Crispi, timidi 149
- Crura hirsuta vide pilositas.
- Cubiti quales et qualis animi
indiciu 267. 389. cubiti sal-
titatio quid significet 478. 479
- Curuitas nasi quid 121

D.

- Decentia, physiognomoniae signa
praebet optima et expeditissima
69. 369. ad decentiam refe-
renda signa physiognomonica
omnia 166
- Dentium saltitatio per collisio-
nem quid significet 471
- Dextrae manus saltitatio quid si-
gnificet 479
- Digitus quales quales animos argu-
ant 270. 310. digitus qui cui
planetae sacri sint 483. digi-
torum saltitatio vel in dextra
vel in sinistra, quid significet,
483. 486
- Digitus pedum quales qualis inge-
nii indices 91. digitorum
in dextro pede saltitatio quid
significet 497. digitorum in
sinistro pede saltitatio quid
portendat 499
- Disimulantis animi signa, 55.
292. 442
- Dolor et molestia tetricum vul-
tum reddunt 63
- Dorsum quale, qualem animum
prodat 99. 275. 383. dorsum
hirsutum impudentiae signum
148. dorsi saltitatio quid si-
gnificet 490
- Draeo masculus serpens 376

E.

- Equi ingenium et mores 371.
272. equi gressus 426
- Eunuchi signa 308. eunuchor-
um genera duo eorumque di-
scrimen et mores 376
- Exsectorum natura 376

F.

- Facies qualis, quale ingenium et
quales mores indicet, 125. 247.
249. 404. faciei habitus con-
suetus seu vultus quas ingenii
significationes pro qualitate sua
praebet, 29. faciei rubor quid
significet 14. 21. 415. faciei
seu speciei mutatio pro casuum
diuersitate 175. e facie ac vul-

tu solo argumentari, non est
tutum 12

- Fatuitatis cum improbitate con-
iunctae indicia 294. 297. 444.
446

Faucium saltitatio quid significet,
472. Vide et Guttur.

Feminei sexus propria tum quod
ad ingenium et mores, tum
quod ad corpus 72. 73

Femora qualia qualis animi si-
gnum 95. 276. femora hirsu-
ta quid significant 191. 419.
femoris saltitatio quid porten-
dat 492. femoris cavitatis sal-
titans quid significet 492

Ferina species in humano corpore
323

Flammeus color in homine quid
significet 141. 414

Flauities corporis quid indicet
139. 414

Fortis animi signa 35. 282. 433

Fortissima animalia quae 25

Frons qualis, quale ingenium et
mores indicet 132. 151. 186.
402. frons aspera quid signi-
ficet 230. 252. frons pilosa
quid indicet 420. frontis nu-
bes quales quid significant 327
frontis palpitatio quid porten-
dat 458

G.

Gallinaceorum vox 33. gallina-
ceorum oculi 147

Gemitus et suspiria in poeniten-
tia 428

Genae quales quale ingenium et
mores indicet 246. 249. 396

Gentium signa physiognomonica
duplicia 318. gentium disci-
men in facie et moribus 10. 11.
gentes e colore et pilis digno-
scere difficile 408. 409. gen-
tium mixtura per mutuas com-
meationes et migrationes 181.
185. 409. 412

Genua coeuntia seu introitum
flexa, mulierosi animi signum
94. 275. 382. genuum salti-
tatio quid portendat 493

Gestus

INDEX III

Gestus vide Motus.

Gibbositas qualis ingenii nota
272. 384

Glandis virilis saltitatio quid si-
gnificet 490

Glaucedinis differentiae et quid
quaeque significet 237. 415.
416

Glaucoculae ferae pleraeque
omnes 237. 416

Graecanici generis notae 412

Gressus qualis, quale ingenium et
quales mores indicet 152. 423.

gressus affectatus 423

Guttur quale, qualis animi indi-
cium 264. 265. 395. gutturis

saltitatio quid significet 470.
472

H.

Hellenica forma, vide Graecanici
gen. notae.

Herculis artus 277

Hirsuti quare pilosi

Hispani vide Iberi.

Homo similis bestiae non inueni-
tur 14

Horror in terrore 149. horror
capillorum quid significet 454

Humeri quales, quale ingenium
et mores indicent 109. 266.

388. humeri pilosi qualia in-
genia notent 148. 192. 419.

420. humerorum motus et ge-
stus qualis quales prodat ani-
mos 154. humeri dextri

pariter et sinistri, tum partium
eius saltitatio, quid significat

475

I.

Iberi Celtis similes 411

Ichneumonum oculi exiles 326

Ignavi signa 303

Ilium saltitatio quid significet
488. 489

Immisericordis signa 58

Impudentis animi signa 46. 287.
437

Inanimosi signa vide moesti

Incessus vide Gressus

Ingeniosi animi seu bonae indolis
signa 40. 285. 435

Incommensurati signa 165

Iniuriosi signa 302

Insensati signa, vide sensu caren-
tis.

Interscapulum quale quid signifi-
cet 105. 270. 386

Invidi signa 302

Ionici generis notae 412

Iracundi signa 53. 298

Irati vox 32

Iuuenilis species in senili corpore
quid significet 323

L.

Labia qualia quales animos et mo-
res indicent 116. 258. 305. 397

labiorum pars superior si pro-
pendeat, quid significet 303.

labiorum saltitatio quid porten-
dat 467

Laeti animi signa 49. 288. 438

Latera qualia, quales significant
animos 100. laterum seu co-
starum saltitatio quid significet

489. vide et Costae.

Leo in quadrupedum genere ma-
sculae speciei habet plurimum:

eiusdemque descriptio 59.

375. leonis ingenium et mo-
res 370. 371. leonis vox 33.

oculi 372. pilus 151

Leporis vox 33

Leucadius Physiognomon 55

Libidinosi signa physiognomonica
59. 300

Libyes Aethiopibus similes 184.
411

Lingua, vide Vox.

Loquela, vide Vox.

Loquacis signa 301

Lumbi quales, qualis ingenii in-
dices 274. 383. lumbi hirsuti,

quid significant 192. 419

Luxuriosi signa, vide libidinosi.

M.

Malae quales, quale ingenium et
mores indicent 404. malae

rubentes quale signum 415.

Ll 2 malarum

INDEX III

- malarum saltitatio quid portendat 466. vide et Genae.
 Maledici signa physiognomonica 56. 299
 Malleoli pedum quales qualis ingenii indices 92 93. 276. 277. 380. malleolorum saltitatio quid portendat 495
 Mammæ pendulæ quid significant 386. mammarum saltitatio quid portendat 487
 Mandibularum saltitatio quid significet 467. Vide Genæ et Maxillæ.
 Manus quales quales animos arguant 267 268. 389. 390. manus latitudo qualis quales prodat animos 154. manuum plausus 291. Vide et Dextra.
 Marti sacer est digitus pollicis proximus 484
 Masculus sexus femineo melior, et quæ utriusque sint propria 373. mascula quibus differant a femineis tum animo tum corpore 29. 30 79
 Maxillæ quales qualia designent ingenia 246. 247. maxillarum saltitatio quid significet 468
 Memoriae bonæ signa 61
 Mens et animus sequitur corpus 3. mens corporis affectibus maxime mouetur 5. mentis et intelligentiæ celeritas ex celeriori sanguinis motu 160. 161
 Mentum quale, qualis animi indicium 256. menti saltitatio quid portendat 470
 Mercurio sacer est parvus dextræ manus digitus 483
 Meretricum signa 307
 Meridianorum populorum physiognomonica 26. 182. 410
 Metaphrenon vide Interscapulum.
 Militares calculi vide Calculi militares.
 Minerva e Iouis vertice exsistit 453
 Misericordis ingenii signa 57
 Mitis seu lenis et mansueti animi signa 54. 291. 441
 Moderati signa, vide Modesti.
 Modesti animi signa 48. 288. 438
 Modesti animi signa 289
 Mores et ingenium cuiusque natura signis indicat 314. mores et ingenium animalis cuiusque relucet e specie corporis exteriori 370. 445. e moribus argumentatio physiognomonica, non satis firma 12
 Motus corporis qualis quales animi mores indicet 155. 421. motus citatus et remissus qualia significet ingenia 27. 28. motus tardior aut celerior pro sanguinis latitudo diuersa 160. 161
 Muliebris sexus ingenium et mores 177. 322. muliebris in virili corpore species, animum quoque talem arguit 177. 322. muliebris animi signa 290. 440
 Musculorum in brachio saltitatio quid portendat 478
- N.
- Næui oleacei quid in quacunque corporis parte portendant 501
 Nares patulæ quid significant, 242. 304. narium saltitatio quid portendat 466
 Nasus qualis, quale ingenium et mores indicet 118. 240. 400. nasi saltitatio quid significet 464. per nasum loqui qualis animi indicium 255. 430. 431
 Narium saltitatio quid significet 491
 Natura loquitur per signa 314. naturæ signorum interpretatio, vide Physiognomonica.
 Nictatio oculorum qualis, qualis animi præbeat indicia 49. 234. 564
 Nictatores 235. timidi 234
 Nigredo corporis quid significet 413. 414
 Nigri timidi 138
 Nubes frontis et superciliarum quid significant 196
- Occi-

O.

Occidentalium populorum propria natura 410
 Oculi animalibus qualibus quales
 237. oculi quales qualis animi indices 128. 129. 194. 415.
 oculorum signa cordis affectus produnt 199. per oculos ceu fenestram perspiciuntur animi secreta 324. oculorum signa ceterorum signorum physiognomonicorum sunt veluti regula 369. oculorum color qui, quid in physiognomonia significet, 415. oculi varii quid f. 337. oculi rubicundi quid f. 210. oculi rubore suffusi quid f. 236. 338. oculi rubentes vt punici mali flos, quid f. 218. oculi ignei quid f. 146. oculi sanguinei quid f. 216. oculi sanguinei prouerberantes quid f. 221. oculi pallidi quid f. 216. 338. oculi nigri quid f. 144. 213. 354. oculi caesi a nigris vt distincti sint quid f. 213. 341. oculi glauci quid f. 145. 205. 237. 330. 334. oculi caerulei quid f. 205. oculi liuidi quid f. 351. oculi lucidi quid f. 223. 353. oculi nitentes 147. oculi micantes seu scintillantes quid f. 223. 233. 353. 417. oculi ridentes quid f. 356. 227. 228. oculi torui seu tetrici quid f. 358. 229. oculi turbidi quid sign. 223. oculi caliginosi quid f. 352. 203. oculi tenebricosi quid f. 203. 223. 351. oculi caecutientes quid f. 366. oculi humidi quid f. 225. 325. oculi humidi pellucidi qualis animi signum 194. oculi sicciores quid sign. 212. 220. 222. 225. 228. 230. oculi caui quid f. 219. 225. 446. 356. oculi protuberantes seu prominentes quid f. 220. 222. 347. oculi procidui sanguinolenti quid f. 348. oculi tumidi quid f. 221. 348. oculi circumquaque tumentes quid sign.

220. 348. oculi lati quid f. 326. oculi magni quid f. 202. 204. 215. 333. oculi parui quid f. 201. 204. 205. 333. oculi tenues seu exiles quid f. 238. 326. oculi alti quid f. 221. 222. 349. oculi sursum erecti seu adstricti quid f. 209. 338. oculi deorsum conuersi quid f. 210. 339. oculi distorti seu peruersi quid f. 211. 340. oculi tensi perpetuo quid sign. 231. oculi firmiter stantes quid f. 199. 200. 319. oculi defixi quid f. 220. oculi sine nictatione immoti stantes quid f. 235. 364. oculorum status relictus, optimi viri signum 209. oculorum motio qualis quales notet animos 155. oculorum motus turbulentus quid f. 202. oculorum motus citatior et tardior quid sign. 203. oculi citati quid f. 238. 354. 366. oculi mobiles seu volubiles quid f. 325. 351. oculi nictantes crebrius quid f. 234. 235. 364. oculi tremuli quid f. 213. oculi vibrantes quid f. 350. oculi fluctuantes quid f. 205. oculi aperti quid f. 228. oculi expansi quid f. 234. oculi late se identidem apertientes et expandentes quid f. 233. 262. oculi patentes semper quid f. 363. oculorum clausio et apertio crebrior quid f. 360. 231. oculorum perturbatio quid f. 424. oculi tum dextri, tum sinistri et partium eius saltitatio quid f. 461. oculi imbecilles in caesiis magis quam in glaucis 207. oculorum orbes imbecilliores quid f. 206. oculorum calculi miliares quid f. 207. v de et calculi: oculi pulcherrimi Graecanicae genti 413
 Oedipodis sacrificium 197. 198
 Oleacei naevi quid in quacunque corporis parte portendant 502

Orbes in oculis 207
 Orientalium populorum propria
 natura 410
 Os quale quale ingenium et mo-
 res indicet 250. 398. oris sal-
 titatio quid portendat 471
 Ovis ingenium et mores 372

P.

Palati saltitatio quid sign. 470
 Pallor paucoris signum 140. 146.
 pallor ex timore pariter et la-
 bore 69
 Palpebrae quales quid sign. 233.
 366
 Palpitationes seu saltitationes aut
 vibrationes in hac vel illa cor-
 poris parte quid portendant
 451 lqq.
 Pantherae forma et ingenium 84.
 371. 375

Pardalis vide Panthera.
 Pectus quale qualis animi indi-
 cium 105. 279. 385. pectus
 hirsutum quid significet 147.
 192. 419. pectus glabrum im-
 pudens 148. pectus rubicun-
 dum quid significet 141. 415.
 pectoris regio superior quid
 pro diuersa qualitate sign. 101.
 102. pectoris regio ignei co-
 loris iracundiae signum 141.
 142. pectoris saltitatio quid
 sign. 488

Pedes quales quale ingenium ar-
 guant 88. 277. 278. 306. 379.
 pedum motus in incessu qualis
 qualem prodat animum 155.
 pedum plausus 291

Pelopis sacrificium 197
 Pennarum in aubus durities et
 mollities ingenii et naturae in-
 dex 25

Perdix feminea auis 375
 Petulantis signa 302
 Phemonoe de superciliorum sal-
 titatione quid senserit 460. de
 dextri oculi saltitatione quid
 statuerit 461

Philo de pilorum duritie quid
 pronuntiauerit 190

Physiognomoniam an sit, et quo

modo 7. 8. 12. physiognomo-
 nia inuentum diuinum 316.
 unde dicta 20. quam utilis
 169. 170. circa quae versetur
 20. physiognomonica ingenio-
 rum scrutatio quomodo insti-
 tuenda 171. 317. physiogno-
 monicae coniecturae e quibus
 petantur 21. physiognomoniae
 species 8

Pili quales quale ingenium et
 mores indicent 24. 25. 189.
 417. pilorum erectio quid si-
 gnificet 454. pili capitis vide
 Capilli.

Pilosi ventre, tibiis, pectore, hu-
 meris, dorso, ceruice, quali-
 bus ingeniis praediti 147. 419

Planta pedis saltitans quid por-
 tendat 497

Plausus manuum et pedum in
 animi indignatione 291

Polemonis interpres Adamantius
 314

Pollex Veneri sacer 485. polli-
 cis saltitatio quid praefagiat
 480. 484

Poplitis saltitatio quid portendat
 490

Porcina ingenia 194. 251

Ptolemaeus liberalis in colligen-
 dis omne genus libris 452

Pupillae oculorum quales quale
 ingenium et mores notent 194.
 195. 326. papillarum orbes
 quales quid significant 195. 198.

Puillanimum signa 55

R.

Radiatorum in tibiis saltitatio quid
 portendat 495

Recta oculorum statio, vide oculi.

Rifus in oculis 356

Rifus malus, qui 357

Rubor faciei, genarum, oculo-
 rum quid significet 141. 142

Rufi pili quid significant 139. 414.
 419

S.

Saltitans corporis motus 290

Saltitatio seu palpitation in hac
 vel

- vel illa corporis parte quid significet 452. saltitatio totius corporis quid portendat 500
Sanguinis lationi respondet motus latio 160
Saturno sacer est medius digitus 484
Scapularum saltitatio quid significet 477
Scortatoris signa 306
Scriptorum editio post mortem tutior est 315
Scytharum pili 191. 418
Senilis species in iuuenili corpore quid significet 322
Sensu carentis seu stupidi animi signa 43. 286. 436
Septemtrionalis plagae temperies 184
Septemtrionalium populorum physiognomoniam 26. 181. 409
Serpentum in genere Draco masculae, Vipera femineae speciei habet plurimum 376 Serpentum oculi exiles 326
Sexus utriusque propria discriminata 29. 373
Signa physiognomonica sunt taciti naturae interpretes 314. signorum physiognomicorum differentia 172. 317. 318. signorum physiognomicorum alia stabilia, alia pro re nata decedentia vel accedentia; et quam utraque significationem habeant 18. signa propria proprium aliquid denotant; communia commune quid, 15. signorum physiognomicorum delectus ut instituendus 13. 16. 88. 166. 319. signa physiognomonica quae euidentissima, et in quo corporis loco 166. signa physiognomonica praecipua in oculis 324. 369. signo vni e talteri tuto inniti non possumus in physiognomoniam 31. 368
Siluestres, vide agrestes.
Simiae ingenium et mores 372. simiarum oculi exiles 326. 372
Socratis oculi 222. 349
Soli sacer est digitus a minimo secundus 483
Solum pedis saltitans quid portendat 497
Somnolenti signa 60. 302
Sonus, vide Vox.
Species animalis cuiusque, mores eius et ingenium indicat 370. species hominibus quot sunt, tot sunt etiam mores 324. species muliebris in corpore virili, animum talem quoque arguit 177. Vide et Facies.
Spinae dorsualis saltitatio quid significet 490
Spiritus qualis quale ingenium et mores significet 245. 427
Splenis saltitatio quid significet 489
Statura qualis quale ingenium index, 160. staturae proportio 165
Stupidi et sensu carentis animi signa 43. 286. 436
Submissio adulatoria 426. 427
Supercilia qualia quales animos arguant, 149. 194. 421. supercilia tremula quid significant 233. superciliorum excitatio quid significet 200. 329. superciliorum palpitatio seu saltitatio quid portendat 460
Surarum saltitatio quid portendat 475
Suis ingenium et mores 67. 371
T.
Talarum saltitatio quid portendat 498
Temporum palpitatio seu saltitatio quid portendat 459. temporum venae intensae, iracundiae indicium 142
Testiculorum saltitatio quid significet 491
Thyesteae epulae 328
Tibiae quales quale ingenium arguant, 93. 272. 381. tibiae pilosae quid significant 147. 191. tibiaram saltitatio quid portendat 494
Timida

INDEX III

Timida animalia quae 25. timidi animi signa 28. 284. 303. 434
 Timor pallorem affert 140. 147
 Tristis ingenii signa 289. 439.

V.

Venter qualis quale ingenium et mores indicet, 98. 273. 385.
 venter hirsutus quid significet 147. 192. 419. ventris regio hispida, quibus animalibus sit propria et quid significet 26.
 ventris saltitatio quid portendat 488
 Vertebrae cervicis quales quale ingenium prodant 265. 393
 Verticis palpitatio quid significet 452
 Vesica oculo subter adhaerens quid significet 336. 365. vesicae ante oculos protuberantes 127
 Vibratio vide palpitatio.
 Vipera femineus serpens 376
 Virilis et fortis animi signa 35. 282. 433
 Vlnae quales quale ingenium et mores indicet 277. 388

Vmbilici regio superior si maior sit quid significet 101. 269. 385
 Ungues quales quales animos significant 279. 377. unguium in dextra vel sinistra manu saltitatio quid significet 485. 487.
 unguium in dextro vel sinistro pede saltitatio quid portendat 498. 500
 Volae in pedibus saltitatio quid portendat 498
 Voluntas et consilium saepe amici gratia mutantur 316
 Voracis corporis signa 58
 Vox animalium fortium qualis, qualis etiam timidorum 33.
 vox quae quas physiognomoni naturae significationes praebeat 28. 32. 158. 252. 429. vox affectata 423
 Urbani et agrestis animi signa 444
 Vrsi ingenium et mores 371
 Vulpis ingenium et mores 371
 Vultus consuetus, seu consuetus faciei habitus, quas significationes physiognomoni de se praebeat 29. vultus affectatus 423.
 e vultu argumentari lubricum est 12

